

Основна школа „Вук Караџић“

Ђуприја

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПЕРИОД ШКОЛСКЕ 2022/2023. ДО
2025/2026. ГОДИНЕ**

Директор школе:
Весна Вијоровић, проф.раз.наставе

Председник Школског одбора:
Иван Кнежевић проф.пред.наставе

Садржај

УВОД	10
Полазне основе израде Школског програма	11
I ЦИЉЕВИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА.....	14
Начела израде Школског програма:	17
II ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА.....	18
ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА.....	18
Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми и активности	19
Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети ..	22
ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПЕТИ И ШЕСТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА.....	23
ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА СЕДМИ И ОСМИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА	25
III ПРОГРАМИ	28
ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ	28
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПРВИ РАЗРЕД.....	28
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	30
Наставни предмет: Српски језик	30
Наставни предмет: Енглески језик	42
Наставни предмет: Математика.....	50
Наставни предмет: Свет око нас	59
Наставни предмет: Ликовна култура	67
Наставни предмет: Музичка култура.....	75
Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање.....	80
Наставни предмет: Дигитални свет	86
ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	89
Наставни предмет: Верска настава	89
Наставни предмет: Грађанско васпитање.....	98
Наставни предмет: Српски језик (допунски рад).....	105
Наставни предмет: Математика (Допунски рад).....	112
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ДРУГИ РАЗРЕД.....	116
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	116
Наставни предмет: Српски језик	118
Наставни предмет: Енглески језик.....	125

Наставни предмет: Математика.....	144
Наставни предмет: Свет око нас	148
Наставни предмет: Ликовна култура	153
Наставни предмет: Музичка култура.....	160
Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање.....	166
Наставни предмет: Дигитални свет	173
ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	180
Наставни предмет: Верска настава	180
Наставни предмет: Грађанско васпитање.....	190
Наставни предмет: Српски језик (Допунска настава).....	195
Наставни предмет: Математика (Допунска настава)	197
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	201
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ.....	201
Наставни предмет: Српски језик	201
Наставни предмет: Страни језик- Енглески језик	207
Наставни предмет: Математика.....	219
Наставни предмет: Природа и друштво	225
Наставни предмет: Ликовна култура	235
Наставни предмет: Музичка култура.....	238
Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање.....	244
ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	247
Наставни предмет: Верска настава	247
Наставни предмет: Грађанско васпитање.....	256
Наставни предмет: Српски језик (допунска настава)	262
Наставни предмет: Математика (допунска настава)	266
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД.....	270
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	270
Наставни предмет: Српски језик	270
Наставни предмет: Страни језик- Енглески језик	280
Наставни предмет: Математика.....	290
Наставни предмет: Природа и друштво	294
Наставни предмет: Ликовна култура	303
Наставни предмет: Музичка култура.....	308
Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање.....	313

Наставни предмет: Пројектна настава	319
ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	330
Наставни предмет: Верска настава	330
Наставни предмет: Грађанско васпитање	335
Наставни предмет: Српски језик (допунска настава)	341
Наставни предмет: Математика (допунска настава)	346
Наставни предмет: Математика (додатна настава)	350
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПЕТИ РАЗРЕД	360
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	360
Наставни предмет: Српски језик и књижевност	360
Наставни предмет: Српски језик и књижевност (допунска настава)	374
Наставни предмет: Српски језик и књижевност (додатна настава)	378
Наставни предмет: Енглески језик	383
Наставни предмет: Енглески језик (допунска настава)	393
Назив предмета: Енглески језик (додатна настава)	397
Наставни предмет: Историја	402
Наставни предмет: Историја (допунска настава)	408
Наставни предмет : Географија	411
Назив предмета: Географија (допунска настава)	427
Назив предмета: Географија (додатна настава)	434
Наставни предмет: Биологија	438
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА (допунска настава)	445
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА (додатна настава)	448
Наставни предмет: Математика	452
Наставни предмет: Математика (допунска настава)	463
Наставни предмет: Математика (додатна настава)	466
Наставни предмет: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	470
Наставни предмет: Информатика и рачунарство	478
Наставни предмет: Информатика и рачунарство (додатна настава)	481
Наставни предмет: Техника и технологија	484
Наставни предмет: Техника и технологија (допунска настава)	490
Наставни предмет: Техника и технологија (додатна настава)	493
Наставни предмет: Ликовна култура	497
Наставни предмет: Музичка култура	507

Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање.....	515
Наставни предмет: Обавезне физичке активности ученика (фудбал и рукомет).....	519
ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	524
Наставни предмет: Верска настава.....	524
Наставни предмет: Грађанско васпитање	532
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД.....	536
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	536
Наставни предмет: Српски језик и књижевност.....	536
Наставни предмет: Српски језик и књижевност (допунска настава).....	543
Наставни предмет: Српски језик и књижевност (додатна настава).....	547
Наставни предмет: Енглески језик.....	552
Наставни предмет: Енглески језик (допунска настава).....	574
Наставни предмет: Енглески језик (додатна настава)	576
Наставни предмет: Историја	579
Наставни предмет: Историја (допунска настава)	584
Наставни предмет: Историја (додатна настава)	586
Наставни предмет: Географија.....	589
Наставни предмет: Географија (допунска настава).....	593
Наставни предмет: Географија (додатна настава)	595
Наставни предмет: Биологија	598
Наставни предмет: Биологија (допунска настава)	608
Наставни предмет: Биологија (додатна настава)	609
Наставни предмет: Математика.....	611
Наставни предмет: Математика (допунска настава)	620
Наставни предмет: Математика (додатна настава)	621
Наставни предмет: Информатика и рачунарство	622
Наставни предмет: Техника и технологија.....	627
Наставни предмет: Ликовна култура	634
Наставни предмет: Музичка култура.....	638
Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање.....	642
Обавезне физичке активности ученика- Рукомет и кошарка	653
Наставни предмет: Физика	657
Наставни предмет: Физика (допунска настава).....	664
Наставни предмет: Физика (додатна настава).....	665

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	666
Наставни предмет: Верска настава	666
Наставни предмет: Грађанско васпитање	674
Наставни предмет: Немачки језик	685
Наставни предмет: Немачки језик (допунска настава)	687
Наставни предмет: Немачки језик (додатна настава)	688
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА СЕДМИ РАЗРЕД	692
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	692
Наставни предмет: Српски језик и књижевност	692
Наставни предмет: Српски језик и књижевност (допунска настава)	704
Наставни предмет: Српски језик и књижевност (додатна настава)	705
Наставни предмет: Енглески језик	706
Наставни предмет: Енглески језик (допунска настава)	736
Наставни предмет: Историја	739
Наставни предмет: Историја (допунска настава)	742
Наставни предмет: Историја (додатна настава)	744
Наставни предмет: Географија	746
Наставни предмет: Географија (допунска настава):	776
Наставни предмет: Географија (додатна настава)	776
Наставни предмет: Биологија	778
Наставни предмет: Биологија (допунска настава)	783
Наставни предмет: Биологија (додатна настава):	785
Наставни предмет: Математика	785
Наставни предмет: Математика (допунска настава)	792
Наставни предмет: Математика (додатна настава)	796
Наставни предмет: Информатика и рачунарство	796
Наставни предмет: Техника и технологија	803
Наставни предмет: Ликовна култура	812
Наставни предмет: Музичка култура	816
Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање	822
Наставни предмет: Физика	844
Наставни предмет: Физика (допунска настава)	856
Наставни предмет: Физика (додатна настава)	860
Наставни предмет: Хемија	861

Наставни предмет: Хемија (допунска настава).....	865
Наставни предмет: Хемија (додатна настава)	868
ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	869
Наставни предмет: Верска настава.....	869
Наставни предмет: Грађанско васпитање.....	877
Наставни предмет: Немачки језик.....	892
Наставни предмет: Немачки језик (допунска настава):.....	908
Наставни предмет: Немачки језик (додатна настава):.....	909
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОСМИ РАЗРЕД	910
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	910
Наставни предмет: Српски језик и књижевност.....	910
Наставни предмет: Српски језик и књижевност (допунска настава).....	925
Наставни предмет: Српски језик и књижевност (додатна настава).....	928
Наставни предмет : Енглески језик.....	930
Наставни предмет: Енглески језик (допунска настава).....	958
Наставни предмет: Енглески језик (додатна настава)	976
Наставни предмет: Историја	994
Наставни предмет: Историја (допунска настава)	1002
Наставни предмет: историја (додатна настава).....	1006
Наставни предмет: Географија.....	1010
Наставни предмет: Географија (допунска настава).....	1014
Наставни предмет: Географија (додатна настава)	1015
Наставни предмет: Биологија	1017
Наставни предмет: Биологија (допунска настава)	1026
Наставни предмет: Биологија (додатна настава)	1028
Наставни предмет: Математика.....	1031
Наставни предмет: Математика (допунска настава)	1041
Наставни предмет: Математика (додатна настава)	1043
Наставни предмет: Информатика и рачунарство.....	1046
Наставни предмет: Техника и технологија.....	1049
Наставни предмет: Ликовна култура	1061
Наставни предмет: Музичка култура.....	1066
Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање.....	1076
Наставни предмет: Физика	1101

Наставни предмет: Физика (допунска настава)	1114
Наставни предмет: Физика (додатна настава).....	1117
Наставни предмет: Хемија.....	1120
Наставни предмет: Хемија (допунска настава).....	1132
Наставни предмет: Хемија (додатна настава)	1133
ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1136
Наставни предмет: Верска настава	1136
Наставни предмет: Грађанско васпитање	1146
Наставни предмет: Немачки језик	1156
Наставни предмет: Немачки језик (допунска настава)	1173
Наставни предмет: Немачки језик (додатна настава).....	1175
СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	1178
Слободна наставна активност: Музиком кроз живот (5 . и 6.разред)	1178
Слободна наставна активност: Домаћинство (за 7. и 8. разред).....	1182
Слободна наставна активност: Моја животна средина (за 7. и 8.разред)	1188
Слободна наставна активност: Уметност (за 7. и 8. разред).....	1193
4. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ У ШКОЛИ	1195
5.ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО- РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ.....	1205
6. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА	1208
7.ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	1256
8.ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ.....	1258
9.ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА У ШКОЛИ.....	1259
10. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА У ШКОЛИ	1262
11. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	1264
12. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ	1266
13. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ.....	1268
14. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ	1271
15.ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ.....	1277
16. ПРОГРАМИ ДРУГИХ ОБЛАСТИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА КОЈИ УТИЧУ НА ОБРАЗОВНО ВАСПИТНИ РАД	1278
16. 1. ПРОГРАМ РАДА ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА.....	1278
16. 2. ПРОГРАМ ОБОГАЂЕНОГ ЈЕДНОСМЕНСКОГ РАДА.....	1282
16.3. УЧЕНИЧКИ ПАРЛАМЕНТ	1285
16.4. ВРШЊАЧКИ ТИМ	1294

16.5. Пројекат "Заједно ка средњој школи- подршка деци из осетљивих група у преласку у средњу школу"	1298
16.6. Пројекат "ARISE"	1299
17. ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ УЧЕНИКА.....	1300
18. ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ УЧЕНИКА СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ	1305
19.ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ	1306

УВОД

О школи

Основна школа „Вук Караџић“ је по датуму оснивања, друга Основна школа у Ћуприји.

Тридесетих година двадесетог века покренута је иницијатива да се подигне зграда 2. Основне школе, чију је изградњу одобрило Министарство грађевине 31.03.1933.год. Због несређених имовинских односа измењена је локација па је зграда, тада названа Основна школа „Престолонаследника Петра II“, уместо у мали Жировница подигнута у улици Краља Александра бр.92, односно на садашњем месту.

Ово лепо школско здање изграђено је у класичном стилу тадашње архитектонске естетике са полукружним аркадама на фасади и са високим таваницама према захтевима ондашњих норматива. По завршетку у згради се нису уселили основци већ ученици осморазредне Гимназије. Основци се усељавају после Другог светског рата.

Проширење школског простора у духу нове архитектонске концепције, без довољно бриге о стилској повезаности објекта, извршено је 1959.год.

Још једно проширење школског простора извршено је 1969.год. изградњом засебног архитектонског објекта павиљонског типа у дворишту школе. 1970.год. бетонирано је школско двориште и фискултурни терен.

Данашњи назив школи је додељено 1963.год.

У непосредној близини школе налази се вртић „Шећерко“, Дом здравља, део спортског центра „Ада“, тениски терени „Славија“, просторије Црвеног крста и друге установе са којима школа има добру сарадњу.

Општина Ћуприја са 40000 становника спада у ред слабо развијених општина. У нашем окружењу постоје природни ресурси које користимо ради остваривања исхода образовања. Град Ћуприја лежи на десној обали реке Велике Мораве. Недалеко од Ћуприје је природно-рекреативни центар Сисевац са посебно повољном климом. У близини града налази се манастир Раваница, задужбина кнеза Лазара, благо наше културе и историјске баштине.

Полазне основе израде Школског програма

1. Закон о основама система образовања и васпитања, (Службени Гласник РС бр.88/2017, 27/2018- др. закон, 10/2019,6/2020, 129/2021)
2. Закон о основном образовању и васпитању (Службени гласник РС, бр. 55/2013, 101/2017, 17/2018- др. закон, 10/2019,129/2021)
3. Правилник о стандардима квалитета рада установе (Службени гласник РС, бр. 14/2018)
4. Правилник о вредновању квалитета рада установе (Службени гласник РС, бр. 10/2019)
5. Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету, ученику и одраслом (Службени гласник РС, бр. 80/2018)
6. Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на ИОП, његову примену и вредновање (Службени гласник РС, бр. 74/2018)
7. Правилник о критеријумима и стандардима пружања додатне подршке у образовању деце, ученика и одраслих са сметњама у развоју и инвалидитетом у васпитној групи, односно другој школи или породици (Службени гласник РС бр. 70/2018)
8. Правилник о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада (Службени гласник РС, бр. 68/2018)
9. Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторског понашања и вређање угледа, части или достојанства личности (Службени гласник РС, бр. 65/2018)
10. Правилник о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установама образовања и васпитања (Службени гласник РС, 22/2016)
11. Правилник о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (Службени гласник РС бр. 46/2019, 104/2020)
12. Правилник о ближим условима за организовање, остваривање и праћење исхране ученика у основној школи (Службени гласник РС бр. 68/2018)
13. Правилник о организовању и остваривању наставе у природи и екскурзија у основној школи (Службени гласник РС бр. 30/2019)
14. Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању (Службени гласник РС бр. 34/2019, 59/2020, 81/2020)
15. Правилник о ближим условима организовања целодневне наставе и продуженог боравка (Службени гласник РС, бр. 77/2014)
16. Правилник о дипломама за изузетан успех ученика у основној школи (Службени гласник РС бр. 37/93, 42/93)
17. Правилник о норми часова непосредног рада са ученицима, наставника, стручних сарадника и васпитача у основној школи(Просветни гласник РС, 2/92, 2/2000)
18. Правилник о дозволи за рад наставника, васпитача и стручних сарадника (Службени гласник РС, бр. 22/2005, 51/2008,88/2015,105/2015,48/2016)

19. Правилник о програму свих облика рада стручних сарадника (Службени гласник РС, бр. 5/2012, 6/2021- др. пропис)
20. Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника (Службени гласник РС, бр. 109/2021)
21. Правилник о календару образовно- васпитног рада основне школе за школску 2022/2023. годину (Просветни гласник РС, бр.5/2022)
22. Правилник о степену и врсти образовања наставника и стручних сарадника у основној школи (Просветни гласник РС бр. 11/2012, 15/2013,2/2016,10/2016,11/2016, 2/2017, 3/2017, 13/2018, 11/2019,2/2020, 8/2020,16/2020, 19/2020, 3/2021, 4/2021,17/2021, 18/2021, 1/2022, 2/2022, 5/2022, 6/2022)
23. Правилник о степену и врсти образовања наставника који изводе образовно-васпитни рад из изборних предмета у основној школи (Просветни гласник РС, бр. 11/2012, 15/2013,10/2016,11/2016, 2/2017, 11/2017, 16/2020, 3/2021)
24. Правилник о степену и врсти образовања наставника, стручних сарадника и васпитача у основној школи за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом (Просветни гласник РС, бр 17/2018, 6/2020)
25. Правилник о критеријумима и стандардима за финансирање установа које обављају делатност основног образовања и васпитања (Службени гласник РС, бр. 73/2016, 45/2018,115/2020)
26. Стручно упутство о формирању одељења и начину финансирања у основним и средњим школама за школску 2022/2023. годину (МПНТР, бр. 601-00-00020/2022-15 од 16.06.2022. године)
27. Правилник о ближим условима за оснивање, почетак рада и обављање делатности основне школе (Просветни гласник РС, бр 5/2019, 16/2020)
28. Правилник о програму завршног испита у основном образовању и васпитању (Просветни гласник РС бр. 1/2011, 1/2012, 1/2014, 12/2014, 2/2018, 3/2021)
29. Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања (Просветни гласник РС, бр. 10/2017, 12/2018, 15/2018, 18/2018, 1/2019, 2/2020)
30. Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања (Просветни гласник РС16/2018, 3/2019, 5/2021)
31. Правилник о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања (Просветни гласник РС 5/2019, 1/2020, 6/2020)
32. Правилник о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања (Просветни гласник РС 11/2019, 6/2020, 7/2021)
33. Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања (Просветни гласник РС, бр. 15/2018, 18/2018, 3/2019, 3/2020, 6/2020, 17/2021)
34. Правилник о програму наставе и учења за VII разред основног образовања и васпитања (Просветни гласник РС, 5/2019, 1/2020, 6/2020, 8/2020, 5/2021, 17/2021)

35. Правилник о програму наставе и учења за VIII разред основног образовања и васпитања (Просветни гласник РС, 11/2019, 2/2020, 6/2020, 5/2021, 17/2021)
36. Правилник о општинском савету родитеља (Службени гласник РС, бр 72/2018)
37. Правилник о ближим условима за остваривање и начин осигурања квалитета и вредновања наставе код куће за ученике основне школе (Службени гласник РС 109/2020)
38. Правилник о ближим условима за остваривање и начин осигурања квалитета и вредновања наставе на даљину у основној школи (Службени гласник РС 109/2020)
39. Правилник о посебном програму образовања и васпитања (Службени гласник РС 85/2021)
40. Општи акти школе:
 - Статут
 - Правила понашања ученика, запослених и родитеља односно других законских заступника ученика и других лица
 - Правилник о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика
 - Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у Школи и за време извођења свих активности које организује Школа
 - Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности запослених
 - Правилник о избору ученика генерације
 - Правилник о испитима
 - Правилником о организацији рада и систематизацији радних места у Основној школи „Вук Караџић“ у Ћуприји
 - Правилником похваљивању и награђивању ученика
41. Закључци Наставничког већа и других стручних органа у вези реализације Годишњег плана рада школе
42. Пословници о раду Школског одбора, Савета родитеља, Наставничког већа, Ученичког парламента

I ЦИЉЕВИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

- 1) обезбеђивање добробити и подршка celovitom развоју детета, ученика и одраслог;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за celoviti развој детета, ученика и одраслог, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) шири обухват деце предшколским васпитањем и образовањем и свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета, ученика и одраслог, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, међупредметних компетенција и стручних компетенција у складу са захтевима занимања, потребама тржишта рада и развојем савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање позитивних људских вредности;
- 13) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;

18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА:

1. Пун и усклађен интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета и ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
2. Стицање квалитетних знања и вештина и формирање вредносних ставова, језичке, математичке, научне, уметничке, културне, медијске, техничке, финансијске и информатичке писмености, неопходних за наставак школовања и активну укљученост у живот породице и заједнице;
3. Развој стваралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса, као и изражавање на језицима различитих уметности;
4. Развој способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз вешто и ефикасно коришћење медија и информационо- комуникационих технологија;
5. Оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању и свакодневном животу;
6. Развој мотивације за учење и оспособљавање за самостално учење и образовање током целог живота;
7. Развој свести о себи, самоиницијативе, способности самовредновања и изражавања свог мишљења;
8. Оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
9. Развој кључних компетенција потребних за живот у савременом друштву;
10. Развој и практиковање здравог начина живота, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
11. Развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике и заштите животиња;
12. Развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад и неговање другарства и пријатељства;
13. Развијање способности за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву заснованом на поштовању људских и грађанских права, као и основних вредности правде, истине, слободе, поштења и личне одговорности;
14. Формирање ставова, уверења и система вредности, развој личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности држави Србији, поштовање и неговање српског језика и свог матерњег језика, традиције и српског народа,

националних мањина и етничких заједница, других народа, развијање мултикултурализма, поштовање и очување националног и верског културног наслеђа;

15. Развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне и узрастне равноправности и толеранције.

Начела израде Школског програма:

1. усмереност на процесе и исходе учења
2. заснованости на стандардима, уз систематско праћење и процењивање квалитета програма
3. уважавања узрасних карактеристика у процесу стицања знања и вештина, формирања ставова и усвајања вредности код ученика
4. хоризонталне и вертикалне повезаности у оквиру предмета и између различитих наставних предмета
5. поштовања индивидуалних разлика међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања, као и могућности личног избора у слободним активностима
6. заснованости на партиципативним, кооперативним, активним и искуственим методама наставе и учења
7. уважавања искуства, учења и знања која ученици стичу ван школе и њихово повезивање са садржајима наставе
8. развијања позитивног односа ученика према школи и учењу, као и подстицања учениковог интересовања за учење и образовање у току целог живота
9. коришћења позитивне повратне информације, похвале и награде као средства за мотивисање ученика
10. уважавање узрасних карактеристика у процесу психофизичког развоја обезбеђивањем услова за живот и рад у школи

ТРАЈАЊЕ ПРОГРАМА

Школски програм се реализује у периоду од четири године, односно од почетка школске 2022/2023. године до краја школске 2025/2026. Године

ЈЕЗИК НА КОМЕ СЕ ПРОГРАМ РЕАЛИЗУЈЕ

Програм се реализује на српском језику.

II ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик језик ¹	5	180	5	180
2.	Српски као нематерњи језик ²	-	-	-	-
3.	Страни језик/Енглески језик	2	72	2	72
4.	Математика	5	180	5	180
5.	Свет око нас	2	72	2	72
6.	Природа и друштво	-	-	-	-
7.	Ликовна култура	1	36	2	72
8.	Музичка култура	1	36	1	36
9.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108
10.	Дигитални свет	1	36	1	36
УКУПНО: А		20	720	21	756
Ред број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ				
1	Верска настава/Грађанско васпитање ³	1	36	1	36
2.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе ⁴	-	-	-	-
УКУПНО: Б		1	36	1	36
УКУПНО: А + Б		21	756	22	792

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми и активности

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	21	756	22	792
2.	Пројектна настава ⁵	-	-	-	-
3.	Допунска настава	1	36	1	36
4.	Додатна настава	-	-	-	-
1.	Настава у природи*	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁶	1	36	1	36
3.	Екскурзија	1 дан годишње		1 дан годишње	

¹ Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

² Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

³ Ученик бира један од понуђених изборних програма.

⁴ Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм али није уобавези.

⁵ Пројектна настава је обавезна за свеученике.

⁶ Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија испорта.

* Настава у природи организује се у складу са одговарајућим правилником.

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик ¹	5	180	5	180
2.	Српски језик као нематерњи језик ²	-	-	-	-
3.	Страни језик/Енглески језик	2	72	2	72
4.	Математика	5	180	5	180
5.	Свет око нас	-	-	-	-
6.	Природа и друштво	2	72	2	72
7.	Ликовна култура	2	72	2	72
8.	Музичка култура	1	36	1	36
9.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108
10.	Дигитални свет	1	36	-	-
УКУПНО: А		21	756	20	720

Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ ³				
1	Верска настава/ Грађанско васпитање ⁴	1	36	1	36
2.	Народна традиција	-	-	-	-
3.	Рука у тесту - Откривање света	-	-	-	-
4.	Чувари природе	-	-	-	-
5.	Лепо писање	-	-	-	-
6.	Од играчке до рачунара	-	-	-	-
7.	Матерњи језик са елементима националне културе	-	-	-	-
УКУПНО:Б		1	36	1	36
УКУПНО: А + Б		22	792	21	756

1 Назив Језика националне мањине када се настава реализује у школама на том матерњем језику.

2 Реализује се у школама где се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

3 Школа је дужна да са листе изборних програма, понуди три изборна, од којих ученик бира један програм према својим склоностима.

4 Ученик бира један од понуђених изборних програма и изучава га до краја првог циклуса.

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	22	792	21	756
2.	Пројектна настава	-	-	1	36
2.	Допунска настава	1	36	1	36
3.	Додатни рад	-	-	1	36
4.	Настава у природи	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36
2.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1	36	1	36
3.	Екскурзија	1 дан годишње		1 дан годишње	

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПЕТИ И ШЕСТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА

Редни број	А. Обавезни предмети	Пети разред		Шести разред	
		Нед.	Год.	Нед.	Год.
1.	Српски језик и књижевност ¹	5	180	4	144
2.	Српски као нематењи језик ²	-	-	-	-
3.	Страни језик/Енглески језик	2	72	2	72
4.	Ликовна култура	2	72	1	36
5.	Музичка култура	2	72	1	36
6.	Историја	1	36	2	72
7.	Географија	1	36	2	72
8.	Физика	-	-	2	72
9.	Математика	4	144	4	144
10.	Биологија	2	72	2	72
11.	Хемија	-	-	-	-
12.	Техника и технологија	2	72	2	72
13.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36
14.	Физичко и здравствено васпитање +Обавезне физичке активности	2	72+54 ³	2	72+54
УКУПНО А		24	918	25	954
Редни број	Б. Изборни програми				
1.	Верска настава/Грађанско васпитање ⁴	1	36	1	36
2.	Други страни језик ⁵ Немачки језик	2	72	2	72
3.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе	-	-	-	-
УКУПНО А+Б		27	1026	28	1062

**Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети,
изборни програми и активности**

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО– ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	27	1026	28	1062
2.	Слободне наставне активности ⁷ /Музиком кроз живот	1	36	1	36
3.	Допунска настава	1	36	1	36
4.	Додатна настава	1	36	1	36

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁸	1	36	1	36
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње	

- 1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.
 - 2 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.
 - 3 Обавезне физичке активности реализују се у оквиру предмета Физичко и здравствено васпитање.
 - 4 Ученик бира један од понуђених изборних програма.
 - 5 Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса.
 - 6 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм, али није у обавези.
 - 7 Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које школа нуди.
 - 8 Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.
- * Број часова за ученике припаднике националних мањина

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА СЕДМИ И ОСМИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик и књижевност ¹	4	144	4	136
2.	Српски као нематерњи језик ²	-	-	-	-
3.	Страни језик/Енглески језик	2	72	2	68
4.	Ликовна култура	1	36	1	34
5.	Музичка култура	1	36	1	34
6.	Историја	2	72	2	68
7.	Географија	2	72	2	68
8.	Физика	2	72	2	68
9.	Математика	4	144	4	136
10.	Биологија	2	72	2	68
11.	Хемија	2	72	2	68
13	Техника и технологија	2	72	2	68
14	Информатика и рачунарство	1	36	1	34
16.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	102
УКУПНО: А		28	1008	28	952

Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ				
1	Верска настава/Грађанско васпитање ³	1	36	1	34
2.	Други страни језик ⁴ - Немачки језик	2	72	2	68
УКУПНО: Б		3	108	3	102
УКУПНО: А + Б		31	1116	31	1054

Облици образовно- васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	31	1116	31	1054
2.	Слободне наставне активности ⁵ /Домаћинство/Моја животна средина/Уметност	1	36	1	34
3.	Допунска настава	1	36	1	34
4.	Додатна настава	1	36	1	34

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности ⁶	1	36	1	34
3.	Екскурзија	До 3 дана годишње		До 3 дана годишње	

1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

2 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

3 Ученик бира један од понуђених изборних програма

4 Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса

5 Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које школа нуди.

6 Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.

III ПРОГРАМИ

ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ

Ови програми сачињени су посебно за сваки разред и сваки предмет и посебан су део Школског програма.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПРВИ РАЗРЕД

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развоју ченика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Наставни предмет: Српски језик

ЦИЉ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Планирање наставе и учења обухвата креирање годишњег и оперативних планова, као и развијање припрема за час/дан/седмицу. *Годишњи план* садржи број часова по областима распоређених по месецима, а у складу са школским календаром, планирани фондом часова по областима и годишњим фондом часова.

Програм предмета *Српски језик* у првом разреду основне школе чине четири предметне области: Почетно читање и писање, Књижевност, Језик и Језичка култура. Све области се прожимају и ниједна се не може изучавати изоловано и без садејства са другим областима. Препоручена дистрибуција часова по предметним областима је следећа:

Почетно читање и писање – 90 часова. Реализује се у првом полугодишту и почетком другог полугодишта. Реализује се самостално, али обухвата и садржаје из Књижевности, Језика и Језичке културе. Садржаји, методе и облици рада треба да се прилагоде могућностима и потребама ученика.

Књижевност – 45 часова. Школска лектира реализују се и у првом и у другом полугодишту, а домаћа лектира само у другом полугодишту. Текстови из школске лектире користе се за усавршавање читања и писања и увођење ученика у основне појмове о књижевности. Учитељ има могућност да у понуђеном изборном корпусу текстова одабере текст који ће обрађивати. У првом разреду, чита се и тумачи поема у наставцима *Јежева кућица* Бранка Ћопића. Предвидели смо да се то релизује током једне недеље.

Језик – 10 часова. Реализује се током школске године у корелацији са другим предметним областима.

Језичка култура – 35 часова. Реализује се током школске године у корелацији са другим предметним областима.

-Годишњи фонд часова:180

-Недељни фонд часова:5

Корелативност је омогућена комбиновањем текстова у сродне тематско-мотивске целине према сродности:

- ђачко доба (Љубивоје Ршумовић: *Ау што је школа згодна* – Десанка Максимовић: *Првак* – Бора Ољачић: *Први дан у школи* – Гвидо Тартаља: *Зна он унапред*–Ђуро Дамјановић:*Дан када је јутро било слово*–ДесанкаМаксимовић:*Загонетке лаке за прваке* ђаке –Милан Шипка:*Буквар*);
- дете и породица (Драгомир Ђорђевић: *Није лако бити дете* – Драган Лукић: *Јоца вози тролејбус* или Игор Коларов: *Дум-дум Оливер и његов бубањ* – Весна Ђоровић: *Ноћни ћошак* – Јован Јовановић Змај: *Мали брата,Материна маза* и *Срда* – Александар Поповић: *Неће увек да буде први*);
- свет детињства (Љубивоје Ршумовић: *Дете* или *Деца су украс света* – Бранислав Лазаревић: *Сликар* или Стеван Раичковић: *Цртанка* – Душан Радовић: *Срећна Нова година*);
- хумор (народна песма: *Ја сам чудо видео* – Десанка Максимовић: *Хвалисави зечеви* – Гвидо Тартаља: *Китовабеба*);
- другарско и недругарско понашање (Перо Зубац: *Добар друг ти вреди више* – Јован Јовановић Змај: *Зимска песма* – Душан Радовић: *Тужибаба* – Лав Николајевич Толстој: *Два друга* – народна прича *Голуб и пчела* или народна прича *Деда и репа* – Доситеј Обрадовић: *Два јарца* – Доситеј Обрадовић: *Две козе* – Езоп: *Птице, животиње и слепи миш*, *Лав и миш* – Езоп: *Лисица и рода* – народна басна *Лисица и гавран* – Гвидо Тартаља: *Постеља зазеку*);
- описивање: Душан Радовић: *Јесења песма* – Војислав Илић: *Пролетња зора* или Воја Царић: *Пролеће* или Мира Алечковић: *Ветар сејач* – Десанка Максимовић: *Ливадско звонце* или *У гостима* –Гвидо Тартаља:*Мрави*);
- знамените личности српске културе (народна прича: *Свети Сава и ђаци* – Брана Цветковић: *Свети Сава* – Јохан Ангелус: *Младост Вука Караџића* – Благоје Рогач: *Азбука јесавладана*);

Литература:Буквар за први разред основне школе, Милић Душка, Митић Татјана, Нови Логос, 2022.

Словарица уз буквар за први разред основне школе, Милић Душка, Митић Татјана, Нови Логос, 2022.

Наставни листови уз Буквар за први разред основне школе, Милић Душка, Митић Татјана, Нови Логос, 2022.

Читанка за српски језик, за први разред основне школе, Реч по реч, Станковић Шошо Наташа, Костић Маја, Нови Логос, 2022.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИ ЈЕ ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	Начини и поступци остваривања програма
-разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице; -влада основном техником читања и писања ћириличног текста; -разуме оно што прочита;	1CJ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничког текста 1CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.) 1CJ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. проналази део/детаљ који је приказан на илустрацији, у табели, или на дијаграму) 1CJ.1.3.1. пише писаним / и штампаним/ словима ћирилице 1CJ.1.3.2. уме да се потпише	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ (глас, слово, реч, реченица, диктат)	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графика Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду
		Обрада, Утврђивање вежбање, провара.	Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења
		Глас и слово; штампана и писана слова ћириличног писма. Речи и реченице као говорне и писане целине. Текстови засићени словима која се обрађују / текстови предвиђени за глобално читање.	Постављање ученика у различите ситуације	

		Све врсте текстова који су написани штампаним или писаним словима. Језичке игре. Аналитичко-синтетичка вежбања; лексичка и синтаксичка вежбања; моторичке вежбе. Писање (преписивање, самостално писање и диктат). Читање (шчитавање / глобално читање, гласно и тихо читање); питања којима се проверава разумевање прочитаног. Изговор и писање гласова који ученицима причињавају тешкоће (нпр. ђ, ћ; џ, ч; ј, љ).		евалуације и самоевалуације Појединачно шчитавање и логичко читање Читање хорски, само повремено (у циљу подстицања ученика који заостају у савладавању читања) Гласно читање уз аналитичку и критичку процену;
-активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита; -препозна песму, причу и драмски текст; -одреди	1CJ.1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате 1CJ.2.2.8. износи свој став о садржају	КЊИЖЕВНОСТ (поезија, проза, текст, лик)	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графика Користити
		Обрада, утврђивање, вежбање,провера		

главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом; -уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина;	текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова 1CJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста (у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле) 1CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту 1CJ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине - пословице, загонетке, брзалице) 1CJ.2.5.6. разликује приповедање од описивања и	Књижевни појмови: песма; прича; догађај; место и време збивања; књижевни лик – изглед, основне особине и поступци; драмски текст за децу; шаљива песма; басна; загонетка ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија	учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална	методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења

-изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу; -препозна загонетку и разуме њено значење; -препозна басну и разуме њено значење;	дијалога 1СЈ. 1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту 1СЈ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну) 1СЈ.3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст	Проза Драмски текстови Популарни и информативни текстови ДОМАЋА ЛЕКТИРА	компетенција	Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације
разликује слово, реч и реченицу; правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са	1СЈ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком 1СЈ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе 1СЈ.1.3.5. пише кратким потпуним	ЈЕЗИК (глас, слово, реченице по значењу, употреба великог слова, тачка, упитник, узвичник) Обрада, утврђивање,	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана Користити методе/технике и

одговарајућом интонацијом односно интерпункцијским знаком на крају; правилно употреби велико слово;	реченицама једноставне структуре 1СЈ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) 1СЈ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности /одричности (потврдне и одричне) 1СЈ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику	Реченица; реч; слово. Улога гласа/слова у разликовању значења изговорене односно написане речи. Реченице као обавештење, питање и заповест. Велико слово на почетку реченице, у писању личних имена и презимена, имена насеља (једночланих) и назива места и улице у којој ученик живи, као и назив школе коју похађа. Правилно потписивање (име, па презиме). Тачка на крају реченице; место и функција упитника и узвичника у реченици.	Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације

учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима; усмено описује ствари из непосредног окружења; бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору; напаметговор и краће књижевне текстове; - учествује у сценском извођењу текста;	1СЈ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике 1СЈ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања 1СЈ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. „певушења“ или „скандирања“ 1СЈ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља 1СЈ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (порука, текст, описивање, богаћење речника, изражајно казивање и читање, правописна правила)	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигиталн	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графика Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите
		Обрада, утврђивање, Вежбање,провера		
		Говорење Вођени и слободни разговор. Говорни предлошци. Усмена порука. Причање и описивање. Казивање књижевног текста. Драмски, драматизовани текстови, сценска импровизација. Сценско извођење текста (драмско и луткарско). Богаћење речника: лексичке и синтаксичке вежбе. Разговорне, ситуационе и језичке игре.		

пажљиво и културно слуша саговорнике; слуша, разуме и парафразира поруку ; слуша		Слушање Стварне и симулиране ситуације. Слушна порука. Аудио-визуелни записи.	а компетенција	ситуације евалуације и самоевалуације

интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања;		Игре за развијање слушне пажње.		

примењује основна правописна правила; пише читко и уредно; писмено одговара на постављена питања; спаја више реченица у краћу целину; пише реченице по диктату примењујућ и основна правописна правила;		Писање Питања о сопственом искуству, бићима, предметима, појавама, сликама, о књижевном и некњижевном тексту. Писана порука. Краћа текстуална целина: о сопственом искуству, о доживљају, о сликама, поводом књижевног текста. Реченице/кратак текст погодан за диктирање.		
гласно чита, правилно и са разумевање м; тихо чита (у себи) са разумевањем прочитаног; пронађе информације експлицитно изнете у тексту.		Читање Књижевни текстови. Текстови са практичном наменом: позивница, упутство, списак за куповину и др. Нелинеарни текстови: текст у табели, распоред часова, стрип, улазница и др. Информативни текстови: 1. уџбенички 2. вануџбенички 3.		

НАЧИН ПРАЋЕЊА				
Начин провере остварености исхода				
Шта пратимо		Поступак	Инструменти оцењивања	Време
Степен остварености циљева, исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета;	процењују се: вештине изражавања и саопштавања ; разумевање , примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различити м врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака.	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности и постигнућа ученика на часу у свеску ученика и евиденцијенаставника - Комисија ученика и наставница - Усменоодговарање - Редовност доношења домаћег - Ученици воде евиденцију - Прегледање свезака - Писанепровере - Ученици дају самопроцену оцене - Групнирад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - Рад упару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	Бројјављања: За јављање ★ За јављање више пута ★ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања Ко не зна одговор – запис датума Учесталост јављања на часу по месецима Свеобухватност одговора Хоризонтално и вертикално повезивање градива Самосталност у одговарању За недоношења домаћег – запис датума у евиденцију За редовно доношење домаћег задатка + Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен залагања свих чланова групе Процена резултата рада група (пано, табела...)	Свакодневно бележење токомгодине Пресек стања по тромесечјима На крају школске године и на крају полугодишта

Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављени м задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	Вођење евиденције од стране наставника о: -Броју јављања на часовима -Броју успешности у групном раду, раду у пару -Учешћу на конкурсима - пружању помоћи другим ученицима у току рада -Израда паноа	-Све што је рађено на часу налази се у свескама -ангажовање и квалитет учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима	Пресек стања по тромесечјима

Наставни предмет: Енглески језик

Циљ предмета: Циљ наставе страног језика на млађем школском узрасту јесте развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, стицање позитивног односа према језику који није њихов матерњи језик, односно уважавање различитости, упознавање фонолошког система страног језика и основних комуникативних вештина у усменом општењу.

Разред: 1. разред

Годишњи фонд: 72

Недељни фонд часова: 2

Литература: Family and Friends – Foundation Second Edition (Енглески језик за први разред основне школе, радни уџбеник)

Аутор: Susan Iannuzzi

Издавач: Нови Логос, Београд, Србија у сарадњи са Oxford University Press – ом, Оксфорд, Велика Британија

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, САДРЖАЈИ, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, И ТИП ЧАСА	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
1. Поздравеи отпоздраве користећинајједноставнија језичка средства 2. Представи себе и другог: 3. Разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих 4. Разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих 5. Даје кратка и једноставна упутства и налоге 10. Искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин 13. Препозна и именује жива бића,	Разумевање говора ПСТ.1.1.1. Разуме фреквентне речи и једноставне изразе у јасно контекстуализованом и спором говору. ПСТ.1.1.2. Разуме једноставне поруке и питања која се односе на једноставне информације и непосредно окружење. ПСТ.1.1.3. Разуме	1. Лични идентитет Обрада Утврђивање Провера Ученици у усменој комуникацији уче и увежбавају: - изразе и речи које се користе код представљања и упознавања – Hello. I'm (Miloš). Goodbye. и основну друштвену комуникацију са вршњацима – How are you? I'm fine thank you. Nice to see you. Nice to see you, too. - препознавање и именовање ликова из уџбеника; - бројеве од 1 до 10; - једноставне наредбе – Stand up. Sit down.	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Сарадња

предмете, места и појаве из непосредног окружења 14. Разуме једноставан опис жива бића, предмете, места и појаве 15. опише жива бића, предмете , места и појавекористећи најједноставнија језичка средства; 20.Разуме једноставне исказе којима се изражава припадање / неприпадање и поседовање / непоседовање и реагује на њих 21.Тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање /неприпадање и поседовање/ непоседовање	кратка, једноставна, разговетно и споро изговорена упутства. ПСТ.1.1.4. Разуме кратка саопштења и питања која се односе на познате / блиске теме. ПСТ.1.1.5. Разуме предмет једноставног разговора других лица о познатим / блиским темама (нпр. личне и породичне ствари, непосредно окружење)	Clap. Poit to, Count to 10. - речи којима се именују играчке – ball, ballon, boat, car, doll, robot, puzzle;делови тела – arms, ears, eyes, feet, fingers, hands, head, legs, toes, noes, knees; - језичку структуру – This is my / your ;– I’ve got ten toes / two arms / ten toes...; - дијалогски модел – Here you are. Thank you. - кратку причу која се односи на тему.	
3. Разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих 4.Разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих 5. Даје кратка и једноставна упутства и налоге 8. Разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих: 9. Упути кратке и једноставне молбе 10.Искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин 13.Препозна и именује жива бића, предмете, места и појаве из непосредног окружења 14. Разумеједноставан опис жива бића, предмете, места и појаве	уколико се говори споро и разговетно. ПСТ.2.1.1. Разуме краће низове (2–3) саопштења, упутстава, молби који се односе на његове потребе и интересовања. ПСТ.2.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са)говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговетно и	2. Школа Обрада Утврђивање Провера Ученици у усменој комуникацији уче иувежбавају:- - речи којима се именују школски предмети – bin,board, chair, table, door, window, picture;школски прибор – bag, book, lunch box, pencil, pencil box, rubber, water bottle;боје и облици – blue, green, orange, red, yellow, circle, triangle, square, rectangle - језичку структуру – What’s this? It’s a ;– How many? How old are you? I’m (six).– What colour is it / this? It’s (yellow). It’s a	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Сарадња

15. опише жива бића, предмете, места и појавекористећи најједноставнија језичка средства	умереним темпом. ПСТ.2.1.3. Разуме основни смисао и главне информације споријих, јасно артикулисаних монолошких излагања и прича о познатим и узрасно адекватним темама, уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања.	(blue) (triangle). How many (squares)? (Five) squares. - једноставне наредбе – Stand up. Sit down. - дијалошки модел – It's for you. Thank you. - кратку причу која се односи на тему.	
4.Разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих 5. Даје кратка и једноставна упутства и налоге 8. Разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих: 9. Упути кратке и једноставне молбе 13.Препозна и именује жива бића, предмете, места и појаве из непосредног окружења 14. Разуме једноставан опис жива бића, предмете, места и појаве 15. опише жива бића, предмете, места и појавекористећи најједноставнија језичка средства;	Усмено изражавање ПСТ.1.1.10. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи једноставна језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу	3. Живи свет Обрада Утврђивање Провера Ученици у усменој комуникацији уче иувежбавају:- . речи којима се именују домаће животиње и појмови везани за сеоско домаћинство – butterfly, duck, donkey, field, flower, goat, sun;бројеве до 10, школски прибор; - језичку структуру – Is it a... ? Yes, it is. No, it isn't.How many (buttons)? Three (buttons). This is my number (four). - кратку причу која се односи на тему. -молбе- Please put your books away and come here. - титуле за обраћање Miss	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Решавање проблема Сарадња
11.Разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих: 12.Упути једноставне честитке 13.Препозна и именује жива бића, предмете, места и појаве из непосредног окружења		4.Обичаји Обрада Утврђивање Ученици у усменој комуникацији уче иувежбавају:- - изразе и речи које се односе на Божић и Ускрсreindeer, Father Christmas, present, cracker, Christmas stocking, Merry	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Решавање проблема Сарадња

	саговорника (нпр. ко је, одакле је, чиме се бави итд.) ПСТ.1.1.11. Уз дуже паузе и уз помоћ саговорника, саопштава основне информације о себи и свом непосредном окружењу, тражи одређени предмет, користећи кратке једноставне исказе. ПСТ.1.1.15. Формулише молбе и извињења. ПСТ.2.1.12. Успева да поведе и/или одржи разговор на блиске и познате теме. Медијација ПСТ.1.1.21. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао јавних натписа и краћих текстова опште информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...)	Christmas;–bunny, daffodil, Easteregg, chocolateegg, chick, Happy Easter; - песму We wish you a Merry Christmas; - Божићне игре. - песму Do the bunny hop; - Ускршње игре . сличности и разлике у начину прославе Божића и Ускрса код нас и у ВБ; - изразе и речи које се односе на рођендан – birthday, candle, Happy birthday to you / me;	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Решавање проблема Сарадња
4.Разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих 5. Даје кратка и једноставна упутства и налоге 8. Разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих: 9. Упути кратке и једноставне молбе 13.Препозна и именује жива бића, предмете, места и појаве из непосредног окружења 14. Разуме једноставан опис жива бића, предмете , места и појаве 15.опише жива бића, предмете , места и појавекористећи најједноставнија језичка средства;		5.Мода и облачење Обрада Утврђивање Ученици у усменој комуникацији уче иувежбавају:- - речи којима се именују делови одеће – jumper, shirt, shorts, skirt, socks, trousers; - језичку структуру – What colour is it/are they? It's/They're... - кратку причу која се односи на тему.	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција
2.Представи себе и другог: 6.Разуме позив и реагује на њега: 7.Упути позив на заједничку активност 13.Препозна и именује жива бића, предмете, места и појаве из		6.Породица Обрада Утврђивање Провера Ученици у усменој комуникацији уче иувежбавају:-	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини

непосредног окружења	ПСТ.1.1.22. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику. 2. Лингвистичка компетенција	- речи којима се именују чланови породице – baby, brother, dad, grandma, grandpa, mum, sister,family; - језичке структуре –Who’s this? It’s (my aunt). He’s /She’s,You’re, They’re, We’re, This is my /your - кратку причу која се односи на тему. - Позив на активност- Clean up. Let’s work together.	Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција
13.Препозна и именује жива бића, предмете, места и појаве из непосредног окружења 22.Разуме једноставне исказе за изражавање допадања/ недопадања и реагује на њих: 23.Тражи мишљење и изражава допадање/ недопадање једноставним језичким средствима	ПСТ.1.2.1. Препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну). ПСТ.1.2.3. Познаје и користи ограничен број фреквентних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог репертоара језичких средстава. ПСТ.1.2.4. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за обављање основних комуникативних	7.Исхрана Обрада Утврђивање Ученици у усменој комуникацији уче иувежбавају:- - речи којима се именује храна – banana, cake, biscuit, carrot, orange,sandwich, sweet, tomato, - језичку структуру – I / We like /don’t like - кратку причу која се односи на тему.	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Решавање проблема Сарадња
16.Разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих: 17.Изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима:		8.Осећања Обрада Утврђивање Ученици у усменој комуникацији уче иувежбавају:- - речи и изразе којима се именују потребе и осећања – cold, happy, hot, hungry, sad, scared, shy, sleepy, thirsty– jar, paper tissue, plant, bean - језичке структуре – I’m (hungry). Are you (cold)? Yes, I am. No, I’m not. It’s green/thin... - кратку причу која се односи на тему.	

13.Препозна и именује жива бића, предмете, места и појаве из непосредног окружења 14. Разуме једноставан опис жива бића, предмете , места и појаве 15. опише жива бића, предмете , места и појавекористећи најједноставнија језичка средства; 18.Разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих: 19.Траже и пруже кратка и једноставна обавештења о положају у простору:	активности. 3. Интеркултурна компетенција ПСТ.1.3.1. Познаје основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода).	9.Становање Обрада 2 Утврђивање 7 Провера 1 Укупно 10 Ученици у усменој комуникацији уче иувежбавају:- - речи којима се именује намештај и припадајућа опрема – bed, blanket, pillow, rug, shelf... - предлози за место – in, on, under - језичку структуру – Where is it? It'sin/on/under - кратку причу која се односи на тему.	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Решавање проблема Сарадња

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Наставни програм за стране језикеусмерен је на развој функционалних знања и заснован је на комуникативно дефинисаним исходима учења, односно активностима које ученик успешно реализује користећи страни језик. Језичке активности слушања,(раз)говора у наставном програму посматрају се интегративно, као нераздвојиве компоненте аутентичне комуникације. Полазећи од исхода, односно онога што је ученик у стању да оствари у различитим врстама и видовима комуникације (усмене,делимично и оне невербалне), формално и садржински централну позицију наставног програма заузимају комуникативне функције (нпр. поздрављање; представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и тражење основних информација о другима; разумевање и давање једноставних упутстава и налога; позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој игри; исказивање молби, захтева, захвалности, планова, намера, саглашавања, противљења, допадања, недопадања, жеља, потреба и сл.).

На основу комуникативних функција дефинисане су језичке активности помоћу којих се оне могу остварити. Комуникативна настава посматра језик као средство комуникације.Примена овог приступа заснива се на настојањима да се доследно спроводе и примењују следећи ставови:

- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима
- говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика;
- наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке, укључујући њене културолошке и васпитне елементе, као и елементе социјализације;
- битно је значење језичке поруке;

- знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности и зато узор није изворни говорник;
 - са циљем да се унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији;
 - рад у учионици и ван ње спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, као и решавањем мање или више сложених задатака у реалним и виртуелним условима са јасно одређеним контекстом, поступком и циљем;
 - сви граматички садржаји уводе се индуктивном методом кроз разноврсне контекстуализоване примере у складу са нивоом, а без детаних граматичких објашњења,
- интерактивни приступ у настави страних језика укључује и следеће категорије:
- усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину;
 - поимање наставног програма као скупа динамичних, заједнички припремљених и прилагођених задатака и активности;
 - наставник треба да омогући приступ новим идејама и њихово прихватање, као и креирање нових идеја;
 - ученици се посматрају као одговорни, креативни, активни учесници у друштвеном чину;
 - наставни материјали представљају један од извора активности и морају бити праћени употребом додатних аутентичних материјала;
 - учионица је простор који је могуће прилагођавати потребама наставе;
 - рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче развој когнитивних способности ученика (запажање, анализа, закључивање итд.);
 - за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто, а нарочито на nižем узрасту треба користити интернационализме и речи које су им познате, као и визуализацију као средство семантизације.

Технике / активности

Током часа препоручује се динамично смењивање техника / активности које не би требало да трају дуже од 15 минута.

Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, пиши, повежи, одреди, пронађи, али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој, отвори/затвори свеску, итд.)

Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.)

Мануелне активности (израда панора, презентација, зидних новина, постера и сл.)

Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селекувати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.)

Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођење нове језичке грађе или пак утврђивање).

Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добрима, волим/не волим, компарације...).

Решавање „текућих проблема” у разреду, тј. договори и мини-пројекти.

„Превођење” исказа у гест и геста у исказ.

Заједничко прављење илустрованих материјала

Стратегије за унапређивање и увежбавање језичких вештина у првом разреду основне школе

Исходи се операционализују преко језичких активности у комуникативним ситуацијама. Ово је период за подстицање и навикавање ученика да у свакодневним ситуацијама у учионици и ван ње спонтано примењују научене речи и изразе у одговарајућим ситуацијама усмене комуникације (нпр. поздрављање наставника на страном језику у учионици, али и ван ње). Следећи корак, јесте такозвани „језик учионице”. Сва кратка и једноставна упутства у настави треба да буду на страном језику уз обавезну одговарајућу гестикулацију (ако нпр. наставник каже слушај, пожељно је да покаже ту активност стављајући руку иза уха). Нека упутства наставник у почетку може да изговара паралелно на страном и матерњем језику. Поред ових спонтаних облика учења потребно је увести и језичке садржаје који нису део уобичајене интеракције на часу. За овакве облике учења потребно је користити предмете и бића из непосредног окружења, слике из наставних материјала, картице, постере и све друге расположиве материјале. За њихово савладавање потребно је инсистирати на заједничким групним комуникативним активностима. На овом узрасту се препоручују и активности усмене репродукције и контролисане продукције будући да су у питању садржаји који не представљају „језик учионице” и не понављају се сваког часа. На тај начин се ученицима омогућава већи број понављања ради лакшег и бржег меморисања и стицања поуздања за самостално коришћење језика. У том смислу, пожељне су вежбе говорне продукције са малим варијацијама модела у којима се мењају и комбинују лексички и граматички садржаји уз постепено усложњавање. Такође се подстиче интеракција са другим ученицима, која се може, као благи вид медијације, реализовати давањем упутстава на матерњем језику (нпр. питај друга или другарицу како се зове и колико година има, шта воли / не воли да једе, итд; одговори на питања друга / другарице), или увођењем покрета као невербалног средства комуникације.

Већина ученика на том узрасту има проблем са пажњом, концентрацијом и памћењем током 45 минута. Стога је упутно да час почне неком кратком игром загревања која би позитивно утицала на развијање способности пажње, концентрације и памћења, као и да се активности смењују одговарајућим логичним редоследом и да трају од 5 до највише 15 минута.

Презентовање и увежбавање садржаја

Визуелна наставна средства

Пантомима

Метода потпуног физичког одговора.

Прича у сликама, песма, игра и сл.

Дијалошки модели

Пројектне активности

Драмске активности

Социокултурну компетенцију, као скуп знања о свету уопште, сличностима и разликама између културних и комуникативних модела сопствене говорне заједнице и заједнице / заједница чији се језик учи, треба уводити од самог почетка учења страног језика. Посебан аспект социокултурне компетенције представља **интеркултурна компетенција**, која подразумева развој свести о другом и другачијем, познавање и разумевање сличности и разлика између светова, односно говорних заједница, у којима се ученик креће, подразумева развијање толеранције и позитивног става према индивидуалним и колективним карактеристикама говорника других језика, припадника других култура

Упутство за тумачење граматичких садржаја

Настава граматике на овом се узрасту нивоу искључује.

Наставни предмет: Математика

ЦИЉ наставе математике у основној школи је да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање, као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Предложени редослед реализације тема:

1. Геометрија – Положај, величина и облик предмета;
2. Бројеви – Природни бројеви до 10 и нула, сабирање и одузимање до 10;
3. Геометрија – Линије;
4. Бројеви – Природни бројеви до 20, сабирање и одузимање до 20;
5. Мерење имере;
6. Бројеви – Природни бројеви до 100, сабирање и одузимање до 100 (без преласка десетице).

Литература: Математика уџбеник за први разред основне школе, (уџбеник из четири дела), Иванчевић Илић Ива, Тахировић Сенка, Нови Логос, 2022.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИ ЈЕ ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТН Е КОМПЕТЕНЦИЈЕ	Начини и поступци остваривања програма
Упознат је са градивом математике у првом разреду и са прибором који ће користити. Одређује међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло Именује и уочава геометријске облике предмета из непосредне околине. Именује	1МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност) 1МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објекта у равни	ГЕОМЕТРИЈА (геометријске фигуре, права, крива линија, дуж, тачка, геометријска тела)	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графика Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима
		Обрада, утврђивање,	- Одговорно учешће у демократском друштву	
		Просторне релације. Величина предмета и бића.	- Естетичка компетенција - Решавање проблема	

геометријска тела Именује геометријске фигуре; Сложи/разлож и фигуру која се састоји од познатих облика Разликује унутрашњост и спољашњост; Разликује у, на и ван Разликује праву, криву, изломљену, отворену и затворену линију Црта праву линију и дуж помоћу лењира Уочава тачку; Спаја тачке правим и кривим линијама Групише предмете са заједничким својством Упореджује предмете и бића по висини и дужини Упореджује предмете и бића по ширини		Геометријска тела: лопта, коцка, квадар, ваљак, пирамида и купа. Геометријске фигуре: круг, правоугаоник, квадрат и троугао. Права, крива и изломљена линија. Затворена и отворена линија. Тачка и линија. Дуж.	-Сарадња -Дигитална компетенција	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације Стваралачке игре с циљем одређивања положаја објеката према себи Концима у боји, лењиром уочавати, а затим цртати линије и спајати тачке Цртање линија кредом по табли, бојицама по папиру, фломастером по фолији

Разуме појам скупа и елемента скупа Препознаје скупове са истим бројем елемената Препознаје скупове са различитим	1МА.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој 1МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у	БРОЈЕВИ (број, редни бројеви, сабирање, одузимање, једноцифрен број, двоцифрен, стотина)	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графика Користити
бројем елемената Пребројава елементе датог скупа Развија појам броја преко појма скупа Броји	оквиру прве хиљаде 1МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом 1МА.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројни систем	Обрада, утврђивање	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама	методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање

Упореджује бројеве у блоку бројева до 5 Користи знаке плус, минус и једнако Користи појмове сабирање, сабирак, збир Користи појмове одузимање, умањеник, умањилац, разлика Одређује претходнике и следбенике Усваја појам једноцифреног броја; Чита, записује, упоређује и броји једноцифрене бројеве Пише и чита бројеве од 0 до 10; Сабира и одузима бројеве од 0 до 10 Усваја појам десетице и јединице; Одређује број десетица и јединица у датим бројевима Користи бројевну	1МА.2.1.2. уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју 1МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза 1МА.2.1.4. рачуна вредност израза с највише две операције 1МА.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака 1МА.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени.	Бројање, писање и читање бројева. Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој. Упореджување бројева. Редни бројеви. Сабирање и одузимање бројева у оквиру 20 и приказивање на бројевној правој. Сабирање и одузимање бројева до 100 без прелаза преко десетице и приказивање на бројевној правој. Својства сабирања. Откривање непознатог броја у једнакостима с једном операцијом.	-Одговорно учешће у демократском друштву -Естетичка компетенција -Решавање проблема -Сарадња -Дигитална компетенција	корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације

праву приликом приказивања бројева, сабирања и одузимања Користи редне бројеве Користи својство замене места сабирака Користи својство здруживања сабирака Користи својства сабирања као олакшицу приликом рачунања Одређује за толико већи број Одређује за толико мањи број Одређује непознати број погађањем Развија појам двоцифреног броја Усваја појам прве и друге десетице Разликује парне и непарне бројеве Сабира и одузима бројеве датог облика Упореджује десетице прве стотине Сабира и одузима десетице Чита и записује бројеве прве стотине				

Упореджује бројеве прве стотине Сабира и одузима бројеве до 100 без прелаза преко десетице				
Мери дужину задатом, нестандардном јединицом мере Разликује новчане апоене до 100 динара и упоређује њихову вредност	1 МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама 1МА.1.4.4. уме да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме 1 МА.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ (мерење)	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација	Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета Коришћење е-уџбеника, и др.
		Обрада, утврђивање		
		Мерење дужине нестандардним јединицама мере. Динар, кованице и новчанице до 100 динара.		

НАЧИН ПРАЋЕЊА				
Начин провере остварености исхода				
Шта пратимо		Поступа к	Инструменти оцењивања	Врем е
Степен остварености циљева, исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета;	процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором,	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности и постигнућа ученика на часу у свеску ученика и евиденције наставника - Комисија ученика и наставница - Усмено одговарање - Редовност доношења домаћег - Ученици воде евиденцију - Прегледање свезака - Писане провере - Ученици дају самопроцену оцено - Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова,	- Бројјављања: За јављање ★ За јављање више пута ★ - За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања Ко не зна одговор – запис датума - Учесталост јављања на часу по месецима - Свеобухватност одговора - Хоризонтално и вертикално повезивање градива - Самосталност у одговарању - За недоношења домаћег – запис датума у евиденцију - За редовно доношење домаћег задатка + - Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви	- Свакодневно бележење током године - Пресек стања по тромесечјима - На крају школске године и на крају полугодишта

	алатом и технологијама и извођење радних задатака.	процена осталих ученика)	имају задато забележено у свескама...) Степен залагања свих чланова групе Процена резултата рада група (пано, табела...)	
Ангажовање ученика у настави		Вођење евиденције од стране наставника о: -Броју јављања на часовима -Броју успешности у групном раду, раду у пару -Учешћу на конкурсима - пружању помоћи другим ученицима у току рада -Израда паноа	-Све што је рађено на часу налази се у свескама -ангажовање и квалитет учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима	Пресек стања по тромесечјима

Наставни предмет: Свет око нас

ЦИЉ учења предмета свет око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Литература: Свет око нас, уџбеник за први разред основне школе, Стокановић Љиљана, Лукић Гордана, Субаков Симић Гордана, Нови Логос, 2022.

Свет око нас, радна свеска за први разред основне школе, Стокановић Љиљана, Лукић Гордана, Субаков Симић Гордана, Нови Логос, 2022.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИ ЈЕ ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТН Е КОМПЕТЕНЦИЈЕ	Начини и поступци остваривања програма
препозна и исказе радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; правовремено и примерено ситуацији исказе своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет; понаша се тако да	1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу 1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови 1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе	<i>ДРУГИ И ЈА</i> (правила понашања, култура живења)	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Одговорно учешће у демократском	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана Користити
		Обрада, утврђивање		

уважава различитости својих вршњака и других људи; придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши; сарађује са вршњацима у заједничким активностима; одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања	чланова у различитим друштвеним групама 1ПД.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите 1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу 1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови 1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама 1ПД.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите	Основна осећања (радост, страх, туга и бес). Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом). Сличности и разлике по полу, старости, способностима и интересовањима. Групе људи: породица, школска заједница, разред, одељење, суседи. Права и обавезе чланова група. Правила понашања појединаца и групе.	друштву -Естетичка компетенција - Решавање проблема -Сарадња -Дигитална компетенција	методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације
здравља; чува своју, школску и имовину других; примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице;		Празници: породични, школски.		

прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар; својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења; препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера; препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина; идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег	1ПД.1.1.1. прави разлику између природеи производа људскогорода 1ПД.1.1.2. зна ко и шта чини живу и неживу природу 1ПД.1.1.3. зна заједничке карактеристике живих бића 1 ПД.2.1.2. зна основне разлике између биљака, животиња и људи 1ПД.1.1.4. уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања 1ПД.1.1.5. препознаје и именује делове тела живих бића 1ПД. 1.1.6. разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима 1ПД.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима 1ПД.2.1.5. разуме повезаност услова живота и живих бића у станишту 1ПД.2.1.6. разуме међусобну зависност живих бића у животној заједници 1ПД.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе 1 ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса	РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ (жива, нежива природа, разноврстност) Обрада, утврђивање Сунчева светлост и топлота. Основна својства ваздуха: провидност, мирис, кретање. Облици појављивања воде: потоци, реке, баре, језера, киша, снег. Облици појављивања воде у непосредном окружењу. Основна својства воде: укус, мирис, провидност, раствара поједине материјале. Изглед земљишта: равница, брдо, планина. Изглед земљишта у непосредном окружењу. Основна својства земљишта: боја, растреситост, влажност; Карактеристичне биљке и животиње у непосредном	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама -Комуникација - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама -Одговорно учешће у демократском друштву -Естетичка компетенција - Решавање проблема -Сарадња -Дигитална компетенција	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графика Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације

изгледа; уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа; препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу; препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења; штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места; се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу; учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене;		Изглед и делови тела биљака. Изглед и делови тела животиња на примерима сисара, птица, риба, инсеката. Човеково тело – делови тела (глава, труп, руке и ноге) и чула (вида, слуха, укуса, мириса и додира). Значај воде, ваздуха, земљишта, сунчеве светлости и топлоте за живот биљака, животиња/човека. Одговоран однос човека према животној средини (штедња воде, одлагање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама).		

посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо- меко, провидно- непровидно, храпаво-глатко; разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења;	1ПД. 1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха и земљишта 1ПД.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање 1ПД.2.3.3. разликује материјале који су добри проводници топлоте и електрицитета од оних који то нису 1ПД.1.3.4. зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, провидност, намагнетисаност 1ПД.1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу	ЧОВЕК СТВАРА (материјали)	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Решавање проблема - Сарадња	Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноя Коришћење е- уџбеника, и др.
		Обрада, утврђивање		
		Материјали за израду предмета (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина) и њихова својства (тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво-глатко).		
снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад,	1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти 1ПД.1.4.1. уме да препозна кретање	СНАЛАЖЕЊЕ У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ (оријентација)	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама	Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноя
		Обрада, утврђивање		

лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката; одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче,	тела у различитим појавама 1ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела	Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче,	-Комуникација -Решавање проблема -Сарадња	Коришћење е-уџбеника, и др.
прекосутра.		данас, сутра, прекјуче, прекосутра.		

НАЧИН ПРАЋЕЊА				
Начин провере остварености исхода				
Шта пратимо		Поступа к	Инструменти оцењивања	Врем е
Степен остварености циљева, исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета;	процењују се:	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности и постигнућа ученика на часу у свеску ученика и евиденције наставника	Бројјављања: За јављање★ За јављање више пута ★	Свакодневно бележење током године Пресек стања по тромесечјима На крају школске године и на крају полугодишта
	вештине изражавања и саопштавања;	-Комисија ученика и наставница	За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања Ко не зна одговор – запис датума	
	разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и	- Усмено одговарање -Редовност доношења домаћег -Ученици воде евиденцију -Прегледање свезака	Учесталост јављања на часу по месецима Свеобухватност одговора Хоризонтално и вертикално повезивање градива	
	рад на различитим врстама текстова;	- Писане провере Ученици дају самопроцену оцене	Самосталност у одговарању За недоношења домаћег – запис датума у евиденцију	
	уметничко изражавање;	- Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	За редовно доношење домаћег задатка +	
	вештине, руковање прибором,	- Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова,	Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви	

	алатом и технологијама и извођење радних задатака.	процена осталих ученика)	имају задато забележено у свескама...) Степен залагања свих чланова групе Процена резултата рада група (пано, табела...)	
Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављени м задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учењеи напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	Вођење евиденције од стране наставника о: -Броју јављања на часовима -Броју успешности у групном раду, раду у пару -Учешћу на конкурсима - пружању помоћи другим ученицима у току рада -Израда паноа	-Све што је рађено на часу налази се у свескама -ангажовање и квалитет учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима	Пресек стања по тромесечјима

Наставни предмет: Ликовна култура

ЦИЉ учења предмета ликовна култура је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Литература: Ликовна култура, уџбеник за први разред основне школе, Мићић Милутин, Мићић Гордана, Нови Логос, 2022.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИ ЈЕ ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТН Е КОМПЕТЕНЦИЈЕ	Начини и поступци остваривања програма
- опише својим речима визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; - пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, озгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења; - одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и уравни; - црта наразличитим подлогама и форматима папира; - користи материјал и прибор у складу са инструкцијама;	ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ (простор)	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графика Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима
	Обрада, вежбање		
	Простор. Отворени и затворени простор, природа и простор који је човек обликовао. Карактеристичне визуелне одлике по којима се препознаје врста простора. Значај чувања споменика или		

– обликује једноставне фигуре од меког материјала; – преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; - одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала;	значајних објеката у најближем окружењу. Значај уређења простора у коме ученик борави. Уметничка занимања и продукти. Сликар – слика, вајар – скулптура, фотограф – фотографија... Изглед употребних предмета које су дизајнирали уметници. Установе културе (биоскоп, музеј, галерија, позориште, библиотека...). Правила понашања и облачења у различитим установама културе, договорена правила понашања.	проблема -Сарадња -Дигитална компетенциј а	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације
- изрази, материјалом и техником по избору своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања; - преобликује, сам или у сарадњи са другима,	ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ ОБЛИКОВАЊЕ (облик)	- Компетенција за учење - Рад са подацима	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема,

употребне предмете мењајући им намену; - изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука; - повеже одабрану установу културе са њеном наменом; - поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе.	Обрада, вежбање Облици. Облици из природе, облици које је створио човек, правилни и неправилни облици. Својства облика (цело, део, велико, мало, високо, ниско, краће, дуже, уско, широко, светло, тамно, обојено, безбојно, једнобојно, шарено, меко, тврдо, глатко, храпаво, обло, рогљасто). Положај облика у простору и у равни (горе, доле, између, испод, у, на, испред, иза, усправно, положено, косо, лево, десно). Кретање. Покретни и непокретни облици. Кретање бића и машина. Смер кретања облика (налево, надесно, нагоре и надолу). Безбедност усаобраћају – илузија величине покретних и непокретних објеката у односу на удаљеност од посматрача. Светлост и сенка. Природни и вештачки извори осветљења. Промена осветљености у току дана. Изглед облика и сенке у зависности од осветљења.	информацијама - Комуникација - Компетенција за учење - Рад са подацима информацијама - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња - Дигитална компетенција	графика Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације

	места и ликова. Знак. Графички знак (ноте, слова и цифре), гестовни и звучни знак. Лепо писање. Украсна слова. Традиција. Празници и украшавање. Невербално изражавање. Пантомима, игре, перформанс.		Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације
изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања;	ОБЛИКОВАЊЕ (преобликовање)	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама	Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа,
	Обрада, вежбање		

- преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену; - изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука; - повеже одабрану установу културе са њеном наменом. - поштује договоре и прВИЛ понашања и облачења	Материјал и прибор. Поступци правилног и безбедног руковања и одржавања материјала, прибора и радне површине, значај одржавања хигијене и безбедног руковања прибором. Обликовање скулптуре. Обликовање меких материјала поступком додавања. Спајање разноврсних материјала. Обликовање цртежа. Врсте линија (отворена, затворена, права, крива, светла, тамна, широка, уска, дугачка, кратка, непрекинута, непрекидана, груба, нежна, спирална, таласаста, степенаста...).	-Комуникација - Решавање проблема -Сарадња -Естетичка компетенција	кратких записа, кратких излагања Коришћење е- уџбеника, и др.

НАЧИН ПРАЋЕЊА				
Начин провере остварености исхода				
Шта пратимо		Поступа к	Инструменти оцењивања	Врем е
Степен остварености циљева, исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета;	процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности и постигнућа ученика на часу у свеску ученика и евиденције наставника -Комисија ученика и наставница - Усмено одговарање -Ученици воде евиденцију -Прегледање свезака Ученици дају самопроцену оцене - Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	Бројјављања: За јављање★ За јављање више пута ★ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања Ко не зна одговор – запис датума Учесталост јављања на часу по месецима Свеобухватност одговора Хоризонтално и вертикално повезивање градива Самосталност у одговарању За недоношења домаћег – запис датума у евиденцију За редовно доношење домаћег задатка + Сарадња у групи	Свакодневно бележење током године Пресек стања по тромесечјима На крају школске године и на крају полугодишта

	прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака.		(сви чланови су укључени) Степен залагања свих чланова групе Процена резултата рада група (пано, табела...)	
Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављени м задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. е. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	Вођење евиденције од стране наставника о: -Броју јављања на часовима -Броју успешности у групном раду, раду у пару -Учешћу на конкурсима - пружању помоћи другим ученицима у току рада -Израда паноа	-Све што је рађено на часу налази се у свескама -ангажовање и квалитет учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима	Пресек стања по тримесечјима

Наставни предмет: Музичка култура

Циљ учења предмета музичка култура је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 36 часова

Литература: Музичка култура, уџбеник за први разред основне школе, Михајловић Бокан Драгана, Ињац Марина, Нови Логос, 2022.

Исходи	Наставна тема Кључни појмови Тип часа Садржаји	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма
-објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна; -разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих	<i>СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ</i> (тон, мелодија)	- Компетенција за учење; - Рад са подацима и информацијама; - Комуникација; - Одговорно учешће у демократском друштву;	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, Графика; Користити методе/технике и облике рада, које
	Обрада, утврђивање		

певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе; – препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу; – повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела; – поштује договорена правила понашања при слушању музике; – користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука.	Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук – лик, музика – радња. Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори). Звуци тела (пулс, куцање срца, дисање...). Звуци из природе и окружења. Звучни знак (школско звоно, аутомобилска сирена...). Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак – дуг), јачина (гласан – тих), висина (висок – дубок). Тишина и одсуство звука.	-Естетичка компетенција; -Решавање проблема; -Сарадња; -Дигитална компетенција.	активирају ученике и у којима су самосталнији у раду; Обезбеђивање корелације са сродним предметима; Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима Одељења.
	Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар). Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници, приредбе, свечаности, рођендани, венчања, новогодишње и божићне песме...). Музичка прича. Карактер дела и елементи музичке изражајности (условљеност). Музички бонтон. Музика из здравље. Носиоци звука (це-де плејер, ем пеј3 плејер, рачунар...).		

- изговара у ритму узпокрет бројалице; - пева по слуху песме различитог садржаја ирасположења; - пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; - примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; - свира по слуху звучне ономатопеје иилустрације,ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичкимиграма; – повезује почетнетонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом.	<i>ИЗВОЂЕЊЕМУЗИКЕ</i> (извођење,покрет)	- Рад са подацима иинформацијама; -Комуникација; - Компетенција за учење; - Рад са подацима иинформацијама; -Одговорно учешће у демократском друштву; -Естетичка компетенција; -Решавање проблема; -Сарадња	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона; Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду; Обезбеђивање корелације са сродним предметима; Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења.
	Обрада, утврђивање		
	Изговор бројалице у ритму уз покрет – плескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надланицу, ударом о клупу. Звучне ономатопеје и илустрације. Држање тела и дисање – правилан начин певања. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме.		

	Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (до-зелено, ре-браон, ми-жуто, фа-плаво и сол-црвено). Дечји ритмички инструменти и начина свирања на њима. Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука. Свирање графички представљеног ритма. Музички бонтон.	-Дигитална компетенција.	
-објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; – учествује ушколским приредбама и манифестацијама;	<i>МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</i> (извођење)	-Рад са подацима информацијама; -Комуникација;	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона;
-направи дечје ритмичке инструменте;	Обрада, утврђивање	-Компетенција за учење;	Користити методе/технике и

- ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мањуритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким ударалкама, једноставну мелодију на краћи задати текст; - изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај.	Израда децјих ритмичких инструмената од различитих материјала. Стварање звукова из непосредне околине и природе спонтаном или договореном импровизацијом. Креирање сопствених покрета уз музику која се изводи или слуша. Стварање звучних ефеката и једноставне ритмичке пратње користећи различите изворе звука.	- Рад са подацима информацијама; - Одговорно учешће у демократском друштву; - Естетичка компетенција.	облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду; Обезбеђивање корелације са сродним предметима; Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења.
	Бирање инструмената на основу звука и стварање једноставне ритмичке пратње уз бројалице, песме и музичке игре. Стварање мањих ритмичких целина на основу музичког искуства – изговором у ритму, различитим покретима, предметима и децјим ритмичким инструментима. Стварање музичких питања и одговора на децјим ритмичким инструментима у дијалогу. Стварање једноставне мелодије на краћи текст. Бирање познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација за стварање звучне приче – праћење литерарног текста.		

Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање

ЦИЉ учења предмета физичко и здравствено васпитање је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	Начини и поступци остваривања програма
- примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ (васпитање)	- Компетенција за учење	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове,
	Обучавање, утврђивање	- Комуникација	
	Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације.	- Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња	

			водећи рачуна о особеностима одељења
- комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима;	<i>МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ</i> (вежбање, игра)	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графика
– разликује правилно од	Обучавање, утврђивање	-Комуникација	Користити
неправилног држања тела и			методе/технике и
правилно држи тело;		- Компетенција за	облике рада, које
– примењује правилну технику		учење	активирају ученике и у
дисања приликом вежбања;			којима су самосталнији у
– изведе кретања, вежбе и		- Рад са подацима	раду
кратке саставе уз музичку		и информацијама	
пратњу;			Обезбеђивање
– игра дечји и народни плес;		-Одговорно учешће	корелације са сродним
– користи основну терминологију вежбања;		у демократском друштву	предметима
	- Ходање и трчање - Скакања - Бацања и хватања - Пузања, вишења, упори и пењања - Вежбе натлу - Вежберавнотеже		

– поштује правила понашања на просторима за вежбање;	• Вежбе сареквизитима • Плес и ритмика • Полигони		Припремање наставника
– поштује мере безбедности током вежбања;		-Естетичка компетенција	за часове, водећи рачуна о особеностима одељења
– одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање;		-Решавање проблема	
– поштује правила игре;			
– навија фер и бодри учеснике у игри;		-Сарадња	
– прихвати сопствену победу и пораз;			
		-Дигитална компетенција	
• уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; • наведе делове свога тела и препозна њихову улогу; • уочи промену у расту код себе и других; • уочи разлику између	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА (здравље, култура)	• Одговоран однос према околини • Рад са подацима и информацијама -Одговорно учешће у демократском друштву -Естетичка	Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде панорама. Коришћење е-уџбеника, и др. Постављање ученика у различите ситуације
	Обучавање, утврђивање		
	Вежбамо безбедно. Чувам своје и туђе ствари. Правила елементарних игара. Некад изгубим, а некада победим. Навијам фер. Растемо. Видим, чујем, осећам. Моје здравље.		

здровоги болесногстања; • примењује здравствено- хигијенске мере пре, у току и након вежбања; • одржава личну хигијену; • учествује у одржавању простора у коме живи и борави; • схвати значај коришћења воћа у исхрани; • правилно се понаша за столом.	Ко све брине о мом здрављу. Лична хигијена. Хигијена простора у коме живим. Хигијена простора у коме вежбам. Животне намирнице и правилна исхрана. Заједно за столом.	компетенција -Решавање проблема -Сарадња	евалуације и самоевалуације

НАЧИН ПРАЋЕЊА				
Начин провере остварености исхода				
Шта пратимо		Поступак	Инструменти оцењивања	Време
	процењују се: вештине изражавања и саопштавања;	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности и постигнућа ученика на часу у свеску ученика и евиденције наставника -Комисија ученика и наставница	Хоризонтално и вертикално повезивање градива За недоношења домаћег – запис датума у евиденцију	
			За редовно доношење опреме +	
Степен оствареност и циљева, исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета;	разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање;	-Ученици воде евиденцију Ученици дају самопроцену оцено • Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) • Рад упару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	Сарадња у групи (сви чланови су укључени) Степен залагања свих чланова групе Процена резултата рада група (пано, табела...)	Свакодневно бележење током године Пресек стања по тромесечјима На крају школске године и на крају полугодишта
	вештине, руковање прибором, алатом и			

	технологијама и извођење радних задатака.			
Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављени м задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учењеи напредовање . активно учествовање у настави, сарадњу са другима	Вођење евиденције од стране наставника о: -Броју јављања на часовима -Броју успешности у групном раду, раду у пару -Учешћу на конкурсима - пружању помоћи другим ученицима у току рада -Израда панона	-ангажовање и квалитет учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима	Пресек стања по тримесечјима

Наставни предмет: Дигитални свет

Циљ предмета: циљ наставе и учење предмета Дигитални свет је развијање дигиталне компетеније ученика ради њиховог оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развој алгоритамског начина размишљања.

Разред: Први

Годишњи фонд: 36

Недељни фонд часова: 1

Литература: /

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
-препозна дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих; -наведе неке од животних ситуација у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова ; -упореди начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја; -упореди начине креативног изражавања са дигиталним уређајима и без њих ; -користе дигиталне уџбенике за учење (самостално и /или уз помоћ наставника); -упореди дигитални и	/	Дигитално друштво Дигитални уређаји Интернет Електронски отпад -Различит изглед дигиталних уређаја. -Дигитални уређаји у различитим занимањима. -Учење помоћу дигиталних уџбеника. -Креативно изражавање са дигиталним уређајима и без њих. -Комуникација посредством дигиталних уређаја. -Дигитални уређај и паметни дигитални уређај. -Коришћење дигиталних уређаја за повећање прилика за учење и стицање искуства ученика у области науке, културе и уметности.	Компетенција за учење; Дигитална компетенција; Естетичка компетенција; Рад с подацима и информацијама; Сарадња.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоеваљуације

папирни уџбеник;				
-упореди традиционалне видове комуникације са комуникацијом посредством дигиталних уређаја; -наведе неке од карактеристика „паметног“ дигиталног уређаја; -наведе на који начин дигитални уређаји могу да допринесу упознавању културне баштине; -наведе основна правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље; -наведе неке од здравствених ризика везаних за прекомерно или неправилно коришћење дигиталних уређаја; -доведе у везу начин одлагања електронског отпада са загађењем животне средине: -наброји основне податке о личности; -објасни зашто саопштавање података о личности представља ризично понашање при	/	Безбедно коришћење дигиталних уређаја Подаци о личности Безбедност Дигитални уређај и наше здравље (вид, положај тела, време пред екраном, дигитални уређај као отпад). -Подаци о личности и њихова заштита при комуникацији помоћу дигиталних уређаја. -Помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин. Одговорно руковање дигиталним уређајем (мере физичке заштите, коришћење лозинке).	Компетенција за учење; Дигитална компетенција; Одговоран однос према здрављу; Одговоран однос према околини; Рад с подацима и информацијама; Сарадња.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације
		Алгоритамски начин размишљања Решавање проблема Алгоритам Разлагање проблема на нађе целине . Осмишљавање корака који воде до решења једноставног проблема. Тумачење постојећих и креирање алгоритама изражених симболима.	Компетенција за учење; Дигитална компетенција; Решавање проблема; Рад с подацима и	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду

комуникацији помоћу дигиталних уређаја; -именују особе или илустрације којима се треба обратити за помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; -наведе основне препоруке за руковање дигиталним уређајем на одговоран начин (примена мера физичке заштите) и објасни зашто је важно примењивати их; -анализира једноставан познати поступак /активност и предлаже кораке за његово спровођење; -протумачи симболе познатог/договореног значења и спроведе поступак описан њима; -уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи (самостално или сараднички); -доведе у везиу алгоритам и понашање дигиталног уређаја.		Уочавање и исправљање грешака у слгоритму. Тумачење понашања дигиталног уређаја у односу на приказани алгоритам.	информацијама; Естетичка компетенција; Сарадња.	Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевајуације

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

Наставни предмет: Верска настава

Циљеви :Циљ наставе и учења *верске наставе* је:

- пружити основ за упознавање односа који владају између човека и Бога
- пружити ученицима елементарно знање о Богу као бићу заједнице
- пружити основ за разумевање да је молитва наш разговор са Богом
- омогућити ученицима да увиде да се породични односи и односи у Цркви исказују на конкретан начин
- омогућити ученицима да схвате и доживе Цркву као заједницу сабраног Божјег народа • подстицати ученике на лично учешће у животу Цркве

Литература:

Уџбеник: Православни катихизис за први разред основне школе

Аутори: Епископ Игатије Мидић

Издавачка кућа:Завод за уџбенике

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БР. ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА	ИСХОДИ	НАСТАВНА МЕТОДА	НАСТАВНИ ОБЛИК	МЕЃУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ПРОВЕРЕ

ПРОГРАМА	1	- Пажљиво пра-ти излагање наставника и осталих ученика - користи различите изворе знања - упоређује - класификује - износи својем мишљење - уређује и презентује - закључује - процењује сопствени рад и напредак	- организатор и реализатор наставе - презентује - усмерава ученика - подстиче на размишљање - развија код ученика аналитичко, индуктивно, дедуктивно мишљење - прати напредовање ученика - наводи ученике на одговарајуће закључке	- историја - свет око нас - српски језик	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - може да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 1. разреда основне школе; - бити мотивисан да похађа часове Православног катихизиса.	вербална, демонстрација, метода учења путем открића	Фронтални, групни	- Одговоран однос према околини - Одговоран однос према здрављу - Компетенција за учење - Комуникација	Усмена провера

II - ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА

4	-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -проналази информације -уочава -именује -упоређује -класификује и уређује - дискутује - износи сопствено мишљење и став	- организатор и реализатор наставе -наводи на размишљање и извођење закључака -подстиче на размену искустава и усмерава дискусију -утиче на развој свести ученика -презентује - прати постигнућа ученика	-свет око нас ликовна култура	По завршетку ове теме ученик ће: моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици) •моћи да препозна да не можемо једни без других • знати да нас љубав повезује са другима • знати да се правилно осени крсним знаком • знати да је Бог Света Тројица (Заједница) • знати да крштењем постајемо заједница	вербална-демонстрација комбинована метода, метода учења путем открића, истраживачка	Фронтални, групни, индивидуални	-Компетенција за учење - Решавање проблема - Одговоран однос према здрављу - Дигитална - Одговоран однос према здрављу - Комуникација -Сарадња -Одговоран однос према околини	Усмена провера, решавање теста

III - ЗАЈЕДНИЦА ЛЈУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ	6	- пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика - уочава - разликује - упоређује - повезује ранија знања са новим сазнањима примењује научено - користи различите изворе знања - пажљиво и одговорно претражује и користи интернет - развија осећај прецизности и уредности	- организатор и реализатор наставе - презентује - утиче на развој свести ученика о значају вере - истиче неопходност правилног понашања на мрежи (интернету) - развија осећај ученика за простор, тачност, уредност, прецизност и одговорност - прати постигнућа ученика	- српски језик - математика - свет око нас ликовна култура	По завршетку ове теме ученик треба : • знати да заједница са Богом почива на слободи • знати да је послушност израз љубави • моћи да препозна да је даривање плод љубави • моћи да сазна да је молитва разговор са Богом • моћи да усвоји текст молитве Оче наш • знати да је Бог Отац створио свет из љубави • моћи да препозна да је наш живот Божји дар • знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим	вербална-демонстрација истраживачка	Индивидуални, рад у пару, групни	- Компетенција за учење - Дигитална - Естетичка - Рад са подацима - Комуникација - Решавање проблема - Одговоран однос према здрављу	Преглед цртежа, прегледом састава рађених на рачунару
									93

	6	-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -повезује ранија знања -уочава начине примене -разликује -упоређује -анализира -класификује -презентује -оцењује квалитет часа	- организатор и реализатор наставе -презентује -подстиче ученика на истраживање, увиђање, закључивање, упоређивање -развија разумевање за неопходност рационалног и духовног -подстиче на развој умних способности - прати постигнућа ученика	математика српски језик свет око нас ликовна култура	По завршетку ове области ученик треба да: • може да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу • може да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави • моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме (Божић, Божић) • моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему • код ученика ће се развити жеља да активно учествује у прослави Христовог рођења • код ученика ће се развити жеља да према ближњима подражава пример љубави Светога	вербална демонстрација комбинована метода, метода ликовних радова	Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару	- Компетенција за учење - Естетичка - Предузимљивост и оријентација ка предузетништву - Одговоран однос према здрављу - Одговоран однос према околини - Комуникација - Рад са подацима - Решавање проблема	Усмена провера, прегледање литерарних радова

	8	- усваја и примењуј знања, -развија вештине,ставове, одговорност и самосталност - проналази потребне информације -уочава -разликује -упоређује -одабира - налази решење - формира идеју - планира и реализује сопствену мисао -презентује	- упознаје ученике са правилима рада у групи, поделом задатака и одговорностима, - организатор и реализатор наставе - пажљиви посматрач - помагач када је то потребно - давалац повратне информације - неко ко охрабрује -презентује -саветује и одговара на питања ученика -утиче на развој свести ученика - упознаје ученике са правилима рада у групи -помаже у избору задатака и тема	српски језик ликовна култура свет око нас	По завршетку ове области ученик треба да: •може да опише појединости библијске повести о стварању света • може да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења • знати зашто за Бога кажемо да је Творац •може да објасни, на елементарном нивоу, повезаност људи и природе • уочити да се у Цркви остварује заједница са Богом	вербална демонстрација, метода графичког рада, метода	групни, индивидуал ни, рад у пару	- Дигитална - Естетичка - Компетенција за учење -Одговоран однос према здрављу -Предузимљивост -Решавање проблема -Сарадња -Комуникација -Одговорно учешће у демократском друштву - Рад са подацима	Прегледање литерарних радова, усмена провера знања

VI – ХРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ

5

- усваја и примењује знања,
-развија вештине, ставове, одговорност и самосталност
- проналази потребне информације
-уочава
-разликује
-упоређује
-одабира
- налази решење
- формира идеју
-контролише
-презентује

- упознаје ученике са правилима рада у групи, поделом задатака и одговорностима, са динамиком и роковима за реализацију пројектних активности- организатор и реализатор наставе
- пажљиви посматрач
- помагач када је то потребно
- давалац повратне информације
- неко ко охрабрује
-презентује
-саветује и одговара на питања ученика
-утиче на развој свести ученика
- упознаје ученике са правилима рада у групи

српски језик
свет око нас
ликовна култура

По завршетку ове области ученик треба :
• упознати Христово учење као „учење“ о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича) • препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима
• усвојити садржај и мелодију песме „Знаш ли ко те љуби силно“
• бити у могућности да опише појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу • препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима)

вербална демонстрација, метода графичког рада, метода

групни, индивидуални, рад у пару

- Дигитална
- Компетенција за учење
-Одговоран однос према здрављу
-Предузимљивост
-Решавање проблема
-Сарадња
-Комуникација
-Одговорно учешће у друштву
- Рад са подацима

Прегледање литерарних радова, усмена провера знања

VII – НАША БРИГА О СВЕТУ	6	- усваја и примењује знања, -развија вештине, ставове, одговорност и самосталност - проналази потребне информације -уочава -разликује -упоређује -одабира - налази решење - формира идеју - планира и реализује сопствени рад -ствара -контролише -презентује	- упознаје ученике са правилима рада у групи, поделом посла и одговорностима, са динамиком и роковима за реализацију пројектних активности - организатор и реализатор наставе - пажљиви посматрач - помагач када је то потребно - давалац повратне информације - неко ко охрабрује -презентује -саветује и одговара на питања ученика -утиче на развој свести ученика - упознаје ученике са правилима рада у групи -помаже у избору задатака и тема	музичка култура свет око нас српски језик ликовна култура	По завршетку ове области ученик треба да: • може да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку • на елементарном нивоу моћи да објасни међусобну повезаност свих људи и природе • препозна и именује поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу • уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда основне школе	вербална демонстрација, метода графичког рада, метода	групни, индивидуални, рад у пару	- Естетичка - Компетенција за учење -Одговоран однос према здрављу -Решавање проблема -Сарадња -Комуникација -Одговорно учешће у друштву - Рад са подацима	Прегледање литерарних радова, усмена провера знања
									97

Наставни предмет: Грађанско васпитање

ЦИЉ учења програма грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Литература: Приручник за наставнике грађанског васпитања, у првом циклусу основног образовања и васпитања, Завод за унапређивање образовања и васпитања, Београд

ИСХОД И	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА ИСАДРЖАЈ И	КОМПЕТЕНЦИЈ Е ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈ Е	Начини и поступци остваривања програма
-наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује; -уочава међусобне разлике и сличности са другим ученицима у одељењу; -понаша се на начин који	<i>ЉУДСКА ПРАВА</i> Ја и други у одељењу (различитости) Радионичарски тип	- Компетенција за учење -Комуникација -Одговорно	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана

не угрожава потребе, права и осећања других; - препозна код себе и других основна осећања; - препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима; - преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде управу; - тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права; - разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу, књижевним делима, филмовима; - комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разумуе;	Идентитет Ко сам ја? Наше јаке стране, у чему смо успешни, у чему бисмо волели да напредујемо. Таленти и интересовања која поседујемо. Наше сличности и разлике. Основна осећања (радост, страх, туга, бес) и како се препознају. Потребе и права Разлике између жеља и основних животних потреба. Права детета Кршење и заштита права Препознавање кршења права детета. Коме се обратити у ситуацијама кршења права детета. Одговорност према себи и другима.	учешће у демократском друштву -Естетичка компетенција - Решавање проблема -Сарадња	Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације

-слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; -сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму; -договара се и одлучује у доношењу одељењских правила и да се понаша у складу са њима; -својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници;	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Одељење/група као заједница (права) Радионичарски тип Функционисање заједнице Одељење/група као заједница. Вредности одељења/групе – равноправност, одговорност, солидарност, поштовање и брига за друге, толерантност, праведност, поштење. Уважавање различитости. Правила у одељењу/групи и њихова функција. Одлучивање у одељењу/групи. Одговорност деце и одраслих за функционисање заједнице.	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња - Дигитална компетенција	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графика Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације

- препозна добре стране свог одељења и оно што би требало променити/побољшати; - заједно са вршњацима и наставником учествује решавању проблема у одељењу; - учествује у изради плана једноставне акције;	<i>ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ</i> Комуникација и сарадња (комуникација) Радионичарски тип	- Одговоран однос према околини - Рад са подацима и информацијама - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације
- препозна добре стране свог одељења и оно што би требало променити/побољшати; - заједно са вршњацима и наставником учествује решавању проблема у одељењу; - учествује у изради плана једноставне акције;	Комуникација Слушање/неслушање. Кад разговарамо држимо се теме. Изношење мишљења. Уважавање саговорника. Сарадња Групни рад, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима.		

-учествује у изради плана једноставнеакције; -са другим ученицима изводи и документује једноставнуакцију; – доприноси промоцијаакције; – на једноставан начинвреднује изведену акцију.	<i>ГРАЂАНСК И АКТИВИЗАМ</i> Акција одељења/групе (сарадња) Радионичарски тип	- Одговоран однос премаоколини - Рад са подацима иинформацијама -Одговорно учешће	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона
	Планирање и извођење једноставне акције у одељењу/групи Кораци у планирању и извођењу акције. Чиме се поносимо и чиме нисмо задовољни у одељењу. Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције – видео, фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или паноа, објављивање прилога у школском листу. Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.	у демократском друштву -Естетичка компетенциј а - Решавањ е проблема -Сарадња	Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације

НАЧИН ПРАЋЕЊА				
Начин провере остварености исхода				
Шта пратимо		Поступак	Инструменти оцењивања	Време
Степен оствареност и циљева, исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета;	процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање;	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности и постигнућа ученика на часу у свеску ученика и евиденције наставника -Комисија ученика и наставница -Ученици воде евиденцију Ученици дају самопроцену оцено - Групнирад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - Рад упару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	Учесталост јављања на часу по месецима Свеобухватност одговора Хоризонтално и вертикално повезивање градива Самосталност у одговарању Сарадња у групи (сви чланови су укључени) Степен залагања свих чланова групе Процена резултата рада група (пано, табела...)	Свакодневно бележење током године Пресек стања по тромесечјима На крају школске године и на крају полугодишта

	вештине, руковање прибором , алатом и технологијама и извођење радних задатака.			
Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављени м задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учењеи напредовањ е. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	Вођење евиденције од стране наставника о: -Броју јављања на часовима -Броју успешности у групном раду, раду у пару -Учешћу на конкурсима - пружању помоћи другим ученицима у току рада -Израда паноя	-ангажовање и квалитет учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима	Пресек стања по тримесечјима

Наставни предмет: Српски језик (допунски рад)

Циљ предмета:

Да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Разред: први

Годишњи фонд: 36 Недељни фонд часова: 1

Литература: Литература: Буквар за први разред основне школе, Милић Душка, Митић Татјана, Нови Логос, 2022.

Словарица уз буквар за први разред основне школе, Милић Душка, Митић Татјана, Нови Логос, 2022.

Наставни листови уз Буквар за први разред основне школе, Милић Душка, Митић Татјана, Нови Логос, 2022.

Читанка за српски језик, за први разред основне школе, Реч по реч, Станковић Шошо Наташа, Костић Маја, Нови Логос, 2022.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
-разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице; -влада основном техником читања и писања ћириличног текста; -разуме оно	1CJ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничког текста 1CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.) 1CJ.2.2.4. успоставља везу	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ (глас, слово, реч, реченица, диктат) Обрада, утврђивање Глас и слово; штампана и писана слова ћириличног писма. Речи и реченице као говорне и писане целине.	Компетенција за учење; Рад са подацима и информацијама; Комуникација; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција; Решавање проблема; Сарадња;	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање

што прочита;	између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. проналази део/детаљ који је приказан на илустрацији, у табели, или на дијаграму) 1CJ.1.3.1. пише писаним / и штампаним/ словима ћирилице 1CJ.1.3.2. уме да се потпише	Текстови засићени словима која се обрађују / текстови предвиђени за глобално читање. Све врсте текстова који су написани штампаним или писаним словима. Језичке игре. Аналитичко-синтетичка вежбања; лексичка и синтаксичка вежбања; моторичке вежбе. Писање (преписивање, самостално писање и диктат). Читање (шчитавање / глобално читање, гласно и тихо читање); питања којима се проверава разумевање прочитаног. Изговор и писање гласова који ученицима причињавају тешкоће (нпр. ћ, ђ; џ, ч; ј, љ).	Дигитална компетенција.	корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације Појединачно шчитавање и логичко читање Читање хорски, само повремено (у циљу подстицања ученика који заостају у савладавању читања) Гласно читање уз аналитичку и критичку процену;
-активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се	1CJ.1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је	КЊИЖЕВНОСТ (поезија, проза, текст, лик)	Компетенција за учење Рад са подацима и	Комбиновање различитих врста дидактичког

чита; -препозна песму, причу и драмски текст; -одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом; -уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина; -изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу; -препозна загонетку и разуме њено значење; -препозна басну и разуме њено значење;	занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате 1CJ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова 1CJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста (у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле) 1CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту 1CJ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне	Обрада, утврђивање Књижевни појмови: песма; прича; догађај; место и време збивања; књижевни лик – изглед, основне особине и поступци; драмски текст за децу; шаљива песма; басна; загонетка ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија Проза Драмски текстови Популарни и информативни текстови ДОМАЋА ЛЕКТИРА	информацијама; Комуникација; Одговорно учешће у демократском друштву; Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	материјала: илустрација, шема, графика Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације

	умотворине - пословице, загонетке, брзалице) 1CJ.2.5.6. разликује приповедање од описивања и дијалога 1CJ. 1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту 1CJ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну) 1CJ.3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст			
разликује слово, реч и реченицу; правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом односно интерпункцијским знаком на крају; правилно употреби велико слово;	1CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком 1CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе 1CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре	ЈЕЗИК (глас, слово, реченице по значењу, употреба великог слова, тачка, упитник, узвичник) Обрада, утврђивање Реченица; реч; слово. Улога гласа/слова у разликовању значења изговорене односно написане речи. Реченице као обавештење, питање и	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду

	1CJ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) 1CJ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности /одричности (потврдне и одричне) 1CJ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику	заповест. Велико слово на почетку реченице, у писању личних имена и презимена, имена насеља (једночланих) и назива места и улице у којој ученик живи, као и назив школе коју похађа. Правилно потписивање (име, па презиме). Тачка на крају реченице; место и функција упитника и узвичника у реченици.	Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације
учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; усмено прича	1CJ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике 1CJ.0.1.2. користи	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (порука, текст, описивање, богаћење речника, изражајно казивање и читање, правописна правила)	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графика Користити

према слици/сликама и о доживљајима; усмено описује ствари из непосредног окружења; бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору; напаметговори краће књижевне текстове; - учествује у сценском извођењу текста; пажљиво и културно слуша саговорнике; слуша, разуме и парафразира поруку; слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања;	форме учтивог обраћања 1CJ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. „певушења" или „скандирања" 1CJ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значаја делова или занимљивих детаља 1CJ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање	Обрада, утврђивање Говорење Вођени и слободни разговор. Говорни предлошци. Усмена порука. Причање и описивање. Казивање књижевног текста. Драмски, драматизовани текстови, сценска импровизација. Сценско извођење текста (драмско и луткарско). Богаћење речника: лексичке и синтаксичке вежбе. Разговорне, ситуационе и језичке игре. Слушање Стварне и симулиране ситуације. Слушна порука. Аудио-визуелни записи. Игре за развијање слушне пажње.	у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације
примењује основна		Писање		

правописна правила; пише читко и уредно; писмено одговара на постављена питања; спаја више реченица у краћу целину; пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила;		Питања о сопственом искуству, бићима, предметима, појавама, сликама, о књижевном и некњижевном тексту. Писана порука. Краћа текстуална целина: о сопственом искуству, о доживљају, о сликама, поводом књижевног текста. Реченице/кратак текст погодан за диктирање.		
гласно чита, правилно и са разумевањем; тихо чита (у себи) са разумевањем прочитаног; пронађе информације експлицитно изнете у тексту.		Читање Књижевни текстови. Текстови са практичном наменом: позивница, упутство, списак за куповину и др. Нелинеарни текстови: текст у табели, распоред часова, стрип, улазница и др. Информативни текстови: 4. уџбенички 5. вануџбенички		

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЛИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Наставни предмет: Математика (Допунски рад)

Циљ предмета:

Циљ учења предмета МАТЕМАТИКА је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Циљеви и задаци допунског рада:

Ученици треба да:

- Препознају, разликују и исправно именују облике предмета, површи и линија;
- Посматрањем и цртањем упознају тачку и дуж и стекну умеће у руковању основним геометријским прибором (лењир);
- Помоћу једноставних примера из своје околине уочавају односе између предмета по облику, боји и величини;
- Успешно одређују положај предмета према себи и у односу на други предмет;
- Уочавају разне примере скупова, припадање елемената скупу и користе речи скуп и елемент, усвајајући њихово значење на основу примера из свог окружења;
- Да науче да броје, читају, записују и упоређују бројеве до 100, као и да исправно употребљавају знаке једнакости, веће и мање;
- Савладасју сабирање и одузимање до 100 без прелаза преко десетице при сабирању и без позајмице при одузимању, разумеју поступке на којима се заснивају ове операције, схвате појам нуле и њен утицај на сабирање и одузимање и да усвоје термине знакова, операција и чланова рачунских операција.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Литература: Математика уџбеник за први разред основне школе, (уџбеник из четири дела), Иванчевић Илић Ива, Тахировић Сенка, Нови Логос, 2022.

Ученик на крају разреда: Препознаје, разликује и именује облике предмета, разликује односе између предмета према облику, боји и величини, одређује положај предмета према себи и предмету. Усваја основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима, правилно користи лењир.	1.2.1. Уме да именује геометријске објекте, геометријске фигуре у равни и основне геометријске појмове (тачка и дуж); 2.2.1. Уочава међусобне односе геометријских фигура, тела и других објеката.	1. ПРЕДМЕТИ У ПРОСТОРУ И ОДНОСИ МЕЂУ ЊИМА (вежбање) Уочавање, препознавање, разликовање, упоређивање, именовање, цртање, обележавање, мерење, моделовање, пребројавање	-Рад са подацима и информацијама; -Решавање проблема; -Сарадња; -Одговоран однос према здрављу; -Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; -Естетичка компетенција; -Комуникација; -Одговоран однос према околини; -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Путем процеса визуелног описмењавања: -слушање, -објашњавање, -запажање, -приказ илустрација, -демонстрација, -практичан рад, -поређење и самопроцена, -критичка анализа задатака.
Ученик на крају разреда: Препознаје, разликује и именује облике предмета, разликује односе између предмета према облику, боји и величини, одређује положај предмета према себи и предмета према предмету. Усваја основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима, правилно користи лењир.	2.2.1. Уочава међусобне односе геометријских фигура, тела и других објеката.	2. ЛИНИЈА И ОБЛАСТ, СКУПОВИ (вежбање) Уочавање, препознавање, разликовање, упоређивање, именовање, цртање, обележавање, мерење, моделовање, пребројавање	-Рад са подацима и информацијама; -Решавање проблема; -Сарадња; -Одговоран однос према здрављу; -Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; -Естетичка компетенција; -Комуникација; -Одговоран однос према околини; -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Путем процеса визуелног описмењавања: -слушање, -објашњавање, -запажање, -приказ илустрација, -демонстрација, -практичан рад, -поређење и самопроцена, -критичка анализа радова.
Ученик на крају разреда:	1.1.1. Зна да прочита и запише дати број, уме	3. ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 100 (вежбање)	-Рад са подацима и информацијама;	Путем процеса визуелног описмењавања: -слушање,

Развија појам броја преко појма скупа, Самостално и тачно броји, чита, записује и упоређује бројеве до 100, користи закон комутативности и асоцијативности, решава текстуалне задатке	да упоређи бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој; 1.1.2. Рачуна вредност бројевног израза са највише две операције (сабирање и одузимање) у оквиру прве стотине; 1.1.4. Уме на основу текста да правилно постави израз са једном рачунском операцијом; 2.1.1. Уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходник и следбеник) и разуме декадни бројевни систем; 2.1.2. Уме да одреди редни број десетице у оквиру прве стотине, 2.1.3. Сабира и одузима, рачуна вредност израза; 2.1.4. Рачуна вредност израза с највише две операције; 3.1.1. Уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака; 3.1.2. Зна својства	Бројање, сабирање, одузимање, упоређивање, оријентисање, откривање, решавање, анализирање, графичко представљање, практично примењивање	-Решавање проблема; -Сарадња; -Дигитална компетенција; -Одговоран однос према здрављу; -Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; -Естетичка компетенција; -Комуникација; -Одговоран однос према околини; -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	-објашњавање, -запажање, -приказ илустрација, слика и краћих документарних филмова, -демонстрација, -практичан рад, -поређење и самопроцена.

	сабирања и одузимања и уме да их примени; 3.1.4. Уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми.			
Ученик на карју разреда: Правилно користи и примењује јединице мере-метар, дециметар, центиметар, динар.	1.2.2. Зна јединице за мерење дужине и њихове односе; 1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна с новцем у једноставним ситуацијама; 2.4.1. Уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна с новцем у просечним ситуацијама.	4. МЕРЕЊЕ И МЕРЕ (вежбање) Мерење, упоређивање, бележење, процењивање, графичко представљање, практично примењивање	-Рад са подацима и информацијама; -Решавање проблема; -Сарадња; -Дигитална компетенција; -Одговоран однос према здрављу; -Компетенција за учење; Одговорно учешће у демократском друштву; -Естетичка компетенција; -Комуникација; -Одговоран однос према околини; -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Путем процеса визуелног описмењавања: -слушање, -објашњавање, -запажање, -приказ илустрација, -демонстрација, -практичан рад, -поређење и самопроцена, -критичка анализа радова.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ДРУГИ РАЗРЕД

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

СВРХА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА:

- квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.
- развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економским, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА:

- развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- развијање свести одржавној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;
- омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
- усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;

- уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;
- развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница као и етничке и верске толеранције ,јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост;
- поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- развијањеинеговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

Наставни предмет: Српски језик

БРОЈ ЧАСОВА: 5 НЕДЕЉНО/180 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета: Циљ наставе Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писменог изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Литература: Читанка за српски језик за други разред основне школе "Уз речи растемо" (Наташа Станковић Шошо, Маја Костић), Граматика за српски језик за други разред основне школе "Дар речи" (Драгана Срдић); Радна свеска за други разред основне школе- уз уџбенички комплет српског језика и књижевности (Наташа Станковић Шошо, Јелена Срдић), Нови Логос, Београд, 2019.

Исходи	Стандард и	Наставна тема, кључни појмови, тип часа и садржаји	Компетенције-опште међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања
Ученик ће бити у стању да:		Књижевност		
-разликује књижевне врсте: песму, бајку, причу, басну, драмски текст	1CJ.1.5.1,	Поезија:		
-одреди главни догађај, место и време дешавања у прочитаном тексту,	1CJ.1.5.2,	Народна песма: Да вам певам што истина није-Мишја моба	Комуникативна, компетенција за учење, компетенција за сарадњу, естетичка компетенција, дигитална компетенција, одговоран однос према окolini, решавање проблема	- Кооперативна,
-одреди редослед догађаја,	1CJ.1.5.3,	Народна песма: Мајка Јову у ружи родила-Сана иде низ улицу		- Интерактивна,
-уочи главне и споредне ликове и разликује	1CJ.1.5.4,	Јован Јовановић Змај: Пролећница-Хвала		- Перцептивна,
	1CJ.2.5.2,			-

њихове позитивне и негативне собине, -разликујестих и строфу, -уочи стихове који се римују, -објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни, -наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота, -чита текстпоштујући интонацију реченице-стиха, -изражајно рецитије песму, -изводи драмске текстове, -износи своје мишљење о тексту, -разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике -разликује врсте речи у типичним случајевима, -одређује основне граматичке категорије именица и глагола, -разликујереченице по облику и значењу, -поштује и примењује основна правописна	1CJ.2.5.3, 1CJ.2.5.4, 1CJ.2.5.5, 1CJ.3.5.1, 1CJ.3.5.2, 1CJ.3.5.3.	Војислав Илић:Први снег Бранко Ћопић:Огласи шумских новина,Болесник на три спрата Душан Радовић:Лепо је све што је мало,Мама Драган Лукић:Школа,Равнотежа Мирослав Антић:Тајна Душко Трифуновић:Два јарца Григор Витез:Дохвати ми ,тата,мјесец Александар Сергејевич Пушкин:Бајка о рибару и рибици Проза Народна прича:Свети Сава,отац и син-Свети Сава и отац и мати са малим дететом Народна прича:Седам прUTOва Народна басна:Бик и зец-Коњ и магаре Десанка Максимовић:Бајка о лабуду Гроздана Олујић:Шаренорепа	Амбијентално учење, -Игра, -Цртање, -Учење кроз игру, - Демонстрациј а, -Разговор, -Учење по моделу

правила, -влада основном техником читања и писања латиничног текста, -пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту, -користи различите облике усменог и писменог изражавања:препричавање,причање,описивање, -правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину, -учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника, -разликује основне делове текста-наслов,пасус,име аутора,садржај, -изражајно чита ћирилични текст.		Градимиr Стојковић:Деда Милоје Мирјана Стефановић:Златне рибице не праве штету ЂаниРодари:Кад дедица не зна да прича приче Су Ју Ђин:Свитац тражи пријатеље Феликс Салтен:Бамби Драмски текстови Александар Поповић:Два писма Ана Миловановић:Слатка математика Гвидо Тартаља:Оцене Тоде Николетић:Шума живот значи Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика,књижевности и културе-Доситеј Обрадовић,НиколаТесла,знаменита завичајни личност. Домаћа лектира:		

		1.Избор из кратких народних умотворина-загонетке,пословице,брзалице,питалице,разбрајалице 2.Ханс Кристијан Андерсен:Принцеза на зрну грашка,Царево ново одело,Девојчица са шибицама 3.Десанка Максимовић:Ако је веровати мојој баки,Прстен на морском дну,Бајка о тршњи,Сликарка зима,Како су пужу украли кућу,Три патуљка,Чика - Мраз,Божих-батини цртежи,Траве говоре бакиним гласом,Орашчићи-палчићи,Кћи вилиног коњица 4.Љубивоје Ршумовић:Избор из збирке песама Ма шта ми рече-Једног дана,Др,Десет љутих гусара,Ишли смо у Африку,Ако желиш мишице,Уторак вече ма шта ми рече,Има један,Телефонијада,Дете,Вуче вуче бубо лења,Вук и овца 5.Драгомир Ђорђевић:Избор песама-Кад сам био мали,Бабе су нам сјајне,Рецепт за деду,Све су мајке,Ја сам био срећно дете,Једном давно ко зна када,Првоаприлска песма,Ми		

		имамо машту,Тајанствена песма,Бити пекар то је сјајно,Успон једног лава,Стонога,Вештице су само трик 6.Избор из кратких прича за децу:Бранко Стевановић,Прича из ормана,Весна Видојевић Гајевић,Бркљача,Дејан Алексић,Једном је један дечко зевнуо Књижевни појмови: -стих,строфа,рима -народна успаванка, -басна,бајка, -тема,место и време збивања,редослед догађаја, -главни и споредни лик-изглед,основне особине и поступци, -лица у драмском тексту за децу. ЈЕЗИК Грамматика,правопис и ортографија	Комуникативна компетенција,компетенција за учење, компетенција за сарадњу, дигитална	

	1CJ.1.3.1, 1CJ.1.3.3, 1CJ.1.3.5, 1CJ.1.4.5, 1CJ.2.3.1, 1CJ.2.3.2, 1CJ.2.3.3, 1CJ.2.3.4, 1CJ.2.3.7, 1CJ.2.4.5, 1CJ.2.4.7, 1CJ.3.3.2, 1CJ.3.3.3, 1CJ.3.3.4, 1CJ.3.3.5, 1CJ.3.3.6, 1CJ.3.4.4,	Глас и слог;самогласници и сугласници. Врсте речи:именице-властите и заједничке,род и број именица,глаголи,глаголска времена,прошло, садашње,будуће време,потврдни и одрични облик глагола,придеви-описни,бројеви-основни редни Реченице:обавештајне,упитне,заповедне и узвичне Потврдне и одричне реченице Велико слово:писање назива држава,градова и села и једночланих географских назива Спојено и одвојено писање речи:писање речце ли и речце не уз глаголе Интерпункција:две тачкеи запета у набрајању,тачка,писање датума арапским и римским цифрама Писање скраћеница:мерне	компетенција, решавање проблема.	

	јединице,опште скраћеницеОШ,бр.,итд.,стр.,и нпр. 1CJ.0.1.1, 1CJ.1.2.1, 1CJ.1.2.5, 1CJ.2.2.1, 1CJ.2.2.2, 1CJ.2.2.3, 1CJ.2.2.5, 1CJ.2.2.8, 1CJ.2.2.9, 1CJ.2.2.10 , 1CJ.3.2.1, 1CJ.3.2.3, 1CJ.3.2.4, 1CJ.3.2.6, 1CJ.3.2.7.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА Друго писмо:штампана и писан слова Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања План за препричавање кратких текстова-лирских,епских,драмских састављен од уопштених питања План описивања на основу непосредног посматрања Правописне вежбе:преписивање,диктат и самостално писање Језичке вежбе:загонетке,ребуси,укрштене речи,осмосмерке,асоцијације,саставља ње реченица,проширивање задатих реченица Лексичко семантичке вежбе:допуњавање реченица,опис бића и предмета Сценско извођење драмског текста- драматизованог текста	Комуникативна компетенција,компетенциј а за учење,компетенција за сарадњу,естетичка,дигитал на компетенција,одговоран однос према околини,решавање проблема.	

Наставни предмет: Енглески језик

БРОЈ ЧАСОВА: 2 НЕДЕЉНО/72 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета: Циљ наставе страног језика на млађем школском узрасту јесте развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, стицање позитивног односа према језику који није њихов матерњи језик, односно уважавање различитости, упознавање фонолошког система страног језика и основних комуникативних вештина у усменом општењу. Ученик ће се усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособити за основну усмену комуникацију и стећи позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Литература:

Наслов уџбеника: Family and Friends – starter- Second Edition (Енглески језик за други разред основне школе, радни уџбеник)

Аутор: Naomi Simmons

Издавач: Нови Логос, Београд, Србија у сарадњи са Oxford University Press – ом, Оксфорд, Велика Британија, 2019.

Исходи-По завршеној теми/области ученици ће бити у стању да у усменој комуникацији:	Стандард и	Наставна тема, кључни појмови, тип часа и садржаји	Компетенције- опште међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања
- разумеју једноставне поздраве и реагују на њих; поздраве и отпоздраве користећи најједноставнија	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5.	1. Introduction- Увод у предмет - речи и изрази који се односе на	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.

језичка средства; - питају и кажу како се зову.	1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	поздрављање и представљање; Наставник ће упознати ученике са наставним темама и исходима наставе у овој школској години.	учешће у демократском друштву.	
.- разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему; разумеју једноставне исказе који се односе на поздрављање и представљање; поздрављају, отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге; разумеју и	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11.1.1. 15. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	2. Starter unit- Hello-Здраво - имена ликова из уџбеника;изразе који се користе за поздрављање, представљање, и основну друштвену комуникацију са вршњацима – <i>I'm (Miloš). Hello. Bye. How are you? I'm fine thank you.</i>	Комуникација и сарадња, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, предузимљивост и оријентација ка предузетништву одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама.

саопште једноставне исказе који се односе на хронолошко време; - поштују правила учтиве комуникације.		- препознавање (правилно писање као опција) малих и великих латиничних слова <i>Aa, Bb</i> ; правилно писање бројева 1 и 2; речи које садрже гласове /æ/ и /b/ и повезују их са словима <i>a</i> и <i>b</i> – <i>apple, Annie, boy, bat</i> ; кратку причу која се односи на тему; - дане у недељи и активности које раде током недеље.		
- препознају и именују боје; разумеју једноставне описе предмета и места; опишу предмете и места користећи	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5.	3.Unit 1- What colour is it?-Какве је боје ово? - речи којима се именују боје –	Комуникација и сарадња, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, предузимљивост и оријентација ка	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти.

једноставна језичка средства; - разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на метеоролошко време; - разумеју начин разоноде код вршњака у циљној култури.	1.1.10. 1.1.11. 1.1.15.1.1. 22. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1.	<i>red, blue, green, black, white;</i>језичку структуру – <i>What colour is it? It's (red);</i> - препознавање (правилно писање као опција) малих и великих латиничних слова <i>Cc, Dd</i>; правилно писање бројева 3 и 4; речи које садрже гласове /k/ и /d/ и повезују их са словима <i>c</i> и <i>d</i> – <i>cat, car, dog, duck</i>;кратку причу која се односи на тему; - речи и изразе којима се описују временске прилике –	предузетништву одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција.	

		<i>What's the weather like? It's snowing/raining/windy/cold...</i>		
- препознају и именују предмете из непосредног окружења; - разумеју једноставне описе предмета; опишу предмете и места користећи једноставна језичка средства; - уочавају сличности и разлике у школском животу у циљној култури и код нас.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	4. Unit 2- what's this?-Шта је ово? речи којима се именују предмети из учионице и музички инструменти – <i>desk, chair, crayon, pencil, notebook, guitar, clarinet, drum, harp...</i>; речи којима се описује начин на који музички инструменти производе звук; језичку структуру – <i>What's this? It's a...;</i> - препознавање (правилно)	Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти.

		писање као опција) малих и великих латиничних слова <i>Ee, Ff</i>; - правилно писање бројева 5 и 6; - речи које садрже гласове /e/ и /f/ и повезују их са словима <i>e</i> и <i>f</i> – <i>egg, elephant, fish, farm</i>;		
- препознају и именују предмете из непосредног окружења; - разумеју једноставне описе предмета; опишу предмете користећи једноставна језичка	1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.51.1.1. 1.. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15.1.1. 22. 1.2.1.	5. Unit 3 Is it A plane, test-Да ли је то авион?+Тест - речи којима се именују играчке – <i>plane, car, robot, puppet, balloon</i>,	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти

средства; - искажу и прихвате захвалност на једноставан начин; - поштују основне норме учтиве комуникације у циљној култури; уочавају сличности и разлике у изгледу школског простора у циљној култури и код нас.	1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	<i>teddy</i>;језичку структуру – <i>Is it a... ? Yes, it is. No, it isn't</i>; - препознавање (правилно писање као опција) малих и великих латиничних слова <i>Gg, Hh, Ii</i>; - правилно писање бројева 7 и 8; - речи које садрже гласове /g/, /h/, /I/и повезују их са словима <i>g, h, i</i> – <i>girl, guitar, hat, horse, insect, ill</i>; - кратку причу која се односи на тему.	предузетништву.	

- препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставне исказе којима не ко представља неког другог; представи другог користећи једноставна језичка средства; разумеју једноставна питања личне природе и реагују на њих; размењују информације личне природе; разумеју једноставне описе места и једноставна обавештења која се односе на положај у простору; опишу места користећи једноставна језичка средства и тражи/пружи једноставна обавештења о положају у простору; разумеју и саопште једноставне исказе	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15.1.1. 22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	6. Unit 4- This is my mum -Ово је моја мама -речи којима се именују чланови породице и просторије у кући– <i>mum, dad, brother, sister, grandpa, grandma, kitchen, livingroom, bathroom...</i> ; језичке структуре– <i>This is my (mum). She's in the kitchen. He's in the hall.</i> - препознавање (правилно писање као опција) малих и великих латиничних слова <i>Jj, Kk, Ll</i>;	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивости оријентација ка предузетништву.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови и/мини пројекти

који се односе на изражавање бројева; - уоче сличности и разлике у породичном животу и култури становања у циљној култури и код нас.	- правилно писање бројева 9 и 10; - речи које садрже гласове / dʒ /, /k/, /l/и повезују их са словима <i>j, k, l</i> – <i>jug, juice, kangaroo, key, lion, lollipop</i>; кратку причу која се односи на тему; - кратку причу која се односи на тему; - речи које се односе на места у граду – <i>cafe, supermarket, sportscentre, cinema, playground, library</i>; језичку структуру – <i>How many cafes?</i>		

		<i>There are four cafes. There is a library.</i>		
- разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Божића у циљној култури и кода ас.	11.1.1. 1.1.2. 1.2.1. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.22. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25. 2.3.1.	7. Christmas – Божић изразе и речи које се односе на Божић – <i>reindeer, Father Christmas, present, cracker, Christmas stocking, Merry Christmas;</i> - сличности и разлике у начину прославе Божића код нас и у ВБ; - песму <i>We wish you a Merry Christmas;</i> - Божићне игре.	Комуникација, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти.
препознају и именују појмове који се	1.1.1. 1.1.2.	8. Unit 5- He's happy-Он је	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у

односе на тему; разумеју свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; изразе потребе, осете и осећања кратким, једноставним језичким средствима; - разумеју једноставне описе бића; опишу бића користећи једноставна језичка средства; - поштују правила пристојног понашања на јавном месту	1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	срећан - речикоје се односе на потребе, осете и осећања – <i>happy</i> , <i>sad</i> , <i>hungry</i> , <i>thirsty</i> , <i>hot</i> , <i>cold</i> ;језичку структуру – <i>He's</i> / <i>She's happy</i> / <i>sad</i> / <i>hungry</i> ...; - препознавање (правилно писање као опција) малих и великих латиничних слова <i>Mm</i> , <i>Nn</i> , <i>Oo</i> ; - правилно писање бројева 11 и 12; - речи које садрже гласове /m/, /n/, /o/и повезују их са	информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти.

		словима <i>m, n, o</i> – <i>man, mango, nose, neck, orange, octopus</i>; кратку причу која се односи на тему; - речи којима се оменују делови тела – <i>head, eyes, ears, nose, mouth, arm, leg</i>; језичку структуру – <i>It's got (two heads). I've got (three eyes).</i>		
- препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставне описе бића и места; опишу бића користећи једноставна језичка средства; - разумеју једноставне исказе који се односе на изражавање способности; траже	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.22.	9. Unit 6- They're bears, test-Они су медведи+Тест - речи којима се именују дивље животиње – <i>bird, bear, hippo, crocodile, tiger</i>; језичку структуру – <i>What are they? They're</i>	Комуникација, дигитална компетенција, Компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према околини, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти

информацију о туђим способностима и саопште шта они или неко други могу/не могу, умеју/не умеју да ураде; - искажу и прихвате захвалност на једноставан начин; поштују основне норме учтиве комуникације у циљној култури.	1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25	<i>(bears). They're at the zoo.</i> - препознавање (правилно писање као опција) малих и великих латиничних слова <i>Pp, Qq, Rr</i>; - правилно писање бројева 13 и 14; - речи које садрже гласове /p/, /kw/, /r/и повезују их са словима <i>p, q, r</i> – <i>panda, pen, queen, quilt, river, raibow</i>;кратку причу која се односи на тему; - језичку структуру за изражавање		

		способности – <i>Abirdcanfly. I can't fly. Can you swim? Yes, I can. No, I can't.</i>		
- разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе рођендана у циљној култури и кода	1.1.1. 1.1.2. 1.2.1. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.22. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25. 2.3.1.	10. Birthday- Рођендан - речи и изрази који се односе на прославу рођендана – <i>This is my birthday cake. Look! Seven candles. We play games. We decorate the room with balloons. Happy birthday.</i>	Комуникација, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, ученички радови/мини пројекти
- препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставне описе бића и предмета; опишу бића и	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10.	11. Unit 7- Are they teachers? - Да ли су они наставници?	Комуникација, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција,	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти

предмете користећи једноставна језичка средства; - уоче сличности и разлике у занимањима у циљној култури и код нас.	1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15.1.1. 22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	- речикојима се именују занимања – <i>pupil, teacher, waiter, vet, builder;</i> језичку структуру – <i>Are they (teachers)? Yes, they are. / No, they aren't;</i> - препознавање (правилно писање као опција) малих и великих латиничних слова <i>Ss, Tt, Uu;</i> - правилно писање бројева 15 и 16; - речи које садрже гласове /s/, /t/, / ʌ /и повезују их са словима <i>s, t, u</i> – <i>sofa, sock, towel, turtle, umbrella,</i>	предузимљивост и. оријентација ка предузетништву	

		<i>up</i>; кратку причу која се односи на тему; - речи којима се именује рачунарска опрема – <i>monitor, speaker, printer, tower, mouse</i>; језичку структуру – <i>What's this? It's a (keyboard).</i>		
- препознају и именују појмове који се односе на тему; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање; траже и дају једноставне исказе којима се изражава	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15.1.1. 22. 1.2.1.	12. Unit 8- I've got a shirt-Ja imam košulju - речима којима се именују делови одеће – <i>jumper, shirt, jacket, hat, belt</i> ; језичку структуру – <i>I've got a jumper. I've</i>	Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти.

припадање/неприпад ање, поседовање/непосед овање; - разумеју једноставне описе бића и предмета; опишу бића и предмете користећи једноставна језичка средства; - уоче сличности разлике у начину одевања у циљној култури и код нас.	1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	<i>got a (red) (hat).</i> - препознавање (правилно писање као опција) малих и великих латиничних слова Vv, Ww, Xx; - правилно писање бројева 17 и 18; - речи које садрже гласове /v/, /w/, /ks /и повезују их са словима v, w, x – <i>violin, vase,</i> <i>woman, wall, box,</i> <i>fox;</i> - кратку причу која се односи на тему; - језичку структуру – <i>She’s</i> <i>wearing a hat. I’m</i> <i>wearing boots.</i>		

		<i>He's wearing trousers.</i>		
- препознају и именују појмове који се односе на тему;разумеју једноставне исказе којима се изражава допадање/недопадање; траже и дају једноставне исказе којима се изражава допадање/недопадање; - уоче сличности и разлике у односу према животињама у циљној култури и код нас.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15.1.1. 22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	13. Unit 9- I like plums, test- Волим шљиве+Тест - речикојима се именују врсте хране – <i>raisins, plums, crisps, cakes, milkshake;</i> језичку структуру – <i>I like / don't like ...;</i> - препознавање (правилно писање као опција) малих и великих латиничних слова <i>Yy, Zz;</i> - правилно писање бројева 19 и 20; - речи које садрже гласове	Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/мини пројекти

		/j/, /z/ и повезују их са словима у, z – <i>yo-yo, yogurt, zebra, zoo</i>; - кратку причу која се односи на тему.		

Наставни предмет: Математика

БРОЈ ЧАСОВА: 5 НЕДЕЉНО/180 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета: Циљ наставе и учења Математике је да ученик овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Литература: Уџбеник за математику за други разред основне школе (Ива Иванчевић, Сенка Тахировић), Наставни листови за математику за други разред основне школе (Ива Иванчевић, Сенка Тахировић), Нови Логос, Београд, 2019.

Исходи	Стандарди	Наставна тема, кључни појмовеи, тип часа и садржаји	Компетенције- опште међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања
Ученик ће бити у стању да: Одреди десетице најближе датом броју; Усмено сабира и одузима бројеве до 100; Користи појмове чинилац, производ, дељеник, делил	1МА.1.1.1. 1МА.1.1.2. 1МА.1.1.4. 1МА.1.1.5. 1МА.2.1.1. 1МА.2.1.2.	1.БРОЈЕВИ Сабирање и одузимање са преласком. замена места и здруживање сабирака. Веза сабирања и одузимања. Једначине са једном операцијом (сабирање и одузимање). Римске цифре	Уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин; Користи различите изворе информација; Поштује правила заједничког рада; Одговорно и савесно	Писмено и усмено рачунање-проблемска настава; диференцирана настава уз индивидуализацију; Кооперативни рад у малим групама и рад у пару;

ац, количник, садржилац;	1MA.2.1.3.	Множење и дељење таблично;	извршава заједничке активности интересе групе ставља изнад својих;	Квизови, такмичења;
Примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања;	1MA.2.1.4.	Нула и јединица као чинилац; нула као дељеник.		Дидактичке игре;
Прочита и запише дати број римским цифрама;	1MA.2.1.5.			Евалуација-чек листе;
Усмено множи и дели у оквиру прве стотине;	1MA.3.1.1.	Замена места и здруживање чинилаца;	Има позитиван и одговоран однос према учењу;	Тематска настава;
Израчуна вредност бројевног израза са највише две операције;	1MA.3.1.2.	Редослед рачунских операција;	Мотивисан је и разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје;	Експериментална метода: разноврсних модела фигура у току посматрања, цртања, резања, мерења, процењивања, упоређивања, поклапања;
Реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења;	1MA.3.1.4.	Множење и дељење збира и разлике бројем;	Способан је да самостално и у сарадњи са другима исражује, открива и повезује нова знања;	Цртати изломљену линију, правоугаоник и квадрат на квадратној мрежи;
Одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом;	1MA.1.3.1.	Веза множења и дељења. Једначине са једном операцијом (множење или дељење)	Користи могућност ваншколског учења;	Кооперативни рад у малим групама, рад у пару и индивидуални рад;
.....	1MA.1.3.2.	Бројевни изрази. Формирање израза на основу реалистичних ситуација;	Негује и развија лична интересовања;	Очигледност повезивање са животним ситуацијама;
Прикаже мањи број података у табlici и стубичним дијаграмом;	1MA.2.3.1.	Разломци облика.....	Користи податке из различитих извора и начине добијања података и на основу тога процењује њихову	Амбијентална настава- мерење предмета из околине;
Уочи правило и одреди следећи члан започетог низа;	1MA.3.3.1.	1 ≤ i ≤ 10 визуелно и симболично представљање		Претварање јединица
		Кључни појмови: сабирање, одузимање, множење,		

Разликује дуж,полуправу и праву; Одреди дужину изломљене линије(графички и рачунски); Одреди обим геометријске фигуре; Нацрта правоугаоник,квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; Уочи подударне фигуре на датом цртежу; Уочи симетричне фигуре; Допуни цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву;		дељење,једначина,римске цифре. Тип часа:обрада,утврђивање,систематизација	поузданост и препознаје могућност грешке уз помоћ наставника; Користи информације у различитим симболичким модалитетима(табеларни, графички,текстуални приказ),чита,тумачи и примењује их,повезујући их са предходним знањем из различитих области. Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару; Критички процењује свој рад и рад чланова групе,доприноси унапређивању рада групе и уме да	мере у мае и веће-очигледна настава; Коришћење математичког језика(симболи,изрази) <i>Праћење напредовања и оцењивања постигнућа ученика оствариће се кроз:</i> Посматрање и праћење; Усмено испитивање; Тестове,контролне задатке; Иницијалне тестове на почетку и на крају школске године; Радне листиће; Разговоре; Вођење досијеа ученика; Фотографије,видео записе, Праћење постигнутих
	1MA.1.2.1.	2.ГЕОМЕТРИЈА Дуж,права и полуправа.Отворена и затворена изломљена линија; Графичко надовезивање дужи.дужина изломљене линије.Обим геометријских фигура без употребе формула; Цртање правоугаоника,квадрата и троугла на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; Симетричне фигуре; Подударност фигура(интуитивно) <i>Кључни појмови:</i>		
	1MA.1.2.2.			
	1MA.1.2.3.			
	1MA.1.2.4.			
	1MA.2.2.1.			
	1MA.2.2.2.			
	1MA.2.2.4.			
	1MA.3.2.2.			

Изрази одређену суму новца преко различитих апоена; Изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; Измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине; Чита и запише време са часовника; Користи јединице за време у једноставним ситуацијама.	1МА.1.4.1. 1МА.2.4.1. 1МА.2.4.2. 1МА.3.4.1.	<i>Део целине,правоугаоник, Квадрат,дужина,обим.</i> Тип часа:обрада,утврђивање, систематизација 3.МЕРЕЊЕ И МЕРЕ Мерење дужине стандардним мерним јединицама(м,дм,цм) Мерење времена(минут, дан,месец,година) <i>Кључни појмови:</i> <i>Мерење дужине и времена</i> Тип часа:обрада,утврђивање, систематизација	представи резултате рада; Уважава саговорника реагујући на оно што говори,а не на његову личност;уме да саслуша излагање саговорника; Самостално или консултујући друге особе преиспитује начин решавања проблема,алтернативне начине решавања,тачност и прецизност решења; Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине,	исхода.

Наставни предмет: Свет око нас

БРОЈ ЧАСОВА: 2 НЕДЕЉНО/72 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета: Циљ наставе и учења света око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Литература: Свет око нас- уџбеник за други разред основне школе (Љиља Стокановић, Гордана Лукић, Гордана Субаков Симић); Свет око нас- радна свеска за други разред основне школе (Љиља Стокановић, Гордана Лукић, Гордана Субаков Симић), Нови Логос, Београд, 2019.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, ТИПОВИ ЧАСОВА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ (опште међупредметне)	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – класификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; – оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима	1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови; 1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу; 1ПД.1.3.3. зна да различите животне намирнице садрже различите састојке;	1.Други и ја (обрада, утврђивање) Кључни појмови: -сарадња у групи, -права и обавезе, -потребе и жеље, -државни симболи,	У оквиру наставне теме ДРУГИ И ЈА посебно ће се развијати међупредметне компетенције – компетенција за учење, комуникација, решавање проблема, сарадња, одговорно учешће у демократском	-посматрање; -слушање; -опонашање; -описивање; -груписање; -бележење.

припада; – се понаша тако да уважава различитости других људи; – прихвати последице када прекрши правила понашања групе; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота; -препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима.	1ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова; 1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама; 1ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима; 1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују.	-здрав живот	друштву, естетичка компетенција.	
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – одреди тип	1ПД.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере	2.Култура живљења (обрада, утврђивање) Кључни	У оквиру наставне теме КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА посебно ће се развијати међупредметне	-посматрање; -слушање; -опонашање; -описивање; -груписање;

насеља на основу његових карактеристика; – повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; – одржава личну хигијену – руку, зуба и чулних органа; – примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; -разликује облик рељефа у свом насељу и околини; -разликује облике и делове површинских вода у свом насељу и околини.	заштите; 1ПД.1.5.5. зна поступке за очување и унапређивање људског здравља; 1ПД.1.6.1. зна основне облике рељефа и површинских вода; 1ПД.1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике.	појмови: -село и град, људска занимања, -врсте саобраћаја, -безбедно понашање, -облици рељефа, -воде у Србији	компетенције – компетенција за учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу, естетичка компетенција.	-играње; -праћење; -бележење.

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – наводи примере различитих облика кретања у окружењу; – одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће; -изведе једноставне огледе, пратећи упутства; – измери растојање које тело пређе током свог кретања; Пронађе тражени објекат у насељу помоћу адресе/карактеристичних објеката; – одреди време помоћу часовника и календара користећи временске	1ПД.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама; 1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти; 1ПД.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век; 1ПД.1.4.5. уме да прочита тражене информације са часовника и календара; 1ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела; 1ПД.2.4.3. уме да пронађе тражене улице и објекте на	3.Кретање и оријентација у времену (обрада, утврђивање) Кључни појмови: -облици кретања, -подлога, облик и средина при кретању, -мерење растојања, -мерење времена, -коришћење календара	У оквиру наставне теме КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ВРЕМЕНУ посебно ће се развијати међупредметне компетенције – компетенција за учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња.	-посматрање; -слушање; -описивање; -груписање; - - експериментисање; -праћење; -бележење.

одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; – забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена.	плану насеља; 1ПД.2.4.5. уме да пронађе и упише тражене информације на ленти времена.			

Наставни предмет: Ликовна култура

БРОЈ ЧАСОВА: 2 НЕДЕЉНО/72 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета: Циљ наставе и учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Програм наставе и учења предмета Ликовна култура у другом разреду основне школе чине теме: Облици, Простор, Споразумевање и Ликовне игре. Све области се прожимају и ниједна се не може изучавати изоловано и без садејства са другим областима. Број и редослед наставних тема нису фиксни (прописани или препоручени) да би се омогућило планирање интегрисане и пројектне наставе. Наставник планира број и редослед наставних тема, као и број часова за реализацију сваке теме. У настави треба да доминирају ликовни задаци који циљају више исхода и међупредметних компетенција.

Исходи	Стандарди	Наставна тема, кључни појмовеи, тип часа и садржаји	Компетенције-опште међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања
- Тумачи једноставне визуелне информације везане за облике које опажа у свакодневном животу; - Користи информације о светлости и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад;		Облици	-Компетенција за целоживотно учење -Комуникација -Рад с подацима и информацијама -Дигитална компетенција -Сарадња	- Примена различитих материјала и техника у сликању и вајању - Одржавање часова у природи -цртање предмета, бојење истог,

• Природне облике надограђују, допуњују и на тај начин развијају комбинаторне способности; • Користи информације о особинама облика и контрасту у свом стваралачком раду; • Разматра сам и са другима шта и како је учио и где та знања може применити; • Изражава своје замисли одабраном ликовном техником; • Примени стечена знања и доживљена искуства на новим задацима; • Користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; Уочава визуелне супротности у свом окружењу и изрази одабраним материјалом и техникама свој доживљај и замисли; • Преобликују материјале у занимљиве ликовне целине;			-Одговоран однос према здрављу -Естетичка компетенција -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	преобликовање и додавање других елемената • Уређивање панова • Посматрање игре светлости и сенке (природни и вештачки извори) - упућивање ученика на коришћење интернета, еуџбеника, енциклопедија... • Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације;

• Користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; • Користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу; • Изрази, одабраним материјалом и техникама, своје емоције, машту, сећања и замисли; • Преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу; • Разматра, сам или у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити; • Повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте.			-Компетенција за целоживотно учење -Комуникација -Рад с подацима и информацијама	

• Повезује и примењује стечена знања из различитих области, да уређује простор у коме живи и да води рачуна о њему; • Повезује уметничко занимање сценографа, костимографа и одговарајуће продукте; • Изражава говором, мимиком, и телом различита расположења, покрете и дешавања; • Упореджује свој и туђ естетски доживљај простора, изрази, одабраним материјалом и техникама замисли; • Тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу и користи их као подстицај за стваралачки рад. • Користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин се изрази, одабраним		2.Простор	-Дигитална компетенција -Сарадња -Естетичка компетенција -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву. -Компетенција за целоживотно учење -Комуникација -Рад с подацима и информацијама -Дигитална компетенција -Сарадња -Естетичка компетенција -Предузимљивост и оријентација ка	• Обликовање макета и обликовање дела простора школе • Организовање композиције у простору и сарадња ученика • Обликовања елемената сцене, маски и костима • Уређење паноа и сценско извођење - упућивање ученика на коришћење интернета, еуџбеника, енциклопедија... • Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације;

материјалом и техникама • Тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу; • Користи информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; • Тумачи једноставне визуелне информације; • Користи материјал и прибор на безбедан, одговоран и креативан начин; • Изражава, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли.		3.Споразумевање	предузетништву. -Компетенција за целоживотно учење -Комуникација -Рад с подацима и информацијама -Дигитална компетенција -Сарадња . -Естетичка компетенција -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	• Гледање цртаних филмова (посматрање, анализа) • Формирање целине од више делова (илустровање приче) • Претварање текста приче, песме у стрип • Уређивање панова • упућивање ученика на коришћење интернета, еуџбеника, енциклопедија... • Постављање ученика у различите

• Изрази бојом, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, осећања и замисли • вајањем у глини изрази своје емоције, машту, осећања и замисли • користи информације као подстицај за стваралачки рад; • разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити		4.Ликовне игре		ситуације евалуације и самоевалуације; • Експериментом се врши провера да ли мешањем различитих боја могу да добију основне боје • иИзражавање утиска или расположења светлим или тамним бојама • Изражавање доживљеног након слушања композиције светлом или тамним бојама

				• Уређивање панова • упућивање ученика на коришћење интернета, еуџбеника, енциклопедија... • постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације;

Наставни предмет: Музичка култура

БРОЈ ЧАСОВА: 1 НЕДЕЉНО/36 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета: Циљнаставе иучења музичке културе једа код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духазаједништва, као иодговорног односапрема очувању музичког наслеђа и културе свогаи других народа.

Литература:Музичка култура за други разред основне школе- уџбеник (Мр Драгана Михајловић Бокан, Марина Ињац), Нови Логос, Београд, 2019.

Исходи	Стандарди	Наставна тема, кључни појмови, тип часа и садржаји	Компетенције-опште међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања
По завршеној теми ученик ће бити у стању да : -објасни својим речима утискео слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; -разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима; -издвоји основне музичке изражајне елементе; -препозна музичку тему или карактеристични мотив који се	/	Слушање музике -уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима; -однос звук-линк, музика-радња; -композиције које илуструју различита осећа; -звук и тон (извори)-звуци из	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација -Одговорно учешће у демократском друштву -Естетичка компетенција -Решавање проблема - Сарадња -Дигитална компетенција	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање

понавља у слушаном делу; -повезује карактер дела са изражајним елементима и инструментима; -изговара бројалице у ритму уз покрет; -пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; -изводи уз покрете музичке и традиционалне игре; -примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; -свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; -повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама; -повезује ритам са графичким приказом; -објашњава својим речима доживљај	/	природе и окружења; -тон:боја (различити гласови и инструменти), трајања (кратак-дуг),јачина(гласан-тих),висина(висок-дубок); -композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената; -музички дијалог (хор,глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента,један свирач,група свирача, оркестар); -различити жанрови за ситуације значајне у животу ученика -музичка прича -композицијаразличитог карактера и елементи музичке изражајности(мелодијска линија,темпо, ритам,динамика) -музички бонтон -музика и здравље		корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења

свог итуђег извођења; -учествујеу школскимприредбама и манифестацијама; -направи дечје ритмичке инструменте; -осмисли покрете уз музику; -осмисли ритмичку пратњу забројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; -осмислили одговор на музичко питање; -осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; -премалитерарном садржају изабере од понуђених одговарајући музички садржај; -поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; -користи самостално или уз помоћ одраслих,доступне носиоце звука.	/	-носиоци звука (ЦДплејер, рачунар,...)		

	/	Извођење музике -изговор бројалице у ритму уз покрет; -звучне ономотопеје и илустрације; -правилан начин певања – држање тела и дисање; -правилна дикција –изговарање брзалица и бројалица; -певање песама по слуху различитог садржаја и карактера; -певање песама уз покрет- песме уз игру и народне песме; -певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (а 1	- Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Одговорно учешће у демократском друштву - -Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња -Дигитална компетенција	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења

	/	бела, ха1 љубичаста боја) -дечији и алтернативни инструменти и начини свирања на њима -инструментална пратња по слуху уз бројалице и песме-плус ритам,груписање удара; -певање и извођење музичких игара уз свирање на дечијим инструментима; -песме уз игру, дидактичке игре,музичке драматизације; -свирање инструменталних аранжмана на дечијим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука; -музички бонтон; -израда дечијих ритмичких имструмената од различитих материјала; -креирање сопствених покрета уз музику; -стварање једноставне		

	/	ритмичке пратње коришћењем различитих извора звука; Музичко стваралаштво -музичка питања и одговори и музичка допуњалка; -стварање звучне приче од познатих музичких садржаја звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст;	- Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенциј	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часов, водећи рачунао особеностима одељења.

Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање

БРОЈ ЧАСОВА: 3 НЕДЕЉНО/108 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета: Циљ наставе и учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

ИСХОДИ	СТА Н- ДАР ДИ	НАСТАВНА ТЕМА, ТИПОВИ ЧАСОВА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ (опште међупредметне)	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
Примена једноставних, двоставних општеприпремних вежби (вежбе обликовања); Правилно извођење вежби, разноврсних природних и изведених кретања; Комбиновање усвојених моторичких вештина у игри и свакодневном животу; Разликовање правилног од неправилног држања тела; Правилно дисање и правилно држање тела током вежбања	/	1.Вежбе за развој снаге, покретљивости, издржљивости, брзине и координациј (обрада, утврђивање) Кључни појмови: -правилно извођење, -правилно и неправилно држање, -правила понашања, -безбедно вежбање, -лична хигијена	У оквиру наставне теме посебно ће се развијати међупредметне компетенције – компетенција за учење и компетенција за решавање проблема, сарадња, комуникација.	-слушање; -посматрање; -имитирање; -обликовање покрета; -закључивање.

Коришћење основне терминологије вежбања; Поштовање правила понашања у и на просторима за вежбање; Поштовање мера безбедности током вежбања; Уредно одлагање ствари пре и након вежбања; Уочавање улоге делова тела у вежбању;				
Примена једноставних вежби, Одржавање равнотеже у различитим кретањима, Поштовање правила понашања, Примена правилне технике дисања	/	2.Ходање и трчање (обрада, утврђивање) Кључни појмови: -кретањем до здравља, -равнотежа, -лепо понашање	У оквиру наставне теме посебно ће се развијати међупредметне компетенције – компетенција за учење и компетенција за решавање проблема, сарадња, комуникација.	-слушање; -посматрање; -имитирање; -обликовање покрета; -закључивање.
Правилно извођење разноврсних природних и изведених кретања, Одговоран однос према реквизитима и справама,	/	3.Скакања и прескакања (обрада, утврђивање) Кључни појмови: -правилно извођење,	У оквиру наставне теме посебно ће се развијати међупредметне компетенције –	-слушање; -посматрање; -имитирање; -обликовање покрета; -понављање;

Поштовање правила понашања на простору за вежбање		-истрајност, -превенција од повређивања, -поштовање правила	рад са подацима и информацијама, компетенција за решавање проблема, дигитална компетенција, сарадња и комуникација.	-закључивање.

Комбиновање и коришћење усвојених моторичких вештина у игри и свакодневном животу, Поштовање мера безбедности током вежбања	/	4.Бацања и хватања (обрада, утврђивање) Кључни појмови: -комбиновање, -правилно извођење, -поштовање мера безбедности	У оквиру наставне теме посебно ће се развијати међупредметне компетенције – компетенција за учење и компетенција за решавање проблема, сарадња, комуникација.	-слушање; -посматрање; -имитирање; -понављање; -закључивање.
Примена правилне технике дусања приликом	/	5.Пузања, вишења, упори и пењања	У оквиру наставне теме посебно ће	-слушање; -посматрање; -имитирање;

вежбања, Прихватање сопствене победе и пораза, Примена мера безбедности током вежби		(обрада, утврђивање) Кључни појмови: -правилно дисање, -истрајност, -прихватање победе и пораза, -лепо понашање	се развијати међупредметне компетенције – рад са подацима и информацијама, компетенција за решавање проблема, дигитална компетенција, сарадња и комуникација.	-обликовање покрета; -закључивање.

Извођење кретања, вежби и кратких састава уз музичку пратњу, Примењивање здравствено-хигијенских мера пре, у току и након вежбања, Уредно одлагање својих ствари	/	6. Вежбе на тлу (обрада, утврђивање) Кључни појмови: -правилно кретање, -праћење ритма, -одржавање хигијене	У оквиру наставне теме посебно ће се развијати међупредметне компетенције – рад са подацима и информацијама, компетенција за решавање	-слушање; -посматрање; -имитирање; -обликовање покрета; -закључивање.

			проблема, дигитална компетенција, сарадња и комуникација.	
Одржавање равнотеже у различитим кретањима, Разликовање правилног од неправилног држања тела и примена правилног, Комбиновање и коришћење усвојених моторичких вештина у игри и свакодневном животу	/	7. Вежбе равнотеже (обрада, утврђивање) Кључни појмови: - правилно држање тела, - истрајност, - комбиновање вештина	У оквиру наставне теме посебно ће се развијати међупредметне компетенције – рад са подацима и информацијама, компетенција за решавање проблема, дигитална компетенција, сарадња и комуникација.	- слушање; - посматрање; - имитирање; - понављање; - закључивање.

Објективан однос према справама и реквизитима, Поштовање правила игре и мера безбедности,	/	8. Вежбе реквизитима (обрада, утврђивање) Кључни појмови: - чување имовине,	У оквиру наставне теме посебно ће се развијати међупредметне	- слушање; - посматрање; - имитирање; - понављање; - обликовање

Уредно одлагање својих и школских ствари		-поштовање правила игре, -одржавање хигијене	компетенције – рад са подацима и информацијама, компетенција за решавање проблема, дигитална компетенција, сарадња и комуникација.	покрета; -закључивање.
Извођење кретања, вежби и кратких састава уз музичку пратњу, Играње дечијег и народног плеса, Одржавање равнотеже у различитим кретањима, Учествовање у одржавању простора у коме се живи и борави	/	9.Плес и ритмика (обрада, утврђивање) Кључни појмови: -очување традиције, -одржавање равнотеже, -осећање ритма, -одржавање хигијене	У оквиру наставне темепосебно ће се развијати међупредметне компетенције – рад са подацима и информацијама, компетенција за решавање проблема, дигитална компетенција, сарадња и комуникација.	-слушање; -посматрање; -имитирање; -обликовање покрета; -понављање; -закључивање.
Поштовање правила игре,	/	10.Елементарне и штафетне игре	У оквиру наставне темепосебно ће	-слушање; -посматрање; -имитирање;

Фер навијање и бодрење учесника у игри, Поштовање правила понашања на простору за игру и вежбање, Комбиновање и коришћење усвојених моторичких вештина у игри и свакодневном животу		(обрада, утврђивање) Кључни појмови: -поштовање правила игре, -поштење, -прихватање победе и пораза, -комбиновање стечених вештина	се развијати међупредметне компетенције – рад са подацима и информацијама, компетенција за решавање проблема, дигитална компетенција, сарадња и комуникација.	-обликовање покрета; -закључивање.
Поштовање правила игре, Фер навијање и бодрење учесника у игри, Поштовање правила понашања на простору за игру и вежбање, Комбиновање и коришћење усвојених моторичких вештина у игри и свакодневном животу	/	11. Полигони (обрада, утврђивање) Кључни појмови: -поштовање правила игре, -поштење, -прихватање победе и пораза, -комбиновање стечених вештина	У оквиру наставне теме посебно ће се развијати међупредметне компетенције – рад са подацима и информацијама, компетенција за решавање проблема, дигитална компетенција, сарадња и комуникација.	-слушање; -посматрање; -имитирање; -понављање; -обликовање покрета; -закључивање.

Наставни предмет: Дигитални свет

БРОЈ ЧАСОВА: 1 недељно/36 годишње

Циљ предмета: Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.

Разред: Други

Годишњи фонд: 36

Недељни фонд часова: 1

Литература: /

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– упореди начин на који учи у школи са онлајн учењем путем школске платформе; – користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника); – самостално користи дигиталне уџбенике за учење; – креира, чува и	/	Дигитално друштво Учење путем школске платформе за онлајн учење. Учење уз помоћ дигиталних уџбеника. Креативно графичко изражавање коришћењем дигиталног уређаја. Умрежавање дигиталних уређаја и прилике за размену материјала, комуникацију и заједнички рад који из умрежавања произилазе.	Компетенција за учење; Дигитална компетенција; Естетичка компетенција; Рад с подацима и информацијама; Сарадња.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења

поново уређује дигиталну слику (самостално и/или уз помоћ наставника) користећи одговарајућу апликацију; – својим речима објасни појам покретне слике; – креира елементе покретне слике; – креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици; – својим речима објасни због чега дигиталне уређаје повезујемо на мреже, укључујући интернет; – наведе могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја; – објасни добитке и				Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације

ризике који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја; – разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету; – реагује на одговарајући начин ако дође у додир са непримерним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; – наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу; – организује сопствено учење у онлајн окружењу на				

начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталног уређаја;				
– упореди начин на који учи у школи са онлајн учењем путем школске платформе; – користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника); – самостално користи дигиталне уџбенике за учење; – креира, чува и поново уређује дигиталну слику (самостално и/или уз помоћ наставника) користећи одговарајућу апликацију; – својим речима објасни појам покретне слике; – креира елементе покретне слике; – креира	/	Безбедно коришћење дигиталних уређаја Добици и ризици који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја. Понашање на интернету – интернет бонтон. Остављање личних података при коришћењу дигиталних уређаја. Примерена реакција у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин. Организација времена и услова за рад при онлајн учењу. Коришћење дигиталних уређаја и заштита животне средине.	Компетенција за учење; Дигитална компетенција; Одговоран однос према здрављу; Одговоран однос према околини; Рад с подацима и информацијама; Сарадња.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације

једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици; – својим речима објасни због чега дигиталне уређаје повезујемо на мреже, укључујући интернет; – наведе могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја; – објасни добитке и ризике који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја; – разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету; – реагује на одговарајући начин ако дође у додир са непримереним				

дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; – наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу; – организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталног уређаја;				
– предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину; – својим речима објасни појам алгоритам; – анализира	/	Алгоритамски начин размишљања Разлагање проблема на мање целине. Осмишљавање алгоритама линијске и цикличне структуре који води до решења једноставног проблема.	Компетенција за учење; Дигитална компетенција; Решавање проблема;	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су

једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски; – креира одговарајући рачунарски програм у визуелном програмском језику; – анализира једноставан програм креиран у визуелном програмском језику и објасни шта и на који начин тај програм ради; – уочи и исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички); – креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог физичког дигиталног уређаја.		Креирање рачунарског програма у визуелном програмском језику. Анализа постојећег програма креираног у визуелном програмском језику и тумачење функције блокова од којих је сачињен. Управљање понашањем физичког дигиталног уређаја креирањем програма у визуелном програмском језику. Уочавање и исправљање грешака у програму.	Рад с подацима и информацијама; Естетичка компетенција; Сарадња.	самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

Наставни предмет: Верска настава

(1 час недељно, 36 годишње)

Циљ предмета:

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) јесте да пружи целовит православни поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот (будућу димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) овухвата све позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све то остварује се како на информативно-сазнајном тако и на доживљајном и делатном плану, уз настојање да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота (однос с Богом, са светом, с другим људима и са собом).

Задаци наставе православног катихизиса (веронауке) јесу да код ученика:

развије отвореност и однос према Богу, другачијем и савршеном у односу на нас, као и отвореност и однос према другим личностима, према људима као ближњима, а тиме се буди и развија свест о заједници са Богом и са људима и посредно се сузбија екстремни индивидуализам и егоцентризам;

развије способност за постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света, о људској слободи, о животу у заједници, о феномену смрти, о односу са природом која нас окружује, као и сопственој одговорности за друге, за свет као творевину Божију и за себе,

развије тежњу ка одговорном обликовању заједничког живота са другим људима из сопственог народа и сопствене цркве или верске заједнице, као и са људима, народима, верским заједницама и културама другачијим од сопствене, ка изналажењу равнотеже измђу заједнице и властите личности и ка остварењу сусрета са светом, са природом, и пре и после свега, са Богом;

изгради способност за дубље разумевање и вредновање културе и цивилизације у којој живе, историје човечанства и људског стваралаштва у науци и другим областима;

изгради свест и уверење да свет и живот имају вечни смисао, као и способност за разумевање и преиспитивање сопственог односа према Богу, људима и природи.

Напомена: у току школске године планирана је посета храму Св. Ђорђа на Лазареву суботу, као и учешће на Литургији у неком од храмова, у зависности од објективних могућности (удаљеност, време, могућност организовања итд.).

Литература: Православни катихизис, аутор- Мр Игњатије Мидић - фреска

Р е д н и б р ој те м е	Нази в теме и број часов а по теми	Циљ	Исходи	Активности		Облик рада	Метод е рада	Наставна средства	Начин праћења
				ученика	наставника				
I	Ми смо Цркв а – увод	- Циљ веронауке је да пружи целовит православни поглед на свет и живот - Да развија отвореност и однос	моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 2. разреда основне школе; ☐ моћи да уочи	- слушање - читање	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа	Фронтални и индивидуални	- Вербална - илустративна	- уџбеник - радна свеска	процењивање реакције ученика или прикупљање екоментара ученика путем

	ни час	према богу, другачијем и савршеном у односу на нас као и отвореност и однос према другим личностима према људима као ближњима а затим се буди и развија свест о заједници са богом и људима и посредно се сузбија екстремни индивидуализам	какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања;	- разговор (дискусија)	и - усмерава		а - демонстративна		анкетних евалуационих листића; ☐ провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: ☐ усмено испитивање; ☐ писмено испитивање; ☐ посматрање понашања ученика
	МОЈЕ МЕСТО У ЦРКВ	-Развија способност и постављање питања о целини и коначном смислу	знати да се Крштењем постаје члан Цркве • знати да је Црква заједница потпуно	- слушање	- стварање позитивне атмосфере	- фронтални - индивидуал	- Вербална	- уџбеник - радна свеска	процењивање реакције ученика или

II	И	постојања човека и света о људској слободи и животу у заједници, о феномену смрти, о односу са природом која нас окружује, као и о сопственој одговорности за друге, за свет као творевину божју и за себе;	другачија од свих • знати да је Црква заједница са Богом • разликовати значења појмова Црква (заједница) и храм (место на којем се сабирамо) на елементарном нивоу моћи да опише зашто се подижу храмови • моћи да уочи да је Литургија догађај Цркве • знати да у Литургији учесвује само онај ко је крштен и ко то жели	- читање - разговор (дискусија) - рецитовање	- подстиче - надгледа и - усмерава	ни - групни - рад у пару	- илустративна - демонстративна - текстуална	-додатни штампани материјали - цд	прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; ☐ провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: ☐ усмено испитивање; ☐ писмено испитивање; ☐ посматрање понашања ученика

III	ЛИТУРГИЈСК СЛУЖБЕ	-Развија способност и постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света о људској слободи и животу у заједници, о феномену смрти, о односу са природом која нас окружује, као и о сопственој одговорности за друге, за свет као творевину божју и за себе;	препознати и именовати основне службе које постоје на Литургији • знати да свако у Цркви има своју службу • уочити међусобну повезаност служби у Цркви • уочити од коликог је значаја за неку заједницу окупљање свих њених чланова • уочити да је и он сам важан и посебан у животу Цркве • моћи да објасни службу Епископа у Цркви • моћи да увиди сличност службе Епископа са првосвештеником Христом • уочити да Епископ предводи молитву Цркве • моћи да објасни	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- Вербална - илустративна - демонстративна - текстуална	- уџбеник - радна свеска - додатни штампани материјали - цд	процењивање реакције ученика или прикупљање екоментара ученика путем анкетних евалуационих листића; ☐ провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: ☐ усмено испитивање; ☐ писмено

			ко су монаси и шта су манастири;						испитивање ; ☐ посматрање понашања ученика
IV	ЖИВОТ У ЦРКВИ	- Изрази способност за дубље разумевање и вредновање културе и цивилизације у којој живе историја човечанства и људског стваралаштва у науци и другим областима.	уочити разлог нашег великог поштовања према Богородици • знати да је Богородица много волела Бога и желела да му служи и да много воли нас ☐ уочити да Богородицу сматрамо светијом од свих светих ☐ знати молитву <i>Богородице Дјеве</i> ☐ усвојити текст и мелодију песме „Витлејеме славни граде“ • знати да се приликом Крштења Христовог, Бог открива као Света Тројица	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- Вербална - илустративна - демонстративна - текстуална	- уџбеник - радна свеска - додатни штампан и материјал - цд	

			• знати да је Свети Сава наш први Архиепископ • знати ко је подигао манастир Хиландар						
V	СВЕТ А ЛИТУ РГИЈ А	-Развија способност и постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света о људској слободи и животу у заједници, о феномену смрти, о односу са природом која нас окружује, као и о сопственој одговорности за друге, за свет као творевину божју и за себе;	•моћи да увиди и каже зашто приносимо дарове природе Богу • уочити да су дарови које приносимо Богу, свет у малом • моћи на елементарном нивоу да препозна и именује литургијске предмете • уочити да је заједничка трпеза израз љубави • знати да је Литургија заједничка трпеза око које се окупљају чланови Цркве •моћи да уочи разлику између Светог Причешћа и друге хране • уочити сличности елемената	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- Вербална - илустративна - демонстративна - текстуална	- уџбеник - радна свеска -додатни штампани материјали - цд	процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; ☐ провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова Оцењивање

			Литургије и славе						Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: ☐ усмено испитивање; ☐ писмено испитивање; ☐ посматрање понашања ученика
VI	Христо ово страд ање и васкр сење	- Изгради свест и уверење да свет и живот имају вечни смисао као и способност за разумевање и преиспитивање сопственог односа према богу, људима и природи	препознати значај празновања Васкрса • проширити своја знања о Христовом Васкрсењу • уочити да је Христово Васкрсење изузетан догађај у који је укључена читава природа • знати да је Христос увек са нама	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- Вербална - илустративна - демонстративна тексту	- уџбеник - радна свеска - додатни штампани материјали - ЦД	процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; ☐ провером знања које ученици

							ална		усвајају на часу и испитаивањем ставова Оцењивање Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: ☐ усмено испитивање ; ☐ писмено испитивање ; ☐ посматрање понашања ученика
VI I	Христ ов живо т у прав ослав ној	-Развија способност и постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света о људској слободи и животу у	знати да наброји основне делове храма • уочити да је унутрашњост храмова уређена за служење Литургије • знати да објасни ко	- слушање - читање	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа	- фронтални - индивидуални - групни	- Вербална - илустративн	- уџбеник - радна свеска -додатни штампан	процењивањем реакције ученика или прикупљањем

	икон огра фији	заједници, о феномену смрти, о односу са природом која нас окружује, као и о сопственој одговорности за друге, за свет као творевину божју и за себе;	су светитељи • испричати ко су и шта су све чинили светитељи које славимо • уочити да постоје светитељи и у данашње време • сазнати о неким светитељима новијег доба	- разгово р (дискус ија)	и - усмерава	- рад у пару	а - демон страти вна - тексту ална	и материја л - цд	коментара ученика путем анкетних евалуацион их листића; ☐ провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањ ем ставова Оцењивањ е Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: ☐ усмено испитивање ; ☐ писмено испитивање ; ☐ посматрање понашања ученика

Наставни предмет:Грађанско васпитање

БРОЈ ЧАСОВА: 1 НЕДЕЉНО/36 ГОДИШЊЕ

ЦИЉ:Циљ наставе и учења програма Грађанског васпитања је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других,отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице,уважавајући принципе,процедуре и вредности демократског друштва.

Литература:Приручник за наставнике грађанског васпитања у првом циклусу основног образовања и васпитања, Завод за унапређивање образовања и васпитања

Исходи По завршеном разреду ученик ће бити у стању да: -разликује понашања појединца која доприносе или ометају функционисање и напредовање групе, -успоставља,гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада, -искаже своја осећања и потребе других, -наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о дечјим правима, -прихвата и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости, -препозна ситуације кршења својих и туђих права и показује	Стандарди	Наставна тема, кључни појмови, тип часа и садржаји ЉУДСКА ПРАВА-ЈА И ДРУГИ У РАЗЛИЧИТИМ ГРУПАМА Групни идентитет, Ко смо ми-сличности и разлике' Групе којима припадамо-породица,одељење,школа,спортски клуб,музичка школа..., Од чега зависи функционисање и напредак групе:комуникација,сарадња,узајамно подржавање,блискост.Понашање појединца које ојачава или омета односе у групи, Осећања Изражавање сопствених осећања Осећања других,како их препознајемо и уважавамо Веза осећања са мислима и понашањима Потрбе и права	Компетенције-опште међупредметне компетенције Комуникативна компетенција, Решавање проблема, Вештина сарадње, Вештина за живот у демократском друштву. Дигитална компетенција, Естетска компетенција, Предузетничка компетенција	Начини и поступци остваривања Кооперативна, Интерактивна, Перцептивна, Амбијентално учење, Игра, Цртање, Певање, Учење кроз игру, Демонстрација, Разговор, Учење по моделу, Пројектна настава

спремност да тражи помоћ, -се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима, -наводи примере међусобне повезаности права и одговорности, -разликује насилну од ненасилне комуникације међу члановима групе на примерима свакодневног живота,из књижевних дела које чита и филмова које гледа, -салуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем, -даје и прихвата предлоге водећи рачуна о интересу свих страна у сукобу, -представи шта садржи и чему служи Правилник о безбедности ученика, -наводи примере одговорности одраслих и ученика за безбедност у школи,		Моје потребе и потрбе других Осећања,потребе,вредности и начин њиховог остваривања.Веза са правима Права детета, Конвенција о дечјим правима, Различити смо,али су нам права иста, Људска права важе свуда и за сваког, Кршење и заштита права, Нисам посматрач,реагујем на ситуације кршења права деце у одељењу и школи, Знам како и коме да се обратим за помоћ. ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО-ШКОЛА КАО ЗАЈЕДНИЦА Школа као заједница, Вредности школе као заједнице-равноправност,одговорност,солидарност,брига за друге,толерантност,праведност,поштење, Правила у школи и њихова функција, Одговорност ученика и одраслих за функционисање школе као заједнице,		

-препознаје предности,ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета, -сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи, -износи мишљење,образлаже идеје,даје предлоге који могу унапредити безбедност ученика у школи, -учествује у изради плана једноставне акције, -са другим ученицима изводи и документује једноставне акције, -доприноси промоцији акције, -на једноставан начин вреднује изведену акцију.		Односи у заједници, Како радим сам,а како у групи? Шта у школи радимо заједно? У чему смо добри?У чему бисмо могли бити бољи? Како комуницирамо у групи?Насилна и ненасилна комуникација, Сукоби, Узроци сукоба и шта са њима.Сукоб из угла оног другог.Посредовање у сукобу.Конструктивно решавање сукоба, ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Школа као безбедно место, Безбедност ученика у школи, Ученици имају право на заштиту и безбедност, Правилник школе о безбедности ученика, Безбедност ученика у школи и школском дворишту,на путу између куће и школе,ван школе-на излету и на настави у природи, Безбедност ученика је одговорност свих-		

		запослених у школи,ученика,родитеља,институција ван школе, Безбедно и небезбедно понашање на интернету, Одговорна употреба мобилног телефона. ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Школа као безбедно место за све, Како учинити школу безбедним местом за све- планирање и извођење једноставне акције, Кораци у планирању и извођењу акције, Избор теме-проблема активности којом ће се бавити, Одређивање циља и израда плана акције- подела улога,договор о роковима, начину реализације, Извођење и документовање акције -видео снимци,фотографије,текстови и сл., Промоција акције на нивоу школе- приказивање другим одељењима,родитељима,прављење постера или паноа,објављивање прилога у школском		

		листу, Вредновање акције-чиме смо задовољни,шта је могло бити боље.		

Наставни предмет: Српски језик (Допунска настава)

Циљ предмета: Постизање задовољавајућих резултата из одрђених области које ученици нису савладали на часовима редовне наставе коришћењем специфичних облика рада, метода и наставних средстава:

- Спрчавање застој и проналажење путева ка напредовању;
- Примена индивидуализоване наставе, тј. издиференцираних захтева у зависности од ученика;
- Подстицање и мотивисање ученика да усвоје предвиђене наставне садржаје, тј. отклонити неуспех у учењу;
- Навикавање ученика на самосталан рад и активно учење у заједничком раду и разговору;
- Развијати мишљење, памћење, логичко мишљење и повезивање.

Литература: Читанка за српски језик “Уз речи растемо”-Наташа Станковић Шошо, Маја Костић(Нови Логос); Граматика за српски језик “Дар речи”- Јелена Срдих(Нови Логос); Радна свеска уз уџбенички комплет српског језика и књижевности- Наташа Станковић Шошо, Јелена Срдих(Нови Логос); Латиница уџбеник- Душка Милић, Татјана Митић(Нови Логос).

Исходи	Стандарди	Наставна тема, кључни појмови, тип часа и садржаји	Компетенције-опште међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања
Ученик ће бити у стању да: Усаврши и увежба гласно читање и читање у себи; Оспособљен за самостално читање и разумевање прочитаног; Оавлада правилима правописа и граматике српског језика; Развије способност за правилно усмено и писмено изражавање; Оспособљен за успешно служење књижевним језиком, смисленим реченицама у различитим животним ситуацијама.	1CJ.1.5.1. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.5.1. 1CJ.2.5.2. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.6. 1CJ.1.4.1. 1CJ.1.4.2. 1CJ.1.4.3. 1CJ.2.4.6. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.4. 1CJ.1.3.5. 1CJ.1.3.6. 1CJ.1.3.7. 1CJ.1.3.8.	1.КЊИЖЕВНОСТ -епика -лирика -драма Читање текстова; учествовање у причи о тексту <i>Кључни појмови</i> <i>књижевност</i> 2.ЈЕЗИК -граматика -правопис Састављање реченица; читање оба писма; преписивање и	Уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин; Користи различите изворе информација; Поштује правила заједничког рада; Има позитиван и одговоран однос према учењу; Способан је да самостално и у сарадњи са другима	Дидактичке игре; Вођење досијеа ученика; Праћење постигнутих исхода.

	1CJ.1.3.9. 1CJ.1.3.10. 1CJ.2.3.1. 1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2. 1CJ.0.1.7.	писање по диктату <i>Кључни појмови</i> <i>Језик, усвајање другог писма</i> 3.ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА Учествовање у разговору; одговарање и постављање питања; описивање замишљених и доживљених ситуација <i>Кључни појмови</i> <i>Језичка култура</i>	исражује, открива и повезује нова знања; Користи могућност ваншколског учења; Негује и развија лична интересовања; Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару; Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност; уме да саслуша излагање саговорника;	

Наставни предмет: Математика (Допунска настава)

Циљ предмета: Постизање задовољавајућих резултата из одрђених области које ученици нису савладали на часовима редовне наставе коришћењем специфичних облика рада, метода и наставних средстава:

- Спречавање застој и проналажење путева ка напредовању;
- Примена индивидуализоване наставе, тј. издиференцираних захтева у зависности од ученика;
- Подстицање и мотивисање ученика да усвоје предвиђене наставне садржаје, тј. отклонити неуспех у учењу;
- Навикавање ученика на самосталан рад и активно учење

-Развијати мишљење,памћење,логичко мишљење и повезивање.

Литература:Уџбеник за математику 2-Ива Иванчевић,Сенка Тахировић(Нови Логос);Наставни листови за математику-2 Ива Иванчевић,Сенка Тахировић(Нови Логос)

Исходи	Стандарди	Наставна тема, кључни појмовеи, тип часа и садржаји	Компетенције-опште међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања
Ученик ће бити у стању да:		1.БРОЈЕВИ		
Савлада основне рачунске операције;	1МА.1.1.1.	Сабирање и одузимање са преласком.замена места и здруживање сабирака.	Уме да одабере средствоИКТ-а и да га користи на одговарајући начин;	Дидактичке игре;Вођење досијеа ученика;Праћење постигнутих исхода;
Решава једноставне текстуалоне задатке;	1МА.1.1.2.	Једначине са једном операцијом(сабирање и одузимање);		Писмено и усмено рачунање-проблемска настава;диференцирана настава уз индивидуализацију;
	1МА.1.1.4.	Римске цифре;	Користи различите изворе информација;	Кооперативни рад у малим групама и рад у
Развије способност примене наученог;	1МА.1.1.5.	Множење и дељење таблично;	Поштује правила заједничког рада;	
Упозна основне геометријске фигуре и њихов међусобни однос;	1МА.2.1.1.	Једначине са једном операцијом(множење или дељење);	Има позитиван и одговоран однос према	
	1МА.2.1.2.			
	1МА.1.3.1.			
Упозна и примени мере за дужину и				

време;	1MA.1.3.2.	Бројевни изрази. <i>Кључни појмови:</i> сабирање, одузимање, множење, дељење, једначина, римске цифре. 2..ГЕОМЕТРИЈА	учењу; Способан је да самостално и у сарадњи са другима исражује, открива и повезује нова знања; Користи могућност ваншколског учења;	пару; Цртати изломљену линију, правоугаоник и квадрат на квадратној мрежи; Претварање јединица мере у мање и веће очигледна настава;
	1MA.1.2.1.	Обим геометријских фигура без употребе формула;	Негује и развија лична интересовања;	
	1MA.1.2.2.	Цртање		
	1MA.1.2.3.	правоугаоника, квадрата и	Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара.	
	1MA.1.2.4.	троугла на квадратној мрежи и тачкастој мрежи;		
	1MA.2.2.1.		Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару;	
		<i>Кључни појмови :</i> <i>Део целине, правоугаоник, Квадрат, дужина, обим.</i> 3. МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност; уме да саслуша излагање саговорника;	
	1MA.1.4.1.	Мерење дужине стандардним мерним јединицама (м, дм, цм)		

		Мерење времена(минут, дан,месец,година) <i>Кључни појмови:</i> <i>Мерење дужине и времена</i>		

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Наставни предмет: Српски језик

Циљ предмета:

Циљ учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законистима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Разред: **Трећи**

Годишњи фонд: **180** Недељни фонд часова: **5**

Литература:

учбеник: Читанка-У свету реч, аутори: Наташа Станковић Шошо, Маја Костић, Нови Логос, Београд, 2020.

Грамматика-Дар речи, аутор: Јелена Срдић, Нови Логос, Београд 2020.

Радна свеска -аутори: Наташа Станковић Шошо и Јелена Срдић, Нови Логос, Београд, 2020.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
-Чита са разумевањем различите текстове -Опише свој доживљај прочитаних књижевних дела -Изнесе своје мишљење о тексту -Разликује књижевне врсте:лирску и епску песму ,причу ,басну,бајку,роман, и драмски текст -Одреди тему,редослед догађаја,време и место дешавања у прочитаном тексту -Именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине -Уочи основне одлике лирске песме (стих,строфа и рима)	1CJ.1.5.1. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.5.2. 1CJ.2.5.3. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.3.5.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.2. 1CJ.1.2.4. 1CJ.1.2.5. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.4. 1CJ.2.2.7. 1CJ.2.2.8. 1CJ.3.2.2. 1CJ.3.2.5.	Књижевност Школска лектира Лирска поезија 1.Душан Костић:Септембар 2.Григор Витез: Какве је боје поток Десанка Максимовић:Вожња 3.Душан Васиљев:Зима 4.Мирослав Антић:Шта је највеће Ф.Г.Лорка:Луцкаста песма 5.Драган Лукић:Свакога дана/Шта је отац 6.Бранислав Црнчевић:Љутито маче 7.Милован Данојлић:Љубавна песма 8.Љубивоје Ршумовић:Домовина се брани лепотом 9.Химна Светом Сави 10.Бранко Стевановић:Занимање Марка Краљевића Епска поезија 11.Народне песме:Марко Краљевић и бег Констадин,Орање Марка Краљевића	К0муникативна, За учење, За рад са подацима, За решавање проблема, За сарадњу, Естетичка, За одговорно учешће у демократском друштву,за одговоран однос према околини	Кооперативна, Интерактивна, Перцептивна, Амбијентално учење, Игра, Цртање, Учење кроз игру, Демонстрација, Разговор, Учење по моделу, Пројектна настава

-Разуме пренесено значење пословице и басне и њихову поучност -Разуме идеје књижевног дела -Уочи основне одлике народне бајке -Разликује народну од ауторске бајке -Представи главне особине јунака -Уочи основне одлике народне епске песме -Уочи поређење у књижевном делу и разуме његову улогу -Разликује опис од приповедања у књижевном делу -Покаже примере дијалога у песми, причи и драмском тексту -Уочи хумор у књижевном делу -Чита текст поштујући интонацију реченице/стиха -Изражајно рецитије песму и чита прозни текст -Изводи драмске текстове -Разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима -Одреди основне граматичке категорије		Проза 1.Ла Фонтен :Цврчак и мрав/Езоп: Корњача и зец 2.Народна приповетка:Свети Сава и сељак без среће 3.Народна бајка:Чардак ни на небу ни на земљи 4,Народна приповетка:Свијету се не може угодити 5.Бранко Ћопић.Изокренута прича 6.Оскар Вајлд.Себични џин 7.Светлана Велмар Јанковић.Златно јагње(одлома) 8.Бранко В Радичевић:Прича о дечаку и Месецу 9.Ијан Макјуен:Реч две о Питеру (одлома) 10.Јохана Шпири.Хајди (одломак) 11.Народна бајка :Баш-Челик (читање у наставцима) 12.Јасминка Петровић: Од читања се расте (читање у наставцима) Драмски текстови 1 Душан Радовић:А зашто он вежба 2.Александар Поповић: Лед се топи 3.Јованка Јоргачевић.Никад два добра 4.Лаза Лазић:Суђење Популарни и информативни текстови Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (		

именица,придева и глагола -Примењује основна правописна правила -Јасно и разговетно изговори обавештајну ,упитну и заповедну реченицу,поштујући одговарајућу интонацију и логички акценат ,паузе,брзину и темпо -Споји више реченица у краћу и дужу целину -Препричава,прича и описује и на сажет и на опширан начин -Извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности ,тачности, објективности и сажетости -Варира језички израз -Попуни једноставан образац у који уноси основне личне податке -Разликује формални од неформалног говора (комуникације) -Учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника		Милева Ајнштајн, Михајло Пупин),знаменита значајна личност и др Домаћа лектира 1.Бранко Ћопић :Доживљаји мачка Тоше 2. Избор из поезије Душана Радовића (Замислите,Да ли ми верујете,Страшан лав, Кад је био мрак, Тужне ђачке исповести, Здравница, Плави зец и друге песме) 3.Браћа Грим :Бајке (по избору) Књижевни појмови -лирска песма -химнаж -епска песма -народна бајка -роман -поређење -персонификација(по нивоу препознавања) -опис -дијалог -приповедање -епски јунак -драмска радња Језик Граматика,правопис и ортоепија Врсте речи: -именице(градивне,збирне) -придеви(присвојни,градивни), род и број придева -заменице (личне заменице) -подела речи на крају реда (граница		

	1CJ.1.4.1. 1CJ.1.4.2. 1CJ.2.4.1. 1CJ.2.4.2. 1CJ.2.4.6. 1CJ.2.4.4. 1CJ.3.4.4. 1CJ.2.3.2.	на самогласник) -управни говор (први други модел),неуправни говор -велико слово:Писање имена народа,вишечланих географских назива(планина,река,језера,мора и сл),празника,наслова књига и часописа -Писање присвојних придева изведених од властитих имена (суфикси:-ов, -ев, -ин, -ски, -чки, -шки) -речца не уз именице и придеве. -наводници(у управном говору,насловима дела, називима школа) -сугласник ј (између самогласника и-о и о-и) -скраћенице (мерне јединице за масу,дужину,време и запремину течности) Језичка култура -Краћи и дужи текстови-књижевни и некњижевни ,као и нелинеарни текстови -Причање о догађајима и доживљајима, стварним и измишљеним (Усмено и писано) -Описивање људи,животиња и природе (плански приступ)-усмено и писано -Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са	Комуникативна, За учење,за рад са подацима, За решавање проблема,естетичка Комуникативна,за учење, За рад са подацима, Дигитална,за	
	1CJ.0.1.1.			

	1CJ.0.1.2. 1CJ.0.1.3. 1CJ.0.1.4. 1CJ.0.1.5, 1CJ.0.1.7. 1CJ.0.1.8. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.4. 1CJ.1.3.5. 1CJ.1.3.6. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.3.9. 1CJ.1.3.10. 1CJ.2.3.1. 1CJ.3.3.4. 1CJ.3.3.6. 1CJ.2.3.3.	вршњацима,у школи, у продавници,телефонски разговор,поздрављање,честитање и сл) -Богаћење речника:речи истог или сличног значења ;речи супротног значења;речи које значе нешто умањено и увећано (уз одговарајуће текстове или лектире) -Правописне вежбе:Вежбе допуњавања и избора правилног облика речи;диктат ,аудодиктат -Језичке вежбе :проширивање и допуњавање реченица различитим врстама речи,промена реда речи у реченици ,промена у дужини реченице Лексичко -семантичке вежбе : речи који припадају различитим тематским скуповима:речи супротног значења али исте врсте и истог рода и броја,промена граматичког лица у тексту ;основно и пренесено значење речи и друго -Стилске вежбе :састављање прича на основу задатих речи ; Сажимање или проширивање познате приче (текста) ,мењање краја приче (текста);настављање приче на основу датог почетка;промена становишта (нпр увести у текст нове ликове,сместити бајку у далеку будућност) -Говорне вежбе :рецитовање , изражајно читање ,сценско	решавање проблема, За сарадњу, Предузетничка, естетичка	

		приказивање драмског /драматизованог текста и сл.		

Наставни предмет: Страни језик- Енглески језик

Циљ предмета:

Циљ учења Страног језика у основном образовању и васпитању јесте да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену, а од трећег разреда и писану комуникацију, и да стекне позитиван односпрема другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу

Разред :**Трећи**

Годишњи фонд часова:**72**Недељни фонд часова: **2**

Литература: :

Уџбеник :Family and Friends 1, аутор :Naomi Simons, Логос, Београд,2020.

Радна свеска: Family and Friends 1, аутор :Naomi Simons , Логос, Београд,2020.

ИСХОДИ	СТАНДАР ДИ	НАСТАВНА ТЕМА КЉУЧНИ ПОЈМОВИ ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Поздрави и отпоздрави примењујући једноставна језичка средства Представи себе и другог Разуме једноставна питања личне природе и одговара на њих Разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање ,поседовање/непоседовање Тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање Размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију Разуме једноставне исказе који се односе на бројеве и количине Искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин Разуме једноставна упутства и налоге и реагује на њих Саопшти једноставна упутства и налоге Разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине Разуме једноставне описе бића, предмета и места Опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства	Разумевање говора 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.5 Разумевање писаног текста 1.1.8 1.1.9 Усмено изражавање 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 2.1.12. 2.1.13 Писано изражавање 1.1.14 1.1.15. 1.1.16. 2.1.20 Медијација 1.1.17. 1.1.18. 1.1.23. 2.1.25. Лингвистичка комп. 1.2.1	Лични идентитет (hello,this is my nose, he`s a hero,a new friend) Ученици уче и увежбавају: - имена ликова у уџбенику; - изразе који се користе за поздрављање, представљање, и основну друштвену комуникацију са вршњацима – What`s your name? I`m (Miloš). Hello. Bye. How are you? I`m fine thank you. - речи којима се именују боје, дани у недељи и бројеви до 10; Ученици: - слушају и певају песму Sing a rainbow Ученици уче и увежбавају: - речи којима се именују делови тела; - јединину и множину именица – one arm, two arms и језичку структуру – This is../ These are .. Ученици: - слушају, читају и глуме причу која се односи на тему; - читају инструкције и нумеришу слике по одређеном реду; - слушају и повезују опис са одговарајућом сликом – нумеришу одговарајућу слику; - усмено увежбавају описивање слика; - пишу кратак опис свог тела. Ученици уче и увежбавају: - речи којима се именују занимања; - језичку структуру – He`s / She`s a ... Is he / she a...? Yes, he / she is. No, he /she isn`t. Ученици: - слушају, читају и глуме причу која се односи на тему; - читају дескриптивни текст и одговарају на да / не питања; - слушају дескриптивни текст и нумеришу слике по реду којим се описују; - увежбавају дијалогски модел – Is he / she a ...? Yes, he / she is. No, he / she isn`t; - пишу кратак текст о	Компетенција за учење Комуникација Решавање проблема Сарадња	Посматрање и праћење, тестови говора, слушања, читања и писања; различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

Разуме једноставна упутства и налоге и реагује на њих Саопшти једноставна упутства и налоге Препознаје и именује бића, предмете и места из непосредног окружења Разуме једноставне описе бића, предмета и места Опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства Разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање Тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање Размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију		Школа (whats this) Ученици уче и увежбавају: - речи којима се именују предмети из учионице; - језичку структуру – What’s this? It’s a ...; Ученици: - слушају, читају и глуме причу која се односи на тему; - читају кратак дескриптивни текст и раде задатак; - слушају кратак дескриптивни текст и раде задатак; - увежбавају дијалогски модел – What’s this? It’s a ...; - пишу кратак текст о својим предметима из учионице.	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Решавање проблема Сарадња	Посматрање и праћење, тестови говора, слушања, читања и писања; различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

Разуме позив на заједничку активност и на прикладан начин реагује на њега Упуту позив на заједничку активност Препознаје и именује бића, предмете и места из непосредног окружења Разуме једноставне описе бића, предмета и места Опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства Разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих Тражи и пружи једноставна обавештења о положају у простору Тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање Разуме једноставне текстове којима се описују радње и способности у садашњости Размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију Опише радње и способности користећи једноставна језичка средства Разуме једноставне исказе за изражавање допадања /недопадања и реагује на њих Тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима Разуме једноставна упутства и налоге и реагује на њих Саопшти једноставна упутства и налоге Разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време:	Слободно време (playtime, where's the ball, action boy can run, let's play ball) Ученици уче и увежбавају: - речи којима се именују играчке; - језичку структуру – This is my / your... Is this your ...? Yes, it is. No, it isn't; What's your favourite? It's (a) ... Ученици: - слушају, читају и глуме причу која се односи на тему; - читају песму и довршавају реченице; - слушају разговор и повезују омиљену играчку са особом којој припада; - увежбавају дијалошки модел – What's your favourite? It's ...; - пишу кратак текст о својим омиљеним играчкама по моделу. Ученици уче и увежбавају: - речи које се односе на игру у парку; - језичку структуру са предлозима за место – Where's the ...? It's in / on / under the...; Ученици: - слушају, читају и глуме причу која се односи на тему; - читају опис слике и повезују парове; - слушају опис и нумеришу слике по реду којим се описују; - увежбавају дијалошки модел – Where's the girl? She's under the tree; - пишу кратак текст о парку из свог окружења. Ученици уче и увежбавају: - глаголе којима се изражавају радње; - језичку структуру – Can for ability Ученици: - слушају, читају и глуме причу која се односи на тему; - читају опис и идентификују животиње на основу њихових способности; - слушају опис и нумеришу слике животиња на које се дати описи	Компетенција за учење Комуникација Решавање проблема Сарадња	Посматрање и праћење, тестови говора, слушања, читања и писања; различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

Разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих Упути кратке и једноставне молбе Разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање Тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање Размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију Представи себе и другог Разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих Упуту кратке и једноставне молбе		Породица (Billy's teddy) Ученици уче и увежбавају: - речи којима се именују чланови породице; - језичку структуру Saxon Genitive – Billy's teddy Ученици: - слушају, читају и глуме причу која се односи на тему; - читају описе слика и одговарају на питања (тачно / нетачно); - слушају опис и штиклирају слику којој опис одговара; - увежбавају дијалогски модел – Who's this? It's Oli's mum; - пишу кратак текст о предметима који припадају члановима њихове породице.	Компетенција за учење Комуникација Решавање проблема Сарадња	Посматрање и праћење, тестови говора, слушања, читања и писања; различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

Препознаје и именује бића, предмете и места из непосредног окружења Разуме једноставне описе бића, предмета и места Опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства Разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање Тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање Размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију Разуме једноставне текстове којима се описују радње и способности у садашњости Опише радње и способности користећи једноставна језичка средства		Мода и облачење (are these his trousers?) Ученици уче и увежбавају: - речи којима се именује одећа; - језичку структуру Are these ... ? Yes, they are. No, they aren't; присвојне придеве – his, her; Ученици: - слушају, читају и глуме причу која се односи на тему; - читају стрип и исправљају грешке; - слушају разговор и нумеришу слике по реду којим се описују; - увежбавају дијалошки модел – What colour is this (coat)? It's (red). What colour are these (trousers)? They're (blue); - читају и повезују реченице написане скраћеним и пуним облицима глагола; - пишу кратак текст о својој омиљеној одећи.	Компетенција за учење Комуникација Решавање проблема Сарадња	Посматрање и праћење, тестови говора, слушања, читања и писања; различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

Препознаје и именује бића, предмете и места из непосредног окружења Разуме једноставне описе бића, предмета и места Опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства Препознаје и именује бића, предмете и места из непосредног окружења Разуме једноставне описе бића, предмета и места Опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства Разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих Тражи и пружи једноставна обавештења о положају у простору Размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију Разуме једноставне исказе који се односе на бројеве и количине		Становање (where`s grandma?,tidy up)  Ученици уче и увежбавају:  - речи којима се именују просторије /простор у кући/стану;  - језичке структуре Where`s grandma? She`s in the kitchen. Is she in the kitchen? No she isn`t. Where are Dad and Billy? They`re in the dining room. Are they in the dining room? No, they aren`t; Ученици: - слушају, читају и глуме причу која се односи на тему; - читају описе слика и довршавају реченице понуђеним речима; - слушају опис слике и нумеришу просторије по реду којим се описују; - увежбавају дијалошки модел – Where`s the kitchen? It`s downstairs. Where are the bedrooms? They`re upstairs.  - пишу кратак текст о свом стану / својој кући.  Ученици уче и увежбавају:  - речи којима се именују делови намештаја;  - језичку структуру – There`s a (bed in my bedroom). There are (three pillows on my bed) Ученици: - слушају, читају и глуме причу која се односи на тему; - читају писмо часопису и одговарају на питања - тачно / нетачно;	Компетенцијаза учење Комуникација Сарадња	Посматрање и праћење, тестови говора, слушања, читања и писања; различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

		- слушају опис просторија и повезују са сликом на коју се дати опис односи; - усмено описују просторију; - пишу кратак опис своје собе.		

Препознаје и именује бића, предмете и места из непосредног окружења Разуме једноставне описе бића, предмета и места Опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства Искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин Тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима Разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање Тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање Размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију Разуме једноставна упутства и налоге и реагује на њих Саопшти једноставна упутства и налоге		Исхрана (lunchtime, dinnertime) Ученици уче и увежбавају: - речи којима се именује храна; - језичку структуру – I've got / I haven't got; - употребу облике неодређеног члана a/ an Ученици: - слушају, читају и глуме причу која се односи на тему; - читају и повезују описе са одговарајућим сликама; - слушају опис и штиклирају одговарајуће слике; - усмено описују садржај кутије за ручак – I've got an orange / a pear / two apples...; - пишу кратак текст о садржају кутије / пакета за ручак. Ученици уче и увежбавају: - речи којима се именује храна; - језичку структуру – Do you like...? Yes, I do. No, I don't. What do you like?; Ученици: - слушају, читају и глуме причу која се односи на тему; - читају мени и одређеним симболима обележавају храну коју дате особе воле / не воле; - слушају опис и цртају одговарајуће симболе за воли / не воли - 😊, ☹️ - читају реченице, уочавају пуне и скраћене облике глагола isn't, don't, aren't; - пишу кратак текст о храни коју воле / не воле	Компетенција за учење Комуникација Одговоран однос према здрављу Сарадња	Посматрање и праћење, тестови говора, слушања, читања и писања; различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

Препознаје и именује бића, предмете и места из непосредног окружења Разуме једноставне описе бића, предмета и места Опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства Разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих Размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију Разуме позив на заједничку активност и на прикладан начин реагује на њега Упути позив на заједничку активност		Живи свет (I like monkeys) Ученици уче и увежбавају: - речи којима се именују дивље животиње; - језичке структуре – I like / don't like ... I'm little, They're big; Ученици: - слушају, читају и глуме причу која се односи на тему; - читају песму и одговарају на питања - тачно / нетачно; - слушају опис и цртају одговарајуће симболе за волим / не волим - 😊, ☹ - усмено описују животиње – It's got four legs. It's big. It's yellow. - пишу кратак опис животиње коју воле / не воле.	Компетенција за учење Комуникација Одговоран однос према околини Сарадња	Посматрање и праћење, тестови говора, слушања, читања и писања; различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

Препознаје и именује бића, предмете и места из непосредног окружења Разуме једноставне описе бића, предмета и места Опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства Разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих Упити једноставне честитке Разуме и примењујући једноставна језичка средства наведе најуобичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника Размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију		Празници (christmas,easter) Ученици: - понављају изразе и речи које се односе на Божић и Нову годину, а које су им већ познате; - уче нову Божићну песму Christmas Tree. Ученици: - уче о сличностима и разликама у начину прославе Ускрса у ВБ и код нас; - понављају изразе и речи које се односе на Ускрс; - уче Ускршњу песму - Easter basket.	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Сарадња дигитална компетенција	Посматрање и праћење, тестови говора, слушања, читања и писања; различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

Наставни предмет: Математика

Циљ предмета:

Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког

мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у

даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова

Разред: **Трећи**

Годишњи фонд часова: **180** Недељни фонд часова: **5**

Литература:

Уџбеник Математика ,аутори: Сенка Тахировић Раковић и Ива иванчевић Илић , Нови Логос , Београд, 2020.

(комплет четири дела)

ИСХОДИ	СТАНДАРД И	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Ученик ће на крају трећег разреда бити у стању да: - прочита, запише и упореди бројеве првих хиљада и прикаже их на бројевној правој; – прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1000); – изврши четири основна рачунска операције, писмено и усмено (до 1000); – подели број бројем прве десетице, са и	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.2. 1MA.1.1.3. 1MA.1.3.1. 1MA.1.3.2. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.2.1.3. 1MA.2.1.4. 1MA.2.1.5. 1MA.2.3.1. 1MA.2.3.2.	БРОЈЕВИ САДРЖАЈ: Сабирање и одузимање (усмени и писмени поступак) Множење једноцифреним бројевима и бројем 10 и дељење бројевима прве десетице са и без остатка (усмени и писмени	Уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин; Користи различите изворе информација; Поштује правила заједничког рада; Одговорно и савесно извршава заједничке активности и интересе групе; ставља изнад	Писмено и усмено рачунање – проблемска настава; диференцирана настава у индивидуализацију; Квизови, такмичења; Дидактичке игре; Евалуација – чек листе; Тематска настава; Кооперативни рад у малим групама, рад у пару и

безостатка, и провери резултат; – процени вредности израз а једном računско операцијом; – израчуна вредност бројевног израз а највише три računске операције; – одреди десетице и стотине најближе датом броју; – реши једначину са једном računском операцијом; – одреди и запиши скупе решења једначине сабирањем и одузимањем; – реши проблемски задатак користећи бројевне изразе једначину -уочи делове целине и запише разломке облика $\frac{m}{n}$ ($m \leq n \geq 10$); -упореди разломке облика $\frac{m}{n}$ са једнаким именицима; – резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом; – уочи и речима опише правило за настајање бројевног низа; – чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубчасти дијаграм и сликовни дијаграм);	1MA.3.1.1. 1MA.3.1.2. 1MA.3.1.3. 1MA.3.1.4. 1MA.3.1.5. 1MA.3.3.1. 1MA.3.3.2.	поступак) Зависност резултата од промене компонената Једначине облика: $a + x = b$, $a - x = b$, $x - a = b$, $a \times x = b$ Неједначине облика: $a \pm x < b$, $a \pm x > b$, $x - a < b$, $x - a > b$ Римске цифре D, M Упоредивање разломака са једнаким именицима Децимални запис броја са једном децималом. КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: Бројеви прве хиљаде, разломак, децимални запис броја, једначине и неједначине. ТИП ЧАСА: Обрада, утврђивање, систематизација, провера	својих; Има позитиван и одговоран однос према учењу; Мотивисан је и разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје; Способан је да самостално и у сарадњи са другима изражује, открива и повезује нова знања; Користи могућност ван школског учења; Негује и развија лична интересовања; истражује, открива и повезује нова знања; Користимогућност ван школског учења; Негује и развија лична интересовања; Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултат рада; Уважава саговорника реaguјући на оно што говори, а не на његову личност; у међаслушању излажањем саговорника; Самостално или консулт	индивидуални рад; Очигледност повезивањем са животним ситуацијама; Коришћење математичког језика (симболи, изрази) <i>Праћење напредовања и оцењивања постигнућа ученика оствариће се кроз:</i> Посматрање и праћење; Усмено испитивање; Тестове, контролне задатке; Иницијалне тестове на почетку и на крају школске године; Раднелистиће; Разговоре; Вођење досијеа ученика; Фотографије, видео записе Праћење постигнутих исхода свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови.

			ујућидругеособепреиспитујеначинрешавањапроблема, алтернативненачинерешавања, тачност и прецизнострешења; Провераваприменљиво стрешења у пракси и користистеченазнања и вештине,	
-црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат; - конструише троугао и круг; – именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга; -разликује врсте углова и троуглова; – одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом обрасца; – опише особине правоугаоника и квадрата; – преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; – користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање;	1MA.1.2.2. 1MA.1.2.3 1MA.2.2.1. 1MA.2.2.2. 1MA.2.2.3.	ГЕОМЕТРИЈА САДРЖАЈ: Узајамни положаји правих (паралелне праве и праве које се секу) Угао, врсте углова Троугао, врсте троуглова Кржница и круг Правоугаоник и квадрат Обим троугла, квадрата и правоугаоника Цртање паралелних и нормалних правих помоћу лењира Конструкција троугла и кружнице Пресликавање геометријских фигура на квадратној мрежи КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: Круг, троугао, правоугаоник, квадрат, угао, паралелне праве, Нормалне праве, појам површине. ТИП ЧАСА:	Уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин; Користи различите изворе информација; Поштује правила заједничког рада; Одговорно и савесно извршава заједничке активности и интересе групе стављајући своје интересе на други план; Има позитиван и одговоран однос према ученицима; Мотивисан је и разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје; Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује новознања; Користи могућности ваншколског учења;	Квизови, такмичења; Дидактичке игре; Евалуација-чекliste; Тематска настава; Експериментална метода: разноврсних модела фигура у току посматрања, цртања, резача, мерења, процењивања, упоређивања, поклапања; Цртање изломљених линија, правоугаоник и квадрат на квадратној мрежи; Кооперативни рад у малим групама, рад у пару и индивидуални рад; Очигледност повезивања са животним ситуацијама; Амбијентална настава- мерење предмета из околине; Коришћење математичког језика (симболи, изрази) <i>Праћење напредовања и оцењивања постигнућа ученика оствариће се кроз:</i> Посматрање и праћење;

		Обрада, утврђивање, систематизација, провера	Негује и развија лична интересовања; истражује, открива и повезује нова знања; Користимогућност ваншколског учења; Негује и развија лична интересовања; Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултат рада; Уважавасаговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност; уме да слуша и излаже са саговорником; Самостално или консултујући друге особепреиспитује начин решавања проблема, алтернативне начине решавања, тачност и прецизност решења; Проверава применљивост решења у пракси и користите чена знања и вештине,	Усмено испитивање; Тестове, контролне задаци; Иницијалне тестове на почетку и на крају школске године; Рад на листићима; Разговоре; Вођење досијеа ученика; Фотографије, видео записе; Праћење постигнутих исхода.
-чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена; – упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време);	1МА.1.4.1. 1МА.1.4.2. 1МА.1.4.3. 1МА.1.4.4 1МА.2.4.1.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ САДРЖАЈ:	Уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин; Користи различите изво	Квизови, такмичења; Дидактичке игре; Евалуација-чек листе; Тематска настава; Експериментална метода: раз

– измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); – примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама	1MA.2.4.2. 1MA.2.4.3. 1MA.2.4.4. 1MA.3.4.2. 1MA.3.4.3. 1MA.3.4.1.	Мерењемасе (kg, g, t) Мерењевремена (деценија, век, секунд) Мерењедужине (mm, km) Мерењезапреминетечности (l, dl, cl, ml, hl) КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: Мерењеповршинегеометријскихфигуразадатоммером Мерењедужине, масе, времена и запреминетечности. ТИП ЧАСА: Обрада, утврђивање, система тизација, провера	реинформација; Поштујеправилазаједничкограда; Одговорно и савесноизвршавазаједничкеактивностииинтересегрупестављаизнадсвојих; Имапозитиван и одговоранодноспремаучењу; Мотивисање и разликујебитнооднебитног, изражава и образлажеидеје; Способанједасамостално и у сарадњисадругимаистражује, открива и повезујеновазнања; Користимогућностваншколскогучења; Негује и развијаличнаинтересовања; истражује, открива и повезујеновазнања; Користимогућностваншколскогучења; Негује и развијаличнаинтересовања; Критичкипроцењујесвојрад и радчлановагрупе, допринносиунапређивањурадагрупе и	новрснихмоделафигура у токупосматрања, цртања, рез ања, Мерења, процењивања, упоређивања, поклапања; Кооперативнирад у малим групама, рад у пару и индивидуалнирад; Очигледност- повезивањесаживотнимситуацијама; Амбијентална настава- мерењепредметаизоколине; Претварањејединицамере у мањеивеће- очигледна настава; Коришћењематематичкогјезика (симболи, изрази) <i>Праћењенапредовања и оцењивањапостигнућаученикаостварићесекроз:</i> Посматрање и праћење; Усменоиспитивање; Тестове, контролне задатке; Иницијалнетестовена почетку и на крајушколског године; Раднелистиће; Разговоре; Вођењедосијеаученика; Фотографије, видео записе Праћењепостигнутихисхода . Свакодневнона посматрања, активностна часу, учествовање у разговору и

			у меда представити резултатерада; Уважава саговорника ре агујућина оно што говори , а не на његову личност; у меда слуша и излагање саговорника; Самостално или консулт ујућидруге особе пре исп итује начин решавања проблема, алтернативне начинерешавања, тачност и прецизност решења; Проверава применљиво стрешења у пракси и користити чена знања и вештине,	дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови.

Наставни предмет: Природа и друштво

Циљ предмета:

Циљ учења Природе и друштва јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему

Разред **Трећи**

Годишњи фонд часова **72** Недељни фонд часова: **2**

Литература:

учбеник: Природа и друштво , аутори : Андријана Шикл и Марина Мунитлак, Логос, Београд, 2020.

Радна свеска, аутори :Андријана Шикл и Марина Мунитлак, Логос, Београд, 2020.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
- идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају; – одреди положај задатог објекта у односу на истакнуте облике рељефа и површинске воде у свом крају; – илустрира примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају;	1ПД.1.1.1. прави разлику између природе и производа људског рада; 1ПД.1.1.2. зна ко и шта чини живу и 1ПД.1.1.3. зна заједничке карактеристике живих бића; 1ПД.1.1.4. уме да класификује жива бића према једном од следећих	Природа, човек, друштво	У оквиру наставне теме <i>Природа, човек, друштво</i> , посебно ће се развијати међупредметне компетенције – компетенција за учење, комуникација, рад са подацима, сарадња, одговорно учење у демократском друштву, предузимљивост и оријентација	Конбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана... Користи методе и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду. Обезбеђивање корелације са сродним предметима. Припремање наставника за часове водећи рачуна о особеностима одељења. Постављање ученика у различите ситуације

– примени правила друштва еноприхватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитост међу људима; – повеже различита знамења и делатности са потребама људи у крају у коме живи; – повеже врсте и значаја са обрађаја у свом крају са потребама људи; – примени правила безбедног понашања у саобраћају; – разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу; – чита вредност температуре ваздуха и тела помоћу термометра; – прикаже везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланаца исхране; – илустрије примерима одг	критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања; 1ПД.1.1.5. препознаје и именује делове тела живих бића. 1ПД.1.1.6. разликује станишта према условима живота и живим 1ПД.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима; 1ПД.2.1.2. зна основне разлике између биљака, животиња и људи; 1ПД.2.1.3. примењује вишеструке критеријуме класификације живих бића; 1ПД.2.1.4. зна улогу основних делова живих бића. 1ПД.2.1.5. разуме повезаност услова живота живих бића у станишту. 1ПД.2.1.6. разуме међусобну зависност живих бића у	-Мој крај -Везе живе и неживе природе -животна станишта и животне заједнице -Нежива природа -Обрада, Утврђивање:	к апредузетништву, одговоран однос према здрављу, одговоран однос према околини, естетичка и дигитална компетенција.	евалуације и самоевалуације.

оворани неодговоран однос човек а према животној средини; – примени поступке (мере) заштите од заразних бо- ле- сти;	животној заједници 1ПД.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима; 1ПД.3.1.2. разуме функционалну повезаност различитих делова тела живих бића. 1ПД.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе. 1ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса; 1ПД.2.2.4. зна шта је добро бити животиња и поступке којима се он заштити			
Се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/о кружења; –	1ПД.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама; 1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се	Оријентација у простору и времену	У оквиру наставне теме <i>Ор- ијентација у простору и времену</i> посебно ће се ра- звијати међу предметне	Конбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шем- а, графикана... Користи методе и облике рада, које активирају

описепуткојимсеможе ићидједнедругетачке помоћуплананасеља; – идентификујегеографске објекте у свомкрају Користећигеографскукар туРепубликеСрбије; - користивременскеодре днице (година, деценија, век) у свакодневнимситуација ма и Приликомописивањадог ађајаизпрошлости	људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти; 1ПД.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век; 1ПД.1.4.5. умедапрочитатраже неинформацијесача совника и календара 1ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела; 1ПД.2.4.2. зна да се светлост креће праволинијски 1ПД.2.4.3. уме да пронађе тражене улице и објекте на плану насеља; 1ПД.2.4.4. уме да пронађе основне иформације на географској карти Србије: највећа и најважнија насеља,	-оријентација у простору -Обрада, Утврђивање	компетенције – компетенцијазаучење, комуникација, радсаподацима и информацијама, дигиталнакомпетенциј а, решавањепроблема и сарадња.	ученике и у којима су самосталнији у раду. Обезбеђивање корелације са сродним предметима. Припремање наставника за часове водећи рачуна о особеностима одељења. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације.

	облике рељефа и површинских вода. 1ПД.3.4.1. уме да чита географску карту примењујући знања о странама света и значењу картографских знакова.			
прикупи и представи податке о прошлости породице и краја; – представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте, времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др);	1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови; 1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу; 1ПД.1.5.3. зна које људске делатности постоје и њихову улогу. 1ПД.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите; 1ПД.1.5.5. зна поступке за очување и унапређивање људског здравља. 1ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и	Прошлост -Прошлост мог краја -Људска делатност -обрада, утврђивање	У оквиру наставне теме <i>Прошлост</i> посебно ћете се развијати међу предметне компетенције – компетенција за учење, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, естетичка компетенција	Конбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана... Користи методе и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду. Обезбеђивање корелације са сродним предметима. Припремање наставника за часове водећи рачуна о особеностима одељења. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације.

	њихових чланова; 1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама. 1ПД.2.5.3. разуме повезаност и међузависност различитих људских делатности. 1ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима; 1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују			
Разликује повратне и неповратне промене материјала; - уочисличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика; провидност, боја, густина; – одабере материјале који оптоплоотној проводљивостинајвише одговарају у потреби	1ПД.1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха и земљишта; 1ПД.1.3.2. зна да су вода у природи, ваздух и земљиште састављени од више материјала; 1ПД.1.3.3. зна да различите животне намирнице садрже различите састојке; 1ПД.1.3.4. зна	Материјали - Материјали и њихова употреба - обрада, утврђивање	У оквиру наставне теме <i>Материјали</i> посебно ће се развијати међу предметне компетенције – компетенција за учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, предузимљивост и оријентација ка предузетништву, дигитална компетенција, решавање проблема,	Конбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана... Користи методе и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду. Обезбеђивање корелације са сродним предметима. Припремање наставника за часове водећи рачуна о особеностима одељења. Постављање ученика у

у свакодневном животу; – објасни како рециклажа помаже очувању природе; – изведе једноставне оглед е/експерименте и Повеже резултат са објашњењем/закључком; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – повеже резултат рада са уложеним трудом.	основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, провидност; 1ПД.1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу. 1ПД. 1.3.6. зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја и деловање воде и ваздуха. 1ПД.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање. 1ПД.2.3.2. зна да су различита својства воде, ваздуха и земљишта последица њиховог различитог састава. 1ПД.2.3.3. разликује материјале који су добри проводници топлоте и електрицитета од		сарадња и одговоран однос према околини.	различите ситуације евалуације и самоевалуације.

	оних који то нису. 1ПД.2.3.4. зна да топлотна и електрична проводљивост материја одређује њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу. 1ПД.2.3.5. разликује повратне и неповратне промене материјала. 1ПД.3.3.1. разуме како загревање и хлађење ваздуха утичу на појаве у природи. 1ПД.3.3.2. примењује знање о променама материјала за објашњење појава у свом окружењу.			
Повежејачинуделовања нателосањеговимпређен имрastoјањем; – доводи у везубрзинупадањателас ањеговимобликом; – разликује природне и вештачке изворе светлости; –	1ПД.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама; 1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света,	Кретање -Кретање -обрада, утврђивање	У оквиру наставне теме <i>Кретање</i> посебно ћесераз вијати међу предметне компетенције – компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, сарадња и	Конбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана... Користи методе и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду. Обезбеђивање корелације са сродним предметима.

повежепромену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости; – повеже промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора;	адреса, карактеристични објекти; 1ПД.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век; 1ПД.1.4.5. уме да прочита тражене информације са часовника и календара. 1ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела; 1ПД.2.4.2. зна да се светлост креће праволинијски 1ПД.2.4.3. уме да пронађе тражене улице и објекте на плану насеља; 1ПД.2.4.4. уме да пронађе основне информације на географској карти Србије: највећа и најважнија насеља, облике рељефа и површинских вода. 1ПД.2.4.5. уме да пронађе и упише		решавање проблема.	Припремање наставника за часове водећи рачуна о особеностима одељења. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације.

	тражене информације на ленти времена. 1ПД.3.4.1. уме да чита географску карту примењујући знања о странама света и значењу картографских знакова.			

Наставни предмет: Ликовна култура

Циљ предмета:

Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа

Разред **Трећи**

Годишњи фонд часова **72** Недељни фонд часова: **2**

Литература: Ликовна култура , аутори мр Милутин Мићић и Гордана Мићић; Логос, Београд, 2020.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Ученик поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора; Ученик повезује уметничко занимање и уметнички занат са одговарајућим продуктом; Ученик уме да самостално преобликује, или у сарадњи са другима, амбалажу и предмете за рециклажу мењајући им употребну функцију.		МАТЕРИЈАЛИ Кључни појмови су: простор, облик, линија, боја и текстура. Настава се реализује у виду двочаса у комбинацији обрада-утврђивање, односно обрада-вежбање, (28 часова икупно). Садржаји: -Својства материјала за ликовно обликовање: тврдоћа, еластичност, растворљивост, постојаност (промене у току сушења, контакт са светлошћу и различитим супстанцама и подлогама); Материјали који могу да се користе као алатке (перо, длака, лишће, дрвца, сунђер...); Изглед материјала (основне и изведене боје, природне и створене текстуре.	Сарадња и комуникација; Естетичка компетенција; Компетенција за учење; Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама; Предузимљивост и предузетништво; Дигитална компетенција; Одговорно учешће у демократском друштву.	Путем процеса визуелног описмењавања: -слушање, -објашњавање, -запажање, -приказ илустрација, -демонстрација, -практичан рад, -поређење и самопроцена, -критичка анализа радова.

		-Ликовне технике и идеје; Производи уметничких заната (накит, грнчарија, ћилими, плетење, гравуре...); Значај рециклаже и уметничка рециклажа.		
Ученик опажа и указује на сличности и разлике које у уметничким делима и традицији различитих народа; Ученик изражава одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем.		КОМПОЗИЦИЈА Кључни појмови су: простор, облик, линија, боја и текстура. Настава се реализује у виду двочаса у комбинацији обрада-утврђивање, односно обрада-вежбање, (24 часа укупно). Садржаји: -Стварање различитих композиција (дводимензионалних и тродимензионалних), њихова организованост и равнотежа. -Традиционална и савремена употреба орнамената и поштовање њихове симетрије.	Сарадња и комуникација; Естетичка компетенција; Компетенција за учење; Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама.	Путем процеса визуелног описмењавања: -слушање, -објашњавање, -запажање, -приказ илустрација, -демонстрација, -практичан рад, -поређење и самопроцена, -критичка анализа радова.
Ученик изражава своје доживљаје, емоције, имагинацију и запажања одабраним материјалом, прибором и техникама; Ученик користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад; Ученик тумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота.		СПОРАЗУМЕВАЊЕ Кључни појмови су: простор, облик, линија, боја и текстура. Настава се реализује у виду двочаса у комбинацији обрада-утврђивање, односно обрада-вежбање, (12 часова укупно). Садржаји: -Говор тела; Поглед, израз лица, гест; Држање тела, гест и кретање; Однос вербалне и невербалне комуникације; -Тумачење визуелних информација; Визуелне карактеристике биљака и животиња; Знаци, симболи, заставе, ношње... -Пејзажи, портрети и аутопортрети; -Слика, текст, звук; Кратки	Сарадња и комуникација; Естетичка компетенција; Компетенција за учење; Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама; Дигитална компетенција.	Путем процеса визуелног описмењавања: -слушање, -објашњавање, -запажање, -приказ илустрација, -демонстрација, -практичан рад, -поређење и самопроцена, -критичка анализа радова.

		анимирани филмови, рекламе, билборди... -Лепо писање (плакати, позивнице, честитке).		
Ученик распоређује облике, боје, линије или текстуре креирајући оригиналне композиције; Ученик разговара са вршњацима о доживљају простора, дизајна, уметничких и ученичких радова, уважавајући различитости; Ученик учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу; Ученик разматра у групи шта и како су учили и где та знања могу применити.		ПРОСТОР Кључни појмови су: простор, облик, линија, боја и текстура. Настава се реализује у виду двочаса у комбинацији обрада-утврђивање, односно обрада-вежбање, (8 часова укупно). Садржаји: -Облици у простору; Непокретни објекти у отвореном и затвореном простору (споменици, уметничка дела, експонати...); Композиција у простору (поставка изложбе, уређење просторије и околине); Оптичке илузије на дводимензионалној подлози, специјални ефекти на позорници, у филмовима, игрицама. -Кретање и покрет у природи, окружењу и уметничким делима.	Сарадња и комуникација; Естетичка компетенција; Компетенција за учење; Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама; Одговорно учешће у демократском друштву.	Путем процеса визуелног описмењавања: -слушање, -објашњавање, -запажање, -приказ илустрација, -демонстрација, -практичан рад, -поређење и самопроцена, -критичка анализа радова.

Наставни предмет: Музичка култура

Циљ предмета

Циљ учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство

којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа

и културе свога и других народа

Разред: **Трећи**

Годишњи фонд часова: **36** Недељни фонд часова: **1**

Литература: Музичка култура за трећи разред, аутори мр Драгана Михајловић Бокан и Марина Ињац; Логос, Београд, 2020.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЊУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Ученик описује своја осећања настала слушањем музике; Ученик правилно држи тело и правилно дише при певању; Ученик уз покрете и ритам изговара бројалице; Пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; Наводи особине тона; Свира по слуху ритмичку и мелодијску пратњу песме; Поштује правила понашања при слушању и извођењу музике;		ЗНАЛЦИ МУЗИКАЛЦИ Кључни појмови су: певање, слушање, свирање, музичке игре, нотно писмо, музички бонтон. Наставна тема се састоји од часова обнављања, (2 часа укупно). Садржаји: Дидактичке музичке игре; Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности; Особине тона (боја, трајање, јачина, висина); Музичка питања и одговори, музичка допуњалка.	Естетичка компетенција; Сарадња и комуникација; Дигитална компетенција; Компетенција за учење; Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама.	Процес учења базира се на избору најупечатљивијег музичког примера, односно више њих за: -слушање музике, -певање песама, -извођење на дечијим и импровизованим инструментима, Који имају за циљ да активирају ученика: -фокусирају ученичку пажњу, -иницирају процес мишљења и -креирају одговарајући емоционални доживљај.

Користи техничке уређаје (изворе звука)				
Ученик описује своја осећања у вези са слушањем музике; Ученик изговара бројалице у ритму, уз покрет; Ученик пева по слуху песме различитог садржаја и карактера; Ученик наводи особине тона и основне музичке изражајне елементе; Ученик комуницира са другима кроз извођење музичких игара; Примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; Изговара текст песме у ритму, уз покрет; Препознаје музичку тему или карактеристичан мотив који се понавља у слушаном делу; Поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; Осмишљава једноставну мелодију на краћи задати текст		УХВАТИ РИТАМ Кључни појмови су: певање, слушање, свирање, музичке игре, нотно писмо, музички бонтон. Наставна тема се састоји од 8 часова обраде и једног часа утврђивања, (9 часова укупно). Садржаји: Стварање једноставне ритмичке и мелодијске пратње; Свирање инструменталних аранжмана на дечијим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука; Певање и извођење музичких игара; Правилан начин држања тела и правилно дисање при певању.	Естетичка компетенција; Сарадња и комуникација; Дигитална компетенција; Компетенција за учење; Одговорно учешће у друштву; Одговоран однос према здрављу и околини; Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама.	Процес учења базира се на избору најупечатљивијег музичког примера, односно више њих за: -слушање музике, -певање песама, -извођење на дечијим и импровизованим инструментима, Који имају за циљ да активирају ученика: -фокусирају ученичку пажњу, -иницирају процес мишљења и -креирају одговарајући емоционални доживљај.

Коментарише своје и туђе извођење музике; Повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементим; Развија активно слушање и ритмичку меморију уз помоћ музичке приче.				
Описује своја осећања у вези са слушањем музике; Примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; Пева по слуху песме различитог карактера и расположења; Поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; Коментарише своје и туђе извођење музике; Наводи особине тона и основне музичке изражајне елементе; Повезује почетне тонове песаме – модела са тонском висином; Свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу;		МУЗИКАЛНЕ СТЕПЕНИЦЕ Кључни појмови су: певање, слушање, свирање, музичке игре, нотно писмо, музички бонтон. Наставна тема се састоји од 11 часова обраде и једног часа утврђивања, (12 часова укупно). Садржаји: Елементи музичког писма (линијски систем, виолински кључ, трајање тонова и 2/4 такт); Тактирање; Особине тона (боја, трајање, јачина, тонска висина); Певање песама из нотног текста; Музички бонтон.	Естетичка компетенција; Сарадња и комуникација; Дигитална компетенција; Компетенција за учење; Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама.	Процес учења базира се на избору најупечатљивијег музичког примера, односно више њих за: -слушање музике, -певање песама, -извођење на дечијим и импровизованим инструментима, Који имају за циљ да активирају ученика: -фокусирају ученичку пажњу, -иницирају процес мишљења и -креирају одговарајући емоционални доживљај.

Самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације; Комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара; Осмишљава музички одговор на музичко питање.				
Ученик описује своја осећања у вези са слушањем музике; Примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; Пева по слуху песме различитог карактера и расположења; Поштује правила понашања при слушању и извођењу музике; Коментарише своје и туђе извођење музике; Осмишљава и изводи једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; Самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације; Учествује у школским приредбама и		НА КРИЛИМА ПЕСМЕ Кључни појмови су: певање, слушање, свирање, музичке игре, нотно писмо, музички бонтон. Наставна тема се састоји од 7 часова обраде и једног часа утврђивања, (8 часова укупно). Садржаји: Различити жанрови везани за уобичајене ситуације у животу; Музичка прича; Филмска музика; Музика и здравље.	Естетичка компетенција; Сарадња и комуникација; Дигитална компетенција; Компетенција за учење; Одговорно учешће у друштву; Одговоран однос према здрављу; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама.	Процес учења базира се на избору најупечатљивијег музичког примера, односно више њих за: -слушање музике, -певање песама, -извођење на дечијим и импровизованим инструментима, Који имају за циљ да активирају ученика: -фокусирају ученичку пажњу, -иницирају процес мишљења и -креирају одговарајући емоционални доживљај.

манифестацијама; Комуницира са другима кроз извођење музичких игара; Препознаје музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; Наводи особине тона и основне музичке изражајне елементе; Ученик разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; Повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементима.				
Ученик описује своја осећања у вези са слушањем музике; Примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; Пева по слуху песме различитог карактера и расположења; Поштује правила понашања при слушању и извођењу музике; Коментарише своје и туђе извођење музике;		СРБИЈО, НАША НАЈЛЕПША ПЕСМО Кључни појмови су: певање, слушање, свирање, музичке игре, нотно писмо, музички бонтон. Наставна тема се састоји од 3 часа обраде и једног часа утврђивања, (4 часа укупно). Садржаји: Музички бонтон; Певање песама по слуху различитог садржаја иакарактера; Правилан начин певања; Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова у тонском опсегу.	Естетичка компетенција; Сарадња и комуникација; Компетенција за учење; Решавање проблема; Одговорно учешће у друштву.	Процес учења базира се на избору најупечатљивијег музичког примера, односно више њих за: -слушање музике, -певање песама, -извођење на дечијим и импровизованим инструментима, Који имају за циљ да активирају ученика: -фокусирају ученичку пажњу, -иницирају процес мишљења и -креирају одговарајући

Комуницира са другима кроз извођење традиционалних игара уз покрет; Повезује почетне тонове једноставних наменских песама са тонском висином; Свира из нотног текста мелодијску пратњу.				емоционални доживљај.
Ученик поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; Бира одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; Самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације и аудио технике.		МУЗИЧКИ БОНТОН Кључни појмови су: певање, слушање, свирање, музичке игре, нотно писмо, музички бонтон. Наставна тема се састоји од једног часа систематизације, (укупно 1 час). Садржаји: Музички бонтон; Музичка прича; Филмска музика; Музика и здравље; Елементи музичког писма; Музичке игре.	Естетичка компетенција; Сарадња и комуникација; Дигитална компетенција; Компетенција за учење; Одговорно учешће у друштву; Предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Рад са подацима и информацијама.	Процес учења базира се на избору најупечатљивијег музичког примера, односно више њих за: -слушање музике, -певање песама, -извођење на дечијим и импровизованим инструментима, Који имају за циљ да активирају ученика: -фокусирају ученичку пажњу, -иницирају процес мишљења и -креирају одговарајући емоционални доживљај.

Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање

Циљ предмета

Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и зна из области физичке издржавствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада

Разред **Трећи**

Годишњи фонд часова **108** Недељни фонд часова: **3**

Литература: /

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ
- примени једноставне двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - прати промене у тежини и висини код себе и других; мај - коригује сопствено држања тела на основу савета наставника; - правилно држи тело;	ФВ.1.1.1. Унапређује моторичке способности ФВ.1.1.2. Правилно изводи једноставније вежбе обликовања, са и без реквизита ФВ.1.1.3. Разуме значај правилног држања тела за здравље ФВ.2.1.1. Примењује самостално научени комплекс јутарње гимнастике ФВ.3.1.1. Правилно изводи најмање један комплекс вежби обликовања и приказује вежбе за поједине делове тела	1. ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ - Вежбе за развој снаге са и без реквизита; - Вежбе за развој покретљивости са и без реквизита; - Вежбе за развој аеробне издржљивости; - Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге; - Вежбе за развој координације; - Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности.
- правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - правилно подиже, носи и спушта терет; - изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; - изведе децји и народни плес; - правилно изводи и контролише покрете у различитим кретањима;	ФВ.1.2.1. Правилно трчи варијантама технике трчања на кратке, средње и дуге стазе и мери резултат ФВ.1.2.2. Зна правилно да скаче удаљ згрчном варијантом технике и мери дужину скока ФВ.1.2.3. Зна правилно да скаче увис варијантом технике маказице ФВ.1.2.4. Правилно изводи вежбе на тлу ФВ.1.2.5. Правилно изводи вежбе на греди и шведској клупи ФВ.1.2.6. Познаје правила спортских елементарних игара ФВ.2.2.1. Правилно изводи прескоке ФВ.2.2.2. Правилно изводи вежбе на вратилу	2. МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ, СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ <i>1. Атлетика:</i> - Техника трчања; - Истрајнотрчање; - Скок удаљ згрчном техником; - Бацање лоптице из залета; - Скок увис прекорачном техником. <i>2. Спортска гимнастика:</i> - Вежба на тлу; - Вежбе и комбинације;

	ФВ.2.2.3.Игра Мини - рукомет, “Футсал”- мали фудбал и “Између четири ватре”, примењујући основну технику, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других ФВ.2.2.4.Правилно изводи основне ритмичке вежбе са лоптом и вијачом ФВ.2.2.5.Правилно изводи плес и народно кола предвиђена за трећи разред ФВ.3.2.1.Игра Мини - рукомет, “Футсал”- мали фудбали “Између четири ватре”, примењујући виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других	-Прескоци и скокови; -Вежбе у вису, вежбе у упору и вежбе променама висова и упора;-Вежбе равнотеже на шведској клупи и ниској греди. <i>3. Основе тимских, спортских и елементарних игара:</i> -Између четири ватре; -Мини-рукомет; -Футсал – „мали фудбал”. <i>4. Плес и ритмика:</i> -Вежбе са вијачом; -Вежбе са лоптом; -Народно коло „Савиласе белалозавинова”; -Народно коло из краја. <i>5. Полигони:</i> -Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима.
- користи терминологију вежбања; - поштује правила понашања на вежбалиштима; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; - примени правила игре; - навија и бодри учеснике у игри на начин који никога не вређа; - прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања и у другим ситуацијама; - препозна здравствено стање када не треба да вежба; - примењује здравствено - хигијенске мере пре, у току и након вежбања и у другим животним ситуацијама; - уредно одржава простор у коме живи и борави; - користи здраве намирнице у исхрани; - повезује различита вежбања са њиховим	ФВ.1.3.1.Зна основне појмове везане за физичко вежбање ФВ.1.3.2.Познаје основна начела безбедности у сали, на игралишту и учионици ФВ.1.3.3.Примењује здравствено-хигијенске мере ФВ.2.3.1.Зна основна правила Мини - рукомета, “Футсала” и “Између четири ватре” ФВ.2.3.2.Позитивно вреднује успешне потезе и уложени труд свих учесника у игри, уз подстицање свих учесника у игри ФВ.3.3.1.Зна утицај физичког вежбања	3.ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА <i>1. Култура вежбања и играња:</i> -Основна правила: Између четири ватре, Мини-рукомета и Футсала; -Понашање према осталим учесницима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе); -Чување и одржавање материјалних добара; -Постављање, склањање и чување справа и реквизита неопходних за вежбање; - „Ферплеј” (навијање, победа, пораз); -Породица и вежбање; -Вежбање као део дневних активности. <i>2. Здравствено васпитање:</i> -Мој срце – пулс; -Дисање и вежбање; -Хигијена простора за вежбање; -Значај воћа и поврћа у исхрани;-Значај воде за организам и вежбање; -Поступање у случају повреде.

утицајем на здравље; - препозна лепоту покрета у вежбању; - се придржава правила вежбања; - вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању;		

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

Наставни предмет: Верска настава

православни катихизис (веронаука)

3 разред

(1 час недељно, 36 годишње)

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) јесте да пружи целовит православни поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот (будућу димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) овухвата све позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све то остварује се како на информативно-сазнајном тако и на доживљајном и делатном плану, уз настојање да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота (однос с Богом, са светом, с другим људима и са собом).

Задаци наставе православног катихизиса (веронауке) јесу да код ученика:

развије отвореност и однос према Богу, другачијем и савршеном у односу на нас, као и отвореност и однос према другим личностима, према људима као ближњима, а тиме се буди и развија свест о заједници са Богом и са људима и посредно се сузбија екстремни индивидуализам и егоцентризам;

- развије способност за постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света, о људској слободи, о животу у заједници, о феномену смрти, о односу са природом која нас окружује, као и сопственој одговорности за друге, за свет као творевину Божију и за себе,
- развије тежњу ка одговорном обликовању заједничког живота са другим људима из сопственог народа и сопствене цркве или верске заједнице, као и са људима, народима, верским заједницама и културама другачијим од сопствене, ка изналажењу равнотеже измђу заједнице и властите личности и ка остварењу сусрета са светом, са природом, и пре и после свега, са Богом;
- изгради способност за дубље разумевање и вредновање културе и цивилизације у којој живе, историје човечанства и људског стваралаштва у науци и другим областима;
- изградисвест и уверење да свет и живот имају вечни смисао, као и способност за разумевање и преиспитивање сопственог односа према Богу, људима и природи.

Литература: Православни катихизис, аутор- Мр Игњатије Мидић – фреска

Редни број теме	Назив теме и број часова по теми	Циљ	Активности		Облик рада	Методе рада	Наставна средства	Начин праћења
			ученика	наставника				
I	I – УВОД	Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; □ Мотивисање ученика за похађање верске наставе	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстицање - надгледање и - усмеравање	Фронтални и индивидуални	-Вербална - илустративна - демонстративна	- уџбеник - радна свеска	процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; □ провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова; □ усмено
II	БОГ СТВАРА СВЕТ И ЧОВЕКА	пружити ученицима основна знања о учењу Цркве о стварању света;	- слушање - читање - разговор (дискусија) - рецитовање	- стварање позитивне атмосфере	- фронтални - индивидуални - групни	-Вербална - илустративна - демонстративна	- уџбеник - радна свеска -додатни штампани материјал	□ усмено

		☐ омогућити ученицима да разумеју да Бог ствара природу и човека, јер жели да их воли и да буде са њима заједно; Пружити ученицима могућност да разумеју да је човек у природној вези са свим оним што је Бог претходно створио, али да се разликује од свих створених бића; ☐ Објаснити ученицима да је човек икона Божја (сличан Богу) зато што је		- подсти че - надгле да и - усмера ва	- рад у пару	- текстуална	- цд	испитивањ е; ☐ писмено испитивањ е; ☐ посматрањ е понашања ученика

		створен као слободна личност и једини позван да буде домаћин света; □ Омогућити ученицима да увиде разлику између Бога и створене природе.						
III	БОГ НАС ВОЛИ	Омогућити ученику да увиди да је Бог створио свет из љубави; • Омогућити ученику да увиди да се Бог брине о свету; • Омогућити ученику да разуме да је Бог из бриге према свету и човеку	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстицање - надгледање и усмеравање	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	-Вербална - илустративна - демонстративна - текстуална	- уџбеник - радна свеска -додатни штампани материјал - цд	

		послао свога Сина у свет;						
IV	ЗАЈЕДНИ ЦА БОГА И СВЕТА КРОЗ ЧОВЕКА	Пружити ученицима основ за разумевање да се лични однос са Богом остварује кроз служење Богу и ближњима; • Пружити ученицима основ за разумевање да природи и човеку вечно постојање дарује Бог; • Омогућити ученику да увиди да су светитељи најбољи пример односа човека са Богом; • Пружити ученицима	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- ствара ње позити вне атмос фере - подсти че - надгле да и - усмера ва	- фронтал ни - индивид уални - групни - рад у пару	-Вербална - илустративн а - демонстрати вна - текстуална	- уџбеник - радна свеска -додатни штампан и материјал - цд	

		основна знања о о Светоме Сави као нашем примеру служења.						
V	ЛИТУРГИ ЈА- ПРЕОБРА ЖЕНИ СВЕТ	Ученицима пружити основ за разумевање да хлеб и вино – наши дарови - представљај у свет у малом; • Ученицима пружити основ за разумевање разлога приношења Богу хлеба и вина на Литургији; • Пружити основ за разумевање да се на Литургији молимо за спасење целога света;	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- ствара ње позити вне атмос фере - подсти че - надгле да и - усмера ва	- фронтал ни - индивид уални - групни - рад у пару	-Вербална - илустративн а - демонстрати вна - текстуална	- уџбеник - радна свеска -додатни штампан и материјал - цд	

		• Омогућити ученицима да увиде да се на Литургији остварује спасење човека и света; • Ученицима пружити основ за разумевање да нас Христос толико воли да је дао свој живот за нас и да је васкрсао да победи смрт за нас.						
VI	ЧОВЕК И ПРИРОДА	Ученицима пружити неопходно знање да разумеју да је човек одговоран за очување природе; • Омогућити ученицима	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстицање	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- Вербална - илустративна - демонстративна - текстуална	- уџбеник - радна свеска - додатни штампан и материјал - цд	

		да увиде на које све начине људи данас уништавају природу, тј. да увиде да загађење природе потиче од човека; • Омогућити ученицима да разумеју да је човек позван од Бога да брине о природи; • Упознати ученике са примерима изражавања љубави према природи; • Развијати код ученика скромност; • Установити обим и квалитет знања		надгледа и - усмерава					

		стечених у току школске године из Православно г катихизиса.						

Наставни предмет: Грађанско васпитање

Циљ наставе и учења Грађанског васпитања је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске и локалне заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва

Разред **трећи**

Годишњи фонд часова **36 часова**

Недељни фонд часова **1 час**

Литература: Приручник за наставнике грађанског васпитања у првом циклусу образовања и васпитања, Завод за унапређивање образовања и васпитања, Београд

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
По завршеном разреду ученик ће бити у стању да: -својим понашањем показује да прихвата различитост других, -препознаје у свом окружењу примере неједнаког поступања према некој особи или групи на основу неког њиховог личног својства, -се понаша на начин који уважава сопствене и		Људска права Сви различити, а сви равноправни Различитост Живот у заједници у којој би сви људи били исти (по полу, узрасту, вери, националности, образовању, интересовању) Различитост као богатство једне друштвене заједнице Отвореност и затвореност за различитости	-Комуникативна -Решавање проблема -Вештина сарадње -Вештина за живот у демократском друштву -Дигитална -Естетичка -Предузетничка	Кооперативна, интерактивна, перцептивна, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, демонстрација, разговор, учење по моделу, пројектна настава

туђе потребе,права и осећања у свакодневним ситуацијама, -препознаје примере солидарности у свом окружењу,причама,филмова, -укаже вршњацима на особе или групе у свом окружењу којима је потребна помоћ и подршка, -објасни разлику између осећања,солидарности и сажалења на датом примеру, -укаже на упрошћено,генерализовано и најчешће нетачно приказивање некога на приказаним примерима, -наведе неколико институција у свом окружењу које брину о потребама и правима грађана,посебно деце, -наведе шта би волео да има у својој локалној заједници што сада недостаје, -тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права, -наведе једно удружење грађана у свом окружењу и опише чиме		Различитости у нашој локалној заједници Равноправност мушкараца и жена Уважавање разлика уз једнака права,одговорности и могућности.Дечаци и девојчице-сличност и разлике,иста права и могућности. Осетљиве друштвене групе Групе којима је услед специфичних разлика потребна додатна подршка како би имале исте шансе и могле равноправно да се укључе у живот заједнице и остваре своје потребе и права Стереотипи и предрасуде Упрошћено,поједностављено,генерализовано и најчешће нетачно приказивање некога (сви дечаци су,све девојчице су ,сви Роми су) Негативно мишљење појединаца о некоме ко се не познаје довољно.Стереотипи и предрасуде као основ за дескриминацију. Дискриминација Неједнако поступање према особи или некој групи на основу неког њиховог личног својства (пол,узраст,вера,националност,образовање,инвалидитет) што за последицу има нарушавање њихових права и достојанства. Једнако поступање према		

се бави, -опише на које све начине деца његових - њених година могу да брину о својој локалној заједници, -пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење, -испољава заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду, -заједно са осталим ученицима учествује у проналажењу особа којима је потребна помоћ, у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању		неједнакима као вид дискриминације Етикетирање, ружни надимци као вид дискриминације. Демократско друштво Ја и други у локалној заједници Локална заједница Место где грађани задовољавају највећи број својих потреба и остварују највећи број својих права. Потребе и права које деца задовољавају у локалној заједници- за образовањем , здравственом заштитом , одмором, игром , учествовањем у спортским, културним и уметничким активностима Комуналне услуге Услуге од општег интереса за све грађане локалне заједнице-вода, превоз, путеви, паркинг, отпад, осветљење, паркови, пијаце, димничари Институције и организације Локалне заједнице у области образовања, културе, здравља, спорта и рекреације, очувања околине, безбедности, верске организације. Активности и допринос удржења грађана у локалној заједници		

		Наша локална заједница Брига наше локалне заједнице по потребама и правима својих грађана, Брига наше локалне заједнице по деци различитих својстава (пол,узраст, сиромаштво) Доступност садржаја у нашем окружењу слепим или глувим особама, родитељима са дечијим колицима или особама у инвалидским колицима(пешачки прелази, школа,Дом Здравља, продавница, превоз) Брига деце о својој локалној заједници-о отпаду, биљкама и животињама, споменицима културе, уметничким делима, потрошњи воде, пружање помоћи онима којима је то потребно Удружење грађана у нашем окружењу некад и сад Процеси у савременом свету (снага узајамне помоћи) Солидарност Потреба узајамне бриге и одговорности међу људима-лажна солидарност Разлика између саосећања,сажаљења и солидарности Примери акција солидарности у		

		нашој локалној заједници (мобе, добровољно давање крви и хуманитарне акције за лечење болесних, СМС акције прикупљање новца Ситуације у којима свакоме може бити потребна помоћ (болест, сиромаштво, ратови, поплаве, земљотреси, пожари, миграције) Медији као подршка солидарности Волонтирање Добровољно ангажовање појединаца и група у пружању помоћи људима, животињама, биљкама Мотиви волонтера-веровање у снагу узајамне помоћи, човекољубље и хуманост, волонтерске акције ученика, школе у локалној заједници (чишћење јавних површина, сађење биљака, помоћ старим људима, удомљавање напуштених кућних љубимаца) Активности волонтера Црвеног крста у нашој локалној заједници Грађански активизам- акција солидарности у локалној заједници Планирање и извођење акције солидарности у локалној заједници Утврђивање коме је у заједници потребна помоћ Одређивање циља акције Припрема плана акције-подела		

		улога, договор о роковима, начину реализације Извођење и документовање акције- видео ,фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе - приказивање другим одељењима, родитељима и сл.,прављење постера или паноа , објављивање прилога у школском листу Вредновање акције-чиме смо задовољни, шта је могло бити боље		

Наставни предмет: Српски језик (допунска настава)

Циљ предмета: Циљ учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законистима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Разред: Трећи

Годишњи фонд: 18 Недељни фонд часова: 1

Литература: Уџбеници: Н. Станковић Шошо, М. Костић, Читанка-У свету речи за 3. разред основне школе, Нови Логос, Београд, 2020.

Ј. Срдих, Граматика-Дар речи за 3. разред основне школе, Нови Логос, Београд 2020.

Н. Станковић Шошо, Ј. Срдих, Радна свеска за 3. разред основне школе, Нови Логос, Београд 2020.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
- Чита са разумевањем различите текстове - Опише свој доживљај прочитаних књижевних дела - Изнесе своје мишљење о тексту - Разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман, и драмски текст	1СЈ.1.5.1. 1СЈ.1.5.2. 1СЈ.1.5.3. 1СЈ.1.5.4. 1СЈ.2.5.2. 1СЈ.2.5.3. 1СЈ.2.5.4. 1СЈ.2.5.5. 1СЈ.3.5.1. 1СЈ.1.2.1. 1СЈ.1.2.2. 1СЈ.1.2.4.	КЊИЖЕВНОСТ - Вежбе читања обрађених драмских текстова, - Вежбе изражајног читања обрађених лирских и епских песама, - Домаћа лектира: - Доживљаји мачка Тоше-Б. Ћопић, - Избор из поезије Душана Радовића, - Бајке-Браћа Грим	Комуникативна, За учење, За рад са подацима, За решавање проблема, За сарадњу, Естетичка, За одговорно учешће у демократском друштву, за одговоран однос према околини	Кооперативна, Интерактивна, Перцептивна, Амбијентално учење, Игра, Цртање, Учење кроз игру, Демонстрација, Разговор, Учење по моделу, Пројектна настава

[illegible]

интонацију реченице/стиха -Изражајно рецитије песму и чита прозни текст -Изводи драмске текстове -Разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима -Одреди основне граматичке категорије именица,придева и глагола -Примењује основна правописна правила -Јасно и разговетно изговори обавештајну ,упитну и заповедну реченицу,поштујући одговарајућу интонацију и логички акценат ,паузе,брзину и темпо -Споји више реченица у краћу и дужу целину -Препричава,прича и описује и на сажет и на опширан начин -Извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности ,тачности, објективности и сажетости -Варира језички израз -Попуни једноставан образац у који уноси основне личне податке	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2. 1CJ.0.1.3. 1CJ.0.1.4. 1CJ.0.1.5. 1CJ.0.1.6. 1CJ.0.1.7. 1CJ.0.1.8. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.4. 1CJ.1.3.5. 1CJ.1.3.6. 1CJ.2.3.1. 1CJ.2.3.2. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.2. 1CJ.1.2.3. 1CJ.1.2.5. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3.	-Краћи и дужи текстови-књижевни и некњижевни-вежбе читања -Причање о догађајима и доживљајима,стварним и измишљеним-усмено и писано, -Описивање људи,животиња и природе-усмено и писано, -Правописне вежбе:вежбе допуњавања и избора правилног облика речи-диктат,аутодиктат Тип часа:обрада,утврђивање Кључни појмови:опис,делови писаног састава,аутодиктат		

-Разликује формални од неформалног говора (комуникације) -Учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника				

Наставни предмет: Математика (допунска настава)

Циљ предмета: Постизање задовољавајућих резултата из одрђених области које ученици нису савладали на часовима редовне наставе коришћењем специфичних облика рада, метода и наставних средстава:

- Спрчавање застоја и проналажење путева ка напредовању;
- Примена индивидуализоване наставе, тј. издиференцираних захтева у зависности од ученика;
- Подстицање и мотивисање ученика да усвоје предвиђене наставне садржаје, тј. отклонити неуспех у учењу;
- Навикавање ученика на самосталан рад и активно учење;
- Развијати мишљење, памћење, логичко мишљење и повезивање.

Литература:

Уџбеник Математика, аутори: Сенка Тахировић Раковић и Ива Иванчевић Илић, Нови Логос, Београд, 2020.
(комплет четири дела)

Исходи	Стандарди	Наставна тема, кључни појмовеи, тип часа и садржаји	Опште међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања
Ученик ће бити у стању да: -прочита, запише и упореди бројеве прве хиљаде и прикаже их на	1МА.1.1.1.	1.БРОЈЕВИ Сабирање и одузимање(усмени и писмени поступак) Множење једноцифреним	Уме да одабере средствоИКТ-а и да га	Дидактичке игре;Вођење досијеа

Савлада основне рачунске операције; Решава једноставне текстуалоне задатке; Развије способност примене наученог; Црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат; - конструише троугао и круг; – именује елементе угла, правоугаоника, квадрата, троугла и круга; - разликује врсте углова и троуглова; – одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом обрасца; – опише особине правоугаоника и квадрата; - чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена;	1МА.1.4.1.	Троугао, врсте троуглова Кружница и круг Правоугаоник и квадрат Обим троугла, квадрата и правоугаоника Цртање паралелних и нормалних правих помоћу лењира Конструкције троугла и кружнице КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: Круг, троугао, правоугаоник, квадрат, угао, паралелне праве, нормалне праве, појам површине. ТИП ЧАСА: Обрада, утврђивање 3. МЕРЕЊЕ И МЕРЕ Мерење масе (kg, g, t) Мерење времена (деценија, век, секунд) Мерење дужине (mm, km)	улогу у групи или пару; Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност; уме да саслуша излагање саговорника;	

		Мерење запремине течности (l, dl, cl, ml, hl) КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: Мерење површине геометријских фигура задатом мером мерење дужине, масе, времена и запремине течности. ТИП ЧАСА: Обрада, утврђивање		

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Наставни предмет: Српски језик

Циљ предмета:

Циљ учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Разред: Четврти

Годишњи фонд: 180, Недељни фонд часова: 5

Литература: Бескрајне речи, Читанка за српски језик за четврти разред основне школе, Наташа Станковић Шошо, Соња Чабрић, Нови Логос, Београд, 2021.

Дар речи, Граматика за српски језик за четврти разред основне школе Јелена Срдић, Зорана Петковић, Нови Логос, Београд, 2021.

Радна свеска уз уџбенички комплет српског језика и књижевности за четврти разред основне школе, Наташа Станковић Шошо, Јелена Срдић, Зорана Петковић, Нови Логос, Београд, 2021.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -чита са разумевањем различите врсте текстова -укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове -разликује књижевне врсте: шаљиву народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст -одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту -именује позитивне и негативне особине ликова -уочи и издвоји основне елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам) -тумачи идеје књижевног дела -препозна ситуације кршења-остваривања	1CJ.1.5.1. 1CJ1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.5.2. 1CJ.2.5.3. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.2.2.8. 1CJ.3.2.2. 1CJ.3.2.5. 1CJ.3.5.1.	КЊИЖЕВНОСТ ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија 1.Шаљива народна песма : Женидба врапца Подунавца 2.Војислав Илић: Јесен / Владислав Петковић Дис:Зима 3. Момчило Момо Одаловић: Молитва за маму 4.МИрослав Антић: Космонаутска песма 5.Бранко Миљковић : Песма о цвету 6.Добрица Ерић : Завичај/ Отаџбина је наша очевина / Момчило Мошо Одаловић :Птице косовчице 7.Мирослав Антић : Прва љубав/Најљубавнија песма /Алексије Марјановић :Љубав	Комуникативна, За учење, За рад са подацима, За решавање проблема, За сарадњу, Естетичка, За одговорно учешће у демократском друштву, За одговоран однос према околини	Кооперативна, Интерактивна, Перцептивна, Амбијентално учење, Игра, Цртање, Учење кроз игру, Демонстрација, Разговор, Учење по моделу, Пројектна настава

права детета и стереотипе у књижевним делима, -уочи персонификацију и разуме њену улогу у књижевном делу, - разликује описивање,приповедање -у 1. и 3.лицу и дијалог у књижевном делу, -преприча текст из различитих улога-перспектива, -уочи основни тон књижевног текста-ведар,тужан,шаљив, -уочи супростављеност лица у драмском тексту, -чита текст поштујући интонацију реченице-стиха, -изражајно рецитује песму и чита прозни текст, -изводи драмске текстове, -усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних књижевних дела, -повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима, -разликује речи које		8.Бранко Ћопић: Месец и његова бака /Десанка Максимовић: Пауково дело 9.Бранислав Црнчевић: Кад би мени дали један дан 10.Владимир Антић: Дај ми крила један круг 11.Народна песма Милош у Латинима 12.Народна песма Јетрвица адамско колено Проза 1.Народна прича о животињама: Међед,свиња и лисица 2.Народна приповетка: Најбоље задужбине 3.Народна приповетка 4.Народна бајка:Пепељуга 5.Бранислав Нушић: Прва љубав 6.Бранислав Црнчевић: Босоноги и небо 7.Гроздана Олујић: Стакларева љубав 8.Светлана Велмар Јанковић :Стефаново дрво 9.Лав Николајевич Толстој :Врабац и ласте/Два мрза 10. Драган Алексић. Позориште на небу		

мењају облик-именице, заменице,придеви,бројеви ,глаголи и уочи оне које су увек у истом облику, -одреди основне реченичне чланове, -разликује врсту речи од службе речи у реченици, -поштује и примени основна правописна правила, -правилно пише сва три модела управног говора, -употреби основне облике усменог и писменог изражавања,препричавање ,причање и описивање, -употреби речи истог облика а различитог значења, као и речи истог значења, а различитог облика, -препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији, -напише разгледницу, черститку, приватно писмо, -прилагоди језички израз комуникативној ситуацији-формалној и неформалној, -повеже информације		11.Весна Алексић: детективско срце 12.Ханс Кристијан Андерсен: Ружно паче-читање у наставцима Драмски текстови 1. Гвидо Тартаља : Подела улога 2.Љиљана Крстић :Кад пролеће дође 3.Дејан Алексић: Слава Научнопопуларни и информативни текстови -о нашим знаменитим књижевцима,сликаркама и научницима -о природним лепотама и културним знаменитостима Србије -о занимљивим пределима,народима, обичајима у свету -бонтон Домаћа лектира 1. Милован Данојловић : Избор из поезије за децу 2.Драган Лукић: Избор из поезије за децу		

исказане у линеарном и нелинеарном тексту и на основу њих изводи закључак, -правилно структурира текст , -учествује у предлагању садржаја и начину рада.		3.Јасминка Петровић: о дугмету и срећи 4. Рене Гијо:Бела Грива 5.Ерик Најт:Леси се враћа кући 6.Александар Поповић: Пепељуга ДОПУНСКИ ИЗБОР 1.Избор драмских текстова за децу 2.Бранко В. Радичевић: Песме о мајци 3.Светлана Велмар Јанковић :Књига за Марка/Очаране наочаре 4.Горан Петровић: Разлике 5.Едмондо де Амичис: Срце 6.Јохана Шпири:Хајди 7.Михаел Енде: Бескрајна прича 8.Астрид Линдгрен: Пипи Дуга Чарапа 9.Златко Васић: Чаробно путовање 10.Урош Петровић: Мартинина велика загонетна авантура 11.Гордана Тимотијевић :Сличице /Владимир из чудне приче		

		12.Угљеша Шајтинац:Чарна и Несвет 13.Момо Капор: Сања 14.Весна Алексић:Брљиво срце Књижевни појмови -шаљива народна песма -прича о животињама -особине народне епске песме -приповетка -роман за децу -персонификација -опис природе и ликова -приповедање у 1. и 3. лицу -сукоб драмских лица. ЈЕЗИК Граматика и правопис -Речи које у писању и говору мењају облик; речи које не мењају облик (без именовања врста непроменљивих речи).		

	1CJ.1.4.1. 1CJ.1.4.2. 1CJ.2.4.1. 1CJ.2.4.2. 1CJ.2.4.6. 1CJ.2.4.4. 1CJ.3.4.4. 1CJ.2.3.2.	-Реченица и реченични чланови(субјекат, предикат,објекат,прилошке одредбе) -Појам субјекта; различите врсте речи (именице и личне заменице) у функцији субјекта;изостављени субјекат. -Појам предикта (глаголски предикат) -Појам објекта(именице у функцији објекта) -Прилошке одредбе за време,место и начин. Речи и групе речи у функцији субјекта,објекта и прилошких одредба;придев уз именицу у служби атрибута у оквиру групе речи која има службу субјекта и објекта. -Управни говор (трећи модел) Велико слово: -Имена становника држава и насеља;називи улица и тргова;имена из уметничких дела-примери из обрађених дела (Ружно Паче)		

		-Устаљена и посебно наденута имена животиња; -називи институција,предузећа и установа,манифестација -устаљена имена историјских догађаја и личности (усклађено са предмет Природа и друштво) -Речца ли;скраћени упитни облик је ли према узрочном везнику јер -Предлог са уз заменице Писање вишечланих браојева. ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА -Основни облици усменог и писменог изражавања; препричавање текста у целини и по деловима (по датом плану); причање у дијалошкој форми (уношење дијалога,управног говора у структуру казивања); описивање односа међу		

	1CJ.1.3.8. 1CJ.1.3.9. 1CJ.1.3.10. 1CJ.2.3.1. 1CJ.3.3.4. 1CJ.3.3.6. 1CJ.2.3.3.	предметима,бићима и појавама; описивање природе,личности, књижевних ликова и сл. -Речи истог облика, аразличитог значења; речи истог значења а различитог облика (на примерима књижевних текстова); устаљени језички изрази. -Разгледница,честитка , писмо. -Књижевни и други текстови (линеарни и не линеарни) у функцији унапређивања језичке културе. Говорне вежбе: рецитовање, изражајно читање,сценско приказивање драмског/драматизованог текста -Правописне вежбе: Диктат;управни говор;наводници; велико слово; Заменица Ви из поштовања; спојено и одвојено писање речи (речца ли, предлог са, вишечлани бројеви) Језичке вежбе: допуњавање реченица		

		предиктом у садашњем, прошлом и будућем времену; проширивање реченица; укрштене речи; асоцијације. Лексичко-семантичке вежбе: одређивање значења устаљених израза; састављање речи на основу датог почетног и последњег слова; допуњавање ниоза речима које су повезане са датом речју. Два школска писмена задатка – један у првом и један у другом полугодишту. КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: Књижевност, језик, језичка култура ТИП ЧАСА: Обрада, утврђивање		

Наставни предмет: Страни језик- Енглески језик

Циљ предмета :

Циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању јесте да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену, а од трећег разреда и писану комуникацију, и да стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Разред: Четврти

Годишњи фонд: 72

Недељни фонд: 2

Литература:

Family and Friends 2, 2nd edition, енглески језик за четврти разред основне школе; четврта година учења; уџбенички комплет (уџбеник и радна свеска) Naomi Simmons, Нови Логос, Београд, 2021.

ИСХОДИ	СТАНДАРД И	НАСТАВНА ТЕМА КЉУЧНИ ПОЈМОВИ ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Поздрави и отпоздрави примењујући једноставна језичка средства Представи себе и другог Разуме једноставна питања личне природе и одговара на њих Поставља једноставнија питања личне природе;	Разумевање говора 1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5.	ШКОЛА Ученици уче/понављају и увежбавају: - имена ликова - изразе за поздрављање, представљање– <i>What's your name? I'm (Miloš). Hello. Bye. How</i>	Компетенција за учење Комуникација Решавање проблема Сарадња	Посматрање и праћење, тестови говора, слушања, читања и писања; различите технике формативног оцењивања, ученички

У неколико једноставнијих везаних исказа саопшти информације личне природе о себи и другима водећи рачуна о приватности и поверљивости; Разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на права детета; Разуме једноставнија упутства, налоге и упозорења и реагује на њих Саопшти једноставнија упутства, налоге и упозорења уз одговарајуће образложење Разуме позив на заједничку активност и реагује на одговарајући начин Упути позив на заједничку активност Разуме кратке и једноставније молбе и реагује на њих уз одговарајуће образложење Упути кратке и једноставне молбе Искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин Разуме и саопшти једноставније исказе који се односе на бројеве, количине и цене; Именује бића, предмете и места из непосредног окружења; Разуме једноставније описе бића, предмета и места; Опише бића, предмете и места у неколико везаних једноставнијих исказа; Размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију	1.1.6 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.5 Разумевање писаног текста 1.1.7 1.1.8 1.1.9 2.1.6 2.1.7 2.1.8 2.1.9 Усмено изражавање 1.1.10 1.1.11 1.1.12 1.1.13 1.1.14 1.1.15 2.1.12. 2.1.13 2.1.14 2.1.18 2.1.19	<i>are you? I'm fine thank you</i> - речи којима се именују боје, играчке и бројеви до 20 - придеве којима се описује коса - речи којима се именују предмети из учионице - показне заменице – <i>This /That, These/ Those</i> - причу и песму које се односе на тему - увежбавају дијалогске моделе – <i>How many .are there? There are What colour is (his) hair? It's (brown)</i> - пишу кратак опис своје учионице – <i>What have we got on (Monday)? We've got (PE) on (Tuesday) What have we got in the (art) room? We've got (crayons)</i> и присвојне придеве <i>our, their</i> - пишу кратак текст о распореду часова.	радови/пројекти

Разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; Изрази основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; Размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију Разуме једноставнија упутства, налоге и упозорења и реагује на њих Саопшти једноставнија упутства, налоге и упозорења уз одговарајуће образложење	Писано изражавање 1.1.16. 1.1.17 1.1.18 1.1.20 2.1.20 2.1.21 2.1.22 Медијација 1.1.22 1.1.23 1.1.24 2.1.25 2.1.26 Лингвистичк а комп. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.2.1 2.2.2 2.2.3. 2.2.4 Интеркултур ална комп. 1.3.1. 1.3.2.	ЕМОЦИЈЕ Ученици уче и увежбавају - речи које се односе на осећања и стања - језичку структуру – <i>We're (happy). They're (hungry). Are they (hot)? Yes, they are. No, they aren't</i> - причу и песму које се односе на тему - гласове /tʃ/, /ʃ/ и /θ/ и њихову повезаност са комбинацијом слова <i>ch, sh</i> и <i>th</i>. - увежбавају дијалошки модел – <i>Is he /she (sad)? Yes, he / she is. No, he / she isn't. He's /She's happy</i> - скраћене и пуне облике глагола <i>бити</i> – треће лице једнине имножине - пишу кратак текст о својим осећањима и стањима	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Решавање проблема Сарадња	Посматрање и праћење, тестови говора, слушања, читања и писања; различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.
Разуме једноставније текстове у којима се описују радње и способности у садашњости Опише радње и способности користећи једноставнија језичка средства Разуме једноставнија обавештења о положају у простору и реагује на њих; Тражи и пружи једноставнија обавештења о положају у простору; Учествује у предлагању садржаја и начина рада	1.2.4. 2.2.1 2.2.2 2.2.3. 2.2.4 Интеркултур ална комп. 1.3.1. 1.3.2.	СЛОБОДНО ВРЕМЕ Ученици уче и увежбавају: - изразе који се односе на спорт и рекреацију; - језичку структуру – <i>Can for abilities</i>; - причу и песму које се односе на тему - усмено увежбавају дијалошки модел <i>Where's the (skateboard)? It's (in front of) the</i>	Компетенција за учење Комуникација Решавање проблема Сарадња	Посматрање и праћење, тестови говора, слушања, читања и писања; различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

Разуме кратке и једноставније молбе и реагује на њих уз одговарајуће образложење Упути кратке и једноставне молбе Искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин; Размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију Разуме једноставнија упутства, налоге и упозорења и реагује на њих Саопшти једноставнија упутства , налоге и упозорења уз одговарајуће образложење Разуме позив на заједничку активност и реагује на одговарајући начин Упути позив на заједничку активност	2.3.1. 2.3.5 2.3.6	<i>Where are the...? They're</i> - увежбављу употребу облика неодређеног члана <i>a / an</i> - пишу кратак текст о својим способностима. - понављају изразе и речи које се односе на предмете из учионице, осећања и стања и спорт и рекреацију - дијалогске моделе и језичке структуре из претходне теме <i>Where's the? It's (between)</i> <i>Where's Tim /Rosy? He's / She's (in front of) the ... Can (Alex/Ruby) run? Yes, he/she can. No, he/she can't.</i> - речи које садрже гласове /tʃ/, /ʃ/, /θ/ - уче и увежбавају изразе који се односе на активности после школе - језичку структуру <i>Present Simple</i> прво лице једнине, потврдно и одрично - причу и песму које се односе на тему - увежбавају реченичне моделе – <i>I visit my Grandma every Tuesday. I don't watch TV</i> – усмено и писмено - пишу кратак текст о активностима после школе.		

		- понављају: - бројеве и изразе и речи које се односе на храну, школу и школске предмете, активности после школе - језичке структуре – <i>Has he / she / it got ...? Yes, he / she / it has. No, he / she / it hasn't.</i> - уче и увежбавају: - изразе који се односе на свакодневне радње; - изражавање времена – пун сат - причу и песму које се односе на тему - језичку структуру – <i>Present Simple</i> – треће лице једнине, потврдно - увежбавају дијалошки модел – <i>What's the time? It's (seven) o'clock</i> и реченичне моделе – <i>He has breakfast at seven o'clock. She goes to school at nine o'clock.</i> - пишу кратак текст о својим свакодневним активностима.		
Именује бића, предмете и места из непосредног окружења; Разуме једноставније описе бића, предмета и места; Опише бића, предмете и места у неколико везаних једноставнијих исказа; Разуме једноставније исказе којима се изражава припадање/неприпадање,		ХРАНА Ученици уче и увежбавају: - речи које се односе на храну и бројеве до 100; - причу и песму које се односе на тему; - језичку структуру – <i>Have you got? Yes, we have. No, we haven't</i>		

поседовање/ непоседовање и реагује на њих; Тражи и даје једноставнија обавештења која се односе на припадање/неприпадање, поседовање /непоседовање Разуме и саопшти једноставније исказе који се односе на бројеве, количине и цене Разуме позива на заједничку активност и реагује на одговарајући начин Упути позив на заједничку активност		/ Yes, I have. No, I haven't. Has he /she got? Yes, he /she has. No, he /she hasn't - увежбавају дијалошки модел – Have you got...? Yes, we have. No, we haven't. - пишу кратак текст о храни коју имају / немају за ручак.		
Именује бића, предмете и места из непосредног окружења Разуме једноставније описе бића, предмета и места Опише бића, предмете и места у неколико везаних једноставнијих исказа Разуме једноставније исказане честитке и одговори на њих Упути једноставније честитке Разуме и, примењујући једноставнија језичка средства, наведе најуобичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника Размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију Разуме једноставније исказе за изражавање интересовања, допадања/недопадања и реагује на њих Изражава допадање/недопадање уз најједноставније образложење		ОБИЧАЈИ И ТРАДИЦИЈА Ученици уче и увежбавају: - речи које се односе на рођендан - причу и песму које се односе на тему - језичку структуру – <i>Present Simple</i> глагола <i>like</i> – прво и треће лице једнине, потврдно, упитно и одрично - увежбавају дијалошки модел – What does he / she like? He / She likes ... What do you like? I like ... + I don't like, He / She doesn't like; - пишу кратак текст о стварима које мама воли / не воли. - уче и увежбавају: - изразе и речи које се односе на венчања и прославе	Компетенција за учење Комуникација Сарадња	Посматрање и праћење, тестови говора, слушања, читања и писања; различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

Тражи најједноставније образложење допадања /недопадања Разуме једноставна упутства и налоге и реагује на њих Саопшти једноставна упутства и налоге и упозорења уз одговарајуће образложење; Разуме једноставније текстове у којима се описују радње и способности у садашњости Опише радње и способности користећи једноставнија језичка средства		- причу и песму које се односе на тему - језичку структуру – <i>Present Continuous</i>, прво и треће лице једнине и множине, потврдно и упитно - увежбавају дијалошке моделе <i>What are you doing? I'm/We're watching a video. What's he /she doing? He's / She's eating the cake. What are they doing? They're talking;</i> - пишу кратак текст о ономе што тренутно раде на породичној прослави.		
Именује бића, предмете и места из непосредног окружења Разуме једноставније описе бића, предмета и места; Опише бића, предмете и места у неколико везаних једноставнијих исказа; Разуме позив на заједничку активност и реагује на одговарајући начин Упути позив на заједничку активност Разуме кратке и једноставније молбе и реагује на њих уз одговарајуће образложење Упути кратке и једноставније молбе Искажеи прихвати захвалност и извињење на једноставан начин одговарајуће образложење Разуме једноставнија упутства, налоге и		ПОРОДИЦА И УЖЕ ДРУШТВЕНО ОКРУЖЕЊЕ . Ученици уче и увежбавају: - изразе који се односе на места где су људи запослени и њихове свакодневне задатке; - причу и песму које се односе на тему - језичку структуру – <i>Present Simple</i> – треће лице једнине, упитно – <i>да ли</i> питања и питања са упитним речима - увежбавају дијалошке моделе – <i>Where does he work? He works in a police station. Does he / she work in a shop? Yes, he / she does. No, he / she doesn't.</i>	Компетенцијаза учење Комуникација Одговоран однос према здрављу Сарадња	Посматрање и праћење, тестови говора, слушања, читања и писања; различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

упозорења и реагује на њих Саопшти једноставнија упутства, налоге и упозорења Разуме једноставније текстове у којима се описују радње и способности у садашњости Опише радње и способности користећи једноставнија језичка средства		- пишу кратак текст о својим свакодневним активностима.		
Разуме једноставније текстове у којима се описују радње и способности у садашњости Опише радње и способности користећи једноставнија језичка средства Размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију Разуме једноставнија упутства, налоге и упозорења и реагује на њих Саопшти једноставнија упутства, налоге и упозорења уз одговарајуће образложење Разуме и саопшти једноставније исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време		ВРЕМЕНСКЕ ПРИЛИКЕ Ученици уче и увежбавају: - изразе и речи које се односе на временске прилике и активности које могу да раде у зависности од њих; - причу и песму које се односе на тему - језичке структуре – <i>What's the weather like? It's windy. It's hot. It's raining. It's raining, I can't go out. It's snowing, I can make a snowman. Put on your sun hat. Don't put on your coat;</i> - пишу временски извештај и наводе шта могу /не могу да раде у датим временским условима.	Компетенција учење Комуникација Одговоран однос према окоolini Сарадња	Посматрање и праћење, тестови говора, слушања, читања и писања; различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

Разуме једноставније текстове у којима се описују радње и способности у садашњости Опише радње и способности користећи једноставнија језичка средства Размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију Именује бића, предмете и места из непосредног окружења; Разуме једноставније описе бића, предмета и места; Опише бића, предмете и места у неколико везаних једноставнијих исказа; Разуме и саопшти једноставније исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време; Разуме једноставнија упутства, налоге и упозорења и реагује на њих Саопшти једноставнија упутства, налоге и упозорења уз одговарајуће образложење Искаже и прихват захвалност и извињење на једноставан начин		МОДА И ОБЛАЧЕЊЕ Ученици уче и увежбавају: - речи које се односе на одевање; - изразе који се односе на гледање на сат – пола сата, петнаест минута; - причу и песму које се односе на тему - језичке структуре – <i>What are you wearing? I'm wearing..What's he / she wearing? He's / She's wearing.What's the time? It's half past /quarter/past/ to</i> - пишу кратак опис о одећи коју имају на себи.	Компетенцијаза учење Естетичка компетенција Комуникација Сарадња дигитална компетенција	Посматрање и праћење, тестови говора, слушања, читања и писања; различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.
Именује бића, предмете и места из непосредног окружења Разуме једноставније описе бића, предмета и места Опише бића, предмете и места у неколико везаних једноставнијих исказа Размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију Разуме и саопшти једноставније исказе		ЖИВИ СВЕТ Ученици уче и увежбавају: - речи које се односе на домаће животиње - речи којима се описују нечије особине, описни придеви - причу и песму које се односе на тему - језичке структуре –		

који се односе на бројеве, количине и цене Разуме позив на заједничку активност и реагује на одговарајући начин Упути позив на заједничку активност Разуме једноставнија упутства, налоге и упозорења и реагује на њих Саопшти једноставнија упутства, налоге и упозорења уз одговарајуће образложења Разуме једноставније исказане честитке и одговори на њих Упути једноставније честитке	<i>Comparative Adjectives</i> облике императива за изражавање правила - речи у којима се појављује глас /i:/ на крају и у средини речи и уочавају његову повезаност са дуплим словом <i>ee</i>. - увежбавају реченичне моделе користећи компаративе придева – <i>The horse is bigger than the goat. The goose is louder than the hen;</i> - увежбавају реченичне моделе – <i>Don't feed the animals. Wear boots.</i> (правила понашања); - пишу реченице у којима упоређују особине људи, ствари и животиња. - уче и увежбавају: - једину и (не)правилнумножину именица – <i>child – children, woman – women, teddy – teddies, boy – boys;</i> и редне бројеве - увежбавају дијалошке моделе <i>How many (men) were there? There were (three) men. What's Suzy doing? She's running. Is he /she happy? No, he /she isn't. He's /She's sad.</i>	

Наставни предмет: Математика

Циљ предмета:

Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Разред: четврти

Годишњи фонд: 180

Недељни фонд часова: 5

Литература: Математика 4, уџбеник за четврти разред основне школе (први, други, трећи и четврти део), Нови Логос, Београд, 2021.;
Наставни листови за 4. разред основне школе, Сенка Тахировић Раковић, Ива Иванчевић Илић, Нови Логос, Београд, 2021.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној правој; – одреди месну вредност цифре; – изврши четири основне рачунске	1МА.1.1.1 1МА.1.1.2. 1МА.1.1.3. 1МА.1.1.4. 1МА.1.1.5. 1МА.2.1.1 1МА.2.1.2. 1МА.2.1.3. 1МА.2.1.4. 1МА.2.1.5. 1МА.3.1.1.	БРОЈЕВИ Скуп природних бројева са нулом. Декадни систем записивања бројева. Месна вредност цифре. Својства скупа природних бројева. Сабирање и одузимање (писмени поступак). Множење и дељење (писмени поступак). Својства рачунских операција (изражена формулама). Изрази са више операција (бројевни изрази и изрази са променљивом).	Решавање проблема; Дигитална компетенција; Компетенција за учење; Рад с подацима и информацијама; Сарадња; Комуникација, Предузимљивост и оријентација	демонстративна интерактивна истраживачка илустративна игра хеуристичка експериментална текстуална, практична, учења путем откривања, смислено учење, амбијентално

операције у скупу N_0; – састави израз, израчуна вредност бројевног израза и примени својства рачунских операција; – реши једначине и неједначине и провери тачност решења; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; – процени вредност израза са једном рачунском операцијом; – одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; – прочита и запише разломке облика $(m, n \leq 10)$; – упореди разломке облика са једнаким бројиоцима или имениоцима; – сабере и одузме разломке са једнаким имениоцима; сабере и одузме разломке са	1MA.3.1.2. 1MA.3.1.3. 1MA.3.1.4. 1MA.3.1.5. 1MA.1.3.1. 1MA.1.3.2. 1MA.2.3.1. 1MA.2.3.2. 1MA.3.3.1. 1MA.3.3.2.	Једначине и неједначине у скупу N_0. Разломци облика $(m, n \leq 10)$. Упоредивање разломака са једнаким бројиоцима. Једнакост разломака. Сабирање и одузимање разломака са једнаким имениоцима. Децимални запис броја са две децимале. Сабирање и одузимање децималних бројева. Кључни појмови: природни бројеви, декадни систем, својства операција, израз, једначине и неједначине, разломци, децимални запис Тип часа: Обрада, утврђивање, вежбање, систематизација	ка предузетништву.	учење, решавање проблема. - графичко представљање разних стварних ситуација помоћу Венових дијаграма (или на друге начине); - уознавање и графичко представљање бројног низа природних бројева; решавати бројне израза - повећање ефикасности наставе кроз аналитички и синтетички приступ решавању текстуалних задатака; - паралелно са случајевима једнокости двају израза, ученици упознају и случајеве неједнакости, - откривање идеје пресликавања увођењем таблица и дијаграма; практичним радом утврдити зависност између података; - упутити ученике како да у

једнаким имениоцима; – запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале; – сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале; – чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима; – формира низ на основу упутства; – реши задатак применом различитих начина представљања проблема				разним животним ситуацијама уочавају одговарајуће математичке релације;
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: именује елементе и опише особине квадрата и коцке; – црта мреже и прави моделе квадрата и коцке; – препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна;	1MA.1.2.1. 1MA.1.2.2. 1MA.1.2.3. 1MA.1.2.4. 1MA.2.2.1. 1MA.2.2.2. 1MA.2.2.3. 1MA.2.2.4. 1MA.2.2.5. 1MA.2.2.6. 1MA.3.2.1. 1MA.3.2.2.	ГЕОМЕТРИЈА Квадар и коцка Кључни појмови садржаја: коцка, квадар, Тип часа: Обрада, утврђивање, вежбање, систематизација	Решавање проблема; Дигитална компетенција; Компетенција за учење; Рад с подаима и информацијама; Сарадња; Комуникација, Предузимљивост и оријентација	експериментална демонстративна игра илустративна кроз практични рад стицање елементарне геометријеске представе; системски рад на развијању елементарних просторних представа; кроз

израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадра и коцке;	1MA.3.2.3. 1MA.3.2.4. 1MA.3.2.5.		ка предузетништву.	
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; – израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадра и коцке; реши проблемске задатке у контексту мерења.	1MA.1.4.1. 1MA.1.4.2. 1MA.2.4.1. 1MA.2.4.2. 1MA.2.4.3. 1MA.2.4.4. 1MA.3.4.1. 1MA.3.4.2. 1MA.3.4.3.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ Мерење површине (m^2 , dm^2 , cm^2 , mm^2 , km^2 , ha , a). Површина квадрата и правоугаоника. Површина квадра и коцке. Мерење запремине (m^3 , dm^3 , cm^3 , mm^3). Запремина квадра и коцке. Кључни појмови површина и запремина. Тип часа: Обрада, утврђивање, вежбање, систематизација	Решавање проблема; Дигитална компетенција; Компетенција за учење; Рад с подаима и информацијама; Сарадња; Комуникација, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	експериментална демонстративна игра илустративна кроз практичан рад објаснити систем јединица мера; - мере за дужину/површину обрађивати упоредо са одговарајућим градивомиз геометрије;

Наставни предмет: Природа и друштво

Циљ предмета:

Циљ усвајања садржаја из предмета ПРИРОДА И ДРУШТВО јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему

Разред: четврти

Годишњи фонд: 72

Недељни фонд часова: 2

Литература:

Природа и друштво 4, уџбеник за четврти разред основне школе Александар Кандић, Гордана Субаков Симић, Жељко Васић Ивана Петровић, Иван Матејић, Нови Логос, Београд, 2021.

Природа и друштво 4, радна свеска за четврти разред основне школе Александар Кандић, Гордана Субаков Симић, Жељко Васић, Ивана Петровић, Иван Матејић, Нови Логос, Београд, 2021.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– одреди положај и	1ПД.1.1.6. 1ПД.1.6.1.	ПРИРОДНЕ И ДРУШТВЕНЕ ОДЛИКЕ	Компетенција за учење; Рад са	-Путем процеса визуелног

границу Србије, положај главног града и већих насеља на географској карти Србије; – одреди положај и именује природне и друштвене објекте на географској карти Србије; – повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи; – уважава националну и културну	1ПД.1.6.2. 1ПД.1.6.3. 1ПД.2.6.1. 1ПД.2.6.2. 1ПД.2.6.3. 1ПД.3.1.1. 1ПД.1.2.1. 1ПД.1.2.2. 1ПД.1.2.3. 1ПД.2.2.1. 1ПД.2.2.2. 1ПД.2.2.3. 1ПД.2.2.4. 1ПД.1.5.2. 1ПД.1.5.3. 1ПД.2.5.2. 1ПД.2.5.3. 1ПД.3.5.1. 1ПД.3.5.2.	СРБИЈЕ: Кључни појмови су: отаџбина, грб, застава, химна, оријентација у простору, природни ресурси. Типови часова су обрада и утврђивање. Положај, територија, граница и симболи Србије (грб, застава и химна) и национална валута. Природне карактеристике Србије – рељеф, воде, шуме. Типичне, ретке и угрожене врсте биљака и животиња – значај и заштита. Национални паркови Србије. Друштвене карактеристике Србије (становништво, насеља и делатности). Грађани Србије (права и обавезе, демократски односи и интеркултуралност). Привредне карактеристике Србије	подацима и информацијама; Одговорно учешће у демократском друштву. Сарадња и комуникација.	описмењавања, посматрањем и тумачењем симбола; -коришћењем и тумачењем карте; - приказом илустрација, слика и филмова; - путем традиционалног усвајања градива (тумачење и усвајање података из текста).

разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије; – представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету; – у дискусији даје предност коришћењу локалних производа, производа направљених од рециклираних материјала, као и коришћењу обновљивих природних		(природни ресурси и делатности у различитим крајевима). Одржива употреба природних ресурса (извори енергије, чиста вода, чист ваздух, плодно земљиште, руде, разноврсност биљног и животињског света).		

ресурса; – повеже промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем; – планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; – затражи помоћ уколико се суочи са непримерним садржајима у дигиталном окружењу.				
– уважава националну и културну разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије; – представи	1ПД.1.1.3. 1ПД.1.1.4. 1ПД.1.5.1. 1ПД.1.5.2. 1ПД.1.5.4. 1ПД.1.5.5. 1ПД.2.1.2. 1ПД.2.1.4. 1ПД.2.5.1. 1ПД.3.1.2. 1ПД.3.5.1.	ЧОВЕК- ПРИРОДНО И ДРУШТВЕНО БИЋЕ: Кључни појмови су: интеркултуралност, обичаји, верски обичаји, навике. Типови часова су обрада и утврђивање. Човек – природно, друштвено и свесно	Сарадња и комуникација; Естетичка компетенција; Компетенција за учење; Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама; Одговорно	Путем процеса посматрања и тумачења документарних и фолклорних емисија. Путем учествовања у културним, верским и

знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету; – у дискусији даје предност коришћењу локалних производа, производа направљених од рециклираних материјала, као и коришћењу обновљивих природних ресурса; – повеже промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем;		биће. Физичке промене у пубертету. Дигитална безбедност и последице прекомерног коришћења информационо-комуникационих технологија; непримерени садржаји	учешће у демократском друштву; Дигитална компетенција.	народним обичајима; Путем дискусије и уважавања разлика између народа.

– планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; – повеже резултате рада са уложеним трудом; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих.				
– идентификује и самостално раздваја смеше просејавањем, одливањем, цеђењем и испаривањем; – испита	1ПД.1.3.2. 1ПД.1.3.3. 1ПД.1.3.4. 1ПД.1.3.5. 1ПД.2.3.3. 1ПД.2.3.4. 1ПД.3.3.2.	МАТЕРИЈАЛИ: Кључни појмови су: природно, вештачко, природна богатства, сродност и разноликост материјала. Типови часова су обрада и утврђивање.	Сарадња и комуникација; Естетичка компетенција; Компетенција за учење; Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама;	Путем процеса визуелног описмењавања: -слушање, -објашњавање, -запажање, -приказ илустрација, -демонстрација,

електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола; – наведе примере штедљивог коришћења електричне енергије; – наведе примере употребе магнета у свакодневном животу; – наведе примере превенције и заштите од пожара; – планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; – повеже		Смеше (течности, храна, земљиште, ваздух). Раздвајање састојака смеше (просејавање, одливање, цеђење, испаривање). Наелектрисавање предмета од различитих материјала. Електрична проводљивост – проводници и изолатори. Рационална потрошња електричне енергије и правилно руковање електричним апаратима у домаћинству. Магнетна својства материјала (природни магнети, могућност намагнетисавања тела и својства које тада испољавају). Запаљиви материјали (ознаке за запаљиве материјале). Ваздух – кисеоник као чиниоца сагоревања.	Одговорно учешће у демократском друштву.	-практичан рад, -поређење и самопроцена, -критичка анализа радова. Путем учења читањем и тумачењем информација и садржаја.

результате рада са уложеним трудом; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима.		Опасност и заштита од пожара.		
– прикаже хронолошки на ленти времена значајне историјске догађаје и личности; – опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација; – представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом	1ПД.1.6.4. 1ПД.1.6.5. 1ПД.1.6.6. 1ПД.2.6.4. 1ПД.2.6.5. 1ПД.2.6.6. 1ПД.2.6.7. 1ПД.3.6.1.	ПРОШЛОСТ СРБИЈЕ: Кључни појмови су: симболи, културна блага, сведоци прошлости, преци и поштовање предака. Типови часова су обрада и утврђивање. Живот у далекој прошлости (долазак Словена на Балканско полуострво, области које су Срби населили; начин живота). Српска држава за време владарске породице Немањића – успон и слабљење (владари – Стефан Немања, цар Душан, цар Урош; култура, начин живота). Живот под	Сарадња и комуникација; Естетичка компетенција; Компетенција за учење; Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама; Одговорно учешће у демократском друштву.	Путем процеса визуелног описмењавања: -слушање, -објашњавање, -запажање, -приказ илустрација, слика и краћих документарних филмова, -демонстрација, -практичан рад, -поређење и самопроцена. Путем учења читањем и тумачењем информација и садржаја. Путем дискусије.

и/или цртежом и др.); – пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних);		турском влашћу (начин живота, облици пружања отпора). Настанак и развој модерне српске државе (Први и Други српски устанак – узрок и ток; вође устанка; култура, начин живота). Србија у савремено доба (Први светски рат, настанак југословенске државе, Други светски рат, промена облика владавине, распад југословенске државе и осамостаљење Србије; култура, начин живота).		

Наставни предмет: Ликовна култура

Циљ предмета:

Циљ учења ликовне културе је да се ученик оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу нашег, као и других народа, а све чини развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практичан рад.

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Литература:

Ликовна култура 4, уџбеник за четврти разред основне школе, Милутин Мићић, Гордана Мићић, Нови Логос, Београд, 2021.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТН Е КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Ученик поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора; Ученик повезује уметничко занимање	/	КОМПОЗИЦИЈА Кључни појмови су: облик, линија, боја, текстура и светлина (валер). Настава се реализује у виду двочаса у комбинацији обрада-утврђивање, односно обрада-вежбање.	Сарадња и комуникација; Естетичка компетенција; Компетенција за учење; Решавање проблема; Рад са подацима и	Путем процеса визуелног описмењавања: -слушање, -објашњавање, -запажање, -приказ илустрација, -демонстрација,

и уметнички занат са одговарајућим продуктом; Ученик уме да самостално преобликује, или у сарадњи са другима, амбалажу и предмете за рециклажу мењајући им употребну функцију. Ученик опажа и указује на сличности и разлике које у уметничким делима и традицији различитих народа; Ученик изражава одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем.		Садржаји: -Стварање различитих композиција (дводимензионалних и тродимензионалних), њихова организованост и равнотежа. -Традиционална и савремена употреба орнамената и поштовање њихове симетрије.	информацијама.	-практичан рад, -поређење и самопроцена, -критичка анализа радова.
Ученик изражава своје доживљаје, емоције, имажинацију и запажања одабраним материјалом, прибором и	/	СПОРАЗУМЕВАЊЕ Кључни појмови су: хералдика- застава, грб и печат; пиктограми и споразумевање сликом. Настава се реализује у виду двочаса у комбинацији обрада-утврђивање, односно	Сарадња и комуникација; Естетичка компетенција; Компетенција за учење; Решавање проблема; Рад са подацима и	Путем процеса визуелног описмењавања: -слушање, -објашњавање, -запажање, -приказ илустрација, -демонстрација,

техникама; Ученик користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад; Ученик тумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота.		обрада-вежбање. Садржаји: -Говор тела; Поглед, израз лица, гест; Држање тела, гест и кретање; Однос вербалне и невербалне комуникације; -Тумачење визуелних информација; Визуелне карактеристике биљака и животиња; Знаци, симболи, заставе, ношње... -Пејзажи, портрети и аутопортрети; -Слика, текст, звук; Кратки анимирани филмови, рекламе, билборди... -Лепо писање (плакати, позивнице, честитке).	информацијама; Дигитална компетенција.	-практичан рад, -поређење и самопроцена, -критичка анализа радова.
Ученик изражава своје доживљаје, емоције и запажања одабраним материјалом, прибором и техникама; Ученик користи одабране податке и информације, видео приказе, антиквитете као	/	НАСЛЕЂЕ Кључни појмови су: споменици природе и културе у нашој земљи; археолошки локалитети, манастири, музеји, разни сведоци прошлости у селу и граду, фолклорна традиција; наши значајни уметници и њихова дела. Настава се реализује у виду	Сарадња и комуникација; Естетичка компетенција; Компетенција за учење; Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама; Одговорно учешће у демократском	Путем процеса визуелног описмењавања: -слушање, -објашњавање, -запажање, -приказ илустрација, слика и краћих документарних филмова, -демонстрација,

подстицај за стваралачки рад; Ученик тумачи визуелне доживљаје и као и употребне предмете из свакодневног живота.		двочаса у комбинацији обрада-утврђивање, односно обрада-вежбање. Садржаји: -Представљање споменика и културе на основу виђеног садржаја (визуелни приказ); -Разгледање манастира и цркава у околини са осликавањем доживљеног; -Препознавање и описивање старих алата, оруђа, народне ношње; -Посматрање репродукција уметничких дела и представљање истих на основу доживљаја.	друштву.	-практичан рад, -поређење и самопроцена.
Ученик распоређује облике, боје, линије или текстуре креирајући оригиналне композиције; Ученик разговара са вршњацима о доживљају простора, дизајна, уметничких и ученичких радова, уважавајући различитости;	/	СЦЕНА Кључни појмови су: сценографија за позоришну представу, филмску сцену и телевизијску емисију дечију). Настава се реализује у виду двочаса у комбинацији обрада-утврђивање, односно обрада-вежбање. Садржаји: -Облици у простору; Непокретни објекти у отвореном и затвореном	Сарадња и комуникација; Естетичка компетенција; Компетенција за учење; Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама; Одговорно учешће у демократском друштву.	Путем процеса визуелног описмењавања: -слушање, -објашњавање, -запажање, -приказ илустрација, -демонстрација, -практичан рад, -поређење и самопроцена, -критичка анализа радова.

Ученик учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу; Ученик разматра у групи шта и како су учили и где та знања могу применити.		простору (споменици, уметничка дела, експонати...); Композиција у простору (поставка изложбе, уређење просторије и околине); Оптичке илузије на дводимензионалној подлози, специјални ефекти на позорници, у филмовима, игрицама. -Кретање и покрет у природи, окружењу и уметничким делима.		

Наставни предмет: Музичка култура

Циљ предмета:

Циљ учења предмета Музичка култура је да код ученика развије љубав и интересовање према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свог народа, као и других народа.

Разред: четврти

Годишњи фонд: 36 Недељни фонд часова: 1

Литература:

Музичка култура за четврти разред основне школе, Драгана Михајловић Бокан, Марина Ињац, Нови Логос, Београд, 2021.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
-описује своја осећања у вези са слушањем музике; -препознаје народну и уметничку музику; -описује улогу музике у медијима; -разликује инструменте по боји	/	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ Кључни појмови:певање, свирање, слушање, музичке игре, музички бонтон, лествица, темпо, репетиција. Тип часа: обрада,	Естетичка компетенција; Сарадња и комуникација; Дигиталн	Слушање, илустровање, анализа Процес учења базира се на избору најупечатљивијег музичког

звука и изражајним могућностима; -повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности; -уочи контраст и понављање у музичком делу; -пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; -примени изражајне музичке елементе; -осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; -осмисли музички одговор на музичко питање; -осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; -изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према		утврђивање, вежбање, систематизација Композиције различитог карактера. Елементи музичке изражајности (инструмент, глас, мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). Вокална и инструментална музика (композиције домаћих и страних композитора). Дела фолклорне традиције српског и других народа. Музичка прича. Музика у служби других медија. Музички бонтон. Музика и здравље.	а компетенција; Компетенција за учење; Решавање проблем а; Рад са подацима и информацијама.	примера, односно више њих за: -слушање музике, -певање песама, -извођење на дечијим и импровизованим инструментима, Који имају за циљ да активирају ученика: -фокусирају ученичку пажњу, -иницирају процес мишљења и -креирају одговарајући емоционални доживљај.

литерарном садржају;				
-поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – коментарише своје и туђе извођење музике; – самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације: – учествује у школским приредбама и манифестацијама.	/	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ Кључни појмови:певање, свирање, слушање, музичке игре, музички бонтон, лествица, темпо, репетиција. Тип часа: обрада, утврђивање, вежбање, систематизација Музичке игре (дидактичке). Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху. Певање и свирање песама из нотног текста. Свирање песама по слуху на дечјим инструментима и/или на другим инструментима. Народни инструменти нашег и других народа. Музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим	Естетичка компетенција; Сарадња и комуникација; Дигитална компетенција; Компетенција за учење; Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама.	Певање, слушање, свирање, тактирање, записивање, играње. Процес учења базира се на избору најупечатљивијег музичког примера, односно више њих за: -слушање музике, -певање песама, -извођење на дечијим и импровизованим инструментима, Који имају за циљ да активирају ученика:

		инструментима и на алтернативним изворима звука. Динамика (крешендо, декрешендо). Темпо (Andante. Moderato. Allegro). Боја (различити гласови и инструменти). Трајање (цела нота и пауза. нота четвртине са тачком). Савладавање тонске висине и солмизације у обиму це1 -це2 . Тактирање у 3/4 и 4/4 такту. Це-дур лествица. Репетиција, прима и секунда волта.		-фокусирају ученичку пажњу, -иницирају процес мишљења и -креирају одговарајући емоционални доживљај.
	/	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО Кључни појмови:певање, свирање, слушање, музичке игре, музички бонтон, лествица, темпо, репетиција. Тип часа: обрада, утврђивање, вежбање, систематизација Једноставна ритмичка и	Естетичка компетенција; Сарадња и комуникација; Дигитална компетенција; Компетенција за	Креирање, свирање, певање, играње Процес учења базира се на избору најупечатљивијег музичког примера, односно више њих за: -слушање

		мелодијска пратња. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Звучна прича на основу познатих музичких садржаја, звучне ономотопеје и илустрације на краћи литерарни текст (учење у контексту). Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Креирање мелодије на одабрани текст	учење; Решавање проблем а; Рад са подацима и информацијама.	музике, -певање песама, -извођење на дечијим и импровизованим инструментима, Који имају за циљ да активирају ученика: -фокусирају ученичку пажњу, -иницирају процес мишљења и -креирају одговарајући емоционални доживљај.

Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање

Циљ предмета: циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 108

Недељни фонд часова: 3

Литература: /

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - примени општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - прати промене у сопственој тежини и висини; - самостално коригује неправилно држање; - правилно држи тело; - сагледа резултате физичких	ФВ.1.1.1. Унапређује моторичке способности; ФВ.1.1.2. Правилно изводи једноставније вежбе обликовања, са и без реквизита; ФВ.1.1.3. Разуме значај правилног држања тела за здравље; ФВ.2.1.1. Примењује самостално научени комплекс јутарње гимнастике; ФВ.2.1.1. Правилно изводи најмање један комплекс	1. ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ - Вежбе за развој снаге са реквизитима и без реквизита; - Вежбе за развој покретљивости са реквизитима и без реквизита; - Вежбе за развој аеробне издржљивости; - Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге; - Вежбе за развој координације. - Национална батерија тестова	- Компетенција за целоживотно учење; - Естетска компетенција; - Брига за здравље.	- Слушање; - Посматрање; - Демонстрација; - Понављање; - Обликовање покрета; - Практична активност

способности.	вежби обликовања и приказује вежбе за поједине делове тела; ФВ.3.1.1. Зна утицај и значај вежби обликовања за организам, познаје поделу вежби обликовања и њихову терминологију и функцију појединих вежби у комплексу.	за праћење физичког развоја и моторичких способности и -Моторичке вештине и игре у развоју моторичких способности.		
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - правилно подиже, носи и спушта терет; - изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; - изведе дечји и народни плес; - правилно изводи и	ФВ.1.2.1.Правилно трчи варијантама технике трчања на кратке, средње и дуге стазе и мери резултат; ФВ.1.2.2.Зна правилно да скаче у даљ згрчном варијантом технике и мери дужину скока; ФВ.1.2.3.Зна правилно да скаче увис прекорачном варијантом технике; ФВ.1.2.4.Правилно изводи вежбе на тлу; ФВ.1.2.5. Ученик/ученица правилно баца лоптицу и вортекс и мери дужину хица; ФВ.1.2.6.Правилно изводи вежбе на греди и шведској клупи; ФВ.1.2.7.Познаје правила	2.МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ, СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ <i>1.Атлетика:</i> -Техника трчања; -Истрајно трчање; -Скок удаљ згрчном техником; -Бацање лоптице из залета; -Скок увис прекорачном техником. <i>2. Спортска гимнастика:</i> -Основни садржаји; -Вежбе на тлу: вежбе и комбинације; -Прескоци и скокови (прескок разношка); -Вежбе у вису, вежбе у упору и вежбе са променама висова и упора;	-Компетенција за целоживотно учење; -Вештина комуникације; -Решавање проблема; -Естетска компетенција; -Вештина сарадње.	-Слушање; -Посматрање; -Демонстрација -Понављање; -Обликовање покрета; -Практична активност

контролише покрете у различитим кретањима.	спортских и елементарних игара; ФВ.2.2.1. Зна терминологију, значај трчања, основе тренинга и пружа прву помоћ; ФВ.2.2.2.Правилно изводи прескоке; ФВ.2.2.3.Правилно изводи упоре и висове; ФВ.2.2.4.Правилно изводи основне ритмичке вежбе са лоптом, вијачом и обручем; ФВ.2.2.5.Правилно изводи плес и народна кола предвиђена за четврти разред; ФВ.2.2.6.Игра Мини - рукомет, “Футсал”- мали фудбал, кошарку, одбојку и Јацент, примењујући основну технику, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других; ФВ.3.2.1.Игра Мини - рукомет, “Футсал”- мали фудбал, кошарку, одбојку и Јацент, примењујући	-Вежбе равнотеже на шведској клупи и ниској греди; -Проширени садржаји -Вежбе на тлу: • летећи колут из места и • састав. <i>3. Основе тимских, спортских и елементарних игара:</i> -Мини–рукомет; -Футсал – „мали фудбал”; -Основни елементи кошарке и мини-кошарка; -Основни елементи одбојке; -Јацент. <i>4. Плес и ритмика:</i> -Вежбе са вијачом; -Вежбе са лоптом; -Вежбе са обручем; -Народно коло „Моравац”; -Народно коло из краја у којем се школа налази. <i>5. Полигони:</i> -Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима.		

	виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других.			
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - користи терминологију вежбања; - поштује правила понашања на вежбаљима; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; - поштује и примени правила игре; - навија и бодри учеснике у игри на начин који никога не вређа; - прихвати победу и пораз као саставни	ФВ.1.3.1.Зна основне појмове везане за физичко вежбање; ФВ.1.3.2.Познаје основна начела безбедности у сали, на игралишту и учионици; ФВ.1.3.3.Примењује здравствено-хигијенске мере; ФВ.1.3.4.Зна основна правила Мини - рукомета, “Футсала”, кошарке, одбојке и Јацента; ФВ.2.3.1.Зна утицај физичког вежбања; ФВ.2.3.2. Испољава заинтересованост за физичко вежбање; ФВ.2.3.3.Позитивно вреднује успешне потезе и уложени труд свих учесника у игри, уз подстицање свих учесника	3.ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА <i>1. Култура вежбања и играња:</i> -Основна правила вежбања; -Основна правила мини- рукомета, футсала, кошарке, мини-кошарке и одбојке; -Понашање према осталим учесницима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе); -Чување и одржавање материјалних добара; -Постављање, склањање и чување справа и реквизита неопходних за вежбање; -„Ферплеј” (навијање, победа, пораз, толеранција); -Значај вежбања у породици; -Вежбање у слободно време.	-Вештина комуникације; -Вештина за живот у демократском друштву; -Естетска компетенција; -Вештина сарадње; -Брига за здравље.	-Слушање; -Посматрање; -Демонстрација -Закључивање. - Разговор -Понављање; -Практична активност

део игре и такмичења; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - препозна здравствено стање када не треба да вежба; - примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и у другим ситуацијама; - уредно одржава простор у коме живи и борави; - увиди значај правилне исхране за вежбање; - повеже различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; - препозна лепоту покрета и кретања; - користи научена вежбања у рекреацији породице; - правилно реагује у случају повреде у школи; - вреднује сопствена и туђа постигнућа у	у игри; ФВ.3.3.1. Испољава позитиван став према физичком вежбању у свакодневном животу; ФВ.3.3.2. Доказује се кроз физичко вежбање; ФВ.3.3.3. Испољава позитиван став према сарадњи са другима у реализацији различитих задатака Физичког и здравственог васпитања.	2. <i>Здравствено васпитање:</i> -Правилно држање тела и здравље; -Значај вежбања за правилан рад срца и плућа; -Мишићи и зглобови тела; -Хигијена простора за вежбање; -Исхрана и вежбање; -Значај лекарских прегледа за вежбање; -Поступање у случају повреде (обавестити наставника и др.).		

вежбању; - учествује у предлагању садржаја и начина рада.				

Наставни предмет: Пројектна настава

Циљ предмета:

Пројектна настава као облик образовно-васпитног рада којим се развијају опште међупредметне компетенције уз употребу информационо-комуникационих технологија. Усмерена је на достизање исхода који сепрвенствено односе на логичко и критичко мишљење као и припрему ученика залако сналажење у свету технике, технологије и рачунарства, како усвакодневном животу, тако и у процесу учења. У складу је са општим исходима образовања и испитања и у функцији је когнитивног, афективног и социјалног развоја ученика.

Пројектна настава почива на савременим схватањима детета, наставе, учења, функције образовања и сазнавања као социјалне конструкције подржане кроз сарадничко деловање, коришћењем различитих извора информација и активности. Применом пројектне наставе долази до повезивања познатог и непознатог, учења помоћу примера, учења примењивањем, развоја процедуралних знања, коришћења информационих технологија, као и комбиновања конвергентног (логичког) и дивергентног (стваралачког) мишљења.

Разред: четврти

Годишњи фонд: 36 Недељни фонд часова: 1

Литература: Пројектна настава 4, Гаврић Б. Зоран, Нови Логос 2021, Београд

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -правилно рукује ИКТ уређајима; – предложи редослед активности у односу на постављени пројектни задатак и могућности употребе ИКТ-а; – користи одговарајуће алатке програма за цртање и сачува свој цртеж; – уреди краћи текст и сачува га на рачунару; – направи једноставну презентацију користећи мултимедијалне садржаје;	/	Разгледница мога краја -прикупљање фотографија, материјалних, писаних и обичајних извора прошлости свога краја, -урадити дизајн разгледнице свога краја, -снимити видео-клип о знаменитости свога краја и направити мању репортажу свом месту. Тип часа: радионица	Решавање проблема; Дигитална компетенција; Компетенција за учење; Рад с подацима и информацијама; Сарадња; Комуникација, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	самостално проналажење информација. способност решавања проблема, самостално учење, рад у групи, сарадњу. критички однос према властитом и туђем раду, доношење одлука, аргументовање, усвајање другачијих, нових начина рада, планирање. поштовање рокова и преузимање

– користи интернет за учење и проналажење информација уз помоћ одраслог; – критички бира садржаје са интернета и затражи помоћ уколико се суочи са непримереним садржајима; – зна да наведе могуће последице на здравље услед неправилног коришћења дигиталних уређаја; – безбедно користи интернет по потреби пријави и/или затражи помоћ одраслог.				одговорности.
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: предложи	/	Најлепши споменици природе претражити на интернету споменике природе, разврстати их, прикупити	Решавање проблема; Дигитална компетенција;	самостално проналажење информација.

редослед активности у односу на постављени пројектни задатак и могућности употребе ИКТ-а; уреди краћи текст и сачува га на рачунару;		фотографије и текстове о њима, представити их у облику презентације широј јавности. Тип часа: радионица	Компетенција за учење; Рад с подацима и информацијама; Сарадња; Комуникација, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	способност решавања проблема, самостално учење, рад у групи, сарадњу. критички однос према властитом и туђем раду, доношење одлука, аргументовање, усвајање другачијих, нових начина рада, планирање. поштовање рокова и преузимање одговорности.
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: препозна здраве производе; развија еколошку свест;	/	Корисна и фина еко-куповина Анализа декларације производа, препознавање ознаке којима се утврђује да ли је производ еколошки, препознавање који производ је	Решавање проблема; Дигитална компетенција; Компетенција за учење; Рад с подацима и	самостално проналажење информација. способност решавања проблема,

Правилно мисли о потреби рециклаже, Развија свест о одрживости развоја		здравији за људску употребу, препознавање која је амбалажа производа биоразградива и погодна за рециклажу. развијање еколошке свести и одговоран однос према природи у складу са начелима одрживог развоја и шири еко-маркетинг. Тип часа: радионица	информацијама; Сарадња; Комуникација, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	самостално учење, рад у групи, сарадњу. критички однос према властитом и туђем раду, доношење одлука, аргументовање, усвајање другачијих, нових начина рада, планирање. поштовање рокова и преузимање одговорности.
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: Прикупи и направи колекцију фотографија користећи ИКТ-технологију уз помоћ старијих; Научи да везе	/	Култура живљења направити колекцију фотографија одевних комбинација, направити колекцију фотографија обуће по врсти, формирати збирку фотографија уређења ентеријера, направити минијатурни ћилим од	Решавање проблема; Дигитална компетенција; Компетенција за учење; Рад с подаима и информацијама; Сарадња; Комуникација,	самостално проналажење информација. способност решавања проблема, самостално учење, рад у групи,

		вунице, извезати фигуру на тканини, извезати гоблен. Тип часа: радионица	Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	сарадњу. критички однос према властитом и туђем раду, доношење одлука, аргументовање, усвајање другачи- јих, нових начина рада, планирање. поштовање рокова и преузима- ње одговорности.
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -правилно рукује ИКТ уређајима; – предложи редослед активности у односу на постављени пројектни задатак и могућности употребе ИКТ-а;	/	Покретне слике на радост публике разликовати неми и звучни филм, направити разлику одређених филмских жанрова уочити повезаност уметности глуме, фотографије и музике у филму, имати критички став према уметничким делима	Решавање проблема; Дигитална компетенција; Компетенција за учње; Рад с подацима и информацијама; Сарадња; Комуникација, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	самостално пронала- жење информација. способност решавања проблема, самостално учење, рад у групи, сарадњу. критички однос према

– користи одговарајуће алатке програма за цртање и сачува свој цртеж; – уреди краћи текст и сачува га на рачунару; – направи једноставну презентацију користећи мултимедијалне садржаје;		Тип часа: радионица		властитом и туђем раду, доношење одлука, аргументовање, усвајање другачијих, нових начина рада, планирање. поштовање рокова и преузимање одговорности
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: правилно рукује ИКТ уређајима; – предложи редослед активности у односу на постављени пројектни задатак и могућности употребе ИКТ-а; – користи одговарајуће алатке програма за цртање и сачува	/	Трагом прошлости прикупити информације и фотографије о одређеним догађајима из прошлости Србије, хронолошки приказати и изложити информације о догађајима из прошлости, пронаћи занимљивости и анегдоте из живота славних личности наше прошлости, одглумити личност из прошлости (монодрама, играказ...). Тип часа: радионица	Решавање проблема; Дигитална компетенција; Компетенција за учење; Рад с подацима и информацијама; Сарадња; Комуникација, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	самостално проналажење информација. способност решавања проблема, самостално учење, рад у групи, сарадњу. критички однос према властитом и туђем раду, доношење одлука,

свој цртеж; – уреди краћи текст и сачува га на рачунару; – направи једноставну презентацију користећи мултимеди- јалне садржаје				аргументовање, усвајање другачи- јих, нових начина рада, планирање. поштовање рокова и преузима- ње одговорност
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: правилно рукује ИКТ уређајима; – користи одговарајуће алатке програма за цртање и сачува свој цртеж; – уреди краћи текст и сачува га на рачунару; – направи једноставну презентацију користећи мултимеди- јалне садржаје	/	Од жара до пожара разликовање врсте пожара, препознавање горивих материја, препознавање ознака за обележавање горивих материја, примена основних мера заштите од пожара. Тип часа: радионица	Решавање проблема; Дигитална компетенција; Компетенција за учење; Рад с подацима и информацијама; Сарадња; Комуникација, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	самостално пронала- жење информација. способност решавања проблема, самостално учење, рад у групи, сарадњу. критички однос према властитом и туђем раду, доношење одлука, аргументовање, усвајање другачи- јих, нових начина рада,

				планирање. поштовање рокова и преузима- ње одговорност
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: правилно рукује ИКТ уређајима; – предложи редослед активности у односу на постављени пројектни задатак и могућности употребе ИКТ-а; – користи одговарајуће алатке програма за цртање и сачува свој цртеж; – уреди краћи текст и сачува га на рачунару; – направи једноставну презентацију користећи мултимедијалне садржаје	/	Наше кућице проширити знања о врстама кућа кроз време, развијати способност за израду макета, усвојити технику израде макета и креативност, као и испољавање естетике у раду, организација изложбе Тип часа: радионица	Дигитална компетенција; Компетенција за учење; Рад с подацима и информацијама; Сарадња; Комуникација, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	самостално проналажење информација. способност решавања проблема, самостално учење, рад у групи, сарадњу. критички однос према властитом и туђем раду, доношење одлука, аргументовање, усвајање другачијих, нових начина рада, планирање. поштовање рокова и преузимање одговорност

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: правилно рукује ИКТ уређајима; – предложи редослед активности у односу на постављени пројектни задатак и могућности употребе ИКТ-а; – користи одговарајуће алатке програма за цртање и сачува свој цртеж; – уреди краћи текст и сачува га на рачунару; – направи једноставну презентацију користећи мултимедијалне садржаје	/	Извори светлости Разлике између својства природних и вештачких извора светлости, настанак и развој вештачких извора светлости и њихово коришћење, правилна употреба природних и вештачких извора светлости (превенција, економичност, еколошки приступ). Тип часа: радионица	Дигитална компетенција; Компетенција за учење; Рад с подацима и информацијама; Сарадња; Комуникација, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	самостално проналажење информација. способност решавања проблема, самостално учење, рад у групи, сарадњу. критички однос према властитом и туђем раду, доношење одлука, аргументовање, усвајање другачијих, нових начина рада, планирање. поштовање рокова и преузимање одговорност
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: правилно рукује	/	Летопис нашег одељења направити хронолошки приказ догађаја кроз збирке фотографија, презентацију,	Дигитална компетенција; Компетенција за учење;	самостално проналажење информација.

ИКТ уређајима; – предложи редослед активности у односу на постављени пројектни задатак и могућности употребе ИКТ-а; – користи одговарајуће алатке програма за цртање и сачува свој цртеж; – уреди краћи Текст – направи једноставну презентацију користећи мултимедијалне садржаје		дипломе, записе и сл., организација одељенског програма Тип часа: радионица	Рад с подацима и информацијама; Сарадња; Комуникација, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	способност решавања проблема, самостално учење, рад у групи, сарадњу. критички однос према властитом и туђем раду, доношење одлука, аргументовање, усвајање другачијих, нових начина рада, планирање. поштовање рокова и преузимање одговорност

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

Наставни предмет: Верска настава

православни катихизис (веронаука)

1 час недељно, 36 годишње

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) јесте да пружи целовит православни поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот (будућу димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) овухвата све позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све то остварује се како на информативно-сазнајном тако и на доживљајном и делатном плану, уз настојање да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота (однос с Богом, са светом, с другим људима и са собом).

Задаци наставе православног катихизиса (веронауке) јесу да код ученика:

- развије отвореност и однос према Богу, другачијем и савршеном у односу на нас, као и отвореност и однос према другим личностима, према људима као ближњима, а тиме се буди и развија свест о заједници са Богом и са људима и посредно се сузбија екстремни индивидуализам и егоцентризам;

- развије способност за постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света, о људској слободи, о животу у заједници, о феномену смрти, о односу са природом која нас окружује, као и сопственој одговорности за друге, за свет као творевину Божију и за себе,
- развије тежњу ка одговорном обликовању заједничког живота са другим људима из сопственог народа и сопствене цркве или верске заједнице, као и са људима, народима, верским заједницама и културама другачијим од сопствене, ка изналажењу равнотеже између заједнице и властите личности и ка остварењу сусрета са светом, са природом, и пре и после свега, са Богом;
- изгради способност за дубље разумевање и вредновање културе и цивилизације у којој живе, историје човечанства и људског стваралаштва у науци и другим областима;

- изградисвест и уверење да свет и живот имају вечни смисао, као и способност за разумевање и преиспитивање сопственог односа према Богу, људима и природи.

Редни број теме	Назив теме	Циљ	Активности		Облик рада	Методе рада	Наставна средства	Начин праћења
			ученика	наставника				
I	УВОД	упознавање ученика са садржајима и начином рада • ученик ће бити мотивисан да похађа часове верске наставе	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	Фронтални и индивидуални	-Вербална - илустративна - демонстративна	- уџбеник - радна свеска	процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; ☐ провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова; Оцењивање Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: ☐ усмено испитивање; ☐ писмено испитивање; ☐ посматрање понашања ученика;
II	ЦРКВА ЈЕ НАШ ИЗБОР	-Пружити ученицима неопходно знање да постојање света има свој циљ –да постане Црква; • Развијање свести ученика да је све створено да постоји у заједници са Богом; • Указати ученицима на значење речи	- слушање - читање - разговор (дискусија) - рецитованье	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	-Вербална - илустративна - демонстративна - текстуална	- уџбеник - радна свеска -додатни штампани материјал - цд	

		Црква; Развијање свести ученика да смо у Цркви позвани на живот у заједници.						
III	ХРИСТО С НАС СВЕ ЗОВЕ	Омогућити ученицима да уоче да Христос зове све људе у заједницу са Њим; • Указати ученицима на значај вере за остварење заједнице са Богом; • Омогућити ученицима да се упознају са новозаветним сведочанством о Христу и Апостолима.	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	-Вербална - илустративна - демонстративна - текстуална	- уџбеник - радна свеска -додатни штампани материјал - цд	
IV	ДИВАН ЈЕ БОГ У СВЕТИМ А СВОЈИМ А	Омогућити ученицима да уоче да су светитељи наши путеводитељи ка Царству Божјем; Омогућити ученицима да уоче значај жеље за остваривање заједнице са Богом; • Указати ученицима да је Литургија	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	-Вербална - илустративна - демонстративна - текстуална	- уџбеник - радна свеска -додатни штампани материјал - цд	

		заједница свих светих са Богом						
v	ЗНАЧАЈ ВРЛИНС КОГ ЖИВОТ А	Омогућити ученицима да схвате грех као промашај циља; • Пружити ученицима могућност да разумеју да је самољубље извор греха; • Омогућити ученицима да уоче шта су врлине; • Указати ученицима да врлине представљају прихватање Божје воље; • Пружити ученицима могућност да примете да они управљају својом вољом и праве личне изборе .	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	-Вербална - илустративна - демонстративна - текстуална	- уџбеник - радна свеска -додатни штампани материјал - цд	
vi	СА НАМА ЈЕ БОГ	Пружити ученицима могућност да разумеју да је Црква икона Царства Божијег и да смо са Богом у најприснијој	- слушање - читање - разговор	- стварање позитивне атмосфере - подстиче	- фронтални - индивидуални	-Вербална - илустративна -	- уџбеник - радна свеска -додатни	

	заједници на Светој Литургији; • Омогућити ученицима да уоче разлику између иконе и неке друге уметничке слике или фотографије; • Омогућити ученицима да изграде свест о томе да иконе сведоче будуће Царство Божије у садашњем веку; • Установити обим и квалитет знања стечених у току школске године из Православног катихизиса.	(дискусија)	- надгледа и - усмерава	лни - групни - рад у пару	демонстрати вна - текстуална	штампани материјал - цд	

Наставни предмет: Грађанско васпитање

Циљ предмета:

Циљ наставе и учења Грађанског васпитања је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске и локалне заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Разред: четврти

Годишњи фонд: 36 Недељни фонд часова: 1 час

Литература:

Приручник за наставнике грађанског васпитања у првом циклусу образовања и васпитања, Завод за унапређивање образовања и васпитања, Београд

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -разликује примере	/	ЉУДСКА ПРАВА Ја и други на планети Земљи	-Комуникативна компетенција, -Решавање проблема,	-Разговор, -Учење по моделу, -Кооперативна,

одговорног и неодговорног понашања људи према животној средини, -се понаша у свакодневним ситуацијама на начин који уважава животну средину и рационалну потрошњу ресурса, -образложи важност информисања о стању животне заједнице и начинама њене заштите, -аргументује добити од заједничког живота људи припадника различитих култура, -наведе елементе традиције и културе свог народа и покаже интересовање и поштовање за друге културе и традиције, -образложи значај подршке избеглицама и мигрантима да у новој средини сачувају свој језик, традицију, културу,		Планета Земља припада свима који на њој живе; -Узајамни утицај природе и човека. -Потребе појединца и опште добро-задовољавање њудских потреба без угрожавања будућих генерација. -Одговоран однос према свету у коме живимо-Мисли глобално-делуј локално. Право на животну средину; -Трећа генерација људских права. -Вредности на којима почива-право на живот у здравој животној средини, право на одржив економски развој, право на рационално коришћење природних и енергетских ресурса, право на	-Вештина сарадње, -Вештина за живот у демократском друштву, -Дигитална компетенција, -Естетска компетенција, -Предузетничка компетенција	-Интерактивна, -Перцептивна, -Амбијентално учење, -Игра, -Цртање, -Певање, -Учење кроз игру, Демонстрација, -Пројектна настава

-наведе примере из свакодневног живота којима се илуструје сусретање различитих култура, -дискутује о томе како непознавање других култура утиче на настанак стереотипа, предрасуда и дискриминација, -препознаје примере прекомерне потрошње, -препознаје у медијима поруке које подстичу подстичу прекомерну потрошњу, посебно деце и младих, -критички разматра појаву бацања хране и расипања воде, -процењује важне чињенице о производима које купује читајући декларацију и води рачуна о односу цене и квалитета, -испоњи заинтересованост за		спречавање свих облика загађивања животне заједнице, право на доступност информација о стању животне средине. ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Култура и традиција Култура и традиција; -Материјално и нематеријално наслеђе једне заједнице настало под утицајем свих народа који су ту живели и сада живе, Културни квалитет; -Неговање традиције и културе сопственог народа и поштовање традиције и културе других. Мултикултуралност и интеркултуралност;		

сарадњу и учешће у групном раду, -учествује у изради плана и реализацији акције,њеној промоцији и вредновању.		-Живот поред људи других култура или заједнички живот са њима. Избеглице и мигранти, -Невољно кретање људи из једне у другу културну заједницу, -Непознавање других култура као основ за развој стереотипа,предрасуда и дискриминације, -Уклопити се у нову средину,а сачувати свој културни идентитет. Сусретање култура; -Сусретање и прожимање различитих култура без губљења културног идентитета. ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Прекомерна потрошња; Потрошачко друштво; -Стварањепотребе и прекомерна потрошња,		

		-Неравнотежа-гладни и жедни у свету у којем се храна баца а вода расипа, -Амбалажа важнија од садржаја-гомилање отпада, -Притисак произвођача-нови модели новог модела, -Деца -омиљена циљна група произвођача. Медији и потрошачка култура; -Поруке медија у подстицању потрошње, -Деца у рекламама. Права потрошача; -Информације од значаја за потрошаче, -Однос цене и квалитета производа, -Права и одговорност потрошача, -Заштита потрошачких права. ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Еколошка акција; Планирање и извођење еколошке акције;		

		-Одређивање циља и израда плана акције, -Извођење и документовање акције, -Промоција акције на нивоу школе, -Вредновање акције. КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: -право на здраву животну средину, -култура, -интеркултуралност, -права потрошача.		

Наставни предмет: Српски језик (допунска настава)

Циљпредмета: Циљ учења српског језика јесте да ученици овладају основним законистима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Разред: Четврти

Годишњи фонд: 36 Недељни фонд часова: 1

Литература:

Бескрајне речи, Читанка за српски језик за четврти разред основне школе Наташа Станковић Шошо, Соња Чабрић, Нови Логос, Београд, 2021.

Дар речи, Граматика за српски језик за четврти разред основне школе Јелена Срдић, Зорана Петковић, Нови Логос, Београд, 2021.

Радна свеска уз уџбенички комплет српског језика и књижевности за четврти разред основне школе Наташа Станковић Шошо, Јелена Срдић, Зорана Петковић, Нови Логос, Београд, 2021.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
-Чита са разумевањем различите текстове	1СЈ.1.5.1. 1СЈ.1.5.2.	КЊИЖЕВНОСТ	Комуникативна, За учење,	Кооперативна, Интерактивна, Перцептивна,

-Опише свој доживљај прочитаних књижевних дела -Изнесе своје мишљење о тексту -Разликује књижевне врсте:лирски и епски песму,причу,басну,бајку,роман и драмски текст Одреди тему,редослед догађаја,време и место дешавања у прочитаном тексту -Именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине -Уочи основне одлике лирске песме-стих строфа и рима -Разуме пренесено значење,пословице и басне и њихову поучност -Разуме идеје књижевног дела -Уочи основне одлике народне бајке -Разлику народну од ауторске бајке -Представи главне особине јунака -Повеже граматичке појмове обрађене у предходним разредима са новим	1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.5.2. 1CJ.2.5.3. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.3.5.1. 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.2. 1CJ.1.2.4. 1CJ.1.2.5. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.4. 1CJ.2.2.7.	-Вежбе читања обрађених драмских текстова, -вежбе изражајног читања обрађених епских и лирских песама, -Домаћа лектира: 1.М.Данојлић:Избор из поезије зба децу 2.Д.Лукић:Избор из поезије за децу 3.Ј.Петровић:О дугмету и срећи 4.Р.Гијо :Бела грива 5.Е.Најт:Леси се враћа кући 6.А.Поповић: Пепељуга КЉУЧНИ ПОЈМОВИ -Шаљива народна песма,прича о животињама,особине епске песме,приповетка, роман за децу, персонификација,	За рад са подацима, За решавање проблема, За сарадњу, Естетичка, За одговорно учешће у демократском друштву, За одговоран однос према околини	Амбијентално учење, Игра, Цртање, Учење кроз игру, Демонстрација, Разговор, Учење по моделу, Пројектна настава

наставним садржајима -Разликује речи које мењају облик-именице,заменице, придеви, бројеви, глаголи -Одреди основне реченичне чланове -Разликује врсту речи од службе речи у реченици -Поштује и примени основна правописна правила -Правилно пише сва три модела управног говора -Напише разгледницу,честитку,приватно писмо -Употреби основне облике усменог и писменог изражавања- препричавање,причање и описивање	1CJ.1.4.1. 1CJ1.4.2. 1CJ.1.4.3. 1CJ.2.4.1. 1CJ.2.4.2. 1CJ.2.4.3. 1CJ.2.4.4. 1CJ.2.4.6.	приповедање у првом и трећем лицу ТИП ЧАСА -Обрада,утврђивање ЈЕЗИК Граматика и правопис -Реченице и реченични чланови, - субјекат,предикат, објекат, пилошке одредбе -Појам субјекта -Појам предиката -Појам објекта -Прилошке одредбе,место и начин -Атрибут -Управни говор -Употреба великог слова КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: Субјекат,предикат,		

		објекат, прилошке одредбе, атрибут ТИП ЧАСА Обрада, утврђивање ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА -Основни облици усменог и писменог изражавања -Говорне вежбе: Рецитовање, изражајно читање, сценско приказивање драмског текста -Вежбе правописне: Диктат, управни говор, велико слово, речца ли Кључни појмови: Диктат, управни говор, речца ли Тип часа: обрада, утврђивање		
	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2. 1CJ.0.1.3. 1CJ.0.1.4. 1CJ.0.1.5. 1CJ.0.1.6. 1CJ.0.1.7. 1CJ.0.1.8. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.4. 1CJ.1.3.5. 1CJ.1.3.6. 1CJ.2.3.1. 1CJ.2.3.2.			

	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.2. 1CJ.1.2.3. 1CJ.1.2.5. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3.			

Наставни предмет: Математика (допунска настава)

Циљ предмета:

Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Разред:четврти

Годишњи фонд: 36

Недељни фонд часова: 1

Литература:

Математика 4, уџбеник за четврти разред основне школе (први, други, трећи и четврти део) Нови Логос, Београд, 2021. ; Наставни листови за четврти разред, Сенка Тахировић Раковић, Ива Иванчевић Илић, Нови Логос, Београд, 2021.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Зна да прочита и запише дати број уме да упоређи бројеве по величини и да прикаже број на бројевној полуправи;	1МА.1.1.1 1МА.1.1.2. 1МА.1.1.3. 1МА.1.1.4. 1МА.1.1.5.	БРОЈЕВИ Скуп природних бројева са нулом. Декадни систем записивања бројева. Месна вредност цифре. Својства скупа природних бројева. Сабирање и одузимање	Компетенција за учење; Рад с подацима и информацијама Сарадња; Комуникација	демонстративна,интерактивна , текстуална, практична, учења путем откривања, смислено учење, графичко представљање разних стварних ситуација

Рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања бројева вћих од 1000; Множи и дели без остатка; Уме да на основу текста правилно постави задатаки са једном рчунском операцијом; Уме да решава једноставне једначине и неједначине; Уме да прочита и запише разломак и препозна његов графички приказ;		(писмени поступак). Множење и дељење (писмени поступак). Изрази са две операције Једначине и неједначине у скупу $\mathbb{N}_0$. Разломци облика $(m, n \leq 10)$. Упоредивање разломака са једнаким бројиоцима. Једнакост разломака. Сабирање и одузимање разломака са једнаким имениоцима. Децимални запис броја са две децимале. Сабирање и одузимање децималних бројева. Кључни појмови: природни бројеви, декадни систем, изрази, једначине и неједначине, разломци, децимални запис Тип часа: Обрада, утврђивање, вежбање		

Уме да израчуна половину четвртину и десетину неке целине				
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: именује елементе и опише особине квадра и коцке; – црта мреже и прави моделе квадра и коцке; – препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна; израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна	1МА.1.2.1. 1МА.1.2.2. 1МА.1.2.3. 1МА.1.2.4.	ГЕОМЕТРИЈА Квадар и коцка Кључни појмови садржаја: коцка, квадар, Тип часа: Обрада, утврђивање, вежбање	Компетенција за учење; Рад с подацима и информацијама Сарадња; Комуникација	демонстративна, интерактивна, текстуална, практична, учења путем откривања, смислено учење, графичко представљање разних стварних ситуација

површину и запремину квадра и коцке;				
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; – израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадра и коцке;	1MA.1.4.1. 1MA.1.4.2.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ Мерење површине (m^2, dm^2, cm^2, mm^2, km^2, ha, a). Површина квадрата и правоугаоника. Површина квадра и коцке. Мерење запремине (m^3, dm^3, cm^3, mm^3). Запремина квадра и коцке. Кључни појмови површина и запремина. Тип часа: Обрада, утврђивање, вежбање	Компетенција за учење; Рад с подацима и информацијама Сарадња; Комуникација	демонстративна, интерактивна , текстуална, практична, учења путем откривања, смислено учење, графичко представљање разних стварних ситуација

Наставни предмет: Математика (додатна настава)

Циљ предмета:

Циључења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова. Додатном наставом треба да подстакнемо ученике који брзо и лако усвајају наставно градиво и развијамо њихове потенцијале.

Разред: Четврти

Годишњи фонд: 36

Недељни фонд часова: 1

Литература: Наставни листови за четврти разред, Сенка Тахировић Раковић, Ива Иванчевић Илић, Нови Логос, Београд, 2021.

Математички лист, Приручници за такмичења

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
По завршетку разреда ученик ће бити у стању	1МА.3.1.1. 1МА.3.1.2. 1МА.3.1.3.	Природни бројеви	Компетенција за учње; Рад с подацима и	демонстративна интерактивна истраживачка

да: – реши једначине и неједначине и провери тачност решења; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; – процени вредност израза са једном рачунском операцијом; – одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју;	1MA.3.1.4. 1MA.3.1.5. 1MA.1.3.2. 1MA.2.3.1. 1MA.2.3.2. 1MA.3.3.1. 1MA.3.3.2.		информацијама; Сарадња; Комуникација, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	илустративна игра хеуристичка експериментална текстуална, практична, учења путем откривања, смислено учење, амбијентално учење, решавање проблема. - графичко представљање разних стварних ситуација помоћу Венових дијаграма (или на друге начине); - упознавање и графичко представљање бројног низа природних бројева; решавати бројне израза - повећање ефикасности наставе кроз аналитички и синтетички приступ решавању текстуалних задатака; - паралелно са случајевима једнокости двају израза, ученици упознају и

				случаје вене једнакости, - откривање идеје пресликавања увођењем таблица и дијаграма; практичним радом утврдити зависност између података; - упутити ученике како да у разним животним ситуацијама уочавају одговарајуће математичке релације;
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – реши једначине и неједначине и провери тачност решења; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; – процени вредност израза са једном	1MA.3.1.1. 1MA.3.1.2. 1MA.3.1.3. 1MA.3.1.4. 1MA.3.1.5. 1MA.1.3.2. 1MA.2.3.1. 1MA.2.3.2. 1MA.3.3.1. 1MA.3.3.2.	Решавање сложених задатака помоћу једначина и дијаграма	Компетенција за учње; Рад с подаима и информацијама; Сарадња; Комуникација, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	демонстративна интерактивна истраживачка илустративна игра хеуристичка експериментална текстуална, практична, учења путем откривања, смислено учење, амбијентално учење, решавање проблема. - графичко представљање разних стварних ситуација помоћу Венових дијаграма (или на друге начине); -

рачунском операцијом; – одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју;				упознавање и графичко представљање бројног низа природних бројева; решавати бројне израза - повећање ефикасности наставе кроз аналитички и синтетички приступ решавању текстуалних задатака; - паралелно са случајевима једнокости двају израза, ученици упознају и случајевене једнакости, - откривање идеје пресликавања увођењем таблица и дијаграма; практичним радом утврдити зависност између података; - упутити ученике како да у разним животним ситуацијама уочавају одговарајуће математичке релације;
демонстративна интерактивна истраживачка	1MA.3.1.1. 1MA.3.1.2. 1MA.3.1.3.	Логички и комбинаторни задаци	Компетенција за учење; Рад с подацима и	демонстративна интерактивна истраживачка

илустративна игра хеуристичка експериментална	1MA.3.1.4. 1MA.3.1.5. 1MA.1.3.2. 1MA.2.3.1. 1MA.2.3.2. 1MA.3.3.1. 1MA.3.3.2.		информацијама; Сарадња; Комуникација, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	илустративна игра хеуристичка експериментална текстуална, практична, учења путем откривања, смислено учење, амбијентално учење, решавање проблема. - графичко представљање разних стварних ситуација помоћу Венових дијаграма (или на друге начине); - упознавање и графичко представљање бројног низа природних бројева; решавати бројне израза - повећање ефикасности аналитички и синтетички приступ решавању текстуалних зadataка; - паралелно са случајевима једнокости двају израза, ученици упознају и случајевенеједнакости,

				- откривање идеје пресликавања увођењем таблица и дијаграма; практичним радом утврдити зависност између података; - упутити ученике како да у разним животним ситуацијама уочавају одговарајуће математичке релације;
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; – израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадра и коцке; реши	1MA.3.2.1. 1MA.3.2.2. 1MA.3.2.3. 1MA.3.2.4. 1MA.3.2.5.	Правоугаоник и квадрат	Компетенција за учење; Рад с подацима и информацијама; Сарадња; Комуникација, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	експериментална демонстративна игра илустративна кроз практичан рад објаснити систем јединица мера; - мере за дужину/површину обрађивати упоредо са одговарајућим градивомиз геометрије

проблемске задатке у				
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; – израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадра и коцке; реши проблемске задатке у контексту мерења	1MA.3.2.1. 1MA.3.2.2. 1MA.3.2.3. 1MA.3.2.4. 1MA.3.2.5.	Квадар и коцка	Компетенција за учење; Рад с подацима и информацијама; Сарадња; Комуникација, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	експериментална демонстративна игра илустративна кроз практичан рад објаснити систем јединица мера; - мере за дужину/површину обрађивати упоредо са одговарајућим градивомиз геометрије
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: прочита, упореди и	1MA.3.4.1. 1MA.3.4.2. 1MA.3.4.3.	Проблеми мерења,превожења и размештаја предмета	Компетенција за учење; Рад с подацима и информацијама; Сарадња; Комуникација,	експериментална демонстративна игра илустративна кроз практичан рад објаснити систем јединица мера; - мере

претвори јединице за мерење површине и запремине; – израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадра и коцке; реш проблемске здатке у контексту мерења			Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	за дужину/површину обрађивати упоредо са одговарајућим градивомиз геометрије
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; – израчуна површину квадрата и	1MA.3.1.1. 1MA.3.1.2. 1MA.3.1.3. 1MA.3.1.4. 1MA.3.1.5. 1MA.1.3.2. 1MA.2.3.1. 1MA.2.3.2. 1MA.3.3.1. 1MA.3.3.2.	Занимљиви задаци	Компетенција за учње; Рад с подацима и информацијама; Сарадња; Комуникација, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	експериментална демонстративна игра илустративна кроз практичан рад објаснити систем јединица мера; - мере за дужину/површину обрађивати упоредо са одговарајућим градивомиз геометрије

правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадра и коцке; – реши једначине и неједначине и провери тачност решења; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; – процени вредност израза са једном рачунском операцијом; – одреди вишеструке декадне јединице				
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – реши једначине и	1MA.3.1.1. 1MA.3.1.2. 1MA.3.1.3. 1MA.3.1.4. 1MA.3.1.5. 1MA.1.3.2.	Такмичења	Компетенција за учење; Рад с подацима и информацијама; Сарадња; Комуникација,	експериментална демонстративна игра илустративна кроз практичан рад објаснити систем јединица мера; - мере

неједначине и провери тачност решења; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; – процени вредност израза са једном рачунском операцијом; – одреди вишеструке декадне јединице прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; – израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадра и коцке	1MA.2.3.1. 1MA.2.3.2. 1MA.3.3.1. 1MA.3.3.2. 1MA.3.2.1. 1MA.3.2.2. 1MA.3.2.3. 1MA.3.2.4. 1MA.3.2.5. 1MA.3.4.1. 1MA.3.4.2. 1MA.3.4.3.		Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	за дужину/површину обрађивати упоредо са одговарајућим градивомиз геометрије

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПЕТИ РАЗРЕД

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Наставни предмет: Српски језик и књижевност

Број часова (недељно/годишње): 5/180

Циљеви (предмета): Циљеви наставе и учења *српског језика и књижевности* јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања оулози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Стандарди:

Стандарди који се реализују у 5. разреду основне школе

1. ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ

Основни ниво

CJ.1.1.1. разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи

CJ.1.1.4. разликује основне делове текста и књиге (наслов, наднаслов, поднаслов, основни текст, поглавље, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор); препознаје цитат; служи се садржајем да би пронашао одређени део текста

- CJ.1.1.5. проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима
- CJ.1.1.6. разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног
- CJ.1.1.7. повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту

Напредни ниво

- CJ.3.1.3. издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или аргументе против ње; изводи закључке засноване на сложенијем тексту

2. ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

Основни ниво

- CJ.1.2.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
- CJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу
- CJ.1.2.3. саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да га организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста)
- CJ.1.2.4. уме да преприча текст
- CJ.1.2.6. влада основним жанровима писане комуникације: саставља писмо; попуњава различите обрасце и формуларе с којима се сусреће у школи и свакодневном животу
- CJ.1.2.8. примењује правописну норму(из сваке правописне области) у једноставним примерима

Средњи ниво

- CJ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је целовит и кохерентан
- CJ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај
- CJ.2.2.4. зна основне особине говорног и писаног језика*
- CJ.2.2.5. зна правописну норму и примењује је у већини случајева¹⁹

Напредни ниво

- CJ.3.2.1. организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста
- CJ.3.2.5. зна и доследно примењује правописну норму

3. ГРАМАТИКА, ЛЕКСИКА, НАРОДНИ И КЊИЖЕВНИ ЈЕЗИК

Основни ниво

- CJ.1.3.3. одређује место реченичног акцента у једноставним примерима
- CJ.1.3.4. препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи
- CJ.1.3.6. препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску реченицу и комуникативну реченицу)
- CJ.1.3.7. разликује основне врсте независних реченица (обавештајне, упитне, заповедне)
- CJ.1.3.8. одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима
- CJ.1.3.9. правилно употребљава падеже у реченици и синтагми
- CJ.1.3.10. правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта)
- CJ.1.3.12. познаје основне лексичке појаве: једнозначност и вишезначност речи; основне лексичке односе: синонимију, антонимију, хомонимију; метафору* као лексички механизам
- CJ.1.3.13. препознаје различита значења вишезначних речи које се употребљавају у контексту свакодневне комуникације (у кући, школи и сл.)
- CJ.1.3.14. зна значења речи и фразеологизама који се употребљавају у контексту свакодневне комуникације (у кући, школи и сл.), као и оних који се често јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.)
- CJ.1.3.15. одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви)

Средњи ниво

- CJ.2.3.3. познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи
- CJ.2.3.6. одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима
- CJ.2.3.7. препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици
- CJ.2.3.8. препознаје главна значења и функције глаголских облика

Напредни ниво

- CJ.3.3.1. дели реч на слоге у сложенијим случајевима
- CJ.3.3.4. познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама
- CJ.3.3.6. познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези с њима)

4. КЊИЖЕВНОСТ

Основни ниво

- SJ.1.4.1. повезује наслове прочитаних књижевних дела (предвиђених програмима од V до VIII разреда) са именима аутора тих дела
- SJ.1.4.2. разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност)
- SJ.1.4.3. разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму
- SJ.1.4.4. препознаје врсте стиха (римовани и неримовани; осмерац и десетерац)
- SJ.1.4.6. препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, поређење, ономатопеја)¹⁸
- SJ.1.4.7. уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње, лик...

Средњи ниво

- SJ.2.4.1. повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања
- SJ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација
- SJ.2.4.4. разликује књижевнонаучне врсте: биографију, аутобиографију, дневнички путопис и научно-популарне текстове
- SJ.2.4.5. препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, градација, метафора, контраст)
- SJ.2.4.6. одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност
- SJ.2.4.7. разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: приповедање, описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог
- SJ.2.4.8. уочава разлику између препричавања и анализе дела

Напредни ниво

- SJ.3.4.1. наводи наслов дела, аутора, род и врсту на основу одломака, ликова, карактеристичних тема и мотива
- SJ.3.4.3. разликује аутора дела од лирског субјекта и приповедача у делу
- SJ.3.4.4. проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилских фигура у тексту
- SJ.3.4.5. одређује и именује врсту стиха и строфе
- SJ.3.4.7. изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже

Литература:

Уџбеник: Читанка за српски језик и књижевност за 5.разред основне школе, „Чаролија стварања“, Наташа Станковић Шошо, Бошко Сувајџић, Нови Логос, Београд, 2021.

Граматика српског језика за 5.разред основне школе,, Језичко благо",Светлана Слијепчевић,Наташа Станковић Шошо, Бошко Сувајдић, Нови Логос , Београд, 2021.

Радна свеска за српски језик и књижевност за 5.разред основне школе ,, У потрази за језичким благом", Наташа Станковић Шошо, Светлана Слијепчевић, Бошко Сувајдић, Нови Логос , Београд, 2021.

ТЕМА (НАЗ ИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАС ОВА ПО ТЕМ И	АКТИВ НОСТИ УЧЕНИ КА	АКТИВН ОСТИ НАСТАВ НИКА	МЕТОД Е РАДА	ОБЛИЦ И РАДА	КОРЕЛА ЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕ ТИМА	ИСХОДИ	НАЧИ Н ПРОВЕ РЕ	МЕЂУПРЕД МЕТНЕ КОМПЕТЕН ЦИЈЕ
КЊИ ЖЕВН ОСТ	70	-активан приступ при излагањ у новог градива и изради задатака на часу, - практична примена стечених знања, - активно учешће у раду, -	-упознаје ученике са циљевима и садржајима програма, - упознаје их са правилним а рада, - упознаје их са критеријумима оцењивања по областима, а,	вербална, демонстрација, метода учења путем открића, монолошка, дијалогска, метода рада на тексту, метода графичких радова, метода	Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару, пројектни наставаа	Унутарпредметна корелација, историја, географија, ликовна култура, музичка култура, биологија, информатика и рачунарство, верска настава, грађанско васпитање	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разликује књижевни и некњижевни текст; упоређује одлике фикционалне и нефикционалне књижевности - чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела - чита са разумевањем одабране примере	Писмене провере, усмени одговори, домаћи задаци, формативно оцењивање, самосталност и евалуација на одређеним	1.КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ Ученик уочава структуру градива тј. одваја битно од небитног. Ефикасно користи различите методе учења. Разликује чињенице од ставова,

		самопро цењива ње напретка , - навести очекива не активно сти ученика с обзиром на тему (запажа, упоређуј е, примењ ује, повезује, решава проблем , организу је, повезује знања са другим области ма, ослања	- упознаје ученике, одређује њихово претходн о искуство, снима иницијал но стање, - редовно прати рад и залагање ученика на часу, - води рачуна о индивиду ализацији приступу ученику, - подстиче код ученика развој мишљења и разумева ња, -	практич ног рада, проблем ска метода			осталих типова текстова - одреди род књижевног дела и књижевну врсту - разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности - разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији - анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле - поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин, сцена, појава) - разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца	часовим а и на крају теме	веровања и мишљења. Уме да процени степен у ком је овладао градивом. 2. ВЕШТИН А КОМУНИ КАЦИЈЕ Познавање усмене и писане комуникац ије, комуникац ије путем интернета и телефона; уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано). Уважава саговорник

		се на претходно искуство), - предузимљивост	менторска улога наставника, - негује позитивну климу у одељењу, - омогућава подстицајну средину за рад и учење, - охрабрује, помаже и подстиче ученике, - омогућава ученицима да сами изводе закључке, - подстиче ученике на учење, -				- разликује облике казивања - увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике - одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту - процени основни тон певања, приповедања или драмске радње (шалив, ведар, тужан и сл.) - развија имагинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива књижевних дела - одреди тему и главне и споредне мотиве - анализира узрочно-последично низање мотива - илуструје особине ликова примерима		а. Изражава своје ставове и мишљења, осећања и вредности на позитиван и аргументован начин. Негује културу дијалога. 3. РАД СА ПОДАЦИМА И ИНФОРМАЦИЈАМА Зна да је за разумевање догађаја и доношење исправних одлука потребно имати и поуздане податке. Уме да

			Инсистир а на системати чности у раду и поштовањ у принципа и правила рада, - Инсистир а на практичн ој примени стечених знања, - Оцењива њем мотивише ученике за учење, - Оцењива њем процењуј е ниво постигнућ а ученика, - Учи				из текста - вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове - илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима - уважава националне вредности и негује српску културноисторијску баштину - наведе примере личне добити од читања - напредује у стицању читалачких компетенција - упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст		процењује поузданост података и препозна могуће узроке и грешке. Користи табеларни и графички приказ података и уме да их чита и тумачи. Користи информаци оне технологиј е за чување, презентаци ју и основну обраду података. 4. ДИГИТАЛ НА КОМПЕТЕ НЦИЈА
ЈЕЗИК	70		а ученика, - Учи	вербалн а,	Фронтал ни,	Унутарпр едметна	- разликује променљиве речи од	Писмен е	

		ученике како да процењују у свој напредак. - Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика. - Даје потпуну и разумљиву повратну информацију ученицима о њиховом раду,	демонстрација, метода учења путем открића, монолошка, дијалошка, метода рада на тексту, метода графичких радова, метода практичног рада, проблемска метода	групни, индивидуални, рад у пару, пројектна настава	корелација, информатика и рачунарство, музичка култура, ликовна култура, страни језик	непроменљивих - разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деклинацију - разликује основне функције и значења падежа - употребљава падежне облике у складу са нормом - употребљава глаголске облике у складу са нормом - разликује основне реченичне чланове (у типичним случајевима)	провере, усмени одговори, домаћи задаци, формативно оцењивање, самоевалуација и евалуација на одређеним часовима и на крају теме	Подразумева сигурну и критичку употребу електронских медија на послу, у слободном времену и комуникацију. 5. РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА Ученик испитује проблемску ситуацију и проналази могућа решења. Упоредиће различита могућа решења. Примењује изабрано решење и
		- Самовреднује реализацију програма, - Планира новине и	вербална, демонстрација, метода учења путем открића,	Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару, пројектна		- доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; интерпункцијских		

			измене за следећу школску годину.	монолошка, дијалошка, метода рада на тексту, метода графичких радова, метода практичног рада, проблемска метода	а настава		знакова - користи правопис (школско издање)		прати његову примену. Вреднује примену датог решења и идентификује добре и слабе стране.
				вербална, демонстрација, метода учења путем открића, монолошка, дијалошка, метода рада на	Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару, пројектна настава		- правилно изговара речи водећи рачуна о месту акцента и интонацији реченице - говори јасно поштујући књижевнојезичку норму - течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове		6. ВЕШТИНА САРАДЊЕ Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе. Доприноси постизању договора о реализацији и заједничког рада . Активно слуша и

				тексту, метода графичких радова, метода практичног рада, проблемска метода					поставља релевантна питања. Ангажује се у извршавањ у преузетих обавеза у оквиру групе.
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	40	активан приступ при излагањ у новог градива и изради задатака на часу, - практична примена стечених знања, - активно учешће у раду, -		вербална, демонстрација, метода учења путем открића, монолошка, дијалошка, метода рада на тексту, метода графичких радова, метода	Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару, пројектна настава	Унутарпретметна корелација, информатика и рачунарство, музичка култура	- користи различите облике казивања: дескрипцију (портрет и пејзаж), приповедање у 1. и 3. лицу, дијалог - издваја делове текста (наслов, пасусе) и организује га у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста) - саставља говорени или писани текст о доживљају књижевног дела и на теме из свакодневног живота и света	Писмене провере, усмени одговори, домаћи задаци, формативно оцењивање, самоевалуација и евалуација на одређеним	7. ВЕШТИНА ЗА ЖИВОТ У ДЕМОКРАТСКОМ ДРУШТВУ Активно учествује у животу школе. Поштује разлике. Познаје друге културе и традиције. Развија толеранцију

		самопро цењива ње напретка , - навести очекива не активно сти ученика с обзиром на тему (запажа, упоређуј е, примењ ује, повезује, решава проблем , организу је, повезује знања са другим области ма, ослања		практич ног рада, проблем ска метода			маште - проналази експлицитно и имплицитно садржане информације у једноставнијем књижевном и некњижевном тексту - напамет говори одабране књижевне текстове или одломке	часовим а и на крају теме	у. Активно, компетентн о и критички учествује у демократск ом друштву. 8. БРИГА ЗА ЗДРАВЉЕ Практикује правилну исхрану, познаје заразне болести и њихову превенцију , правилну употребу лекова, пружање прве помоћи, бављење спортом, превенцију

		се на претходно искуство), - предузимљивост							од болести зависности. 9. ЕКОЛОШКА КОМПЕТЕНЦИЈА Подразумева разумевање и спремност за ангажовање у заштити природе и природних ресурса. 10. ЕСТЕТСКА КОМПЕТЕНЦИЈА Подразумева прихватање важности креативности и

									естетских вредности у читавом низу медија и у свим уметности ма. 11. ПРЕДУЗЕТНИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА Ученик показује иницијативу у упознавању са карактеристикама тржишта рада. Има развијене вештине тражења посла. Уме да идентификује и адекватно

									представи своје вештине и способност и. Има способност представљања адекватних и реалних циљева.

Наставни предмет: Српски језик и књижевност (допунска настава)

Број часова (недељно/годишње): 5/180

Циљеви (предмета): Циљеви наставе и учења *српског језика и књижевности* јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања оулози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Литература:

Уџбеник: Читанка за српски језик и књижевност за 5.разред основне школе,,Чаролија стварања", Наташа Станковић Шошо, Бошко Сувајдић , Нови Логос , Београд, 2021.

Граматика српског језика за 5.разред основне школе,, Језичко благо",Светлана Слијепчевић,Наташа Станковић Шошо, Бошко Сувајдић, Нови Логос , Београд, 2021.

Радна свеска за српски језик и књижевност за 5.разред основне школе ,, У потрази за језичким благом", Наташа Станковић Шошо, Светлана Слијепчевић, Бошко Сувајдић, Нови Логос , Београд,2021.

ТЕМА	ПЛАН ИРАН БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	НАСТАВ НЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВ НА СРЕДСТВ А	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕ РЕ
1. ГРАМАТИКА И ЈЕЗИК Прост глаголски и именски предикат Апозиција Објекат - прави и неправи Падежи - употреба одговарајућег облика у реченици Разликовање падежа Служба падежа у реченици	28	монолошк а, дијалoшкa , рад на тексту, демонстра тивна, истражив ачки рад ученика	фронтални, индивидуал ни, рад у паровима, групни рад	уџбеници, наставни листови, материјал и за креативно учење, постери и карте, презентац ије	Ученик: - препознаје реченичне чланове у једноставниј им примерима - препознаје падеже у типичним примерима - препознаје основне глаголске облике - препознаје променљиве врсте речи - препознаје	Усмена и писмена испитив ања

(субјекат, објекат) Компарација придева Промена личних заменица по падежима Разликовање енклитика од дужих облика личних заменица када се гласовно подударају Глаголски вид - разликовање Глаголски род – разликовање Презент помоћних глагола Промена глагола кроз презент, перфекат, футур 1 Предлози и прилози Придеви и прилози					предлоге и прилоге	

2.КЊИЖЕВНО СТ Изражајно читање уз поштовање правописних знакова Подвлачење најбитнијих података у тексту	4	монолошк а, дијалoшкa , рад на тексту, демонстра тивна, истражив ачки рад ученика	фронтални, индивидуал ни, рад у паровима, групни рад	учбеници, наставни листови, материјал и за креативно учење, постери и карте, презентац ије	Ученик - изражајно чита ћирилични и латинични текст - подвлачи и издваја најбитнији податак у тексту	Усмена и писмена испитив ања
3. ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊ Е Писање присвојних придева Писање суперлатива придева Писање заменица Писање вишечланих назива установа и организација Писање одричне речце НЕ	4	монолошк а, дијалoшкa , рад на тексту, демонстра тивна, истражив ачки рад ученика	фронтални, индивидуал ни, рад у паровима, групни рад	учбеници, наставни листови, материјал и за креативно учење, постери и карте, презентац ије	примењује правописну норму у једноставниј им примерима	Усмена и писмена испитив ања

Наставни предмет: Српски језик и књижевност (додатна настава)

Број часова (недељно/годишње): 5/180

Циљеви (предмета): Циљеви наставе и учења *српског језика и књижевности* јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Литература:

Уџбеник: Читанка за српски језик и књижевност за 5.разред основне школе, „Чаролија стварања“, Наташа Станковић Шошо, Бошко Сувајдић, Нови Логос, Београд, 2021.

Граматика српског језика за 5.разред основне школе, „Језичко благо“, Светлана Слијепчевић, Наташа Станковић Шошо, Бошко Сувајдић, Нови Логос, Београд, 2021.

Радна свеска за српски језик и књижевност за 5.разред основне школе, „У потрази за језичким благом“, Наташа Станковић Шошо, Светлана Слијепчевић, Бошко Сувајдић, Нови Логос, Београд, 2021

ТЕМА	ПЛАНИРА Н БРОЈ	НАСТАВН Е	ОБЛИЦ И РАДА	НАСТАВН А	ИСХОД И	НАЧИН ПРОВЕР

	ЧАСОВА ПО ТЕМИ	МЕТОДЕ		СРЕДСТВ А		Е
1. ГРАМАТИКА И ЈЕЗИК -Специфичне врсте именица (збирне именице у служби множине; бројне именице) -Падежи месних односа (датов- акузатив-локатив) (2) -Падежни облици у служби прилошких одредби -Прави и неправи објекат исказан акузативом и генитивом -Сложен глаголски предикат -Именски предикат -Описни придеви који немају компарацију -Службе придева у реченици -Личне заменице -Глаголски вид - двовидски глаголи - Глаголски род –	16	дијалогска метода, м етода рада на тексту, метода практичног рада	индивид уални, рад у пару, групни рад	учбеници, наставни листови, материјали за креативно учење, постери и карте, презентациј е	Ученик: -познаје и именује све врсте и подврсте променљ ивих речи - познаје и именује граматич ке категириј е именски х речи и глагола - повезује падеж, основно значење и службу - самостал но	Усмена и писмена испитива ња

разликовање повратних глагола - Слагање субјекта и предиката -Презент свршених глагола -Непроменљиве речи - уочавање на тексту -Семантичка улога акцента - акценат мења значење речи					одређује реченичн е чланове у типични м примери ма - самостал но уочава и именује глагол. облике у реченици или краћем тексту - одређује значење непознат их речи на основу њиховог контекст а	
К Њ И Ж Е В Н О С Т - Одлике књижевних	10	дијалoшка метода, м етода рада	индивид уални, рад у	уџбеници, наставни листови,	Ученик: - продубљ	Усмена и писмена испитива

родова - Мотивска структура лирске песме - уочавање на одабраном примеру (2) - Појам лирског субјекта и приповедача; уочавање у различитим примерима (2) - Одлике лирике на конкретном тексту - Одлике епике на конкретном тексту - Допунски избор текстова из читанке (2) -Учешће у организацији књижевних сусрета "На пола пута" и активно учешће у књижевним вечерима и јавним читањима.		на тексту, метода практичног рада	пару, групни рад	материјали за креативно учење, постери и карте, презентације	ује знања и информације стечене у оквиру редовне наставе; - самостално истражује, закључује и излаже - даје коментар свог и других радова	ња
3.ПРАВОПИС И ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА - Писање придевских сложеница и полусложеница - Вишечлани називи -	6	дијалошка метода, метода рада на тексту, метода практичног	индивидуални, рад у пару, групни рад	учбеници, наставни листови, материјали за креативно	Ученик: - доследно примењује правопис	Усмена и писмена испитивања

употреба великог слова - Описивање - портрет, пејзаж - Примењивање научене правописне норме на непознатом тексту -Правилна употреба падежа - уочавање падежних конструкција у којима се често грешу у средствима јавног информисања(2)		рада		учење, постери и карте, презентације	ну норму у вези с падежим а и облицима именских речи	

Наставни предмет: Енглески језик

Број часова:(недељно /годишње) 2/72

Циљ предмета: Циљ учења страног језика јесте усвајање функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика ученик оспособи за основну писану и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Стандарди:

1.Starter unit- Лични идентитет	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
2.Towns and cities/ Становање	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
3.Days/Породица	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.
4.Wild life/Живи свет	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.6.

5.Learning world/Школа	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5
6.Food and health/Исхрана	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5.
7.Sport/Спорт	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5.
8.Growing up/Историја,временско искуство,доживљај времена	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5.
9.Going away/Путовања	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5.

Литература: ENGLISH PLUS 1 (уџбеник), аутор BenWetz,Нови Логос, Београд, 2020., ENGLISH PLUS 1(Радна свеска), аутор Janet Hardy Gould,Нови Логос, Београд, 2020. у сарадњи саOxford University Press – ом, Оксфорд, Велика Британија, 2020.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАС ОВА ПО ТЕМ И	АКТИВН ОСТИ УЧЕНИК А	АКТИВН ОСТИ НАСТАВ НИКА	МЕТО ДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛА ЦИЈА СА ДРУГИ М ПРЕДМ ЕТИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ ПРЕДМ ЕТНЕ КОМПЕ ТЕНЦИ ЈЕ
1.Starter unit- Лични идентитет	7	посматрају, учавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу.	-планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује, објашњава и демонстрир а наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истражива ње, усвајање и примењива ње стеченог знања	Комби нован и Дијал ошка Демон страти вна Аудит ивна Рад на тексту Метода писања	индивиду ални, фронталн и, рад у пару рад у групи	грађанско васпитањ е, српски језик и књижевн ост,истор ија, други страни језик, ЧОС	- комуницира о хобијима и интересовањима; - разуме суштину и детаље текста који чита/слуша о интересовањима људи; - да напише чланак о себи и својим интересовањима - препозна и именује предмете из учионице; - да каже где се шта налази у простору помоћу предлога за место; - ефикасно комуницира о људима и уме да каже чије је нешто; - разуме текст који чита/слуша којим се описују ствари; - опише жива бића, појаве и предмете користећи одговарајуће придеве; - каже коме нешто припада; - комуницира о земљама, народима и језицима; - поставља једноставна питања и дају одговоре	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи Задатак Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задачи у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног	компете нција за учење, комуник ација , решавањ е проблем а, сарадња, рад са информа цијама и подацим а, дигиталн а компете нција.

								оцењивања, ученички радови/пројект и.	
2.Towns and cities/ Становање	7	посматрају, учавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу.	-планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује, објашњава и демонстрир а наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истражива ње, усвајање и примењива ње стеченог знања	Комби нован и Дијал ошка Демон страти вна Аудит ивна Рад на тексту Метода писања	индивиду ални, фронталн и, рад у пару рад у групи	грађанско васпитање, српски језик и књижевн ост,истор ија, други страни језик, ЧОС	- препозна и именује места у граду; - ефикасно комуницира о месту у коме живе и опише место у ком живи; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о великом броду на мору; - казује велике бројеве; - постави и одговори на питања о месту где живи -упореди места у граду користећи придеве; - разуме текст који чита/слуша о положају места у граду; - комуницирају о положају места у граду; -напише чланак о месту у ком живи	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи Задатак Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројект и.	компетен ција за учење, комуникк ација , решавање проблема, сарадња, рад са информац ијама и подацима, дигитална компетен ција
3.Days/Пор одица	8	посматрају, учавају, откривају и	-планира извођење наставе,	Комби нован	индивиду ални,	грађанско васпитање, српски	- препозна и именује свакодневне активности; - разуме текст који слуша о	Усмено	компетен ција за учење,

		истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу.	осмишљава наставне активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања	и Дијал ошка Демон страти вна Аудит ивна Рад на тексту Метода писања	фронталн и, рад у пару рад у групи	језик и књижевн ост,истор ија, други страни језик, ЧОС	свакодневним активностима; - ефикасно комуницира о својим свакодневним активностима; - разуме суштину и детаље текста о празнику, који слуша/чита о животу једне породице; - препозна и именује чланове породице; -до детаља да кажу колико је сати; - препозна и именује празнике које слави; -разуме текст који слуша о прослави и комуницирају о истој; - ефикасно комуницираја о чињеницама и свакодневним активностима; -пита и каже када и колико често нешто ради; -напише кратак текст о празнику који му се допада	Писмено Активност на часу Домаћи Задатак Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групам, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројект и.	комуникација, решавање проблема, сарадња, рад са информац ијама и подацима, дигитална компетен ција
4.Wild life/Живи свет	10	посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају	-планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује, објашњава и	Комби нован и Дијал ошка Демон	индивиду ални, фронталн и, рад у пару рад у групи	грађанско васпитање, српски језик и књижевн ост,истор ија, други страни језик,	- препозна и именује животиње; - умеју да опишу главне особине животиња; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о угроженим врстама; - опише жива бића, појаве и предмете користећи	Усмено Писмено Активност на часу	компетен ција за учење, комуникација, решавање проблема, сарадња, рад са

		на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу.	демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања	стративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања		ЧОС	одговарајуће суперлативе придева; - разуме суштину и детаље интервјуа који слуша о понашању животиња, - ефикасно комуницира о способностима и стварима које му јесу / нису дозвољене; - упуту, прихвати и одбије позиве; - разуме текст који слуша о тражењу и давању дозволе; -напише кратак чланак о некој животињи	Домаћи Задатак Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	информацијама и подацима, дигитална компетенција
5.Learning world/Школа	8	посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у	-планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика,	Комбинован и Дијалогска Демонстративна Аудит	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	грађанско васпитање, српски језик и књижевност, историја, други страни језик, ЧОС, информатика и рачунарство, географија	- препозна и именује предмете које изучава; - ефикасно комуницира о предметима које изучава, распореду часова и активностима после школе; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о животу и раду у школама широм света; - изрази тренутне радње; - опише шта тренутно ради; - разуме текст који слуша о учењу језика; - комуницира о својим	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи Задатак Посматрање и праћење, усмена провера кроз	компетенција за учење, комуникација, решавање проблема, сарадња, рад са информацијама и подацима, дигитална компетенција

		раду на часу.	упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања	ивна Рад на тексту Метода писања		а	навикама у учењу; - напише чланак о својој школи;	играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	
6.Food and health/Исхрана	9	посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу.	-планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања	Комбинован и Дијалог Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	грађанско васпитање, матерњи језик и књижевност, биологија, други страни језик	- препозна и именује храну; - комуницира о храни коју воли/не воли; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о начину исхране и животу Сумо рвача; - разликује бројиве од небројивих именица и правилно користи одређени и неодређени члан као и детерминаторе; - разумеје интервју који слуша о здрављу и здравим навикама; -изрази допадање и недопадање; - разуме текст који слуша/чита о наручивању хране у ресторану и уме да направи поруџбину; -напише чланак о својим навикама у исхрани;	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи Задатак Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци,	компетенција за учење, комуникација, решавање проблема, сарадња, рад са информацијама и подацима, дигитална компетенција

								тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројект и.	
7.Sport/Спорт	7	посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу.	-планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања	Комбинован и Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	грађанско васпитање, матерњи језик и књижевност, историја, други страни језик, географија	- препозна и именује спортове; -разуме текст који слуша о спорту; - ефикасно комуницира о омиљеном спорту; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о историји Олимпијских игара; - комуницира о догађајима из прошлости; - опише своја искуства из прошлости; - разуме текст који слуша о екстремним спортовима и комуницира о истим; - напишу чланак о неком омиљеном спортисти;.	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи Задатак Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички	компетенција за учење, комуникација, решавање проблема, сарадња, рад са информацијама и подацима, дигитална компетенција

								радови/пројект и.	
8.Growing up/Историја, временско искуство, д оживљај времена	10	посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу.	-планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања	Комби нован и Дијал ошка Демон стративна Аудит ивна Рад на тексту Метода писања	индивиду ални, фронталн и, рад у пару рад у групи	грађанско васпитање, матерњи језик и књижевност, историја, други страни језик	-препозна и именује делове тела; - комуницира о томе како људи изгледају; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о одрастању; - казују датуме; - ефикасно комуницира о догађајима из прошлости; -разуме текст који слуша/чита о биографији људи и комуницира својој биографији: - разуме интервјуса познатом особом, који слуша/чита и уме да састави упитник о нечијем животу; - напишу профил неке познате особе.	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи Задатак Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројект и.	компетен ција за учење, комуникација, решавање проблема, сарадња, рад са информацијама и подацима, дигитална компетен ција
9.Going away/Путовања	6	посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују	-планира извођење наставе, осмишљава наставне	Комби нован и	индивиду ални, фронталн	грађанско васпитање, матерњи језик и	- препозна и именује ствари неопходне на путовању; - разуме текст који слуша о путовању и комуницира о месту које би посетио;	Усмено Писмено	компетен ција за учење, комуникација,

		стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу.	активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања	Дијал ошка Демон страти вна Аудит ивна Рад на тексту Метода писања	и, рад у пару рад у групи	књижевн ост, географија, ЧОС, други страни језик	- разуме суштину и детаље прочитаног текста о летњем распусту; - комуницира о плановима за будућност; - препозна и именује временске прилике; - разуме текст који слуша о временским приликама и комуницира о истим; - шпекулишу о будућим активностима; - разуме текст који слуша/чита о планирању будућих активности и комуницира о истим; - напише текст о планираном одмору;	Активност на часу Домаћи Задатак Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројект и.	решавање проблема, сарадња, рад са информац ијама и подацима, дигитална компетен ција

Наставни предмет: Енглески језик (допунска настава)

ТЕМА	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
1.Starter unit- Лични идентитет	4	Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару, рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	- комуницира о хобијима и интересовањима; - разуме суштину и детаље текста који чита/слуша о интересовањима људи; - да напише чланак о себи и својим интересовањима - препозна и именује предмете из учионице; - да каже где се шта налази у простору помоћу предлога за место; - ефикасно комуницира о људима и уме да каже чије је нешто; - разуме текст који чита/слуша којим се описују ствари; - опише жива бића, појаве и предмете користећи одговарајуће придеве; - каже коме нешто припада; - комуницира о земљама, народима и језицима; - поставља једноставна питања и дају одговоре	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак
2.Towns and cities/ Становање	4	Комбиновани Дијалошка Демонстративна	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	- препозна и именује места у граду; - ефикасно комуницира о месту у коме живе и опише место у ком живи; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о великом броду на мору; - казује велике бројеве; - постави и одговори на питања о месту где живи	Усмено Писмено Активност на часу

		Аудитивна Рад на тексту Метода писања			-упореди места у граду користећи придеве; - разуме текст који чита/слуша о положају места у граду; - комуницирају о положају места у граду; -напише чланак о месту у ком живи	Домаћи задатак
3.Days/Породица	4	Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	- препозна и именује свакодневне активности; - разуме текст који слуша о свакодневним активностима; - ефикасно комуницира о својим свакодневним активностима; - разуме суштину и детаље текста о празнику, који слуша/чита о животу једне породице; - препозна и именује чланове породице; -до детаља да кажу колико је сати; - препозна и именује празнике које слави; -разуме текст који слуша о прослави и комуницирају о истој; - ефикасно комуницирају о чињеницама и свакодневним активностима; -пита и каже када и колико често нешто ради; -напише кратак текст о празнику који му се допада;	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак
4.Wild life/Живи свет	4	Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	- препозна и именује животиње; - умеју да опишу главне особине животиња; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о угроженим врстама; - опише жива бића, појаве и предмете користећи одговарајуће суперлативе придева; - разуме суштину и детаље интервјуа који слуша о понашању животиња,	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи

		Рад на тексту Метода писања			- ефикасно комуницира о способностима и стварима које му јесу / нису дозвољене; - упуту, прихвати и одбије позиве; - разуме текст који слуша о тражењу и давању дозволе; - напише кратак чланак о некој животињи	задатак
5.Learning world/Школа	4	Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	- препозна и именује предмете које изучава; - ефикасно комуницира о предметима које изучава, распореду часова и активностима после школе; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о животу и раду у школама широм света; - изрази тренутне радње; - опише шта тренутно ради; - разуме текст који слуша о учењу језика; - комуницира о својим навикама у учењу; - напише чланак о својој школи	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак
6.Food and health/Исхрана	4	Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	- препозна и именује храну; - комуницира о храни коју воли/не воли; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о начину исхране и животу Сумо рвача; - разликује бројиве од небројивих именица и правилно користи одређени и неодређени члан као и детерминаторе; - разумеје интервју који слуша о здрављу и здравим навикама ; - изрази допадање и недопадање; - разуме текст који слуша/чита о наручивању хране у ресторану и уме да направи поруџбину;	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					-напише чланак о својим навикама у исхрани;	
7.Sport/Спорт	4	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	- препозна и именује спортове; -разуме текст који слуша о спорту; - ефикасно комуницира о омиљеном спорту; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о историји Олимпијских игара; - комуницира о догађајима из прошлости; - опише своја искуства из прошлости; - разуме текст који слуша о екстремним спортовима и комуницира о истим; - напишу чланак о неком омиљеном спортисти;.	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак
8.Growing up/Историја,временско искуство,доживљај времена	4	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	-препозна и именује делове тела; - комуницира о томе како људи изгледају; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о одрастању; - казују датуме; - ефикасно комуницира о догађајима из прошлости; -разуме текст који слуша/читао биографији људи и комуницира својој биографији: - разуме интервјуса познатом особом, који слуша/чита и уме да састави упитник о нечијем животу; - напишу профил неке познате особе.	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак
9.Going away/Путовања	4	Комбиновани Дијалогска Демонстративна	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	- препозна и именује ствари неопходне на путовању; - разуме текст који слуша о путовању и комуницира о месту које би посетио; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о летњем распусту; -комуницира о плановима за будућност; - препозна и именује временске	Усмено Писмено Активност

		Аудитивна Рад на тексту Метода писања			прилике; - разуме текст који слуша о временским приликама и комуницира о истим; - шпекулишу о будућим активностима; -разуме текст који слуша/чита о планирању будућих активности и комуницира о истим; - напише текст о планираном одмору;	на часу Домаћи задатак

Назив предмета: Енглески језик (додатна настава)

ТЕМА	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
1.Starter unit- Лични идентитет	4	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару, рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	- комуницира о хобијима и интересовањима; - разуме суштину и детаље текста који чита/слуша о интересовањима људи; - да напише чланак о себи и својим интересовањима - препозна и именује предмете из учионице; - да каже где се шта налази у простору помоћу предлога за место; - ефикасно комуницира о људима и уме да каже чије је нешто; - разуме текст који чита/слуша којим се описују ствари;	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					- опише жива бића, појаве и предмете користећи одговарајуће придеве; - каже коме нешто припада; - комуницира о земљама, народима и језицима; - поставља једноставна питања и дају одговоре	
2.Towns and cities/ Становање	4	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	- препозна и именује места у граду; - ефикасно комуницира о месту у коме живе и опише место у ком живи; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о великом броду на мору; - казује велике бројеве; - постави и одговори на питања о месту где живи - упореди места у граду користећи придеве; - разуме текст који чита/слуша о положају места у граду; - комуницирају о положају места у граду; - напише чланак о месту у ком живи	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак
3.Days/Породица	4	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	- препозна и именује свакодневне активности; - разуме текст који слуша о свакодневним активностима; - ефикасно комуницира о својим свакодневним активностима; - разуме суштину и детаље текста о празнику, који слуша/чита о животу једне породице; - препозна и именује чланове породице;	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

		Метода писања			-до детаља да кажу колико је сати; - препозна и именује празнике које слави; -разуме текст који слуша о прослави и комуницирају о истој; - ефикасно комуницираја о чињеницама и свакодневним активностима; -пита и каже када и колико често нешто ради; -напише кратак текст о празнику који му се допада;	
4.Wild life/Живи свет	4	Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	- препозна и именује животиње; - умеју да опишу главне особине животиња; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о угроженим врстама; - опише жива бића, појаве и предмете користећи одговарајуће суперлативе придева; - разуме суштину и детаље интервјуа који слуша о понашању животиња, - ефикасно комуницира о способностима и стварима које му јесу / нису дозвољене; - упуту, прихвати и одбије позиве; - разуме текст који слуша о тражењу и давању дозволе; -напише кратак чланак о некој животињи	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак
5.Learning world/Школа	4	Комбиновани Дијалошка	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни	- препозна и именује предмете које изучава; - ефикасно комуницира о предметима које изучава, распореду часова и активностима	Усмено Писмено

		Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	групи	материјали	после школе; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о животу и раду у школама широм света; - изрази тренутне радње; - опише шта тренутно ради; - разуме текст који слуша о учењу језика; - комуницира о својим навикама у учењу; - напише чланак о својој школи	Активност на часу Домаћи задатак
6.Food and health/Исхрана	4	Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	- препозна и именује храну; - комуницира о храни коју воли/не воли; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о начину исхране и животу Сумо рвача; - разликује бројиве од небројивих именица и правилно користи одређени и неодређени члан као и детерминаторе; - разумеје интервју који слуша о здрављу и здравим навикама ; -изрази допадање и недопадање; - разуме текст који слуша/чита о наручивању хране у ресторану и уме да направи поруџбину; -напише чланак о својим навикама у исхрани;	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак
7.Sport/Спорт	4	Комбиновани Дијалошка Демонстративна	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	- препозна и именује спортове; -разуме текст који слуша о спорту; - ефикасно комуницира о омиљеном спорту; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о историји Олимпијских игара; - комуницира о догађајима из прошлости;	Усмено Писмено Активност на часу

		Аудитивна Рад на тексту Метода писања			- опише своја искуства из прошлости; - разуме текст који слуша о екстремним спортовима и комуницира о истим; - напишу чланак о неком омиљеном спортисти;.	Домаћи задатак
8.Growing up/Историја,временско искуство,доживљај времена	4	Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	-препозна и именује делове тела; - комуницира о томе како људи изгледају; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о одрастању; - казују датуме; - ефикасно комуницира о догађајима из прошлости; -разуме текст који слуша/читао биографији људи и комуницира својој биографији: - разуме интервјуса познатом особом, који слуша/чита и уме да састави упитник о нечијем животу; - напишу профил неке познате особе.	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак
9.Going away/Путовања	4	Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	- препозна и именује ствари неопходне на путовању; - разуме текст који слуша о путовању и комуницира о месту које би посетио; - разуме суштину и детаље прочитаног текста о летњем распусту; -комуницира о плановима за будућност; - препозна и именује временске прилике; - разуме текст који слуша о временским приликама и комуницира о истим; - шпекулишу о будућим	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					активностима; -разуме текст који слуша/чита о планирању будућих активности и комуницира о истим; - напише текст о планираном одмору;	

Наставни предмет: Историја

Број часова: 1 часа недељно/ 36 годишње

Циљ предмета: Циљ учења историје је да ученик изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом националном идентитету, културно историјском наслеђу, друштво и држави у којој живи.

Стандарди: ИС.1.1.1 ИС.1.1.2. ИС. 1.1.4. ИС.1.1.5. ИС.1.1.6. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2 ИС.1.2.3. ИС.1.2.5. ИС.2.1.1. ИС.2.1.2. ИС.2.1.4. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.3.1.1. ИС.3.1.2. ИС.3.2.1. ИС.3.2.2. ИС.3.2.3.

Литература: уџбеник Историја (са одабраним историјским изворима), Душко Лопадих, Ивана Петровић, Нови Логос, Београд, 2021. Историја- Велика илустрована енциклопедија, Београд 2009 , Школски атлас историје света; Интернет сајтови www.nb.rswww.narodnimuzej.rs , Е.Пирсон , Стара грча Београд 2006 ; С,Џејмс , Стари Рим, Београд, 2006

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	МЕТОД Е РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
1.ОСНО	4	Ученик	Излагањ	Моноло	Фронт	Географ	– разликује основне	Усменио	Компетенција за учење

ВИ ПРОУЧ АВАЊ А ПРОШЛ ОСТИ		и научено излажу усмено, помоћу шема, слика, географ ско историј ске карте и уз помоћ интерне та	е наставн ика усмено демонст ративно, слике, карте, интерне т, панои	шка, дијалош ка, илустра тивна, демонст ративна	ални, индиви дуални	ија Биологи ја	временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); – лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; – разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости; – именује периоде прошлости и историјске периоде и наведе граничне догађаје; – разврста историјске изворе према њиховој основној подели; – повеже врсте историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека); – наведе главне проналаске и опише њихов утицај на начин живота људи у праисторији; – разликује основне одлике каменог и металног доба; – лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока;	злагање излагање у виду теста и семинарск ихрадова, писмено (тест, контролна вежба)	е; · одговорноучешће у демократскомдруштв у · комуникација; · одговоранодноспрем аоколини; · одговоранодноспрем аздрављу; · предузимљивост и оријентацијакапреду зетништву; · радсаподацима и информацијама; · решавањепроблема; · сарадња; · дигиталнакомпетенц ија.
2. ПРАИС ТОРИЈ А	3	Учениц и научено излажу усмено, помоћу шема,	Излагањ е наставн ика усмено демонст ративно,	Моноло шко дијалош ка, демонст ративна	Фрона лни, групни , индиви дуални	Географ ија Српски језик	– наведе главне проналаске и опише њихов утицај на начин живота људи у праисторији; – разликује основне одлике каменог и металног доба;	Усменион злагање излагање у виду теста и семинарск и храдова,	компетенција за учење; · одговорно учешће у демократском друштву · естетичка компетенција; · комуникација; ·

		слика, географско историјске карте, панои цртежи, излагање у виду семинарског рада и уз помоћ интернета	слике, карте, интернет, панои					писмено (тест, контролна вежба)	одговоран однос према здрављу; · предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Ученик ће бити у стању да: – смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; – уочи динамику различитих историјских појава и промена на историјској карти; – пореди различите историјске изворе и рангира их на основу · рад са подацима и информацијама; · решавање проблема; · сарадња; · дигитална компетенција.
3. СТАРИ ИСТОК	5	Ученици научно излажу усмено,	Излагање наставника усмено	Монолог дијалог, демонстрација	Фронтални, групни, индивидуални	Географија	– лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; – користећи историјску карту, доведе у везу особине рељефа	Усменио излагање излагање у виду теста и	компетенција за учење; · одговорно учешће у демократском друштву · комуникација; ·

		помоћу шема, слика, географ ско историј ске карте, панои цртежи, излагањ е у виду семинар сог рада и уз помоћ интерне та	демонст ративно, слике, карте , интерне т, панои	ративна, илустративна	дуални		и климе са настанком цивилизација Старог истока; – одреди место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерархије заједнице; – пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку; – наведе најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; – идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока; – разликује врсте писама цивилизација Старог истока; – илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени свет; – користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; – изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; – прикупи и прикаже податке	семинарск и храдова, писмено (тест , контролна вежба)	одговоранодноспрем аоколини; · одговоранодноспрем аздрављу; · предузимљивост и оријентацијакапреду зетништву; · радсаподацима и информацијама; · решавањепроблема; · сарадња; · дигиталнакомпетенц ија

							из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему; – визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом;		
4. АНТИЧКА ГРЧКА	12	Ученици научено излажу усмено, помоћу шема, слика, географско историјске карте, панои цртежи, излагање у виду семинарског рада и уз помоћ интернета	Излагање наставника усмено демонстративно, слике, карте, интернет, панои	Монолошко дијалошка, демонстративна, илустративна	Фронтални, групни, индивидуални	Географија	– опише особености природних услова и географског положаја античке Грчке; – лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке; – приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине; – пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античкој Грчкој, – идентификује узроке и последице грчко-персијских ратова и Пелопонеског рата; – истражи основна обележја и значај религије старих Грка; – разликује легенде и митове од историјских чињеница; – наведе значај и последице освајања Александра Великог; – илуструје	Усменио излагање излагање у виду теста и семинарског и храдова, писмено (тест, контролна вежба)	компетенција за учење; · одговорно учешће у демократском друштву · комуникација; · одговорно однос према околини; · одговорно однос према здрављу; · предузимљивост и оријентација ка предузетништву; · рад са подацима и информацијама; · решавање проблема; · сарадња; · дигитална компетенција.

							примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет; – користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античке Грчке и хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију; – израчуна временску удаљеност између појединих догађаја; – користи основне историјске појмове;;		
5. АНТИЧКИ РИМ	12	Ученици научено излажу усмено, помоћу шема, слика, географско историјске карте, паное цртежи, излагањ	Излагање наставника усмено демонстративно, слике, карте, интернет, паное	Монолог дијалог, демонстративна, илустративна	Фронтални, групни, индивидуални	Географија	– лоцира на историјској карти простор настанка и ширења Римске државе; – наведе основне разлике између античке римске републике и царства; – разликује узроке од последица најзначајнијих догађаја у историји античког Рима; – истражи основна обележја и значај религије античког Рима; – илуструје	Усменио излагање излагање у виду теста и семинарски храдова, писмено (тест, контролна вежба)	компетенција учење; · одговорно учење у демократском друштву · комуникација; · одговорно однос према околини; · одговорно однос према здрављу; · рад са подацима и информацијама; · решавање проблема; · сарадња; · дигитална компетенција.

		е у виду семинара и уз помоћ интернета					примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на савремени свет; – пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму; – наведе најзначајније последице настанка и ширења хришћанства; – лоцира на карти најважније римске локалитете на територији Србије;		

Наставни предмет:Историја (допунска настава)

ТЕМА	ПЛАНИРА БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
Основи проучавања	4	Монолошко дијалогска, Илустрацио	Фронтални ,Групни,	Карте,	– разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); – лоцира	Усмено испитивање

прошлости		на Демонстрац иона	Индивидуа лни рад	Слике, Панои, Компију тер	одређену временску одредницу на временској ленти; – разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости; – именује периоде прошлости и историјске периоде и наведе граничне догађаје; – разврста историјске изворе према њиховој основној подели; – повеже врсте историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј,	
Праисторија	3	Монолошко диолошка,И лустрацион а Демонстрац иона	Фронтални ,Групни,И ндивидуал ни	Фронтал ни,Групн и,Индив идуални	наведе главне проналаске и описе њихов утицај на начин живота људи у праисторији; – разликује основне одлике каменог и металног доба;	
Стари Исток	5	Монолошко диолошка,И лустрацион а Демонстрац иона	Фронтални ,Групни,И ндивидуал ни	Фронтал ни,Групн и,Индив идуални	лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; – користећи историјску карту, доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока; – одреди место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерархије заједнице; – пореди начин живота припадника различитих	Усмено испити вање

					друштвених слојева на Старом истоку; – наведе најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; – идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог	
Античка Грчка	12	Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални		
Антички Рим	12	Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	– опише особености природних услова и географског положаја античке Грчке; – лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке; – приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине; – пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античкој Грчкој, – идентификује узроке и последице грчко-персијских ратова и Пелопонеског рата; – истражи основна обележја и значај религије старих Грка; – разликује легенде и митове од историјских чињеница; – наведе значај и последице освајања Александра Великог; – илуструје примерима	Усмено испитивање

Наставни предмет : Географија

Број часова: недељно 1/годишње 36

ТЕМА	СТАНДАРДИ
ЧОВЕК И ГЕОГРАФИЈА	ГЕ.1.2.3. именује Земљине сфере литосферу, атмосферу, хидросферу, биосферу) и препознаје њихове основне одлике
ВАСИОНА	ГЕ.1.2.1. именује небеска тела у Сунчевом систему и наводи њихов распоред ГЕ.1.2.2. описује облик Земље и препознаје појаве и процесе везане за њена кретања
ПЛАНЕТА ЗЕМЉА	ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице -објекте , појаве , процесе и односе који су представљени моделом , сликом, графиком,табелом ,схемом ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке : на немој карти, картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима..) графиком табелом схемом ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним (топографским) и каузалним везама географских чињеница -објеката, појава процеса и односа на основу анализе географске карте/глобуса. ГЕ.1.2.2. описује облик Земље и препознаје појаве и процесе везане за њена кретања ГЕ.1.2.3. именује Земљине сфере и препознаје њихове основне одлике ГЕ.2.2.1. описује небеска тела и њихова кретања ГЕ.2.2.2. разликује и објашњава географске чињенице -објекте , појаве процесе и односе у Земљиним сферама ГЕ.3.2.1. препознаје димензије Земље и објашњава последице Земљиног облика и њених кретања ГЕ.3.2.2. објашњава физичко-географске законитости географском омотачу и климатску, биогеографску зоналност) и наводи мере за његову заштиту , обнову и унапређивање

**Циљ
предмета**

: Циључења предметагеографије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским демографским , насеобинским , политичко-географским , економско-географским интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Литература:Географија за 5. разред основне школе , Марко Јосимовић, Нови Логос, Београд, 2019.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОС ТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОС ТИ НАСТАВНИ КА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦИЈ А СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИ МА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ ПРЕДМ ЕТНЕ КОМПЕ ТЕНЦИ ЈЕ
ЧОВЕК И ГЕОГР АФИЈА	3	Ученик/ца : Се представља и износи своје карактеричн е особености и начин учења; ради	Наставник/ ца Поставља циљеве, дефинише очекивања; Излаже садржаје на различите	Илустрат ивно демонстр ативна, Дијалогш ка.	Фронталн и , рад у пару, индивиду ални рад	Природа и друштво ,математика, информатика и рачунарство	На крају теме ученик/ца ће знати да : Повеже постојећа знања о природи и	Писмана, усмена провера; дефиниши , наведи, опиши идентифик уј,	Вештин е учења, комуник ације, сарадња , рад са подаци ма и информ

		иницијални тест; Процењује сопствени рад и напредак у првом циклусу основног образовања; пажљиво прати излагање наставника; Износи своја мишљења; Прати садржаје у уџбенику; Гледа презентације; Учи путем паноа/илустација у уџбенику; Проналази информације; Уочава, разликује, упоређује, класификује	начине; користи иновативне технике - подстиче мотивацију код ученика; Објашњава; постиже ученике на развој компетенција, поставља питања, израђује паное, презентације; упућује ученике на истраживања, израду паноа, израду игровних активности, задаје домаће задатке, прати излагања ученика, бележи активности ученика,				друштву са географском науком и њеним предметом проучавања; да повеже постојећа знања са историјским развојем људског друштва и научно техничким прогресом; Разликује одговорно од неодговорног понашања према природним ресурсима и опстанка човека на	покажи, означи, изабери, испитај, именуј, ко, када, резимирај, повежи, разликуј, процени, дискутуј, прошири; примени практично, пронађи у књизи... оцени и образложи.	ацијама, одговоран однос према околини.

		е, закључује; Ради задатке у учбенику/ра дној свесци; Илуструје, записује кључне речи; Презентује, одговара на питања усмено/писм ано; Процењује сопствени рад у реализацији теме.	оцењује рад ученика , образлаже оцене ученика, анализира рад ученика и свој рад, оцењује час. Додељује ученицима пројектне задатке за тему „Биљни и животињски свет на Земљи,,				планети Земљи.		
ВАСИОНА	4	Пажљиво прати излагање/пре зентације/обј ашњења наставника/ц е; Износи своје мишљење, одговара на питања, решава	Поставља циљеве , дефинише очекивања; Излаже садржаје на различите начине, Користи иновативне технике учења за	Илустрат ивно демонстр ативна , дијалошк а	Фронталн и , рад у пару , групни рад , индивиду ални рад.	Природа и друштво	На крају теме ученик / ца ће умети да разликује појмове васиона, галаксија, Млечни пут, Сунчев	Усмена провера: Дефиниши , наведи, опиши, препознај , објасни , прикажи, разликуј ,. Закључи ; Оцени и образложи	Бештин е учења , комуник ације , сарадње , рад са подаци ма и информ ацијама, одговор

		задатке у уџбенику, илуструје, бележи кључне речи, израђује кратке презентације, израђује квиз картице, учествује у игри асоцијација... Одговара усмено/писмено; процењује сопствени рад, рад наставника, оцењује час, прати своје напредовање.	подстицање мотивације, Објашњава, подстиче ученике на развој компетенција; Поставља питања, израђује паное, презентације, упућује ученике на самостални рад, на израду презентација, паное, Упућује ученике на истраживачки рад, на израду игровних активности, на преузимање иницијативе и пројектовање;				систем, Земља; Да објасни и покаже структуру Сунчевог система, И положај Земље у њему; Разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике;	.	ан однос према околини.

			Прати излагања ученика, бележи активности ученика, оцењује рад ученика образлаже оцене, анализира рад ученика, свој рад; оцењује час.						
ПЛАН ЕТА ЗЕМЉА Облик Земље и структура њене површине Земљина кретања Унутрашња	27	Пажљиво прати излагање наставника/це, објашњења, поставља питања, одговара на постављена питања, црта, записује кључне речи, учествује у игровним активностима	Поставља циљеве часа, дефинише исходе, излаже садржаје, креира час, подстиче /мотивише ученике на активност различитим техникама учења, начином рада; Објашњава	Илустративно демонстративна, дијалогска	Фронтална, рад у пару, индивидуална	Природа и друштво, математика, биологија, историја, техника и технологија, информатика и рачунарство	Умети да одреди положај Месеца у односу на Земљу и именује Месечеве мене Помоћу глобуса опише облик Земље и наведе доказе о њеном	Усмена провера: дефиниши, наведи, опиши, препознај, објасни, нацртај, прикажи, разликуј, закључи; Оцени и образложи.	Вештине учења, комуникације, сарадње, рад са подацима и информацијама, естетске вештине, одговоран однос

грађа и рељеф Земље		а; Усваја нове појмове, Обликује рељеф од пластелина/г лине; израђује временску прогнозу; сакупља стене; Излаже пројектни задатак , прави албуме биљака и животиња по топлотним појасевима ;уочава, разликује, упоређује, класификује ,повезује, закључује,ре шава проблемске задатке; оцењује свој рад и	непознате појмове , појаве и процесе, Подстиче ученике на развој компетенција ,поставља питања, израђује тестове знања; Подстиче ученике на анализу рада и постигнућа; Оцењује рад ученика , образлаже оцене ученицима, оцењује и анализира свој рад ; заједно са ученицима оцењује час.				облику, – помоћу глобуса/ка рте опише распоред копна и воде на Земљи и наведе називе Континента и океана,; примерим а објасни деловање Земљине теже на географск и омотач, Разликује и објасни Земљина кретања и њихове последнице ; Повеже смер ротације са сменом дана и		према околини , дигитал не вештине , естетске вештине , решава ње проблем а, еколош ке вештине вештине предузе тних

		напредовање , оцењује час и рад наставника.					ноћи , Повеже нагнутост Земљине осе са различито м советљено шћу површине Земље ; Повеже револуциј у Земље са сменом годишњих доба на северној полулопти ,и појавом топлотних појасева , Разликује деловање унутрашњ их сила (силе Земљине теже и унутрашњ е топлотеЗе		

							мље); Разликује основне Земљине омотаче унутрашњ е грађе Земље; Помоћу глобуса/ка рте и цртежа описује начине кретања литосферн их плоча(вул канизам , земљотрес и, набирање и раседање); Разликује хипоцентра р и епицентар и наведе трусне зоне у свету и у		

							Србији; Наведе поступке које ће предузети за време земљотрес а ; Опише процес вулканске ерупције и њене последице; помоћу фотографи ја ичли узорка стена , разликује основне врсте стена , описује њихов настанак и наводи примере за њихово коришћењ е;помоћу глобуса/ка		

							рте , мултимеди ја , цртежа објашњава настанак планина и низија,и разликује надморску и релативну висину ;разликује ерозивне и акумулати вне процесе, наведе примере деловања човека на промене у рељефу (бране , насипи , копови); Опише структуру атмосфере , , наведе временске промене		

							које се дешавају у тропосфери (ветрови, падавине, облаци, загревање ваздуха...); Разликује појам времена и климе, наведе климатске елементе и чиниоце и основне типове климе; Графички представи и чита климатске елементе (климадијаграм) користећи ИКТ, Користи дневен метеоролошке		

							извештаје из медија и планира своје активност и у складу са њима , Наводи примере утицаја човека на загађење атмосфере и предвиђа последице таквог понашања ; Наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине , град , гром, олуја);		

							Уочава и разликује на глобусу /карти океане , већа мора , заливе и мореузе; Наведите и опишите својства морске воде , помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива; Наведите И опишите елементе реке , (извор, ушће, различити		

							падови на речном току); Разликује типове језерских басена према начину постанка ; Наведе узроке настанка поплава и бујица и објасни последице њиховог дејства; Наведе поступке које ће предузети за време поплаве и након ње, ; Наведе примере утицаја човека на загађење вода и		

							предвиђа последице таквог понашања; помоћу карте повеже климатске услове са распростра њеношћу живог света на Земљи ; помоћу карте наведе природне зоне и карактерис тичан живи свет у њима , опише утицај човека на изумирање одређених биљних и животињс ких врста , наведе		

							примере за заштиту живог света на Земљи.		
Систематизација градива	1	Ученик одговара на постављене задатке	Прати рад ученика						
Евалуација	1	Износе своја мишљења и попуњавају анкете/ скале процене.	Образлаже оцене , Дели анкетне листиће уз објашњење како се попуњавају.						

Назив предмета: Географија (допунска настава)

ТЕМА	ПЛАН ИРАН БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	НАСТ АВНЕ МЕТО ДЕ	ОБЛИЦ И РАДА	НАСТ АВНА СРЕД СТВА	ИСХОДИ	НАЧИ Н ПРОВ ЕРЕ
ЧОВЕК И ГЕОГРАФИ	1	Илустратив	Групни , рад у	Илустрације	Повеже постојећа знања о природи и друштву са	Саморефлекс

ЈА		но демон страти вна	пару, индивиду ални	, пано , г. читан ка	географском науком и њеним предметом проучавања; да повеже постојећа знања са историјским развојем људског друштва и научно техничким прогресом; Разликује одговорно од неодговорног понашања према природним ресурсима и опстанка човека на планети Земљи.	ија ученик а (ученик сам проце њује шта зна , уме и може)
ВАСИОНА	4	Илуст ратив но демон страти вна	Групни , рад у пару, индивиду ални	Илуст рације , пано ,презе нтациј е.	разликује појмове васиона, галаксија, Млечни пут, Сунчев систем, Земља; Да објасни и покаже структуру Сунчевог система, И положај Земље у њему; Разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике; Умети да одреди положај Месеца у односу на Земљу и именује Месечеве мене Помоћу глобуса опише облик Земље	Анали за одређе ног геогра фског објекта , појаве и процес а.
ПЛАНЕТА ЗЕМЉА Облик Земље и структура њене	29	Радио нице	Групни , рад у пару, индивиду ални	Илуст рације , пано , практ ични	Помоћу глобуса опише облик Земље – помоћу глобуса/карте опише распоред копна и воде на Земљи и наведе називе	Учени к се оцењуј е и на основу активн

површине				радов и,през ентац ије.	Континената и океана,; примерима објасни деловање Земљине теже на географски омотач, Разликује и објасни Земљина кретања и њихове последице ; Повеже смер ротације са сменом дана и ноћи , Повеже нагнутост Земљине осе са различитом советљеношћу површине Земље ; Повеже револуцију Земље са сменом годишњих доба на северној полулопти ,и појавом топлотних појасева , Разликује деловање унутрашњих сила (силе Земљине теже и унутрашње топлотеЗемље); Разликује основне Земљине омотаче унутрашње грађе Земље; Помоћу глобуса/карте и цртежа опише начине кретања литосферних плоча(вулканизам , земљотреси, набирање и раседање); Разликује хипоцентар и епицентар и наведе турсне	ости и његови х резулт ата рада: писањ а и излага ња презен тација, различ итих облика рада, на основу рада на пројек тима и сл.
Земљина кретања Унутрашња грађа и рељеф Земље						
Ваздушни омотач Земље						
Воде на Земљи						
Биљни и животињски свет на Земљи						

					зоне у свету и у Србији; Наведе поступке које ће предузети за време земљотреса ; Опише процес вулканске ерупције и њене последице;помоћу фотографија ичли узорка стена , разликује основне врсте стена , описује њихов настанак и наводи примере за њихово коришћење;помоћу глобуса/карте , мултимедија , цртежа објашњава настанак планина и низија,и разликује надморску и релативну висину ;разликује ерозивне и акумулативне процесе, наведе примере деловања човека на промене у рељефу (бране , насипи , копови); Опише структуру атмосфере, , наведе временске промене које се дешавају у тропосфери(ветрови , падавине облаци, загревање ваздуха..); Разликује појам времена и климе , наведе климатске елементе и чиниоце и основне типове климе;	

					Графички представи и чита климатске елементе (климадијаграм)користећи ИКТ , Користи дневне метеоролошке извештаје из медија и планира своје активности у складу са њима , Наводи примере утицаја човека на загађење атмосфере и предвиђа последице таквог понашања ; Наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине , град , гром, олуја); Уочава и разликује на глобусу /карти океане , већа мора , заливе и мореузе; Наведе и опише својства морске воде , помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива; Наведе И опише елементе реке , (извор, ушће, различити падови на речном току); Разликује типове језерских басена према начину	

					постанка ; Наведе узроке настанка поплава и бујица и објасни последице њиховог дејства; Наведе поступке које ће предузети за време поплаве и након ње, ; Наведе примере утицаја човека на загађење вода и предвиђа последице таквог понашања; помоћу карте повеже климатске услове са распрострањеношћу живог света на Земљи ; помоћу карте наведе природне зоне и карактеристичан живи свет у њима , опише утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста , наведе примере за заштиту живог света на Земљи. Уме да процени свој рад и рад наставника/це.	
ЕВАЛУАЦИЈА	2					Скала процене рада

Назив предмета: Географија (додатна настава)

ТЕМА	ПЛАН ИРАН БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	НАСТАВ НЕ МЕТОДЕ	ОБЛИ ЦИ РАДА	НАСТА ВНА СРЕДСТ ВА	ИСХОДИ Ученик/ца ће умети да :	НАЧИН ПРОВЕР Е
ЧОВЕК И ГЕОГРАФИЈА Развој географске науке Српски географи	1	Илустрат ивно демонстр ативна	Групни , рад у пару, индивидуални рад	Илустра ције , пано , г. читанка	Повеже постојећа знања о природи и друштву са географском научном и њеним предметом проучавања;	Самореф лексација ученика (у ченик сам процењује шта зна , уме и може)
ВАСИОНА Сунце наш извор топлоте Живот у васионском броду Поход на Месец	4	Илустрат ивно демонстр ативна	Групни , рад у пару, индивидуални рад	Илустра ције , пано , презент ације.	да повеже постојећа знања са историјским развојем људског друштва и научно	Анализа одређеног географског објекта, појаве и процеса.
ПЛАНЕТА ЗЕМЉА Докази о облику	29	Радионице	Групни , рад у пару, индивидуални	Илустра ције , пано , практич	техничким прогресом; Разликује небеска тела и	Ученик се оцењује и на основу

Земље Како су континенти добили име Ипак се окреће Поларни дан и поларна ноћ Беле ноћи Поларна светлост Часовне зоне Употребна вредност стена Геоморфолошки облици као природна добра Земљотреси Ватрени појас Пацифика Дан воде Дан планете Земље Посета мет. станици Олује			уални рад	ни радови,п резентац ије.	наводи њихове карактеристике; Помоћу глобуса описе облик Земље и наведе доказе о њеном облику; Разликује и објасни Земљина кретања и њихове последнице ; Повеже смер ротације са сменом дана и ноћи , Повеже нагнутост Земљине осе са различитом советљеношћу површине Земље ; Повеже револуцију Земље са сменом годишњих доба на северној полулопти ,и појавом	активнос ти и његових резултата рада: писања и излагања презента ција, различит их облика рада, на основу рада на пројекти ма и сл.

ЕВАЛУАЦИЈА	2				топлотних појасева , помоћу фотографија или узорка стена , разликује основне врсте стена , описује њихов настанак и наводи примере за њихово коришћење; уме да истражи облике рељефа који су у Србији заштићени законом; уме да осмисли презентацију ... уме да поставља питања везана за тему; Разликује одговорно од неодговорног понашања према	Скала процене рада

					природним ресурсима и опстанка човека на планети Земљи.	

Наставни предмет: Биологија

Број часова: 2 часа недељно/72 годишње

Циљ предмета: Циљ наставе биологије је стедасе осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предмет не садржаје као и да усвајају образовно-васпитних садржаја стекну основна знања о грађи и функцијама основног живота, развију свест о наслеђивању и еволуцији и стицању здравих навика као и одговорност према себи и другима

Стандарди:

1. ТЕМА - ПОРЕКЛО И РАЗНОВРНОСТ ЖИВОГ СВЕТА

БИ.1.1.2.; БИ.1.1.3.1.; БИ.2.1.2.; БИ.2.3.1.; БИ.2.3.2.; БИ.3.1.1.; БИ.3.3.1.; БИ.3.3.4.; БИ.1.6.3.; БИ.2.6.3.

2. ТЕМА - ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА

БИ.1.1.1.; БИ.1.1.3.; БИ.1.1.4.; БИ.1.2.1.; БИ.1.2.2.; БИ.1.2.3.; БИ.1.2.4.; БИ.2.1.2.; БИ.2.1.3.; БИ.2.2.2.; БИ.2.2.3.; БИ.2.2.4.; БИ.3.1.1.; БИ.3.2.2. БИ.1.3.2.; БИ.1.6.1.; БИ.1.6.2.; БИ.1.6.3.; БИ.2.6.3.; БИ.3.6.1.; БИ.3.6.3.

3. ТЕМА - НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА

БИ.1.3.1, БИ.1.3.2. БИ.1.6.1, БИ.1.6.3, БИ.2.6.1, БИ.2.6.3.

4. ТЕМА - ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ

БИ.1.1.3, БИ.1.4.2, БИ.1.4.3, БИ.1.4.4, БИ.1.6.1. БИ.2.1.3, БИ.2.4.4, БИ.2.6.1. БИ.3.4.

5. ТЕМА - ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ

БИ.1.3.1.; БИ.1.5.2.; БИ.1.5.3.; БИ.1.5.4.; БИ.2.5.3.; БИ.2.5.4.; БИ.3.5.4.; БИ.3.5.5

Литература: уџбеник Биологија (1. и 2. део), Гордана Субаков Симић, Марина Дрндарски, Нови Логос, Београд, 2021.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	АКТИВ НОСТИ УЧЕНИ КА	АКТИВ НОСТИ НАСТА ВНИКА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛА ЦИЈА СА ДРУГИ М ПРЕДМ ЕТИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЋУ ПРЕДМ ЕТНЕ КОМПЕ ТЕНЦИ ЈЕ
1. ПОРЕК ЛО И РАЗНО ВРСНО СТ ЖИВО ТА	36	Слушају , записују , Питају, ,повезуј у Прикуп љајупод атке, Анализи рају, Шематс киприка зују Резултат е, Сарађују , Одговар ају,истр ажују	Објашња вају, Демонст рирају, Подстич у, Испитују , Сарађују , Прате И вреднују постигну ћаученик а	Дијалогс ка, монологс ка, методара данатекст у, демонстр ативна, методала бораториј скограда	- Фронталн и, Самостал нирадуче ника(инд ивидуалн ирад,рад у групи,рад у пару)	- природа и друштво Српски језик	- истражује особин еживихбићапремаупутс твиманаставника и водиначуна о безбедноститокомрада; - групишеживабић апремањиховимзаједни чкимособинама; - одабирамакро- морфолошкивидљивеос обиневажнезакласифик ацијуживихбића; - идентификујеосн овнеприлагођеностиспо љашњеграђеживихбића наусловеживотнесредин е, укључујући и основнеодносеисхране и распрострањење; - једноставнимцрт	усмена и писменапр овера, самосталн ирадови (презентац ије	Одговор аноднос премазд рављу Компете нцијаза целож вотноуч ење, Комуни кација, Сарада ња Одговор аноднос премаок олини Решава њепроб лема

							ежмприказујебиолошк еобјектекојепосматра и истражује и означавакључне детаље; - користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и		
2. ЈЕДИН СТВО ГРАЂЕ И ФУНК ЦИЈЕ КАО ОСНО В ЖИВО ТА	16	Слушају , записују , Питају, ,повезуј у Прикуп љају под атке, Анализи рају, Шематс ки прика	Објашња вају, Демонст рирају, Подстич у, Испитују , Сарађују , Прате И вреднују постигну ћа ученик а	Дијалогск а монолог ска, метода ра дан текст у, демонстр ативна, метода ла бораториј ско града	Фронталн и, Самостал ни рад уче ника (инд ивидуалн и рад, рад у групи, рад у пару)	- природа и друштво Српски језик	- истражује особин е живих бића према путс твима наставника и води рачуна о безбедности комо рада; - групи ше жива бића а према њиховим заједни чким особинама; - одабира макро- морфолошки видљиве ос обине важне за класифик ацију живих бића; - идентификује осн овне прилагођености спо љашње грађе живих бића на услове живота не средин е, укључујући и основне односе исхране и распрострањење; -	усмена и писмена пр овера, самосталн и радови (презентац ије	Одговор а однос према зд рављу Одговор а однос према ок олини Решава ње проб лема Компете нција за цело жи вотно уч

		зују Резултат е, Сарађују , Одговар ају					једноставнимцрт ежомприказујебиолошк еобјектекојепосматра и истражује и означавакључне детаље; - користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата		ење, Комуни кација, Сарада ња
3. НАСЛЕ ЂИВА ЊЕ И ЕВОЛУ ЦИЈА	6	слушањ е записива ње анализи рање дискуто вање закључи вање сарађива ње	- излагање градива - записива ње на табли анализир ање - припрем а дискуси је - извођењ езакључ ка	Дијалогск а , монолош ка, методара данатекст у, демонстр ативна, метода	- Фронталн и, Самостал нирадуче ника(инд ивидуалн ирад,рад у групи,рад у пару)	природа и друштво Српскије зик	- истражује особин е живих бића према путс твима наставника и води рачуна о безбедности током рада; - групи ше жива бић а према њиховим заједни чким особинама; - одабира макро- морфолошки видљиве ос обине важне за класифик ацију живих бића; - једноставним црт ежом приказује биолошк е објекте које посматра и истражује и означава кључне детаље; -	усмена и писмена пр овера, самосталн и радови (презентац ије	Одговор аноднос према зд рављу Одговор аноднос према ок олини Решава ње проб лема Ко мпетенц ија за цел о животн оучење, Комуни кација, Сарада ња

							прикупља податке о варијабилности организационих јединица, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке; - разликује наследи особине и особине које су резултат деловања средине на моделима из свакодневног живота; - поставља једноставне претпоставке, огледа испитује утицај социјалних фактора на наслеђене особине живих бића и критички сагледава резултате; - користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата;		
4. ЖИВОТ У	7	слушање	- излагање		- Фронтално		- истражује особине		компетентност за

ЕКОСИ СТЕМ У		записива ње анализи рање дискуто вање закључи вање сарађива ње	градива - записива ње на табли анализир ање - припрем а дискуси је - извођењ е закључ ка	Дијалогшк а ,молош ка, методара данатекст у, демонстр ативна, метода	и Самостал нирадуче ника (индивид уалнирад, рад у групи,рад у пару)	природа и друштво Српскије зик	еживихбићапремаупутс твиманаставника и водиначуна о безбедноститокомрада; - групишеживабић апремањиховимзаједни чкимособинама; - одабирамакро- морфолошкивидљивеос обиневажнезакласифик ацијуживихбића; - идентификујеосн овнеприлагођеностиспо љашњеграђеживихбића наусловеживотнесредин е, укључујући и основнеодносеисхране и распрострањење; - користидоступну ИКТ и другуопрему у истраживању, обрадиподатака и приказурезултата; - доводи у везупромене у спољашњојсредини (укључујућиутицајчове ка) са губиткомразноврснос тиживихбићанаЗемљи;	усмена и писменапр овера, самосталн ирадови (презентац ије	учење комуник ативна компете нција - одговор но учешће у демокра тском друштв у естетич ка компете нција одговор ан однос према околини - одговор ан однос према здрављу рад са подаци

							- прави разлику између одговорног и неодговорног односа према живим biћима у непосредном окружењу; - предлага акције борбе о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликтане ситуације мирним путем; - илустрира примерима деловања људина животна средина и процењује последице таквих дејстава;		ма и информацијама решавање проблема компетенција за сарадњу дигитална компетенција
5. ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	7	слушање, записивање, анализирање дискутовања закључи	- излагање градива - записивање на табли - анализирање	Дијалогска, монолошка, методична, дана текст у,	- Фронтална, Самостална радученика (индивидуална), рад у	природа и друштво Српске	- истражује особине живих бића према путевима наставника и водича у области безбедности околине; - користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању,	усмена и писмена провера, самостална и радови	Одговоран однос према здрављу Дигитална компетенција

		вање сарађивање	- припрема дискусије - извођење закључка	демонстративна, метода	групи, рад у пару)	зик	обработка података и приказу резултата; - идентификује елементе здравог начина живота, у односу на њих, уме да процени сопствене животне навице и избегава ризична понашања	(презентације	Решавање проблема Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Сарадања

Наставни предмет: БИОЛОГИЈА (допунска настава)

ТЕМА	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОГ СВЕТА	14	ДИЈАЛОШКА МОНОЛОШКА ДЕМОНСТРАТИВНА	ФРОНТАЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ	УЧБЕНИК СЛИКЕ ПОСТЕРИ МОДЕЛИ ФИЛМОВИ	-УЧЕНИК НАВОДИ ОСОБИНЕ ЖИВИХ БИЋА И ДАЈЕ ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ОСОБИНА	УСМЕНО ПИСМЕНО

ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	6	ДИЈАЛОШКА МОНОЛОШКА ДЕМОНСТРАТИВНА	ФРОНТАЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ	УЏБЕНИК СЛИКЕ ПОСТЕРИ МОДЕЛИ ФИЛМОВИ	ИДЕНТИФИКУЈЕ ОСНОВНЕ ПРИЛАГОЂЕНОСТИ СПОЉАШЊЕ ГРАЂЕ ЖИВИХ БИЋА НА УСЛОВЕ СРЕДИНЕ УКЉУЧУЈУЋИ ОДНОСЕ ИСХРАНЕ И РАСПРОСТРАЊЕЊЕ	УСМЕНО ПИСМЕНО
НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	6	ДИЈАЛОШКА МОНОЛОШКА ДЕМОНСТРАТИВНА	ФРОНТАЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ	УЏБЕНИК СЛИКЕ ПОСТЕРИ МОДЕЛИ ФИЛМОВИ	-РАЗЛИКУЈЕ НАСЛЕДНЕ ОСОБИНЕ И ОСОБИНЕ КОЈЕ СУ РЕЗУЛТАТ ДЕЛОВАЊА СРЕДИНЕ НА МОДЕЛИМА ИЗ СВАКОДНЕВНОГ ЖИВОТА	УСМЕНО ПИСМЕНО
ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	5	ДИЈАЛОШКА МОНОЛОШКА ДЕМОНСТРАТИВНА	ФРОНТАЛНИ ИНДИВИДУАЛНИ	УЏБЕНИК СЛИКЕ ПОСТЕРИ МОДЕЛИ ФИЛМОВИ	-ПРАВИ РАЗЛИКУ ИЗМЕЂУ ПОЗИТИВНОГ И НЕГАТИВНОГ ОДНОСА ЧОВЕКА ПРЕМА ПРИРОДИ И ИДЕНТИФИКУЈЕ ИХ -ДАЈЕ ПРЕДЛОГЕ АКЦИЈА БРИГЕ О БИЉКАМА И ЖИВОТИЊАМА	УСМЕНО ПИСМЕНО
ЧОВЕК И	5	ДИЈАЛОШКА	ФРОНТАЛНИ	УЏБЕНИК	ИДЕНТИФИКУЈЕ	УСМЕНО

ЗДРАВЉЕ		МОНОЛОШКА ДЕМОНСТРАТИВНА	ИНДИВИДУАЛНИ	СЛИКЕ ПОСТЕРИ МОДЕЛИ ФИЛМОВИ	ЕЛЕМЕНТЕ ЗДРАВОГ НАЧИНА ЖИВОТА И УМЕ ДА ПРОЦЕНИ СОПСТВЕНЕ НАВИКЕ ЖИВОТА И ДА ИЗБЕГАВА РИЗИЧНЕ ОБЛИКЕ ПОНАШАЊА	ПИСМЕНО

Наставни предмет: БИОЛОГИЈА (додатна настава)

ТЕМА	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
Порекло и разноврсност Живота	15	Демонстративна Дијалогско - момолошка Херуистички метод	Феонтални Самосталан рад Рад у пару Рад у групи	Визуелна- модел слике Аудио - визуелна презентације филмови	- истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада; - групише жива бића према њиховим заједничким особинама; - одабира макро-морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића; - идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење; - једноставним цртежом приказује биолошке објекте које посматра и истражује и означава кључне детаље; - користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата;	Усмено испитивање Писмени радови- тестови,есеји, презентације
Јединство	6	Демонстративна	Феонтални	Визуелна-		Усмено

грађе и функције као основе живота		Дијалошко - момолошка Херуистички метод	Самосталан рад Рад у пару Рад у групи	модел сlike Аудио - визуелна презентације филмови	-групише жива бића према њиховим заједничким особинама; -одабира макро-морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића; -идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење; -једноставним цртежом приказује биолошке објекте које посматра и истражује и означава кључне детаље; -користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата	испитивање Писмени радови-тестови,есеји, презентације
Наслеђивање и еволуција	6	Демонстративна Дијалошко - момолошка Херуистички метод	Феонтални Самосталан рад Рад у пару Рад у групи	Визуелна- модели сlike Аудио - визуелна презентације филмови	-прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке; -разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине на моделима из свакодневног живота; -поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на	Усмено испитивање Писмени радови-тестови,есеји, презентације

					ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате; -користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; -истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада; -групише жива бића према њиховм заједничким особинама;	
Живот у екосистему	6	Демнстративна Дијалошко - момолошка Херуистички метод	Феонтални Самосталан рад Рад у пару Рад у групи	Визуелна- модели слике Аудио - визуелна презентације филмови	-користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; -доводи у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљи; -прави разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу; -предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликте на ненасилан начин;	Усмено испитивање Писмени радови- тестови,есеји, презентације

					-илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава;	
Човек и здравље	3	Демонстративна Дијалошко - момолошка Херуистички метод	Феонтални Самосталан рад Рад у пару Рад у групи	Визуелна- модел слике Аудио - визуелна презентације филмови	-користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; -идентификује елементе здравог начина живота те, у односу на њих, уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања	Усмено испитивање Писмени радови- тестови,есеји, презентације

Наставни предмет: Математика

Број часова: 4/144

Циљ предмета: учења математике у v разредује да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Стандарди: Образовни стандарди

1. ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ – Основни ниво - влада појмовима: подскуп, унија, пресек, разлика; - уме да формира и графички прикаже скупове и њихове подскупове; - дели са остатком једноцифреним бројем и зна када је један број дељив другим; - изводи скуповне операције и правилно употребљава одговарајуће ознаке; - примени основна правила дељивости са 2, 3, 5, 9 и декадним јединицама;

- схвата смисао речи «и», «или», «неки», «сваки»;

- изводи сложене скуповне операције;

- оперише са појмом дељивости у проблемским ситуацијама;

МА.1.1.1. МА.1.3.1. МА.1.3.3. МА.1.1.5. МА.2.1.3. МА.3.1.2. 2.

2. ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ - Основни ниво - влада појмовима: дуж, полуправа, права, раван и угао - влада појмовима: круг, кружна линија (издваја њихове основне елементе, уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор;

МА.1.3.1. МА.1.3.3. 3.

3. УГАО - Основни ниво - влада појмовима: дуж, полуправа, права, раван и угао; - уме да их нацрта користећи прибор; - разликује неке врсте углова; - одреди суплементне и комплементне углове, упоредне и унакрсне, рачуна са њима ако су изражени у целим степенима;

- рачуна са угловима укључујући и претварање угаоних мера; - закључује користећи особине паралелних и нормалних правих, укључујући углове на трансверзали;

МА.1.3.1. МА.2.3.1. МА.3.3.1. 4.

4. РАЗЛОМЦИ - Основни ниво - уме да преведе децимални запис у разломак и обрнуто; - упореди по величини бројеве истог записа; - изврши једну рачунску - упореди по величини бројеве записане у различитим облицима; - израчуна вредност једноставнијег израза са више - одреди вредност сложенијег бројевног израза; - користи бројеве и бројевне изразе у реалним ситуацијама;

МА.1.1.1. МА.1.1.2. МА.1.1.3. МА.2.1.1. МА.2.1.2.

операцију са бројевима истог записа, помажући се сликом када је потребно (сабирање и одузимање разломака са истим имениоцем); рачунских операција различитог приоритета; МА.3.1.1. МА.3.1.3. 5

5. ОСНА СИМЕТРИЈА - Основни ниво - познаје осну симетрију и њена својства; - конструише симетралу дужи и симетралу угла; - конструише симетралу и осу симетрије сложенијих фигура; МА.1.3.6. МА.2.3.6.

Литература: уџбеник Математика, Петар Огризовић, Нови Логос; Београд, 2021.

Збирка задатака из математике, Петар Огризовић, Нови Логос; Београд, 2021.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАС ОВА ПО ТЕМ И	АКТИВНОС ТИ УЧЕНИКА	АКТИВНО СТИ НАСТАВН ИКА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦ ИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТ ИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПР ЕДМЕТН Е КОМПЕТ ЕНЦИЈЕ
1.		Ученици на	Наставник	Дијалошка,	Фронтални	- историја	Ученик ће	Контролна	Компетен

Природни бројеви и дељивост	34	часу: - решавају задатке помоћу којих обнављају скуп природних бројева, као и рачунске операције; - решавају линеарне једначина и неједначина у скупу природних бројева; - укључују се у изради задата за време часа; - Обнављају задатке и дефиниције које су биле за домаћи задатак;	одговарајућим коментарима пружа помоћ ученицима у: - решавању задатака помоћу којих они обнављају скуп природних бројева, као и рачунске операције; - решавању једначина у скупу природних бројева. - Адекватним питањима укључује ученике у рад и упућује их да сами дођу до одређених	монологска илустративна проблемска настава активна настава	, индивидуални, рад у паровима	- биологија - географија - српски језик и књижевност - страни језици - техника и технологија - информатика и рачунарство - физичко и здравствено васпитање	бити у стању да: – израчуна вредност једноставнијег бројевог израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); – изводи скуповне	вежба; Писмени задатак; Блиц тест; усмена провера, рад задатака на табли, домаћи задатак Ученици, потпомогнути од стране наставника, учествују у раду, решавају задатке и дају промишљене одговоре на постављена питања.	ција за учење Вештина комуникације Рад са подацима Дигитална компетенција Решавање проблема Вештина сарадње Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција

			закључака;				операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке; – правилно користи речи и, или, не, сваки у математичко-логичком смислу; – примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама; – разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце; – одреди и примени НЗС и НЗД;		Предузетничка компетенција

2. Основни појмови геометрије	19	Ученици, потпомогнут и од стране наставника, учествују у раду, решавају задатке, дају промишљене одговоре на постављена питања	Наставник упознаје ученике са новим садржајима који се тичу тачке и праве у равни, трудећи се да ученици буду што више укључени у рад, поставља им адекватна питања и користи одговарајуће примере, користи њихову интуицију како би сами долазили до одговарајућих закључака и откривали	Дијалогска, монолошка илустративна проблемска настава активна настава	Фронтални, индивидуални, рад у паровима	- историја - биологија - географија - српски језик и књижевност - страни језици - техника и технологија - информатика и рачунарство - физичко и здравствено васпитање	Ученик ће бити у стању да: – анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом; – опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг; – нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор;	Контролна вежба; Писмени задатак; Блиц тест; усмена провера, рад задатака на табли, домаћи задатак Ученици, потпомогнути од стране наставника, учествују у раду, решавају задатке и дају промишљене одговоре на постављена питања.	Компетенција за учење Вештина комуникације Рад са подацима Дигитална компетенција Решавање проблема Вештина сарадње Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка

			одређена правила.				– упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски; – преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом, – правилно користи геометријски прибор;		компетенција Предузетничка компетенција
3. Разломци	58	Ученици, потпомогнути од стране наставника, учествују у раду, дају промишљене одговоре на постављена питања.	Наставник упознаје ученике са новим садржајима који се тичу разломка као количника два природна броја, децималног	Дијалогска, монолошка илустративна проблемска настава активна настава	Фронтални, индивидуални, рад у паровима	- историја - биологија - географија - српски језик и књижевност - страни језици - техника и технологија	Ученик ће бити у стању да: – прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке и децималне бројеве и преводи их из	Контролна вежба; Писмени задатак; Блиц тест; усмена провера, рад задатака на табли, домаћи задатак	Компетенција за учење Вештина комуникације Рад са подацима Дигитална компетенција Решавање

			записа разломака, сабирања и одузимања разломака, множења и дељења разломака, решавања једначина и неједначина са разломцима, трудећи се да ученици буду што више укључени у рад, поставља им адекватна питања како би долазили до одговарајућ их закључака.			- информати ка и рачунарств о - физичко и здравствен о васпитање	једног записа у други; – одреди месну вредност цифре у запису децималног броја, – заокругли број и процени грешку заокругљива ња; – израчуна вредност једноставније г бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину; – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз,	Ученици, потпомогну ти од стране наставника, учествују у раду, решавају задатке и дају промишље не одговоре на постављена питања.	проблема Вештина сарадње Одговорн о учешће у демократс ком друштву Одговора н однос према здрављу Одговора н однос према околини Естетичка компетен ција Предузет ничка компетец ија

							линеарну једначину или неједначину; - по потреби користи калкулатор или расположиви софтвер; – одреди проценат дате величине; – примени размеру у једноставним реалним ситуацијама; – примени аритметичку средину датих бројева; – сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и по потреби користи калкулатор		

							или распоживи софтвер;		
4. Угао	18	Ученици, потпомогнут и од стране наставника, учествују у раду, решавају задатке, дају промишљен е одговоре на постављена питања.	Наставник упознаје ученике са новим садржајима који се тичу појма угла, сабирања и одузимања углова, трудећи се да ученици буду што више укључени у рад, поставља им адекватна питања и користи одговарајућ е примере, користи њихову интуицију како би усвојили одговарајућ	Дијалогска, монологска илустратив на проблемска настава активна настава	Фронтални , индивидуа лни, рад у паровима	- историја - биологија - географија - српски језик и књижевнос т - страни језици - техника и технологиј а - информати ка и рачунарств о - физичко и здравствен о васпитање	Ученик ће бити у стању да: – идентификује врсте и описе својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе; – нацрта праву нормалну на дату праву користећи геометријски прибор;	Контролна вежба; Писмени задатак; Блиц тест; усмена провера, рад задатка на табли, домаћи задатак Ученици, потпомогну ти од стране наставника, учествују у раду, решавају задатке и дају промишље не одговоре на постављена	Компетен ција за учење Вештина комуника ције Рад са подацима Дигиталн а компетен ција Решавање проблема Вештина сарадње Одговорн о учешће у демократс ком друштву Одговора н однос према здрављу Одговора н однос

			е појмове.				– измери дати угао и нацрта угао задате мере; – упореди, сабере и одузме углове рачунски и конструктивн о, – реши једноставан задатак применом основних својства паралелограм а (једнакост наспрамних страница и наспрамних углова);	питања.	према околини Естетичка компетен ција Предузет ничка компетец ија
5. Осна симетрија	15	Ученици, потпомогнут и од стране наставника, учествују у раду, решавају задатке и	Наставник упознаје ученике са новим садржајима који се тичу осносиметр ичних	Дијалогска, монологска илустратив на проблемска настава активна настава	Фронтални , индивидуа лни, рад у паровима	- историја - биологија - географија - српски језик и књижевнос т	Ученик ће бити у стању да: – идентификује осносиметрич ну фигуру и одреди њену	Контролна вежба; Писмени задатак; Блиц тест; усмена провера, рад	Компетен ција за учење Вештина комуника ције Рад са подацима

		дају промишљене одговоре на постављена питања.	фигура, симетрала углова, симетрала дужи, трудећи се да ученици буду што више укључени у рад, поставља им адекватна питања како би долазили до одговарајућих закључака и усвајали одређене садржаје.			- страни језици - техника и технологија - информатика и рачунарство - физичко и здравствено васпитање	осу симетрије; – симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор; – конструише симетралу дужи, симетралу угла и примењује њихова својства; – конструише праву која је нормална на дату праву или паралелна датој прави.	задатака на табли, домаћи задатак Ученици, потпомогнути од стране наставника, учествују у раду, решавају задатке и дају промишљене одговоре на постављена питања.	Дигитална компетенција Решавање проблема Вештина сарадње Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузетничка компетенција

Наставни предмет: Математика (допунска настава)

ТЕМА	ПЛАНИ РАН БРОЈ ЧАСОВ А ПО ТЕМИ	НАСТАВ НЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИ Н ПРОВЕ РЕ
1. Природни бројеви и дељивост	6	Дијалогска, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица	Ученик ће бити у стању да: – израчуна вредност једноставнијег бројевог израза и решит једноставну линеарну једначину или линеј једначину (у скупу природних бројева); – решит једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или линеј једначину (у скупу природних бројева); – изводити скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљавати одговарајуће скуповне ознаке; – правилно користити речи и, или, не, сваки у математичко-логичком смислу; – применити правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и деценијским јединицама; – разликујемо просте и сложене бројеве и раставити број на просте чиниоце; – одреди и примени НЗС и НЗД;	Контролна вежба; Писмени задатак; Блиц тест; усмена провера

2. Основни појмови геометрије	4	Дијалогска, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица	Ученик ће бити у стању да: – анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом; – опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг; – нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор; – упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски; – преслика дати геометријски објекат централном симетријом и трансформацијом, – правилно користи геометријски прибор;	Контролна вежба; Писмени задатак; Блиц тест; усмена проверка
3. Разломци 1. део	3	Дијалогска, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица	Ученик ће бити у стању да: – прочита, запише, упореди и представи бројевној полуправој разломке и децималне бројеве и преводи их из једног записа у други; – одреди месну вредност цифре у запису децималног броја, – заокружи број и процени грешку заокруживања;	Контролна вежба; Писмени задатак; Блиц тест; усмена проверка
4. Угао	5	Дијалогска, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла,	Ученик ће бити у стању да: – идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали,	Контролна вежба; Писмени

				креда. Google учионица	угловисапаралелнимкрацима) и применињиховеузајамнеодносе; – нацртаправунормалнунадатуправу користећи геомет ријски прибор; – измеридатиугао и нацртаугаозадате мере; – упореди, сабере и одузмеугловерачунски и конструктивно, – решиједноставан задатак примено основних својства паралелограма (једнакостнаспрамних страница и наспрамних углова);	и задатак ; Блиц тест; усмена провера
5. Разломци 2. део	10	Дијалошк а, илустрати вна	Фронталн и, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица	Ученик ће бити у стању да: – израчуна вредност једноставнијег бројевог израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину; – решит једноставан проблем из свакодневног живота ко ристећи бројевни израз, линеарну једначину или линеарну једначину; - по потреби користи калькулатор или расположиви софтвер; – одреди проценат датевеличине; – примени размеру у једноставним реалним ситуацијама; – примени аритметичку средину датих бројева; – сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и по потреби користи калькулатор или расположиви софтвер;	Контро лна вежба; Писмен и задатак ; Блиц тест; усмена провера
6. Осна	3	Дијалошк	Фронталн	Уџбеник,	Ученик ће бити у стању да:	Контро

симетрија		а, илустрати вна	и, групни, рад у пару	Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица	– идентификује осносиметричну фигуру и одреди њену осиметрију; – симетрично пресликачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор; – конструише симетралу дужи, симетралу угла и примењује њихова својства; – конструише праву која је нормална на дату праву или паралелна на тој правој.	лна вежба; Писмен и задатак ; Блиц тест; усмена провера
7. Примена разломака	2	Дијалош ка, илустрати вна	Фронталн и, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица	Ученик ће бити у стању да: - тумачи процентни запис; - израчуна задати проценат неке величине; - опише појам размере два броја; - опише када су две размере једнаке; примени размеру у проблемским задацима.	Контро лна вежба; Писмен и задатак ; Блиц тест; усмена провера

Наставни предмет: Математика (додатна настава)

ТЕМА	ПЛАНИРА АН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАСТА ВНЕ МЕТОД Е	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВН А СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕ РЕ
1. Природни бројеви и	2	Дијалош ка, илустрат	Фронталн и, групни, рад у	Уџбеник, Збирка, Математичк	Ученик ће бити у стању да: – израчуна вредност једноставнијег бројевог израза и	Контрол на вежба;

дељивост		ивна	пару	илист, табла, креда. Google учионица	реши једноставну линеарну једначину или линеарну једначину (у скупу природних бројева); – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или линеарну једначину (у скупу природних бројева); – изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке; – правилно користи речи и, или, не, сваки у математичко-логичком смислу; – примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама; – разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце; – одреди и примени НЗС и НЗД;	Писмени задатак; Блиц тест; усмена провера
2. Основни појмови геометрије	2	Дијалошка, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички илист, табла, креда. Google учионица	Ученик ће бити у стању да: – анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом; – опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг; – нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор; – упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски; – преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом, – правилно користи геометријски прибор;	Контролна вежба; Писмени задатак; Блиц тест; усмена провера
3. Разломци	1	Дијалошка	Фронтални	Уџбеник,	Ученик ће бити у стању да:	Контрол

1. део		ка, илустрат ивна	и, групни, рад у пару	Збирка, Математичк илист, табла, креда. Google учионица	– прочита, запише, упореди и представи бројевној полуправој разломке и децималне бројеве и преводи их из једног записа у други; – одреди месну вредност цифре у запису децималног броја, – заокругли број и процени грешку заокругливања;	на вежба; Писмен и задатак; Блиц тест; усмена провера
4. Угао	2	Дијалош ка, илустрат ивна	Фронталн и, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математичк илист, табла, креда. Google учионица	Ученик ће бити у стању да: – идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе; – нацрта праву нормалну на дату праву користећи геом етријски прибор; – измери дати угао и нацрта угао задате мере; – упореди, сабере и одузме углова računски и конструктивно, – реши једноставан задатак примено основних својстава паралелограма (једнакост наспрамних страна и наспрамних углова);	Контрол на вежба; Писмен и задатак; Блиц тест; усмена провера
5. Разломци 2. део	4	Дијалош ка, илустрат ивна	Фронталн и, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математичк илист, табла, креда. Google учионица	Ученик ће бити у стању да: – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину; – решити једноставан проблем из свакодневног живота ко ристећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину;	Контрол на вежба; Писмен и задатак; Блиц тест;

					- по потреби користи калкулатор или расположив софтвер; - одреди проценат датевеличине; - примени размеру у једноставним реалним ситуацијама; - примени аритметичку средину датих бројева; - сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и по потреби користи калкулатор или расположив софтвер;	усмена провера
6. Осна симетрија	1	Дијалог ка, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица	Ученик ће бити у стању да: - идентификује осносиметричну фигуру и одреди њену ос симетрије; - симетрично пресликачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор; - конструише симетралудужи, симетралу угла и примењује њихова својства; - конструише праву која је нормална на дату праву или паралелна на тој правој.	Контролна вежба; Писмени задатак; Блиц тест; усмена провера
7. Примена разломака	1	Дијалог ка, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица	Ученик ће бити у стању да: - тумачи процентни запис; - израчуна задати проценат неке величине; - опише појам размере два броја; - опише када су две размере једнаке; примени размеру у проблемским задацима.	Контролна вежба; Писмени задатак; Блиц тест; усмена провера

Наставни предмет: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Број часова: (недељно/годишње) 1/36

Циљ предмета: Циљ учења Информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Стандарди: /

Литература: Уџбеник-Информатика и рачунарство, Владан Стевановић, Нови Логос, Београд, 2021.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	АКТИВНО СТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОС ТИ НАСТАВНИ КА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТ ИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕ РЕ	МЕЂУПРЕ ДМЕТНЕ КОМПЕТЕ НЦИЈЕ

ИКТ	9	- прати излагања и презентацију наставника; - вежбање на рачунару, - дискусија - користити програм за обраду текста; - користити програм за израду презентација; - дискусија.	- излагање наставне јединице уз видео бим; - задавање задатака за вежбу на рачунарима; - вођење дискусије.	Илустративно демонстративна, дијалогска, истраживачка, метода учења путем открића	Фронтални, индивидуални	• Техника и технологија • Српски језик и књижевност	– наведе примене у информатике и рачунарства у савременом животу – правилно користи ИКТ уређаје – именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја – прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса – прилагоди радно окружење кроз основна одешавања – креира дигиталну слику и примени основне акције дитовања и форматирања (самостално и сараднички) – креира текстуални документ и примени основне акције дитовања и	Усмена провера, практичан рад на рачунару	- дигитална - рад са подацима - естетичка - комуникација - компетенција за учење

							форматирања (самостално и сараднички) – примени латентне мање и репродукцију аудио и видео записа – креира мултимедијал ну презентацију и примени основне акц ије сединовања и форматирања (самостално и сараднички) – сачува и организује податке – разликује основне поведање		

ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	5	- прати излагања наставника - користи програме за претраживање на интернету - дискусија	- излагање наставне јединице уз видео бим; - задавање задатака за вежбу на рачунарима; - помаже у раду; - даје инструкције и прати рад - вођење дискусије	Илустративно демонстративна, дијалогска, истраживачка, метода учења путем открића, текстуална	Фронтални, Индивидуални рад	• Техника и технологија	– реагује исправно када дође у потенцијалну безбедноситуацију у коришћењу ИКТ уређаја; – доводи у везу значај правилног одлагања дигиталног отпада и заштити животне средине – разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на интернету – реагује исправно када дође у контакт са примерима који садржају мишљења непознатих особа путем интернета – приступа интернету, самостално претражује, проналази информације у	усмена провера,	- дигитална - рад са подацима - одговоран однос према здрављу - компетенција за учење - комуникација

							дигиталном окружењу и преузима их на своје уређаје — информација мана и интернету приступи критички — спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету — разумје значаја ауторских права — препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем — рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и на интернету		

РАЧУНАРСТВО	16	- прати излагања и презентацију наставника; - вежбање на рачунару - користи јдноставне програме за програмирање - дискусија	- излагање наставне јединице уз видео бим; - задавање задатака за вежбу на рачунарима; - помаже у раду; - даје инструкције и прати рад - вођење дискусије	Илустративно демонстративна, дијалогска, истраживачка, метода учења путем открића	Фронтални, Индивидуални, Рад у пару	• Техника и технологија • Математика	- изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке — схвати математичко-логичке смисао речи „и”, „или”, „не”, „сваки”, „неки”, израза „ако... онда” — зна алгоритме аритметике (сабирања, множења, дељења с остатком, Еуклидов алгоритам) и интерпретира их алгоритамски — наведе редослед корака у решавању једноставног логичког проблема — креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу	усмена провера, прегледање практичних радова, тест	- компетенција за учење, - решавање проблема - рад са подацима - сарадња - естетичка

							у — сврси сходно примењ уј програмске струк туре и блоковена редби — користиматематичк еоператореза израчу навања — објасни сценарио и алгоритам пројекта — анализира и дискутује програм — проналази и отклања грешке у програму		

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА	6	-прати излагање наставника -користи одговарајуће програме за израду задатака -моћусобна комуникација са ученицима	-дели ученике у групе -задаје пројектне задатке -надгледа рад ученика и помаже у раду -даје инструкције -вођење дискусије	истраживачка, метода учења путем открића, илустративно демонстративна	Рад у пару, индивидуални	• Техника и технологија • Математика • Остали предмети у зависност и од теме пројекта	– сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом, формулацији и представљању резултата и закључака – одабира и примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта – наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен – поставља резултат вограђања на интернет, ради дељења са другима, уз помоћ наставника	усмена провера, прегледање практичних	- компетенција за учење - решавање проблема - предузимљивост и оријентација ка предузетништву - естетичка - одговорно учешће у демократском друштву - дигитална

Наставни предмет: Информатика и рачунарство

Број часова: (недељно/годишње) 1/36

Циљ предмета: Циљ учења Информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Стандарди: /

Литература: Уџбеник-Информатика и рачунарство, Владан Стевановић, Нови Логос, Београд, 2021.

ТЕМА	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
ИКТ	9	Илустративно, демонстративна, дијалогска, истраживачка, метода учења путем открића	Фронтални, индивидуални	Уџбеник, рачунар	– наведе примену информатике и рачунарства у савременом животу – правилно користи ИКТ уређаје – именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја – прави разлику измеђ у хардвера, софтвера и сервиса – прилагоди радно окружење кроз основна подешавања – креира дигиталну слику и примени основне акције дитовања и формирања (самостално и сараднички) – креира текстуални документ и примени основне акције дитовања и формирања (самостално и сараднички) – примени алата за снимање и репродукцију аудио и видео записа	Усмена провера, практичан рад на рачунару

					– креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и формирања (самостално и сараднички) – сачува и организује податке – разликује основне типове датотека	
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	5	Илустративно, дијалогска, истраживачка, метода учења путем открића, текстуална	Фронтални, индивидуални	Уџбеник, рачунар	– реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја; – доводи у везу значај правилног длагања дигиталног пада и заштите животног средине – разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на интернету – реагује исправно када дође у контакт са примереним садржајем и лисанепознатим особама путем интернета – приступа интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај – информацијама на интернету приступи критички – спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету – разумје значаја ауторских права – препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем – рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и на интернету	усмена провера,

РАЧУНАРС ТВО	16	Илустративно, демонстративна, дијалогска, истраживачка, метода учења путем открића	Фронтални, Индивидуални, Рад у пару	Уџбеник, рачунар	-изводискуповнеоперацијеуније, пресека, разлике и правилноупотребљаваодговарајућескуповнеознаке – схватиматематичко-логичкисмислоречи „и”, „или”, „не”, „сваки”, „неки”, израза „ако...онда” – знаалгоритмеаритметике (сабирања, множења, дељења с остатком, Еуклидовалгоритам) и интерпретираихалгоритамски – наведередоследкорак у решавањуједноставноглогичкогпроблема – креираједноставанрачунарскипрограм у визуелномокружењу – сврсисходнопримењујепрограмскеструктуре и блоковенаредби – користиматематичкеоператорезаизрачунавања – објаснисценарио и алгоритампројекта – анализира и дискутујепрограм – проналази и отклањагрешке у програму	Усменапров ера, прегледање практичних радова, тест
ПРОЈЕКТН А НАСТАВА	6	истраживачка, метода учења путем открића, илустративно демонстративна	Рад у пару, индивидуални	Уџбеник, рачунар	– сарађујесаосталимчлановимагрупе у одабирутеме, прикупљању и обрадиматеријала у везисатемом, формулацији и представљањурезултата и закључака – одабира и примењујетехнике и алате у складусафазамареализацијепојекта – наведкорак и опишепоступакрешавањапројектногзадатка – вреднујесвојуулогу у групиприизрадипројектногзадатка и активностизакојејебиозадужен – постављарезултатсвограданаинтернет, радидељењасадругима, узпомоћнаставника	Усменапров ера, прегледање практичних радова

Наставни предмет: Информатика и рачунарство (додатна настава)

Број часова: (недељно/годишње) 1/36

Циљ предмета: Циљ учења Информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Стандарди: /

Литература: Уџбеник-Информатика и рачунарство, Владан Стевановић, Нови Логос, Београд, 2021.

ТЕМА	ПЛАНИ РАН БРОЈ ЧАСОВ А ПО ТЕМИ	НАСТАВН Е МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТА ВНА СРЕДСТ ВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
ИКТ	9	Илустративна, демонстративна, дијалогска, истраживачка, метода учења путем открића	Фронтални, индивидуални	Уџбеник, рачунар	– наведе примену информатике и рачунарства у савременом животу – правилно користи ИКТ уређаје – именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја – прави разлику измеђ хардвера, софтвера и сервиса – прилагоди радно окружење кроз основна подешавања – креира дигиталну слику и примени основне акције дитовања и форматирања (самостално и сараднички) – креира текстуални документ и примени основне акције дитовања и форматирања (самостално и сараднички)	Усмена провера, практичан рад на рачунару

					– примени латезаснимање и репродукцију аудио и видео записа – креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) – сачува и организује податке – разликује основне типове датотека	
ДИГИТАЛ НА ПИСМЕНО СТ	5	Илустративно о демонстративна, дијалошка, истраживачка, метода учења путем открића, текстуална	Фронтални, индивидуални	Уџбеник, рачунар	– реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја; – доводи у везу значај правилног длагања дигиталног опада и заштиту живота у средини – разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на интернету – реагује исправно када дође у контакт са непримерним садржајем или са непознатим особама путем интернета – приступа интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај – информацијама на интернету приступи критички – спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету – разуми значаја ауторских права – препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем – рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и на интернету	усмена провера,
РАЧУНАРС ТВО	16	Илустративно	Фронтални,	Уџбеник, рачунар	– изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке	Усмена провера,

		демонстративна, дијалогска, истраживачка, метода учења путем открића	Индивидуални, Рад у пару		– схватиматематичко-логичкисмисаоречи „и”, „или”, „не”, „сваки”, „неки”, израза „ако...онда” – знаалгоритмеаритметике (сабирања, множења, дељења с остатком, Еуклидовалгоритам) и интерпретираихалгоритамски – наведередоследкорака у решавањуједноставноглогичкогпроблема – креираједноставанрачунарскипрограм у визуелномокружењу – сврсисходнопримењујепрограмскеструктуру и блоковенаредби – користиматематичкеоператорезаизрачунавања – објаснисценарио и алгоритампројекта – анализира и дискутујепрограм – проналази и отклањагрешке у програму	прегледање практичних радова, тест
ПРОЈЕКТН А НАСТАВА	6	истраживачка, метода учења путем открића, илустративно демонстративна	Рад у пару, индивидуални	Уџбеник, рачунар	– сарађујесаосталимчлановимагрупе у одабирутеме, прикупљању и обрадиматеријала у везисатемом, формулацији и представљањурезултата и закључака – одабира и примењујетехнике и алате у складусафазамаореализацијепојекта – наведекорак и опишеступакрешавањапројектногзадатка – вреднујесвојуулогу у групиприизрадипројектногзадатка и активностизакојејебиозадужен – постављарезултатсвоградананет, радиделењасадругима, узпомоћнаставника	Усменапровера, прегледање практичних радова

Наставни предмет: Техника и технологија

Број часова: 2/72

Циљеви (предмета):Циљ наставе и учења *технике и технологије* је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Стандарди : /

Литература: Уџбеник: Техника и технологија, Жељко Васић, др Дијана Каруовић, Нови Логос, Београд, 2021.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БР. ЧАС ОВА ПО ТЕМ И	АКТИВНОС ТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ И НАСТАВНИ КА	КОРЕЛАЦИ ЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИ МА	ИСХОДИ	НАСТАВНА МЕТОДА	НАСТАВ НИ ОБЛИК	НАЧИН ПРОВЕ РЕ	МЕЂУПРЕДМЕТН Е КОМПЕТЕНЦИЈЕ

ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	6	- пажљиво прати излагања наставника и осталих ученика - користи различите изворе знања - проналази нове информације - уочава - разликује - упоређује - класификује - износи своје мишљење - уређује и презентује - закључује процјену јесопствени рад и напредак	- организатор и реализатор наставе - презентује - усмерава ученика - подстиче наразмишљање - развија коду ченика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење - прати напредовање ученика - наводи ученика на одговарајуће закључке - Упознаје их са техничким напредком дпрати историју до данашњег доба	• историја • информатика и рачунарство • биологија • географија	Позавршено јобласти/теми ученик ће бити у стању да: – описује улоге технике, технологије и иновација у развоју заједнице и њихово повезивање – разликује основна подручја човјека, ковограда, производње и пословања у техничко-технолошком подручју – наводи занимања у областима технике и технологије – процјену јесопствених интересовања у областима технике и технологије – организује радноо окружење у кабинету – правилно и	вербална, демонстрација, метода учења путем открића	Фронтални, групни, индивидуални	Усмена провера	- Одговоран односпрема околине - Одговоран односпрема здрављу - Дигитална - Компетенција за учење - Комуникација

БРАЋАЈ	14	- пажљиво пра ти излага ње на аставни ка ил и осталих уче ника - проналази ин формаци је - уочава - имену је - упоређу је - класифи ку је и уређу је - дискуту је - износи соп ст ве но ми ш ље ње и став - црта ју - израђу ју мо де ле	- организатор и реализатор на ставе - наводи на раз м и ш ља ње и извође ње за к љ уча ка - подсти че на ра з ме ну и ску ста ва и ус ме ра ва дис ку си ју - ути че на раз во ј св е сти уч е ник а о зна ча ју пра вил ног по на ша ња у са об раћа ју - презенту је - прати пости гн ућа учени ка	• историја • информати ка и рачунарство • биологија • географија • ликовна кул ту ра	Позавршетку ов ете ме учени к тр е ба да: • процени ка ко об и изгле да о ж и во т љу ди без са об раћа ја • класифи ку ј еврст е са об раћа ја и са об раћа јних с ред ста ва пре ма на ме ни • наводи проф е си је у по дру ч ју ра да с а об раћа ј • на прав и ве зу из ме ђу са вре ме ног са об раћа ја и ко ри шће ња ин форм аци он их те хно ло ги ја • разли ку је бе з бед но од не без бед ног по на ша ња пе ша ка, во за ча би ци кла и де чи јих во зи ла • правил но се по на ша ка о пе ш ак, во за ч би ци кла и де чи јих во зи ла у са об раћа ју	вербална-демонстра ци ја, ко м би но ва на ме то да, ме то да уче ња пу тем от кри ћа, ме то да прак т ично гра да, истра жи вачк а	Фронталн и, групни, индивиду ални	Усмена про ве ра, ре ша ва ње е лек тро нског те ста	- Ко м пе тен ци ја за уче ње - Ре ша ва ње про бле ма - Од го во ра но дно сп ре ма здрав љу - Ди ги тал на - Од го во ра но дно сп ре ма здрав љу - Ко му ни ка ци ја - Са рад ња - Од го во ра но дно сп ре ма о ко ли ни

ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	16	- пажљиво пра-ти излагање на-ставника и осталих ученика - уочава - разликује - упоређује - црта - повезује изглед објекта у простору и равни - повезује рани-јазнања са новим са знањима - примењује на-учено - користи раз-личите изворе знања - пажљиво и одговорно претражује и користи ин-тернет - развија осећа-ј прецизности и уредности	- организатор и реализатор на-ставе - презентује - утиче на развој свести ученика о значају и примени техни-чког цртања, као начина ком-уникације у техници, - истиче неопхо-дност правилног понашања на-мрежи (интернету) - развија осећа-ју ченика за про-стор, тачност, уредност, прецизност и одговорност - прати постиг-нућа ученика	• српски јези-к • енглески је-зик • информати-ка и рачунарство • математик-а • ликовна кул-тура	Позавршетку ов-е теме ученик тр-еба да: • самостално црта скицом и техничким црт-ежом једностав-ан предмет • правилно чи-та технички црт-еж • преноси под-атке између ИКТ уређаја • примењује ос-новне поступк-е обраде дигита-лних слика на рач-унару • користи про-грам за обраду т-екста за креира-ње документа са-аграфичким ел-ементима • користи Ин-тернет сервисе за претрагу и приступање online ресурсима • преузима од-говорност за ра-д • представи де-је и планове за акци-је и пројекте	вербална-демонстраци-ја метода графичких радова, истраживачк-а	Индивиду-ални, рад у пару, групни	Преглед техничких цртежа, прегледом вежби рађених на рачунару	- Компетенција за учење - Дигитална - Естетичка - Рад са подацима - Комуникација - Решавање проблема - Одговоран однос према здрављу

РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	16	- пажљиво пра ти излага њен аставника и осталих ученика - повезује рани ја знања - уочава начин е примене - разликује - упоређује - анализира - класификује - презентује - оцењује квал итет часа	- организатор и реализатор наставе - презентује - подстиче ученика истраживање, увиђање, закључивање, упоређивање - развија разуме вање зане опходности рационалног коришћења материјала и енергената - помаже у изради модела - подстиче нара звој предузетничких способности (економичност и квалитет израде, начин представљања, изградњи и одбрани ставова...) - прати постигнућа ученика	Информатика и рачунарство, математика, биологија, географија, ликовна култура	Позавршетку ов е области учени к треба да: • повезује свој ства природних материјала са применом • објасни технич ологије прераде и обраде дрвета, производњу папира, текстила и коже • сече, спаја и врши заштитупапира, текстила, коже и дрвета • правилно и безбедно користи алате и прибор заручну механичку обраду (маказе, моделарске тере, брусни папир, стега) • направи план израде једноставног производа и план управљања отпадом • самостално израђује једноставан модел	вербална демонстрација комбинована метода, лабораторијска вежба, истраживачка метода практичних радова, метода графичких радова	Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару	Усмена провера, прегледање практичних радова	- Компетенција заучење - Естетичка - Предузимљивост и оријентација ка предузетништву - Одговоран односпрема здрављу - Одговоран односпрема околини - Комуникација - Рад са подацима - Решавање проблема

		- усваја и примењује знања, - развијавештине, ставове, одговорност и самосталност - проналази потребне информације - уочава - разликује - упоређује - одабира - налази решење - формира идеју - израђује техничку документацију - планира и реализује сопствени производ - ствара (мери, обележава, обрађује...) - контролише - презентује	- упознаје ученике са правилим арада у групи, поделом посла и одговорности - са динамиком и роковима за реализацију пројектних активности - организатор и реализатор наставе - пажљиви посматрач - помагач када је то потребно - давалац повратне информације - неко ко охрабрује - презентује - саветује и одговара на питања ученика - утиче на развој свести ученика о значају примене нетеоријских знања за израду предмета који	Информатика и рачунарство, математика, биологија, географија, ликовна култура	Позавршетку ових области ученици треба да: • самостално проналази информације потребне за израду предмета/модела користећи ИКТ и Интернет сервисе • одабира материјале и алате за израду предмета/модела • мери и обележава предмет/модел • ручно израђује једноставан предмет/модел користећи папир и/или дрво, текстил, кожу и одговарајуће технике, поступке и алате • користи	вербална демонстрација, метода графика, метода практично града	групни, индивидуални, рад у пару	Преглед ање практичних радова, усмена провера знања	- Дигитална - Естетичка - Компетенција за учење - Одговоран однос према здрављу - Предузимљивост и оријентација ка предузетништву - Решавање проблема - Сарадња - Комуникација - Одговорно учење у демократском друштву - Рад са подацима

Наставни предмет: Техника и технологија (допунска настава)

ТЕМА	ПЛАН. БР. ЧА С. ПО ТЕМИ	НАСТА ВНЕ МЕТОД Е	ОБЛИ ЦИ РАДА	НАСТА ВНА СРЕДС ТВА	ИСХОДИ	НАЧИ Н ПРОВЕ РЕ
Животно и радно окружење	3	вербална , демонст рација, метода учења путем открића	Фронта лни, групни , индиви дуални	Уџбени к, рачунар , пројект ор, видео материј али	Ученик ће бити у стању да: – описује улогу технике, технологије и иновација у развоју заједнице и њихово повезивање, – разликује основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко- технолошком подручју, – наводи занимања у области технике и технологије, – процењује сопствена интересовања у области технике технологије, – организује радно окружење у кабинету, правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје у животном и радном окружењу.	Усмено , тест знања, практи чан рад
Саобраћај	7	вербална , демонст рација, метода учења путем открића	Фронта лни, групни , индиви дуални	Уџбени к, рачунар , пројект ор, видео материј али	Ученик ће бити у стању да: – процени како би изгледао живот људи без саобраћаја, – класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени, – наводи професије у подручју рада саобраћаја, – направи везу између савременог саобраћаја и коришћења информационих технологија, – разликује безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила, – правилно се понаша као	Усмено , тест знања, практи чан рад

					пешак, возач бицикла и дечијих возила у саобраћају, – користи заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим возилима, – аргументује неопходност коришћења сигурносних појасева на предњем и задњем седишту аутомобила и увек их користи као путник, – повеже место седења у аутомобилу са узрастом ученика, – показује поштовање према другим учесницима у саобраћају, анализира симулирану саобраћајну незгоду на рачунару и идентификује ризично понашање пешака и возача бицикла.	
Техничка и дигитална писменост	8	вербална, демонстрација, метода учења путем открића	Фронтални, групни, индивидуални	Уџбеник, рачунар, пројектор, видео материјали	Ученик ће бити у стању да: – самостално црта скицом и техничким цртежом једноставан предмет, – правилно чита технички цртеж, – преноси податке између ИКТ уређаја, – користи текст процесор за креирање докумената, – примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару, – користи програм за обраду текста за креирање документа са графичким елементима, – преузима одговорност, – представи идеје и планове за акције које	Усмено, тест знања, практичан рад

					предузима користећи савремену информационо-комуникациону технологију и софтвер, користи Интернет сервисе за претрагу и приступање онлајн ресурсима.	
Ресурси и производња	10	вербална, демонстрација, метода учења путем открића	Фронтални, групни, индивидуални	Уџбеник, рачунар, пројектор, видео материјали	Ученикћебити у стању да: – направи план управљања отпадом, – повезује својства природних материјала са применом, – објасни технологије прераде и обраде дрвета и коже, производњу папира, текстила и коже, – сече, спаја и врши заштиту папира, текстила, коже и дрвета, – правилно и безбедно користи алате и прибор за ручну механичку обраду (маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега) направи план израде једноставног производа.	Усмено, тест знања, практичан рад
Конструкторско моделовање	9	вербална, демонстрација, метода учења путем открића	Фронтални, групни, индивидуални	Уџбеник, рачунар, пројектор, видео материјали	Ученикћебити у стању да: – самостално проналази информације потребне за израду предмета/модела користећи ИКТ уређаје и Интернет сервисе, – одабира материјале и алате за израду предмета/модела, – мери, обележава и оцртава предмет/модел, – ручно израђује једноставан предмет/модел користећи папир и/или дрво, текстил, кожу и одговарајуће технике, поступке и алате, – користи текст процесор	Усмено, тест знања, практичан рад

					за креирање докумената реализованог решења, – самостално представља пројектну идеју, поступак израде и решење/производ, – показује иницијативу и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха, – планира активности које доводе до остваривања циљева укључујући оквирну процену трошкова, – активно учествује у раду пара или мале групе у складу са својом улогом и показује поштовање према сарадницима, – пружи помоћ у раду другим ученицима, процењује остварен резултат и развија предлог унапређења.	

Наставни предмет: Техника и технологија (додатна настава)

ТЕМА	ПЛАН. БР. ЧА С. ПО ТЕМИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
Животно и радно окружење	3	вербална, демонстрација, метода учења путем открића	Фронтални, групни, индивидуални	Уџбеник, рачунар, пројектор, видео материјали	Ученик ће бити у стању да: – описује улогу технике, технологије и иновација у развоју заједнице и њихово повезивање, – разликује основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко-технолошком подручју, – наводи занимања у области технике и технологије, – процењује сопствена интересовања у области	Усмено, тест знања, практичан рад

					технике технологије, – организује радно окружење у кабинету, правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје у животном и радном окружењу.	
Саобраћај	7	вербална, демонстрација, метода учења путем открића	Фронтални, групни, индивидуални	Уџбеник, рачунар, пројектор, видео материјали	Ученик ће бити у стању да: – процени како би изгледао живот људи без саобраћаја, – класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени, – наводи професије у подручју рада саобраћаја, – направи везу између савременог саобраћаја и коришћења информационих технологија, – разликује безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила, – правилно се понаша као пешак, возач бицикла и дечијих возила у саобраћају, – користи заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим возилима, – аргументује неопходност коришћења сигурносних појасева на предњем и задњем седишту аутомобила и увек их користи као путник, – повеже место седења у аутомобилу са узрастом ученика, – показује поштовање према другим учесницима у саобраћају, анализира симулирану саобраћајну незгоду на рачунару и идентификује ризично понашање пешака и возача бицикла.	Усмено, тест знања, практичан рад

Техничка и дигитална писменост	8	вербална, демонстрација, метода учења путем открића	Фронтални, групни, индивидуални	Уџбеник, рачунар, пројектор, видео материјали	Ученик ће бити у стању да: – самостално црта скицом и техничким цртежом једноставан предмет, – правилно чита технички цртеж, – преноси податке између ИКТ уређаја, – користи текст процесор за креирање докумената, – примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару, – користи програм за обраду текста за креирање документа са графичким елементима, – преузима одговорност, – представи идеје и планове за акције које предузима користећи савремену информационо-комуникациону технологију и софтвер, користи Интернет сервисе за претрагу и приступање онлајн ресурсима.	Усмено, тест знања, практичан рад
Ресурси и производња	10	вербална, демонстрација, метода учења путем открића	Фронтални, групни, индивидуални	Уџбеник, рачунар, пројектор, видео материјали	Ученик ће бити у стању да: – направи план управљања отпадом, – повезује својства природних материјала са применом, – објасни технологије прераде и обраде дрвета и коже, производњу папира, текстила и коже, – сече, спаја и врши заштиту папира, текстила, коже и дрвета, – правилно и безбедно користи алате и прибор за ручну механичку обраду (маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега) направи план израде	Усмено, тест знања, практичан рад

					једноставног производа.	
Конструкторско моделовање	9	вербална, демонстрација, метода учења путем открића	Фронтални, групни, индивидуални	Уџбеник, рачунар, пројектор, видео материјали	Ученикћебити у стању да: – самостално проналази информације потребне за израду предмета/модела користећи ИКТ уређаје и Интернет сервисе, – одабира материјале и алате за израду предмета/модела, – мери, обележава и оцртава предмет/модел, – ручно израђује једноставан предмет/модел користећи папир и/или дрво, текстил, кожу и одговарајуће технике, поступке и алате, – користи текст процесор за креирање докумената реализованог решења, – самостално представља пројектну идеју, поступак израде и решење/производ, – показује иницијативу и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха, – планира активности које доводе до остваривања циљева укључујући оквирну процену трошкова, – активно учествује у раду пара или мале групе у складу са својом улогом и показује поштовање према сарадницима, – пружи помоћ у раду другим ученицима, - процењује остварен резултат и развија предлог унапређења.	Усмено, тест знања, практичан рад

Наставни предмет: Ликовна култура

Број часова: 2/72

Циљ предмета: Циљ учења Ликовне културе једасе ученик развијајући стваралачко и креативно мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и решавање проблема и да изграђује позитиван однос према уметничком наслеђу и културној баштини свог и других народа.

Стандарди:

ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4,
ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1,
ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4

Литература: Уџбеник за ликовну културу за 5. разред, Мр Милутин Мићић, Нови Логос, Београд, 2021.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМАТИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
ЛИНИЈА	20	Црта, наглашава, опажа, анализира, развија свест о	Води мотивациони разговор, информише, објашњава	илустративна, демонстрациона	индивидуални рад, групни, пројектни	математика, информатика	Ученик ће бити у стању да: • препозна и опише линије које	– однос према раду (припремљен је за час;	Естетичка, Компетенција за у

		композицији ,слуша,посма тра,одговара, износи своје мишљење,пр актично ради...	шњава,демон стрира,анали зира,коригује ,организује изложбу радова,усмер ава,похваљуј е рад ученика,задај е домаћи задатак,говор и ученицима који материјал да донесу за следећи час... прати, процењује и подстичеразв ијаиндивиду алнипотенција лсвакогучени ка	страти вна	рад , рад у пару	и рачунар ство,тех ника и техноло гија,муз ичка култура ,геогра фија..	уочава у природи и окружењу; •дацртаразличит им материјалима и наразличитимпо длогама и дакористиматер ијал и прибор у складусаупутств има; •повлачиразличи телиније и цртаилисликаузу потребунекогјед ноставногаплика тивногпрограмаз ацртање; •градилинијераз личитихвреднос тикомбинујућим атеријал, угао и притисакприбор а и материјала; •користиодабран есадржајезаствар ањеоригиналних цртежа. •уочава и распознајекаракт ерлинија у	одговорно користи материјал, прибор и алатке; одржава прибор и радни простор; – однос према себи (истражује информације; поставља питања; предлаже; истрајан је у раду, труди се; преузима одговорност; учи на грешкама; спреман је да ис проба своје способности у новим активностима ...); – однос према другима (довршава рад у договореном року;	чење, Комуни кација, Сарадњ а,Решав ањепроб лема,Ди гитална, Одговор ноучеш ће у демокра тском друштв у,

							природи и свету којина сокр ужује, као и у уметничким делима; • градилини је раз личитих вредности и разматра у групи изражајна својства линија и њихову примену; • искаже своје мишљење о значају културног наслеђа;	поштује договорена правила понашања; спреман је да помогне и да сарађује; уважава, – разумевање (разуме задатак; ...); -повезивање (повезује и пореди познате и нове информације, људе,); – оригиналност (оригиналан је у односу на туђе радове...); – организација композиције ..	
ОБЛИК	30	Црта, наглашава, опажа, анализира, развија свест о композицији, слуша, износи своје	Водимотивациони разговор, информише, објашњава, демонстрира, анализира, коригује, усмерава	илустративна, демонстративна	индивидуални, групни, рад у пару	математика, географија, информатика и рачунарство, тех	Ученик ће бити у стању да: • препозна и пореди облике из природе и окружења према задатим критеријумима	– однос према раду (припремљен је за час; одговорно користи	Естетичка, Компетенција за учење, Комуникација,

		мишљење, по сматра, анали зира туђе радове...	пажњу ученика на облике у природи, орга низује изложбу, пох ваљује рад ученика..., прати, процењује и подстиче разв ија индивиду алне потенци јале сваког уч еника			ника и техноло гија, био логија	мима. • препозна и пореди облике из природе и окружења према задатим критеријумима. • препозна приме ресветлосних објеката у околини и у уметничким делима и да му они буду подстицај за стваралачки рад. • уочи и препозна карактеристике облика и користи их као подстицај за ликовно обликовање. • уочи и препозна карактеристике облика и користи их као подстицај за ликовно обликовање. • примени знања о облицима и њиховом кретању	материјал, прибор и алатке; одржава прибор и радни простор; – однос према себи (истражује информације; поставља питања; предлаже; истражан је у раду, труди се; преузима одговорност; учи на грешкама; спреман је да испроба своје способности у новим активностима ...); – однос према	Сарадња, Решавање проблема, Дигитална, Одговорно учење у демократском друштву, Рад са подацима информација ма Дигитална компетенција

							у у обликовању кинеске скулптуре од добрим материјалом и поступком. • обликује димензионалне и тродимензионалне облике од добрим материјалом и поступком и да их уклопи у одређени интеријер стварајући естетску и функционалну целину. • разумјева значај естетског обликовања грађевина у складу са њиховим наменом и датим знањем примењених у естетској процени и ставу радника у. • комбинује облике и линије и да	другима (довршава рад у договореном року; поштује договорена правила понашања; спреман је да помогне и да сарађује; уважава, – разумевање (разуме задатак; ...); -повезивање (повезује и пореди познате и нове информације, људе,);	

							• њиховим ритмичним понављањем створи оригиналан орнамент за одређену намену. • разуме и објасни важност дизајна и да објасни ко дизајнира одређени производ, као и да разликује кич од естетске вредности. • разликује одређене карактеристике дизајна предмета и преобликовањем створи нову употребу целину. • искаже своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно.	– оригиналност (оригиналан је у односу на туђе радове...); – организација композиције .	
РИТАМ	16	Црта, наглашава, опажа, анализира, развија свест о композицији,	Водимотивациони разговор, информисе, објашњава, демонстрира, анализира,	илустративна демонстрациона	индивидуални, групни, рад у пару	биологија, музика, култура, географија	Ученик ће бити у стању да: • опише ритам којег уочава и пореди	– однос према раду (припремљен је за час; одговорно	Естетичка, Компетенција за учење,

		слика,боји,користи разне технике,слуша,посматра,износи своје мишљење,посматра,док спонтано граде ритам,експериментишу различитим начинима нашошења боје на папир:накапавање,прскање,тапкање,отискивање...	ализира,коригује,организује изложбу радова,похваљује рад ученика,задаје домаћи задатак...,прати,процењује и подстичеразвјаиндивидуалнипотенцијалсвакогученика			фија,српски језик и књижевност,историја,информатика и рачунарство,техника и технологија,математика,физичко и здрав.вапитање,физика,хемија...	утискекојенађег аостављајуразличитиритмови. •уочиправилан и неправиланритам и примениовепојмове у ликовномраду. •самосталноили у сарадњиса другимакористии одабранесадржај екаоподстицајзастварање оригиналногвизуелногритма. •градиправилан, неправилан и слободанвизуелни ритам, спонтаноили с одређеномнамером. •опипаритамкоји уочава у другим врстамауметности и да мутобудеподстицајзастварање. •повезујеврстери тмакојејеуозна	користи материјал, прибор и алатке; одржава прибор и радни простор; – однос према себи (истражује информације; поставља питања; предлаже; истражан је у раду, труди се; преузима одговорност; учи на грешкама; спреман је да испроба своје способности у новим активностима ...); – однос према другима (довршава рад у договореном року; поштује	Комуникација, Сарадња,Решавањепроблема, Дигитална,Одговорноучење у демократском друштву, Радс подацима и информацијама Дигиталнакомпетенција

							о (визуелни, музички, ритампокрета) саликовнимства ралаштвом. •разумезначајпре историјскогнаслеђа •и искажемишљење о томе зашто људис тварају уметност.	договорена правила понашања; спреман је да помогне и да сарађује; уважава, – разумевање (разуме задатак; ...); -повезивање (повезује и пореди познате и нове информације, људе,); – оригиналност (оригиналан је у односу на туђе радове...); – организација композиције	
ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ	6	Црта, наглашава, опажа, анализира, развија свест о композицији, слика, боји, користи разне технике, посматра поруке у	Водимотивациони разговор, информиса, објашњава, демонстрира, анализира, коригује, усмерава, испитује, организује	илустративна, демонстративна	индивидуални, групни, рад у пару	математика, биологија, историја, физика и здравствено питање, географија	Ученик ће бити у стању да: •разуме и разликује различите методе преношења информација и изрази поруку виз	– однос према раду (припремљен је за час; одговорно користи материјал, прибор и алатке;	Естетика, Компетенција за учење, Комunikација, Сарадња, Решавање

		природи и знакове, скицира, износи своје идеје и мишљења, анализира рад других ученика, одговара, анализирају фотографије, показују, упоређују...	изложбе радова ученика, похваљује рад ученика, оцењује рад ученика, задаје домаћи задатак..., прати, процењује и подстиче развој индивидуалне потенцијал сваког ученика			фија, хемија, физика...	у електронској комуникацијом. •разуме и разликује различите методе преношења информација и изрази поруку у електронској комуникацијом. •разуме и објасни зашто је негде култура важно и да развија навики за очување визуелног идентитета својих и других народа.	држава прибор и радни простор; – однос према себи (истражује информације; поставља питања; предлаже; истражан је у раду, труди се; преузима одговорност; учи на грешкама; спреман је да испроба своје способности у новим активностима ...); – однос према другима (довршава рад у договореном року; поштује договорена правила понашања; спреман је да	а не проблема, Дигитална, Одговорно учешће у демократском друштву, Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција

								помогне и да сарађује; уважава, – разумевање (разуме задатак; ...); -повезивање (повезује и пореди познате и нове информације, људе,); – оригиналност (оригиналан је у односу на туђе радове...); – организација композиције .	

Наставни предмет: Музичка култура

Број часова: недељно/годишње 2/72

Циљ предмета: Циљ учења Музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

Стандарди: /

Литература: Уџбеник -Музичка култура , Александра Паладин, Драгана Михајловић- Бокан, Нови Логос, Београд, 2021.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАС ОВА ПО ТЕМ И	АКТИВ НОСТИ УЧЕНИ КА	АКТИВНО СТИ НАСТАВН ИКА	МЕТОД Е РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦ ИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТ ИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕ РЕ	МЕЂУ ПРЕДМ ЕТНЕ КОМПЕ ТЕНЦИ ЈЕ
ЧОВЕК И МУЗИ КА	10	Пише, слуша, изводи закључк е, одговара на питања, постављ а питања, слуша звучне примере	Прича, пише, поставља питања, одговара на питања, даје инструкциј е и објашњења, инсистира на очигледнос ти,	Моноло шко- дијалош ка, слушање аудиопр имера, практича н рад	Фронталн и, индивиду ални, у паровима, групни	Историја, ликовна култура,би ологија, географија , српски језик и књижевно ст, енглески језик, филмска уметност.	– наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античком добу; – објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања; – искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека;	Провера наведен их садржај а усмени м путем и кроз истражи вачки рад	Компете нција са учење, комуник ација, дигитал на, сарадња , естетич ка.

		или гледа, игра	поступност и систематич ности, научној заснованос ти, свесној активности, развијању педантност и и правилност и,пушта звучне примере на компјутеру цд или снимак композициј а				– реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислу ритуалног понашања и пантеизма ; – идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог доба (музички елементи, наступ и сл.); – класификује инструменте по начину настанка звука; – опише основне карактеристике удараљки; – препозна везу између избора врсте инструмента и догађаја, односно прилике када се музика изводи; – изражава се покретима за време слушања музике; – вербализује свој доживљај музике; – идентификује ефекте којима		

							различити елементи музичке изражајности (мелодија, ритам, темпо, динамика) утичу на тело и осећања; – анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; – илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у сва- кодневном животу (војна музика, обредна музика, музика за забаву...); – критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона; – пева и свира самостално и у групи; – примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела, артикулација); – кроз свирање и		

							покрет развија сопствену координацију и моторику; – користи различита средства изражајног певања и свирања у зависно- сти од врсте, намене и карактера композиције; – искаже своја осећања у току извођења музике; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – користи могућности ИКТ-а за слушање музике и извођење; – користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – изражава своје емоције осмишљавањем мањих		

							музичких целина; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; – учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката		
МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	15	Пише, слуша, изводи закључке, одговара на питања, поставља питања, слуша звучне примере или гледа, током чега препозна је инструменте	Прича, пише, поставља питања, одговара на питања, даје инструкције и објашњења, инсистира на очигледности, поступности и систематичности, научној заснованости, свесној активности, развијању	Монолошко-дијалошка, слушање аудио-примера, гледање видео-примера, практичан рад	Фронтални, индивидуални, у паровима, групни	Историја, географија, српски језик и књижевност		Провера наведених садржаја усменим путем и кроз слушање музике покретом и инструмента, самостално и у групи	Компетентност са учења, комуникација, сарадња, естетичка, рад са подацима

			педантност и и правилност и инструмент а						
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	12	Пише, слуша, изводи закључк е, одговара на питања, поставља питања, слуша звучне примере или гледа , током чега препозна је инструм енте	Прича, пише, поставља питања, одговара на питања, даје инструкциј еи објашњења, инсистира на очигледнос ти, поступност и и систематич ности, научној заснованос ти, свесној активности, развијању педантност и и правилност	Моноло шко- дијалош ка, слушање аудио- примера, гледање видео- примера, практича н рад	Фронталн и, индивиду ални, у паровима, групни	Историја, географија , ликовна култура, српски језик и књижевно ст		Провера наведен их садржај а усмени м путем и кроз слушањ е музике	Компете нција са учење, комуник ација, сарадња , естетич ка, рад са подаци ма

			и инструмент а						
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	20	Пише, слуша, изводи закључке, одговара на питања, поставља питања, слуша звучне примере или гледа, током чега препозна је инструмент	Прича, пише, поставља питања, одговара на питања, даје инструкције, објашњења, инсистира на очигледности, доступности и систематичности, научној заснованости, свесној активности, развијању педантности и правилности инструмента.	Усменог излагања, демонстрације, метода рада са текстом, метода обраде песме по слуху, разговора	Фронтални, индивидуални, у паровима, групни	Историја, географија, ликовна култура,		Провера наведених садржаја усменим путем и кроз извођење музике	Компетенција са учењем, комуникација, сарадња, естетичка, рад са подацима

МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	15	Пише, слуша, одговара на питања, поставља питања, компонује – ствара мелодије и ритмичке целине.	Прича, пише, поставља питања, одговара на питања, даје инструкције и објашњења, инсистира на очигледности, доступности и систематичности, научној заснованости, свесној активности, развијању педантности и правилности	Усменог излагања, демонстрације, метода рада са текстом, метода обраде песме по слуху, разговора	Фронтални, индивидуални, у паровима, групни	Историја, географија, српски језик и књижевност.		Провера наведених садржаја кроз стварање музике	Компетентност са учења, комуникација, сарадња, естетичка, решавање проблема, дигитална компетентност

Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање

Број часова: недељно/годишње 2 /72

Циљ предмета: Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Стандарди:/

Литература:/

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	МЕТОД РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
Остале активности	1	Праћење и усвајање садржаја	Припрема за реализацију часа	Вербална	Колективни	Биологија, Физика, Техничко и информатичко образовање, Математика, Биомеханика	*Изводи разноврсна природна и изведена кретања и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама;	Праћење, Посматрање, Вредновање,	Компетенција за учење: Уме да процени сопствену успешност у учењу; идентификује тешкоће у учењу и зна како да их

							*Примењује вежбе које подстичу раст и развој и правилно држање тела;	Анализ ирање	превазиђе. 7)Предузимљивост и оријентација ка предузетништву: Уме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине
Атлетика	24	Активно, физичко, интелектуално и емотивно ангажовање током свих часова.	- припремање и реализација часова -чување, помагање и мотивисање ученика	- вербална - демонстративна - такмичарска	- индивидуални -групни -кружни -уз допунско и додатно вежбање	биологија, физика, техника и технологија, информатика и образовање, математика	Користи вежбе за развој и усавршавање моторичких способности;	Праћење, Посматрање, Вредновање, Анализ ирање	2)Одговорно учешће у демократском друштву: Залаже се за солидарност и учествује у хуманитарним активностима
Гимнастика и народни плесови	26	Активно, физичко, интелектуално и емотивно ангажова	- припремање и реализација часова -чување, помагање и	- вербална - демонс	- индивидуални -групни -кружни -уз допунско и додатно	биологија, физика, техника и технологија, информатика и образовање	Усвојио знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања; *Навија фер, чува	Праћење, Посматрање, Вреднов	3) Естетичка компетенција: Показује осетљивост за естетску димензију у свакодневном животу и има критички

		ње током свих часова.	мотивиса ње ученика -суђење код одиграва ња утакмица	тра тивна - такмич арска	вежбање	образовање,м атематика	себе и друге;	ање, Анализ ирање	однос према употреби и злоу потреби естетике.

Спорте игре, рукомет	17	Активно, физичко, интелектуално и емотивно ангажовање током свих часова.	- припремање и реализација часова -чување, помагање и мотивисање ученика	- варбална - демонстративна - практичног вежбања	- индивидуални -групни -кружни -уз допунко и додатно вежбање	биологија, физика, техника и технологија, информатика и образовање, математика	Разуме сврху и значај вежбања; *Доводи у везу физичко вежбање и здравље; *Примењује хигијенске мере пре, током и након вежбања; *Правилно се храни; *Препознаје врсту повреде; *Користи стечена умења, знања и навике у свакодневним условима живота и рада;	Праћење, Посматрање, Вредновање, Анализирање Тестирање	4)Комуникација Ученик користи на одговарајући и креативан начин језик и стил комуникације који су специфични за поједине научне, техничке и уметничке дисциплине. б) Одговоран однос према здрављу: Бира стил живота имајући на уму добре стране и ризике тог избора (нпр. активно бављење спортом, вегетаријанска исхрана). - Уме да пружи прву помоћ. 9) Решавање проблема: Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске

Мерење моторичких способности	4	Ангажовање за постизање максимално могућих најбољих резултата	- припремање и реализација часова -чување, помагање и мотивисање ученика -прецизно мерење и евидентирање резултата тестова	- варбална - демонстра тивна - такмичарска	- индивидуални -групни	биологија, физика, техника и технологија, информатика и образовање образовање, математика	Чува животну средину током вежбања.	Праћење, Посматрање, Вредновање, Анализирање Тестирање	8) Рад са подацима и информацијама: Користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и примењује.

Наставни предмет: Обавезне физичке активности ученика (фудбал и рукомет)

Број часова: недељно/годишње: 1 час недељно, 36+18 годишње у оквиру ваннаставних активности

Циљ предмета: Циљ физичког васпитања- изабрани спорт је да се разноврсним и систематским спортским обучавањем и вежбањем допринесе остваривању циља физичког васпитања као интегралног дела васпитно образовног система у целини, а да се при том задовоље индивидуалне потребе ученика, његова радозналост и жеља за достигнућима у изабраном спорту.

Област	Ученик зна и уме		
	на основном нивоу	на средњем нивоу	на напредном нивоу
ОСПОСОБЉЕНОСТ У ВЕШТИНАМА:Фудбал и рукомет	1.1.1. игра рукомета и фудбала на основном нивоу примењујући основне елементе технике,неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других. 1.1.2. Зна функцију рукомета и фудбала,основне појмове,неопходна пправила,основне принципе тренинга и пружа прву помоћ.	2.1.1. игра рукомета и фудбалапримењујући виши ниво технике,већи број правила,једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе,изражавајући сопствену личност уз поштовање других. 2.1.2. зна функцију и значај рукомета и фудбала,већи број правила,принципе и утицај тренинга.	

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	АКТИВН ОСТИ УЧЕНИК А	АКТИВН ОСТИ НАСТАВ НИКА	МЕТОД Е РАДА	ОБЛИЦ И РАДА	КОРЕЛА ЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕ ТИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕ РЕ	МЕЋУПРЕД МЕТНЕ КОМПЕТЕН ЦИЈЕ
Фудбал	18	Праћење и усвајање садржаја Активно, физичко, интелекту ално и емотивно ангажова ње током свих часова.	Припрема за реализаци ју часа - припрема ње и реализаци ја часова -чување, помагање и мотивиса ње ученика	- варбална - демонст ра тивна - такмича рска	индиви дуални -групни -кружни -уз допунск о и додатно вежбањ е	биологија ,физика, техника и технолог ија, информат ика и образова ње образова ње,матем атика	*Разуме сврху и значај вежбања; *Доводи у везу физичко вежбање и здравље; *Примењује хигијенске мере пре,током и након вежбања; *Правилно се храни; *Препознаје врсту повреде;	Праћењ е, Посмат рање, Вредно вање, Анализ ирање	Одговорно учешће у демократск ом друштву: Залаже се за солидарност и учествује у хуманитарни м активностим а

							*Користи стечена умења, знања и навике у свакодневним условима живота и рада; *Чува животну средину током вежбања. Исходи се односе на све наставне области		
Рукомет Рур	18	Праћење и усвајање садржаја Активно, физичко, интелектуално и емотивно ангажовање током свих часова.	Припрема за реализацију часа - припремање и реализација часова -чување, помагање и мотивисање ученика	- варбална - демонстра тивна - такмичарска	- индивидуални -групни -кружни -уз допунк о и додатно вежбање	биологија ,физика, техника и технологија, информатика и образовање образова	*Разуме сврху и значај вежбања; *Доводи у везу физичко вежбање и здравље; *Примењује хигијенске мере пре,током и након вежбања; *Правилно се храни; *Препознаје	Праћење, Посматрање, Вредновање, Анализирање	7)Предузимаљивост и оријентација ка предузетништвуУме да идентификује и адекватно представи своје способности и вештине („јаке стране“) 1)Компетенција за учење:Уме

						ње,матем атика	врсту повреде; *Користи стечена умења, знања и навике у свакодневним условима живота и рада; *Чува животну средину током вежбања.		да процени сопствену успешност у учењу; идентификуј е тешкоће у учењу и зна како да их превазиђе 8) Рад са подацима и информациј ама: Користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачии примењује.

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

Наставни предмет: Верска настава

Број часова: недељно/годишње 1/36

Циљ предмета: Циљ наставе и учења верске наставе је:

- Упознати ученике са основним елементима религије и културе старог века, паганским митовима и легендама о вечном животу.
- Упознати ученике са појмом „обећане земље“ и њеним значајем за „изабрани народ Божији“ као и сусрет са Откровењем Истинитог Бога.
- Објаснити ученицима значај старозаветне Скиније и Храма, улогу старозаветних царева и пророка, појам Месије.
- Кроз Христове заповести о љубави и тумачење појединих одељака из Беседе на гори указати ученицима на значај љубави према Богу и ближњима, подстаћи ученике да живе по Јеванђељу.
- Указати ученицима на повезаност Тајне Вечере и Свете Литургије; догађаје Страдања и Васкрсења Христовог као кључне за спасење света и човека.

Стандарди: /

Литература: Уџбеник:Православни катихизис за пети разред, Епископ Игњатије Мидић,Завод за уџбенике, Београд,

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОС ТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	МЕТО ДЕ РАДА	ОБЛИ ЦИ РАДА	КОРЕЛА ЦИЈА СА ДРУГИ М ПРЕДМ ЕТИМА	ИСХОДИ	НАЧ ИН ПРО ВЕРЕ	МЕЂУПР ЕДМЕТНЕ КОМПЕТ ЕНЦИЈЕ
I -	1	- Пажљиво	Организатор и	Верба	Фронта	• историј	По завршеној	Усме	- Одговора

УВОД, УПОЗНАВАЊЕ САДРЖАЈА ПРОГРАМА		ратиизлага њенаставни ка и осталихуче ника - користи различите изворе знања - упоређује - класификује - износи своје мишљење - уређује и презентује - закључује процењујесо пствени рад и напредак	реализатор наставе - презентује - усмерава ученика - подстиче на размишљање - развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење - прати напредовање ученика - наводиученикен аодговарајућеза кључке	лна, демон страц ија, метод а учења путем откри ћа	лни, групни , индиви дуални	а •биолог ија географи ја	области/темиученикћ ебити у стањууда: -може да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 5. разреда основне школе; - може да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном циклусу школовања. - бити мотивисан да похађа часове Православног катихизиса.	на прове ра	н однос према околини - Одговора н однос према здрављу - Компетен ција за учење Комуника ција
II - РЕЛИГИЈА И КУЛТУРА СТАРОГ СВЕТА	3	Пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -проналази информације	организатор и реализатор наставе -наводи на размишљање и извођење закључака -подстиче на	верба лна- демон страц ија комби нован а метод а,	Фронта лни, групни , индиви дуални	историја - географ ија - биологи ја - математ ија	По завршетку ове теме учениктребада: -може да именује неке политеистичке религије. - може да наведе неке од карактеристика политеистичких	Усме на прове ра, реша вање теста	Компетенц ија за учење - Решавање проблем а - Одговора н однос према здрављу

		-уочава -именује -упоређује -класификује и уређује - дискутује - износи сопствено мишљење и став	размену искустава и усмерава дискусију -утиче на развој свести ученика -презентује - пратипостигнућа ученика	метод а учења путем открића, истраживачка		-ликовна култура	религија и културе старог века		- Дигитална Одговоран однос према здрављу - Комуникација -Сарадња - Одговоран однос према околини
III - ОТКРИВЕЊЕ – СВЕТ БИБЛИЈЕ	4	- пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -уочава -разликује -упоређује -повезује ранија знања са новим сазнањима примењује научено -користи различите изворе знања	- организатор и реализатор наставе -презентује -утиче на развој свести ученика о значају вере -истиче неопходност правилног понашања на мрежи (интернету) - развија осећај ученика за простор, тачност, уредност,	вербална-демонстрација истраживачка	Индивидуални, рад у пару, групни	-српски језик - математика - биологија -ликовна култура	Позавршеткуоветеми ученик треба да: - може да уочи да се Бог откривао изабраним људима, за разлику од паганских божанстава; - може да објасни да је рођење Христово догађај који дели историју на стару и нову еру; - може да наведе неке од библијских књига, њихове ауторе и оквирно	Преглед цртежа, прегледом састава рађених на рачунару	- Компетенција за учење - Дигитална - Естетичка - Рад са подацима - Комуникација -Решавање проблема - Одговоран однос према

		-пажљиво и одговорно претражује и користи интернет - развија осећај прецизности и уредности	прецизност и одговорност - пратипостигнућ аученика				време настанка - може да разликује Стари и Нови Завет - бити подстакнут да се односи према Библији као светој књизи;		здрављу
IV - СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА	8	-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -повезује ранија знања -уочава начине примене -разликује -упоређује -анализира -класификује -презентује - оцењује квалитет часа	- организатор и реализатор наставе -презентује -подстиче ученика на истраживање, уочијање, закључивање, упоређивање -развија разумевање за неопходност рационалног и духовног -подстиче на развој умних способности - пратипостигнућ аученика	вербална демонстрација комбинација нових метода, метода ликовних радова	Фронтални, групни, индивидуални, рад у пару	математика биологија географија ликовна култура	Позавршетку ове области ученик треба да: -може да преприча библијску причу о постању и доживи је као дело љубави Божије -може да увиди да је Бог поред видљивог света створио и анђеле -може да преприча библијску приповест о стварању човека и уочи да је човек сличан Богу јер је слободан -бити подстакнут на развијање осећаја личне одговорности према природи; -да наведе неке од последица	Усмене провере, прегледање литературе радова	- Компетенција за учење - Естетичка - Предузимљивост и оријентација ка предузетништву - Одговоран однос према здрављу - Одговоран однос према околини - Комуникација - Рад са подацима -Решавање

							првородног греха по човека и читаву створену природу; - да преприча неку од библијских прича до Аврама; -да повеже причу о Нојевој барци са Црквом		проблема
V - СТАРО ЗАВЕТ НА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА	8	- усваја и примењује знања, -развија вештине,ставове, одговорност и самосталност - проналази потребне информације -уочава -разликује -упоређује -одабира - налази решење - формира идеју - планира и реализује	- упознаје ученике са правилима рада у групи, поделом задатака и одговорностима , - организатор и реализатор наставе - пажљиви посматрач - помагач када је то потребно - давалац повратне информације - неко ко охрабрује -презентује -саветује и одговара на	вербална демонстрација, метод а графичког рада, метода	групни, индивидуални, рад у пару	биологија, географија, српски језик ликовна култура	Позавршетку ове обласи ученици треба да: -може да наведе неке од најважнијих старозаветних личности и догађаја -може да уочи везу старозаветних праотаца и патријараха са Христом -може да исприча да јеврејски народ прославља Пасху као успомену на излазак из Египта -моћи да извуче моралну поуку из библијских приповести -може да препозна старозаветне личности и догађаје	Прегледање литерарних радова, усмена проvera знања	- Дигитална - Естетичка - Компетенција за учење - Одговоран однос према здрављу - Предузимљивост -Решавање проблема -Сарадња Комуникација - Одговорно учешће у демократс

		сопствену мисао -презентује	питања ученика -утиче на развој свести ученика - упознаје ученике са правилима рада у групи -помаже у избору задатака и тема				у православној иконографији.		ком друштву - Рад са подацима
VI - ЗАКОН БОЖИЈИ	4	- усваја и примењује знања, -развија вештине, ставове, одговорност и самосталност - проналази потребне информације -уочава -разликује -упоређује -одабира - налази решење - формира идеју -контролише	- упознаје ученике са правилима рада у групи, поделом задатака и одговорностима, са динамиком и роковима за реализацију пројектних активности-организатор и реализатор наставе - пажљиви посматрач - помагач када је то потребно - давалац повратне информације	вербална демонстрација, метод графичког рада, метода	групни, индивидуални, рад у пару	математика, биологија, географија, ликовна култура	Позавршетку ове области ученик треба да: -може да преприча библијски опис давања Десет Божијих заповести Мојсију; -може да наведе и протумачи на основном нивоу Десет Божјих заповести; -може да разуме да је од односа према Заповестима зависила и припадност Божијем народу; -бити подстакнут да примени вредности Декалога у свом свакодневном	Прегледање литерарних радова, усмена проvera знања	- Дигитална компетенција за учење - Одговоран однос према здрављу - Предузимљивост -Решавање проблема -Сарадња - Комуникација - Одговорно учешће у

		-презентује	- неко ко охрабрује -презентује -саветује и одговара на питања ученика -утиче на развој свести ученика - упознаје ученике са правилима рада у групи -помаже у избору задатака и тема				животу		друштву - Рад са подацима
VII - МЕСИЈАНСКА НАДА	8	- усваја и примењује знања, -развија вештине, ставове, одговорност и самосталност - проналази потребне информације -уочава -разликује -упоређује -одабира	- упознаје ученике са правилима рада у групи, поделом посла и одговорностима, са динамиком и роковима за реализацију пројектних активности - организатор и реализатор наставе - пажљиви посматрач	вербална демонстрација, метод а графичког рада, метода	групни, индивидуални, рад у пару	биологија, географија, српски језик, ликовна култура	Позавршетку ове области ученик треба да: -може да препозна на слици Ковчег Завета и Скинiju и да у једној реченици каже шта је мана -може да именује најважније личности јеврејског народа у Обећаној земљи -може да уочи да је Светиња над светињама посебно место Божијег присуства -знати да је цар	Прегледање литерарних радова, усмена провера знања	- Естетичка - Компетенција за учење - Одговоран однос према здрављу -Решавање проблема -Сарадња - Комуникација - Одговорно

		- налази решење - формира идеју - планира и реализује сопствени рад - ствара - контролише - презентује	- помагач када је то потребно - давалац повратне информације - неко ко охрабрује - презентује - саветује и одговара на питања ученика - утиче на развој свести ученика - упознаје ученике са правилима рада у групи - помаже у избору задатака и тема			Давид испевао Псалме у славу Божију - може да наведе неке од старозаветних пророка - може да уочи да су старозаветни пророци најављивали долазак Месије - увидети значај покајања и молитве као „жртве угодне Богу“ на основу одељака поучних и пророчких књига - може да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса у 5 разеду.	учешће у друштву - Рад са подацима

Наставни предмет: Грађанско васпитање

Број часова: 1 часа недељно, 36 годишње

Циљ предмета: Циљ наставе и учења програма Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

Стандарди: /

Литература: Приручник за наставнике грађанског васпитања у другом циклусу образовања и васпитања, Завод за унапређивање образовања и васпитања, Београд

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАС ОВА ПО ТЕМ И	АКТИВ НОСТИ УЧЕНИ КА	АКТИВН ОСТИ НАСТАВ НИКА	МЕТО ДЕ РАДА	ОБЛ ИЦИ РАД А	КОРЕ ЛАЦИ ЈА СА ДРУГ ИМ ПРЕД МЕТИ МА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕД МЕТНЕ КОМПЕТЕНЦ ИЈЕ
1. ЉУДСКА ПРАВА	8	Ученици научено излажу усмено, помоћу шема, слика, географс	Излагање наставника усмено демонстративно, слике, карте,	Монолошка, дијалогска, илустративна, демонс	Фронтални, индивидуални рад	географија, биологија	– разликује жеље од потреба и наведе примере везе између потреба и људских права; – штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; – аргументује потребу	Усмени и писмени излагање и семинарске изјаве, писмено)	Компетенција за учење; одговорно учење у демократском друштву комуникација; одговорно одн

		ко историјске карте и уз помоћ интернета	интернет, панои	тратив на			посебне заштите права детета; – на примеру препозна уграђеност права детета у основним документима која уређују рад школе; – наведе чиниоце који утичу на остваривање дечијих права; – препозна ситуације кршења дечијих пр		оспремаоколи ни; одговоран одн оспремаздрав љу· радсаподацим а и информацијама; · решавањепроб лема; · сарадња; · дигиталнаком петенција.
2. ДЕМОКРАТИСКО ДРУШТВО	8	Ученици научено излажу усмено, помоћу шема, слика, географске историјске карте, панои цртежи, излагање у виду семинарског рада и уз помоћ	Излагање наставника усмено демонстративно, слике, карте, интернет, панои	Монолошко дијалошка, демонстративна	Фронтални, групни рад, индивидуални рад	Географија, Српски језик и књижевност	– исказе свој став о значају поштовања правила у функционисању заједнице; – учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; – понаша се у складу са правилима и дужностима у школи; – наведе начине демократског одлучивања; – објасни улогу појединца и група у заштити дечијих права; – реално процени сопствену одговорност у ситуацији кршења нечијих права и зна коме да се обрати за помоћ; – прихвата друге ученике и	Усмени излагање и семинарски радови)	компетенција за учење; · одговорно учешће у демократском друштву · естетичка компетенција; комуникација; одговоран однос према здрављу; · рад са подацима и информацијама; · решавање проблема; · сарадња; · дигитална

		интернет а					уважава њихову различитост;		компетенција.
3. ПРОЦЕС И У САВРЕМ ЕНОМ СВЕТУ	10	Ученици научено излажу усмено, помоћу шема, слика, географс ко историјс ке карте, панои цртежи, излагање у виду семинарс ог рада и уз помоћ интернет а	Излагање наставни ка усмено демонстр ативно, слике, карте , интернет, панои	Монол ошко дијало шка, демонс тратив на, илустр ативна	Фрон ални , груп ни , инди видуа лни рад	Геогр афија	– у медијима и књигама које чита проналази примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама као и примере поштовања различитости; – наведе врсте насиља; – анализира сукоб из различитих углова учесника и налази конструктивна решења прихватљива за све стране у сукобу; – аргументује предности конструктивног начина решавања сукоба;	Усменио излагање и семинарск и рад)	компетенцијаз аучење; · одговорноуче шћеудемократ скомдруштву комуникација; одговоранодн оспремаоколи ни;одговорано дноспремаздр ављу;радсапо дацима и информацијам а; · решавањепроб лема; · сарадња; · дигиталнаком петенција
4. ГРАЂАН СКИ АКТИВИ ЗАМ	10	Ученици научено излажу усмено, помоћу шема, слика, географс	Излагање наставни ка усмено демонстр ативно, слике, карте ,	Монол ошко дијало шка, демонс тратив на, илустр	Фрон ални , груп ни , инди видуа лни	Геогр афија	– учествује у идентификацији проблема у вези са остварењем права детета у својој школи; – учествује у осмишљавању акције, процењивању њене изводљивости и	Усменио излагање ,семинарск ихрадова)	компетенцијаз аучење; · одговорноуче шће у демократском друштву · комуникација; ·

		ко историјске карте, панои цртежи, излагање у виду семинарног рада и уз помоћ интернета	интернет, панои	ативна	рад		предвиђању могућих ефекат; – учествује у извођењу акције, прикупљању и обради података о изабраном проблему користећи различите изворе и технике; – презентује, образлаже и аргументује изабрану акцију и добијене резултате; – у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на неугрожавајући начин.		одговоран одговором околини; · одговоран одговором о здрављу; · рад са подацима и информацијама; решавање проблема; · сарадња; · дигитална компетенција.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Наставни предмет: Српски језик и књижевност

БРОЈ ЧАСОВА: 4 НЕДЕЉНО/144 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета: Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светскебаштине.

Литература: Читанка-Извор(аутори:Зона Мркаљ, Зорица Несторовић), Граматика (аутор: Весна Ломпар), Радна свеска (аутори:Зона Мркаљ, Зорица Несторовић,Весна Ломпар), KLETT

Садржаји програма	Обрада	Утврђивање	Систематизација	Укупно
Језик	36	20	7	63
Граматика	35	18	5	58
Правопис	1	2	2	5
Књижевност	28	12	6	46
Школскалектира	23	8	5	36
Домаћалектира	5	4	1	10
Култураизражавања	20	9	6	35
Говорноизражавање	4	2	2	10
Писмениизражавање	16	7	4	25
Укупно	84	41	19	144

Редни број теме	Назив теме	Кључни појмови	Компетенције Опште међупредметне компетенције	Предметни исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко-методичко упутство)	Начин провере оствареност и исхода

1.	Граматика	Реченице, грађење речи, гласови и гласовне промене, придевске заменице, глаголски облици	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација	- Вежбањем на тексту уочити разлике зависне и независне реченице - На конкретним примерима ученицима објаснити појмове изведена, неизведена и сложена реч - На конкретним примерима објаснити ученицима све творбене елементе речи (префикс, суфикс, корен речи, творбена основа) - Уз помоћ слике и табеле ученицима објаснити говорне органе, начин изговора гласова и поделе гласова - На конкретним примерима речи наводити ученике да уочавају правила по којима се врше гласовне промене, као и одступања од њих - На конкретним примерима навести ученике да самостално препознају врсту придевских заменица На задатом тексту заједно са ученицима уочавати глаголска времена	CJ.1.3.1. зна особине и врсте гласова; дели реч на слоге у једноставнијим примерима; примењује књижевнојезичку норму у вези са гласовним променама CJ.1.3.3. одређује место реченичног акцента у једноставнијим примерима CJ.2.3.2. препознаје гласовне промене CJ.2.3.3. познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи CJ.2.3.4. познаје основне начине грађења речи CJ.3.3.1. дели реч на слоге у сложенијим случајевима CJ.3.3.2. познаје гласовне промене (уме да их препозна, објасни и именује) CJ.3.3.4. познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала Увођење учен Ученици уочавају потпуност/непотпуност просте реченице и закључују из тога њену независност/зависност - Ученици наводе примере придева према датим наставцима - Ученици препознају речи према грађењу, самостално дају примере и проналазе их у тексту - Ученици уочавају творбене елементе, усвајају њихове називе и уз помоћ наставника, а затим самостално одређују исте, на новим примерима - На многобројним примерима ученици очавају и одређују врсте гласова по свим поделама (звучности, месту творбе и начин устанка) - Логичким мишљењем и закључивањем ученици усвајају правила о вршењу, односно одступању од гласовне промене - Ученици уочавају именичке заменице и самостално их мењају по падежима - Међу многобројним примерима ученици одређују врсту придевских заменица и самостално их мењају по падежима. Исто то чине на тексту (из књижевног дела или припремљеном од стране наставника) - Вежбају да сами напишу текст са што више примера различитих врста придевских заменица	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Домаћи задатак Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова

2.	Правопис	Велико слово, знакови interpункције, писање речце НЕ	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Дигитална компетенција - Естетичка компетенција	Задатим примером утврдити стечена знања о правопису - На задатом примеру навести ученике да уоче правилну употребу великог слова, писања речце НЕ, употребу зареза, тачке и зареза, неколико тачака, цртице. - Увежбавати писање глаголских облика, речи са гласовном променом или одступањем од ње, придевских заменица; велико слово у писању имена грађевина, божанства, астронимских појава.	СЈ.1.2.8. примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима СЈ.2.2.5. зна правописну норму и примењује је у већини случајева СЈ.3.2.5. зна и доследно примењује правописну норму	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: текстова, табела Самоевалуација и евалуација Кроз практичне примере ученици показују могућност да самостално користе правописне знаке - Дата правописна правила ученици примењују у говорној култури Корелација: страни језици, информатика	<i>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика</i> <i>Рад на тексту-групни рад</i> <i>Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</i> <i>Домаћи задатак</i> <i>Писана провера-вежба</i>

3.	Писмено изражавање	Писмене вежбе и домаћи задаци, провере знања	-Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама -Комуникација -Дигитална компетенција - Естетичка компетенција	-Различитим темама развијати ученичку писану културу -Занимљивим избором тема мотивисати ученике на испољавање креативности -Одређеним темама мотивисати ученике да што више читају и пишу -Систематизацијом обрађеног градива мотивисати ученике да усвоје граматичка правила из области врста речи, падежа, реченице, правописа и теорије књижевности	CJ.1.2.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) CJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу CJ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је целовит и кохерентан CJ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај CJ.3.2.1. организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста CJ.3.2.5. зна и доследно примењује правописну норму	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: Ученици развијају своју писменост -Ученици подстичу своју стваралачку моћ и развијају кретивност -Одговарањем на различите теме ученици негују врлине и позитивне вредносне системе -Многобројним примерима ученици евалуирају своје знање -Ученици практично примењују усвојена теоријска знања о речима, реченици и падежима -Самостално примењују правописна правила Самоевалуација и евалуација Корелација: веронаука, народна традиција, историја, музичко	<i>Формативно , свакодневно оцењивање усмених одговора ученика</i> <i>Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</i> <i>Домаћи задатак- Радна свеска</i> <i>Писана провера- вежба</i>

4.	У с м	Говорне вежбе, изражајно казивање	Компетенција за учење - Рад са	Различитим говорним вежбама наставник код ученика развија говорну културу -Наставник подстиче ученике и упућује их на изражајно казивање стихова -Давањем слободе ученицима да се самостално изражавају наставник развија	CJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу CJ.1.2.3. саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста) CJ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: Јавним излагањем ученици развијају реторичке способности -Изражајним казивањем стихова потврђују лепоту народног стваралаштва -Самосталним изражавањем ученици богате речник и	<i>Формативно , свакодневно оцењивање усмених одговора ученика</i> <i>Самоевалуација и евалуација на крају месеца и</i>

		стихова, јачање вербалног самопоуздања	подацима и информацијама -Комуникација -Дигитална компетенција - Естетичка компетенција	ученичко самопоуздање	дескриптивни текст, који је целовит и кохерентан СЈ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај	побољшавају свакодневну комуникацију Самоевалуација и евалуација Корелација: реторика, историја,	<i>током појединих часова Презентациј е ученика, панои Домаћи задатак Писана провера- вежба дебата</i>

5.	Књижевност	Лирика, епика	-Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама -Комуникација -Дигитална компетенција - Естетичка компетенција	Заинтересовати ученике за поједине писце појединошћима из приватног живота. -Занимљивим приступом датим песмама мотивисати ученике да читају и факултативне садржаје -Тематско-мотивском анализом наводити ученике да уочавају многобројна стилска изражајна средства -Композицијском анализом упознати ученике са знањима о стиху, строфи ирими -На датим тесковима наставник демонстрира приповедне поступке (дескрипција, нарација, дијалог, монолог, унутрашњи монолог) -На примерима из свакодневног живота наводити ученике да усвоје знања о приповедним поступцима -Поређењем различитих текстова упутити ученике да препознају различите приповедне врсте -Мотивисати ученике да праве разлику између народног и уметничког стваралаштва и изнесе лични став о томе -На конкретним примерима из дела наводити ученике да дате ситуације повезују	CJ.1.4.1. повезује наслове прочитаних књижевних дела са именима аутора тих дела CJ.1.4.2. разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност) CJ.1.4.3. разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму CJ.1.4.4. препознаје врсте стиха (римовани, неримовани; осмерац и десетерац) CJ.1.4.5. препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: нарација, дескрипција, дијалог, монолог CJ.1.4.6. препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, поређење, оноματοпеја) CJ.1.4.7. уочава битне елементе књижевноуметничког текста: тему, мотив, фабулу, време и место радње, лик... CJ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломка, ликов, карактеристичних ситуација CJ.2.4.5. препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре књижевноуметничком тексту	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: Изражајним читањем ученици утичу на говорну културу -Читањем самостално доносе закључке о стваралаштву појединих писаца -Уочавањем стилских средстава ученици вреднују литерарни поступак -На примеру песме стичу и примењују знања о строфи, стиху ирими. -Читањем различитих приповедних врста ученици развијају позитиван став о прозном стваралаштву -Познавањем стваралачког опуса неког писца ученици самостално закључују о вредностима тих дела -Читајући уче да препознају оно што ће их лично највише заинтересовати и подстаћи да се тиме додатно баве -На основу анализе дела стичу знања о приповедним поступцима, перспективи приповедача -Упоредно и уметничко прозно стваралаштво и уочавају сличности и разлике Самоевалуација и евалуација Повезивање са савременошћу Корелација су другим предметима: српски, ликовно, веронаука, географија	<i>Формативно</i> <i>, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика</i> <i>Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова</i> <i>Домаћи задатак</i> <i>Провера</i>

Наставни предмет: Српски језик и књижевност (допунска настава)

Циљеви : Циљеви (предмета): Циљеви наставе и учења српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова : 1

Литература

Читанка „Извор“ за 6.разред основне школе(Зона Мркаљ, Зорица Несторовић),

Граматика за 6.разред-Весна Ломпар, Радна свеска уз уџбенички комплет,ИК Клетт

ТЕМА	ПЛАНИРАН	НАСТАВНЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА	ИСХОДИ	НАЧИН

	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	МЕТОДЕ		СРЕДСТВА		ПРОБЕРЕ
Језик(граматика)	20	Комбиновани Дијалoшка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару, рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - повезује граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; - препозна делове речи у вези са њиховим грађењем; - разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; - разликује врсте гласовних прмена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму; - одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; - препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; - разликује реченице по комуникативној функцији; - доследно примењује правописну норму; - користи правопис (школско издање); - правилно изговара речи водећи рачуна о дужини; - разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи.	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак
Књижевност	10	Комбиновани Дијалoшка Демонстративна	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - препознаје и повезује књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита;	Усмено Писмено Активност

		Аудитивна Рад на тексту Метода писања		– чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; – одреди род књижевног дела и књижевну врсту; – прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера; – разликује ауторску приповетку од романа; – анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима); – уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; – препознаје етапе драмске радње (заплет и расплет); – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; – разликује облике казивања; – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; – анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; – анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста; – препозна хумор у књижевном делу; – разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона; – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; – уважава националне вредности; негује	на часу Домаћи задатак

					културноисторијску баштину; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење; – упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст; – користи електронски додатак уз уџбеник;	
Језичка култура-усмено и писмено изражавање	6	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - употребљава различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање; - разликује и гради аугментативе и деминутиве; - саставља обавештење, вест и кратак извештај - разуме основна значења књижевног и неуметничког текста; - проналази, повезује и тумачи експлицитно и имплицитно садржане информације у краћем, једноставнијем књижевном и неуметничком тексту; - драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста - говори јасно, поштујући стандарднојезичку норму; - изражајно чита обрађене књижевне текстове.	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

Напомена: Све евентуалне корекције плана наставе српског језика биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Наставни предмет: Српски језик и књижевност (додатна настава)

Циљеви : Циљеви (предмета): Циљеви наставе и учења српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања оулози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова : 1

Литература

Читанка „Извор“ за 6.разред основне школе(Зона Мркаљ, Зорица Несторовић),

Грамматика за 6.разред-Весна Ломпар, Радна свеска уз учбенички комплет,ИК Клетт

ТЕМА	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
Језик(граматика)	22	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару, рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	По завршетку разреда ученикћебити у стању да: - повезује граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; - препозна делове речи у вези са њиховим грађењем; - разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; - разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму; - одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; - препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; - разликује реченице по комуникативној	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					функцији; - доследно примењује правописну норму; - користи правопис (школско издање); - правилно изговара речи водећи рачуна о дужини; - разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи.	
Књижевност	8	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - препознаје и повезује књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита; - чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; - одреди род књижевног дела и књижевну врсту; - прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера; - разликује ауторску приповетку од романа; - анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима); - уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; - препознаје етапе драмске радње (заплет и расплет); - разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; - разликује облике казивања; - увиђа звучне, визуелне, тактичне,	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					- олфакторне елементе песничке слике; – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; – анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; – анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста; – препозна хумор у књижевном делу; – разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона; – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; – уважава националне вредности; негује културноисторијску баштину; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење; – упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст; – користи електронски додатак уз уџбеник;	
Језичка култура-усмено и писмено изражавање	6	Комбиновани Дијалoшка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник, радна свеска, фотографије, додатни материјали	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - употребљава различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање; - разликује и гради аугментативе и деминутиве; - саставља обавештење, вест и кратак	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					извештај - разуме основна значења књижевног и неуметничког текста; - проналази, повезује и тумачи експлицитно и имлицитно садржане информације у краћем, једноставнијем књижевном и неуметничком тексту; - драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста - говори јасно, поштујући стандарднојезичку норму; - изражајно чита обрађене књижевне текстове.	

Наставни предмет: Енглески језик

БРОЈ ЧАСОВА: 2 НЕДЕЉНО/ 72 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета: Циљеви и задаци страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Литература:

ENGLISHPLUS2 (уџбеник), Нови логос

ENGLISHPLUS2 (Радна свеска), Нови логос

Стандарди (за предмете за које постоје стандарди):

ЗА КРАЈ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА ЗА СТРАНИ ЈЕЗИК

Општа предметна компетенција

Општа предметна компетенција или језичка комуникативна компетенција обухвата поседовање свести о језику као комуникационом средству, располагање основном језичком писменошћу и схватање повезаности између језика и културних идентитета. Она омогућава ученику да се користи једноставним језичким средствима у циљу обављања елементарне писмене и усмене комуникације, остваривања интеракције и преношења информативних и других садржаја из полазног језика ка циљном и обрнуто, у приватном, јавном и образовном контексту.

Основни ниво

Ученик разуме главне информације у најједноставнијим писаним и усменим исказима. У усменом и писаном општењу користи најједноставнија језичка средства за исказивање информација о себи и својим непосредним потребама. Познаје основне граматичке и лексичке елементе. Разуме основне појаве и процесе циљне културе.

Средњи ниво

Ученик разуме препознатљиве и предвидиве информације у фреквентнијим и једноставнијим врстама писаних текстова и формама усменог општења, а које се односе на њему блиске ситуације и појаве.

Користи типске фразе, готове изразе, конструкције и просте реченице за формулисање конкретних исказа везаних за сопствену личност и свакодневне активности или послове. Познаје одређени број правилних граматичких елемената и структура и основну лексику из домена сопствене свакодневице и непосредног интересовања. Поседује свест о суштинским сличностима и разликама између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик разуме већи број речи и израза у свакодневној усменој и писаној комуникацији, везаних за сопствену личност, окружење, интересовања, школски контекст. Поседује елементарни репертоар језичких средстава за савладавање типичних и уобичајених свакодневних комуникативних ситуација.

Ученик познаје већину једноставнијих и одређени број сложенијих граматичких правила и фреквентне лексике. Ученик прихвата постојање разлика између сопствене и циљне културе и прилагођава своје понашање основним општеприхваћеним друштвеним конвенцијама.

Специфичне предметне компетенције

1) ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Функционално-прагматичка компетенција представља комуникативну компетенцију у ужем смислу и обухвата умеће рецепције (разумевања говора и разумевања писаног текста), умеће продукције (писано и усмено изражавање), умеће интеракције и умеће језичког посредовања (медијације).

Основни ниво

Ученик разуме најфреквентније речи и изразе из свакодневног спорог и разговетног говора, као и најједноставније писане текстуалне форме. Уме да обави основне комуникативне активности (поздрављање, представљање, добродошлица, опраштање, захваљивање, пружање информација о себи, распитивање о суштинским информацијама које се тичу саговорника).

Средњи ниво

Ученик разуме уобичајене речи, изразе, фразе и кратке везане усмене исказе и записе који се тичу његових непосредних искуствених доживљаја и сфера интересовања. Сналази се у кратким и увежбаним комуникационим секвенцама и улогама, уз употребу научених и уобичајених фраза и формула (постављање питања и давање одговара).

Напредни ниво

Ученик разуме фреквентне и уобичајене писане и усмене исказе, као и кратке, једноставне текстове и усмене прилоге везане за познате теме, појаве и догађаје. Обавља основне језичке функције (давање и тражење, тј. размена информација о искуствено блиским датостима и појавама, једноставно исказивање идеја и мишљења), у писаном и усменом општењу, уз успостављање базичног, али ефикасног друштвеног контакта.

2) ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Лингвистичка компетенција се односи на познавање и разумевање принципа функционисања и употребе језика и обухвата фонолошко-фонетска, правописна, лексичка, семантичка, граматичка (морфосинтаксичка) знања.

Основни ниво

Ученик познаје изговор фреквентних, понављаних и меморисаних гласова, као и неких најчешћих гласовних група. Повезује гласове и начин(е) њиховог записивања у увежбаним речима. Познаје ограничени број регуларних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог контингента језичких средстава. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за савладавање основних комуникативних активности.

Средњи ниво

Ученик познаје исправан изговор већине гласова и гласовних група, уз ограничења акценатско-интонацијске природе. Ученик исправно записује гласове и гласовне комбинације и познаје одређен број основних правописних правила. Ученик познаје једноставне граматичке елементе и конструкције. Ученик познаје ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.

Напредни ниво

Ученик углавном правилно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим и неувежбаним комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила. Записује речи и изразе с релативном ортографском тачношћу и познаје фреквентна правописна правила. Познаје одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе именица, глагола, придева, прилога. Ученик познаје фреквентне лексичке елементе који се односе на искуствено блиске теме и ситуације.

3) ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Основни ниво

Ученик познаје основне појаве и процесе који одликују свакодневни живот циљне културе / циљних култура, познаје основне просторне и временске оквири развоја циљне културе / циљних култура, као и најзначајније личности и дела из историје и савременог доба. Ученик показује интересовање за одређене појаве и личности циљне културе.

Средњи ниво

Ученик поседује основна знања о разликама у свакодневном животу и разуме да су разлике последица сложености културе. Ученик познаје и разуме основне природне и друштвене специфичности циљне културе. Ученик поседује свест о основним сличностима и разликама између своје и циљне културе и препознаје/избегава најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. Негује позитиван и отворен став према разликама које препознаје између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик поседује општа знања о свакодневном животу, друштву и култури страног/страних језика. Разуме утицај природних и друштвених појава на процесе у властитој и циљној култури; разуме положај земаља циљне културе у свету и њихову везу са властитом културом. Прихвата разлике које постоје између властите и циљне културе и уме да прилагоди понашање основним конвенцијама. Негује став отворености и радозналости према циљној култури / циљним културама и поседује основне вештине за критичко истраживање и разумевање појава циљне и властите културе.

Први страни језик

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на основном нивоу.

1. ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

ПСТ.1.1.1. Разуме фреквентне речи и једноставне изразе у јасно контекстуализованом и спором говору.

ПСТ.1.1.2. Разуме једноставне поруке и питања која се односе на једноставне информације и непосредно окружење.

ПСТ.1.1.3. Разуме кратка, једноставна, разговетно и споро изговорена упутства.

ПСТ.1.1.4. Разуме кратка саопштења и питања која се односе на познате / блиске теме.

ПСТ.1.1.5. Разуме предмет једноставног разговора других лица о познатим / блиским темама (нпр. личне и породичне ствари, непосредно окружење) уколико се говори споро и разговетно.

ПСТ.1.1.6. Разуме појединачне речи и једноставне изразе из текстова савремене музике.

РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА

ПСТ.1.1.7. Разуме кратке поруке које се односе на једноставне информације и непосредно окружење (нпр. писма, мејлови итд.)

ПСТ.1.1.8. Разуме кратка, појединачна упутства која се тичу његових непосредних потреба, уколико укључују визуелне елементе.

ПСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и најважније информације у једноставним врстама текстова (кратке приче, извештаји, огласи, временске прогнозе и сл.) уз одговарајуће илустративне елементе.

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.1.1.10. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи једноставна језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника (нпр. ко је, одакле је, чиме се бави итд.)

ПСТ.1.1.11. Уз дуже паузе и уз помоћ саговорника, саопштава основне информације о себи и свом непосредном окружењу, тражи одређени предмет, користећи кратке једноставне исказе.

ПСТ.1.1.12. Уз дуже паузе, описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности користећи најједноставнија језичка средства.

ПСТ.1.1.13. Поставља једноставна питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника.

ПСТ.1.1.14. Поставља и одговара на питања која се односе на изражавање допадања и недопадања, слагања и неслагања користећи једноставна језичка средства.

ПСТ.1.1.15. Формулише молбе и извињења.

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.1.1.16. Пише једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама.

ПСТ.1.1.17. Пише краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама.

ПСТ.1.1.18. Писаним путем доставља/тражи основне информације о себи/другима.

ПСТ.1.1.19. Пише кратке и једноставне поруке (нпр. СМС, имејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљује, извињава или нешто честита.

ПСТ.1.1.20. Повезује неколико кратких исказа у кратак, везани текст о блиским темама.

МЕДИЈАЦИЈА

ПСТ.1.1.21. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао јавних натписа и краћих текстова опште информативне природе (плаката, транспарената, јеловника...)

ПСТ.1.1.22. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику.

ПСТ.1.1.23. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког писаног текста на страном језику.

2. ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.1.2.1. Препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну).

ПСТ.1.2.2. Правилно записује познату лексику.

ПСТ.1.2.3. Познаје и користи ограничен број фреквентних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог репертоара језичких средстава.

ПСТ.1.2.4. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за обављање основних комуникативних активности.

3. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.1.3.1. Познаје основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода).

ПСТ.1.3.2. Зна за регије и државе у којима се страни језик користи као већински.

ПСТ.1.3.3. Познаје најзначајније историјске догађаје циљних култура.

ПСТ.1.3.4. Познаје неколико најпознатијих историјских и савремених личности циљних култура; наводи и на матерњем језику даје основне податке о некој личности из циљних култура за коју показује интересовање.

ПСТ.1.3.5. Познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање.

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на средњем нивоу.

1. ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

ПСТ.2.1.1. Разуме краће низове (2–3) саопштења, упутстава, молби који се односе на његове потребе и интересовања.

ПСТ.2.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са)говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговетно и умереним темпом.

ПСТ.2.1.3. Разуме основни смисао и главне информације споријих, јасно артикулисаних монолошких излагања и прича о познатим и узрасно адекватним темама, уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања.

ПСТ.2.1.4. Разуме основни смисао и главне информације из подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим и узрасно адекватним темама, уколико се говори споро и разговетно.

ПСТ.2.1.5. Разуме општи смисао и фреквентне фразе и изразе једноставнијих текстова из савремене музике.

РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА

ПСТ.2.1.6. Разуме општи смисао и главне информације у краћим порукама, писмима, мејловима о блиским темама.

ПСТ.2.1.7. Разуме краће низове (2–3) упутстава која се тичу његових непосредних потреба (нпр. оријентација у простору, употреба уређаја и апарата, правила игре и сл.), праћена визуелним елементима.

ПСТ.2.1.8. Разуме општи смисао и главне информације у краћим текстовима, различитих врста и једноставне садржине, са интернета или других писаних медија, о познатим и узрасно адекватним темама.

ПСТ.2.1.9. Разуме општи смисао једноставних књижевних текстова прилагођених узрасту и интересовањима.

ПСТ.2.1.10. Разуме општи смисао и једноставније формулације у текстовима савремене музике.

ПСТ.2.1.11. Разуме смисао једноставних рекламних порука уколико не садрже игру речи или неко конотативно/скривено/метафорично значење.

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.2.1.12. Успева да поведе и/или одржи разговор на блиске и познате теме.

ПСТ.2.1.13. Уз краће паузе и минималну помоћ саговорника, размењује информације, тражи одређени предмет, објашњење, услугу, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину

ПСТ.2.1.14. Уз краће паузе, описује себе и своје непосредно окружење, свакодневне активности, искуства из прошлости користећи једноставна језичка средства.

ПСТ.2.1.15. Поставља и одговара на 2–3 повезана питања, о познатим темама, у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз одговарајућу помоћ саговорника и понављање.

ПСТ.2.1.16. Исказује допадање и недопадање, слагање и неслагање и једноставним језичким средствима даје кратко објашњење.

ПСТ.2.1.17. Размењује основне информације о плановима и обавезама.

ПСТ.2.1.18. Једноставним језичким средствима пореди људе, ствари и појаве.

ПСТ.2.1.19. Објашњава оно што не разуме и тражи помоћ вербалним и невербалним средствима.

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.2.1.20. Писаним путем доставља/тражи или преноси детаљније информације, обавештења или податке о себи и другима.

ПСТ.2.1.21. Пише једноставна лична писма, поруке, мејлове у којима се са пријатељима и познаницима договара о активностима или одговара на питања.

ПСТ.2.1.22. Саставља краће текстове о себи, својој породици и непосредном окружењу.

ПСТ.2.1.23. Описује искуства, активности и догађаје из прошлости користећи једноставније језичке структуре и увежбану лексику.

МЕДИЈАЦИЈА

ПСТ.2.1.24. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао и појединачне информације краћих и једноставнијих писаних текстова опште информативне природе.

ПСТ.2.1.25. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег усменог исказа.

ПСТ.2.1.26. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег писаног текста.

ПСТ.2.1.27. На страном језику саопштава туристима најједноставније информације коју су тражили од трећег лица (назив улице, број линије у градском саобраћају, цену).

2. ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.2.2.1. Препознаје и разумљиво изговара већину гласова и гласовних група, уз одређена прозодијска ограничења (акценти, интонација, дужина).

ПСТ.2.2.2. Правилно записује фреквентне и увежбане речи, познаје и примењује одређени број основних правописних правила.

ПСТ.2.2.3. Познаје и користи једноставније граматичке елементе и конструкције.

ПСТ.2.2.4. Поседује ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.

3. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.2.3.1. Разуме и описује сличности и разлике у свакодневном животу (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода).

ПСТ.2.3.2. Познаје основне елементе у области умећа живљења (начин обраћања и поздрављања, тачност, конвенције и сл.).

ПСТ.2.3.3. Препознаје најкритичније обрасце понашања које је непримерено/неприкладно у контексту циљних култура.

ПСТ.2.3.4. Препознаје најчешће стереотипе у вези са својом и циљним културама.

ПСТ.2.3.5. Познаје основне одлике регија и држава у којима се страни језик користи као већински.

ПСТ.2.3.6. Познаје животне услове који владају у појединим екосистемима света (клима, географске одлике и сл.) где се користи страни језик.

ПСТ.2.3.7. Препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости циљних култура.

ПСТ.2.3.8. Представља и укратко описује на циљном језику неколико познатих личности и појава из циљних култура, као и оне за које показује интересовање.

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на напредном нивоу.

1. ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

ПСТ.3.1.1. Разуме дуже низове саопштења, упутстава, молби итд. који се тичу његових потреба и интересовања.

ПСТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору два или више (са)говорника, уколико се говори разговетно и умереним темпом.

ПСТ.3.1.3. Разуме основни смисао и главне информације јасно артикулисаних монологских излагања, прича, презентација и предавања на узрасно адекватне и блиске теме, уз одговарајућу визуелну подршку.

ПСТ.3.1.4. Разуме основни смисао и може да издвоји главне информације из аутентичних подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим, узрасно адекватним темама (нпр. репортажа, научно-популарних, документарних, играних, анимираних филмова, спотова) које слуша/гледа у смисленим целинама.

ПСТ.3.1.5. Разуме општи смисао и већину фраза и израза сложенијих разговетних текстова савремене музике.

РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА

ПСТ.3.1.6. Разуме општи смисао и може да издвоји већину релевантних информација у порукама, писмима и мејловима о блиским темама.

ПСТ.3.1.7. Разуме упутства која се односе на сналажење на јавним местима (нпр. руковање апаратима и уређајима, упозорења, безбедносне информације и сл.)

ПСТ.3.1.8. Разуме општи смисао и главне информације различитих врста текстова са интернета или других писаних медија који су у складу са узрастом и интересовањима ученика.

ПСТ.3.1.9. Разуме главне идеје, поруке и специфичне информације адаптираних верзија белетристике за младе.

ПСТ.3.1.10. На основу смисла читавог текста и садржаја појединачних делова открива значења непознатих речи и конструкција.

ПСТ.3.1.11. Разуме експлицитно изражена осећања, жеље и расположења.

ПСТ.3.1.12. Разуме општи смисао и већину фраза и израза у текстовима из савремене музике.

ПСТ.3.1.13. Разуме смисао једноставних рекламних порука.

ПСТ.3.1.14. Проналази потребне информације у речницима, енциклопедијама, брошурама и на интернет страницама.

ПСТ.3.1.15. Разуме и може да издвоји потребне информације из табела, графикана, информатора и сл.

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.3.1.16. Течно и с лакоћом описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне навике, искуства/догађаје из прошлости и планове за будућност.

ПСТ.3.1.17. Учествује у неформалном и формалном разговору (нпр. са наставницима, службеним лицима и сл.), поставља и одговара на неколико питања у низу на познате теме у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз евентуалну помоћ и понављање.

ПСТ.3.1.18. Објашњава зашто му се нешто допада или не допада, зашто се слаже или не слаже, зашто нешто воли или не; на једноставан начин износи и образлаже своје ставове и мишљења.

ПСТ.3.1.19. Објашњава оно што не разуме, уме да тражи помоћ и да изрази мишљење/потребу расположивим језичким средствима.

ПСТ.3.1.20. На једноставан начин излаже на задату тему и одговара на питања која се односе на њу.

ПСТ.3.1.21. Описује и тумачи податке из табела, графикана, информатора и сл.

ПСТ.3.1.22. Резимира текст који слуша или чита ослањајући се у мањој мери на језичка средства која се у њему појављују.

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.3.1.23. Пише обична и електронска писма у којима са пријатељима и познаницима договара активности и једноставним језичким средствима обрађује/спомиње узрасно релевантне теме.

ПСТ.3.1.24. Пише краће текстове од неколико логички повезаних реченица о узрасно релевантним темама (о себи, друштвеном и природном окружењу, аспектима приватног и школског живота).

ПСТ.3.1.25. Прецизно описује искуства, активности и догађаје из садашњости и прошлости у виду дескриптивних и наративних текстова користећи познате сложеније језичке структуре и адекватну лексику.

ПСТ.3.1.26. Пише кратке приче од понуђеног језичког материјала на узрасно адекватне теме.

ПСТ.3.1.27. Резимира/парафразира одслушан или прочитан текст, ослањајући се минимално на језичка средства која се у њему појављују.

ПСТ.3.1.28. Описује и тумачи податке из табела, графикана, информатора и сл.

МЕДИЈАЦИЈА

ПСТ.3.1.29. На матерњем језику саопштава основну тему и појединачне информације нешто опширнијег усменог исказа, примереног узрасту и интересовањима.

ПСТ.3.1.30. На матерњем језику преноси саговорнику тему, садржај и главне информације из краћих и једноставнијих писаних текстова (новинских и књижевних), примерених узрасту и интересовањима.

ПСТ.3.1.31. На страном језику саопштава једноставније информације добијене од трећег лица у вези с блиским комуникативним ситуацијама и познатим темама.

ПСТ.3.1.32. На матерњем језику преноси информације, упутства, молбе, савете и сл. добијене од трећег лица.

2. ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.3.2.1. Углавном коректно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим комбинацијама гласова, уз поштовање акцентаско-интонацијских правила или уз мање неправилности које не угрожавају разумевање поруке коју жели да саопшти.

ПСТ.3.2.2. Записује речи и изразе уз минималне ортографске неправилности које не ремете разумевање датог записа; познаје и примењује фреквентна правописна правила.

ПСТ.3.2.3. Познаје и користи одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе и флексије именица, глагола, придева, прилога.

ПСТ.3.2.4. Користи фреквентне лексичке елементе који се односе на теме и ситуације из његовог непосредног искуства.

3. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.3.3.1. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у различитим аспектима свакодневног живота и прихвата постојање разлика.

ПСТ.3.3.2. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у области умећа живљења и прихвата постојање разлика; примењује неке основне елементе у области умећа живљења (нпр. начин обраћања и поздрављања).

ПСТ.3.3.3. Разуме и избегава основне облике непримереног/ неприкладног понашања у контексту циљних култура.

ПСТ.3.3.4. Препознаје да постоји пристрасност у тумачењу културних појава и негује критичко мишљење у њиховом посматрању и разумевању.

ПСТ.3.3.5. Познаје положај земаља у којима се користи страни језик.

ПСТ.3.3.6. Познаје положај циљног језика у глобалном контексту и код нас.

ПСТ.3.3.7. Познаје најтипичније представнике појединих екосистема света где се користи страни језик и доводи их у везу са одликама екосистема.

ПСТ.3.3.8. Препознаје повезаност најважнијих појава из историје циљних култура и опште историје.

ПСТ.3.3.9. Препознаје утицај неколико најзначајнијих личности и дела из друштвене и уметничке историје циљних култура у свету, које доводи у везу са друштвеним и уметничким појавама из наше историје и обрнуто.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	АКТИВН ОСТИ УЧЕНИК А	АКТИВН ОСТИ НАСТАВ НИКА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛА ЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕ ТИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	Међупред метне компетен ције
Породица и уже друштвено окружење (STARTER)	5	слуша понавља чита поставља питања даје одговор а препознаје граматичке конструк	Организује наставни процес Мотивише ученике Развија интересовања ученика Демонстрира Поставља питања	Комбиновани Дијалогска говорне вежбе(дијалог, одговарање на питања, кратко описивање) Демонстративна Илустраци	фронтални индивидуални, Рад у пару, Рад у групи	Српски језик	1. Разумеју једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење / давање информација личне природе 2. Поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства 3. Резмени једноставније информације личне природе 4. У неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима 34. Разуме једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност 35. Формулише једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност 5. Разуме једноставније текстове који се односе	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Компетенција учење Комуникација Решавање проблема Сарадња

		кције попуњава задатак е у уџбенику и радној свесци (додатни материјал) пише комуницира активно ст на часу ради у пару и/или групи развија позитиван став према језику	Даје упутства Помаже ученицима иницира рад у пару и/или у групи; Интерпретира, односно објашњава испитује оцењује Диктати користи аудио и визуелна средства	је цртање Аудитивна Рад на тексту писане вежбе(пре писивање, диктат) Метода писања			на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања 6. Опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства 36. Пита и каже _____ штане коима _____ / нема и чије је нешто;		
Слободно време (my time)	7	слуша понавља чита поставља питања даје одговор а	Организује наставни процес Мотивише ученике Развија интересовања	Комбиновани Дијалогска говорне вежбе(дијалог, одговарање на питања, кратко	фронтални индивидуални, Рад у пару, Рад у групи	Српски језик	15. Разуме једноставније текстове којима се описују радње и ситуације у садашњости 17. Размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости 18. опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исхода 37. разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Компетенција учење Комуникација Решавање проблема Сарадња

		препознаје граматичке конструкције попуњава задатак е у уџбенику и радној свесци (додатни материјал) пише комуникационо активно на часу ради у пару и/или групи развија позитиван став према језику	ученика Демонстрира Поставља питања Даје упутства Помаже ученицима иницира рад у пару и/или у групи; Интерпретира, односно објашњава испитује оцењује Диктати користи аудио и визуелна средства	описивање) Демонстративна Илустрације цртање Аудитивна Рад на тексту писане вежбе(преписивање, диктат) Метода писања			38. изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење 31. разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих 32. размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту као и на своје и туђе обавезе 33. саопшти правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства 7. разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничку активност и одговори на њих уз одговарајуће образложење 8. Упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе 9. Затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности		
Медији (communication)	9	слуша понавља чита поставља	Организује наставни процес Мотиви	Комбиновани Дијалогска говорне вежбе(диј	фронтални индивидуални, Рад у пару, Рад у групи	Српски језик Информатика	41. разуме једноставније изразе који се односе на количину и цене 42. пита и каже колико нечега има/нема користећи једноставнија језичка средства 15. разуме једноставније текстове којима се	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи	Компетенција за учење дигитална компетенц

		а питања даје одговор а препознаје граматичке конструкције попуњава задатак е у уџбенику и радној свесци (додатни материјал) пише комуникацију активно на часу ради у пару и/или групи развија позитиван став према језику	ше ученике Развивања интересовања ученика Демонстрира Поставља питања Даје упутства Помаже ученицима иницира рад у пару и/или групи; Интерпретира, односно објашњава испитује оцењује Диктати користи аудио и визуелна средства	алог, одговарање на питања, кратко описивање) Демонстративна Илустрације цртање Аудитивна Рад на тексту писане вежбе(преписивање, диктат) Метода писања		описују садашњости 17.Размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости 18.опише радње,способноси и умећа користећи неколико везаних исхода 7.разуме једноставније предлоге,савете и позиве на заједничку активност и одговори на њих уз одговарајуће образложење 8.Упути предлоге,савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе 9.Затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности	задатак	ија Комуникација Решавање проблема Сарадња

Историја (the past, in the picture)	17	слуша понављ а чита постављ а питања даје одговор а препозн аје грамати чке констру кције попуња ва задатак е у уџбеник у и радној свесци (додтни материј ал) пише комуниц ира активно ст на часу ради у пару и/или групи	Организу је наставни процес Мотиви ше ученике Развија интересо вања ученика Демонст рира Постављ а питања Даје упутства Помаже ученици ма иницира рад у пару и/или у групи; Интерпр етира, односно објашња ва испитује оцењује Диктати користи аудио и визуелна средства	Комбинов ани Дијалошка говорне вежбе(диј алог, одговара ње на питања, кратко описивањ е) Демонстр ативна Илустраци је цртање Аудитивна Рад на тексту писане вежбе(пре писивање, диктат) Метода писања	фронтални индивидуа лни, Рад у пару, Рад у групи	Српски језик Историја Математ ика	37. разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих 38. изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење 19. Разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости 20. Размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости 21. Опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости 22. Опише неку историјску личност, историјски догађај и сл. 39. разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих 40. изражава мишљење, слагање/ неслагање и даје кратко образложење 12. честита, захвали се и извини се користећи једноставнија језичка средства 28. разуме једноставнија питања која се односе на орјентацију положаја предмета/бића у простору и правац кретања и одговори на њих 29. затражи и разуме обавештња о орјентацији/положају предмета и бића у простору и правац кретања 30. опише правац кретања и просторне односе једноставним везаним исказима 5. Разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања 6. Опише и упоређи жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства 26. разуме уобичајене изразе у вези са	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Компетенц ија за учење Естетичка компетенц ија Комуни кација Решавање проблема Сарадња

		развија позитив ан став према језику					жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих 27. изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима		
Наука и истраживање (achieve)	7	слуша понавља чита поставља питања даје одговор а препознаје граматичке конструкције попуњава задатак е у учбенику у и радној свесци (додатни материјал) пише комуника ира активно ст на	Организује наставни процес Мотивише ученике Развија интересовања ученика Демонстрира Поставља питања Даје упутства Помаже ученици ма иницира рад у пару и/или у групи; Интерпретира, односно објашњава испитује оцењује	Комбиновани Дијалогска говорне вежбе (дијалог, одговарање на питања, кратко описивање) Демонстративна Илустрације цртање Аудитивна Рад на тексту писане вежбе (преписивање, диктат) Метода писања	фронтални индивидуални, Рад у пару, Рад у групи	Српски језик Биологија	41. разуме једноставније изразе који се односе на количину и цене 42. пита и каже колико нечега има 43. пита, каже, израчуна колико нешто 5. Разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања 6. Опише и упоређи жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства 16. Разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа 18. опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исхода 19. Разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости 20. Размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости 7. разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничку активност и одговори на њих уз одговарајуће образложење 8. Упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе 9. Затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Компетенција учење Комуникација Решавање проблема Сарадња

		часу ради у пару и/или групи развија позитиван став према језику	Диктати користи аудио и визуелна средства						
Путовања (survival)	9	слуша понавља чита поставља питања даје одговор а препознаје граматичке конструкције попуњава задатак е у уџбенику и радној свесци (додатни материјал)	Организује наставни процес Мотивише ученике Развива интересовања ученика Демонстрира Поставља питања Даје упутства Помаже ученицима иницира рад у пару и/или у групи; Интерпретира,	Комбиновани Дијалогска говорне вежбе(дијалог, одговарање на питања, кратко описивање) Демонстративна Илустрације цртање Аудитивна Рад на тексту писане вежбе(преписивање, диктат) Метода писања	фронтални индивидуални, Рад у пару, Рад у групи	Српски језик Географија	5.Разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места ,појава, радњи,стања и збивања 6.Опише и упоређи жива бића, предмете, места, појаве, радње,стања и збивања користећи једноставнија језичка средства 23.разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих 24.размени једноставније исказе у вези са обећањима, плановима, одлукама, намерама и предвиђањима 25.саопшти шта он/ она или неко други планира,превиђа, намерава 31. разуме једноставније забране, правила понашања,своје и туђе обавезе и реагује на њих 32. размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту као и на своје и туђе обавезе 33. саопшти правила понашања,забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства 13.разуме и следи једноставнија упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Сарадња

		пише комуниц ира активно ст на часу ради у пару и/или групи развија позитив ан став према језику	односно објашња ва испитује оцењује Диктати користи аудио и визуелна средства				14.пружи једноставнија упутства у врези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота		
Уметност (music)	6	слуша понавља чита поставља питања даје одговор а препознаје граматичке конструкције попуњава задатак е у уџбенику и	Организује наставни процес Мотивише ученике Развија интересовања ученика Демонстрира Поставља питања Даје упутства Помаже ученицима иницира рад у	Комбиновани Дијалогска говорне вежбе(дијалог, одговарање на питања, кратко описивање) Демонстративна Илустрације цртање Аудитивна Рад на тексту писане вежбе(пре	фронтални индивидуални, Рад у пару, Рад у групи	Српски језик Музичка култура	5.Разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места ,појава, радњи,стања и збивања 6.Опише и упоређи жива бића, предмете, места, појаве, радње,стања и збивања користећи једноставнија језичка средства 23.разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих 24.размени једноставније исказе у вези са обећањима,плановима, одлукама, намерама и предвиђањима 25.саопшти шта он/она или неко други планира,превиђа, намерава 7. разуме једноставније предлоге,савете и позиве на заједничку активност и одговори на њих уз одговарајуће образложење 8. Упути предлоге,савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе 9. Затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Компетенција учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Сарадња

		радној свесци (додатни материјал) пише комуникационо активно на часу ради у пару и/или групи развија позитиван став према језику	пару и/или у групи; Интерпретира, односно објашњава испитује оцењује Диктати користи аудио и визуелна средства	писивање, диктат) Метода писања			заједничке активности 10.разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих		
Емоције (scary)	10	слуша понавља чита поставља питања даје одговор а препознаје граматичке конструкције попуња	Организује наставни процес Мотивише ученике Развија интересовања ученика Демонстрира Поставља питања Даје упутства	Комбиновани Дијалогска говорне вежбе(дијалог, одговарање на питања, кратко описивање) Демонстративна Илустрације цртање	фронтални индивидуални, Рад у пару, Рад у групи	Српски језик	26.разуме уобичајене изразе у вези са жељама,интересовањима,потребама, осетима и осећањима и реагује на њих 27.изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима 19.Разуме једноставније текстове у којима се описују искуства,догађаји и способности у прошлости 20.Размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима,догађајима и способностима у прошлости 21.Опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости 7.разуме једноставније предлоге,савете и позиве на заједничку активност и одговори на	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Компетенција учење Комуникација Решавање проблема Сарадња

		ва задатак е у уџбеник у и радној свесци (додтни материј ал) пише комуниц ира активно ст на часу ради у пару и/или групи развија позитив ан став према језику	Помаже ученици ма иницира рад у пару и/или у групи; Интерпр етира, односно објашња ва испитује оцењује Диктати користи аудио и визуелна средства	Аудитивна Рад на тексту писане вежбе(пре писивање, диктат) Метода писања			њих уз одговарајуће образложење 8.Упути предлоге,савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе 9.Затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности 10.разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих 11.упути уобичајене молбе и захтеве		

Наставни предмет: Енглески језик (допунска настава)

МЕСЕЦ	ТЕМА	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	ОДРЖАН БРОЈ ЧАСОВА	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
септембар/октобар	Unit1- My time	5		Комбиновани Дијалошка Рад на тексту демонстративна Метода писања Аудитивна	Фронтални, индивидуални, у пару, групни	Уџбеник, радна свеска, Цд Додатни материјал
октобар/новембар	Unit 2- Communication	5		Комбиновани Дијалошка Рад на тексту демонстративна Метода писања Аудитивна	Фронтални, индивидуални, у пару, групни	Уџбеник, радна свеска, Цд Додатни материјал
новембар/децембар	Unit 3- The past	4		Комбиновани Дијалошка Рад на тексту демонстративна Метода писања Аудитивна	Фронтални, индивидуални, у пару, групни	Уџбеник, радна свеска, Цд Додатни материјал
децембар/јануар	Unit 4- In the picture	4		Комбиновани Дијалошка Рад на тексту демонстративна	Фронтални, индивидуални,	Уџбеник, радна свеска, Цд

				Метода писања Аудитивна	у пару, групни	Додатни материјал
јануар/фебруар	Unit 5- Achieve	4		Комбиновани Дијалошка Рад на тексту демонстративна Метода писања Аудитивна	Фронтални, индивидуални, у пару, групни	Уџбеник, радна свеска, Цд Додатни материјал
фебруар/март	Unit 6- Survival	5		Комбиновани Дијалошка Рад на тексту демонстративна Метода писања Аудитивна	Фронтални, индивидуални, у пару, групни	Уџбеник, радна свеска, Цд Додатни материјал
април/мај	Unit 7- Music	5		Комбиновани Дијалошка Рад на тексту демонстративна Метода писања Аудитивна	Фронтални, индивидуални, у пару, групни	Уџбеник, радна свеска, Цд Додатни материјал
мај/јун	Unit 8- Scary	4		Комбиновани Дијалошка Рад на тексту демонстративна Метода писања Аудитивна	Фронтални, индивидуални, у пару, групни	Уџбеник, радна свеска, Цд Додатни материјал

Наставни предмет: Енглески језик (додатна настава)

МЕСЕЦ	ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	ОДРЖАН БРОЈ ЧАСОВА	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
септембар	My time/ Слободно време	3	-	Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник,радна свеска,додатни материјали,интернет
октобар	Communication/ Медији	5	-	Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник,радна свеска,додатни материјали,интернет
новембар	The past/Историја	3	-	Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник,радна свеска,додатни материјали,интернет
децембар	In the picture/На слици	4		Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник,радна свеска,додатни материјали,интернет

јануар	Achieve/Наука и истраживања	3		Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник,радна свеска,додатни материјали,интернет
фебруар	Survival/Путовања	3		Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник,радна свеска,додатни материјали,интернет
март	Music/Уметност	5		Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник,радна свеска,додатни материјали,интернет
април	Music/Уметност	4		Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник,радна свеска,додатни материјали,интернет
мај	Scary/Емоције	3		Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник,радна свеска,додатни материјали,интернет

јун	Scary/Емоције	3		Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Уџбеник,радна свеска,додатни материјали,интернет

Наставни предмет: Историја

БРОЈ ЧАСОВА: 2 НЕДЕЉНО/ 72 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета: Циљ изучавања наставног предмета Историја је културни развој и хуманистичко образовање ученика.

Циљ наставе историје је и да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских процеса и токова, као и развијању националног и европског идентитета и духа толеранције код ученика. Задаци наставе историје су да ученици, уочавајући узрочно-последичне везе, разумеју историјске процесе и токове, улогу истакнутих личности у развоју људског друштва и да знају националну и општу историју (политичку, економску, друштвену, културну...), као и историју суседних народа и држава.

Стандарди: ИС.1.1.1. ИС.1.1.2. ИС.1.1.3. ИС.1.1.5. ИС.1.1.7. ИС.1.1.9. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2. ИС.1.2.3. ИС.1.2.8. ИС.2.1.5. ИС.2.2.3. ИС.2.2.4. ИС.3.1.1. ИС.3.1.4. ИС.3.1.6. ИС.3.2.2. ИС.1.2.7. ИС.2.1.1. ИС.2.1.3. ИС.2.1.4. ИС.2.1.5. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.3.1.2. ИС.3.1.5. ИС.3.2.1. ИС.3.2.2. ИС.3.2.5.

Литература: Историја, уџбеник за 6.разред, са одабраним историјским изворима, Нови Логос (аутори: Душко Лопандић, Ивана Петровић)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАС ОВА ПО ТЕМ И	АКТИВНОС ТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	КОРЕЛАЦ ИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТ ИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕР Е	НАСТАВН Е МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	МЕЂУП РЕДМЕТН Е КОМПЕТ ЕНЦИЈЕ

Осн ови проу чава ња про шло сти	3	Учествује у разговору шрепознају, објашњавају, читају, усвајају нова знања записују, слушају питања одговарају, размењују знања и искуства проверавају дат одговоре сопунју и коригују одговоре, повезују претходна са новим знањима сумирају рад изводе закључке	Објашњава, демонстра, подстиче ученике на рад, задаје задатке, поставља питања учествује у разговору, записује на табли одговара на питања ученика изводи закључке, прати рад ученика, проверава дате одговоре, сумира рад.	Географија	На крају часа ученик ће бити у стању да: – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; – на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности; – илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација; – разликује споменике различитих	Усмено испитавање и оцењивање	Монолошко дијалошко, илустративна, демонстрациона, пројектна настава	Индивидуални, групни	Географија, верска настава, српски језик, ликовна култура

Европа, Средоземље и српске земље у раном средњем веку Европа, Средоземље и српске земље у раном средњем веку	20			Географија, Верска настава, ликовна култура	На крају часа ученик ће бити у стању да: образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; – пореди историјске појаве; – наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку; – на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану	Усмено испитавање и оцењивање	Монолошко дијалогско, илустративно, демонстрациона пројектна настава	Индивидуални, групни	Географија, верска настава, српски језик, ликовна култура

Европа, Средоземље и српске земље у позном средњем веку	29			Географија, Верска настава, ликовна култура	На крају часа ученик ће бити у стању да: образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; – пореди историјске појаве; – наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку; – на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану	Усмено испитавање и оцењивање	Монолошко диалошко, илустративна, демонстрациона пројектна настава	Индивидуални, групни	- Географија, верска настава, српски језик, ликовна култура

Европа, свет и српске земље у раном новом веку	20			Географија, Верска настава, ликовна култура, Биологија	На крају часа ученик ће бити у стању да: – образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; – пореди историјске појаве; – наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у средњем и раном новом веку; – на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану	Усмено испитавање и оцењивање	Монолошко дијалошко, илустративна, демонстрациона пројектна настава	Индивидуални, групни	Географија, верска настава, српски језик, ликовна култура

Наставни предмет: Историја (допунска настава)

МЕСЕЦ	ТЕМА	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	ОДРЖАН БРОЈ ЧАСОВА	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ЕВАЛУАЦИЈА КВАЛИТЕТА ПЛАНИРАНОГ
Септембар	Историјски извори за Средњи век	4		Монолошко дијалошка	Групни	Слике, Фолмастер, Цртежи, хамер папир	
Октобар	Византија	4		Монолошко дијалошка	Групни	Слике, Фолмастер, Цртежи, хамер папир, Рачунар	
Новембар	Досељавање Словена	4		Монолошко дијалошка	Групни	Слике, Фолмастер, Цртежи, хамер папир, Рачунар	
Децембар	Српске земље	4		Монолошко дијалошка	Групни	Слике, Фолмастер, Цртежи, хамер папир, Рачунар	

Јануар	Немањићи	1		Монолошка дијалошка	Групни	Слике, фломастер, цртежи, хамер, папир, рачунар	
Фебруар	Српске земље под Турском влашћу	4		Монолошка дијалошка	Групни	Слике, фломастер, цртежи, хамер, папир, рачунар	
Март	Цар Лазар Косовски бој	4		Монолошка дијалошка	Групни	Слике, фломастер, цртежи, хамер, папир, рачунар	
Април	Династија Бранковића	3		Монолошка дијалошка	Групни	Слике, фломастер, цртежи, хамер, папир, рачунар	
Мај	Личности Средњег века	4		Монолошка дијалошка	Групни	Слике, фломастер, цртежи, хамер, папир,	

						рачунар	
Јун	Балкан у Средњем веку	4		Монолошка дијалошка	Групни	Слике, фломастер, цртежи, хамер, папир, рачунар	

Наставни предмет: Историја (додатна настава)

МЕСЕЦ	ПЛАНИРА НЕ АКТИВНО СТИ	ПЛАНИР АН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	ОДРЖ АН БРОЈ ЧАСОВ А	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ЕВАЛУАЦИ ЈА КВАЛИТЕТ А ПЛАНИРАН ОГ
Септемб ар	Основне одлике средњег века и историјски извори	4		Монолошко дијалошка,Илустр ациона Демонстрациона	Фронтални,Групни,Индиви дуални	Карте,Слике,Панои,Комп ијутер	
Октобар	Варварске државе и	4		Монолошко дијалошка,Илустра	Фронтални,Групни,Индиви	Фронтални,Групни,Индиви	

	Франачка држава			циона Демонстрациона	дуални	дуални	
Новембар	Византијско царство	4		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Децембар	Култура средњег века	4		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Јануар	Стари Словени	1		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Фебруар	Крсташки ратови	4		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Март	Држава Немањиха	4		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Април	Српска средњевијекова култура	3		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Мај	Турско освајање	4		Монолошко диалогска, Илустрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	

	српских земаља			Демонстрациона			
Јун	Европа у раном Новом веку	4		Монолошко дијалогска, Илустра циона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индиви дуални	Фронтални, Групни, Индиви дуални	

Наставни предмет: Географија

БРОЈ ЧАСОВА: 2 НЕДЕЉНО/72 ГОДИШЊЕ

Циљпредмета: Географија: усвајање знања о друштвеној географији и њеним сродним наукама. Стицање знања о географској карти, географско мрежи, елементима карте, подели карата и оријентацији. Стицање знања о основним одликама становништва света, разумевање њихових разлика (структуралних, верских, расних). Усвајање знања о типовима насеља, процесу урбанизације. Стицање знања о пивредним делатностима и њиховим узроцима развијености регија. Усвајање знања о појму држава, територија, границе, суверенитету. Настава географије треба да допринесе стварању реалне и исправне слике о свету, европи, европским регијама са природним и друштвеним карактеристикама као целине и месту иулози наше државе у Европи .

Литература: Уџбеник, Географија за 6. разред, Нови Логос.

Аутори: др Снежана Вујадиновић, др Рајко Голић, др Дејан Шабић.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	КОРЕЛАЦИЈ А СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИ МА	ИСХОДИ ученик ће бити у стању да:	НАЧИН ПРОВЕРЕ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	МЕЃУПРЕД МЕТНЕ КОМПЕТЕ НЦИЈЕ
1. друштвена географија	2 ГЕ.1.1 .3. ГЕ.2.1 .2. ГЕ.3.1 .1.	Слуша, разговара Излаже, постав ља питања, непосредно посматра.	Организује и реализује наставни процес, активност у свим сегментима	Природа и друштво, историја	- наведе дефиницију друштвено-географске и њену сродност са другим наукама	Усмено излагање	Вербално- текстуалне- Илустративно- демонстративна	Фронтално – индивидуал ни.	- Рад са подацима и информа цијама.- Предузет љивост и оријентаци ја ка предузет ништву. К омпетенц ија за учењем. К омуникац ија

2.географска карта	10 ГЕ.1.1 .3 ГЕ.2.1 .2. ГЕ.3.1 .1.	Слуша,усмено излагање,разговори дијалогска метода, илустративна демонстративна на карти.интерне	Организује и реализује наставу. Активност у свим сегментима,планира садржаје,усклађује циљеве са оним што жели да постигне са уеницима.подстиче самостални рад уч.одговара на ученичка питања.прати и оцењује рад ученика.	Свет око нас, ликовно, информатика.	-зна разлику између географске и координатне мреже.- Анализира начине представљања рељефа на картама -Гриписе поделу карата по размери и садржају.- оријентише се у простору.	.усмено излагање, доаћи рад.	Вербално-илустративно - демонстративно.	Фронтално-индивидуални.	- Рад са подацима и информацијама. Предзимљивост и оријентација ка предузетништву.- Компетенција за учење.- Коммуникација.- Дигитална компетенција.
3.становништво	10 ГЕ.1.1 .3. ГЕ.1.3 .1. ГЕ.2.1 .3. ГЕ.2.3 .1. ГЕ.3.1 .1 ГЕ.3.3 .1.	Активно слуша, разговара, дискутује излаже,поставља питања,учествује обнављању града мисаоно се ангажује	Организује и реализује наставни процес и наставне активности у свим сегментима, планира садржаје,методу и облике рада, Предлаже подстиче самостални рад ученика,даје повратне информације, одговара на ученичка питања	Природа и друштво, историја.	-успостави узајамни однос између осн. Одлика ст.-Прави контрасти између структура ст.Анализира савремене демографске процесе у свету и код нас. Излаже религијске карактеристике религијасвета.	Ученико одговарање, домаћи рад	Вербално-илустративно-демонстративно.	Фронтално-индивидуални	- Комуникација,-Рад са подацима и информацијамаПредзимљивост и оријентација ка предузетништву.Компетенција за учењем.- Одговорно учешће у демократском друштву.

4. насеља	7 ГЕ.1.1 .3. ГЕ.1.3 .1. ГЕ.2.1 .3. ГЕ.3.1 .1. ГЕ.3.3 .1.	Активно слуша, разговара, дискутује, и самостално се сл географском карти учествује у обнављању градива, процењује рад.	Организује и реализује наставни процес и наставне активности у свим сегментима планира садржаје, средства, методе и облике. Подстиче самосталан рад ученика, прати рад свког уч и оцењује постигнућа	Свет око нас, историја, ликовно,	- успостави узајамни однос између насеља. Разликује типове насеља – кратко опише своје насеље на основу стеченог знања.	Усмено излагање, домаћи.	Усмено излагање, дијалогска метода, текст метода, интернет	фронтално-индивидуални.	Комуникација, Компетенција за учењем, Предузимљивост и оријентација као предузетништву, Одговоран однос према околини.
5. привреда	16 ГЕ.1. 1. ГЕ.1.3 .2. ГЕ.2.1 .3. ГЕ.2.1 .4. ГЕ.3.1 .1. ГЕ.3.3 .2.	Активно слуша, разговара, дискутује, излаже, повезује предходно стечено знање са новим знањима, учествује у обнављању градива, и саопштава се ангажује.	Организује и реализује наставни процес и наставне активности, Обавештава и подстиче самостални рад ученика, даје повратне информације, одговара на ченичка питања.	Свет око нас, природа и друштво.	- Анализира привредне делатности, разликује их по секторима. Кратко описује привредне делатности: пољопривреда, саобраћај, индустрија, туризам и ван привредне делатности. Изводи закључак о значају одрживог развоја за човека.	Усмени одговор, домаћи рад.	Усмено излагање, разговор, илустративно-демонстративна.	Фронтално-индивидуални.	Решавање проблема Компетенција за учењем, Комуникација, Одговоран однос према околини.

6. држава и интеграциони процеси	8 ГЕ.1.1 .3. ГЕ.2.1 .3. ГЕ.2.3 .2. ГЕ.3.1 .1.	Слуша, дискутује, раговара, излаже поведује предходно стечено знање са новим знањем, поставља питања везана за тематику	Планира садржаје, средстава, етоде, облике рада, усклађује циљеве са оним што жели да постигне са ученицима Прави корелацију, одговара на ученичка питања оењује и похваљује ученике.	Историја.	Категорише државе по облику владавине, механизму власти, уређености, -Кратко описује географски положај држава. Анализира формирање политичке карте света.	Усмени одговори, домаћи рад.	Вербално-илустративно-демонстративне.	Фронтално – индивидуални.	Решавање проблема, Рад са подацима и информацијама, Одговорно учешће у демократском друштву, Компетенција зачење, Комуникација.

7.географија европе	14 ГЕ.1.1 .3. ГЕ.1.4 .2. ГЕ.2.1 .4. ГЕ.2.4 .2. ГЕ.3.1 .1. ГЕ.3.4 .2.	Активно слуша, разговара дискутује излаже повезује стечено знање са новом области	Организује и реализује наставни процес и наставне активности свим сегментима планирња садржја.Обавештава, предлаже, подстиче смостлан рад ученика,одговара на ученичка питања	Историја, биологија, природа и друштво, ликовно,информатика..	Анализира регије Европе,категорије климатске карактеристике Европе и повезује са биљним заједницама. Кратко описује рељефГрупише становништво по пореклу.	Усмени одговори, домаћи рад, нема карта и план пројектне наставе у групи где ће свака група презентовати 1. Земљу из регија.	Ученичко излагање, текст метода, рад на карти и немој карти, интернет,	Фронтални, индивидуални и рад у групи.	Сарадња,Решавање проблема, Рад са подацима и информацијама,Предузимљивост и оријентација ка предузетништву,компетенција за учење,Комникација,Дигитална компетенција.

Наставни предмет: Географија (допунска настава)

МЕСЕЦ	ТЕМА	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО	ОДРЖАН БРОЈ ЧАСОВА	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ЕВАЛУАЦИЈА КВАЛИТЕТА ПЛАНИРАНОГ

		ТЕМИ					
Септембар	Друштво и географија	4		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Карте, Слике, Панони, Компиијутер	
Октобар	Друштво и географија и геогрфска карта	4		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Новембар	Становништво	4		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Децембар	Насеља	4		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Јануар	Привреда	1		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Фебруар	Привреда	4		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Март	Држава и интеграцио	4		Монолошко диалогска, Илустрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	

	ни процеси			она Демонстрациона	лни	лни	
Април	Држава и интеграциони процеси	3		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Мај	Географија Европе	4		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Јун	Географија Европе	4		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	

Наставни предмет: Географија (додатна настава)

МЕСЕЦ	ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	ОДРЖАН БРОЈ ЧАСОВА	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ЕВАЛУАЦИЈА КВАЛИТЕТА ПЛАНИРАНОГ
Септембар	Предмет проучавања	4		Монолошко диалогска, Илустрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Карте, Сlike, Панои, Компииј	

	и подела друштвене географије			Демонстрациона		утер	
Октобар	Географска ширина и географска дужина часовне зоне	4		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Новембар	Природно кретање становништва	4		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Децембар	Појам и положај првих насеља	4		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Јануар	Привреда	1		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Фебруар	Сектори	4		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	

Март	Појам државе и њени основни елементи	4		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Април	Државне границе и главни градови	3		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Мај	Географски положај, границе и величина Европе	4		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	
Јун	Природне карактеристике Европе	4		Монолошко диалогска, Илустрациона Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални	

Наставни предмет: Биологија

БРОЈ ЧАСОВА: 2 НЕДЕЉНО/ 72 ГОДИШЊЕ

Циљеви предмета: Грађа и функција као основа живота, еко систем, наслеђивање и еволуција, порекло и разноврсност живота, здравље човека

Литература: Уџбеник за 6. разред основне школе (Др Гордана Субаков Симић, Марина Дрндарски), „Нови Логос“, Београд, 2019.

Стандарди: БИ.1.1.1.1, 1.1.3, 2.1.1, 2.1.2, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 2.1.1, 2.2.3, 1.3.1, 1.5.1, 2.5.1, 1.6.1, 1.6.2, 1.6.3, 2.6.1, 2.6.3, 3.6.1, 3.6.2, 1.4.1, 2.4.1, 1.4.2, 3.4.2, 1.4.3, 1.4.4, 2.4.4, 3.4.4, 3.4.5, 3.3.1, 1.3.2, 2.3.2, 2.3.3, 3.3.3, 2.3.4, 1.3.5, 1.1.4, 2.1.4, 3.1.2, 3.1.3, 3.6.2, 1.2.4, 1.5.4, 2.5.4, 3.5.5, 1.6.1, 1.6.3, 2.6.3, 3.6.1.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВ А ПО ТЕМИ	АКТИВНОСТ И УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИ МА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	Међупредмет не компетенције
Јединство грађе и функције као основа живота	36	Посматрање под микроскопом, цртање, компјутер	Контрола ученика код микроскопирања Контрола рада на компјутеру	Дијалогски, демонстративни, писани радови	Рад у паровима, групни, фронтални	Српски језик, математика, историја, географија	Упоредивање грађе животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелије и нивоу организма Повезивање грађе и животних процеса на нивоу ћелије и нивоу организма Одређивање положаја	Усмено, писмено, коришћење ИКТ	Компетенција за учење; Вештина комуникације; Вештина сарадње; Компетенција за рад с подацима и информација ма

							органа човека и научити њихову улогу Цртежом или моделом уч. научи да прикаже основне ел. грађ. ћелије, једноћ. и вишећ. организама Да користи лабораторијск и прибор и шк. микр. за израду и посматрање готових препарата Хумано поступа према организмима која истражује Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата		

							табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке Разматра, у групи, шта и како учи и где та знања може да примени		
2. Живот у екосистему	16	Примери из природе, коришћење ИКТ-а	Контрола прмера из природе и контрола коришћења ИКТ-а	Дијалогска, демонстративна, писани радови, рад на рачунару	Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални	Српски језик, математика, географија	Направи разлику између животне средине и станишта, популације, екосистема и еколошке нише; размотри односе међу члановима једне популације, односе између различитих популација,	Усмено, писмено, коришћење ИКТ	Еколошка компетенција; компетенција за учење; вештина комуникације; вештина сарадње; компетенција за рад с подацима и информацијама.

							као и односе између различитих популација на конкретним примерима; илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином; повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по њу и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; хумано поступа према		

							организмима које истражује; користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке, разматра у групи шта и како учи и где та знања може да примени.		
3. Наслеђивање и еволуција	6	Примери из природе, коришћење ИКТ-а	Контрола примера из природе и контрола коришћења ИКТ-а	Дијалогска, писани радови, демонстративна	Фронтални, индивидуални, рад у групи	Српски језик, математика, географија	Истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног	Писмено, усмено, ИКТ	Компетенције за учење; Вештина комуникације; Вештина сарадње; Компетенција рад с

							метода; идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту илустрацији; да повеже еловутивне промене са наследном варијабилнош ћу и природном селекцијом; хумано поступа према организмима које истражује; користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; Табеларно и		подацима и информација ма

							графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; Разматра у групи шта и како учи и где та знања може да примени.		
4. Порекло и разноврсност живота	6	Примери из природе, коришћење ИКТ-а	Контрола примера из природе и контрола коришћења ИКТ-а	Дијалогска, демонстративни, рад на тексту, практични радови	Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални	Српски, математика, географија	Групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; Одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“ на основу познавања општих карактеристика једноћ. и	Усмено, писмено, коришћење ИКТ	Компетенције за учење; вештина комуникације; вештина сарадње; компетенција за рад с подацима и информацијама

							вишећ. организама; користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; разматра у групи шта и како учи и где та знања може да примени		
5. Човек и здравље	8	Примери из природе, коришћење ИКТ-а	Контрола прмера из природе и контрола коришћења ИКТ-а	Дијалогска, демонстрације , писани радови, рад на тексту	Фронтални, индивидуал ни, рад у групи	Српски језик, математика, географија	Прикупи податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изнесе свој	Писмени, усмени, коришће ње ИКТ	Брига за здравље, компетенција за учење; вештина комуникације; Вештина сардње; Компетенција

							став о значају њиховог истраживања; Одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; Доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; Збрине површинске повреде коже; Укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлоотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је		за рад с подацима и информација ма

							потребна; користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; посматра у групи где та знања може да примени		

Наставни предмет: Биологија (допунска настава)

МЕСЕЦ	ТЕМА	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	ОДРЖАН БРОЈ ЧАСОВА	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ЕВАЛУАЦИЈА КВАЛИТЕТА ПЛАНИРАНОГ
Сеп., Окт., Нов., Дец., Јан.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	19	-	Дијалошка- монолошка ,метода рада на тексту	Фронтални, рад у пару, рад у групи, индивидуални	Слике, Шеме, Уџбеник Презентације	-
Феб., Март	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	8	-	Демонстративно- илустративна			-
април	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	2	-				-
мај	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	4	-				-
јун	ЧОВЕК И	3	-				

	ЗДРАВЉЕ						

Наставни предмет: Биологија (додатна настава)

МЕСЕЦ	ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	ОДРЖАН БРОЈ ЧАСОВА	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ЕВАЛУАЦИЈА КВАЛИТЕТА ПЛАНИРАНОГ
Октобар	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ	5		Дијалошка-монологска, метода	Фронтални,	Слике,	
Новембар	КАО ОСНОВА ЖИВОТА	6		рада на тексту	рад у пару,	Шеме,	
Децембар		5			рад у групи,	Уџбеник	
Јануар	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	3		Демонстративно-илустративна	индивидуални	Презентације	
Фебруар		5					

Март	НАСЛЕЂИВА ЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	5					
Април		2					
мај	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСН ОСТ ЖИВОТА	5					

Наставни предмет: Математика

БРОЈ ЧАСОВА: 4 НЕДЕЉНО/144 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета: да ученици своје елементарна математичка знања које су потребна за схватање појава из законитости у природи и друштву; да оспособи ученике за примену својих математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, да представља основу за успешна настављања математичког образовања и за самообразовање; као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Ученике треба оспособити да:

- схвате потребу увођења негативних бројева, упознају структуре скупова целих и рационалних бројева, појмове супротног броја, реципрочног броја и апсолутне вредности броја;
- упознају и савладају основне рачунске операције у скуповима $\mathbb{Z}$ и $\mathbb{Q}$ и потпуно увежбају извођење тих операција, уз коришћење њихових својстава;
- могу да читају и састављају разне једноставније изразе са рационалним бројевима и израчунају њихову бројевну вредност
- упознају и умеју да решавају једноставније једначине и неједначине у скупу рационалних бројева;
- разумеју процентни начин изражавања и умеју да тај рачун примењују у пракси; - упознају класификацију троуглова и четвороуглова и знају њихова основна својства;
- схвате релацију подударности и њена својства и умеју да је примењују у извођењу основних конструкција троугла и четвороугла;
- схвате једнакост површина геометријских фигура и науче правила о израчунавању површина троуглова, паралелограма и других четвороуглова.
- примењују правила за израчунавање површине троугла и четвороугла у разним практичним задацима;
- усвајају елементе дедуктивног закључивања (правилно формулисање тврђења; правилно коришћење свих везника "и", "или", а нарочито "ако ... онда ..." и "ако и само ако"; осете потребу за извођењем доказа и умеју да то раде у једноставнијим случајевима).

Литература: Уџбеник: Математика, Збирка задатака за 6.разред основне школе

Аутори: Тамара Малић, Марина Јовановић Светлик

Напомена: Обавезна су четири једночасовна школска писмена задатка годишње (са исправкама укупно 8 часова).

Стандарди:

	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
	<i>Ученик уме да:</i>	<i>Ученик уме да:</i>	<i>Ученик уме да:</i>
БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА	МА.1.1.1. прочита и запише различите врсте бројева (природне, целе, рационалне)		
	МА.1.1.2. преведе децимални запис броја у разломак и обрнуто		
	МА.1.1.3. упореди по величини бројеве истог записа, помажући се сликом кад је то потребно	МА.2.1.1. упореди по величини бројеве записане у различитим облицима	
	МА.1.1.4. изврши једну основну рачунску операцију са бројевима истог записа	МА.2.1.2. одреди супротан број, реципрочну вредност броја и апсолутну вредност броја; израчуна вредност једноставнијег израза са више рачунских операција различитог приоритета, укључујући ослобађање од заграда, са бројевима истог записа	МА.3.1.1. одреди вредност сложенијег бројевог израза
	МА.1.1.5. дели са остатком једноцифреним бројем и зна када је један број дељив другим		МА.3.1.2. оперише са појмом дељивости у проблемским ситуацијама

	МА.1.1.6. користи целе бројеве и једноставне изразе са њима помажући се визуелним представама	МА.2.1.4. користи бројеве и бројевне изразе у једноставним реалним ситуацијама	МА.3.1.3. користи бројеве и бројевне изразе у реалним ситуацијама
АЛГЕБРА И ФУНКЦИЈЕ		МА.2.2.5. користи једначине у једноставним текстуалним задацима	МА.3.2.5. користи једначине и неједначине
ГЕОМЕТРИЈА	МА.1.3.2. влада појмовима: троугао, четвороугао, квадрат и правоугаоник (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; ученик разликује основне врсте троуглова, зна основне елементе троугла и уме да израчуна обим и површину троугла, квадрата и правоугаоника на основу елемената који непосредно фигуришу у датом задатку) МА.1.3.6. интуитивно схвата појам подударних фигура (кретањем до поклапања)	МА.2.3.2. одреди однос углова и страница у троуглу, збир углова у троуглу и четвороуглу МА.2.3.6. користи подударност и везује је са карактеристичним својствима фигура (нпр. паралелност и једнакост страница паралелограма)	МА.3.3.2. користи основна својства троугла, четвороугла, паралелограма и трапеза, рачуна њихове обиме и површине на основу елемената који нису обавезно непосредно дати у формулацији задатка; уме да их конструише МА. 3.3.6. примени подударност, повезујући тако разна својства геометријских објеката
МЕРЕЊЕ	МА.1.4.1. користи одговарајуће јединице за мерење дужине, површине и углова МА.1.4.2. претвори веће јединице дужине у мање	МА.2.4.1. пореди величине које су изражене различитим мерним јединицама за дужину	МА.3.4.1. по потреби претвара јединице мере, рачунајући са њима
ОБРАДА ПОДАТАКА	МА.1.5.4. одреди задати проценат неке величине	МА.2.5.4. примени процентни рачун у једноставним реалним ситуацијама (на пример, промена цене неког производа за дати проценат)	МА.3.5.4. примени процентни рачун у сложенијим ситуацијама

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВ А ПО ТЕМИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦ ИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТ ИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕД МЕТНЕ КОМПЕТЕН ЦИЈЕ

Цели бројеви	24	-пребројава -групише -упоређује -сређује по редоследу -рачуна -примењује	- поставља питања - надгледа, помаже ученицима - подстиче на размишљање - ствара пријатан амбијент	Дијалогска, монологска, илустративна, проблемска настава, активна настава	Фронтални, индивидуални, рад у паровима	-примери скупова из свакодневне праксе, из природног окружења -ТИО -Физика и хемија за наредне разреде	Ученик ће бити у стању да: прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој целе бројеве; одреди супротан број и апсолутну вредност целог броја; Ученик ће бити у стању да: израчуна вредности једноставнијих бројевних израза; реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз	Иницијални тест 15 минутне провере-тест*(ознака за врсту теста у оквиру кога ће се обрадити и учење вештине решавања теста), Усмено одговарање Самооцењивање. Контролна вежба* (у оквиру сваке контролне вежбе биће давана упутства за решавање теста) Писмени задатак.	Компетенција за учење;сарадњу;решавање проблема; рад с подацима и информацијама;комуникацију

Троугао	30	- разликује - именује - упоређује - пребројава - рачуна - примењује	- поставља питања - надгледа, помаже ученицима - подстиче на размишљање - ствара пријатан амбијент	Дијалогска, монологска, илустративна, проблемска настава, активна настава	Фронтални, групни рад, индивидуални	- примери скупова из свакодневне праксе, из природног окружења - ТИО - Физика и хемија за наредне разреде	класификује троуглове на основу њихових својстава;	- разговарање - праћење и посматрање дискутовања - анализа - извођење закључака - презентација групног рада - вредновање - оцењивање - тестирање	Компетенција за учење; сарадњу; решавање проблема; рад с подацима и информацијама; комуникацију

Раци налн и броје ви	45	-посматра -уочава -именује -разликује	- поставља питања - надгледа, помаже ученицима - подстиче на размишљање - ствара пријатан амбијент	Дијалогска, монологска, илустративна, проблемска настава, активна настава	Фронтални, индивидуални, рад у паровима	-примери скупова из свакоднев не праксе, из природно г окружења -ТИО -Физика и хемија за наредне разреде	Ученик ће бити у стању да: прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој рационалне бројеве у облику разломка и у децималном запису; одреди супротан број и апсолутну вредност рационалног броја; израчуна вредности једноставнији х бројевних израза; реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз у скупу рационалних бројева;	- разговарањ е — праћење и п осматрање дискутовањ е —анализа — извођење за кључака - презентациј агрупног рад а — вредновањ е — оцењивање -тестирање	- Компетенц ија за учење; сара дњу; решава ње проблема; рад с подацима и информац ијама; кому никацију

Четвороугао	20	- посматра - уочава - именује - разликује	- поставља питања - надгледа, помаже ученицима - подстиче на размишљање - ствара пријатан амбијент	Дијалогска, монолошка, илустративна, проблемска настава, активна настава	Фронтални, индивидуални, рад у паровима	Примери из свакодневне праксе	Ученик ће бити у стању да: конструира паралелограм и трапез на основу задатих елемената (странице, углови и дијагонале четвороугла); примени својства четвороуглова у једноставнијим задацима; сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; примењује особине осне симетрије, централне симетрије и транслације у једноставнијим задацима; израчуна површину троугла и четвороугла	- разговарање – праћење и посматрање дискутовања – анализа – извођење закључака - презентација групног рада – вредновање – оцењивање - тестирање	Компетенција за учење; сарадњу; решавање проблема; рад с подацима и информацијама; комуникацију

ПОВРШ ИНА ТРОУГЛ А И ЧЕТВОР ОУГЛА	15	-уочава -рачуна -упоређује -проверава -закључује -примењује	- поставља питања - надгледа, помаже ученицима - подстиче на размишљање - ствара пријатан амбијент	Дијалогска, монологска, илустративна, проблемска настава, активна настава	Фронтални, индивидуални, рад у паровима	-примери скупова из свакодневне праксе, из природног окружења -ТИО -Физика и хемија за наредне разреде	Ученик ће бити у стању да: израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или расположиву једнакост	- разговарање – праћење и посматрање дискутовања – анализа – извођење закључака - презентација групног рада – вредновање – оцењивање -тестирање	- Компетенција за учење; сарадњу; решавање проблема; рад с подацима и информацијама; комуникацију

Наставни предмет: Математика (допунска настава)

ТЕМА	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	ОДРЖАН БРОЈ ЧАСОВА	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ЕВАЛУАЦИЈА КВАЛИТЕТА ПЛАНИРАНОГ
Цели бројеви	4		Дијалoшка, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица	
Троугао	6		Дијалoшка, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица	
Рационални бројеви	14		Дијалoшка, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица	
Четвороугао	7		Дијалoшка, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица	
Површина троуглова и четвороуглова	5		Дијалoшка, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица	
Укупно	36					

Наставни предмет: Математика (додатна настава)

ТЕМА	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	ОДРЖАН БРОЈ ЧАСОВА	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ЕВАЛУАЦИЈА КВАЛИТЕТА ПЛАНИРАНОГ
Цели бројеви	4		Дијалoшка, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица	
Троугао	6		Дијалoшка, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица	
Рационални бројеви	14		Дијалoшка, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица	
Четвороугао	7		Дијалoшка, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица	
Површина троуглова и четвороуглова	5		Дијалoшка, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица	
Укупно	36					

Наставни предмет: Информатика и рачунарство

Циљеви (предмета):

- Оспособљавање ученика за учење, живот и рад у друштву које се, развојем дигиталних технологија, брзо мења
- Развијање информатичких знања, вештина и ставова неопходних за самосталну, одговорну и примерену употребу рачунара у решавању свакодневних задатака у процесу учења, рада и комуникације
- Оспособљавање ученика да одаберу и употребе одговарајућу технологију сходно задатку, области у којој је примењују или проблему који решавају
- Развијање креативности и оспособљавање за креативно изражавање применом рачунарске, информационе и комуникационе технологије
- Оспособљавање ученика да препознају проблем, реше и по потреби рашчлане проблем на делове и решење представе у виду текста, алгоритамског дијаграма или програма
- Оспособљавање ученика да планирају стратегију решавања проблема (претпоставе решења, планирају редослед активности, изаберу извор информација, средстава/опрему коју ће користити, са ким ће сарађивати, кога ће се консултовати)
- Оспособљавање ученика за одговорну примену препорука заштите здравља, безбедности, личне и приватности других у свакодневном раду у дигиталном окружењу

Задаци (предмета) – оперативни задаци (предмета):

- оспособити ученике за рад у програму за управљање документима на рачунару (који је део оперативног система рачунара),
- проналажење, копирање/пренос докумената са екстерних уређаја и меморија
- представити функције стандардних дијалога за учитавање, снимање и проналажење датотека.
- упознавање ученика са основним деловима рачунара - хардвером и софтвером
- оспособљавање ученика за рад у програму за обраду текста
- оспособљавање ученика за израду презентација у одговарајућем програму
- оспособљавање ученика за безбедно коришћење интернета, заштиту приватности и преузимање садржаја са интернета
- оспособљавање ученика за рад у најпростијим програмима за програмирање
- оспособљавање ученика за тимски рад израдом пројектних задатака

Литература:**Уџбеник: Информатика и рачунарство 6****Аутори: Каруовић Дијана, Мицић Душан, Нови Логос, 2018, Београд****Стандарди: /**

ТЕМА (НАЗИ В ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	НАСТАВНИ ОБЛИЦИ	КОМПЕТЕН ЦИЈЕ
ИКТ	10	- прати излагања и презентацију наставника; - вежбање на рачунару, - дискусија - користи програме предвиђене за ову област	- излагање наставне јединице уз видео бим; - задавање задатака за вежбу на рачунарима; - вођење дискусије.	• Техника и технологија • Српски језик	- едитују текст (креирање табела, фуснота, садржаја... на уређају и у облаку) - едитују аудио садржај - едитују видео садржај - креирају интерактивне презентације (хиперлинк) - креирају једноставне анимације - креирају, чувају, објављују и представљају дигиталне садржаје користећи расположиве онлајн/офлајн алате - користе могућности које рачунарске мреже пружају у сфери комуникације и сарадње	Усмена провера, практичан рад на рачунару	Илустративно демонстративна, дијалошка, истраживачка, метода учења путем открића, текстуална	Фронтални, Индивидуални, Рад у пару	- рад са подацима - естетичка - комуникација - компетенција за учење - дигитална

ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	4	- прати излагања наставника - користи програме за претраживање на интернету - дискусија	- излагање наставне јединице уз видео бим; - задавање задатака за вежбу на рачунарима; - помаже у раду; - даје инструкције и прати рад - вођење дискусије	Техника и технологија	- објасне појам, начин рада и предности рачунарских мрежа; - објасне како раде најважнији мрежни сервиси (попут World Wide Web-a) - објасне како функционише претраживање, како се бирају и рангирају резултати претраге - ефикасно користи технологију претраге; - процени квалитет дигиталних садржаја - користи технологију безбедно, етички и одговорно; - разликују основне лиценце за дељење садржаја и поштују ауторска права - препознају прихватљиво /неприхватљиво понашање на мрежи; - спроведу одговарајуће процедуре како би пријавили непримерене дигиталне садржаје или нежељене контакте и потражили помоћ - препознају ризик зависности од технологије - рационално управљају временом које проводе на интернету	усмена провера, практичан рад на рачунару	Илустративно демонстративна, дијалошка, истраживачка, метода учења путем открића, текстуална	Фронтални, Индивидуални, рад у пару	- дигитална - рад са подацима - одговоран однос према здрављу - компетенција за учење - естетичка - сарадња - комуникација

РАЧУНАРСТВО	16	- прати излагања и презентацију наставника; - вежбање на рачунару - користи једноставне програме за програмирање - дискусија	- излагање наставне јединице уз видео бим; - задавање задатака за вежбу на рачунарима; - помаже у раду; - даје инструкције и прати рад - вођење дискусије	• Техника и технологија • Математика	- коришћењем текстуалног програмског језика опште намене, формира рачунарски програм који за задате нумеричке вредности исписује и/или исцртава одговарајући резултат - у оквиру програма користи променљиве, петље и потпрограме (процедуре/функције/методе), као и нумеричке, текстуалне и једнодимензионе низовске вредности (једнодимензионе) - отклања синтаксне грешке и грешке у раду програма коришћењем исписа међурејзултата - објасни појам алгорита као апстрахованог поступка који је имплементиран програмом - реши базичне алгоритајске проблеме над секвенцама вредности попут рачунања статистика (бројање, минимум, максимум, збир), секвенцијалног проналажења и инверзија редоследа, као и да у задатку који је формулисан као опис реалног или замишљеног догађаја препозна могућност примене таквог алгорита и на основу тога формира програм који представља решење задатка	усмена провера, прегледање практичних радова	Илустративно демонстративна, дијалошка, истраживачка, метода учења путем открића	Фронтални, Индивидуални, Рад у пару	- компетенција за учење, - решавање проблема - сарадња

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА	6	-прати излагање наставника -користи одговарајуће програме за израду задатака -моћусобна комуникација са ученицима	-дели ученике у групе -задаје пројектне задатке -надгледа рад ученика и помаже у раду -даје инструкције -вођење дискусије	• Техника и технологија • Математика • Остали предмети у зависности од теме пројекта	– сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала, представљању пројектних резултата и закључака; – користи могућности које пружају рачунарске мреже у сфери комуникације и сарадње; – креира, објављује и представља дигиталне садржаје користећи расположиве алате; – вреднује процес и резултате пројектних активности.	усменапровера, прегледање практичних задатака	истраживачка, метода учења путем открића, илустративно демонстративна	Рад у пару, индивидуални	- компетенција за учење, -решавање проблема -дигитална -сарадња -естетичка - предузимљивост и оријентација ка предузетништву

Наставни предмет: Техника и технологија

Циљеви (предмета):

Циљ наставе техничког и информатичког образовања у основној школи јесте да се ученици упознају са техничко-технолошким развијеним окружењем, кроз стицање основне техничке и информатичке писмености, развојем техничког мишљења, техничке културе, радних вештина и културе рада.

Задаци (предмета):

Задаци предмета су да ученици:

- стекну основно техничко и информатичко васпитање и образовање,
- стичу основна техничко-технолошка знања, умења, вештине и оспособљавају се за њихову примену у учењу, раду и свакодневном животу,
- схвате законитости природних и техничких наука,
- сазнају основни концепт информационо-комуникационих технологија (ИЦТ), сазнају улоге ИЦТ у различитим струкама и сферама живота,
- упознају рад на једном од оперативних система и неколико најчешће коришћених корисничких програма и стекну навике да их користи у свакодневним активностима,
- науче употребу рачунара са готовим програмима за обраду текста, за графичке приказе, интерфејс и интернет,
- развијају стваралачко и критичко мишљење,
- развијају способност практичног стварања, односно да реализују сопствене идеје према сопственом плану рада и афирмишу креативност и оригиналност,
- развијају психомоторне способности,
- усвоје претпоставке за свесну примену науке у техници, технологији и другим облицима друштвено корисног рада,
- савладавају основне принципе руковања различитим средствима рада, објектима технике и управљања технолошким процесима,
- развијају прецизност у раду, упорност и истрајност приликом решавања задатака,
- стичу радне навике и оспособљавају се за сарадњу и тимски рад,
- комуницирају на језику технике (техничка терминологија, цртеж),
- стекну знања за коришћење мерних инструмената,
- на основу физичких, хемијских, механичких и технолошких својстава одаберу одговарајући материјал за модел, макету или средство,
- препознају елементе (компоненте) из области грађевинарства, машинства, електротехнике, електронике и да их компонују у једноставније функционалне целине (графички и кроз моделе, макете или предмете),
- разумеју технолошке процесе и производе различитих технологија,
- препознају природне ресурсе и њихову ограниченост у коришћењу,
- прилагоде динамичке конструкције (моделе) енергетском извору,
- одаберу оптимални систем управљања за динамичке конструкције (моделе), израде или примене једноставнији програм за управљање преко рачунара,

- упознају економске, социјалне, техничко-технолошке, еколошке и етичке аспекте рада и производње и њихов значај на развој друштва,
- примењују мере и средства за личну заштиту при раду,
- знају мере заштите и потребу за обнову и унапређење животног окружења,
- на основу знања о врстама делатности и сагледавања својих интересовања правилно одаберу своју будућу професију и др.

Уџбеник: Техничко и информатичко образовање

Аутори: Жељко Васић, Иван Ћисалов, Дијана Каруовић, Марија Ђуришић

Издавачка кућа: Нови Логос

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	КОРЕЛАЦИЈ А СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИ МА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	МЕЂУПРЕД МЕТНЕ КОМПЕТЕ НЦИЈЕ

ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	6	- слушање - читање, - дискусија.	- ствара пријатан амбијент - уводи ученике у свет архитектуре и грађевинарства, - води дискусију, - помаже у доношењу закључака - излаже градиво - користи видео материјал - води дискусију	• историја • информатика и рачунарство • биологија • географија	- повеже развој грађевинарства и значај урбанизма у побољшању услова живљења; - анализира карактеристике савремене културе становања; - класификује кућне инсталације на основу њихове намене;	Усмена провера	- вербална - метода учења путем открића - демонстративна	- фронтални - групни - индивидуални	- Одговоран однос према околини - Одговоран однос према здрављу - Дигитална - Компетенција за учење - Комуникација

САОБРАЋАЈ	8	- слушање; - коментарисање -илустрација - дискусија	- излаже градиво - изводи закључке - води дискусију	• историја • информатика и рачунарство • биологија • географија - ликовна култура	-класификује врсте саобраћајних објеката према намени; - повезује неопходност изградње прописне инфраструктуре безбедношћу учесника у саобраћају; - повезује коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима са управљањем и безбедношћу путника и робе; - демоистрира правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла на саобраћајном полигону и/или уз помоћ рачунарске симулације;	Усмена провера, решавање теста	-учење путем истраживања, мапе ума, -вербална - демонстративна -метода учења путем открића	-фронтални -групни - индивидуални	- Дигитална - Компетенција за учење - Решавање проблема - Одговоран однос према здрављу - Комуникација

ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	18	- слушање; - коментарисање илустрација - дискусија - прате предавање; - цртају на рачунару; - користе CD-ром, флеш меморије и штампају своје цртеже.	- уводи правила техничког цртања; - даје инструкције за рад - надгледа рад ученика и усмерава - вреднује и оцењује - упознаје ученике са програмима за цртање на рачунару; - даје задатке за рад на рачунару; - надгледа рад; - даје инструкције и прати напредак;	• српски језик • енглески језик • информатика и рачунарство • математика • ликовна култура	- скицира просторни - скицира просторни изглед грађевинског објекта; - чита и црта грађевински технички цртеж уважавајући фазе изградње грађевинског објекта уз примену одговарајућих правила и симбола; - самостално креира дигиталну презентацију и представља је;	Преглед техничких цртежа, прегледом вежби рађених на рачунару	-вербална, -демонстрација -метода графичког рада - текстуална	-фронтални - индивидуални	- Дигитална - Естетичка - Рад са подацима - Комуникација

РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	20	- слушање; - праћење презентације - дискусија - коментарисање - записивање важнијег	-упознаје са грађевинским материјалима; - коментарише презентацију; - води дискусију - излаже градиво - изводи закључке - коментарисање видео материјала; - издвајање важнијег садржаја; - понављање градива са ученицима.	Информатика и рачунарство, математика, биологија, географија, ликовна култура	- класификује грађевинске материјале према врсти и својствима и процењује могућности њихове примене; - повезује коришћење грађевинских материјала са утицајем на животну средину; - повезује алате и машине са врстама грађевинских и пољопривредних радова; - повезује гране пољопривреде са одређеном врстом производње хране; - описује занимања у области грађевинарства, пољопривреде, производње и прераде хране; - реализује активност која указује на важност рециклаже; - образложи на примеру коришћење обновљивих извора енергије и начине њиховог претварања у корисне облике енергије; - правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора; - уређаје материјал, алат и прибор - Израђује модел/макету - Примењује мере заштите на раду -презентује рад	Усмена провера, прегледање практичних радова, тест	-вербална демонстрација -учење путем истраживања, -комбинована метода	-фронтални -групни -рад у пару	- Дигитална - Естетичка - Предузетништво - Одговоран однос према здрављу - Одговоран однос према околини

КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	20	- израда пројектне документације; - израда практичног рада; - рад са конструкторским комплетима.	- даје инструкције за рад; - надгледа и даје савете; - скреће пажњу на мере заштите на раду; - вреднује и оцењује	Информатика и рачунарство, математика, биологија, географија, ликовна култура	- самостално/ тимски врши избор макете -модела грађевинског објекта и образлажи избор; - самостално проналази информације о условима, потребама и начину реализације макете - модела користећи ИКТ; - креира планску документацију (листу материјала, редослед операција, процену трошкова) користећи програм за обраду текста; - припрема и организује радно окружење одређујући одговарајуће алате, машине и опрему у складу са захтевима посла и материјалом који се обрађује; - израђује макету /модел поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина - учествује у успостављању критеријума за вредновање, процењује свој рад и рад других и предлаже унапређења постојеће макете/модела; - одреди реалну вредност израђене макете/модела укључујући и оквирну процену трошкова. - учествује у успостављању критеријума за вредновање, процењује свој рад и рад других и предлаже унапређења постојеће макете/модела;	Прегледање практичних радова, усмена провера знања	-вербална, демонстративна, -текстуална, -метода графичкограда - метода практичног рада	-рад у пару - индивидуални	- Дигитална - Естетичка - Компетенција за учење - Одговоран однос према здрављу - - Предузимљивост и оријентација ка предузетништву -Решавање проблема -Сарадња - - Комуникација -Одговорно учешће у демократском друштву - Рад са подацима - - Компетенција за учење

Наставни предмет: Ликовна култура

БРОЈ ЧАСОВА: 1 НЕДЕЉНО/ 36 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета: да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме, кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Литература: Ликовна култура за шести разред основне школе, Нови Логос, Београд, 2019.

	ОСНОВНИ	СРЕДЊИ	НАПРЕДНИ
1. МЕДИЈИ, МАТЕРИЈАЛИ И ТЕХНИКЕ ВИЗУЕЛНИХ УМЕТНОСТИ	ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање, сликање, вајање) визуелних уметности. ЛК.1.1.2. изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове. ЛК.1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак).	ЛК.2.1.1. познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности. ЛК.2.1.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. Наводи садржај, тему, карактеристике технике...).	ЛК.3.1.1. познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности. ЛК.3.1.2. одабира адекватна средства (медиј. материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одбрану) идеју.
2. ЕЛЕМЕНТИ, ПРИНЦИПИ И САДРЖАЈИ (ТЕМЕ, МОТИВИ, ИДЕЈЕ...) ВИЗУЕЛНИХ УМЕТНОСТИ	Лк.1.2.1. описује свој рад и радове других (нпр. Исказује утисак).	ЛК.2.2.1. одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт. ЛК.2.2.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике, технике...).	ЛК.3.2.1. одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћи којих ће на најбољи начин реализовати своју (одбрану) идеју. ЛК.3.2.2. изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат. ЛК.3.2.3. користи тачне термине (нпр. Текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже

			свој рад и рад других. ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и на радовима других.
3.УЛОГА, РАЗВОЈ И РАЗЛИЧИТОСТ ВИЗУЕЛНИХ УМЕТНОСТИ	ЛК.1.3.1. описује разлике које уочава на уметничким радовима из различитих земаља, култура и периода. ЛК.1.3.2. зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечени учењем у визуелним уметностима (нпр. Костимограф, дизајнер, архитекта...). ЛК.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. Музеј, галерија, атеље, уметничка радионица...). ЛК.1.3.4. зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу.	ЛК.2.3.1. лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст.	ЛК.3.3.1. анализира одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према културној припадности (описује основне карактеристике, намеру уметника...). ЛК.3.3.2. описује потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за визуелне уметности. ЛК.3.3.3. користи друга места и изворе (нпр. Библиотека, интернет...) да би проширио своја знања из визуелних уметности. ЛК.3.3.4. разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота.

Тема (број часова по теми)	Исходи	Активности		Облик рада	Методе рада	Међупредметне компетенције	Корелација	Начин провере
		ученика	наставника					

Боја (17)	Ученици треба да развијају ликовно естетски сензибилитет (осетљивост) за спонтан ритам бојених мрља, линија, светлину, боју и чулну осетљивост	-Цртање -Сликање	Ствара пријатан амбијент -Подстиче машту ученицима примерима из сликарства	-Рад по теми -Фронтални, - Индивидуални	Демонстрација Монолошка Дијалозна Вербална	-Компетенција за целоживотно учење, -сарадња, -естетичка компетенција	Српски језик Музичка култура Математика	Естетска анализа радова
Простор (3)	Осећајност за визуелно споразумевање Посматрају и естетски доживљавају ликовну уметност	-Колажирање -Сликање -Моделовање	Даје примере амблема и пиктограма	-Илустрација -Фронтални -Индивидуални	Демонстрација Монолошка Дијалозна Вербална	-Компетенција за целоживотно учење, -сарадња, - естетичка компетенција,	Српски језик Музичка култура Математика Техничко образовање	Естетска анализа радова
Текстура (7)	Сензибилитет за текстуру Развијају способност сарадње и самопоуздање у тимском раду	-Сликање -Лепљење -Резање материјала	Утиче да ученици схвате елементе текстуре	-Рад по природи -Фронтални -Индивидуални -Групни	Демонстрација Монолошка Дијалозна Вербална	-Компетенција за целоживотно учење, -сарадња, - естетичка компетенција,	Српски језик Музичка култура Математика Техничко образовање	Естетска анализа радова
Комуникација (4)	Способност за опажање квалитета свих ликовних елемената Визуелно памћење	-Сликање -Мешање боја -Тонове боја (скала)	Даје задатке за израду спектра боја и правилан распоред боја	-Рад по теми -Индивидуални -Фронтални	Демонстрација Монолошка Дијалозна Вербална	-Компетенција за целоживотно учење, -сарадња, - естетичка компетенција,	Српски језик Музичка култура Математика Техничко образовање	Естетска анализа радова

Уобразиља (5)	Повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење	-Сликање -Нијансирање тонова боја	Како се слика -ваљак -лопте -драперија	-рад по природи - модели -фронтални -индивидуални	Демонстрација Монолошка Дијалозна Вербална		Српски језик Музичка култура Матемнатика Техничко образовање Биологија	Естетска анализа радова
	Чулна осетљивост за осећајност за свет уобразиља у ликовним делима	- Прецизност у прекопирању	-Развој маште и стилских фигура	-Илустрација -Индивидуални	Демонстрација Монолошка Дијалозна Вербална		Српски језик Музичка култура	Естетска анализа радова

Наставни предмет: Музичка култура

БРОЈ ЧАСОВА: 1 НЕДЕЉНО/ 36 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета:

- развијање интересовања за музичку културу;
- развијање музикалности и креативности;
- неговање смисла за заједничко музицирање у свим облицима васпитно-образовног рада са ученицима;
- упознавање музичке традиције и културе свога и других народа.

Литература: Музичка култура, уџбеник, Нови Логос (аутори: Александра Паладин, Драгана Михајловић Бокан)
(партитуре композиција, збирке одабраних композитора, аудио снимци, видео снимци)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАС ОВА ПО ТЕМ И	АКТИВНОС ТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОС ТИ НАСТАВНИ КА	МЕТОД Е РАДА	ОБЛИЦ И РАДА	КОРЕЛА ЦИЈА СА ДРУГИ М ПРЕДМ ЕТИМА	ИСХОДИ	НАЧИ Н ПРОВ ЕРЕ	Међупре дметне компетен ције
1. Певањем и свирањем упознајем о музику - Извођење музике	19	- прати излагања и резентациј у наставника - пева и свира, слуша демонстра цију - дискусија	Демонстри ра извођење Објасни технике Упозна са техникама извођења	Моноло шко- дијало шка, слушањ е аудиоп римера, практич ан рад	Фронта лни, индиви дуални, у парови ма, групни	Историј а, Књижев ност, Ликовн а култура, географ ија	На крају часа ученик ће бити у стању да: -издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима; -објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената;	Оцена практ ичних радов а, усмен а прове ра знања	Компетен ција са учење, комуника ција, дигиталн а, сарадња, естетичак а

		- користино тни текст; -дискусија.					-изводи музичке примере користећи глас самостално и у групи; -изводи музичке примере користећи глас, покрет традиционалне или ритмичке инструменте, самостално и у групи; -примењује правилну технику певања; -примењује различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; -примењује различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; -развије координацију и моторику кроз свирање и покрет; -изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); -примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; -користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; -комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом;		

2. Слушање музике	14	- прати излагања и презентацију наставника слуша демонстрацију - дискусија - користи нотни текст; -дискусија.	Одабере материјал за слушање, Пушта аудио примере, Објасни историјске чињенице Упозна са музичким правцима	Монолошко-дијалошка, слушање аудио-примера, гледање видео-примера, практичан рад	Фронтални, индивидуални, у паровима, групни	Историја, Књижевност, Ликовна култура	-идентификује репрезентативне музичке примере; - коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; -повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; -издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима.	усмена провешања оцена активности	Компетенција са учење, комуникација, сарадња, естетичка, рад са подацима
3. Стварање музике	3	- прати излагања и презентацију наставника слуша демонстрацију - дискусија - користи нотни текст;	Помаже у проналажењу тема Умерава уметничко достигнуће Сачини нотни запис	Монолошко-дијалошка, слушање аудио-примера, практичан рад	Фронтални, индивидуални, у паровима, групни	Историја, Књижевност, Ликовна култура	-објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија.) -користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво; -коментарише слушано дело у односу на динамичке елементе; -коментарише слушано дело у односу на њихов темпо. -критички просуђује, анализира и аргументовано доноси мишљење о музичком делу; -препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила. -критички просуђује лош утицај	усмена провешања оцена активности	Компетенција са учење, комуникација, сарадња, естетичка, рад са подацима

							прегласне музике на здравље; -понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама;		

Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање

(2 часа недељно, 72 годишње)

Циљ и задаци

Циљ физичког и здравственог васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци:

- Подстицање раста и развоја и утицање на правилно држање тела;
- Развој и усавршавање моторичких способности;
- Стицање моторичких умења која су, као садржаји, утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- Усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаних циљем овог васпитно-образовног подручја;
- Формирање морално вољних квалитета личности;
- Оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- Развој основних моторичких способности, првенствено гипкости, брзине и координације;
- Стицање и усавршавање моторичких умења и навика предвиђених програмом физичког васпитања;
- Примена стечених знања, умења и навика у сложенијим условима (кроз игру, такмичење и сл.);
- Задовољавање социјалних потреба за потврђивањем и групним поистовећивањем;
- Усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика;

Наставна средства: штоперица, штафетна палица, сталак за скок у вис, лоптица 200 гр., кугла 3кг, кошаркашке лопте, кошеви, гимнастичке справе и реквизити, вага, антропометар, медицинка, клупица за дубоки претклон, метарски штап, струњаче.

Број,на жив теме и број часова по теми	Циљеви и задачи	Активности		Облик рада	Метод е рада	Време реализ- ације	Корелација	Начин провере
		ученика	Наставника					
I УВОД 1	Упознава ње са планом и програмо м рада	Праћење и усвајање садржаја	Припрема за реализацију часа	Фронта лни	Вербална	Септем бар		
II АТЛЕТ ИКА 24	Стицање моторички х знања, умења и навика из програма атлетике. Развијање брзине, снаге и издржљив ости. Васпитање одважност	Активно, физичко, интелектуално и емотивно ангажовање током свих часова.	-припремање и реализација часова -чување, помагање и мотивисање ученика	- индив идуалн и - групни - кружн и -уз допунс ко и додатн о	-варбална -демонстра тивна - такмичарск а	Септем бар,Окт обар, Април и Мај	Биологија, Физика,Те хничко и информат ичко образова ње,Матем атика,Био механика	Праћење, Посматрањ е, Вредновањ е, Анализира ње

	и, одлучност и и здравих спортских односа.			вежба ње				
III КОША РКА 19	Стицање моторички х знања, умења и навика из програма Кошарка за шести разред. Развијање спретност и, окретност и, брзине, снаге, координац ије и прецизнос ти. Васпитање одлучност и, одважност и, борбеност	Активно, физичко, интелектуално и емотивно ангажовање током свих часова.	-припремање и реализација часова -чување, помагање и мотивисање ученика -суђење код одигравања утакмица	- индив идуалн и - групни - кружн и -уз допунс ко и додатн о вежба ње	-варбална -демонстра тивна - такмичарск а	Новемб ар, децемб ар, Март , Април	Биологија, Физика, Те хничко и информат ичко образова ње, Матем атика, Био механика	Праћење, Посматрањ е, Вредновањ е, Анализира ње

	и, другарства и других позитивни х морално- вољних особина.							
IV ВЕЖБЕ НА СПРАВ АМА И ТЛУ 22	Развијање окретност и, снаге, координац ије и равнотеже кроз учење наставних садржаја, вежби на справама и тлу. Васпитање позитивни х морално- вољних особина.	Активно, физичко, интелектуално и емотивно ангажовање током свих часова.	-припремање и реализација часова -чување, помагање и мотивисање ученика	- индив идуалн и - групни - кружн и -уз допунс ко и додатн о вежба ње	-варбална -демонстра тивна -практичног вежбања	Децемб ар, Јануар Фебруа р	Биологија, Физика,Те хничко и информат ичко образова ње,Матем атика,Био механика	Праћење, Посматрањ е, Вредновањ е, Анализира ње

V БАТЕР ИЈА МОТО РИЧКИ Х ТЕСТО ВА 6	Увид у стање физичких способности ученика. Оспособљавање за самостално праћење сопствених физичких способности.	Ангажовање за постизање максимално могућих најбољих резултата.	-припремање и реализација часова -чување, помагање и мотивисање ученика -прецизно мерење и евидентирање резултата тестова	- индивидуални - групни	-варбална - демонстра тивна - такмичарска	Септембар, Јун	Биологија, Физика, Техничко и информатичко образовање, Математика, Биомеханика	Праћење, Посматрање, Вредновање, Анализирање, Тестирање

Исходи:

- примени комплексе простих и општеприпремних вежби у већем обиму и интензитету у самосталном вежбању;
- користи научене вежбе у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама;
- упоређује резултате тестирања са вредностима за свој узраст;
- примени досегнути ниво усвојене технике кретања у игри, спорту и свакодневном животу;
- разликује атлетске дисциплине;
- развија своје моторичке способности применом вежбања из атлетике;
- одржава равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела;
- схвати вредност спортске гимнастике за сопствени развој;
- изведе елементе кошаркашке технике;
- примени основна правила кошарке;
- користи елементе кошарке у игри;
- примени основне елементе тактике у одбрани и нападу;
- учествује на унутар одељенским такмичењима;
- изведе кретања у различитом ритму;
- игра народно коло;

- изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура;
- изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу;
- контролише покрете и одржава тело у води;
- преплива 25 m техником краула и леђног краула;
- процени своје способности и вештине у води;
- скочи у воду на главу;
- поштује правила понашања у води, и око водене средине;
- објасни својим речима значај примењених вежби;
- процени ниво сопствене дневне физичке активности;
- препозна начине за побољшање својих физичких способности;
- препозна могуће последице недовољне физичке активности;
- правилно се понаша на вежбалиштима као и на спортским манифестацијама;
- примени мере безбедности у вежбању у школи и ван ње;
- одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;
- примени и поштује правила игара у складу са етичким нормама;
- примерено се понаша као посматрач на такмичењима;
- решава конфликте на друштвено прихватљив начин;
- пронађе и користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности;
- прихвати победу и пораз;
- вреднује спортове без обзира на лично интересовање;
- примени усвојене моторичке вештине у ванредним ситуацијама;
- процени лепоту покрета у физичком вежбању и спорту;
- подстиче породицу на потребу примене редовне физичке активности;
- повеже врсте вежби, игара и спорта са њиховим утицајем на здравље;
- примени препоручени дневни ритам рада, исхране и одмора;
- користи здраве намирнице у исхрани;
- користи само препоручене додатке исхрани;
- примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању;
- правилно реагује након повреда;
- чува животну средину током вежбања;
- препозна последице конзумирања дувана.

ТЕОРИЈСКО ОБРАЗОВАЊЕ

Теоријско образовање подразумева стицање одређених знања путем којих ће ученици упознати суштину вежбаоног процеса и законитости развоја младог организма као и стицање хигијенских навика како би схватили крајњи циљ који физичким васпитањем треба да се оствари.

КОРЕКТИВНО – ПЕДАГОШКИ РАД

Корективно-педагошки рад организује се са ученицима смањених физичких способности, ослабљеног здравља, са телесним деформитетима и лошим држањем тела.

Сви ученици који се упућеју и на корективно-педагошки рад, уз ограничења вежбају на редовним часовима и најмање једном недељно на часовима корективно-педагошког рада.

СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ

Рад се одвија у спортским секцијама или школским екипама које се формирају према интересовању и полу ученика. Наставник сачињава посебан програм узимајући у обзир материјалне и просторне услове рада, узрастне карактеристике и способности ученика, као и програм школских спортских такмичења ученика Србије.

АКТИВНОСТИ У ПРИРОДИ

Из фонда радних дана, предвиђених заједничким планом, школа организује активности у природи:

- Два кроса- јесењи и пролећни
- Зимске спортске активности у зависности од временских услова

ШКОЛСКА И ДРУГА ТАКМИЧЕЊА

Школа организује и спроводи спортска такмичења као интегрални део процеса физичког васпитања према плану стручног већа и то обавезна унутаршколска (међуодељенска и међууразредна) у:

- Атлетици,
- Стоном тенису,
- Рукомету,
- Кошарци,
- Фудбалу.
- Фудбалу.

Област	Ученик зна и уме		
	на основном нивоу	на средњем нивоу	на напредном нивоу
ОСПОСОБЉЕНОСТ У ВЕШТИНАМА: Рукомет	1.1.1. игра кошарку на основном нивоу примењујући основне елементе технике,неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других. 1.1.2. Зна функцију кошарке,основне појмове,неопходна пчравила,основне принципе тренинга и пружа прву помоћ.	2.1.1. игра кошарку примењујући виши ниво технике,већи број правила,једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе,изражавајући сопствену личност уз поштовање других. 2.1.2. зна функцију и значај кошарке,већи број правила,принципе и утицај тренинга.	
ОСПОСОБЉЕНОСТ У ВЕШТИНАМА: Атлетика	1.1.3. правилно трчи варијантама технике трчања на кратке,средње и дуге стазе и мери резултат. 1.1.4. зна терминологију,значај трчања,основе тренинга и пружа прву помоћ. 1.1.5. зна правилно да скаче удаљ згрчном варијантом технике и мери дужину скока. 1.1.6. зна терминологију,основе тренинга и пружа прву помоћ. 1.1.7.Зна правилно да скаче у вис варијантом технике маказице. 1.1.8. зна терминологију,основе тренинга и пружа прву помоћ. 1.1.9. правилно баца куглу из места и мери дужину хица. 1.1.10. зна терминологију,основе тренинга и пружа прву помоћ.	2.1.3. правилно изводи варијанту технике штафетног трчања. 2.1.7. зна правила за такмичење. 2.1.4. зна правилно да скаче у даљ варијантом технике увинуће.	

ВРЕДНОВАЊЕ ФИЗИЧКОГ И ЗДРАВСТВЕНОГ ВЕЖБАЊА	1.3.1.испољава позитиван став према физичком вежбању у свакодневном животу 1.3.2. испољава заинтересованост за физичко вежбање 1.3.3.доказује се кроз физичко вежбање 1.3.4.испољава позитиван став према сарадњи са другима у реализацији различитих задатака Физичког васпитања		

ОСПОСОБЉЕНОСТ У ВЕШТИНАМА: Вежбе на спрвама и тлу	1.1.11. правилно изводи вежбе на тлу. 1.1.12. правилно изводи прескоке разношку или згрчку уз помоћ. 1.1.13. изводи вежбе и комбинацију вежби на греди. 1.1.14. правилно изводи основне вежбе на двовисинском разбоју. 1.1.16. правилно изводи основне вежбе на круговима. 1.1.17. правилно изводи основне вежбе на паралелном разбоју. 1.1.18. правилно изводи основне вежбе на вратилу. 1.1.19. зна називе вежби,основе организације рада на справи и пружа прву помоћ.	2.1.9.на средњем нивоу правилно изводи сложеније вежбе на тлу,чува и помаже,поштује сигурносна правила. 2.1.10. правилно изводи згрчку 2.1.11. правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на греди. 2.1.12. правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на двовисинском разбоју. 2.1.14. правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на круговима. 2.1.15. правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на паралелном разбоју. 2.1.16. правилно изводи вежбе и комбинацију вежби на вратилу. 2.1.17. зна мере сигурности,чување и помагање,називе вежби и основе организације рада.	

ОСПОСОБЉЕНОСТ У ВЕШТИНАМА :вежбе обликовања	1.1.23.правилно изводи најмање један комплекс вежби обликовања и приказује вежбе за поједине делове тела 1.1.24.зна утицај и значај вежби обликовања за организам, познаје поделу вежби обликовања и њихову терминологију и функцију појединих вежби у комплексу	2.1.21. правилно изводи и показује више комплекса вежби обликовања без и са реквизитима. 2.1.22. зна принципе састављања вежби обликовања и дозирање оптерећења.	
ЗНАЊА О ФИЗИЧКОМ ВЕЖБАЊУ И ФИЗИЧКОМ И ЗДРАВСТВЕНОМ ВАСПИТАЊУ	1.2.1.смисао физичког васпитања 1.2.2.утицај физичког васпитања 1.2.3.основне појмове везане за физичко вежбање 1.2.4.безбедност током вежбања 1.2.5.основна правила спортских игара	2.2.1. терминологију 2.2.2. основе тренинга 2.2.3. да дозира оптерећење током вежбања.	

Обавезне физичке активности ученика- Рукомет и кошарка

(1 час недељно, 36+18 годишње у оквиру ваннаставних активности)

Циљ и задаци

Циљ физичког васпитања- изабрани спорт је да се разноврсним и систематским спортским обучавањем и вежбањем допринесе остваривању циља физичког васпитања као интегралног дела васпитно образовног система у целини,а да се при том задовоље индивидуалне потребе ученика,његова радозналост и жеља за достигнућима у изабраном спорту.

Задаци:

- Задовољење примарних мотива ученика, посебно потребе за кретањем,игром и такмичењем;
- Развој и усавршавање моторичких способности;
- Примена стеченог знања у систему спортских школских такмичења;
- Подстицање потребе ученика за личном афирмацијом ,групном индетификацијом као доприносом за бржу социјализацију личности;
- Формирање морално вољних квалитета личности;
- Оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- Стицање и усавршавање моторичких умења и навика предвиђених програмом изабране гране;
- Примена стечених знања,умења и навика у сложенијим условима (кроз игру,такмичење и сл.);
- Задовољавање социјалних потреба за потврђивањем и групним поистовећивањем;
- Усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика;

Наставна средства: рукометни голови,рукометне лопте,кошаркашке лопте, чуњеви,пиштаљка,ручни семафор,висеће лопте.

Обавезне физичке активности: РУКОМЕТ И КОШАРКА - образовни стандарди за 6. Разред

Област	Ученик зна и уме		
	на основном нивоу	на средњем нивоу	на напредном нивоу
ОСПОСОБЉЕНОСТ У ВЕШТИНАМА:Рукомет и кошарка	1.1.1. игра рукомета и кошарке на основном нивоу примењујући основне елементе технике,неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других. 1.1.2. Зна функцију рукомета и кошарке,основне појмове,неопходна пправила,основне принципе тренинга и пружа прву помоћ.	2.1.1. игра рукомета и кошарке примењујући виши ниво технике,већи број правила,једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе,изражавајући сопствену личност уз поштовање других. 2.1.2. зна функцију и значај рукомета и кошарке,већи број правила,принципе и утицај тренинга.	

	БР. ЧАСОВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА	ИСХОДИ	НАСТАВНА МЕТОДА	НАСТАВНИ ОБЛИК	НАЧИН ПРОВЕРЕ
РУКОМЕТ	18	Праћење и усвајање садржаја Активно, физичко, интелектуално и емотивно ангажовање током свих часова.	Припрема за реализацију часа -припремање и реализација часова -чување, помагање и мотивисање ученика	Биологија, Физика, Техничко и информатичко образовање, Математика, Биомеханика	*Разуме сврху и значај вежбања; *Доводи у везу физичко вежбање и здравље; *Примењује хигијенске мере пре, током и након вежбања; *Правилно се храни; *Препознаје врсту повреде; *Користи стечена умења, знања и навике у свакодневним условима живота и рада; *Чува животну средину током вежбања. Исходи се односе на све наставне области	-варбална -демонстра тивна -такмичарска	индивидуални -групни -кружни -уз допунско и додатно вежбање	Праћење, Посматрање, Вредновање, Анализирање

КОШАРКА	18	Праћење и усвајање садржаја Активно, физичко, интелектуално и емотивно ангажовање током свих часова.	Припрема за реализацију часа -припремање и реализација часова -чување, помагање и мотивисање ученика	Биологија, Физика, Техничко и информатичко образовање, Математика, Биомеханика	*Разуме сврху и значај вежбања; *Доводи у везу физичко вежбање и здравље; *Примењује хигијенске мере пре, током и након вежбања; *Правилно се храни; *Препознаје врсту повреде; *Користи стечена умења, знања и навике у свакодневним условима живота и рада; *Чува животну средину током вежбања.	-варбална -демонстра тивна -такмичарска	- индивидуални -групни -кружни -уз допунско и додатно вежбање	Праћење, Посматрање, Вредновање, Анализирање

Наставни предмет: Физика

БРОЈ ЧАСОВА: 2 НЕДЕЉНО/ 72 ГОДИШЊЕ

Циљеви: циљ учења физике је упознавање ученика са природним појавама и основним законима природе, стицање основне научне писмености, оспособљавање за уочавање и распознавање физичких појава и активно стицање знања о физичким феноменима кроз истраживање, усвајање основа научног метода и усмеравање према примени физичких закона у свакодневном животу и раду

Литература: Физика, уџбеник за 6. разред, БИГЗ (аутори: Катарина Стевановић, Марија Крнета), Збирка задатака са лабораторијским вежбама БИГЗ (аутори: Катарина Стевановић, Марија Крнета, Радмила Тошовић)

Стандарди: 1.1.1. , 1.1.2. , 1.1.3. , 1.2.1. , 1.2.2. , 1.2.3. , 1.2.4. , 1.4.1. , 1.4.2. , 1.4.3. , 1.4.5. , 1.4.6. , 1.7.1. , 1.7.2. , 2.2.1. , 2.2.2. , 2.4.1. , 2.6.1. , 2.6.2. , 2.6.3. , 2.7.1. , 2.1.1. , 2.1.2. , 2.4.3. , 2.4.2. , 2.4.3. , 2.4.4. , 2.7.3. , 2.1.5. , 2.1.6. , 3.2.1. , 3.4.1. , 3.7.1. , 3.7.2. , 3.4.3. , 3.1.3.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	КОРЕЛАЦИЈ А СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИ МА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	МЕЃУПРЕД МЕТНЕ КОМПЕТЕ НЦИЈЕ
			Прати рад ученика			-		-	-
УВОД	4	Спонтано прати ток посматране појаве, расуђује, поставља питања и да кроз примере уочава разлику између физичких тела и супстанци	Излаже нови садржај. Подстиче и усмерава ученике на размишљање. Поставља питања, сугерише, упућује да повезује са стеченим знањима	математика, биологија, хемија, географија	Стекну појам о начину како физика истражује природу, зна да разликује појмове физичког тела и супстанција од којих се тела састоје	- усмена провера знања	- дијалогска метода - монолошка метода -- текстуална метода илустративно-демонстративна метода	- фронтални - рад у паровима - групни	- Компетенција за учење; сарадњу; одговоран однос према околини; комуникацију; решавање проблема

КРЕТАЊЕ	14	Посматрају кретање разних тела,самостално закључују и наводе примере, учествују у анализи рачунских задатака дискутују решење задатака	Наводи примере.Наводи ученике да самостално изводе закључке.Поставља питања и подпитања.демонстрира,сугерише, детаљно објашњава,упућује у истраживачки рад,кординира рад у одељењу,развија партнерски однос кроз групни рад.	математика	зна врсте кретањаи описује их помоћу појмова и физичких величина;зна математичку зависност брзине и уме да је израчуна;користи јединице за брзину у Sисистему;уме да израчуна сталну брзину;разликује временски интервал од временског тренутка;користи јединице Sисистема за пут време и брзину,решава квантитативне,и графичке задатка	-усмена провера знања -провера знања кроз самосталне практичне активност и-писмена провера знања	-дијалогска метода -монологска метода -илустративно-демонстративна метода -графичка метода	- индивидуални рад -фронтални рад -групни рад -практични рад -решавање рачунских задатака	Компетенција за учење;сарадњу;решавање проблема; рад с подацима и информацијама;комуникацију

СИЛА	14	Пажљиво посматрају различита деловања које наставник показује отворено и радознано постављају питања, схвата повезаност физичких појава и истражује сам још нека деловања у природи	Подстиче ученике у коришћењу додатне литературе. Изводи и демонстрира огледе. Врши додатна објашњења, сугерише у повезивању теоретских и практичних знања.	математика	на основу узајамног деловања тела- одбијања привлачења деформације и промене кретања зна да схвати силу као меру узајамног деловања тела која се мери динамометром; уме да измери силу динамометром; користи јединицу за силу у SI систему; зна да је сила векторска величина, решава квалитативне и квантитативне задатке	-писмена провера знања -усмена провера знања -провера знања кроз самосталне практичне активности	-дијалогска метода -монологска метода -илустративно-демонстративна метода -практични рад-демонстративна метода	- индивидуални рад -фронтални рад -групни рад -практични рад -решавање рачунских задатака	Компетенција за учење; комуникацију; решавање проблема; рад с подацима и информацијама; сарадњу

МЕРЕЊЕ	13	Посматра, уочава, врши мерења, записује, закључује врши анализу задатака и математички израчунава непознату величину	Објашњава и практично показује рад мерила и мерних инструмената. Указује на значај физ. величина и јединица. Објашњава апсолутну и релативну грешку мерења, сугерише да стечена знања примене у пракси.	математика	Зна које су основне физичке величине и њихове мерне јединице; зна да повеже физичке величине са одговарајућим мерним јединицама; зна да мери дужину време и запремину; рукује са мерилима за мерење одговарајућих величина, процењује вредност најмањег подеока, одређује средњу вредност, решава квантитативне, квалитативне и графичке задатке,	- писмена провера знања - усмена провера знања - провера знања кроз самосталне практичне активности	- метода дијалошка - монолошка метода - илустративно-демонстративна метода	индивидуални рад - фронтални рад - групни рад - практични рад - решавање рачунских задатака	Компетенција за учење; сарадњу; решавање проблема; рад с подацима и информацијама

МАСА И ГУСТИНА	15	-добије представу о маси као карактеристиц и физичког тела при узајамном деловању тела, да зна да се маса тела мери вагом и да је адитивна величина -уме помоћу дефиниционих формула да израчуна бројне вредности густине -уме да одреди густину чврстих тела и течности мерењем масе и запремине -зна јединице масе и густине у SI систему:kg, kg/m	Израже нов садржај и буди радозналост код ученика.Подстиче ученике на истраживачки рад и самостално закључивање.наводи примену у техници,упућује ученика да стечена знања из других предмета као и из физике искористи при усвајању нових.	математика, географија	Разликује масу и тежину тела,препознаје их у свакодневном животу и решава различите проблемске задатке,повезује масу и инерцију,демонстрира појаву инерције тела,зна мерне јединице за масу ,зна да израчуна густину,решава квантитативне и квалитативне задатке	-усмена провера знања - писмена провера знања -провера знања кроз самосталне практичне активности	-дијалогска метода -монолошка метода -илустративно-демонстративна метода	- индивидуални рад -фронтални рад -групни рад -практични рад -решавање рачунских задатака	Компетенција за учење;сарадњу;комуникацију;рад сподацима и информац ијама;решавање проблема; одговоран однос према околини

ПРИТИСАК	12	Посматра, пита, записује, наводи примере за притисак, решава просте задатке и примењује стечење знање за решавање проблема	Наводи примере и демонстрира огледе. Наводи примену и значај физике у свакодневном животу и техници, кординира, усмерава, објашњава.	математика, хемија	Зна да притисак зависи од силе и површине, разлику је преношење силе притиска кроз чврста тела и течности и наводи примере примене, познаје примену хидростатичког притиска у раду водовода, фонтане; зна мерне јединице за притисак, користи префиксе кило, мега, мили, микро... решава квантитативне и квалитативне задатке	- писмена провера знања - усмена провера знања - провера знања кроз самосталне практичне активности	- дијалогска метода - монолошка метода - илустративно-демонстративна метода	- индивидуални рад - фронтални рад - групни рад - практични рад - решавање рачунских задатака	Компетенција за учење; решавање проблема; рад с подацима и информацијама; сарадњу; комуникацију

Напомена: Школа не поседује одговарајући кабинет за предмет физика, па се одређене наставне јединице реализују у складу са постојећим наставним средствима;

Наставни предмет: Физика (допунска настава)

ТЕМА	ПЛАНИРА Н БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	ОДРЖА Н БРОЈ ЧАСОВА	НАСТАВН Е МЕТОДЕ	ОБЛИЦ И РАДА	НАСТАВН А СРЕДСТВА	ЕВАЛУАЦИЈ А КВАЛИТЕТА ПЛАНИРАН ОГ
КРЕТАЊЕ	8		ДИЈАЛОШ КА,ПРОБЛЕ МСКА	ГРУПНИ, ИНДИВИ ДУАЛНИ	ЗБИРКА ЗАДАТАКА, ЧАСОПИС МЛАДИ ФИЗИЧАР	
СИЛА	4		ДИЈАЛОШ КА,ПРОБЛЕ МСКА	ГРУПНИ, ИНДИВИ ДУАЛНИ	ЗБИРКА ЗАДАТАКА, ЧАСОПИС МЛАДИ ФИЗИЧАР	
МЕРЕЊЕ	8		ДИЈАЛОШ КА,ПРОБЛЕ МСКА	ГРУПНИ, ИНДИВИ ДУАЛНИ	ЗБИРКА ЗАДАТАКА, ЧАСОПИС МЛАДИ ФИЗИЧАР	
МАСА И ГУСТИНА	8		ДИЈАЛОШ КА, ПРОБЛЕМС КА	ГРУПНИ, ИНДИВИ ДУАЛНИ	ЗБИРКА ЗАДАТАКА, ЧАСОПИС МЛАДИ ФИЗИЧАР	
ПРИТИСАК	8		ДИЈАЛОШ КА,ПРОБЛЕ МСКА	ГРУПНИ, ИНДИВИ ДУАЛНИ	ЗБИРКА ЗАДАТАКА, ЧАСОПИС МЛАДИ ФИЗИЧАР	

Наставни предмет: Физика (додатна настава)

ТЕМА	ПЛАНИРА Н БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	ОДРЖА Н БРОЈ ЧАСОВА	НАСТАВН Е МЕТОДЕ	ОБЛИЦ И РАДА	НАСТАВН А СРЕДСТВА	ЕВАЛУАЦИЈ А КВАЛИТЕТА ПЛАНИРАН ОГ
КРЕТАЊЕ	8		ДИЈАЛОШ КА,ПРОБЛЕ МСКА	ГРУПНИ, ИНДИВИ ДУАЛНИ	ЗБИРКА ЗАДАТАКА, ЧАСОПИС МЛАДИ ФИЗИЧАР	
СИЛА	8		ДИЈАЛОШ КА,ПРОБЛЕ МСКА	ГРУПНИ, ИНДИВИ ДУАЛНИ	ЗБИРКА ЗАДАТАКА, ЧАСОПИС МЛАДИ ФИЗИЧАР	
МЕРЕЊЕ	8		ДИЈАЛОШ КА,ПРОБЛЕ МСКА	ГРУПНИ, ИНДИВИ ДУАЛНИ	ЗБИРКА ЗАДАТАКА, ЧАСОПИС МЛАДИ ФИЗИЧАР	
МАСА И ГУСТИНА	8		ДИЈАЛОШ КА, ПРОБЛЕМС КА	ГРУПНИ, ИНДИВИ ДУАЛНИ	ЗБИРКА ЗАДАТАКА, ЧАСОПИС МЛАДИ ФИЗИЧАР	
ПРИТИСАК	4		ДИЈАЛОШ КА,ПРОБЛЕ МСКА	ГРУПНИ, ИНДИВИ ДУАЛНИ	ЗБИРКА ЗАДАТАКА, ЧАСОПИС МЛАДИ ФИЗИЧАР	

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

Наставни предмет: Верска настава

(1 час недељно, 36 годишње)

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) јесте да пружи целовит православни поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот (будућу димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) овухвата све позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све то остварује се како на информативно-сазнајном тако и на доживљајном и делатном плану, уз настојање да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота (однос с Богом, са светом, с другим људима и са собом).

Задаци наставе православног катихизиса (веронауке) јесу да код ученика:

- развије отвореност и однос према Богу, другачијем и савршеном у односу на нас, као и отвореност и однос према другим личностима, према људима као ближњима, а тиме се буди и развија свест о заједници са Богом и са људима и посредно се сузбија екстремни индивидуализам и егоцентризам;
- развије способност за постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света, о људској слободи, о животу у заједници, о феномену смрти, о односу са природом која нас окружује, као и сопственој одговорности за друге, за свет као творевину Божију и за себе,
- развије тежњу ка одговорном обликовању заједничког живота са другим људима из сопственог народа и сопствене цркве или верске заједнице, као и са људима, народима, верским заједницама и културама другачијим од сопствене, ка изналажењу равнотеже измђу заједнице и властите личности и ка остварењу сусрета са светом, са природом, и пре и после свега, са Богом;
- изгради способност за дубље разумевање и вредновање културе и цивилизације у којој живе, историје човечанства и људског стваралаштва у науци и другим областима;
- изградисвест и уверење да свет и живот имају вечни смисао, као и способност за разумевање и преиспитивање сопственог односа према Богу, људима и природи.

Напомена: у току школске године планирана је посета храму Св. Ђорђа на Лазареву суботу, као и учешће на Литургији у неком од храмова, у зависности од објективних могућности (удаљеност, време, могућност организовања итд).

Литература: Православни катихизис, аутор- Мр Игњатије Мидић - завод за уџбенике и наставна средства, Београд

Редни број теме	Назив теме	Циљ	Исходи	Активности		Облик рада	Методе рада	Наставна средства	Начин праћења
				ученика	наставника				
I	I – УВОД	☐ Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; ☐ Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном разреду школовања.	☐ моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 6. разреда основне школе; ☐ моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. ☐ бити мотивисан да похађа часове Православног катихизиса	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	Фронтални и индивидуални	-Вербална - илустративна - демонстративна	- уџбеник - радна свеска	Процењивање реакције ученика или прикупљање коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; провера знања које ученици усвајају на часу и испитива

									Њеставова ; ☐ усмено испитива ње; ☐ писмено испитива ње;
II	II - ПРИПРЕМА СВЕТА ЗА ДОЛАЗАК СИНА БОЖИЈЕГ	☐ Упознати ученике са културно- историјским приликама у Палестини пред Христово рођење; ☐ Указати ученицима на старозаветна пророштва везана за долазак Спаситеља – Месије; ☐ Објаснити ученицима улогу и значај Светог Јована Претече; ☐ Развити свест код ученика о значају покајања и врлинског	моћи да каже да су Јевреји пред долазак Месије били под Римском окупацијом и да су међу њима постојале поделе ☐ моћи да препозна да су Јевреји очекивали Месију на основу старозаветних пророштава ☐ моћи да преприча живот Светог Јована Претече и Крститеља Господњег и каже да је он припремао народ за долазак Христа ☐ моћи да доживи врлински живот и покајање као припрему за сусрет са Христом	- слушање - читање - разговор (дискусија) - рецитова ње	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- фронтални - индивидуал ни - групни - рад у пару	-Вербална - илустратив на - демонстра тивна - текстуална	- уџбени к - радна свеска - додатн и штампа ни материј ал - цд	Процењив ањереакци је ученика или прикупља ње коментара ученика путем анкетних евалуацио них листића; провера знања које ученици усвајају на часу и испитива њеставова ;

		живота;							☐ усмено испитивање; ☐ писмено испитивање;
III	III - УВОД У НОВИ ЗАВЕТ	☐ Упознати ученике са настанком новозаветних књига; ☐ Објаснити ученицима кључне новозаветне појмове; ☐ Пружити ученицима основ за разумевање смисла новозаветних догађаја; ☐ Подстаћи ученике да самостално читају Свето Писмо	моћи да закључи да је доласком Исуса Христа Бог склопио Нови Завет са људима. ☐ моћи да наведе неке од новозаветних књига и околности њиховог настанка; ☐ моћи да пронађе одређени библијски одељак; ☐ моћи да каже да се Библија користи на богослужењима; ☐ моћи да именује Јеванђелисте и препозна њихове иконографске симболе; ☐ бити подстакнут на читање Светог Писма	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- Вербална - илустративна - демонстративна - текстуална	- уџбеник - радна свеска - додатни штампани материјал - цд	Процењивање реакције ученика или прикупљање коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; провера знања које ученици усвајају на часу и испитивањеставова;

									☐ усмено испитивање; ☐ писмено испитивање;
IV	IV - БОГОЧОВЕК – ИСУС ХРИСТОС	☐ Пружити ученицима основно знање о личности Пресвете Богородице; ☐ Објаснити ученицима хришћанско поимање слободе; ☐ Пружити ученицима основно знање о јеванђељским казивањима о Господу Исусу Христу; ☐ Објаснити ученицима разлог оваплоћења Сина Божијег; ☐ Подстаћи ученике да у описима Христових чуда	моћи да преприча догађај Благовести и да препозна да је то „почетак спасења“; ☐ моћи да препозна службу анђела као гласника и служитеља Божијих; ☐ моћи да препозна Богородичино прихватање воље Божије као израз слободе; ☐ моћи да уочи да је за разлику од Еве, Богородица послушала Бога ☐ моћи да преприча неке од догађаја из живота Пресвете Богородице и повеже их	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- Вербална - илустративна - демонстративна - текстуална	- уџбеник - радна свеска - додатни штампани материјал - цд	Процењивање реакције ученика или прикупљање коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; провера знања које ученици усвајају на часу и испитивањеставова;

		увиде љубав Божију ☐ Кроз Христове заповести о љубави и тумачење појединих одељака из Беседе на гори указати ученицима на значај љубави према Богу и ближњима. ☐ Подстаћи ученике да живе по Јеванђељу; ☐ Указати ученицима на повезаност Тајне Вечере и Свете Литургије; ☐ Представити ученицима догађаје Страдања и Васкрсења Христовог као кључне за спасење света и човека. .	са Богородичиним празницима; ☐ моћи да преприча библијски опис Рођења Христовог -моћи да препозна да је Христос дошао на свет да сједини Бога и човека ☐ моћи да преприча библијски опис Христовог Крштења, поста и кушања; ☐ моћи да препозна да су Христова чуда израз Његове љубави према људима; ☐ моћи да увиди разлику између старозаветног закона и новозаветних заповести о љубави; ☐ бити подстакнут да прихвати Христа за свој животни узор; ☐ моћи да преприча догађаје Васкрсења Лазаревог и Уласка у Јерусалим; ☐ моћи да увиди контрадикторност између очекивања јеврејског народа спрам						☐ усмено испитивање; ☐ писмено испитивање;

			Христове личности; ☐ моћи да хронолошки наведе догађаје Страсне седмице; ☐ моћи да преприча библијски опис Тајне Вечере и у приносу хлеба и вина препозна Свету Литургију; ☐ моћи да преприча библијски опис Христовог Страдања и Васкрсења ☐ моћи да кроз тумачење тропара Христовог Васкрсења препозна да је Христос победио смрт и омогућио свима васкрсење из мртвих						
v	V - ЦРКВА ДУХА СВЕТОГА	Објаснити ученицима значај догађаја Вазнесења и Педесетнице; ☐ Упознати ученике са мисионарском делатношћу светих апостола; ☐ Упознати ученике са особеностима сведочења вере у	моћи да преприча догађаје Вазнесења и Педесетнице; ☐ моћи да каже да је силаском Духа Светог на апостоле рођена Црква Христова; ☐ моћи да именује неколико светих апостола и наведе неке од догађаја из њиховог	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	-Вербална - илустративна - демонстративна -	- уџбеник - радна свеска - додатни штамп	Процењивање реакције ученика или прикупљање коментара ученика путем анкетних

		раној Цркви; ☐ Указати ученицима на узроке гоњења хришћана; ☐ Подстаћи ученике на толеранцију према припадницима других	живота; ☐ моћи да уочи да су у Римском царству хришћани били гоњени и наведе неке од примера мучеништва; ☐ моћи да објасни значај доношења Миланског едикта; ☐ моћи да усвоји вредност толеранције међу људима различитих верских убеђења; ☐ моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса у 6. разреду				текстуална	ни материјал - цд	евалуационих листића; провера знања које ученици усвајају на часу и испитива њеставова ; ☐ усмено испитива ње; ☐ писмено испитива ње;

Наставни предмет: Грађанско васпитање

Број часова: 1 недељно/36 годишње

Циљ предмета:Циљ учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

Литература: Грађанско васпитање за наставнике у другом циклусу образовања и васпитања, Завод за унапређивање образовања и васпитања, Београд

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦИЈ А СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИ МА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕДМЕ ТНЕ КОМПЕТЕНЦИ ЈЕ
ЉУДСКА ПРАВА	8	-ученици проширују своја знања	-наставник својим понашањем даје	Интерактив на метода: радионице	Фронтални облик; индивидуа	Српски језик; Биологија;	-образложи везу права и	-усмена провера знања;	-компетенција за учење; -одговорно

		у вези са правима, али је фокус на одговорност и; -ученици треба да буду вођени кроз тему тако да на крају исте буду у могућности да разликују инклузију од ексклузије, поштовање и прихватање наспрам стигматизације и сепарације и да у свом понашању према ученицима који похађају школу по индивидуалном образовном плану исказују	пример и доприноси стварању демократске атмосфере; -наставник мотивише ученике за рад тако што развија и одржава њихова интересовања за живот и рад у школи/локалној заједници и даје лични пример позитивне заинтересованости за сва питања која су важна за унапређење квалитета живота; -наставник даје повратне информације и подстиче на разумевање односа у групи;	, симулације, играње улога, студије случаја, дебате, дискусије, пројекти, истраживања, промоције, аутори активности.	лни облик; Рад у групи; Рад у пару	Географија; Историја; Информатичко образовање	одговорности на примеру; – наведе примере за групу права слобода да и заштита од; – аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика; – штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; –идентификује показатеље кршења права детета у свакодневн	-продукти ученика (постери, аудио-визуелни записи, презентације, прикази резултата истраживања, представе)	учешће у демократском друштву; -естетичка компетенција; - комуникација; -одговоран однос према околини; -одговоран однос према здрављу; - предузимљивост и оријентација ка предузетништву; -рад са подацима и информацијама; -решавање проблема; -сарадња; -дигитална компетенција.

		разумевање, толеранцију и спремност да пружи помоћ и подршку.	- наставник обезбеђује равноправну укљученост сваког ученика; -организује наставу тако што поставља циљеве рада, планира садржаје, средства и опрему, наставне облике и методе рада, као и време потребно за реализацију; -наставник реализује програм у складу са принципима интерактивне наставе; -наставник испуњава захтев за припремом нових, актуелних материјала који најбоље одговарају садржају и исходима;				ом животу, примерима из прошлости, литературе; –сврсисход но користи кључне појмове савременог демократск ог друштва: демократиј а, грађанин, власт; –образложи улогу грађана у друштвено м систему и систему власти на примеру; –разликује стварну партиципац ију ученика у одељењу и школи од симболичке и декоративн		

			-наставник уважава и реагује на потребе групе и појединаца, дели одговорност, демократски управља разредом.				е; –позитивно користи интернет и мобилни телефон за учење, информиса ње, дружење, покретање акција; – образложи могући утицај друштвених мрежа на ставове и деловање појединца; –примени 7 правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука; – препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује и		
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	9	-ученици треба да се упознају са основним појмовима демократског друштва са фокусом на партиципациј и; - ученици треба да својим речима и примерима објасне кључне појмове	-наставник својим понашањем даје пример и доприноси стварању демократске атмосфере; -наставник мотивише ученике за рад тако што развија и одржава њихова интересовања за живот и рад	Интерактив на метода: радионице , симулације , играње улога, студије случаја, дебате, дискусије, пројекти, истражива ња, промоције, аутори активности	Фронтални облик; индивиду ални облик; Рад у групи; Рад у пару	Српски језик; Биологија; Географија; Историја; Информати чко образовање		-усмена провера знања; -продукти ученика (постери, аудио- визуелни записи, презентаци је, прикази резултата истражива ња, представе)	компетенција за учење; -одговорно учешће у демократском друштву; -естетичка компетенција; - комуникација; -одговоран однос према околини; -одговоран однос према здрављу; -

		демократије; -ученици треба да развију дискусију у току активности где ће морати да аргументују своје мишљење.	у школи/локалн ој заједници и даје лични пример позитивне заинтересован ости за сва питања која су важна за унапређење квалитета живота; -наставник даје повратне информације и подстиче на разумевање односа у групи; - наставник обезбеђује равноправну укљученост сваког ученика; -организује наставу тако што поставља циљеве рада, планира садржаје, средства и опрему, наставне	.			коме да се обрати за помоћ; –учествује у избору теме, узорка и инструмент а истражива ња; –учествује у спровођењу истражива ња, прикупљањ у и обради добijenих података и извођењу закључака; –презентује спроведено истражива ње и добijене резултате; –процењује ефекте спроведено г истражива ња и	предузимљив ост и оријентација ка предузетништ ву; -рад са подацима и информација ма; -решавање проблема; -сарадња; -дигитална компетенција.

			облике и методе рада, као и време потребно за реализацију; -наставник реализује програм у складу са принципима интерактивне наставе; -наставник испуњава захтев за припремом нових, актуелних материјала који најбоље одговарају садржају и исходима; -наставник уважава и реагује на потребе групе и појединаца, дели одговорност, демократски управља разредом.				идентифику је пропусте и грешке; – у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; – учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; –проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора.		
ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	10	-ученици треба да буду охрабрани да	-наставник својим понашањем даје	Интерактивна метода: радионице	Фронтални облик; индивидуални	Српски језик; Биологија;		-усмена провера знања;	компетенција за учење; -одговорно

		користе савремене технологије на позитиван начин (за едукацију, информисање, дружење, пружање помоћи и подршке, покретање акција и др.); -ученици треба да знају шта је на интернету дозвољено, а шта није, шта се све подразумева под дигиталним насиљем и како се заштитити. -ученицима треба да буде јасно које су њихове одговорности (7 златних правила за	пример и доприноси стварању демократске атмосфере; -наставник мотивише ученике за рад тако што развија и одржава њихова интересовања за живот и рад у школи/локалној заједници и даје лични пример позитивне заинтересованости за сва питања која су важна за унапређење квалитета живота; -наставник даје повратне информације и подстиче на разумевање односа у групи;	, симулације, играње улога, студије случаја, дебате, дискусије, пројекти, истраживања, промоције, аутори активности.	лни облик; Рад у групи; Рад у пару	Географија; Историја; Информатичко образовање		-продукти ученика (постери, аудио-визуелни записи, презентације, прикази резултата истраживања, представе)	учешће у демократском друштву; -естетичка компетенција; - комуникација; -одговоран однос према околини; -одговоран однос према здрављу; - предузимљивост и оријентација ка предузетништву; -рад са подацима и информацијама; -решавање проблема; -сарадња; -дигитална компетенција.

		сигурно четовање и СМС поруке и како се понашати у ситуацији дигиталног насиља), као и коме се обратити за помоћ у школи у случају насиља.	- наставник обезбеђује равноправну укљученост сваког ученика; -организује наставу тако што поставља циљеве рада, планира садржаје, средства и опрему, наставне облике и методе рада, као и време потребно за реализацију; -наставник реализује програма у складу са принципима интерактивне наставе; -наставник испуњава захтев за припремом нових, актуелних материјала који најбоље одговарају садржају и исходима;						

			-наставник уважава и реагује на потребе групе и појединаца, дели одговорност, демократски управља разредом.						
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	8	-ученике треба увести у процедуру истраживања, као што је: избор конкретне теме истраживања у оквиру задате области, дефинисање узорка истраживања, одабир инструмента који ће се користити и извођење закључака на основу	-наставник својим понашањем даје пример и доприноси стварању демократске атмосфере; -наставник мотивише ученике за рад тако што развија и одржава њихова интересовања за живот и рад у школи/локалн ој заједници и даје лични пример	Интерактив на метода: радионице , симулације , играње улога, студије случаја, дебате, дискусије, пројекти, истражива ња, промоције, аутори активности .	Фронтални облик; индивидуа лни облик; Рад у групи; Рад у пару	Српски језик; Биологија; Географија; Историја; Информати чко образовање		-усмена провера знања; -продукти ученика (постери, аудио- визуелни записи, презентаци је, прикази резултата истражива ња, представе)	компетенција за учење; -одговорно учешће у демократском друштву; -естетичка компетенција; - комуникација; -одговоран однос према околини; -одговоран однос према здрављу; - предузимљив ост и оријентација ка предузетништ

		добијених резултата; -ученици би кроз спровођење истраживања требало да развију грађански активизам заснован на чињеницама добијеним из конкретних истраживања; - ученици треба да обраде добијене податке, да изведу закључке, припреме њихову презентацију и направе критички осврт на урађено.	позитивне заинтересованости за сва питања која су важна за унапређење квалитета живота; -наставник даје повратне информације и подстиче на разумевање односа у групи; - наставник обезбеђује равноправну укљученост сваког ученика; -организује наставу тако што поставља циљеве рада, планира садржаје, средства и опрему, наставне облике и методе рада, као и време потребно за реализацију;						ву; -рад са подацима и информацијама; -решавање проблема; -сарадња; -дигитална компетенција.

			-наставник реализује програм у складу са принципима интерактивне наставе; -наставник испуњава захтев за припремом нових, актуелних материјала који најбоље одговарају садржају и исходима; -наставник уважава и реагује на потребе групе и појединаца, дели одговорност, демократски управља разредом.						

Наставни предмет: Немачки језик

БРОЈ ЧАСОВА: 2 НЕДЕЉНО/72 ГОДИШЊЕ

Циљеви предмета: Циљ учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван став према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Литература: MAXIMAL 2, Немачки језик за 6.разред основне школе, Уџбеник, радна свеска и ЦД; за другу годину учења

Стандарди: 1.1.1.;1.1.2.;1.1.4.;1.1.5.;1.1.6.;1.1.7.;1.1.9.;1.1.10.;1.1.11.;1.1.12.;1.1.13.;1.1.14.;1.1.21.;1.2.1.;1.2.3.;1.3.1.;1.3.2.;2.1.1.;-2.1.19.;2.2.1.-2.2.3.;2.3.2.;3.1.1.3.1.2.;3.1.3.;3.1.6.;-3.1.9.;3.2.1.;3.2.2.;3.2.3.;3.3.2.;

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	АКТИВНО СТИ УЧЕНИКА	АКТИВНО СТИ НАСТАВН ИКА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦИ ЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИ МА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕР Е	Међупредметне компетенције
Моја свакодневн ица Моји планови	36 36	Слушање, читање, причање, писање, цртање	Читање наглас, подела у групе, провера, показива ње слика ЦД	Вербална, демонстра тна, читање, слушање, писање	Фронтални, индивиду ални, групни, рад у пару	Српски језик и књижевно ст, енглески језик, географија, биологија, ликовна култура	Ученик ће бити у стању да : -Опише карактерис лике бића,пред мета,п ојава и места уз помоћ једностав них језичких средстава; разум е краће текстове везано за представ љање себе и породице, постави и одговори	Усмено, писмен о, диктат, контрол ни задаци	Компетенција за учење кому никација, решавање проблема, сарад ња, дигитална, естетичка компет енција

							на краћа питања личне природе,разуме изразе припадности,раз уме опис животиња, разуме изразе припадности и поседовања, опис места,положај у времену и простору,упути краће молбе и захтеве и реагује на њих,изрази дневни/недељн и распоред активности, садашње време;разуме ситуације из свакодневног живота,разуме и даје предлоге		

Наставни предмет: Немачки језик (допунска настава)

МЕСЕЦ	ТЕМА	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	ОДРЖАН БРОЈ ЧАСОВА	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
Септембар	3.1 Das ist meine Familie	5	-	Монолошка, дијалoшка, рад на тексту, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, рад у паровима, групни рад	Уџбенички комплет, свеска, додатни материјал
Октобар / Новембар	3.2 Wir haben sturmfrei	6	-	Монолошка, дијалoшка, рад на тексту, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, рад у паровима, групни рад	Уџбенички комплет, свеска, додатни материјал
Децембар / Јануар	3.3 So ist mein Tag	5	-	Монолошка, дијалoшка, рад на тексту, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, рад у паровима, групни рад	Уџбенички комплет, свеска, додатни материјал
Фебруар / Март	4.1 Wir fahren nach Berlin	6	-	Монолошка, дијалoшка, рад на тексту, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, рад у паровима, групни рад	Уџбенички комплет, свеска, додатни материјал
Март / Април	4.2 Ich habe Geburtstag	6	-	Монолошка, дијалoшка, рад на тексту,	Фронтални, индивидуални, рад у паровима,	Уџбенички комплет, свеска, додатни

				демонстративна, комбиновани рад	групни рад	материјал
Мај / Јун	4.3 Endlich Ferien	6	-	Монолошка, дијалoшка, рад на тексту, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, рад у паровима, групни рад	Уџбенички комплет, свеска, додатни материјал

Наставни предмет: Немачки језик (додатна настава)

МЕСЕЦ	ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	ОДРЖАН БРОЈ ЧАСОВА	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ЕВАЛУАЦИЈА КВАЛИТЕТА ПЛАНИРАНОГ
Септембар	Израда породичног стабла: наставник даје упутства, ученици цртају и пишу, излажу пред наставником и осталим ученицима. Мој љубимац: ученици пишу састав на тему, читају, наставник даје упутства и проверава заједно	5		Монолошка, дијалoшка, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, истраживачки, рад у паровима	Уџбенички комплет, свеска, додатни материјал	

	са осталим ученицима.						
Октобар / Новембар	Мој дом: ученици цртају свој стамбени простор уз опис свих просторија, излажу пред наставником и осталим ученицима, наставник даје упутства, проверава и упућује ученике. Сам(а) код куће: наставник даје упутства, проверава рад ученика, ученици пишу састав и разговарају на тему.	6		Монолошка, дијалогска, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, рад у паровима	Уџбенички комплет, свеска, додатни материјал	
Децембар / Јануар	Мој недељни план: наставник даје упутства, ученици израђују план својих активности за недељу дана, излажу,	6		Монолошка, дијалогска, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, групни рад	Уџбенички комплет, свеска, додатни материјал	

	коментаришу. Опис пута од куће до школе: ученици цртају план пута, усмено излажу и описују како се стиже од њиховог дома до школе.						
Фебруар / Март	План путовања: наставник даје упутства, прати рад, ученици пишу на тему путовања на место које би желели да посете, усмено излажу и коментаришу.	6		Монолошка, дијалозна, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, истраживачки, рад у паровима	Уџбенички комплет, свеска, додатни материјал	
Март / Април	Позивница за рођендан: ученици пишу позивницу за свој рођендан. Рођенданска честитка: ученици пишу честитку за рођендан особи којој желе.	5		Монолошка, дијалозна, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, рад у паровима	Уџбенички комплет, свеска, додатни материјал	
Мај / Јун	Распуст: наставник даје упутства,	6		Монолошка, дијалозна,	Фронтални, индивидуални,	Уџбенички комплет, свеска,	

	ученици пишу и разговарају на тему. Слободно време: ученици разговарају о слободом времену и својим хобијима и активностима у слободно време.			демонстративна, комбиновани рад	рад у паровима, групни рад	додатни материјал	

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Наставни предмет: Српски језик и књижевност

БРОЈ ЧАСОВА: 4 НЕДЕЉНО/144 ГОДИШЊЕ

Циљеви предмета Српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имажинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Литература за ученике:

1. , Читанка за разред основне школе, , Београд, 2018.
2. Радна свеска за разред основне школе, , Београд, 2018.
3. Граматика за разред основне школе, Нови Логос, Београд, 2018.

Литература за наставнике:

Милија Николић, *Методика наставе српског језика и књижевности*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1999.
Драгиша Живковић, *Теорија књижевности са теоријом писмености*, Драганић, Београд, 1991.
Живојин Станојчић, Љубомир Поповић, *Граматика српског језика за средње школе*, Завод за џбенике и наставна средства, Београд, 2008.
Митар Пешикан, Јован Јерковић, Мато Пижурица, *Правопис српскога језика*, Матица српска, Нови Сад, 2010.

Садржаји програма	Обрада	Утврђивање	Систематизација	Укупно
Језик	33	18	10	61
Граматика	32	16	8	56
Правопис	1	2	2	5
Књижевност	34	10	5	49
Школска лектира	25	7	4	36
Домаћа лектира	9	3	1	13
Култура изражавања	7	17	10	34
Говорно изражавање	2	6	3	11
Писмени изражавање	5	11	7	23
Укупно	74	45	25	144

ОБЛИЦИ РАДА У НАСТАВИ И УЧЕЊУ
1. Фронтални облик
2. Индивидуални и индивидуализирани облик рада
3. Партнерски облик рада (рад у пару)
4. Групни облик рада
5. Пројектна настава
НАСТАВНЕ МЕТОДЕ
-Монолошка метода (метода усменог излагања, приповедања, описивања, усменог излагања ученика, извештавања..)
-Дијалогска метода: (хеуристички разговор, катехитички разговор, дискусија)
-Метода рада на тексту (текст-метода)
-Метода демонстрације (показивање слика, графикана, шема, пројекција филма...)
-Метода графичких радова (писмени радови, цртање схема, дијаграма, графикана...)
-Метода практичног рада

-Проблем метода
-Истраживачке методе
-Метода индивидуализованог приступа
-ИКТ методе (информационо-комуникационе технологије)
-Интерактивне методе (висок ниво активности ученика, размена ставова, мишљења, продуката у групи, сарадничко учење..)
-Примена образовних игара (квиз, укрштенице, мозгалица, игре асоцијације, слагалице...)
-Пројект метода
-Друге наставне методе које се примењују у савременој настави као нпр. игра улога, драматизација, брејнсторминг (brainstorming)- „бура идеја,,...
АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
упознаје ученике са циљевима и садржајима програма
упознаје их са правилима рада
упознаје их са критеријумима оцењивања по областима
упознаје ученике, одређује њихово претходно искуство, снима иницијално стање
редовно прати рад и залагање ученика на часу
води рачуна о индивидуализацији приступу ученику
подстиче код ученика развој мишљења и разумевања
менторска улога наставника
негује позитивну климу у одељењу
омогућава подстицајну средину за рад и учење
охрабрује, помаже и подстиче ученике
омогућава ученицима да сами изводе закључке
подстиче ученике на учење
Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада
Инсистира на практичној примени стечених знања
Оцењивањем мотивише ученике за учење
Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика
Учи ученике како да процењују свој напредак
Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика

Даје потпуну и разумљиву повратну информацију ученицима о њиховом раду
Подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...)
Самовреднује реализацију програма
Планира новине и измене за следећу школску годину

ОЧЕКИВАНЕ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
активан приступ при излагању новог градива и изради задатака на часу
практична примена стечених знања
активно учешће у раду
самопроцењивање напретка
навести очекиване активности ученика с обзиром на тему (запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство....)
предузимљивост

ИСХОДИ	ОБЛАСТИ/ТЕМЕ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - користи књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима и повезује их са новим делима која чита;	КЊИЖЕВНОСТ	ЛЕКТИРА ЛИРИКА 1. Јован Дучић: Подне 2. Милан Ракић: Божур 3. Владислав Петковић Дис: Међу својима 4. Милутин Бојић: Плава гробница 5. Десанка Максимовић: Крвава бајка	1.КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ Ученик уочава структуру градива тј. одваја битно од небитног. Ефикасно користи различите методе учења. Разликује чињенице

- истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; - чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их, у складу са узрастом; - разликује народну од ауторске књижевности и одлике књижевних родова и основних књижевних врста; - разликује основне одлике стиха и строфе - укрштену, обгрљену и парну риму; слободни и везани стих; рефрен; - тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту; - локализује књижевна дела из обавезног школског програма; - разликује етапе драмске радње; - разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; - разликује облике казивања (форме приповедања); - идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме		6. Стеван Раичковић: После кише 7. Јован Јовановић Змај: Јутутунска јухахаха 8. Рабиндранат Тагоре: Папирни бродови 9. Вислава Шимборска: Облаци ЕПИКА 1. Народна бајка (једна по избору): Међедовић / Чудотворни прстен / Златоруни ован 2. Стефан Митров Љубиша: Кањош Мацедоновић (одломак) 3. Радоје Домановић: Вођа (одломак) 4. Петар Кочић: Кроз међаву 5. Иво Андрић: Јелена, жена које нема (одломак) 6. Данило Киш: Прича о печуркама / Еолска харфа 7. Алфонс Доде: Последњи час / Владимир Набоков: Лош дан 8. Дневник Ане Франк (одломак) 9. Ефраим Кишон: Код куће је најгоре (једна прича по избору) 10. Афоризми (Душан Радовић и други) ДРАМА 1. Бранислав Нушић: Власт (одломак) 2. Вида Огњеновић: Кањош Мацедоновић (одломак о сусрету Кањоша и Фурлана) НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ Обавезна дела 1. Михајло Пупин: Са пашњака до научењака (одломак)	од ставова, веровања и мишљења. Уме да процени степен у ком је овладао градивом. 2. ВЕШТИНА КОМУНИКАЦИЈЕ Познавање усмене и писане комуникације, комуникације путем интернета и телефона; уме јасно да исказе одређени садржај (усмено и писано). Уважава саговорника. Изражава своје ставове и мишљења, осећања и вредности на позитиван и аргументован начин. Негује културу дијалога. 3. РАД СА ПОДАЦИМА И ИНФОРМАЦИЈАМА Зна да је за разумевање догађаја и доношење исправних одлука потребно имати и поуздане податке. Уме да процењује

њихову функцију; - анализира идејни слој књижевног дела служећи се аргументима из текста; - уочи разлике у карактеризацији ликова према особинама: физичким, говорним, психолошким, друштвеним и етичким; - разликује хумористички од ироничног и сатиричног тона књижевног дела; - критички промишља о смислу књижевног текста и аргументовано образложи свој став; - доведе у везу значење пословица и изрека са идејним слојем текста; - препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину; - размотри аспекте родне равноправности у вези са ликовима књижевно-уметничких текстова; - препоручи књижевно дело уз кратко образложење; - упореди књижевно и филмско дело настало по истом		2. Јелена Димитријевић: Седам мора и три океана (одломак) / Милош Црњански: Наша небеса („Крф, плава гробница” - одломак) Једно дело по избору 1. Јован Цвијић: Охридско језеро (одломак) / Пеђа Милосављевић: Потера за пејзажима 2. Светлана Велмар Јанковић: Српски Београд деспота Стефана (Капија Балкана) 3. Уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и културноисторијским споменицима завичаја 4. Избор из енциклопедија и часописа за децу ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1. Епске народне песме покосовског тематског круга (Смрт војводе Пријезде, Диоба Јакшића и песма по избору) 2. Епске народне песме о хајдуцима и ускоцима (Мали Радојица, Стари Вујадин, Старина Новак и кнез Богосав; Иво Сенковић и ага од Рибника, Ропство Јанковић Стојана) 3. Свети Сава у књижевности: - одломак из Житија Светог Симеона (о опроштају оца од сина); - избор из народних прича и предања (на пример Свети Сава и ђаво, легенде о Светом Сави); - избор из ауторске поезије о Св.	поузданост података и препозна могуће узроке и грешке. Користи табеларни и графички приказ података и уме да их чита и тумачи. Користи информационе технологије за чување, презентацију и основну обраду података. 4. ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНЦИЈА Подразумева сигурну и критичку употребу електронских медија на послу, у слободном времену и комуницирању. 5. РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА Ученик испитује проблемску ситуацију и проналази могућа решења. Упореджује различита могућа решења. Примењује изабрано решење и прати његову примену. Вреднује примену датог решења и идентификује добре и

предлошку, позоришну представу и драмски текст; - разликује глаголске начине и неличне глаголске облике и употреби их у складу са нормом; - одреди врсте непроменљивих речи у типичним случајевима; - уочи делове именичке синтагме; - разликује граматички и логички субјекат; - разликује сложени глаголски предикат од зависне реченице са везником да; - препозна врсте напоредних односа међу реченичним члановима и независним реченицама; - идентификује врсте зависних реченица; - искаже реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом; - примени основна правила конгруенције у реченици; - доследно примени правописну норму; - разликује дугосилазни и дугоузлазни акценат; - говори на задату тему поштујући		Сави (на пример Матија Бећковић: Прича о Светом Сави) 4. Мирослав Антић: Плави чуперак и Шашава књига (избор) 5. Антоан де Сент Егзипери: Мали Принц; Момо Капор: Мали Принц 6. Јован Стерија Поповић: Покондирена тиква 7. Душан Ковачевић: Свемирски змај 8. Дејан Алексић: Ципела на крају света / Игор Коларов: Дванаесто море ДОПУНСКИ ИЗБОР ЛЕКТИРЕ (бирати 3 дела) 1. Милорад Павић: Руски хрт (одломак) 2. Тургењев: Шума и степа 3. Антон Павлович Чехов: Чиновникова смрт 4. Јанко Веселиновић: Хајдук Станко (одломак из првог дела романа) 5. Гордана Малетић: Катарке Београда (прича Зебња и друге) 6. Урош Петровић: Загонетне приче 7. Александар Манић: У свитање света 8. Јасминка Петровић: Лето кад сам научила да летим 9. Градимир Стојковић: Хајдук у Београду 10. Корнелија Функе: Срце од мастила 11. Душица Лукић: Земља је у	слабе стране. 6. ВЕШТИНА САРАДЊЕ Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе. Доприноси постизању договора о реализацији заједничког рада . Активно слуша и поставља релевантна питања. Ангажује се у извршавању преузетих обавеза у оквиру групе. 7. ВЕШТИНА ЗА ЖИВОТ У ДЕМОКРАТСКОМ ДРУШТВУ Активно учествује у животу школе. Поштује разлике. Познаје друге културе и традиције. Развија толеранцију. Активно, компетентно и критички учествује у демократском друштву. 8. БРИГА ЗА ЗДРАВЉЕ

књижевнојезичку норму; - разликује књижевноуметнички од публицистичког функционалног стила; - састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа; - напише једноставнији аргументативни текст позивајући се на чињенице; - користи технички и сугестивни опис у изражавању; - препозна цитат и фусноте и разуме њихову улогу; - пронађе потребне информације у нелинеарном тексту; - напише електронску (имејл, СМС) поруку поштујући нормативна правила; - примени различите стратегије читања (информативно, доживљајно, истраживачко и др.); - састави текст репортажног типа (искуствени или фикционални); - правилно употреби фразеологизме и устаљене изразе који се јављају у литерарним и медијским текстовима намењеним младима.	ЈЕЗИК <i>Граматика</i>	квару (избор) 12. Гордана Брајовић: из збирке песама Индија, Индија (Пролази слон пун мириса, Пролази слон пун Хималаја) 13. Душан Поп Ђурђев: Лет лионског Икара КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ Опкорачење. Рефрен. Цезура. Везани и слободни стих. ауторске лирске песме: рефлексивна и сатирична песма. Језичко-стилска изражајна средства: метафора, алегорија, градација, словенска антитеза, фигуре понављања (асонанца и алитерација). Функција мотива у композицији лирске песме. Песма у прози. Фабула и сиже. Статички и динамички мотиви. Композиција. Епизода. Идејни слој књижевног текста. Хумор, иронија и сатира. Врсте карактеризације књижевног лика. Унутрашњи монолог. Хронолошко и ретроспективно приповедање. Дневник. Путопис. Аутобиографија. Легендарна прича. Предања о постанку бића, места и ствари. Афоризам. Пословице, изреке; питалице; загонетке.	Практикује правилну исхрану, познаје заразне болести и њихову превенцију, правилну употребу лекова, пружање прве помоћи, бављење спортом, превенцију од болести зависности. 9. ЕКОЛОШКА КОМПЕТЕНЦИЈА Подразумева разумевање и спремност за ангажовање у заштити природе и природних ресурса. 10. ЕСТЕТСКА КОМПЕТЕНЦИЈА Подразумева прихватање важности креативности и естетских вредности у читавом низу медија и у свим уметностима. 11. ПРЕДУЗЕТНИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА Ученик показује

	Правопис	Драмска радња; етапе драмске радње: увод, заплет, врхунац, перипетија, расплет. Драмска ситуација. Драма у ужем смислу. Грађење и основна значења глаголских облика: футур ИИ, императив, потенцијал; трпни гл. придев, гл. прилог садашњи и гл. прилог прошли. Подела глаголских облика на просте и сложене и на личне (времена и начини) и неличне. Непроменљиве врсте речи: везници, речце, узвици. Појам синтагме (главни члан и зависни чланови); врсте синтагми: именичке, придевске, прилошке и глаголске. Атрибут у оквиру синтагме. Логички субјекат. Сложени глаголски предикат. Напоредни односи међу реченичним члановима - саставни, раставни и супротни. Појам комуникативне и предикатске реченице. Независне предикатске реченице – напоредни односи међу независним реченицама	иницијативу у упознавању са карактеристикама тржишта рада. Има развијене вештине тражења посла. Уме да идентификује и адекватно представи своје вештине и способности. Има способност представљања адекватних и реалних циљева.

		(саставни, раставни, супротни). Зависне предикатске реченице (изричне, односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, последичне и поредбене). Реченични чланови исказани речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом. Конгруенција - основни појмови. Правописна решења у вези са обрађеним глаголским облицима. Интерпункција у вези са зависним реченицама (запета, тачка и запета). Писање скраћеница, правописних знакова.	
	<i>Ортоегија</i>	Дугоузлазни и дугосилазни акценат.	
	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Књижевни и остали типови текстова у функцији унапређивања језичке културе. Књижевноуметнички и публицистички текстови. Усмени и писмени састави према унапред задатим смерницама (ограничен број речи; задата лексика; одређени граматички	

		модели и сл.). Текст заснован на аргументима. Технички и сугестивни опис. Репортажа. Цитати и фусноте из различитих књижевних и неуметничких текстова. Нелинеарни текстови: табеле, легенде, графикони, мапе ума и друго. Говорне вежбе: интерпретативно-уметничке (изражајно читање, рецитоване); вежба аргументовања (дебатни разговор). Правописне вежбе: диктат, исправљање правописних грешака у тексту; запета у зависносложеним реченицама; глаголски облици; електронске поруке. Језичке вежбе: допуњавање текста различитим облицима променљивих речи; допуњавање текста непроменљивим речима; обележавање комуникативне реченице у тексту; исказивање	

		реченичног члана на више начина (реч, синтагма, предлошко-падежна конструкција, реченица); фразеологизми (разумевање и употреба) и друге. Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка - по два у сваком полугодишту.	

ОБЛАСТ/ТЕМА	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА
Књижевност	Програм књижевности се реализује обрадом текстова из лектире која је разврстана на обавезни, допунски и изборни део. Комбиновањем и повезивањем различитих текстова успоставља се вертикална и хоризонтална корелација уз помоћ којих се ученици поступно уводе у свет књижевности. При обради текста примењиваће се јединство аналитичких и синтетичких поступака и гледишта са циљем да се ученици оспособе за самосталан исказ, истраживачку делатност и заузимање критичких ставова. Исходи ове области су засновани на читању тако да је оно главна активност. У петом разреду негује се доживљајно читање, а ученици се поступно уводе у истраживачко читање и оспособљавају да искажу свој доживљај уметничког дела.
Граматика	Програм граматике се реализује поступно, где се језик ученицима представи и тумачи као систем. Ниједна језичка појава се не изучава изоловано, већ се повезује са обрађеним текстовима из књижевности, али и са непосредном говорном праксом. На тај начин се настава граматике приближава животним потребама у којима се примењени језик појављује као свестрано мотивисана људска активност. Садржај вежбања граматике се одређује на основу континуираног праћења језичког испољавања ученика. Тако ће настава граматике бити у функцији оспособљавања ученика за правилно комуницирање савременим српским

	језиком.
Правопис	Правописна правила се усвајају путем систематских вежбања. У оквиру правописних вежби повремено ће се проверавати графика. Ученици ће се подстицати да уочавају и исправљају правописне грешке у СМС комуникацији, као и у различитим типовима комуникације путем интернета. На овим часовима ће се користити штампано издање Правописа, а ученици ће се упућивати на служење и електронским издањем.
Ортоепија	Ортоепске вежбе су изузетно битне за правилан изговор, али се оне неће реализовати као посебне наставне јединице, већ уз одговарајуће теме из граматике и књижевности. Уз коришћење аудио снимака, ученике треба навикавати да препознају, репродукују и усвоје правилно акцентован говор. Као ортоепска вежба спроводиће се и говорење напамет научених одломака у стиху и прози уз помоћ аудитивних наставних средстава.
Језичка култура	Ова наставна област реализује се кроз повезивање с обрадом књижевних текстова као репрезентативних образаца изражавања, а такође и са наставом граматике и правописа. Језичка култура се негује спровођењем лексичко-семантичких и стилских вежби које ће богатити и развијати способност и вештину изражавања. Сва вежбања изводе се на тексту или у току говорних вежби. Када су у питању домаћи и школски писмени задаци, ученици ће користити и латинично писмо.
Наставни предмет: Српски језик и књижевност (допунска настава) Допунска настава се организује за ученике који - из објективних разлога - у редовној настави матерњег језика не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја. Зависно од утврђених недостатака у знањима и умењима ученика, као и узрока заостајања, наставник формира одговарајуће групе с којима организује допунски рад (на пример: група ученика с недовољним знањем одређених садржаја и граматике или правописа; група ученика који нису савладали неки од предвиђених елемената књижевне анализе или облика усменог и писменог изражавања; група ученика са артикулационим проблемима, итд.). Током рада треба водити рачуна о одмерености захтева, као и о стимулисању ученика за показане резултате (похвале, награде, позитивна оцена). Допунски рад организује се током целе наставне године, односно одмах чим се уоче тешкоће појединих ученика у усвајању	

програмских садржаја. Чим савлада одређену тешкоћу или отклони недостатак, ученик престаје с допунским радом ван редовне наставе. Током даље редовне наставе такве ученике не треба испуштати из вида, односно - диференцирањем редовне наставе - омогућити ученицима да градиво савладају на редовним часовима.

Наставни предмет: Српски језик и књижевност (додатна настава)

За додатни рад опредељују се ученици изнад просечних способности и посебних интересовања за наставу српског језика, односно за продубљивање и проширивање знања из свих или само појединих програмско-тематских подручја редовне наставе (књижевност, језик, култура изражавања, филмска и сценска уметност).

Додатни рад се организује и изводи један час недељно током целе наставне године. Уколико се, додатни рад организује само у једном делу наставне године, пожељно је да се интересовање даровитих ученика за овај рад доцније не гаси, односно да се они подстичу на самостални рад другим формама рада (нпр. појачаном индивидуализацијом рада у редовној настави, давањем посебних задатака, ангажовањем у одговарајућим слободним активностима и др.).

Под руководством наставника ученици се у додатном раду самостално служе књижевном и некњижевном грађом (у учењу и истраживању), те припремају и излажу своје радове (усмене, писмене, практичне) пред својом групом, разредом или целом школом. Знања, умења и вештине које су стекли истраживачким, индивидуалним и групним радом ученици користе у редовној настави, слободним активностима и у другим приликама (конкурси, такмичења, школске и друге приредбе). Ученике који се посебно истичу у додатном раду треба и посебно стимулисати (похвале, награде и др.).

Уочавање потенцијално даровитих ученика у овој области остварује се непосредним праћењем, анализом радова ученика и остварених резултата на смотрема, такмичењима, интервјуисањем ученика и родитеља, интересовања и жеља даровитих ученика и напред наведених оријентационих садржаја. Наставник заједно са ученицима утврђује (конкретизује) програм додатног рада с групама или појединим даровитим ученицима. Програмом рада обухватају се сегменти оријентационих садржаја програма (зависно од интересовања и жеља ученика: сва подручја или само књижевност, односно језик, односно култура изражавања, односно филмска или сценска уметност). То значи да наставник није обавезан да с појединцем или групом ученика оствари оријентационе програмске садржаје у целини. Битно је да планирани програмски садржаји буду у складу са интересовањима и жељама ученика, као и са расположивим годишњим фондом часова.

Додатни рад из српског језика може се реализовати као индивидуализовани (примерен појединим ученицима) и групни. Зависно од интересовања ученика и програмских тема, групе се могу мењати (флексибилност састава групе).

Улога наставника у додатном раду је специфична. У сарадњи са учеником наставник утврђује конкретан програм додатног рада. Реализујући програм додатног рада, наставник за сваку од одабраних тема проналази и примењује најпогодније облике и методе рада, пре свега оне које у највећој могућој мери активирају све потенцијале ученика, а нарочито оне који омогућавају развој креативности ученика. Током додатног рада наставник се поставља као сарадник који стручно помаже рад појединца или групе: упућује и усмерава, помаже да се дође до правих решења, закључака и генерализација. Однос ученика и наставника у додатном раду је сараднички, непосреднији и ближи него у редовној настави, заснован на узајамном поверењу и поштовању.

Ученици се самостално опредељују за додатни рад из српског језика. Приликом опредељивања ученика за додатни рад, објективно треба проценити мотиве који су утицали на њихову одлуку. Ученик остаје укључен у додатни рад онолико времена колико жели. Посебно треба водити рачуна о томе да се даровити ученици не оптерећују изнад њихових стварних могућности и жеља.

Наставни предмет: Енглески језик

БРОЈ ЧАСОВА: 2 НЕДЕЉНО/ 72 ГОДИШЊЕ

Циљеви :

Циљ учења страног језика јесте да се ученик усвајање функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писану и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова : 2

Литература:

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВ А ПО ТЕМИ	КОРЕЛАЦИ ЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИ	ИСХОДИ По завршеној теми ученик ће бити у	МЕЂУПРЕДМЕ ТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈ Е	НАСТАВНА МЕТОДА	ОБЛИК РАДА	НАЧИН ПРОВЕРЕ	АКТИВНО СТИ

ENGLISH PLUS 3 (учџбеник), Нови логос,second edition

ENGLISH PLUS 3 (Радна свеска), Нови логос,second edition

		МА	стању да у усменој и писаној комуникацији:					
Лични идентитет	7	Српски језик Грађанско васпитање	- разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе - поздрави и отпоздрави себе и другог користећи једноставна језичка средства - размени једноставне информације личне природе - у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства догађаји и	Компетенција за учење Комуникација Решавање проблема Сарадња	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Активност и наставника планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања

			способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - опише у неколико краћих везаних исказа искуства, догађај у прошлости					Активност и ученика посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу.
Мода и облачење	7	Српски језик Географија Историја	- разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих - изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење - разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи, стања, збивања	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Сарадња	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Активност и наставника планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује,

			- Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства догађаји и способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - опише у неколико краћих везаних исказа искуства, догађај у прошлости - опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење		Метода писања			објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања Активност и ученика посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за

								наставну јединицу, активно учествују у раду на часу
Наука и истраживање, Емоције	10	Српски језик Биологија	- разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих - изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење - разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих - изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставним језичким средствима-разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније текстове у	Компетенцијаз а учење Комуникација Решавање проблема Сарадња	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Активност и наставник а планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује , објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и

			којима се описују радње и ситуације у садашњости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничку активност и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упути предлоге, савете и позиве на заједничку активност користећи ситуационао прикладне комуникационе моделе - затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима саветима и позивимана заједничку активност					примењивање стеченог знања Активност и ученика посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу
Географске особености, Путовања	7	Српски језик	- разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих - изрази допадање и недопадање уз	Компетенција за учење Комуникација Решавање	Комбиновани Дијалошка	индивидуални, фронтал	Усмено Писмено	Активност и наставник а планира извођење наставе,

		Географија Физичко васпитање	једноставно образложење - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства догађаји и способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - опише у неколико краћих везаних исказа искуства, догађај у прошлости - разуме једноставнија питања која се односе на орјентацију/положај предмета, бића и места у простору и правац кретања и одговори на њих - затражи и разуме обавештења о орјентацији/положају предмета, бића и места у простору и правцу кретања - опише правац кретања и просторне односе једноставним везаним исказима	проблема Сарадња	Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	ни, рад у пару рад у групи	Активност на часу Домаћи задатак	осмишљава наставне активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања Активност и ученика посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују

								стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу
Живи свет, Исхрана	7	Српски језик Грађанско васпитање Биологија	- разуме једноставније исказе који се односе на количину, димензије и цене - размени информације у вети са количином, димензијама и ценама -разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније исказе којима	Компетенција а учење Одговоран однос према околини Комуникација Решавање проблема Сарадња	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Активност и наставник а планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује , објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад

			се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање /неслагање и даје кратко образложење					ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања Активност и ученика посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу
Наука и истражи			- разуме једноставније исказе којима					Активност и

вања	7	Српски језик	се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање /неслагање и даје кратко образложење - разуме једноставне исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих - размени једноставне исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима - саопшти шта он или неко други планира, намерава, предвиђа - разуме и следи једноставна упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота - да једноставна упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота - разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничку активност и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упутити предлоге, савете и позиве на	Компетенција а учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Сарадња	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	наставник а планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује , објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања Активност и ученика посматрају , уочавају,

			заједничку активност користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе - затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима саветима и позивима на заједничку активност					откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу
Школа, Професионални живот	10	Српски језик	- разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање /неслагање и даје кратко образложење -разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка	Компетенција а учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Сарадња	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Активност и наставник а планира извођење наставе, осмишљава наставне активност и, презентује , објашњава и демонстрира

			средства - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства догађаји и способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - разуме једноставне исказе који се односе на одлуке, обећања ,планове, намере и предвиђања и реагује на њих - размени једноставне исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима - саопшти шта он или неко други планира , предвиђа , намерава - разуме једноставније исказе који се односе на забране, упозорења,					наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања Активност и ученика посматрају , уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују

			правила понашања, и обавезе и реагује на њих - размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту - разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничку активност и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упути предлоге, савете и позиве на заједничку активност користећи ситуационао прикладне комуникационе моделе - затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима саветима и позивимана заједничку активност					у раду на часу
Етички принципи	7	Српски језик Грађанско	- разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничку активност и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упути предлоге, савете и позиве на заједничку активност користећи	Компетенција а учење Одговоран однос према друштву	Комбиновани Дијалошка Демонстративн	индивидуални, фронтални,	Усмено Писмено Активнос	Активност и наставник а планира извођење наставе, осмишљава

		васпитање	ситуационо прикладне комуникационе моделе - затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима саветима и позивимана заједничку активност -разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости - разуме једноставне исказе који се односе на одлуке, обећања ,планове, намере и предвиђања и реагује на	Комуникација Решавање проблема Сарадња	а Аудитивна Рад на тексту Метода писања	рад у пару рад у групи	т на часу Домаћи задатак	а наставне активност и, презентује , објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања Активност и ученика посматрају , уочавају, откривају и истражују, примењују стечена

			њих - размени једноставне исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима - саопшти шта он или неко други планира, предвиђа, намерава, предвиђа - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење					знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу
Уметност	10	Српски језик	-разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи, стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи, стања, збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Сарадња	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Активност и наставник а планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује, објашњава и

			у садашњости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садшњости - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства догађаји и способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење - разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих - упути уобичајене молбе и захтеве - разуме једноставне исказе који се односе на дозволе, забране,					демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања Активност и ученика посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу,

			упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих - размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту - разуме једноставније предлог, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе.					активно учествују у раду на часу

Број и назив теме	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Корелација
1. Starter unit – Лични идентитет	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22.2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.6.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, матерњи језик, други страни језик.

2. Fads and fashion – Мода и облачење	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22.2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.8. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.25. 3.1.29. 3.1.30.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Грађанско васпитање, матерњи језик, историја, други страни језик.
3. Sensations- Наука, истраж ивање и емоције	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22.2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.29. 3.1.30. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Грађанско васпитање, матерњи језик, биологија, други страни језик.
4. Adventure- Географске особености, п утовања	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22.2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.29. 3.1.30. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Грађанско васпитање, матерњи језик, географија, физичко и здравствено васпитање, други страни језик.

5. Material world-Живи свет, исхрана	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2.1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22.2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.8. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.12. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.29. 3.1.30. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Грађанско васпитање, матерњи језик и књижевност, екологија, други страни језик.
6. Years ahead-Наука и истраживања	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2.1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22.2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.12. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.29. 3.1.30. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Грађанско васпитање, матерњи језик и књижевност, информатика и рачунарство, други страни језик.
7. Learn-Школа, Професионални живот	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22.2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.29. 3.1.30. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Грађанско васпитање, матерњи језик и књижевност, ЧОС, други страни језик.

8. Big ideas- Етички принципи	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2.1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22.2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.12. 3.1.15. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.28. 3.1.29. 3.1.30. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Грађанско васпитање, матерњи језик и књижевност, биологија, екологија, други страни језик.
9. On screen- Уметност	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.19. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2.1.3.4. 1.3.5. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.5. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22.2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.3. 2.3.8. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.8. 3.1.10. 3.1.12. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.29. 3.1.30. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Грађанско васпитање, матерњи језик и књижевност, филмска уметност, други страни језик

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

I. ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Програм наставе и учења оријентисан на исходе наставнику даје већу слободу у креирању и осмишљавању наставе и учења. Улога наставника је да контекстуализује програм према потребама конкретног одељења имајући у виду састав одељења и карактеристике ученика, техничке услове, наставна средства и медије којима школа располаже, уџбенике и друге наставне материјале, као и ресурсе и могућности локалне средине у којој се школа налази. Полазећи од датих исхода, комуникативних функција и препоручених језичких активности, наставник креира свој годишњи (глобални) план рада на основу кога ће касније развити оперативне планове. Исходи су дефинисани за крај разреда и усмеравају наставника да их операционализује на нивоу једне или више наставних јединица имајући у виду ниво постигнућа ученика. Исходи се разликују, тако да се неки могу лакше и брже остварити, док је за већину исхода потребно више времена, различитих активности и начина рада. У фази планирања наставе и учења веома је важно имати у виду да је уџбеник наставно средство које не одређује садржаје предмета и зато се

садржајима у уџбенику приступа селективно и у складу са предвиђеним исходима. С обзиром на то да уџбеник није једини извор знања, наставник треба да упути ученике на друге изворе информисања и стицања знања и вештина.

II. ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Комуникативна настава **језик** сматра средством комуникације. Стога је и програм усмерен ка исходима који указују на то шта је ученик у комуникацији у стању да разуме и продукује. Табеларни приказ наставника постепено води од исхода преко комуникативне функције као области до **препоручених језичких активности и садржаја** у комуникативним функцијама које у настави оспособљавају ученика да комуницира и користи језик у свакодневном животу, у приватном, јавном или образовном домену. Примена овог приступа у настави страних језика заснива се на настојањима да се доследно спроводе и примењују следећи ставови:

- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери;
- говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика;
- наставник треба да буде сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе;
- битно је значење језичке поруке;
- знања ученика мере се јасно одређеним **релативним** критеријумима тачности и зато узор није изворни говорник;
- с циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; рад у учионици и ван ње спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, потрагом за информацијама из различитих извора (интернет, дечији часописи, проспекти и аудио материјал) као и решавањем мање или више сложених задатака у реалним и виртуелним условима са јасно одређеним контекстом, поступком и циљем;
- наставник упућује ученике у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа;
- сви граматички садржаји уводе се индуктивном методом кроз разноврсне контекстуализоване примере у складу са нивоом, а без детаљних граматичких објашњења, осим, уколико ученици на њима не инсистирају, а њихово познавање се вреднује и оцењује на основу употребе у одговарајућем комуникативном контексту.

Комуникативно-интерактивни приступ у настави страних језика укључује и следеће категорије:

- усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину;

- поимање наставног програма као динамичне, заједнички припремљене и прилагођене листе задатака и активности;
- наставник треба да омогући приступ и прихватање нових идеја;
- ученици се посматрају као одговорни, креативни, активни учесници у друштвеном чину;
- учбеници представљају извор активности и морају бити праћени употребом додатних аутентичних материјала;
- учионица је простор који је могуће прилагођавати потребама наставе из дана у дан;
- рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад;
- за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто.

Технике/активности

Током часа се препоручује динамично смењивање техника/активности које не би требало да трају дуже од 15 минута.

Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа (слушај, пиши, повежи, одреди али и активности у вези са радом у учионици: цртај, сеци, боји, отвори/затвори свеску, итд.).

Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.).

Мануелне активности (израда паноа, презентација, зидних новина, постера и сл.).

Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.).

Игре примерене узрасту

Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...).

Решавање „проблем-ситуација“ у разреду, тј. договори и мини-пројекти.

„Превођење“ исказа у гест и геста у исказ.

Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом, повезивање наслова са текстом или, пак, именовање наслова.

Заједничко прављење илустрованих и писаних материјала (планирање различитих активности, извештај/дневник са путовања, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).

Разумевање писаног језика:

- уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности (род, број, глаголско време, лице...);
- одговарање на једноставнија питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор;
- извршавање прочитаних упутстава и наредби;
- ређање чињеница логичким или хронолошким редоследом.

Писмено изражавање:

- проналажење недостајуће речи (употпуњавање низа, проналажење „уљеза“, осмосмерке, укрштене речи, и слично);
- повезивање краћег текста и реченица са сликама/илустрацијама;
- попуњавање формулара (пријава за курс, налепнице нпр. за пртљаг);
- писање честитки и разгледница;
- писање краћих текстова.

Увођење дечије књижевности и транспоновање у друге медије: игру, песму, драмски израз, ликовни израз.

Предвиђена је израда **два** писмена задатка у току школске године.

СТРАТЕГИЈЕ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ И УВЕЖБАВАЊЕ ЈЕЗИЧКИХ ВЕШТИНА

С обзиром на то да се исходи остварују преко активности језичке комуникације, важно је да се оне у настави страних језика перманентно и истовремено увежбавају. Само тако ученици могу да стекну језичке компетенције које су у складу са задатим циљем.

Стога је важно развијати стратегије за унапређивање и увежбавање језичких вештина.

Слушање

Разумевање говора је језичка активност декодирања дословног и имплицитног значења усменог текста; поред способности да разазнаје фонолошке и лексичке јединице и смисаоне целине на језику који учи, да би успешно остварио разумевање ученик треба да поседује и следеће компетенције:

- дискурзивну (о врстама и карактеристикама текстова и канала преношења порука),
- референцијалну (о темама о којима је реч) и
- социокултурну (у вези са комуникативним ситуацијама, различитим начинима формулисања одређених говорних функција и др.).

Тежина задатака у вези са разумевањем говора зависи од више чинилаца:

- од личних особина и способности онога ко слуша, укључујући и његов капацитет когнитивне обраде,
- од његове мотивације и разлога због којих слуша дати усмени текст,
- од особина онога ко говори,
- од намера с којима говори,
- од контекста и околности – повољних и неповољних – у којима се слушање и разумевање остварују,
- од карактеристика и врсте текста који се слуша, итд.

Прогресија (од лакшег ка тежем, од простијег ка сложенијем) за ову језичку активност у оквиру програма предвиђена је, стога, на више равни. Посебно су релевантне следеће:

- присуство/одсуство визуелних елемената (на пример, лакшим за разумевање сматрају се они усмени текстови који су праћени визуелним елементима због обиља контекстуалних информација које се аутоматски уписују у дуготрајну меморију, остављајући пажњи могућност да се усредсреди на друге појединости);
- дужина усменог текста;
- брзина говора;
- јасност изговора и евентуална одступања од стандардног говора;
- познавање теме;

- могућност/немогућност поновног слушања и друго.

Читање

Читање или разумевање писаног текста спада у тзв. визуелне рецептивне језичке вештине. Том приликом читалац прима и обрађује тј. декодира писани текст једног или више аутора и проналази његово значење. Током читања неопходно је узети у обзир одређене факторе који утичу на процес читања, а то су карактеристике читалаца, њихови интереси и мотивација као и намере, карактеристике текста који се чита, стратегије које читаоци користе, као и захтеви ситуације у којој се чита.

На основу намере читаоца разликујемо следеће врсте читања:

- читање ради усмеравања;
- читање ради информисаности;
- читање ради праћења упутстава;
- читање ради задовољства.

Током читања разликујемо и ниво степена разумевања, тако да читамо да бисмо разумели:

- глобалну информацију;
- посебну информацију,
- потпуну информацију;
- скривено значење одређене поруке.

Писање

Писана продукција подразумева способност ученика да у писаном облику опише догађаје, осећања и реакције, пренесе поруке и изрази ставове, као и да резимира садржај различитих порука (из медија, књижевних и уметничких текстова итд.), води белешке, сачини презентације и слично.

Тежина задатака у вези са писаном продукцијом зависи од следећих чинилаца: познавања лексики и нивоа комуникативне компетенције, капацитета когнитивне обраде, мотивације, способности преношења поруке у кохерентне и повезане целине текста.

Прогресија означава процес који подразумева усвајање стратегија и језичких структура од лакшег ка тежем и од простијег ка сложенијем. Сваки виши језички ниво подразумева циклично понављање претходно усвојених елемената, уз надоградњу која садржи сложеније језичке структуре, лексику и комуникативне способности. За ову језичку активност у оквиру програма предвиђена је прогресија на више равни. Посебно су релевантне следеће:

- теме (ученикова свакодневница и окружење, лично интересовање, актуелни догађаји и разни аспекти из друштвено-културног контекста, као и теме у вези са различитим наставним предметима);
- текстуалне врсте и дужина текста (формални и неформални текстови, резимирање, личне белешке);
- лексика и комуникативне функције (способност ученика да оствари различите функционалне аспекте као што су описивање људи и догађаја у различитим временским контекстима, да изрази претпоставке, сумњу, захвалност и слично у приватном, јавном и образовном домену);
- степен самосталности ученика (од вођеног/усмераваног писања, у коме се ученицима олакшава писање конкретним задацима и упутствима, до самосталног писања).

Говор

Говор као продуктивна вештина посматра се са два аспекта, и то у зависности од тога да ли је у функцији *монолошког излагања*, при чему говорник саопштава, обавештава, презентује или држи предавање једној или више особа, или је у функцији *интеракције*, када се размењују информације између два или више саговорника са одређеним циљем, поштујући принцип сарадње током дијалога.

Активности монолошке говорне продукције су:

- јавно обраћање (саопштења, давање упутстава и информација);
- излагање пред публиком (предавања, презентације, репортаже, извештавање и коментари о неким догађајима и сл.);
- Ове активности се могу реализовати на различите начине и то:
- читањем писаног текста пред публиком;
- спонтаним излагањем или излагањем уз помоћ визуелне подршке у виду табела, дијаграма, цртежа и др.

- реализацијом увежбане улоге или певањем.

Интеракција подразумева сталну примену и смењивање рецептивних и продуктивних стратегија, као и когнитивних и дискурзивних стратегија (узимање и давање речи, договарање, усаглашавање, предлагање решења, резимирање, ублажавање или заобилажење неспоразума или посредовање у неспоразуму) које су у функцији што успешнијег остваривања интеракције. Интеракција се може реализовати кроз низ активности, на пример:

- размену информација,
- спонтану конверзацију,
- неформалну или формалну дискусију, дебату,
- интервју или преговарање, заједничко планирање и сарадњу.

Социокултурна компетенција и медијација

Социокултурна компетенција и медијација представљају скуп теоријских знања (компетенција) која се примењују у низу језичких активности у два основна језичка медијума (писаном и усменом) и уз примену свих других језичких активности (разумевање говора, говор и интеракција, писање и разумевање писаног текста). Дакле, представљају веома сложене категорије које су присутне у свим аспектима наставног процеса и процеса учења.

Социокултурна компетенција представља скуп знања о свету уопште, као и о сличностима и разликама између културних и комуникативних модела сопствене говорне заједнице и заједнице/заједница чији језик учи. Та знања се, у зависности од нивоа општих језичких компетенција, крећу од познавања основних комуникативних принципа у свакодневној комуникацији (основни функционални стилови и регистри), до познавања карактеристика различитих домена језичке употребе (приватни, јавни и образовни), паралингвистичких елемената, и елемената културе/култура заједница чији језик учи. Наведена знања потребна су за компетентну, успешну комуникацију у конкретним комуникативним активностима на циљном језику.

Посебан аспект социокултурне компетенције представља *интеркултурна компетенција*, која подразумева развој свести о другом и другачијем, познавање и разумевање сличности и разлика између светова, односно говорних заједница, у којима се ученик креће. Интеркултурна

компетенција такође подразумева и развијање толеранције и позитивног става према индивидуалним и колективним карактеристикама говорника других језика, припадника других култура које се у мањој или већој мери разликују од његове сопствене, то јест, развој интеркултурне личности, кроз јачање свести о вредности различитих култура и развијање способности за интегрисање интеркултурних искустава у сопствени културни модел понашања и веровања.

Медијација представља активност у оквиру које ученик не изражава сопствено мишљење, већ функционише као посредник између особа које нису у стању да се директно споразумевају. Медијација може бити усмена и писана, и укључује сажимање и резимирање текста и превођење. Превођење се у овом програму третира као посебна језичка активност која никако не треба да се користи као техника за усвајање било ког аспекта циљног језика предвиђеног комуникативном наставом. Превођење подразумева развој знања и вештина коришћења помоћних средстава (речника, приручника, информационих технологија, итд.) и способност изналажења структуралних и језичких еквивалената између језика са кога се преводи и језика на који се преводи.

Упутство за тумачење граматичких садржаја

Настава граматике, с наставом и усвајањем лексике и других аспеката страног језика, представља један од предуслова овладавања страним језиком. Усвајање граматике подразумева формирање граматичких појмова и граматичке структуре говора код ученика, изучавање граматичких појава, формирање навика и умења у области граматичке анализе и примене граматичких знања, као прилог изграђивању и унапређивању културе говора.

Граматичке појаве треба посматрати са функционалног аспекта (функционални приступ). У процесу наставе страног језика у што већој мери треба укључивати оне граматичке категорије које су типичне и неопходне за свакодневни говор и комуникацију, и то кроз разноврсне моделе, применом основних правила и њиховим комбиновањем. Треба тежити томе да се граматика усваја и рецептивно и продуктивно, кроз све видове говорних активности (слушање, читање, говор и писање, као и превођење), на свим нивоима учења страног језика, према јасно утврђеним циљевима, стандардима и исходима наставе страних језика.

Граматичке категорије су разврстане у складу са Европским референтним оквиром за живе језике за сваки језички ниво који подразумева прогресију језичких структура према комуникативним циљевима: од простијег ка сложенијем и од рецептивног ка продуктивном. Сваки виши језички ниво подразумева граматичке садржаје претходних језичких нивоа. Цикличним понављањем претходно усвојених елемената надограђују се сложеније граматичке структуре. Наставник има слободу да издвоји граматичке структуре које ће циклично понављати у складу са постигнућима ученика, као и потребама наставног контекста.

Главни циљ наставе страног језика јесте развијање комуникативне компетенције на одређеном језичком нивоу, у складу са статусом језика и годином учења. С тим у вези, уз одређене граматичке категорије стоји напомена да се усвајају рецептивно, док се друге усвајају продуктивно.

III. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања и праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано прати и вреднује не само постигнућа ученика, процес наставе и учења, већ и сопствени рад како би перманентно унапређивао наставни процес.

Процес праћења остварености исхода почиње проценом нивоа знања ученика на почетку школске године како би наставници могли да планирају наставни процес и процес праћења и вредновања ученичких постигнућа и напредовања. Тај процес се реализује формативним и сумативним вредновањем. Док се код формативног оцењивања током године прате постигнућа ученика различитим инструментима (дијагностички тестови, самоевалуација, језички портфолио, пројектни задаци и др.), сумативним оцењивањем (писмени задаци, завршни тестови, тестови језичког нивоа) прецизније се процењује оствареност исхода или стандарда на крају одређеног временског периода (крај полугодишта, године, циклуса образовања). Формативно вредновање није само праћење ученичких постигнућа, већ и праћење начина рада и средство које омогућава наставнику да у току наставног процеса мења и унапређује процес рада. Током оцењивања и вредновања ученичких постигнућа треба водити рачуна да се начини на које се оно спроводи не разликује од уобичајених активности на часу јер се и оцењивање и вредновање сматрају саставним делом процеса наставе и учења, а не изолованим активностима које стварају стрес код ученика и не дају праву слику њихових постигнућа. Оцењивањем и вредновањем треба да се обезбеди напредовање ученика у остваривању исхода, као и квалитет и ефикасност наставе. Сврха оцењивања треба да буде и јачање мотивације за напредовањем код ученика, а не истицање њихових грешака. Елементи који се вреднују су разноврсни и треба да допринесу свеопштој слици о напредовању ученика, јачању њихових комуникативних компетенција, развоју вештина и способности неопходних за даљи рад и образовање. То се постиже оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социolingвистичких норми. Приликом оцењивања и вредновања неопходно је да начини провере и оцењивања буду познати

ученицима односно усаглашени са техникама, типологијом вежби и врстама активности које су примењиване на редовним часовима, као и начинима на који се вреднују постигнућа. Таква правила и организација процеса вредновања и оцењивања омогућавају позитивну и здраву атмосферу у наставном процесу, као и квалитетне међусобне односе и комуникацију на релацији ученик – наставник, као и ученик – ученик, а уједно помажу ученику да разуме важност и смисленост вредновања и подстичу га на преузимање одговорности за властито планирање и унапређивање процеса учења.

Наставни предмет: Енглески језик (допунска настава)

МЕСЕЦ	ТЕМА	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
септембар/октобар	Unit 1- Fads and fashion	5	Комбиновани Дијалошка Рад на тексту демонстративна Метода писања Аудитивна	Фронтални, индивидуални, у пару, групни	Уџбеник, радна свеска, Цд Додатни материјал
октобар/новембар	Unit 2- Sensations	5	Комбиновани Дијалошка Рад на тексту демонстративна Метода писања Аудитивна	Фронтални, индивидуални, у пару, групни	Уџбеник, радна свеска, Цд Додатни материјал

носембар/децембар	Unit 3- Adventure	4	Комбиновани Дијалошка Рад на тексту демонстративна Метода писања Аудитивна	Фронтални, индивидуални, у пару, групни	Уџбеник, радна свеска, Цд Додатни материјал
децембар/јануар	Unit 4- Material world	5	Комбиновани Дијалошка Рад на тексту демонстративна Метода писања Аудитивна	Фронтални, индивидуални, у пару, групни	Уџбеник, радна свеска, Цд Додатни материјал
јануар/фебруар	Unit 5- Years ahead	4	Комбиновани Дијалошка Рад на тексту демонстративна Метода писања Аудитивна	Фронтални, индивидуални, у пару, групни	Уџбеник, радна свеска, Цд Додатни материјал
фебруар/март	Unit 6- Learn	5	Комбиновани Дијалошка Рад на тексту демонстративна Метода писања Аудитивна	Фронтални, индивидуални, у пару, групни	Уџбеник, радна свеска, Цд Додатни материјал
април/мај	Unit 7- Big ideas	4	Комбиновани Дијалошка Рад на тексту демонстративна Метода писања	Фронтални, индивидуални, у пару, групни	Уџбеник, радна свеска, Цд Додатни

			Аудитивна		материјал
мај/јун	Unit 8- On screen	4	Комбиновани Дијалошка Рад на тексту демонстративна Метода писања Аудитивна	Фронтални, индивидуални, у пару, групни	Уџбеник, радна свеска, Цд Додатни материјал

Наставни предмет: Историја

БРОЈ ЧАСОВА: 2 НЕДЕЉНО/ 72 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета: Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

Стандарди: ИС.1.1.2, ИС.1.1.6, ИС.2.1.1, ИС.1.18, УС 1.1.9, ИС.1.2.5, ИС.2.1.1, ИС.2.1.2, ИС 1.2.4, ИС.1.2.7, ИС.2.1.6, ИС.3.1.3, ИС.3.1.6, ИС.1.1.10, ИС.3.1.5

Литература за наставнике: -Др. Чедомир Антић, Мирјана бонџић ИСТОРИЈА 7, уџбеник историје за седми разред, Нови Логос, Београд

-Историја Српског народа III-IV Београд, 1998.

-М.С. Андерсон, европа у 18. Веку, Београд 2003

-Н.Јовановић, Лексингон личности у уџбеницима историје – Нови Сад 2001

-Р. Љуштић историја српске државности Нови Сад 2001.

Литература за ученике: - Др. Чедомир Антић, Мирјана бонџић ИСТОРИЈА 7, уџбеник историје за седми разред

-Група аутора – Историја човечанства- зачеци модерног света, Београд 2009.

- Интернет сајтови. www.istoricari.com , www.nationalgeographic-srbija.com

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОСТ И УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИ МА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
1.Основи проучавања прошлости	7	Ученици научено излажу усмено, помоћу	Излагање наставника усмено демонстративно, слике,	Монолошко дијалогско, демонстративно	Фронтални , групни , индивидуални	Географија	- доводи у везу узроке и последнице историјских догађаја, појава и	Усмено излагање излагање у виду теста и семинарских радова, писмено (тест ,	Компетенција са Биологијом физиком и географијом

		шема, слика, географско историјске карте и уз помоћ интернета	карте , интернет, панои				процеса на конкретним примерима; - изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; - уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе;	контролна вежба)	
2. Европа, Свет, Српска држава и народ на почетку индустријск ог доба до средине деветнаестог века	25	Ученици научено излажу усмено, помоћу шема, слика, географско историјске карте, панои цртежи, излагање у виду семинарског рада и уз помоћ интернета	Излагање наставника усмено демонстратив но, слике, карте , интернет, панои	Монолошко дијалогско, демонстратив но	Фронтални , групни , индивидуал ни	Географија	Да ученици стекну знање о променама у Европи и свету као и у Српској држави путем револуција(полити чке социјалне и националне револуције	Усмениоизлагање излагање у виду теста и семинарски храдова, писмено (тест , контролна вежба)	Српски језик, Ликовна култура
3. Европа,	16	Ученици	Излагање	Монолошко	Фронтални ,	Географија	Из наученог	Усмениоизлагање	Српски језик,

Свет , Српска држава и народ у другој половини деветнестог века		научено излажу усмено, помоћу шема, слика, географско историјске карте, панои цртежи, излагање у виду семинарског рада и уз помоћ интернета	наставника усмено демонстратив но, слике, карте , интернет, панои	диалогска, демонстратив на	групни , индивидуал ни		ученици да схвате разлику између робовласничког и феудалног друштва и њихово укидање и стварање новог модерног слободног друштва	излагање у виду теста и семинарски храдова, писмено (тест , контролна вежба)	географија, веронаука, ликовна култура грађанско васпитање
4. Европа,Свет , Српска држава и народ на почетку двадесетог века	24	Ученици научено излажу усмено, помоћу шема, слика, географско историјске карте, панои цртежи, излагање у виду семинарског рада и уз помоћ интернета	Излагање наставника усмено демонстратив но, слике, карте , интернет, панои	Монолошко диалогска, демонстратив на	Фронтални , групни , индивидуал ни	Географија	Да ученици сазнају из наученог о првом светско м рату о његовим узроцима и последицама	Усменоизлагање ,излагање у виду теста и семинарски храдова, писмено (тест , контролна вежба)	Српски , Језик , музичка култура

Наставни предмет: Историја (допунска настава)

МЕСЕЦ	ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
Септембар	Капитализам, наука и техника	2	Монолошко дијалошка	Групни	Слике, Фолмастер, Цртежи, хамер папир
Октобар	Револуција	2	Монолошко дијалошка	Групни	Слике, Фолмастер, Цртежи, хамер папир, Рачунар
Новембар	Српска револуција Први и Други српски устанак	2	Монолошко дијалошка	Групни	Слике, Фолмастер, Цртежи, хамер папир, Рачунар
Децембар	Династија Обреновића	2	Монолошко дијалошка	Групни	Слике, Фолмастер, Цртежи, хамер папир,

					Рачунар
Јануар	Династија Карађорђевића	2	Монолошка дијалогска	Групни	Слике, фломастер, цртежи, хамер, папир, рачунар
Фебруар	Берлински конгрес и независност Србије и Црне Горе	2	Монолошка дијалогска	Групни	Слике, фломастер, цртежи, хамер, папир, рачунар
Март	Култура Новог века	2	Монолошка дијалогска	Групни	Слике, фломастер, цртежи, хамер, папир, рачунар
Април	Кнежевина Србија	2	Монолошка дијалогска	Групни	Слике, фломастер, цртежи, хамер, папир, рачунар
Мај	Балкански ратови Први	2	Монолошка дијалогска	Групни	Слике, фломастер,

	светски рат				цртежи, хамер, папир, рачунар
Јун	Личности Новог века	2	Монолошка дијалозна	Групни	Слике, фломастер, цртежи, хамер, папир, рачунар

Наставни предмет: Историја (додатна настава)

МЕСЕЦ	ТЕМА	ПЛАНИРА Н БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
Септембар	Индустријска револуција	2	Монолошко дијалозна,Илустрацио на Демонстрациона	Фронтални,Групни,Индивидуал ни	Карте,Слике,Панои,Компијутер
Октобар	Грађанске револуције	2	Монолошко дијалозна,Илустрацио на	Фронтални,Групни,Индивидуал ни	Фронтални,Групни,Индивидуал ни

			Демонстрациона		
Новембар	Српски народ под Турском влашћу	2	Монолошко диалошка,Илустрацио на Демонстрациона	Фронтални,Групни,Индивидуални	Фронтални,Групни,Индивидуални
Децембар	Српска револуција	2	Монолошко диалошка,Илустрацио на Демонстрациона	Фронтални,Групни,Индивидуални	Фронтални,Групни,Индивидуални
Јануар	Владавина Обреновића	1	Монолошко диалошка,Илустрацио на Демонстрациона	Фронтални,Групни,Индивидуални	Фронтални,Групни,Индивидуални
Фебруар	Владавина Карађорђевића	1	Монолошко диалошка,Илустрацио на Демонстрациона	Фронтални,Групни,Индивидуални	Фронтални,Групни,Индивидуални
Март	Берлински конгрес	2	Монолошко диалошка,Илустрацио на Демонстрациона	Фронтални,Групни,Индивидуални	Фронтални,Групни,Индивидуални
Април	Развој културе и политике	2	Монолошко диалошка,Илустрацио на	Фронтални,Групни,Индивидуални	Фронтални,Групни,Индивидуални

	Србије Новог века		Демонстрациона		
Мај	Велике силе и Балкан	2	Монолошко диалогска, Илустрациона на Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални
Јун	Независне државе Србија и Црна Гора	2	Монолошко диалогска, Илустрациона на Демонстрациона	Фронтални, Групни, Индивидуални	Фронтални, Групни, Индивидуални

Наставни предмет: Географија

БРОЈ ЧАСОВА: 2 НЕДЕЉНО/72 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета: Циљ наставе географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

ЛИТЕРАТУРА: Географија 7- уџбеник за 7. разред основне школе ; Дејан Шабић, Снежана Вујадиновић, Нови Логос, Београд, 2020.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

1.РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА	2 ГЕ.1.4.2, ГЕ.2.4.2, ГЕ.3.4.3	Слуша, разговара Излаже, поставља питања, непосредно посматра.	- организује наставни процес -објашњава, предлаже и подстиче - мисаоно активира и мотивише ученике - наводи примере корелације са сродним предметима - прати ток ученичких активности на часу -процењује рад ученика и сопствени рад - даје примерене повратне информације	моноло-шко-дија-лошка -илустративно-демонстративна	фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	Географија за пети и шести разред, математика, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, биологија, информатика и рачунарство	уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија; доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора.	- усмено - писмено -практичан рад	–компетенција за учење; –комуникација; – дигитална компетенција; – одговоран однос према околини; – одговоран однос према здрављу; – одговорно учешће у демократском друштву; –предузимљивости орјентација ка предузетништву; – рад са подацима и информацијама; – решавање проблема; – сарадња; – естетичка компетенција.
2. Географске регије Европе	23 ГЕ 1.1.3, 2.1.3, 2.1.4, 3.1.1, 1.3.1, 1.3.2,	Слуша, усмено излагање, разговор, рад на карти, интернет	- организује наставни процес -објашњава, предлаже и подстиче - мисаоно активира и	моноло-шко-дија-лошка -илустративно-демонстративна	фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	Географија за пети и шести разред, математика, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање,	проналази на карти државе проучаване регије и именује их; приказује на	- усмено - писмено -практичан рад	–компетенција за учење; –комуникација; – дигитална компетенција; – одговоран

	2.3.1, 3.3.1, 3.3.2, 1.4.2, 2.4.2, 3.4.2;		мотивише ученике - наводи примере корелације са сродним предметима - прати ток ученичких активности на часу -процењује рад ученика и сопствени рад - даје примерене повратне информације			биологија, информатика и рачунарство	немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно- историјске споменике; препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на		однос према околини; – одговоран однос према здрављу; – одговорно учешће у демокра- тском друштву; –предузи- мљивости орјентација ка предузетни-штву; – рад са подацима и информаци- јама; – решавање проблема; – сарадња; – естетичка компетенција.

							климу; проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним		

							државама; тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; анализира примере		

							позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; истражује утицај Европске уније на демографске, економске и политичке процесе у Европи и свету; доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора.		
3. Азија	15 ГЕ 1.1.3, 2.1.3, 2.1.4, 3.1.1,	Активно слуша, разговара, дискутује излаже, поставља питања, мисаоно	- организује наставни процес - објашњава, предлаже и	- монолошко-дијалогска - илустративно-	- фронтални - индивидуални - групни	Географија за пети и шести разред, математика, ликовна култура,	дефинише границе континента и показује на	- усмено - писмено - практичан рад	– компетенција за учење; – комуникација; – дигитална

	1.3.1, 1.3.2, 2.3.1, 3.3.1, 3.3.2, 1.4.2, 2.4.2, 3.4.3;	се ангажује	подстиче - мисаоно активира и мотивише ученике - наводи примере корелације са сродним предметима - прати ток ученичких активности на часу - процењује рад ученика и сопствени рад - даје примерене повратне информације	демонстративна	-рад у пару	физичко и здравствено васпитање, биологија, информатика и рачунарство	карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; проналази на карти државе проучаване регије и именује их; приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике; препознаје		компетенција; – одговоран однос према околини; – одговоран однос према здрављу; – одговорно учешће у демократском друштву; – предузимљивости оријентација ка предузетништву; – рад са подацима и информацијама; – решавање проблема; – сарадња; – естетичка компетенција.

							облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са		

							највећом концентрацијом становништва у свету; укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; открива узроке и последице		

							процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; објашњава узроке и		

							последнице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; доведе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко- географским одликама простора; препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја		

							пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама.		
4. Африка	9 ГЕ 1.1.3, 2.1.3, 2.1.4, 3.1.1, 1.3.1, 1.3.2, 2.3.1, 3.3.1, 3.3.2, 1.4.2, 2.4.2, 3.4.3;	Активно слуша, разговара, дискутује, излаже самостално се служи географском картом, учествује у обнављању градива, процењује свој рад.	- организује наставни процес - објашњава, предлаже и подстиче - мисаоно активира и мотивише ученике - наводи примере корелације са сродним предметима - прати ток ученичких активности на часу - процењује рад ученика и сопствени	-монолошко-дијалогска -илустративно-демонстративна	-фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	Географија за пети и шести разред, математика, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, биологија, информатика и рачунарство	дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; проналази на карти државе проучаване регије и именује их; приказује на немој карти најважније географске	- усмено - писмено -практичан рад	–компетентност за учење; –комуникација; – дигитална компетенција; – одговоран однос према околини; – одговоран однос према здрављу; – одговорно учешће у демократском друштву; –предузимљивости - орјентација ка

			рад - даје примерене повратне информације				појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно- историјске споменике; препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; објашњава настанак пустиња на територији		предузетни-штву; – рад са подацима и информаци јама; – решавање проблема; – сарадња; – естетичка компетенци-ја.

							проучаваног континента; проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у		

							одабраним државама; тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; објашњава		

							узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; доведе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко- географским одликама простора; препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности		

							развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама.		
5. Северна Америка	9 ГЕ 1.3.1. 1.1.3, 2.1.3, 2.1.4, 3.1.1, 1.3.1, 1.3.2, 2.3.1, 3.3.1, 3.3.2, 1.4.2, 2.4.2, 3.4.3	Активно слуша, разговара, дискутује, излаже самостално се служи географском картом, учествује у обнављању градива, процењује свој рад.	- организује наставни процес - објашњава, предлаже и подстиче - мисаоно активира и мотивише ученике - наводи примере корелације са сродним предметима - прати ток ученичких активности на часу - процењује	- монолошко-дијалогска - илустративно-демонстративна	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	Географија са пети и шестиразред, математика, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, биологија, информатика и рачунарство	дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; проналази на карти државе проучаване регије и именује их; приказује на немој карти	- усмено - писмено - практичан рад	– компетенција за учење; – комуникација; – дигитална компетенција; – одговоран однос према околини; – одговоран однос према здрављу; – одговорно учешће у демократском друштву; – предузимљивости - орјентација ка предузетништву; – рад са подацима и информацијама;

			рад ученика и сопствени рад - даје примерене повратне информације				најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике; препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; објашњава настанак		– решавање проблема; – сарадња; – естетичка компетенција.

							пустиња на територији проучаваног континента; проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по		

							континентима, регијама и у одабраним државама; тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора;		

							доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава.		
6. Јужна Америка	7 ГЕ 1.1.3, 2.1.3, 2.1.4, 3.1.1, 1.3.1, 1.3.2, 2.3.1, 3.3.1, 3.3.2, 1.4.2, 2.4.2, 3.4.3	Активно слуша, разговара, дискутује, излаже самостално се служи географском картом, учествује у обнављању градива, процењује свој рад.	- организује наставни процес - објашњава, предлаже и подстиче - мисаоно активира и мотивише ученике - наводи примере корелације са сродним предметима - прати ток ученичких активности на часу - процењује рад ученика и сопствени	монолошко-дијалогска -илустративно-демонстративна	-фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	Географија за пети и шести разред, математика, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, биологија, информатика и рачунарство	дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; проналази на карти државе проучаване регије и именује их; приказује на немој карти најважније географске појмове:	- усмено - писмено -практичан рад	–компетенција за учење; –комуникација; – дигитална компетенција; – одговоран однос према околини; – одговоран однос према здрављу; – одговорно учешће у демократском друштву; –предузимљивости - орјентација ка предузетништву; – рад са подацима и информацијама; – решавање проблема; – сарадња;

			рад - даје примерене повратне информације				континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно- историјске споменике; препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; објашњава настанак пустиња на територији проучаваног		– естетичка компетенција.

							континента; проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; тумачи и		

							израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и		

							спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; доведе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у		

							одабраним државама.		
7. Аустралија и Океанија	4 ГЕ 1.1.3, 2.1.3, 2.1.4, 3.1.1, 1.3.1, 1.3.2, 2.3.1, 3.3.1, 3.3.2, 1.4.2, 2.4.2, 3.4.3;	Активно слуша, разговара, дискутује, излаже самостално се служи географском картом, учествује у обнављању градива, процењује свој рад.	- организује наставни процес -објашњава, предлаже и подстиче - мисаоно активира и мотивише ученике - наводи примере корелације са сродним предметима - прати ток ученичких активности на часу -процењује рад ученика и сопствени рад - даје примерене повратне информације	монолошко-дијалогска -илустративно-демонстративна	фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	Географијаза пети и шестиразред, математика, ликовнакултура, физичко и здравствено васпитање, биологија, информатика и рачунарство	дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; проналази на карти државе проучаване регије и именује их; приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове,	- усмено - писмено -практичан рад	–компетенција за учење; –комуникација; – дигитална компетенција; – одговоран однос према околини; – одговоран однос према здрављу; – одговорно учешће у демократском друштву; –предузимљивости орјентација ка предузетништву; – рад са подацима и информацијама; – решавање проблема; – сарадња; – естетичка компетенција.

							туристичке атракције, културно-историјске споменике; препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; проналази податке о бројном стању становништва по континентима,		

							регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима,		

							регијама и одабраним државама; открива узроке и последице процеса урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава.		
8. Поларне области	3 ГЕ 1.1.3,	Активно слуша, разговара,	- организује наставни	-монолошко-дија-	фронта лни	Географија за пети и шести	дефинише	- усмено -	–компете- нција за учење;

	2.1.3, 2.1.4, 3.1.1, 1.4.2, 2.4.2, 3.4.3;	дискутује, излаже самостално се служи географском картом, учествује у обнављању градива, процењује свој рад.	процес -објашњава, предлаже и подстиче - мисаоно активира и мотивише ученике - наводи примере корелације са сродним предметима - прати ток ученичких активности на часу -процењује рад ученика и сопствени рад - даје примерене повратне информације	лошка -илустра- тивно- демонстративна	-индиви дуални -групни -рад у пару	разред, математика, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, биологија, информатика и рачунарство	границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окоји је лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе,	писмено	–комуника ција; – дигитална компетенци- ја; – одговоран однос према околини; – одговоран однос према здрављу; – одговорно учешће у демокра- тском друштву; –предузи- мљивости орјентација ка предузетни-штву; – рад са подацима и информаци- јама; – решавање проблема; – сарадња; – естетичка компетенција.

							градове, туристичке атракције, културно- историјске споменике; вреднује улогу међународних организација у свету.		

Наставни предмет: Географија (допунска настава):

Допунска настава је наставни процес који се организује због ученика за које је наставник проценио да нису били у стању да усвоје основна знања на часовима редовне наставе. Разлози томе могу бити различити: ограничене могућности ученика, потешкоће у развоју, дуже одсуствовање са наставе, лоши социјални услови.

Циљ допунске наставе је да се накнадно савлада градиво које није савладано на редовним часовима како би ученици могли даље да прате и са успехом усвајају нове наставне јединице. За овај облик наставе планира се један час недељно. План је могуће кориговати у складу са потребама ученика.

Наставни предмет: Географија (додатна настава)

Додатна настава се организује за ученике који са изузетним успехом савладавају редован наставни план и програм и показују посебно интересовање за проширивање знања из области географије.

У додатном раду користе се индивидуални, групни и фронтални облици наставног рада, с тим што су индивидуални и групни облици прикладнији за оптимално развијање даровитих ученика. Користи се проблемски приступ, стваралачки концепт учења, што наставу чини продуктивнијом. Планира се један час недељно.

Наставни предмет: Биологија

БРОЈ ЧАСОВА: 2 НЕДЕЉНО/ 72 ГОДИШЊЕ

Циљпредмета: Циљ учења Биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, разуме значај биолошке разноврсности и потребу за одрживим развојем и развије одговоран однос према себи и природи.

Стандарди:

1. ТЕМА БИ.1.1.1.; БИ.1.2.1.; БИ.1.2.2.; БИ.1.2.4.;

БИ.1.3.1.; БИ.2.1.2.; БИ.2.3.1.; БИ.2.3.2.; БИ.3.1.1.; БИ.3.3.1.; БИ.3.3.4.; БИ.1.6.3.; БИ.2.6.3.

2. ТЕМА БИ.1.1.1.; БИ.1.1.3.; БИ.1.1.4.; БИ.1.2.1.; БИ.1.2.2.; БИ.1.2.3.; БИ.1.2.4.; БИ.2.1.2.; БИ.2.1.3.; БИ.2.2.2.; БИ.2.2.3.; БИ.2.2.4.; БИ.3.1.1.; БИ.3.2.2. БИ.1.3.2.; БИ.1.6.1.; БИ.1.6.2.; БИ.1.6.3.; БИ.2.6.3.; БИ.3.6.1.; БИ.3.6.3.

3. ТЕМА БИ.1.1.2.; БИ.1.1.

4. ТЕМА БИ.1.4.1.; БИ.2.4.1.; БИ.2.1.2.; Б.3.4.3.

5. ТЕМА БИ.1.3.1.; БИ.1.5.2.; БИ.1.5.3.; БИ.1.5.4.; БИ.2.5.3.; БИ.2.5.4.; БИ.3.5.4.; БИ.3.5.5.

Литература: Биологија, уџбеник за седми разред основне школе, Гордана Субаков Симић, Марина Дрндарски, Нови Логос, Београд, 2020.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БР ОЈ ЧА СОВА ПО ТЕ МИ	АКТИВН ОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ И НАСТАВНИК А	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛА ЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕ ТИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
НАСЛЕ ЂИВА ЊЕ И ЕВОЛУ ЦИЈА	8	Слушају ,записују, Питају, ,повезују Прикупљају подат	Објашњавају, Демонстрирају, Подстичу, Испитују,	Дијалогска ,монологска , метода рада на тексту, демонстрат	Фронтални, Самостални рад ученика (индивидуални рад, рад у групи, рад у пару)	Хемија, Математика, Биологија заб. раз ред	Позавршетку разреда ученик ће бити у стању да: - прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења;	Тестови, Писмене вежбе, Усмено испитивање, есеји	Компетенције зацељивотно учење, Комуникација, Сарадања, Рад са подацима И информацијама, Д

		ке, Анализи рају, Шематск иприказу ју Резултат е, Сарађују, Одговара ју,истраж ују	Сарађују, Прате И вреднујупос тигнућаучен ика	ивна, методалабо раторијског рада			- упоредибесполно и полноразмножавање; - идентификујеразликеизмеђумитоз е и мејозенаосновнупроменебројахро мозома и њиховеулоге у развићу и репродукцији; - одредиодносизмеђугена и хромозома и основнуулогугенетичкогматеријала у ћелији; - шематскиприкаженаслеђивањепоп а и другихособинапремапрвомМендел овомправилу;		игиталанакомпете нција
ЈЕДИН СТВО ГРАЂЕ И ФУНК ЦИЈЕ КАО ОСНО ВА ЖИВО ТА	31	Слушају ,записују, Питају, ,повезују Прикупљ ајуподат ке, Анализи рају, Шематск иприказу ју Резултат е, Сарађују, Одговара ју ,истражуј у	Објашњавај у, Демонстри рају, Подстичу, Испитују, Сарађују, Прате И вреднујупос тигнућаучен ика	Дијалозна ,молошка , методарада натексту, демонстрат ивна, методалабо раторијског рада	Фронтални, Самосталнирадучен ика(индивидуални рад,рад у групи,рад у пару)	Хемија ,физика, биологија за 6.разред	- одредиположајорганизманадрвету животанаосновуприкупљених и анализираних информација о његовој грађи; - упоредиорганизмена различитим по зицијама на „дрвету живота” према начину како је обављају живот не процесе; - користимикроскопза посматрање гр ађегљива, биљних и животињских ткива;	Тестоови, п исмене вежбе, усм ено испитивањ е	Компетенција за це ложивотно учење, Комуникација, Сарадања, Рад са подацима И информацијама, Д игиталана компете нција, Одговоран однос према околини

ПОРЕК ЛО И РАЗНО ВРСНО СТ ЖИВО ТА	10	Слушају ,записују, Питају, ,повезују Прикупљ ајуподат ке, Анализи рају, Шематск иприказу ју Резултат е, Сарађују, Одговара ју,истраж ују	Објашњавај у, Демонстри рају, Подстичу, Испитују, Сарађују, Прате И вреднујупос тигнућаучен ика	Дијалoшкa ,молошкa ,метoдaрaдa нaтeкcтy, демонстрaт ивнa, метoдaлaбo рaтoријcкoг рaдa	Фрoнтaлни, Сaмoстaлнирaдyчeн икa(индивидуaлнир aд,рaд y гpyпи,рaд y пaрy)	Биoлoгиј a зa 6.рaзрeд ,истopијa , гeoгpафи јa	- рaзврстaвaopгaнизмeпpemaзaдaтим кpитepијyмимaпpимeнoмдихoтoми хкључeвa; - пoвeжeпpинципeсистeмaтикeсaфил oгeнијoм и eвoлyцијoмнaoснoвyдaнaшњих и изyмpлиxврстa - фoсилa; -	Тeстoви,пи смeнe вeжбe,ycм eнo испитивaњ e,ecеји	Кoмпeтeнцијaзaцe лoживoтнoучeњe, Кoмyникaцијa, Сaрaдaњa, Рaдcапoдaцимa И инфoрмaцијaмa ,Дигитaлaнaкoмпe тeнцијa

ЖИВО Т У ЕКОСИ СТЕМУ	11	Слушају ,записују, Питају, ,повезују Прикупљ ајуподат ке, Анализи рају, Шематск иприказу ју Резултат е, Сарађују, Одговара ју,истраж ују	Објашњавај у, Демонстри рају, Подстичу, Испитују, Сарађују, Прате И вреднујупос тигнућаучен ика	Дијалогска ,монологска , методарада натексту, демонстрат ивна, методалабо раторијског рада	Фронтални, Самосталнирадучен ика(индивидуални рад,рад у групи,рад у пару	Биологија а за 6.разред , Хемија, географи ја	- идентификујеосновнеодносе у биоценозиназадатимпримерима; - илуструјепримеримаодносизмеђуе колошкихфактора и ефекатаприроднеселекције; - упоредиприкупљенеподатке о изабранојврсти и њенојбројностинаразличитимстани штима; - повежеутицајабиотичкихчинилица у одређенојживотнојобласти - биомусаживотнимформамакојеган асељавају; - анализираразликуизмеђусличности и сродностиорганизамапримерима конвергенције и дивергенције; - идентификујетрофичкинивоорганиза ма у мрежиисхране; - предложиакцијезаштитебиодиверз итета и учествује у њима;	Тестови, Писмене вежбе, Усмено испитивањ е, есеји	Компетенцијазаце ложивотноучење, Комуникација, Сарадања, Радсаподацима И информацијама ,Дигиталанакомпе тенција, Одговоран однос према околини
ЧОВЕК И ЗДРАВ ЉЕ	12	Слушају ,записују, Питају, ,повезују Прикупљ ајуподат ке, Анализи	Објашњавај у, Демонстри рају, Подстичу, Испитују, Сарађују, Прате И	Дијалогска ,монологска , методарада натексту, демонстрат ивна, методалабо	Фронтални, Самосталнирадучен ика(индивидуални рад,рад у групи,рад у пару	Биологија а за 6.разред , Хемија, Физичко и здравств	- анализиразадатијеловникааспекта уравнотежене и разноврснеисхране;- идентификујепоремећајеисхранена основутипичнихсимптома (гојазност, анорексија, булимија); - планиравремезарад, одмор и	Тестови,пи смене вежбе,усм ено испитивањ е,есеји	Компетенцијазаце ложивотноучење, Комуникација, Сарадања, Радсаподацима И информацијама ,Дигиталанакомпе тенција,

		рају, Шематск и приказу ју Резултат е, Сарађују, Одговара ју, истраж ују	вреднују пос тигнућа учен ика	раторијског рада		ено васпита ње	рекреацију; - доведе у везу измењено понашање људиса ко ришћењем психоактивних супстанци ; - аргументује предности вакцинације; - примени поступке збрињавања лаких и облика кварења; - расправља о различитостима међу људима са аспекта агенетичке варијабилности толеранције и прихватања различитости.		Одговоран однос према средини

Наставни предмет: Биологија (допунска настава)

МЕСЕЦ	ТЕМА	ПЛАНИ РАН БРОЈ ЧАСОВ А ПО ТЕМИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦ И РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
септембар	Наслеђивање и еволуција	1			
октобар	Порекло и разноврсност живота	1			
Новембар	Јединство грађе и функције	1			
Децембар	Наслеђивање и еволуције	1	Демонстративна метода-илустративна		
Јануар	Јединство грађе и функције као основа живота	1	Дијалошк		

Фебруа р	Јединство грађе и функције као основа живота	1	а метода		Слике
Март	Јединство грађе и функције као основа живота и	1	Монолош ка, метода	Фронта лни	Постери
Април	Наслеђивањ е и еволуција и Јединство грађе и функције као основа живота	1	Метода рада на тексту	Рад у пару	Модел и Органа човека
Мај	Живот у екосистему	1	тексту	Индиви дуални	Атлас људског тела
Јун	Човек и здравље	1			

Наставни предмет: Биологија (додатна настава):

Додатном наставом биће обухваћени ученици који поред садржаја предвиђених редовним програмом показују интересовање за проширивањем и увођењем нових садржаја. Ученици који се буду определили за похађање часова додатне наставе користе различиту литературу и биће оспособљени за самостални рад а узеће учешћа и на такмичењима.

Наставни предмет: Математика

БРОЈ ЧАСОВА: 4 НЕДЕЉНО/144 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета: да ученици овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама развијају основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Стандарди: Стандарди:

	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
	<i>Ученик уме да:</i> МА.1.1.1. прочита и запише различите врсте бројева (природне, целе, рационалне) МА.1.1.2. преведе децимални запис	<i>Ученик уме да:</i>	<i>Ученик уме да:</i>

РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	броја у разломак и обрнуто МА.1.1.3. упореди по величини бројеве истог записа, помажући се сликом кад је то потребно МА.1.1.4. изврши једну основну рачунску операцију са бројевима истог записа МА.1.1.5. дели са остатком једноцифреним бројем и зна када је један број дељив другим МА.1.1.6. користи целе бројеве и једноставне изразе са њима помажући се визуелним	МА.2.1.1. упореди по величини бројеве записане у различитим облицима МА.2.1.2. одреди супротан број, реципрочну вредност броја и апсолутну вредност броја; израчуна вредност једноставнијег изрази са више рачунских операција различитог приоритета, укључујући ослобађање од заграда, са бројевима истог записа МА.2.1.4. користи бројеве и бројевне изразе у једноставним реалним ситуацијама	МА.3.1.1. одреди вредност сложенијег бројевног изрази МА.3.1.2. оперише са појмом дељивости у проблемским ситуацијама

		и једнакост страница паралелограма)	
ОБРАДА ПОДАТАКА	МА.1.4.1. користи одговарајуће јединице за мерење дужине, површине и углова МА.1.4.2. претвори веће јединице дужине у мање	МА.2.4.1. пореди величине које су изражене различитим мерним јединицама за дужину	МА.3.4.1. по потреби претвара јединице мере, рачунајући са њима
	МА.1.5.4. одреди задати проценат неке величине	МА.2.5.4. примени процентни рачун у једноставним реалним ситуацијама (на пример, промена цене неког производа за дати проценат)	МА.3.5.4. примени процентни рачун у сложенијим ситуацијама

Литература: Уџбеник: -Уџбеник за 7. разред основне школе, др.Бранислав Поповић,др.Марија Станић,др.Ненад Вуловић,Сања Милојевић,Клет

-Збирка задатака за 7. разред основне школе, др. Бранислав Поповић,др.Марија Станић, др.Ненад Вуловић,Сања Милојевић,Клет

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОС ТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОС ТИ НАСТАВНИ КА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦИЈ А СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИ МА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	21	-разликује -именује -упоређује - пребројав а -рачуна - примењује	- поставља питања - надгледа, помаже ученицима - подстиче на размишља ње	Метода разговора, рад у паровима, Групни рад, демонстрати вна	Фронтални, групни, индивидуа лни	-примери скупова из свакодневн е праксе, из природног окружења -ТИО -Физика и	На крају разреда ученик ће бити у стању да: - израчуна степен реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата и примени	ИНИЦИЈАЛНИ ТЕСТ НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ 10 – минутне провере- тест*(ознака за врсту теста у оквиру кога ће се	Решавање проблема,компетенција за целоживотно учење,комуникација,са радња

			- ствара пријатан амбијент			хемија за наредне разреде	одговарајућа својства операција; -одреди бројевну вредност једноставнијег израза са реалним бројевима; -на основу реалног проблема састави и израчуна вредност једноставнијег бројевног израза са реалним бројевима; -Решавање једначине $x^2 = a$ -одреди приближну вредност реалног броја и процени апсочутну грешку; -нацрта график функције $y=kx$, $k \in R/\{0\}$; -примени продужену пропорцију у реалним -трансформише збир, разлику и производ	обрадити и учење вештине решавања теста), Усмено одговарање Самооцењивање. Контролна вежба* (у оквиру сваке контролне вежбе биће давана упутства за решавање теста) Писменизадатак.	

							полинома;		
ПИТАГОРИ НА ТЕОРЕМА	19	-посматра -уочава -именује -разликује	- поставља питања - надгледа, помаже ученицима - подстиче на размишља ње - ствара пријатан амбијент	Метода разговора, рад у паровима, Групни рад, демонстрати вна	Фронтални, групни, индивидуа лни	-примери скупова из свакодневн е праксе, из природног окружења -ТИО -Физика и хемија за наредне разреде	-Питагорина теорема (директна и обратна); -Важније примене Питагорине теореме; -примени Питгорину теорему у рачунским и конструктивним задацима; -Конструкције тачака на бројевној правој које одговарају бројевима $\sqrt{2}$, $\sqrt{3}$, $\sqrt{5}$, итд. -Растојање између две тачке у координатном систему	-разговарање – праћењеи посматра ње дискутовање –анализа – извођењезакључака - презентацијагрупног рада –вредновање –оцењивање -тестирање	Комуникација, сарадња, компетенција за целоживотно учење, решавање проблема, естетичка компетенција
ЦЕЛИ АЛГЕБАРС КИ ИЗРАЗИ	48	-уочава -рачуна -упоређује - проверава -закључује - примењује	- поставља питања - надгледа, помаже ученицима - подстиче на размишља ње - ствара пријатан	Метода разговора, рад у паровима, Групни рад, демонстрати вна	Фронтални, групни, индивидуа лни	-примери скупова из свакодневн е праксе, из природног окружења -ТИО -Физика и хемија за наредне	Први део: степен чији је изложилац природан број; -степен декадне јединице чији је изложилац цео број; -операције са степенима;- операције са	-разговарање – праћењеи посматра ње дискутовање –анализа – извођењезакључака - презентацијагрупног рада	Комуникација, сарадња, компетенција за целоживотно учење, решавање проблема

			амбијент			разреде	дтепенима; -степен производа,колич ника и степена. Други део: - Алгебарски изрази ; -полиноми и операције (мономи, сређени облик, -трансформације збира, разлике и производа.	-вредновање -оцењивање -тестирање	
МНОГОУГ АО	21	-уочава -рачуна -упоређује - проверава -закључује - примењује	- поставља питања - надгледа, помаже ученицима - подстиче на размишља ње - ствара пријатан амбијент	Метода разговора, рад у паровима, Групни рад, демонстрати вна	Фронтални, групни, индивидуа лни	-примери скупова из свакодневн е праксе, из природног окружења -ТИО -Физика и хемија за наредне разреде	-Појам многоугла. -Врсте многоуглова; -Збир углова многоугла; -број дијагона ла многоугла; Правилни многоуглови (појам, својства, конструкција) -обим и површина многоугла; -тежишна дуж троугла; -ортоцентар и тежиште троугла; -сложеније примене ставова подударности.	-разговарање – праћењеи посматра ње дискутовање –анализа – извођењеизакључака - презентацијагрупног рада –вредновање –оцењивање -тестирање	Комуникација, сарадња,компетенција за целоживотно учење,решавање проблема,естетичка компетенција
КРУГ	18	-уочава	- поставља	Метода	Фронтални,	-примери	-Примени	-разговарање	Комуникација,

		-рачуна -упоређује -проверава -закључује -примењује	питања -надгледа, помаже ученицима -подстиче на размишљање -ствара пријатан амбијент	разговора, рад у паровима, Групни рад, демонстрати вна	групни, индивидуа лни	скупова из свакодневн е праксе, из природног окружења -ТИО -Физика и хемија за наредне разреде	својства централног и периферијског угла круга;израчуна обим и површину круга и његових делова; -преслика дати геометријски објекат ротацијом;	– праћењеипосматра ње дискутовање –анализа – извођењезакључака - презентацијагрупног рада –вредновање –оцењивање -тестирање	сарадња,компетенција за целоживотно учење,решавање проблема,естетичка компетенција
ОБРАДА ПОДАТАКА	5	Ученици предлажу теме за истражива ње и 5-6 анкетних питања	Наставник објашњава пројектни задатак	Метода разговора, рад у паровима, Групни рад, демонстрати вна	Фронтални, групни, индивидуа лни	Коришћењ е икт од стране ученика	-Одређује средњу вредност, медијану и мод.	Ову тему реализовати као пројектни задатак	Комуникација, сарадња,компетенција за целоживотно учење,решавање проблема,рад са подацима и информацијама,одгово ран однос према околини

Наставни предмет: Математика (допунска настава)

МЕСЕЦ	ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	ПЛАНИРА Н БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
Септембар	1. Квадрати рационалних бројева	1	Дијалoшка, илустративна	Фронтални , групни,	Уџбеник, Збирка, Математички лист,

	2. Квадратни корен	1		рад у пару	табла, креда. Google учионица
	3. Скуп реалних бројева	1			
	4. Рачунарске операције у скупу реалних бројева	1			
Октобар	5. Питагорина теорема	1	Дијалoшка, илустративна	Фронтални , групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица
	6. Примена Питагорине теореме на правоугаоник и квадрат	1			
	7. Примена Питагорине теореме на једнакокраки и једнакостранични троугао	1			
	8. Примена Питагорине теореме на једнакокраки и правоугли трапез	1			
Новембар	9. Појам степена.	1	Дијалoшка, илустративна	Фронтални , групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица
	10. Производ и количник степена истих основа	1			
	11. Степен степена	1			
	12. Степен производа и количника	1			
Децембар	13. Алгебарски изрази.	1	Дијалoшка,	Фронтални , групни,	Уџбеник, Збирка, Математички лист,

	14. Мономи. Полиноми	1	илустративна	рад у пару	табла, креда. Google учионица
	15. Сабирање и одузимање полинома	1			
	16. Полиноми и операције са њима	1			
Јануар	17. Многоугао	1	Дијалогска, илустративна	Фронтални , групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица
	18. Број дијагонала многоугла. Збир углова многоугла	1			
	19. Правилни многоуглови. Обим и површина правилног многоугла	1			
Фебруар	20. Обим и површина правилног многоугла	1	Дијалогска, илустративна	Фронтални , групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица
	21. Тежишне дужи троугла. Тежиште	1			
	22. Ортоцентар троугла	1			
Март	23. Полиноми	1	Дијалогска, илустративна	Фронтални , групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица
	24. Множење полинома	1			
	25. Квадрат бинома. Разлика				

	квадрата	1			
	26. Полиноми и операције са полиномима	1			
Април	27. Растављање полинома на чиниоце (примена разлике квадрата)	1	Дијалошка, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица
	28. Растављање полинома на чиниоце (примена квадрата бинома)	1			
	29. Растављање полинома на чиниоце	1			
	30. Централни и периферијски угао	1			
Мај	31. Обим круга	1	Дијалошка, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица
	32. Дужина кружног лука	1			
	33. Површина круга	1			
	34. Површина кружног исечка и кружног прстена	1			
Јун	35. Пројектна настава	2	Дијалошка, илустративна	Фронтални, групни, рад у пару	Уџбеник, Збирка, Математички лист, табла, креда. Google учионица

Наставни предмет: Математика (додатна настава)

У зависности од интересовања ученика радиће се на проширивању садржаја из следећих наставних тема: Четвороугао и троугао, Реални бројеви, Питагорина теорема. Ученици који се буду определили за похађање часова додатне наставе користиће различиту литературу и биће оспособљени засамостални рад а узеће учешћа и на такмичењима.

Наставни предмет: Информатика и рачунарство

БРОЈ ЧАСОВА: 1 НЕДЕЉНО/ 36 ГОДИШЊЕ

Циљеви (предмета):

- Оспособљавање ученика за учење, живот и рад у друштву које се, развојем дигиталних технологија, брзо мења
- Развијање информатичких знања, вештина и ставова неопходних за самосталну, одговорну и при мерену употребу рачунара у решавању свакодневних задатака у процесу учења, рада и комуникације
- Оспособљавање ученика да одаберу и употребе одговарајућу технологију сходно задатку, области у којој је примењују или проблему који решавају
- Развијање креативности и оспособљавање за креативно изражавање применом рачунарске, информационе и комуникационе технологије
- Оспособљавање ученика да препознају проблем, реше и по потреби рашчлане проблем на делове и решење представе у виду текста, алгоритамског дијаграма или програма
- Оспособљавање ученика да планирају стратегију решавања проблема (претпоставе решења, планирају редослед активности, изаберу извор информација, средстава/опрему коју ће користити, са ким ће сарађивати, кога ће се консултовати)
- Оспособљавање ученика за одговорну примену препорука заштите здравља, безбедности, личне и приватности других у свакодневном раду у дигиталном окружењу

Литература: Информатика и рачунарство, уџбеник за седми разред, Каруовић Дијана, Елевен Ерика, 2020, Нови Логос, Београд

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНО СТИ НАСТАВН ИКА	МЕТО ДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦ ИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТ ИМА	ИСХОДИ	НАЧИ Н ПРОВ ЕРЕ	МЕЃУПРЕДМ ЕТНЕ КОМПЕТЕНЦ ИЈЕ
ИКТ	10	- прати излагања и презентацију наставника; - вежбање на рачунару, - дискусија - користи програме предвиђене за ову област	- излагање наставне јединице уз видео бим; - задавање задатака за вежбу на рачунарима; - вођење дискусије.	Дијалог шка метода, метода практич ног извође ња, вршњач ко учење	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни рад	Информатика и рачунарство за 5 и 6. разред, Техника и технологија, Математика, Српски језик.	– разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста; – користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста; – објасни принципе	Усмена, практичан рад, тест знања	Компетенција за целоживотно учење, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, естетичка компетенција, предузимљивост и предузетничка компетенција

							растерске и векторске графике и модела приказа боја; – креира растерску слику у изабраном програму; – креира векторску слику у изабраном програму; – користи алате за уређивање и трансформ ацију слике; – креира гиф анимацију; – креира видео- запис коришћење м алата за снимање		

							екрана;		
ДИГИТАЛ НА ПИСМЕНО СТ	4	- прати излагања и презентацију наставника; - вежбање на рачунару, - дискусија - користи програме предвиђене за ову област	- излагање наставне јединице уз видео бим; - задавање задатака за вежбу на рачунарима ; - вођење дискусије.	Дијалог шка метода, метода практич ног извође ња, вршњач ко учење	Фронталн и, индивиду лни, рад у пару, групни рад	Информати ка и рачунарство за 5 и 6. разред, Техника и технологија, Математика , Српски језик.	– разликује појмове URL, DNS, IP адреса; – објасни појмове хипервеза и хипертекст ; – креира, форматира и шаље електронску пошту; – обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватности; – препозна непримере	Усмена , практич ан рад	Компетенција за целоживотно учење, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, естетичка компетенција, предузимљивост и предузетничка компетенција

							ни садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити; – сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о одговарају ћим нивоима приступа; – подешава хипервезе према делу садржаја, другом документу или веб локацији;		
РАЧУНАР СТВО	14	- прати излагања и презентацију на с тавника; - вежбање на рачунару, - дискусија	- излагање наставне јединице уз видео бим; - задавање задатака	Дијало шка метода, метода практич ног извође	Фронталн и, индивиду ални, рад у пару, групни рад	Информати ка и рачунарство за 5 и 6. разред, Техника и технологија,	– уз помоћ програмске библиотеке текстуално г програмско г језика	Усмена , практич ан рад	Компетенција за целоживотно учење, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција,

		-користи програме предвиђене за ову област	за вежбу на рачунарима ; - вођење дискусије.	ња, вршњачко учење		Математика , Српски језик.	исцртава елементе 2Д графике; – употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика; – планира, опише и имплементира решење једноставног проблема; – проналази и отклања грешке у програму;		решавање проблема, сарадња, естетичка компетенција, предузимљивост и предузетничка компетенција
ПРОЈЕКТИ И ЗАДАЦИ ИКТ И ДИГИТАЛ	4	- прати излагања и презентацију наставника; - вежбање на	- излагање наставне јединице уз видео бим;	Дијалогска метода, метода практич	Фронтални, индивидуални, рад у пару,	Информатика и рачунарство за 5 и 6. разред,	– сарађује са осталим члановима групе у свим	Усмена , практичан рад	Компетенција за целоживотно учење, рад са подацима и информацијама,

НА ПИСМЕНО СТ		рачунару, - дискусија - користи програме предвиђене за ову област	- задавање задатака за вежбу на рачунарима ; - вођење дискусије.	ног извође ња, вршњач ко учење	групни рад	Техника и технологија, Математика , Српски језик.	фазама пројектног задатка; – креира, уређује и структурир а дигиталне садржаје који комбинују текст,		дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, естетичка компетенција, предузимљивос т и предузетничка компетенција
ПРОЈЕКТН И ЗАДАТАК РАЧУНАР СТВО	4	- прати излагања и презентацију на с тавника; - вежбање на рачунару, - дискусија - користи програме предвиђене за ову област	- излагање наставне јединице уз видео бим; - задавање задатака за вежбу на рачунарима ; - вођење дискусије.	Дијало шка метода, метода практич ног извође ња, вршњач ко учење	Фронталн и, индивидуа лни, рад у пару, групни рад	Информати ка и рачунарство за 5 и 6. разред, Техника и технологија, Математика , Српски језик.	слике, линкове, табеле и анимације; – креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; – поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз	Усмена , практич ан рад	Компетенција за целоживотно учење, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, естетичка компетенција, предузимљивос т и предузетничка компетенција

							помоћ наставника – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.		

Наставни предмет: Техника и технологија

БРОЈ ЧАСОВА: 2 НЕДЕЉНО/ 72 ГОДИШЊЕ

Циљеви предмета: Циљ учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Литература: Уџбеник за 7. разред, Техника и технологија е, НовиЛогос, аутори: Иван Ђисалов, Дијана Каруовић, Марија Ђуришић, НовиЛогос, Београд, 2020

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНО СТИ НАСТАВН ИКА	МЕТО ДЕ РАДА	ОБЛИЦ И РАДА	КОРЕЛАЦ ИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТ ИМА	ИСХОДИ	НАЧИ Н ПРОВ ЕРЕ	МЕЃУПРЕД МЕТНЕ КОМПЕТЕН ЦИЈЕ

Животно и радно окружење	6	- прати излагања и презентацију наставника; - дискусија -поставља питања -коментарише -одговара на питања -помаже вршњацима у решавању проблема (задатака)	- излагање наставне јединице уз видео бим; - задавање задатака за вежбу, - вођење дискусије, -поставља питања, -даје повратне информације ученицима - коментарише одговоре и урађене задатке	Дијалошка метода, метода практичног рада,	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни рад	Техника и технологија за 5 и 6. разред, информатика и рачунарство, математика, биологија.	• повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада; • повеже ергономију са здрављем и комфором људи при употреби техничких средстава; • анализира да ли је коришћење одређене познате технике и технологије у складу са очувањем животне средине; • истражи могућности смањења трошкова	Усмена, тест знања.	Компетенција за целоживотно учење, решавање проблема, сарадња, естетичка компетенција, предузимљивост и предузетничка компетенција

							енергије у домаћинству; • повеже занимања у области производних техника и технологија са сопственим интересовање м;		
Саобраћај	6	- прати излагања и презентацију наставника; - дискусија - поставља питања - коментарише - одговара на питања - помаже вршњацима у решавању проблема (задатака)	- излагање наставне јединице уз видео бим; - задавање задатака за вежбу, - вођење дискусије, - поставља питања, - даје повратне информације ученицима -	Дијалог шка метода, метода практичног рада,	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни рад	Техника и технологија за 5 и 6. разред, информатика и рачунарство, математика, биологија.	• разликује врсте транспортних машина; • повеже подсистеме код возила друмског саобраћаја са њиховом улогом; • провери техничку исправност бицикла; • демонстрира	Усмена , тест знања, практичан рад.	Компетенција за целоживотно учење, рад са подацима и информацијама , дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, естетичка компетенција, предузимљивост и предузетничка компетенција

			коментари шше одговоре и урађене задатке				поступке одржавања бицикла или мопеда;		
Техничка и дигитална писменост	18	- прати излагања и презентацију на ставника; - дискусија - поставља питања - коментарише - одговара на питања - помаже вршњацима у решавању проблема (задатака)	- излагање наставне јединице уз видео бим; - задавање задатака за вежбу, - вођење дискусије, - поставља питања, - даје повратне информаци је ученицима - коментари шше одговоре и урађене задатке	Дијало шка метода, метода практич ног рада,	Фронталн и, индивиду ални, рад у пару, групни рад	Техника и технологија за 5 и 6. разред, информатик а и рачунарств о, математика, српски језик.	- самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање; - користи CAD технологију за креирање техничке документациј е; - образложи предности употребе 3D штампе у изради тродимензио налних модела и макета; - управља	Усмена , тест знања, практи чан рад.	Компетенција за целоживотно учење, рад са подацима и информацијама , дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, естетичка компетенција, предузимљивос т и предузетничка компетенција

							моделима користећи рачунар; • објасни улогу основних компоненти рачунара, таблета, паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја;		
Ресурси и производња	20	- прати излагања и презентацију наставника; - дискусија - поставља питања - коментарише - одговара на питања - помаже вршњацима у решавању проблема (задатака)	- излагање наставне јединице уз видео бим; - задавање задатака за вежбу, - вођење дискусије, - поставља питања, - даје повратне информације ученицима -	Дијалогска метода, практичног рада,	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни рад	Техника и технологија за 5 и 6. разред, информатика и рачунарство, математика, биологија, хемија, физика.	• аргументује значај рационалног коришћења расположивих ресурса на Земљи; • идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује	Усмена, тест знања, практичан рад.	Компетенција за целоживотно учење, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, естетичка компетенција, предузимљивост и предузетничка компетенција

			коментари шше одговоре и урађене задатке				могућност примене; • користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења; • врши операције обrade материјала који се користе у машинству, помоћу одговарајућих алата, прибора и машина и примени одговарајуће мере заштите на раду; • објасни улогу одређених елемената машина и механизама		

							на једноставном примеру; • образложи значај примене савремених машина у машинској индустрији и предности роботизације производних процеса; • објасни основе конструкције робота; • класификује погонске машине – моторе и повеже их са њиховом применом;		
Конструкт орско моделовањ е	22	- прати излагања и презентацију наставника; - дискусија -поставља	- излагање наставне јединице уз видео бим; - задавање задатака	Дијалошка метода, метода практичног	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни	Техника и технологија за 5 и 6. разред, информатика и	• самостално/тимски истражи и реши задати проблем у	Усмена, тест знања, практичан рад.	Компетенција за целоживотно учење, рад са подацима и информацијама, дигитална

		питања -коментарише -одговара на питања -помаже вршњацима у решавању проблема (задатака)	за вежбу, - вођење дискусије, -поставља питања, -даје повратне информаци је ученицима - коментари ше одговоре и урађене задатке	рада,	рад	рачунарств о, математика, биологија, хемија, физика.	оквиру пројекта; • изради производ у складу са принципима безбедности на раду; • тимски представи идеју, потупак израде и производ; • креира рекламу за израђен производ; • врши е- кореспонденци ју у складу са правилима и препорукама са циљем унапређења продаје; • процењује свој рад и рад других на основу постављених критеријума		компетенција, решавање проблема, сарадња, естетичка компетенција, предузимљивос т и предузетничка компетенција.

							(прецизност, педантност и сл.).		

Наставни предмет: Ликовна култура

БРОЈ ЧАСОВА: 1 НЕДЕЉНО/ 36 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета: ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Литература: Ликовна култура за 7. разред, Миливоје Мишко Павловић, Нови Логос, Београд, 2020.

Тема (број часова по теми)	Исходи	Активности		Облик рада	Методе рада	Међупредметне компетенције	Корелација	Начин провере
		ученика	наставника					

1.ПРОС ТОР И КОМПО ЗИЦИЈА (20)	– користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; – изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имажинацију; – обликује композиције примењујући основна знања о пропорцијама и перспективи; – користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад;	-Цртање -Сликање	Ствара пријатан амбијент -Подстиче машту ученицима примерима из сликарства Задаје ученицима задатке за рад, даје објашњења и смернице, упућује ученике ка информацијама о датој теми путем технологије, даје повратне информациј ученицима	-Фронтални, - Рад у пару -Индивидуални	Демонстрација Монолошка Дијалогска Вербална Истраживачка	Решавање проблема, сарадња, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка, одговоран однос према околини и комуникација	Српски језик Музичка култура Математика Историја, Географија Остали предмети у зависности од теме рада	Естетска анализа радова

2.КОМ УНИКА ЦИЈА (11)	– разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха; – уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије; – учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију;	-Колажирање -Сликање -Моделовање	Ствара пријатан амбијент -Подстиче машту ученицима примерима из сликарства. Задаје ученицима задатке за рад, даје објашњења и смернице, упућује ученике ка информацијама о датој теми путем технологије, даје повратне информациј ученицима	-Илустрација -Фронтални -Индивидуални	Демонстрација Монолошка Дијалозна Вербална Истраживачка	Рад с подацима и информацијама , решавање проблема, сарадња, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, комуникација	Српски језик Музичка култура Математика Техника и технологија Историја Географија Остали предмети у зависности од теме рада	Естетска анализа радова

3.УМЕТНОСТ ОКО НАС (5)	– прави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације; – представи своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно; – предлаже идеје за уметничку рециклажу, хуманитарне акције кроз ликовно стваралаштво или обилазак места и установа културе; – разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима.	-Сликање -Лепљење -Резање материјала	Ствара пријатан амбијент -Подстиче машту ученицима примерима из сликарства Задаје ученицима задатке за рад, даје објашњења и смернице, упућује ученике ка информацијама о датој теми путем технологије, даје повратне информациј ученицима	-Рад по природи -Фронтални -Индивидуални -Групни	Демонстрација Монолошка Дијалозна Вербална Истраживачка	Рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, комуникација, одговоран однос према околини, предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Српски језик Музичка култура Математика Техничка и технологија Историја Остали предмети у зависности од теме рада	Естетска анализа радова

Наставни предмет: Музичка култура

БРОЈ ЧАСОВА: 1 НЕДЕЉНО/ 36 ГОДИШЊЕ

Циљ: Циљ учења предмета Музичка култура је да код ученика. развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

ЛИТЕРАТУРА: Музичка култура за - уџбеник за седми разред основне школе – Александра Паладин, Драгана Михајловић- Бокан, Нови Логос, Београд, 2020.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВ А ПО ТЕМИ	АКТИВНОС ТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦИЈ А СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИ МА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
ЧОВЕК И МУЗИКА		Пише, слуша, изводи закључке, одговара на питања, поставља питања, слуша звучне примере или гледа, игра	Прича, пише, поставља питања, одговара на питања, даје инструкције објашњења, инсистира на очигледности, поступности и систематичност и, научној заснованости, свесној активности,	Метода разговора, илустративно – демонстрацио на, дијалошка, слушање аудио примера, хеуристичка, истраживачки рад	Фронтални, индивидуалн и, групни, у паровима	Историја, географија, српски језик и књижевност	повеже различите видове музичког изражавања са друштвено- историјским амбијентом у коме су настали; наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период барока и класицизма;	Провера наведен их садржаја усменим путем и кроз слушање музике.	активно доприноси неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и поштовању основних норми комуникације. уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да

			развијању педантности и правилности,пушта звучне примере на компјутеру цд или снимак композиција				уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у бароку и класицизму; препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; објасни како је музика повезана с другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота); извођачке и техничке могућности инструмената; разликује музичке форме барока и класицизма; идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма; идентификује елементе музике барока и класицизма као инспирацију у		процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке. Помоћу ИКТ-а уме да представи, организује, структурира и форматира информације користећи на ефикасан начин могућности датог ИКТ средства. конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева. Позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људске заједнице; свестан је међусобних утицаја културе, науке, уметности и технологије. повезује уметничка и културна дела са историјским, друштвеним и

							музици савременог доба.		географским контекстом њиховог настанка уме да анализира и критички вреднује уметничка дела која су представници различитих стилова и епоха, као и дела која одступају од карактеристика доминантних праваца.
Музички инструмент и		Пише, слуша, изводи закључке, одговара на питања, поставља питања, слуша звучне примере или гледа , током чега препознаје инструменте	Прича, пише, поставља питања, одговара на питања, даје инструкцији објашњења, инсистира на очигледности, поступности и систематичност и, научној заснованости, свесној активности, развијању педантности и правилности инструмента	Метода разговора, илустративно – демонстрациона, дијалогска, слушање аудио примера, хеуристичка, истраживачки рад.	Индивидуални, фронтални, групни, рад у пару.	Историја, географија, српски језик и књижевност	препозна врсту жичаних инструмента по изгледу и звуку; опише начин добијања тона код жичаних инструмената; препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила.	Провера наведен их садржаја усменим путем и кроз слушање музике.	У ситуацији комуникације, изражава своје ставове, мишљења, осећања, вредности и идентитете на позитиван, конструктиван и аргументован начин како би остварио своје циљеве и проширио разумевање света, других људи и заједница. Користи ИТ за чување, презентацију и основну обраду података. Помоћу ИКТ-а уме да

									представи, организује, структурира и форматира информације користећи на ефикасан начин могућности датог ИКТ средства.
Слушање музике		Пише, слуша, изводи закључке, одговара на питања, поставља питања, слуша звучне примере или гледа , током чега препознаје инструменте	Прича, пише, поставља питања, одговара на питања, даје инструкцијен објашњења, инсистира на очигледности, поступности и систематичност и, научној заснованости, свесној активности, развијању педантности и правилности инструмента	Метода разговора, илустративно демонстрацио на, дијалогска, слушање аудио примера, хеуристичка, истраживачки рад.	Фронтални, индивидуални и, групни, у паровима	Историја, географија, ликовна култура, српски језик и књижевност	препозна врсту жичаних инструмента по изгледу и звуку; препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота); извођачке и техничке могућности инструмента; разликује музичке форме барока и класицизма; идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма	Провера наведен их садржаја усменим путем и кроз слушање музике.	У ситуацији комуникације, изражава своје ставове, мишљења, осећања, вредности и идентитете на позитиван, конструктиван и аргументован начин како би остварио своје циљеве и проширио разумевање света, других људи и заједница. Користи ИТ за чување, презентацију и основну обраду података. Помоћу ИКТ-а уме да представи, организује, структурира и форматира информације

									користећи на ефикасан начин могућности датог ИКТ средства.
Извођење музике		Пише, слуша, изводи закључке, одговара на питања, поставља питања, слуша звучне примере или гледа , током чега препознаје инструменте	Прича, пише, поставља питања, одговара на питања, даје инструкцијеи објашњења, инсистира на очигледности, поступности и систематичност и, научној заснованости, свесној активности, развијању педантности и правилности инструменте.	Метода разговора, илустративно – демонстрацио на, дијалошка, слушање аудио примера, хеуристичка, истраживачки рад.	Фронтални, индивидуални и, групни, у паровима	Историја, географија, ликовна култура,	изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално и у групи; користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; понаша се у складу с правилима музичког бонтонa у различитим музичким приликама; критички просуђује утицај музике на здравље.	Провера наведен их садржаја усменим путем и кроз извођење музике.	Доприноси постизању договора о правилима заједничког рада и придржава их се током заједничког рада. Вреднује алтернативне уметничке форме и изразе (субкултурна дела).
Музичко стваралаштво		Пише, слуша, одговара на питања, поставља питања, компоује	Прича, пише, поставља питања, одговара на питања, даје инструкцијеи објашњења,	Метода разговора, илустративно-демонстрацио на, монолошка, дијалошка,	Фронтални, индивидуални и, групни	Историја, географија, српски језик и књижевност	комуницира у групи импровизијући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; учествује у креирању школских приредби,	Провера наведен их садржаја кроз стварање	Активно доприноси неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и

		– ствара мелодијске и ритмичке целине.	инсистира на очигледности, поступности и систематичност и, научној заснованости, свесној активности, развијању педантности и правилности	игровне активности.			догађаја и пројеката; изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); учествује у школским приредбама и манифестацијама; користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.	музике.	поштовању основних норми комуникације. Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева. Изражава на афирмативан начин свој идентитет и поштује другачије културе и традиције и тако доприноси духу интеркултуралност и. Има изграђене преференције уметничких и културних стилова и користи их за обогаћивање личног искуства Уме да искаже и заступа своје идеје, и да утиче на друге, кроз развој вештине јавног говора, преговарања и решавања

									конфликата

Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање

БРОЈ ЧАСОВА: 3 НЕДЕЉНО/108 ГОДИШЊЕ

Циљеви предмета: Побољшавање узрасних психо физичких способности, корекција психомоторни и физичких одступања, стварање позитивних ставова о значају бриге о свом телу , развијање позитивног односа према другим појединцима или групама, схватање значаја фер- плеја, упознавање са потребом правилне исхране и здравог начина живота кроз стално физичко вежбање и активности.

Тема (назив теме)	Број часова	Активности ученика	Активности наставника	Методе рада	Облици рада	Исходи	Начин праћења	Међу предметне компетенције	Корелација са другим предметима

Физичке способности	5	развијање физичких способности које се континуира но реализује путем вежби обликовања и увежбавање правилног држања тела	Наставник организује наставни процес, прави планове и програме за извођење наставе,про цењује могућности ученика и са проценом прилагођава рад са ученицима према њиховим способности ма,	Дијалогска- вербална . појединачни рад, рад у паровима, групни рад,фронтални рад, демонстрација и комбиновани рад	Обрада, Вежбање, увежбавање,провера, систематизација	Примени једноставне комплексе простих и опште припремних вежби уз помоћ наставника направи план активности .	Посматрање Праћење ангажовања ученика. Белешке Задовољство	Рад са подацима и информацијама: Користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и примењује.	ФИЗИКА: -сила и убрзање (убрзање, отпор средине) ЛИКОВНА КУЛТУРА: -просторно обликовање -правилан и неправилан ритам

		Ученици учествују у мерењу , праћењу физичког развоја и моторичких способности које се спроводи се на почетку и крају школске године, из простора кардиореспираторне издржљивости (процена аеробног капацитета), телесног састава (посебно телесне масноће), мишићне снаге, издржљивости у мишићној снази, гипкости и агилности. Ученици активно	прати активности ученика на часовима, води евиденцију присутности (оправдану или неоправдану одсутност),прати психофизички статус ученика појединачно , уочава промене у психофизичком статусу и предлаже мере за даље поступање,утиче на стварање свести код ученика о потреби и значају упражњавања физичког вежбања у школи и ван ње кроз рекреативне активности , активнимба						ФИЗИКА: - кретање(врсте кретања, брзина, убрзање,гравитација) -сила и убрзање (убрзање, отпор средине Математика : Мерење величина дужи и тежина.

МОТО РИЧКЕ ВЕШТ ИНЕ СПОРТ И СПОРТ СКЕ ДИСЦ ИПЛИ		14	- Усавршавањ е технике спринтерско г трчања и ниског старта. Трчање деоница до 60 m. -Техника штафетног трчања (4 x 60 m); - Усавршавањ е технике истрајног трчања и високог старта; -Скок удаљ техника „увинуће” и предвежбе за корачну технику; -Скок увис опкорачном техником; -Бацања кугле 3 kg девојчице, 4 kg дечаци – бочна техника;	Дијалог ка- вербална . поједина чни рад, рад у паровим а, групни рад,фрон тални рад, демонст рација и комбино вани рад	Обрада, Вежбање, увежбава ње,провер а, сиосистемат изација	Комбинује и користи усвојени ниво и усвојене технике трчања у свакоднев ном животу. -користи усвојене технике бацања. -доводи у везу развој физичких способнос ти са трчањем.		2)Одговорно учешће у демократском друштву: Залаже се за солидарност и учествује у хуманитарним активностима	

		С п о р т с к а г и м н а с т и к а	14	1. Тло (ученице и ученици): -став на шакама, колут напред уз помоћ, -два повезана премета странце упором („звезде”), - предножење м предмет странце упором са окретом за 180 ⁰ до става на једној нози, другом заножити, -колут летећи из места и залетом. -Састав на тлу		Дијало шка- вербал на. поједин ачни рад, рад у парови ма, групни рад, фр онталн и рад, демонс трација и комбин овани рад	Обрада, Вежбање, увежбава ње, провер а, сиосистемат изација	доводи у везу развој физичк их способн ости са доводи у везу развој физичк их способн ости са гимнаљ стички м вежбама		3) Естетичка компетенција: Показује осетљивост за естетску димензију у свакодневном животу и има критички однос према употреби и злоупотреби естетике.	

			комбинован од вежби из петог, шестог и усвојених вежби из седмог разреда. За ученице унети вежбе из ритмике (види вежбе на греди). -став на шакама, колут напред, -залетом прамет странце упором са окретом за 180° до става на једној нози и припремне вежбе за рондат.								

			2. Прескок (ученице и ученици): коњ у ширину висине 110 цм (уз квалитетну даску висина коња 120 цм): -згрчка и разношка – усавршавањ е фазе првог и фазе другог лета. коњ у ширину (120 за ученце и 125 см за ученике); -припремне вежбе за прескоке са заножењем.							

			4. Вратило -дочелно вратило: упор предњи, премаах одножно десном, премах одножно левом — нагласити упор стражњи, -дохватно вратило: из упора предњег саскок подметно, -доскочно вратило: њихање у вису предњем са повећавање м амплитуде, у зањиху саскок. -							

			комбинациј а: узмак из виса стојећег, ковртљај назад у упору, саскок из упора предњег замахом ногама уназад (зањихом) до става на тлу. 9. Греда Веж бе прво научити на тлу, шведској клупи и ниској греди и на крају на високој греди. -ниска греда - поновити и допунити							

			садржаје из претходног разреда (ниска греда): -боком поред греде; суножним одскоком наскок на греду суножно (једна нога мало испред друге), -различити начини ходања: у успону, са згрченим предножењем, са заножењем, са одножењем, са високим предножењем, -окрет у успону на средини								

			греде; -суножним одскоком скок пружено и доскок на једну ногу, друга је у предножењу , -вага претклоном и заножењем, -саскок згрчено.							

		Олбојка	1 -основни положај – техника одигравања лопте прстима, -основни положај – техника одигравања лопте „чекићем“, -игра преко мреже у три контакта – прстима и „чекићем“, -доњи (школски) сервис, -техника смечирања у олакшаним условима (нижа мрежа, подбацивање лопте и сл.), - индивидуални блок, -горњи сервис, -елементи олбојкашке				Познаје правила игре и правилно изводи елементе технике одбојке, активан у игри у одељењу и школској екипи, суди по пропозицијама, схвата значај одбојке као слободне ваннаставне активности и и користи игру одбојке у слободно време као свој избор рекреације.		4)Комуникација Ученик користи на одговарајући и креативан начин језик и стил комуникације који су специфични за поједине научне, техничке и уметничке дисциплине. 6) Одговоран однос према здрављу: Бира стил живота имајући на уму добре стране и ризике тог избора (нпр. активно бављење спортом, вегетаријанска исхрана). - Уме да пружи прву помоћ. 9) Решавање проблема: Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације. 10) Сарадња: Допринос и постизању договора о правилима заједничког рада и придржава их се током заједничког рада	

				10 -Са ученицима поновити усвојене елементе технике и тактике. -Примена усвојених елемената у диригованој и ситуационој игри. -Игра уз примену правила.	Дијалог ка-вербална . појединачни рад, рад у паровима, групни рад, фронтални рад, демонстрација и комбиновани рад	Обрада, Вежбање, увежбавање, провера, сиистематизација	Познаје правила игре, правилно изводи елементе технике .Суди по правилима и учествује у организацијама спортских сусрета.			

				10 -Са ученицима поновити усвојене елементе технике и тактике. -Примена усвојених елемената у диригованој и ситуационој игри. -Игра уз примену правила.	Дијалог ка-вербална . појединачни рад, рад у паровима, групни рад, фронтални рад, демонстрација и комбиновани рад	Обрада, Вежбање, увежбавање, провера, сиистематизација	Познаје правила игре, правилно изводи елементе технике .Суди по правилима и учествује у организацијама спортских сусрета.			

							Обрада, Вежбање, увежбава ње,провер а, сиосистемат изација	Познаје правила игре, правилно изводи елементе технике .Суди по правилим а и учествује у организац ијама спортских сусрета.			

				10	Са учени цима понов ити усвоје не основ не елеме нте техни ке и такти ке и реали зоват и неке од навед ених елеме ната, као и њихо ву приме ну у дириг овано ј игри и игри уз приме ну		Дијалош ка- вербална . поједина чни рад, рад у паровим а, групни рад,фрон тални рад, демонст рација и комбино вани рад							

	Плес и ритмика			4	Усавршити коло из краја у коме се школа налази, усвојено у предходном разреду -Бечки Валцер – мешовити парови.		Дијалог ка-вербална . појединачни рад, рад у паровима, групни рад, фронтални рад, демонстрација и комбиновани рад	Обрада, Вежбање, увежбавање, проvera, сиистематизација	Познаје игре свог краја , игра их и укључује се у организацију ширења музичке културе и навика кроз плес и народна кола.				
	Пливање			10	-Вежбе дисања, рад ногу, пловак, одржавање у месту, завеслаји (краул и леђни краул), техника прсног пливања, скок на главу и изрон.		Дијалог ка-вербална . појединачни рад, рад у паровима, групни рад, фронтални рад, демонстрација и комбиновани рад	Обрада, Вежбање, увежбавање, проvera, сиистематизација	Познаје све технике пливања, бави се активно или рекреативно пливањем и осталим активностима на води				

				Пливање техником краула или леђног краула;Пливање 25 m на време одабраном техником;Роњење по дужини у складу са способностима ученика до 10 m;								
	Пол игони		5	Наставник након једне или више обрађених наставних тема може реализовати полигон у складу са усвојеним моторичким садржајима		Дијалог ка- вербална . појединачни рад, рад у паровима, групни рад, фронтални рад, демонстрација и комбино	Обрада, Вежбање, увежбавање,провера, сиистематизација	Кроз полигонска такмичења упражњава више облика кретања, има развијени такмичарски и спортски и фер:плеј дух.				

				из: -спортских игара; - гимнастике и -полигон са препрекама који садржи: колутања и пузања, провлачењ а, промене правца, савладавањ а препреке одбочком, прескакања препрека увис и удаљ, прелажење високе греде, узмак на вратилу, пењање на шведске лестве и саскок,		вани рад						

				пењање уз шипку или конопац								
ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	Физичко вежбање и спорт			Ослобођеним ученицима треба пружити могућност да: -суде, воде статистику, региструју резултат или прате ниво активности ученика на часу или школском такмичењу, -направе едукативни постер или електронску презентацију, припреме репортажу		Дијалош ка-вербална . појединачни рад, рад у паровима, групни рад,фронтални рад, демонстрација и комбиновани рад	Обрада, Вежбање, увежбавање,провера, сиистематизација	Зна дефиницију спорта и активности, њихо поделу и значај за психофизички развој.				
	Здравствено васпитање					Дијалош ка-вербална . појединачни рад, рад у паровима, групни рад,фронтални рад, демонст	Обрада, Вежбање, увежбавање,провера, сиистематизација	Користи спорт као средство за јачање својих способности,указује и другима на значај спорта. Препознаје повреде и реагује у	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА ФИЗИЧКО ВЕЖБАЊЕ И СПОРТ - користи основну терминологију вежбања - поштује правила понашања у и			

				са спортског догађаја, -прате и евидентира ју активност ученика на часу уз помоћ наставника и на други начин помажу у организаци ји часовних, ваннаставн их и ваншколск их активности .		рација и комбино вани рад		складу са својим предзнање м и могућности ма реаговања. Зна да у складу са особености ма неких болесних или патолошких стања одреди сопствене могућности и користи зе спортским активности ма у складу са тим.	на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манифестација ма - примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормам				
				1 0 8									

Наставни предмет: Физика

БРОЈ ЧАСОВА: 2 НЕДЕЉНО/ 72 ГОДИШЊЕ

➤ **Циљ учења предмета Физике** јесте да сви ученици:

- Стекну базичну језичку и научну писменост;
- Оспособе се да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама;
- Образложе своје мишљење у оквиру дискусије;
- Упознају природне појаве и основне природне законе и њихову примену у свакодневном животу;
- Развију мотивисаност за учење и напредују ка достизању одговарајућих стандарда.

➤ **Планирани број часова по темама и време реализације:**

Редни број и назив наставне области/ теме	Број часова	Број часова за лаб. вежбе	Укупан број часова за наставну област/тему	Време реализације теме
1. Сила и кретање	22	3	25	септембар, октобар, новембар
2. Кретање тело под дејством силе теже. Силе трења	10	2	12	децембар, јануар
3. Равнотежа тела	10	1	11	фебруар, март
4. Механички рад и енергија. Снага	13	2	15	април, мај
5. Топлотне појаве	8	1	9	мај, јун
	63	9	72	

➤ **Садржаји програма наставе и учења:**

Тема	Садржај
Сила и кретање	Сила као узрок промене брзине тела. Појам убрзања. Успостављање везе између силе, масе тела и убрзања. Други Њутнов закон. Динамичко мерење силе. Међусобно деловање два тела – силе акције и реакције. Трећи Њутнов закон. Примери Равномерно променљиво праволинијско кретање. Интензитет, правац и смер брзине и убрзања. Тренутна и средња брзина тела. Зависност брзине и пута од времена при равномерно променљивом праволинијском кретању. Графичко представљање зависности брзине тела од времена код равномерно променљивог праволинијског кретања. <u>Демонстрациони огледи:</u> – Илустровање инерције тела помоћу папира и тега. – Кретање куглице низ Галилејев жљеб. – Кретање тела под дејством сталне силе. – Мерење силе динамометром. – Илустровање закона акције и реакције помоћу динамометара и колица, колица са опругом и других огледа (реактивно кретање балона и пластичне боце). Лабораторијске вежбе 1. Одређивање сталног убрзања при кретању куглице низ жљеб. 2. Провера Другог Њутновог закона помоћу покретног тела (коллица) или помоћу Атвудове машине.
Кретање тела под дејством силе теже. Силе трења	Убрзање при кретању тела под дејством силе теже. Галилејев оглед. Слободно падање тела, бестежинско стање. Хитац навише и хитац наниже. Силе трења и силе отпора средине (трење мировања, клизања и котрљања). Утицај ових сила на кретање тела. <u>Демонстрациони огледи:</u> – Слободно падање тела различитих облика и маса (Њутнова цев, слободан пад везаних новчића...). – Падање тела у разним срединама. – Бестежинско стање тела (огледи са динамометром, с два тега и папиром између њих, са пластичном чашом која има отвор на дну и напуњена је водом). – Трење на столу, косој подлози и сл.

	– Мерење силе трења помоћу динамометра. Лабораторијске вежбе 1. Одређивање убрзања тела које слободно пада. 2. Одређивање коефицијента трења клизања.
Равнотежа тела	Деловање две силе на тело, појам резултујуће силе кроз различите примере слагања сила. Разлагање сила. Појам и врсте равнотеже тела. Полуга, момент силе. Равнотежа полуге и њена примена. Сила потиска у течности и гасу. Архимедов закон и његова примена. Пливање и тоњење тела. <u>Демонстрациони огледи:</u> – Врсте равнотеже помоћу лењира или штапа. – Равнотежа полуге. – Услови пливања тела (тегови и стаклена посуда на води, Картезијански гњурац, суво грождје у минералној води, свеже јаје у води и воденом раствору соли, мандарина са кором и без коре у води, пливање коцке леда на води...). Лабораторијска вежба 1. Одређивање густине чврстог тела применом Архимедовог закона.
Механички рад и енергија. Снага	Механички рад. Рад силе. Рад силе теже и силе трења. Квалитативно увођење појма механичке енергије тела. Кинетичка енергија тела. Потенцијална енергија. Гравитациона потенцијална енергија тела. Веза између промене механичке енергије тела и извршеног рада. Закон о одржању механичке енергије. Снага. Коефицијент корисног дејства. <u>Демонстрациони огледи:</u> – Илустровање рада утрошеног на савладавање силе трења при клизању тела по различитим подлогама, уз коришћење динамометра. – Коришћење потенцијалне енергије воде или енергије надуваног балона за вршење механичког рада. – Примери механичке енергије тела. Закон о одржању механичке енергије (Галилејев жљеб; математичко клатно; тег са опругом) Лабораторијске вежбе 1. Одређивање рада силе под чијим дејством се тело креће по различитим подлогама. 2. Провера закона одржања механичке енергије помоћу количца.
Топлотне појаве	Честични састав супстанције: молекули и њихово хаотично кретање. Топлотно ширење тела. Појам и мерење температуре. Унутрашња енергија и температура. Количина топлоте. Специфични топлотни капацитет. Топлотна равнотежа. Агрегатна стања супстанције. <u>Демонстрациони огледи:</u>

	– Дифузија и Брауново кретање. – Ширење чврстих тела, течности и гасова (надувани балон на стакленој посуди - флаши и две посуде са хладном и топлом водом, Гравесандов прстен, издужење жице, капилара...). Лабораторијска вежба 1. Мерење температуре мешавине топле и хладне воде после успостављања топлотне равнотеже.

➤ **Кључни појмови садржаја:** кретање, сила, убрзање, Њутнови закони, сила теже, трење, равнотежа тела, механички рад, енергија, снага, топлотне појве, температура

➤ **План остваривања исхода по темама**

Исходи	Сила и кретање	Кретање тела под дејством силе теже	Равнотежа тела	Механички рад и енергија. Снага	Топлотне појаве
<i>По завршетку седмог разреда ученик ће бити у стању да:</i>					
Разликује скаларне и векторске физичке величине.	+	+	+	+	+
Користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички.	+	+	+	+	+
Анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијских кретања са сталним убрзањем.	+	+			
Примени Њутнове законе динамике на кретање тела из окружења.	+	+	+	+	
Покаже од чега зависи сила трења и на основу тога процени како може променити њено		+		+	

деловање.					
Демонстрира појаве: инерције тела, убрзаног кретања, кретање тела под дејством сталне силе, силе трења и сила акције и реакције на примерима из окружења.	+	+			
Самостално изведе експеримент из области кинематике и динамике (Атвудова машина, колица са теговима...), прикупи податке мерењем, одреди тражену физичку величину и објасни резултате експеримента.	+	+			
Покаже врсте и услове равнотеже чврстих тела.			+		
Наводи примере простих машина које се користе у свакодневном животу.			+		
Прикаже како сила потиска утиче на понашање тела потопљених у течност и наведе услове пливања тела на води.			+		
Повеже појмове механички рад, енергија и снага и израчуна рад силе теже и рад силе трења.				+	
Разликује кинетичку и потенцијалну енергију тела и повеже њихове промене са извршеним радом.				+	
Демонстрира важење закона одржања енергије на примерима из окружења.				+	
Решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (кинematика и динамика кретања тела, трење, равнотежа полуге, сила потиска, закони одржања...).	+	+	+	+	+
Разликује појмове температуре и количине топлоте и прикаже различите механизме преноса топлоте са једног тела на друго.					+
Анализира промене стања тела (димензија, запремине и агрегатног стања) приликом грејања или хлађења.					+
Наведе методе добијања топлотне енергије и укаже на примере њеног рационалног коришћења.					+

- **Преглед међупредметних компетенција чије се развијање планира кроз реализацију наставе и учења предмета физика у седмом разреду по темама**

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ТЕМА				
	Сила и кретање	Кретање тела под дејством силе теже	Равнотежа тела	Механички рад и енергија. Снага	Топлотне појаве
Компетенција за учење	+	+	+	+	+
Одговорно учешће у демократском друштву					
Естетичка компетенција	+		+		
Комуникација	+	+	+	+	+
Одговоран однос према околини					+
Одговоран однос према здрављу				+	
Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	+	+	+	+	+
Рад са подацима и информацијама	+	+	+	+	+
Решавање проблема	+	+	+	+	+
Сарадња	+	+	+	+	+
Дигитална компетенција	+	+	+	+	+

➤ Преглед стандарда постигнућа ученикачије се остваривање планира кроз реализацију наставе и учењапредмета физика у седмом разреду

Области: Силе; Кретање; Мерење; Енергија и топлота; Математичке основе физике и Експеримент.

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме:

Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво

<u>1.1. СИЛЕ</u> ФИ.1.1.1. уме да препозна гравитациону силу и силу трења које делују на тела која мирују или се крећу равномерно <u>1.2. КРЕТАЊЕ</u> ФИ.1.2.1. уме да препозна врсту кретања према облику путање ФИ.1.2.2. уме да препозна равномерно кретање ФИ.1.2.3. уме да израчуна средњу брзину, пређени пут или протекло време ако су му познате друге две величине <u>1.4. МЕРЕЊЕ</u> ФИ.1.4.1. уме да чита мерну скалу и зна да одреди вредност најмањег подеока ФИ.1.4.2. уме да препозна мерила и инструменте за мерење дужине, масе, запремине, температуре и времена ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време ФИ.1.4.4. уме да препозна јединице за брзину ФИ.1.4.5. зна основна правила мерења, нпр. нула ваге, хоризонтални положај, затегнута	<u>2.1. СИЛЕ</u> ФИ.2.1.1. уме да препозна еластичну силу, силу потиска и особине инерције ФИ.2.1.2. зна основне особине гравитационе и еластичне силе, и силе потиска ФИ.2.1.3. уме да препозна када је полуга у стању равнотеже ФИ.2.1.4. разуме како односи сила утичу на врсту кретања ФИ.2.1.5. разуме и примењује концепт густине ФИ.2.1.6. зна да хидростатички притисак зависи од висине стуба флуида <u>2.2. КРЕТАЊЕ</u> ФИ.2.2.1. уме да препозна убрзано кретање <u>2.4. МЕРЕЊЕ</u> ФИ.2.4.1. уме да користи важније изведене јединице SI и зна њихове ознаке ФИ.2.4.2. уме да препозна дозвољене јединице мере изван SI, нпр. литар или тону ФИ.2.4.3. уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне јединице у другу,	<u>3.1. СИЛЕ</u> ФИ.3.1.1. разуме и примењује услове равнотеже полуге ФИ.3.1.2. зна какав је однос сила које делују на тело које мирује или се равномерно креће <u>3.2. КРЕТАЊЕ</u> ФИ.3.2.1. уме да примени односе између физичких величина које описују равномерно променљиво праволинијско кретање <u>3.4. МЕРЕЊЕ</u> ФИ.3.4.1. уме да претвара јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице SI система ФИ.3.4.3. зна шта је грешка мерења <u>3.6. ЕНЕРГИЈА И ТОПЛОТА</u> ФИ.3.5.1. разуме да се укупна механичка енергија тела при слободном паду одржава ФИ.3.5.2. уме да препозна карактеристичне процесе и термине који описују промене агрегатних стања <u>3.7. ЕКСПЕРИМЕНТ</u> ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата

мерна трака ФИ.1.4.6. зна да мери дужину, масу, запремину, температуру и време <u>1.5. ЕНЕРГИЈА И ТОПЛОТА</u> ФИ.1.5.1. зна да агрегатно стање тела зависи од његове температуре ФИ.1.5.2. уме да препозна да се механичким радом може мењати температура тела <u>1.7. ЕКСПЕРИМЕНТ</u> ФИ.1.7.1. поседује мануелне способности потребне за рад у лабораторији ФИ.1.7.2. уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији	нпр. километре у метре ФИ.2.4.4. зна када мерења понављамо више пута <u>2.5. ЕНЕРГИЈА И ТОПЛОТА</u> ФИ.2.5.1. зна да кинетичка и потенцијална енергија зависе од брзине, односно висине на којој се тело налази ФИ.2.5.3. уме да препозна појмове рада и снаге ФИ.2.5.4. зна да унутрашња енергија зависи од температуре ФИ.2.5.5. зна да запремина тела зависи од температуре <u>2.6. МАТЕМАТИЧКЕ ОСНОВЕ ФИЗИКЕ</u> ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр. директну и обрнуту пропорционалност ФИ.2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина <u>2.7. ЕКСПЕРИМЕНТ</u> ФИ.2.7.1. уме табеларно и графички	мерења ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом

	да прикаже резултате посматрања или мерења ФИ.2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата ФИ.2.7.3. уме да реализује експеримент по упутству	

➤ **Начин и поступци остваривања наставе и учења**

Препоручени садржаји наставе оријентисане на исходе заседми разред приказани су у форми која задовољава основне методске захтеве наставе Физике:

- Поступност (од једноставног ка сложеном) при упознавању нових појмова и формулисању закона.
- Очигледност при излагању наставних садржаја (уз сваку тематску целину предвиђено је више демонстрационих огледа, а у недостатку наставних средстава могуће је користити и симулације).
- Повезаност наставних садржаја са појавама у свакодневном животу.

Програмски садржаји на основу исхода могу се реализовати на следеће начине:

1. Излагањем садржаја теме уз одговарајуће демонстрационе огледе:

Како уз сваку тематску целину иду демонстрациони огледи, ученици ће спонтано пратити ток посматране појаве, а на наставнику је да наведе ученика да својим речима, на основу сопственог расуђивања, опише појаву коју посматра. После тога, наставник, користећи прецизни језик физике, дефинише нове појмове (величине) и речима формулише закон појаве. Када се прође кроз све етапе у излагању садржаја теме (оглед, учеников опис појаве, дефинисање појмова и формулисање закона), прелази се, ако је могуће, на презентовање закона у математичкој форми.

2. Решавањем квалитативних и квантитативних проблема као и проблем-ситуација:

При решавању квантитативних (рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме, решавање задатака одвија се кроз три етапе: физичка анализа задатка, математичко израчунавање и дискусија резултата. У првој етапи уочавају се физичке појаве на које се односи задатак, а затим се набрајају и речима исказују закони по којима се појаве одвијају. У другој етапи се, на основу математичке форме закона, израчунава вредност тражене величине. У трећој етапи тражи се физичко тумачење добијеног резултата. У циљу развијања природно-научне писмености наставник инсистира на систематском коришћењу јединица мере физичких величина SI (међународни систем јединица).

3. Лабораторијским вежбама:

Лабораторијске вежбе чине саставни део редовне наставе и организују се на следећи начин: ученици сваког одељења деле се у две групе, тако да свака група има свој термин за лабораторијску вежбу. Опрема за сваку лабораторијску вежбу умножена је у више комплета, тако да наједној вежби (радном месту) може да ради два до три ученика. Час експерименталних вежби састоји се из: уводног дела, мерења и записивања података добијених мерењима, анализе и дискусије добијених резултата, извођења закључака.

У уводном делу часа наставник:

- обнавља делове градива који су обрађени на часовима предавања, односе се на дату вежбу (дефиниција величине која се одређује и метод који се користи да би се величина одредила),
- обраћа пажњу на чињеницу да свако мерење прати одговарајућа грешка и указује на њене могуће изворе,
- упознаје ученике с мерним инструментима и обучава их да пажљиво рукују лабораторијским инвентаром,
- указује ученицима на мере предострожности, којих се морају придржавати ради сопствене сигурности.

Док ученици врше мерења, наставник активно прати њихов рад, дискретно их надгледа и, кад затреба, објашњава им и помаже. При уношењу резултата мерења у ћачку свеску, процену грешке треба вршити само за директно мерене величине, а не и за величине које се посредно одређују.

4. Другим начинима рада који доприносе бољем разумевању садржаја теме, остваривању исхода и развијању предметних и међупредметних компетенција (радионице, пројектна настава, истраживачки задаци, вршњачко учење, домаћи задаци...):

- При одабиру домаћих задатака наставник треба да води рачуна о нивоу сложености задатака, али и о њиховој мотивационој функцији. С обзиром на то да кроз израду домаћег задатка ученици проверавају степен разумевања усвојеног садржаја, коректност урађеног задатог домаћег задатка треба да буде проверена на наредном часу.

- Пројектна настава, као један од облика рада, обухвата припрему, израду пројекта, презентацију и дискусију. Пројекат изводе ученици по групама уз асистенцију наставника. Овакав начин рада подразумева активно учешће сваког ученика у групи у оквиру прикупљања података, извођење експеримената, мерења, обраде резултата, припрема презентације и презентовање. Резултат оваквог начина рада је активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање.
- Планирана се пројектна настава у областима: Сила и кретање; Кретање тела под дејством силе теже. Силе трења; Равнотежа тела; Механички рад и енергија. Снага.
- Планиранису истраживачки домаћи задаци, на примеру области Механички рад, енергија, Снага: „Енергетска вредност дневног уноса хране“ и у оквиру области Топлотне појаве „Климатске промене“.
- Подстицање вршњачког учења у различитим фазама наставе и учења, посебно кроз пројектну наставу, рад на истраживачким задацима, приликом међусобног процењивања постигнућа ученика, током реализације радионица, укључивањем ученика у ваннаставне активности промоције и популаризације природних наука...
- Планирани су различити типови домаћих задатака (класични – квалитативни и квантитативни задаци, практични, истраживачки, уз употребу ИКТ-а), при чему наставник води рачунао нивоу сложености задатака, али и о њиховој мотивационој функцији. С обзиром да кроз израду домаћег задатка ученици проверавају степен разумевања усвојеног садржаја, коректност урађеног домаћег задатка биће проверена на наредном часу.

5. Систематским праћењем рада сваког ученика:

Наставник је дужан да континуирано прати рад сваког ученика кроз проверу његових усвојених знања, стечених путем организовања различитих облика наставе. Такође је у обавези да уредно води евиденцију о раду и напредовању сваког ученика. Оцењивање ученика само на основу резултата које је он постигао при реализацији само једног облика наставе није добро. Неопходно је да наставник од ученика не тражи само формално знање већ да га подстиче на размишљање и логичко закључивање. Ученик се кроз усмене одговоре навикава да користи прецизну терминологију и развија способност да своје мисли јасно формулише.

Будући да је програм, како по садржају, тако и по обиму, прилагођен психофизичким могућностима ученика седмог разреда, сталним обнављањем најважнијих делова из целокупног градива постиже се да стечено знање буде трајније и да ученик боље уочава повезаност разних области физике.

6. *Остваривањем међупредметне корелације:*

Реализовање наставе и учења физике у различитим темама уз успостављање међупредметне корелације са следећим предметима: математика, географија, биологија, хемија, информатика, техника и технологија, физичко васпитање.

➤ **Начин и поступци праћења и вредновања наставе и учења**

У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују сеостварени ниво постигнућа и напредовање током процеса учења. Да би вредновање билообјективно, потребноје да буде усклађено са принципимаоцењивања (Правилник ооцењивању у основној школи из 2019. године).

Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених наоснову свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби.

Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу **усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина**, као и **вредновањемучешћа и продуката пројектне наставе**. Наставник треба даомогући ученицима да искажу сопствена размишљањао неким физичким појавама и да тоадекватно вреднује.

На почетку школске године, потребноје спровести **иницијални тест**. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.

➤ **Начини прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:**

У складу са утврђеним потребама извршити индивидуализацију наставе и обезбедити додатну образовну подршку:

- Просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива и прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања...);
- Коришћење вршњачке подршке и помоћи у остваривању прилагођених исхода и развијању компетенција;
- Размена искустава и сарадња са члановима одговарајућих стручних већа и тимова и Школи.

Напомена: Школа не поседује одговарајући кабинет за предмет физика, па се одређене наставне јединице реализују уз помоћ постојећих наставних средстава;

Наставни предмет: Физика (допунска настава)

Циљ *допунске наставе* је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм наставе и учења у седмом разреду.

Оријентациони број часова допунске наставе по темама:

Редни број и назив наставне теме	Укупан број часова за наставну тему	Време реализације
1. Сила и кретање	3	септембар, октобар, новембар
2. Кретање тело под дејством силе теже. Силе трења	2	децембар, јануар
3. Равнотежа тела	2	фебруар, март
4. Механички рад и енергија. Снага	3	април, мај
5. Топлотне појаве	1	мај, јун

Дати број часова допунске наставе је оријентациони и зависи од потреба ученика и може варирати.

Активности ученика на часовима допунске наставе су умерене на остваривање следећих исхода:

Наставна тема	Исходи <i>Ученик/ученица ће бити у стању да:</i>
Сила и кретање	- разликује кретање према облику путање; - разликује кретања према промени брзине;

	• разликује убрзано од успореног кретања; • препозна ознаке физичких величина (време, пређени пут, маса, брзина, сила, убрзање); • изрази физичке величине (време, пређени пут, маса, брзина, сила, убрзање) у одговарајућим мерним јединицама; • препозна мерила и мерне уређаје за мерење дужине, времена, масе, силе.
Кретање тело под дејством силе теже. Силе трења	• препозна ознаке физичких величина (време, пређени пут, брзина, сила, гравитационо убрзање); • изрази физичке величине (време, пређени пут, брзина, сила, гравитационо убрзање) у одговарајућим мерним јединицама; • препозна мерила и мерне уређаје за мерење дужине, времена, силе; • одреди вредност најмањег подеока мерног инструмента; • мери тежину тела; • препозна деловање гравитационе силе, силе трења и силе отпора средине; • демонстрирање утицаја трења и отпора средине на кретање тела.
Равнотежа тела	• зна да је сила узрок промене стања тела; • препозна деловање гравитационе силе; • препозна деловање силе потиска у течности; • одреди вредност најмањег подеока мерног инструмента; • мери тежину тела.
Механички рад и енергија. Снага	• препозна ознаке физичких величина (пређени пут, сила, маса, рад, енергија, снага); • изрази физичке величине (пређени пут, сила, маса, рад, енергија, снага) у одговарајућим мерним јединицама
Топлотне појаве	• препозна мерни инструмент за мерење температуре; • процени вредности најмањег подеока код мерног инструмента; • изражавање температуру у одговарајућим мерним јединицама;

	• мери температуру

Активности ученика на часовима допунске наставе су умерене на остваривање следећих стандарда:

Наставна тема	Стандарди
Сила и кретање	ФИ.1.2.1. уме да препозна врсту кретања према облику путање ФИ.1.2.2. уме да препозна равномерно кретање ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу и време ФИ.1.4.4. уме да препозна јединице за брзину
Кретање тело под дејством силе теже. Силе трења	ФИ.1.1.1. уме да препозна гравитациону силу и силу трења које делују на тела која мирују или се крећу равномерно ФИ.1.2.1. уме да препозна врсту кретања према облику путање ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу и време ФИ.1.4.4. уме да препозна јединице за брзину
Равнотежа тела	ФИ.1.1.1. уме да препозна гравитациону силу која делује на тела која мирују или се крећу равномерно
Механички рад и енергија. Снага	ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу и време
Топлотне појаве	ФИ.1.4.1. уме да чита мерну скалу и зна да одреди вредност најмањег подеока ФИ.1.4.2. уме да препозна инструменте за мерење температуре ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за температуру ФИ.1.4.6. зна да мери температуру ФИ.1.5.1. зна да агрегатно стање тела зависи од његове температуре ФИ.1.5.2. уме да препозна да се механичким радом може мењати температура тела

Наставни предмет: Физика (додатна настава)

Додатни рад обухвата садржаје, који се надовезују на програм редовне наставе, али се односе на сложеније физичке појаве или на појаве за које су ученици показали посебан интерес. Додатни рад обухвата припрему за такмичење и/или активности у складу са утврђеним интересовањима ученика.

Оријентациони број часова додатног рада по темама:

Редни број и назив наставне теме	Укупан број часова за наставну тему	Време реализације
1. Сила и кретање	3	септембар, октобар, новембар
2. Кретање тело под дејством силе теже. Силе трења	2	децембар, јануар
3. Равнотежа тела	2	фебруар, март
4. Механички рад и енергија. Снага	3	април, мај
5. Топлотне појаве	1	мај, јун

Наставни предмет: Хемија

БРОЈ ЧАСОВА: 2 НЕДЕЉНО/ 72 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета: Да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лаб.посуђем,прибором и супстанцама,да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања,да развија способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу и тимски рад и одговоран однос према себи и другима у животној средини.

Стандарди:ХЕ.1.1.1,ХЕ.1.1.2,ХЕ.1.1.3,
ХЕ.1.1.4,ХЕ.1.1.8,ХЕ.1.1.9,ХЕ.1.1.10,ХЕ.1.1.12,ХЕ.1.6.2,ХЕ.1.6.1,ХЕ.1.2.1,ХЕ.1.2.2,ХЕ.1.2.3,ХЕ.1.2.3,ХЕ.2.1.2,ХЕ.2.6.3,ХЕ.2.6.2,ХЕ.2.1.4,ХЕ.2.1.10,
ХЕ3.1.1, ХЕ.3.1.2,ХЕ.3.1.8,ХЕ.3.6.4,ХЕ.3.1.4,ХЕ.3.1.4,ХЕ.3.1.9

Литература: Хемија, уџбеник за седми разред основне школе, Миомир Ранђеловић, Мирјана Марковић, Бигз, 2020.
Хемија, радна свеска са збирком задатака за седми разред основне школе, Миомир Ранђеловић, Мирјана Марковић, Бигз, 2020.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМА И	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ И РАДА	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
Хемија као експериментална наука	3+2	Учи правила понашања у лабораторији, активно учествује, бележи резултате, дискутује, врши мерење запремине, масе,	Презентује правила понашања у хем.лабораторији, поспешује самосталан рад, подстиче ученике на дискусију резултата	дијалогска, демонстрациона, експериментална	тимски, у паровима	Физика, биологија, математика	Ученик ће бити у стању да: идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама, правилно рукује лаб.посуђем, прибором, супстанцама и	Усмено	Комуникативна компетенција, компетенција за учење

		температуре					показује одговоран однос према здрављу, експериментално испита, опише, објасни физичка и хемијска својства супстанци		
Хемијска лабораторија	7+3	Поставља питања, бележи, дискутује, врши мерење, препознаје физичке и хемијске промене у свакодневном окружењу, прати ток реакције	Поспешује самосталан рад, подстиче ученике да постављају питања, проналази примере из свакодневног живота, буди креативност код ученика	Демонстративна, дијалогска, експериментална	Тимски, у паровима	Биологија, физика, математика	Ученик ће бити у стању да: правилно рукује лаб. посуђем, прибором, супстанцама, налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију, повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневном животу	усмено, писмено	Комуникативна компетенција, компетенција за уцење, дигитална
Атоми и хемијски елементи	10+1	Слуша, записује, поставља питања, препознаје примере физичких и хемијских промена у свакодневном окружењу	Објашњава, подстиче ученике да постављају питања, одговара на питања ученика	Монолошка, илустрована	Фронтални	Биологија, физика	Ученик ће бити у стању да: представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хем. симбола, формула повезује распоред електрона у атому	усмена, писмена	Комуникативна, компетенција за учење, дигитална компетенција

							разликује хем елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула		
Молекул и елемената и једињења, јони и јонска једињења	9+1	Активно учествује (бележи, поставља питања, дискутује),	Објашњава које честице изграђују атом, буди креативност код ученика, развија хемијску писменост	дијалогска, илустративна	фронтални	Биологија физика	Ученик ће бити у стању да: представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула	Усмена и писмена	комуникативна компетенција, компетенција за учење
Хомогене и хетерогене смесе	11+2	Отворено и радознано поставља питања, препознаје физичке и хемијске промене у свакодневном окружењу, прати ток реакције, закључује шта је засићен, незасићен раствор, израчунава процентни састав раствора	Поспешује самосталан рад учења, подстиче ученике на дискусију резултата, одговара на питања	дијалогска	фронтални, тимски	Математика, физика	Ученик ће бити у стању да објашњава процес растварања супстанци и квантитативно значење растворљивости супстанце изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квали. и кванти. значење:	усмено, писмено	Комуникативна, компетенција за учење, дигитална
Хемијске реакције и хемијске	8+1	Слуша, записује, поставља питања	Објашњава, координира, поспешује самосталан	дијалогска	фронтални, у пару	Математика	Ученик ће бити у стању да: напише једначине хемијских реакција	Усмено, писмено	Комуникативна, компетенција за учење

једначин е			рад учења						
Израчуна вања у хемији	12+ 1	Слуша,самостал но израчунава	Објашњава, развија код ученика партнерски однос,кроз групни рад и рад у пару	дијалошка	фронта лни,рад у парови ма	Математика	Ученик ће бити у стању да: квантитативно тумачи хемијске симболе,формуле користећи појмове Mr,Ar,n,M	Усмено, писмено	Комуникативна, компетенција за уцење
Водоник и кисеоник и њихова једињењ а; соли	12+ 1	Успешно пише формуле одговарајућих оксида, развија хемијску писменост, самостално закључују, критички размишља и доноси закључке,успеш но повезује пређашње знање из биологије	Сугерише ученике да повезују теоријско и практично знање,детаљн о објашњава писање формула,указуј е на велику примену кисеоника у свакодневном животу	Дијалошка	Фронта лни,у парови ма	Биологија	Ученик ће бити у стању да: објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника разликује оксида,киселине,хи дроксида,соли на основу хемијске формуле и назива индикаторима испита и на пх- скали процени киселост раствора тумачи ознаку са амбалаже супстанци	Усмено, писмено	комуникативна, компетенција за учење, дигитална

Напомена: Школа не поседује одговарајући кабинет за предмет хемија, па се одређене наставне јединице реализују уз помоћ постојећих наставних средстава;

Наставни предмет: Хемија (допунска настава)

МЕСЕЦ	ТЕМА	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
Септембар - Октобар	1. ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС 2. ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА	3	метода усменог излагања дијалошка демонстрациона комбиноване методе експ.лабораторијска метода	Фронтални - индивидуални облик рада групни облик рада	Визуелна , Аудио- визуелна Текстуална
Октобар	3. АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ	5	метода усменог излагања дијалошка демонстрациона комбиноване методе експ.лабораторијска метода	фронтални - индивидуални облик рада групни облик рада	Визуелна , Аудио- визуелна Текстуална
Новембар	3. АТОМИ И ХЕМИЈСКИ	5	метода усменог	фронтални -	Визуелна , Аудио-

	ЕЛЕМЕНТИ 4. МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА		излагања дијалoшка демонстрациона комбиноване методе експ.лабораторијска метода	индивидуални облик рада групни облик рада	визуелна Текстуална
Децембар - Јануар	5. ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ	6	метода усменог излагања дијалoшка демонстрациона комбиноване методе експ.лабораторијска метода	фронтални - индивидуални облик рада групни облик рада	Визуелна , Аудио- визуелна Текстуална
Фебруар - Март	6. ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ 7. ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ	6	метода усменог излагања дијалoшка демонстрациона комбиноване методе експ.лабораторијска метода	фронтални - индивидуални облик рада групни облик рада	Визуелна , Аудио- визуелна Текстуална

Април	7. ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ 8. ВОДНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА СОЛИ	4	метода усменог излагања дијалогска демонстрациона комбиноване методе експ.лабораторијска метода	фронтални - индивидуални облик рада групни облик рада	Визуелна , Аудио- визуелна Текстуална
Мај - Јун	8. ВОДНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА СОЛИ	5	метода усменог излагања дијалогска демонстрациона комбиноване методе експ.лабораторијска метода	фронтални - индивидуални облик рада групни облик рада	Визуелна , Аудио- визуелна Текстуална

Наставни предмет: Хемија (додатна настава)

МЕСЕЦ	ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	ПЛАНИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
СЕПТЕМБАР – ОКТОБАР	ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА	3	метода усменог излагања дијалогска демонстрациона комбиноване методе експ.лабораторијска метода	фронтални - индивидуални облик рада групни облик рада	Визуелна , Аудио- визуелна Текстуална
ОКТОБАР – НОВЕМБАР	АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ	6			
НОВЕМБАР – ДЕЦЕМБАР	МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА	6			
ДЕЦЕМБАР – ЈАНУАР	ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ	6			
ФЕБРУАР – МАРТ	ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И	5			

	ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ				
МАРТ – АПРИЛ – МАЈ – ЈУН	ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ ВОДНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА; СОЛИ	8			

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

Наставни предмет: Верска настава

(1 час недељно, 36 годишње)

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) јесте да пружи целовит православни поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот (будућу димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) овухвата све позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све то остварује се како на информативно-сазнајном тако и на доживљајном и делатном плану, уз настојање да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота (однос с Богом, са светом, с другим људима и са собом).

Задаци наставе православног катихизиса (веронауке) јесу да код ученика:

развије отвореност и однос према Богу, другачијем и савршеном у односу на нас, као и отвореност и однос према другим личностима, према људима као ближњима, а тиме се буди и развија свест о заједници са Богом и са људима и посредно се сузбија екстремни индивидуализам и егоцентризам;

- развије способност за постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света, о људској слободи, о животу у заједници, о феномену смрти, о односу са природом која нас окружује, као и сопственој одговорности за друге, за свет као творевину Божију и за себе,
- развије тежњу ка одговорном обликовању заједничког живота са другим људима из сопственог народа и сопствене цркве или верске заједнице, као и са људима, народима, верским заједницама и културама другачијим од сопствене, ка изналажењу равнотеже измђу заједнице и властите личности и ка остваренју сусрета са светом, са природом, и пре и после свега, са Богом;
- изгради способност за дубље разумевање и вредновање културе и цивилизације у којој живе, историје човечанства и људског стваралаштва у науци и другим областима;
- изградисвест и уверење да свет и живот имају вечни смисао, као и способност за разумевање и преиспитивање сопственог односа према Богу, људима и природи.

Литература: Православни катихизис, аутор- Мр Игњатије Мидић – завод за уџбенике

Редни број теме	Назив теме	Циљ	Исходи	Активности		Облик рада	Методе рада	Наставна средства	Начин праћења
				ученика	наставника				
I	I – УВОД	Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином	моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 7. разреда основне школе; □ моћи да уочи какво је његово предзнање из	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и	Фронтални и индивидуални	-Вербална - илустративна - демонстративна	- уџбеник - радна свеска	Процењивање реакције ученика или прикупљање коментара ученика путем

		реализације наставе Православног катихизиса; ☐ Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном разреду школовања	градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. ☐ бити мотивисан да похађа часове православног катихизиса;		- усмерава				анкетних евалуационих листића; провера знања које ученици усвајају на часу и испитивање ставова; ☐ усмено испитивање ; ☐ писмено испитивање ;
II	II – БОГОПОЗНАЊЕ	Подстаћи ученике да преиспитају свој однос према знању и учењу; ☐ Кроз очигледне примере и експерименте објаснити	моћи да уочи да су знање и учење важни у његовом животу; ☐ моћи да кроз очигледне примере и експерименте закључи да постоје различити начини сазнавања ☐ моћи да кроз примере из личног искуства уочи да једино онај кога	- слушање - читање - разговор (дискусија) - рецитованье	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	-Вербална - илустративна - демонстративна - текстуална	- уџбеник - радна свеска - додатни штамп	Процењивање реакције ученика или прикупљање коментара ученика путем анкетних евалуационих

		ученицма три начина сазнавања: објективно, субјективно и личносно и границе њихове примене (наука, уметност, теологија); ☐ Указати ученицима на повезаност љубави и знања у црквеном искуству; Објаснити ученицима да нам Христос открива Бога као Свету Тројицу; ☐ Развити код ученика свест о љубави као темељу заједнице.	заволимо за нас постаје личност - непоновљиво и бескрајно важно биће; ☐ моћи да повезује личносно познање са нашим познањем Бога; ☐ моћи да препозна да нам Христос открива Бога као љубавну заједницу три личности; моћи да вреднује своје понашање на основу љубави коју исказује према својим ближњима; ☐ бити подстакнут на одговорније обликовање заједничког живота са другима;					ни материјал - цд	их листића; провера знања које ученици усвајају на часу и испитивање ставова; ☐ усмено испитивање ; ☐ писмено испитивање ;

III	III – ЈЕДИНСТВО ЦРКВЕ ХРИСТОВЕ	Указати ученицима на Саборе као израз јединства Цркве; ☐ Објаснити појмове јереси и догмата; ☐ Пружити ученицима основно знање о историјском контексту настанка Символа вере; ☐ Развијање свести ученика о значају и месту Символа вере у Крштењу и Литургији; ☐ Пружити ученицима основ за разумевање основне истине о Тајни Богочовека Христа;	моћи да уочи да је Црква на Саборима решавала проблеме са којима се сусретала кроз историју; ☐ бити подстакнут да своје проблеме и несугласице са другима решава кроз разговор и заједништво; ☐ знати да је Символ вере установљен на Васељенским саборима; ☐ умети да интерпретира Символ вере; ☐ знати да се Символ вере изговара на Крштењу и Литургији; ☐ моћи да уочи да појам Богочовека описује Христа као истинитог Бога и истинитог човека;	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- фронтални - индивидуални и - групни - рад у пару	-Вербална - илустративна - демонстративна - текстуална	- уџбеник - радна свеска - додатни штампани материјал - цд	Процењивање реакције ученика или прикупљање коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; провера знања које ученици усвајају на часу и испитивање ставова; ☐ усмено испитивање; ☐ писмено испитивање;

IV	IV - СВЕТОТАЈНИ ЖИВОТ ЦРКВЕ	Пружити ученицима основ за разумевање да се кроз учешће у Светим Тајнама Цркве наш живот и сви његови елементи узводе у личносни однос са Богом; ☐ Пружити ученицима основ за разумевање смисла и значаја Светих тајни; Развијање свести ученика о неопходности личног учествовања у светотајинском животу цркве;	моћи да увиди да Црква Светим Тајнама повезује човека са Богом у најважнијим моментима његовог живота (рођење и духовно рођење – Крштење, венчање и Брак, Црквена брига за болесне у јелеосвећењу...) ☐ моћи да увиди да је Литургија извор и циљ свих Тајни Цркве; знати да је Причешће врхунац светотајинског живота ☐ моћи да препозна Крштење и Миропомазање као Тајне уласка у Цркву; ☐ бити подстакнут да на покајање гледа као на промену начина живота; ☐ моћи да увиди да су брак и монаштво два пута која воде ка Богу; ☐ моћи да разликује и именује службе у Цркви (епископ, свештеник, ђакон и народ); ☐ моћи да препозна своју	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	-Вербална - илустративна - демонстративна - текстуална	- уџбеник - радна свеска - додатни штампани материјал - цд	Процењивање реакције ученика или прикупљање коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; провера знања које ученици усвајају на часу и испитивање ставова; ☐ усмено испитивање; ☐ писмено испитивање;

			службу у Цркви; ☐ моћи да у молитвословљима уочи важност природних елемената (воде, грожђа, жита, светлости...) ☐ бити подстакнут на учествовање у светотајинском животу Цркве;						
V	V - СРПСКА ЦРКВА КРОЗ ВЕКОВЕ	Објаснити ученицима значај мисионарске и просветитељске делатности Свете браће и Светог Саве; ☐ Указати ученицима кроз примере српских светитеља на значај стицања хришћанских врлина; Указати ученицима на	моћи да препозна да култура и писменост Словена имају корен у мисионарској делатности просветитеља равноапостолних Кирила и Методија; ☐ моћи да објасни просветитељску улогу и значај Светог Саве за српски народ; ☐ бити подстакнут да доживи српске светитеље као учитеље хришћанских врлина; моћи да препозна неговање српских православних обичаја као	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- Вербална - илустративна - демонстративна - текстуална	- уџбеник - радна свеска - додатни штампани материјал - цд	Процењивање реакције ученика или прикупљање коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; провера знања које ученици усвајају на часу и испитивање

		историјски пут Српске Цркве кроз житија изабраних светитеља; ☐ Подстаћи ученике да развију доживљај Крсне славе као молитвеног прослављања Бога и светитеља; ☐ Развити код ученика свест о важности неговања традиције и обичаја (Крсна слава, литије, храмовне и градске славе); ☐ Пружити ученицима могућност да сагледају улогу СПЦ у развоју српске културе и Идентитета;	начин преношења искуства вере и прослављања Бога и светитеља ☐ моћи да препозна евхаристијску симболику у елементима Крсне Славе; ☐ бити подстакнут да прослављање Крсне славе везује за Литургију ☐ бити подстакнут да доживи, вреднује и негује богатство и лепоту српске културне баштине. ☐ моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса у 7. Разреду;						ставова; ☐ усмено испитивање ; ☐ писмено испитивање ;

Наставни предмет: Грађанско васпитање

Број часова: недељно/годишње 1,недељно, 36 часова годишње

Циљ предмета:

Циљ учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа , вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности , осетљив за потребе других и спреман да активно делује у заједници.

Литература: Приручник за наставнике у другом циклусу образовања и васпитања, Завод за унапређивање образовања и васпитања, Београд

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ И НАСТАВНИК А	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦ ИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТ ИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЊУПРЕДМ ЕТНЕ КОМПЕТЕНЦ ИЈЕ
1.Људска права	12	Гледање филмова активира когнитивну и афективну страну личности и подстицајно делује на ученике да искажу мисли, осећања и ставове. Ученик користи	Наставник је модел који својим понашањем и организациј ом рада на часу даје пример и доприноси стварању демократск е атмосфере	Коструктив на комуникац ија и демократс ке процедуре (нису само циљ већ и начин да се остваре жељени исходи).	Интеракти вних облика рада као што су: радионице , играње улога, студије случаја, дебате, дискусије, истражива	Историја Српски језици књижевно ст	Након обрађене теме ученик је у стању да : - наведе и описе основне карактерис тике људских права	Што правилнија употреба термина који се односе на демократске појаве и процесе Исказивање ставова аргументаци јом,;	Компетенциј а за учење Одговорно учешње у демократско м друштву Естетичка компетенциј а Комуникациј а

		интернет и различите социјалне мреже јер су то облици комуникације који су блиски младима и на којима се могу препознати и анализирати многи проблеми живота у савременом свету, али и разговарати о говору мржње, нетолеранцији, облицима кршења права (на пример у самој Народној скупштини).	која је погодна за размену и аргуменовање идеја и мишљења међу ученицима; он је тај који даје почетни подстицај за садржај који се обрађује, ко и повратне информације о активности. За реализацију појединих тема наставник може да користити филмове јер активирају когнитивну	Наставник обезбеђује равноправну укљученост сваког ученика (уважавајући различитост у типу личности и стилима учења). Наставник треба да реализује програм у складу са принципима интерактивних односа (активне, проблемске и истраживачке	ња, промоције Интегрисања обрађивањих садржаја		- својим речима опише везу између права појединца и општег добра - дискутује о односу права и правде и о сукобу права - штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права;	Ненасилна комуникација; Прихватање различитости; Емпатија; Све чешће испољавање иницијативе, већа сарадљивост.	Одговоран однос према околини Одговоран односпрема здрављу Предузимљивост Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција

			и афективну страну личности и подстицајно делују на ученике.	наставе), са сталним рефлексијама на одговарајуће појаве из друштвеног контекста (прошлости и још више садашњости).					
			наставник има потпуни увид у материјале који се користе у раду са ученицима (филмови, видео клипови, текстови из новина и сл.) како би се заштитили од неодговарајућих садржаја.	Посебан захтев за наставнике представља потреба за припремом нових, актуелних материјала који најбоље одговарају садржају и					
			Наставник						

			треба да обезбеди да се на часу сваки ученик осећа уважено, прихваћено и добродошло у својој различитости, уз обавезу да поштује и уважи друге и другачије погледе и мишљења. Наставник континуирано прати напредовање ученика у достизању исхода, посебно оних који су кумулативни	исходима						

			и који се наводили у претходним програмима , али се подразумева да се они и даље подржавају и развијају. потребно је да наставник што чешће повезује све оно што је рађено. Зато је важан процес интегрисања обрађиваних садржаја и провера оствареност и исхода.						
2.Демокра	6	Ученицима треба	Наставник треба да	Конструктивна	Интерактивних	Историја Српски	-	Симулација гласања	Компетенција за учење

тско друштво		приблизити појмове са којима су се они свакако сусрели али им нису довољно познати као што су политичке странке, посланици, посланичке групе, опозиција. О овим појмовима ученици треба да стекну само основна знања, а њихова дубина и ширина одређена је исходима којих је само неколико из ове области и омогућавају даље разумевање функционисања	упозна ученике са скупштинском расправом, њеним циљевима и процедурама (ко даје реч, колико дуго се може говорити, реплике) јер ће им то требати за активност у оквиру четврте области овог програма. Осим тога, ученицима треба предочити кораке од предлагања закона до	комуникација и демократске процедуре (нису само циљ већ и начин да се остваре жељени исходи). Наставник обезбеђује равноправну укљученост сваког ученика (уважавајући различитост у типу личности и стиливима учења). Наставник треба да реализује	облика рада као што су: радионице, играње улога, студије случаја, дебате, дискусије, истраживања, промоције Интегрисања обрађиваних садржаја	језици књижевност Грађанско васпитање за 5. разред	образложи сврху постојања политичких странака - аргументује потребу ограничења и контроле власти; - наведе кораке од предлагања до усвајања закона; - образложи на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине;	посланика у Народној скупштини, (пр. о тзв. „Алексином закону“)	Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран односпрема здрављу Предузимљивост Рад са подацима и информацијама Решавање проблема

		демократског друштва. Ученике треба упознати са скупштинском расправом, њеним циљевима и процедурама (ко даје реч, колико дуго се може говорити, реплике) јер ће им то требати за активност у оквиру четврте области овог програма. Осим тога, ученицима треба предочити кораке од предлагања закона до његовог усвајања и објављивања Ученик користи	његовог усвајања и објављивања. Може се начинити снимак симулације рада скупштине који се може касније користити у различите сврхе.	програм у складу са принципама интерактивних односа (активне, проблемске и истраживачке наставе), са сталним рефлексијама на одговарајуће појаве из друштвеног контекста (прошлости и још више садашњости). Посебан захтев за наставник					Сарадња Дигитална компетенција

		интернет и различите социјалне мреже јер су то облици комуникације који су блиски младима и на којима се могу препознати и анализирати многи проблеми живота у савременом свету, али и разговарати о говору мржње, нетолеранцији, облицима кршења права (на пример у самој Народној скупштини). Ученике треба упознати са скупштинском расправом, њеним		е представља потреба за припремом нових, актуелних материјала који најбоље одговарају садржају и исходима						

		циљевима и процедурама (ко даје реч, колико дуго се може говорити, реплике) јер ће им то требати за активност у оквиру четврте области овог програма.							
3. Процеси у савременом свету	10	Вршњаци утичу на вредности које ће млади настојати да остваре, на ставове које ће развити, на тежњу за самосталношћу, прихватање друштвених норми.	За активности у оквиру ове области добро је консултовати психологе и педагоге у школи, односно користити њихове већ развијене радионице чији је циљ оснаживање ученика	Конструктивна комуникација и демократске процедуре (нису само циљ већ и начин да се остваре жељени исходи). Наставник обезбеђује равноправну укљученост	Интерактивних облика рада као што су: радионице, играње улога, студије случаја, дебате, дискусије, истраживања, промоције	Историја Српски језици књижевност	- образложити личну одговорност у заштити свог здравља - штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; - препознати одупе се	Понашање људи у маси (концерти, спортски догађаји)	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини

			да се одупру конформизму и различитим врстама притиска вршњака.	т сваког ученика (уважавајући различито ст у типу личности и стиловима учења). Наставник треба да реализује програм у складу са принципима интерактивних односа (активне, проблемске и истраживачке наставе), са сталним рефлексијама на одговарају	ња обрађиваних садржаја		различитим облицима вршњачког притиска; -препозна опасност када се нађе у великој групи људи и заштити се ;		Одговоран односпрема здрављу Предузимљивост Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција

				ће појаве из друштвеног контекста (прошлости и још више садашњости). Посебан захтев за наставнике представља потреба за припремом нових, актуелних материјала који најбоље одговарају садржају и исходима					
4. Грађански активизам	8	Ученици треба да припреме и спроведу	Наставник треба да припреми и	Конструктивна комуникација и	Интерактивних облика	Историја Српски језика књижевност	учествује у организацији	Гласање посланика у Народној скупштини о	Компетенција за учење Одговорно

		симулацију рада Народне скупштине . Она би требала да садржи неке од постојећих процедура у раду скупштине, с тим да је њихов избор на самој групи. ученици који ће бити у улози посланика треба да припреме питања која се тичу актуелних догађаја у нашој држави (најбоље би било унапред дефинисати тему нпр. повећање плата и пензија, обавезна средња школа и др.), што је само по себи	спроведе симулацију рада Народне скупштине	демократске процедуре (нису само циљ већ и начин да се остваре жељени исходи). Наставник обезбеђује равноправну укљученост сваког ученика (уважавајући различитост у типу личности и стиливима учења). Наставник треба да реализује програм у складу са	рада као што су: радионице , играње улога, студије случаја, дебате, дискусије, истраживања, промоције .	ст Грађанско васпитање за 5. и 6. разред	реализацију и евалуацију симулације Народне скупштине; - у дискусији показује вештину активног слушања , износи свој став заснован на аргументима , комуницира на конструктиван начин; - проналази , критички разматра и користи информације из различитих	тзв. Тијанином закону који је резултат акције коју су грађани водили заједно са оцем отете, а затим убијене девојчице од 15 година. У питању је закон који прецизира процедуре за ангажовање полицијских снага у случају пријаве да је особа нестала чиме се повећава правна сигурност	учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран односпрема здрављу Предузимљивост Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња

		вредан исход. Са друге стране, ученици који буду у улози премијера и министра такође треба да буду спремни да дају одговоре. информисање грађана о раду скупштине. На пример, неколико ученика може добити задатак да буду у улози новинара и да припреме извештај о симулацији рада Народне скупштине који ће презентовати. Остали ученици процењиваће извештаје са становишта		принципи ма интерактивних односа (активне, проблемске и истраживачке наставе), са сталним рефлексијама на одговарајуће појаве из друштвеног контекста (прошлости и још више садашњости). Посебан захтев за наставнике представљ			извора.	грађана. На том примеру може се видети како изгледа грађански активизам. Ученици у улози посланика треба да припреме питања која се тичу актуелних догађаја у нашој држави (најбоље би било унапред дефинисати тему нпр. повећање плата и пензија, обавезна средња школа и др.); ученици у	Дигитална компетенција

		веродостојност и, тачности. Активност се може учинити богатијом и самим тим занимљивијом ако се на пример, унапред наложи појединим „новинарима” у ком правцу треба да пишу извештај (сензационалистички, негативистички, оптимистички, објективно, увредљиво...) што остали учесници симулације неће знати. Након тога, треба пратити да ли су остали ученици у групи		а потреба за припремом нових, актуелних материјала који најбоље одговарају садржају и исходима				улози премијера и министра треба да буду спремни да дају одговоре.	

		то препознали и како су реаговали. Коришћење друштвених мрежа за покретање акција и увођење захтева грађана у парламентарну процедуру.							

Наставни предмет: Немачки језик

БРОЈ ЧАСОВА: 2 НЕДЕЉНО/72 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета:

Циљ учења страног језика да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособити за основну писану и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама.

Стандарди:

Тема/Област/Модул	Стандарди постигнућа ученика
Модул 5:Meine Erlebnisse	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16.1.1.17. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.4. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.9. 2.1.10. 2.1.11. 2.1.12. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.26. 2.1.28. 2.1.29. 2.1.30. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.2. 2.3.8. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.14. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.21. 3.1.23. 3.1.24. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.3.2.
Модул 6:Meine Welt, deine Welt	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.6. 1.1.7. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.1.24. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.4. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.9. 2.1.11. 2.1.12. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.21. 2.1.23. 2.1.26. 2.1.27. 2.1.28. 2.1.29. 2.1.30. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.13. 3.1.14. 3.1.15. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.21. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.2. 3.2.2. 3.2.3. 3.3.2.

Литература: Максимал 3, уџбеник за седми разред основне школе, Ђорђе Мота, Клет, 2020.

Максимал 3, радна свеска за седми разред основне школе, Ђорђе Мота, Клет, 2020.

ТЕ	БРО	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ	КОРЕЛА	ИСХ	НАЧ	МЕЋУПРЕ

МА (НА ЗИВ ТЕ МЕ)	Ј ЧАС ОВА ПО ТЕМ И		НАСТАВНИКА		РАДА	ЦИЈА СА ДРУГИ М ПРЕДМ ЕТИМА	ОДИ	ИН ПРО ВЕРЕ	ДМЕТНЕ КОМПЕТЕ НЦИЈЕ
Мо дул 5 Mei ne Erle bnis se	36	- пажљиво прати излагање наставника и осталих ученика - користи различите изворе знања - проналази нове информације - уочава - разликује - упоређује - класификује - износи своје мишљење - уређује и презентује - закључује процењује сопствени рад и напредак	- организатор и реализатор наставе - презентује - усмерава ученика - подстиче на размишљање - развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење - прати напредовање ученика - наводи ученика на одговарајуће закључке - Упознаје их са техничким напретком од праисторије до данашњег доба	Вербалан, Комбинована, аудитиван Метода рада на тексту, аудитивна и комбинована,	Фронтални, групни, индивидуални Рад у пару и групи, индивидуални и фронтални, Метода рада на тексту, аудитивна и комбинована,	- организатор и реализатор наставе - презентује - усмерава ученика - подстиче на размишљање - развија код ученика аналитичко	Користи појмове у вези активности, током распушта. пиш е разгледниц у - уме да прича о	иницијално тестирање, разумевање говора, вештине комуникације, вредновање ученичких радова	Компетенција за учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама.

						чко, синтети чко, индукт ивно, дедукти вно .мишљ ење - прати напред овање ученик а - наводи ученик енаодго варајућ езакљу чке - Упознај еихсате хнички мнапре ткомод праисто риједод анашње гдоба	про шло сти. - при ча о разн им спор тови ма и кор исти тер мин е у вези њих. - иста кне шта вол и а шта не вол и и да опи	само оце њив ање,	

							ше фот огра фију . - разу ме све што је нап исан о на цед уљи за купо вину аи да сам саст ави исту . - да име нује про		

							дав ниц е.- иде нти фик ује врст е зави сних рече ниц а. - Разу ме текс тове писа не у про шло сти. - разу ме запо вед ни		

							начи н.		
Мо дул 6 Mei ne Wel t, dein e Wel t	36	- пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика - проналази информације - уочава - именује - упоређује - класификује и уређује - дискутује - износи сопствено мишљење и став - цртају - израђују modele	- организатор и реализатор наставе - наводи на размишљање и извођење закључака - подстиче на размену искустава и усмерава дискусију - утиче на развој свести ученика о значају правилног понашања у саобраћају - презентује - прати постигнућа ученика	Вербалан, Комбинована, аудитиван Метода рада на тексту, аудитивна и комбинована,	Рад у пару и групи, индивидуални и фронтални, Метода рада на тексту, аудитивна и комбинована,	- организатор и реализатор наставе - наводи на размишљање и извођење закључака - подстиче на размену искустава и усмерава дискусију - утиче на развој свести ученика о значају правил	прича о разним спортовима и користи термин е у вези њих. - иста кнешта вол и ашта не вол и и да опише фот	вештине говора, разумевања текста, само евалуација, провера усвојености граматичких структура	Компетенција за учење - Комуникација - Рад са подацима и информацијама.

						ногпон ашања у саобраћају - презентује - пратипостигнућаученика	ографију . - разу ме све што је нап исан о на цед уљи за купо вину аи да сам саст ави исту . - да име нује про дав ниц		

							е.- иде нти фик ује врст е зави сних рече ниц а. - Разу ме текс тове писа не у про шло сти. - разу ме запо вед ни начи н.		

		- пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика - уочава - разликује - упоређује - црта - повезује изглед објекта у простору и равни - повезује ранија знања са новим сазнањима примењује научено - користи различите изворе знања - пажљиво и одговорно претражује и користи интернет - развија осећај прецизности и уредности	- организатор и реализатор наставе - презентује - утиче на развој свести ученика о значају и примени техничког цртања, као начина комуникације у техници, - истиче неопходност правилног понашања на мрежи (интернету) - развија осећај ученика за простор, тачност, уредност, прецизност и одговорност - прати постигнућа ученика	Вербалан, Комбинована, аудитиван Метода рада на тексту, аудитивна и комбинована,	Фронтални, групни, индивидуални Рад у пару и групи, индивидуални и фронтални, Метода рада на тексту, аудитивна и комбинована,	- организатор и реализатор наставе - презентује - утиче на развој свести ученика о значају и примени техничког цртања, као начина комуникације у техници, - истиче неопходност правилног	пров ера усвој еност и грам атич ких стру ктур а и прав опис а, само евал уаци ја ученика,	Комп етен ција за учење - Кому ника ција - Рад са пода цима и инфор мација ма.

						понаша ња на мрежи (интерп нету) - развија осећају чениказ а просто р, тачност , уреднос т, прециз ност и одговор ност - пратип остигну ћаучен ика			
		- пажљиво прати излагање наставника или осталих у ченика -повезује ранија знања -уочава начине примене -разликује	- организатор и реализатор наставе -презентује - подстиче ученика на и страживање, увиђање , закључивање,	Вербалан, Комбинована, аудитиван Метода рада на тексту, аудитивна и	Рад у пару и групи, индивиду ални и фронталн и,	- организ атор и реализа торнаст аве -		пров ера усвој енос ти грам атич	

		-упоређује -анализира -класификује -презентује -оцењује квалитет часа	упоређивање - развија разумевање за неопходност рационалног коришћења материјала и енергената - помаже у изради модела - подстиче на развој предузетничких способности (економичност и квалитет израде, начин представљања, изградњи и одбрани ставова...) - прати постигнућа ученика	комбинована,	Метода рада на тексту, аудитивна и комбинована,	презентује - подстиче ученика истраживање, увиђање, закључивање, упоређивање - развија разумевање за неопходност рационалног коришћења материјала и енергената - помаже у изради модела -		ких струкура и правописа, само евалуација ученика,	

						подсти че на развој предузе тнички х способ ности (економ ичност и квалите т израде, начин предста вљања, изград њи и одбран и ставова ...) - пратип остигну ћаучен ика			
		- усваја и примењује знања, - развијавештине, ставове, одговорност и	- упознаје ученика са пра вилима рада у групи, поделом посла	Вербалан, Комбинована, аудитиван Метода рада	Рад у пару и групи, индивиду	- упознај е учени ка са пра		про в е ра у с вој е нос	

		самосталност - проналази потребне информације - уочава - разликује - упоређује - одабира - налази решење - формира идеју - израђује техничку документацију - планира и реализује сопствени производ - ствара (мери, обележава, обрађује...) - контролише - презентује	и одговорностима, садинамиком и роковима за реализацију пројектних активности - организатор и реализатор наставе - пажљиви посматрач - помагач када је то потребно - давалац повратне информације - неко ко охрабрује - презентује - саветује и одговара на питања ученика - утиче на развој свести ученика о значају примене теоријских знања за израду предмета којимају потребника карактер и могу се користити у реалном окружењу - упознаје ученике са правилима рада у групи - помаже у избору материјала и алата	на тексту, аудитивна и комбинована,	ални и фронтални, Метода рада на тексту, аудитивна и комбинована,	вилима рада у групи, поделом посла и одговорностима, садинамиком и роковима за реализацију пројектних активности - организатор и реализатор наставе - пажљиви посматрач - помагач када		ти граматичких структура и правописа, само евалуација ученика,	

						је то потреб но - давалац повратн е информ ације - неко ко охрабр ује - презент ује - саветуј е и одговар анапита њаучен ика - утичена развојс вестиуч еника о значају примен етеориј скихзна			

						њазаизр адупред метакој имајуу потреб никарак тер и могу сек орисит и у реално мокруж ењу - упознај е ученик е са правил има рада у групи - помаже у избору материј ала и алата			

ТЕМАТСКЕ ОБЛАСТИ У НАСТАВИ СТРАНИХ ЈЕЗИКА ЗА ОСНОВНУ ШКОЛУ - ДРУГИ ЦИКЛУС

Напомена: Тематске области се прожимају и исте су у сва четири разреда другог циклуса основног образовања и васпитања - у сваком наредном разреду обнавља се, а затим проширује фонд лингвистичких знања, навика и умења и екстралингвистичких представа везаних за конкретну тему. Наставници обрађују теме у складу са интересовањима ученика, њиховим потребама и савременим токовима у настави страних језика.

1. Лични идентитет
2. Породица и уже друштвено окружење (пријатељи, комшије, наставници итд.)
3. Географске особености
4. Србија - моја домовина
5. Становање - форме, навике
6. Живи свет - природа, љубимци, очување животне средине, еколошка свест
7. Историја, временско искуство и доживљај времена (прошлост - садашњост - будућност)
8. Школа, школски живот, школски систем, образовање и васпитање
9. Професионални живот (изабрана - будућа струка), планови везани за будуће занимање
10. Млади - деца и омладина
11. Животни циклуси
12. Здравље, хигијена, превентива болести, лечење
13. Емоције, љубав, партнерски и други међуљудски односи
14. Транспорт и превозна средства
15. Клима и временске прилике

16. Наука и истраживања
17. Уметност (нарочито модерна књижевност за младе; савремена музика, визуелне и драмске уметности)
18. Етички принципи; ставови, стереотипи, предрасуде, толеранција и емпатија; брига о другоме
19. Обичаји и традиција, фолклор, прославе (рођендани, празници)
20. Слободно време - забава, разонода, хобији
21. Исхрана и гастрономске навике
22. Путовања
23. Мода и облачење
24. Спорт
25. Вербална и невербална комуникација, конвенције понашања и опхођења
26. Медији, масмедији, интернет и друштвене мреже
27. Живот у иностранству, контакти са странцима, ксенофобија

Наставни предмет: Немачки језик (допунска настава):

Допунска настава је наставни процес који се организује због ученика за које је наставник проценио да нису били у стању да усвоје основна знања на часовима редовне наставе. Разлози томе могу бити различити: ограничене могућности ученика, потешкоће у развоју, дуже одсуствовање са наставе, лоши социјални услови.

Циљ допунске наставе је да се накнадно савлада градиво које није савладано на редовним часовима како би ученици могли даље да прате и са успехом усвајају нове наставне јединице. За овај облик наставе планира се један час недељно. План је могуће кориговати у складу са потребама ученика.

Наставни предмет: Немачки језик (додатна настава):

Додатна настава се организује за ученике који са изузетним успехом савладавају редован наставни план и програм и показују посебно интересовање за проширивање знања из области немачког језика.

У додатном раду користе се индивидуални, групни и фронтални облици наставног рада, с тим што су индивидуални и групни облици прикладнији за оптимално развијање даровитих ученика. Користи се проблемски приступ, стваралачки концепт учења, што наставу чини продуктивнијом. Планира се један час недељно.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОСМИ РАЗРЕД

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Наставни предмет: Српски језик и књижевност

Број часова: недељно/годишње : 4/136

Циљ предмета:

Циљевиучења предмета *Српски језик и књижевност* јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области

Стандарди:

1.

CJ.1.4.1,CJ.1.4.2,CJ.1.4.3,CJ.1.4.4, CJ.1.4.5 ,
CJ.1.4.6,CJ.1.4.7CJ.1.4.8,CJ.1.4.9,CJ.1.1.1,CJ.1.1.2,CJ.1.1.3CJ.1.1.4,CJ.1.21.5CJ.1.1.6,CJ.1.1.7,CJ.1.1.8;
CJ.2.1.1,CJ.1.2.2,CJ.1.2.3,CJ.1.2.4CJ.2.1.5,CJ.2.1.6,CJ.2.1.7, CJ.2.4.1,CJ.2.4.2,CJ.2.4.4CJ.2.4.5,CJ.2.4.6,CJ.2.4.7,CJ.2.4.8;
CJ.3.1.1,CJ.3.1.2,CJ.3.1.3,CJ.3.1.4, CJ.3.4.1,CJ.3.4.2,CJ.3.4.4,CJ.3.4.3,CJ.3.4.5,CJ.3.4.6,CJ.3.4.7,CJ.3.4.8.

2.

CJ.1.3.1,CJ.1.3.2,CJ.3.3,CJ.1.3.4,,CJ.1.3.5,CJ.1.3.6,CJ.1.3.7,CJ.1.3.8,CJ.1.3.9.CJ.1.3.10,CJ.1.3.12,CJ.1.3.13,CJ.3.14,CJ.3.315,CJ.3.16;
CJ.2.3.1,CJ.2.3.2,CJ.2.3.3,CJ.2.3.4,CJ.2.3.5CJ.2.3.6,CJ.2.3.7,CJ.2.3.8,CJ.2.3.10,.CJ.2.3.11;
CJ.3.3.1,CJ.3.3.2,CJ.3.3.4,CJ.3.3.5,CJ.3.3.6CJ.3.3.7,CJ.3.3.8;

CJ.1.2.8 CJ.1.2.1. CJ.1.2.7.

CJ.2.2.3. CJ.2.3.11. CJ.2.2.1. CJ.2.2.5.

CJ.3.2.1 CJ.3.2.4. CJ.3.2.2. CJ.3.2.5;

CJ.1.1.1. CJ.1.1.2. CJ.1.1.6. CJ.1.1.3. CJ.1.1.7. CJ.1.1.8,

CJ.2.1.1. CJ.2.1.4CJ.2.1.6. CJ.2.1.7;

CJ.3.1.1. CJ.3.1.2. CJ.3.1.3. CJ.3.1.4.

3.

CJ.1.2.1,CJ.1.2.2,CJ.1.2.3,CJ.1.2.4,CJ.1.2.5,CJ.1.2.6, CJ.1.2.67,CJ.1.2.8;

CJ.2.2.1,CJ.2.2.2,CJ.2.2.3,CJ.2.2.4,CJ.2.2.5;

CJ.3.2.1,CJ.3.2.2,CJ.3.2.3,CJ.3.2.4,CJ.3.2.5.

Литература:

Српски језик и књижевност 8, Граматика за осми разред, Весна Ломпар, Клет,Београд, 2021.

Српски језик и књижевност 8, радна свеска уз уџбенички комплет за осми разред, Весна Ломпар,Зона Мркаљ,Зорица Несторовић, Клет, Београд, 2021.

Српски језик и књижевност 8, Читанка „Цветник“ за осми разред, Зона Мркаљ,Зорица Несторовић, Клет, Београд, 2021.

Издавач: Клет (Klett)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАС ОВА ПО ТЕМ И	АКТИВН ОСТИ УЧЕНИК А	АКТИВН ОСТИ НАСТАВ НИКА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛ АЦИЈА СА ДРУГИ М ПРЕДМ ЕТИМА	ИСХ ОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПР ЕДМЕТНЕ КОМПЕТ ЕНЦИЈЕ
1. Књижевно ст	68	Усваја знања	•Организ ује	•Излагање садржаја	• Вербал-но- тексту-	Музичк а	У прило	Усмена провера,	У прилогу (2)

Лирика		Дефинише нове појмове	• Припрема	теме	ална	културта,	гу (1)	домаћи задаци,	
Епика		Именује	• Прати	• Колективни	• Демонстра-тивна	Ликовна		писмени задаци,	
		Посматра	• Помаже	• Индивидуални	• Решавање пробле-ма	култура,		писмене вежбе,	
		Пише	• Мотивише	• Праћење рада ученика	• Учење путемоткрића	Историја,		контролне вежбе,	
Драма		Истражује	• Планира	• рад у пару	Илустративна	Географија,		самооцењивање,	
		Илуструје	• Учествоје	групни		Техника и техноло		оцењивање у	
		Дискутује	• Едукује			гија,		пару или	
Књижевнотеоријски појмови		Самовреднује свој рад	Вреднује			Верска настава,		групи,	
		Изражајно чита				онаука,		иницијални и	
		Уочава				Информатика и рачунарство		завршни тестови,	
		песничке слике						текуће	
		Пажљиво слуша						праћење рад	
Научнопопуларни и информативни текстови		Издаја						и понашања	
		мотиве						на часу и ван	
		Уочава						часа праћење	
		језичко						уредности	
		стилске						ученикових	
		карактеристике						свезака	
		Анализира							
		структуру							
		песме							
		Распознаје							

		етапе драмског текста Глуми по улогама Зна делове драмског текста Драматизу је Усваја знања Дефиниш е нове појмове Именује Посматра Пише Истражуј е Илуструје Дискутује							
2.ЈЕЗИК	44	Усваја нова знања Дефинише нове појмове Именује Посматра Пише	Организуј е Припрема Прати Помаже Мотивиш е Планира Учествује	• Вербално-текстуална • Демонстративна • Решавање проблема • Учење путем открића	• Излагање садржаја теме • Колективни • Индивидуални • Праћење рада	Техника и технологија, Ликовна култура, Информатика и рачунар	У прилогу	Усмена провера, контролна вежба, домаћи задаци, самооцењивање, оцењивање у	У прилогу
Граматика	37								

		Комбинује Решава проблеме Истражује Илуструје Дискутује Самовред нује свој рад Пажљиво слуша Ради тест знања Разликује граматичк е категорије	Едукује Вреднује	ћа Илустративн а	ученика •рад у пару групни	ство		пару или групи, иницијални и завршни тестови	
Правопис	4	Усваја нова знања Дефинише нове појмове Именује Посматра Пише Комбинује Решава проблеме Истражује Илуструје	Организу је Припрем а Прати Помаже Мотивиш е Планира Учествуј е Едукује Вреднује	Вербално- текстуална Демонстра- тивна Решавање проблема Учење путемоткрић а Илустративн а	Излагање садржаја теме Колективни Индивидуал ни Праћење рада ученика Рад у пару Групни	Техника и техноло гија, Ликовна култура, Информ атика и рачунар ство	У прило гу	Усмена провера, писмена, контролна вежба, домаћи задаци, самооцењива ње, оцењивање у пару или групи, иницијални и завршни	У прилогу

		Дискутује Самовред нује свој рад Пажљиво слуша Ради тест знања Разликује граматичк е категорије						тестови	
Ортоепија	3	Усваја нова знања Дефинише нове појмове Именује Посматра Пише Комбинује Решава проблеме Истражује Илуструје Дискутује Самовред нује свој рад Пажљиво	Организуј е Припрема Прати Помаже Мотивиш е Планира Учествује Едукује Вреднује	Вербално- текстуална Демонстра- тивна Решавање проблема Учење путемоткрић а Илустративн а	Излагање садржаја теме Колективни Индивидуал ни Праћење рада ученика Рад у пару Групни рад	Техника и техноло гија , Ликовна култура, Информ атика и рачунар ство	У прило гу	Усмена провера, писмена, контролна вежба, домаћи задаци, самооцењива ње, оцењивање у пару или групи, иницијални и завршни тестови	У прилогу

		слуша Ради тест знања							
3.ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	24	Усваја нова знања Дефинише нове појмове Именује Посматра Пише Комбинује	Организуј е Припрема Прати Помаже Мотивиш е Планира Учествује Едукује Вреднује	Вербално- текстуална Демонстра- тивна Решавање проблема Учење путемоткрић а Илустративн а	Излагање садржаја теме Колективни Индивидуал ни Праћење рада ученика Рад у пару Групни рад	Техника и техноло гија, Ликовна култура, Информ атика и рачунар ство	У прило гу	Писмена провера, усмена провера, домаћи задаци, писмени задаци	У прилогу
Писмене вежбе	21	Решава проблеме Истражује Илуструје Дискутује Самовред нује свој рад Пажљиво слуша Ради тест знања							
Говорне вежбе	3								

Прилог 1:

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ

Позавршетку разреда ученик ће бити у стању да:		
Читасаразумевањем књижевноуметничког текста и осталих типова текстова, примењујући различите стратегије читања; – тумачи значења, језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове; – критички промишља о стварности на основу прочитаних дела; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – повеже писце и дела из области програма од 5. до 8. разреда; – издвоји основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације; – уочи слојевитост књижевног дела и међужанровско прожимање; – повеже књижевна дела са историјским или другим модговарајућим контекстом; – одреди временски оквир у којем је писац стварао; – разликује аутора књижевноуметничког текста од драмског, глумачког или лирског субјекта;	КЊИЖЕВНОСТ	Л Е К Т И Р А ЛИРИКА 1. Ђура Јакшић: „Отаџбина” 2. Јован Јовановић Змај: „Светли гробови” 3. Јован Јовановић Змај: „Ђулићи” (избор) 4. Десанка Максимовић: „Пролетња песма” / „Опомена” 5. Момчило Настасијевић: „Труба” 6. Иван В. Лалић: „Ветар” 7. Марина Цветајева: „Месечев сјај” ЕПСКО-ЛИРСКЕ ВРСТЕ 1. Бранко Радичевић: <i>Ђачки растамак</i> (одломак „Ој Карловци, место моје драго...”) 2. Народна епско-лирска песма: <i>Женидба Милића Барјактара</i> ЕПИКА 1. Вук Стефановић Караџић: <i>О народним певачима</i> 2. Вук Стефановић Караџић: <i>Житије Ајдука Вељка Петровића</i> (одломак) 3. Доситеј Обрадовић: <i>Живот и прикљученија</i> (одломак) 4. Прота Матеја Ненадовић: <i>Мемоари</i> (одломак) 5. Петар Петровић Његош: <i>Горски вијенац</i> (одломак „Бадњевече”) 6. Симо Матавуљ: „Пилипенда” 7. Лаза Лазаревић: „Свећето народ позлатити” 8. Милош Црњански: <i>Сеобе</i> (одломак) / <i>Роман о Лондону</i> („Пролеће јестигло у Лондон”)

– препознана национална вредност и негу језик и културно историјску баштину, поштујући особености сопственог народа и других народа; – учествује у избору књижевних дела и начина њихове обраде и представљања; – објасни настанак и развој српског књижевног језика; – разуми значај књижевног језика за културу и историју српског народа; – сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; – именује дијалект српског језика; – разуми постојеће језичке прилике у Србији; – издвоји делови творнице и препозна основне модели њеног грађења; – користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом; – доследно примени правописну норму; – примени основна правила о распореду акцената; – уочи разлику између научног, административног и разговорног функционалног стила; – пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова; – уочи разлику измеђуречи и лексеме; – препозна метафору и метонимију као лексичке механизме и разуми значење вишезначних речи карактеристичних за српски језик;		9. Бранимир Ћосић: <i>Покошено поље</i> (одломак из прве књиге „Читава једна младост”) 10. Дино Буцати: „Колумбар” 11. Херман Хесе: „Магијакњиге” / Нил Гејмен: „Зашто наша будућност зависи од библиотеке, читања и сањарења” / Милорад Павић: <i>Романка о држави</i> (избор одломака из огледа: „Кратка историја читања”, „Последњих сто читалаца”, „Нова генерација електронске књиге”, „Скакута вочитање или повратак фусноте”, „Романи без речи”) ДРАМА 1. Данило Киш: <i>Ноћ и магла</i> 2. Петар Кочић: <i>Јазавац пред судом</i> (одломак) 3. Жан Батист Поклен Молијер: <i>Грађанин племић</i> (одломак) НАУЧНО ПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ 1. Веселин Чајкановић: „О ускршњим обичајима” 2. Милутин Миланковић: <i>Кроз васиону и векове</i> (одломак) 3. Хилда Дајч: <i>Писма</i> – одломак, (обавезна напомена о власнику права: © Јеврејски историјски музеј) 4. Споменка Крајчевић: <i>Кругом двојке</i> (избор одломака: „Унутрашња пруга”: „Станица пристаниште” – „Почетак и крај”, „Одлазак”; „Станица Калемегдан” – „Гозбе”, „Теорија”;

ичних засвакодневну комуникацију; – разумно значење застарелих речи и неологизама; – користи речник, енциклопедију и лексикон; – уочиманипулацију у пропагандним текстовима; – напише приказ, расправу и краће сеј; – разликује делове текста и књиге – укључујући индекс, појмовник, библиографију – и уме да их користи; – повезује информације и идеје изнесене у тексту, уочава јасно исказане односе и изводи закључак заснован на тексту.		„Станица Браће Барух” – „Извесност”, „Тајна”; „Станица Вуков споменик” – „Простор”, „Булеварска бајка”) 5. Герман Титов: „25 сати у свемиру” Санаведеног списка, обавезан је избор два дела за обраду.
		ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1. Народне епске песме новијих времена (тематски круг о ослобођењу Србије: „Почетак буне против дахија”; „Бојна Мишару”, „Бојна Чокешини”...) 2. Љубавне народне лирске песме („Српска дјевојка”, „Љубавни растанак”...); обичајне народне лирске песме

		(избор) 3. Избор из савремене српске поезије (нпр. Васко Попа: „Очију твојих даније”, Бранко Миљковић: „Критика метафоре”, Војислав Карановић: „О читању поезије”, Момчило Мошо Одаловић: „Ршуме, јесилизнао Црњанског”, Ана Ристовић: „Гледајући у дрвеће”...) 4. Иво Андрић: <i>Деца</i> („Деца”, „Књига” и „Панорама”) 5. Бранислав Нушић: <i>Сумњиволице</i> 6. Клод Кампањ: <i>Збогом мојих петнаест година</i> 7. Давид Албахари, <i>Мамац</i> ДОПУНСКИ ИЗБОР ЛЕКТИРЕ (бирати 3–6 дела) 1. Милош Црњански: „Ја, ти и свисавремени парови” 2. Оскар Давичо: „Србија” / „Детињство” (избор) 3. Бранко Ћопић: <i>Мала моја из Босанске Крупе</i> 4. Станислав Винавер: <i>Ратни другови</i> („Аритон”) 5. Народна приповетка: <i>Усуд</i> 6. Вук Стефановић Караџић: <i>Српски рјечник</i> (избор, нпр. „Отмица”...); 7. Растко Петровић: <i>Африка</i> (одломци) 8. Радослав Братић: <i>Мајстороварука</i> (одломак) 9. Милорад Павић: <i>Хазарски речник</i>, одреднице о Ћирилу и Методију (одломци) 10. Душан Ковачевић: <i>Котамопева</i> 11. Гроздана Олујић: <i>Гласам за љубав</i> 12. Џон Селинџер: <i>Ловац у жити</i> 13. Ричард Бах: <i>Галеб Џонатан Ливингстон</i> 14. Кајо Ритер: <i>Дечко који није био из Ливерпула</i> 15. Џон Бојн: <i>Дечак у пругастој ници</i> 16. Сју Таузенд: <i>Дневник Адријана Мола</i> КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ

		Стилска средства: анафора и епифора, апострофа. Лирске врсте: народне љубавне песме, обичајне песме (сватовске, тужбалице и здравице); љубавна песма (ауторска). Епско-лирске врсте: поема, балада. Драмски спев. Мемоари. Биографија.	
	ЈЕЗИК	Граматика	Језик Словена у прапостојбини; сеобе Словена и стварање словенских језика. Мисија Ћирила и Методија. Почетак писмености код Срба. Старословенски језик и писма (глагољица и ћирилица). Развој српског књижевног језика: српскословенски, рускословенски, славеносрпски језик. Вук Караџић – реформа језика, писма и правописа. Књижевни језик код Срба од Вука до данас (основни подаци). Основне језичке групе у Европи и местосрпског језика у породици словенских језика. Дијалектисрпског језика: екавски (призренско-тимочки, косовско-ресавски, шумадијско-војвођански) и ијекавски (зетско-рашки и источнохерцеговачки). Народни језик (језика окупдијалеката) и књижевни (нормирани) језик. Службена употреба језика и писма према Уставу. Језици националних мањина (основни подаци). Језик – основне особине говорног и писаног језика. Грађење речи: – основни модели: извођење, слагање, префиксација; – просте речи и творенице (изведенице, сложенице, префиксалне творенице); – састав твореница: корен, творбена основа, префикс, суфикс. Систематизација претходно обрађених садржаја из фонетике, морфологије и синтаксе.

			Фонетика: подела гласова и гласовне промене. Морфологија: врсте и подврсте речи и њихове категорије. Синтакса: реченични чланови (састав и функција); независне и зависне реченице; слагање реченичних чланова.
		Правопис	Писање имена из страних језика са акцентом на њихову промену. Спојено и одвојено писање речи (сложенице, полусложенице, синтагме). Генитивни знак. Црта и цртица; други интерпункцијски и правописни знаци
		Ортоепија	Краткоузлазни и краткосилазни акценат; правила о распореду акцената и неакцентованих дужина (основни појмови).
	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Књижевни и остали типови текстова у функцији унапређивања језичке културе. Текстови писани различитим функционалним стиловима: публицистички стил (репортажа, интервју); административни стил (молба, жалба, уплатница, обрасци, радна биографија; бирократски језик); научни стил (примери из текстова у уџбеницима других наставних предмета; употребатермина). Лексикологија: – једнозначност и вишезначност речи; – лексичка метафора и лексичка метонимија као механизми остваривања вишезначности; – синонимија, антонимија и хомонимија; – застарел речи; нове речи – неологизми; – речник, лексикон, енциклопедија. Пропагандни текстови (рекламе и слично). Расправа и есеј на задату тему.	

		Приказ (књиге, филма, позоришнепредставе и сл.). Говорневежбе: интерпретативно-уметничке (изражајночитање, рецитованье); анализаснимљеногразговора; интервју; расправа (дискусија); презентовањечињеница и коментара. Правописневежбе: диктат, уочавање и објашњавањеправописнихгрешака у тексту; писањеименаизстранихјезика; писањепозајмљеница (информатичкитермини, мејл и сл.); писањесложеница, полусложеница и синтагми; писањецрте и цртице; запета у независносложенимреченицама. Језичкевежбе: уочавање и исправљањегрешака у неправилномаркираномтексту; попуњавањетекстасапразнинама; тражењегрешака у тексту и исправљање. Лексичко-семантичкевежбе: допуњавањереченицахомонимима (хомоними и акценти); проналажењеодговарајућегсинонима; антонимскиланац; одређивањезначењаметафоре и метонимије у тексту; тумачењезастарелихречи и неологизама; дефинисањелексема. Писменевежбе и домаћизадаци и њиховаанализаначасу. Четиришколскаписменазадатка – подва у свакомполугодишту.

Прилог 2.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ се заснивају на интегрисању различитих знања и вештина која се развијају у оквиру различитих предмета и на основу програма наставе и учења. Издвојене су следеће међупредметне компетенције као најрелевантније за адекватну припрему ученика за будући живот:

1. КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА УЧЕЊЕ

Ученик уочава структуру градива тј. одваја битно од небитног. Ефикасно користи различите методе учења. Разликује чињенице од ставова, веровања и мишљења. Уме да процени степен у ком је овладао градивом.

2. ВЕШТИНА КОМУНИКАЦИЈЕ

Познавање усмене и писане комуникације, комуникације путем интернета и телефона; уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано). Уважава саговорника. Изражава своје ставове и мишљења, осећања и вредности на позитиван и аргументован начин. Негује културу дијалога.

3. РАД СА ПОДАЦИМА И ИНФОРМАЦИЈАМА

Зна да је за разумевање догађаја и доношење исправних одлука потребно имати и поуздане податке. Уме да процењује поузданост података и препозна могуће узроке и грешке. Користи табеларни и графички приказ података и уме да их чита и тумачи. Користи информационе технологије за чување, презентацију и основну обраду података.

4. ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Подразумева сигурну и критичку употребу електронских медија на послу, у слободном времену и комуницирању.

5. РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА

Ученик испитује проблемску ситуацију и проналази могућа решења. Упоређује различита могућа решења. Примењује изабрано решење и прати његову примену. Вреднује примену датог решења и идентификује добре и слабе стране.

6. ВЕШТИНА САРАДЊЕ

Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе. Доприноси постизању договора о реализацији заједничког рада .

Активно слуша и поставља релевантна питања. Ангажује се у извршавању преузетих обавеза у оквиру групе.

7. ВЕШТИНА ЗА ЖИВОТ У ДЕМОКРАТСКОМ ДРУШТВУ

Активно учествује у животу школе. Поштује разлике. Познаје друге културе и традиције. Развија толеранцију. Активно, компетентно и критички учествује у демократском друштву.

8. БРИГА ЗА ЗДРАВЉЕ

Практикује правилну исхрану, познаје заразне болести и њихову превенцију, правилну употребу лекова, пружање прве помоћи, бављење спортом, превенцију од болести зависности.

9. ЕКОЛОШКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Подразумева разумевање и спремност за ангажовање у заштити природе и природних ресурса.

10. ЕСТЕТСКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Подразумева прихватање важности креативности и естетских вредности у читавом низу медија и у свим уметностима.

11. ПРЕДУЗЕТНИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Ученик показује иницијативу у упознавању са карактеристикама тржишта рада. Има развијене вештине тражења посла. Уме да идентификује и адекватно представи своје вештине и способности. Има способност представљања адекватних и реалних циљева.

Кључни појмови садржаја: књижевност, језик, језичка култура.

Поједини наставни садржаји за које наставник процени да се током године не могу реализовати на редовним часовима, могу се планирати за обраду на часовима пројектне наставе, као и на часовима додатног рада и рада у секцијама

Из предмета Српски језик и књижевност реализује се допунска и додатна настава и драмско-рецитаторска секција. Допунска настава се реализује за ученике са потешкоћама у савладавању градива, по потреби, највише 34 часа годишње, односно 1 час недељно.

Додатна настава се реализује за ученике изузетно заинтересоване за област српски језик и проучавање градива из граматике и језичке културе, највише 34 часа годишње, односно 1 час недељно. У оквиру додатне наставе реализују се припреме за такмичење ученика из области српски језик.

Драмско-рецитаторска секција реализује се за ученике изузетно заинтересоване и талентоване за глуму и рецитаторске вештине, највише 34 часа годишње, односно 1 час недељно. У оквиру ове секције припремају се сценска извођења (позоришне представе, приредбе) и рецитаторска такмичења.

Наставни предмет: Српски језик и књижевност (допунска настава)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВ А ПО ТЕМИ	МЕТОД Е РАДА	ОБЛИЦ И РАДА	НАСТАВН А СРЕДСТВ А	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
1. Вештина читања и	6	дијалош ка метода,	индивид уални, рад у	учбеници, наставни листови,	– уочи Разлику између научног, административног и разговорног	Усмена провера, домаћи задаци, самооцењивање,

разумевањ е прочитано г		метода показив ања (демонс трирања), метода рада на тексту, метода практич ног рада	пару, групни рад	материјал и за креативно учење, постери и карте, презентац ије	функционалног стила; – уочи разлику између речи и лексеме; – препозна метафору и метонимију као лексичке механизме и разуме значење вишезначних речи карактеристичних за свакодневну комуникацију; – разуме значење застарелих речи и неологизама; – користи речник, енциклопедију и лексикон; – разликује делове текста и књиге – укључујући индекс, појмовник, библиографију – и уме да их користи; – повезује информације и идеје изнесене у тексту, уочава јасно исказане односе и изводи закључак заснован на тексту.	оцењивање у пару или групи, тестови
2. Писано изражавањ е	3+				– пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова; – доследно примени правописну норму;	
3. Граматика и лексика	11				– издвоји делове творнице и препозна основне modele њиховог грађења; – користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом;	
4. Народни и књижевни језик	4				– објасни настанак и развој српског књижевног језика; – разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; – сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи;	

					– именуједијалектесрпскогјезика; – разумепостојећејезичкеприлике у Србији;	
5. Књижевно ст	10				– читасаразумевањемкњижевноуметничке текстове и осталетиповетекстова, примењујућиразличитестратегијечитања ; – повежеписце и делаизобавезногделапрограмаод 5. до 8. разреда; – издвојиосновнеодликекњижевногрода и врсте у конкретномтексту, као и језичко-стилскекарактеристикетекста у склопуинтерпретације; – одредивременскиоквир у којемјеписацстварао; – разликујеауторакњижевноуметничкогтекстаоднаратора, драмскоглицаилилирскогсубјекта; – препознационалневредности и негујекултурноисторијскубаштину, поштујућиособеностисопственогнарода и другихнарода; – учествује у изборукњижевнихдела и начинањиховеобrade и представљања;	

Наставни предмет: Српски језик и књижевност (додатна настава)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	НАЧИН ПРОВЕРЕ
1. Вештина читања и разумевања прочитаног	6	дијалогска метода, метода показивања (демонстрирања), метода рада на тексту, метода практичног рада	индивидуални, рад у пару, групни рад	учбеници, наставни листови, материјали за креативно учење, постери и карте, презентације	– уочи разлику између научног, административног и разговорног функционалног стила; – уочи разлику између речи и лексеме; – препозна метафору и метонимију као лексичке механизме и разуме значење вишезначних речи карактеристичних за свакодневну комуникацију; – разуме значење застарелих речи и неологизама; – користе речник, енциклопедију и лексикон; – уочи манипулацију у пропагандним текстовима; – разликује делове текста и књиге – укључујући индекс, појмовник, библиографију – и уме да их користи; – повезује информације и идеје изнесене у тексту, уочава јасно исказане односе и изводи закључак заснован на тексту.	Усмена провера, домаћи задаци, самооцењивање, оцењивање у пару или групи, тестови
2. Писано изражавање	2				– пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова; – напише приказ, расправу и краћи есеј;	
3. Граматика и лексика	12+				– издвоји делове творенице и препозна основне моделе њиховог грађења; – користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом; – доследно примени правописну норму; – примени основна правила о распореду акцената;	

4. Народни и књижевн и језик	4				– објасни настанак и развој српског књижевног језика; – разуми значај књижевног језика за културу и историју српског народа; – сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; – именуј дијалекте српског језика; – разуми постојеће језичке прилике у Србији;	
5. Књижев ност	10+				Чита са разумевањем књижевно уметничких текстова и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања; – тумачи значења, језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове; – критички промишља о стварности на основу прочитаних дела; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – повеже писце и дела из обавезног дела програма од 5. до 8. разреда; – издвоји основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације; – уочи слојевитост књижевног дела и међужанровско прожимање; – повеже књижевна дела са историјским или другим одговарајућим контекстом; – одреди временски оквир у којем је писац стварао; – разликује аутора књижевно уметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; – препозна националне вредности и	

					негује културно историјску баштину, поштујући особености сопственог народа и других народа; – учествује у избору књижевних дела и начина њихове обраде и представљања;	

Наставни предмет : Енглески језик

Циљеви :

Циљ учења страног језика јесте да се ученик усвајање функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писану и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Годишњи фонд часова: 68

Недељни фонд часова : 2

Литература:

ENGLISH PLUS 4 (уџбеник), Нови Логос, Београд, 2021, second edition

ENGLISH PLUS 4 (Радна свеска), Нови Логос, Београд, 2021, second edition

АУТОР(И): Уџбеник - Ben Wetz, Радна свеска – Janet Hardy Gould

ИЗДАВАЧ: *Нови Логос*, Београд, Србија у сарадњи са *Oxford University Press* – ом, Оксфорд, Велика Британија, 2021.

ТЕМА	БР	КОРЕЛАЦ	ИСХОДИ	МЕЋУПРЕДМ	НАСТАВНА	ОБЛИК	НАЧИН	АКТИВНО

(НАЗИВ ТЕМЕ)	ЧАС. ПО ТЕ М И	ИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТ ИМА	По завршеној теми ученик ће бити у стању да у усменој и писаној комуникацији:	ЕТНЕ КОМПЕТЕНЦ ИЈЕ	МЕТОДА	РАДА	ПРОВЕР Е	СТИ
Starter unit – Слободн о време	7	Српски језик и књижевност, Грађанско васпитање	- разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе - поздрави и отпоздрави себе и другог користећи једноставна језичка средства - размени једноставне информације личне природе - у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости	Компетенција за учење Комуникација Решавање проблема Сарадња	Комбиновани Дијалогска Демонстратив на Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивиду ални, фронталн и, рад у пару рад у групи	Усмено Писмено Активнос т на часу Домаћи задатак	Активности наставника -планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживањ е, усвајање и примењивањ е стеченог знања Активности ученика -

								посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу.
Lost and found – Временско искуство и доживљај времена	7	Српски језик и књижевност, Историја	- разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих - изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење - разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања,	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Сарадња	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Активности наставника -планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује

			збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства догађаји и способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - опише у неколико краћих везаних исказа искуства, догађај у прошлости - опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење					ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања Активности ученика - посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу
Choices- Живот деце и омладине	10	Српски језик и књижевност, Немачки језик	- разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих - изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење	Компетенција за учење Комуникација Решавање проблема	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту	индивидуални, фронтални, рад у пару рад	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Активности наставника планира извођење наставе, осмишљава наставне

			- разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих - изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставним језичким средствима-разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничку активност и одговори на њих	Сарадња	Метода писања	у групи		активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања Активности ученика посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у

			уз одговарајуће образложење - упутити предлоге, савете и позиве на заједничку активност користећи ситуационао прикладне комуникационе моделе - затражити и пружи додатне информације у вези са предлозима саветима и позивима на заједничку активност - разумје једноставније текстове у којима се описују искуства догађаја и способности у прошлости					раду на часу
What's it worth – Етички принципи	7	Српски језик и књижевност, Немачки језик, грађанско васпитање	- разумје једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих - изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење - разумје једноставније текстове у којима се описују искуства догађаја и способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и	Компетенција за учење Комуникација Решавање проблема Сарадња	Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Активности наставника планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика,

			способностима у прошлости - опише у неколико краћих везаних исказа искуства, догађај у прошлости - разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима					упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања Активности ученика посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу
Feelings - Осећања	7	Српски језик и књижевност, Грађанско васпитање	-разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака,	Компетенција за учење Одговоран однос према околини Комуникација	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту	индивидуални, фронтални, рад у пару рад	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Активности наставника планира извођење наставе, осмишљава наставне

			животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање /неслагање и даје кратко образложење - разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима	Решавање проблема Сарадња	Метода писања	у групи		активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања Активности ученика посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у

								раду на часу
Discover у – Географ ска оцобено ст и путовањ а	7	Српски језик и књижевност, географија	- разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање /неслагање и даје кратко образложење - разуме једноставне исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих - размени једноставне исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима - саопшти шта он или неко други планира, намерава, предвиђа - разуме и следи једноставна упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота - да једноставна упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота - разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничку активност и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упути предлоге, савете и позиве на заједничку	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Сарадња	Комбиновани Дијалогска Демонстратив на Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивиду ални, фронталн и, рад у пару рад у групи	Усмено Писмено Активнос т на часу Домаћи задатак	Активности наставника планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживањ е, усвајање и примењивањ е стеченог знања Активности ученика посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на

			активност користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе					часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу
About me – Лични идентитет	0	Српски језик и књижевност, Немачки језик, грађанско васпитање	- разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање /неслагање и даје кратко образложење -разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа -опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа	Компетенцијаза учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Сарадња	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Активности наставника планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања Активности

			- разуме једноставније текстове у којима се описују искуства догађаји и способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - разуме једноставне исказе који се односе на одлуке, обећања ,планове, намере и предвиђања и реагује на њих - размени једноставне исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима - саопшти шта он или неко други планира , предвиђа , намерава - разуме једноставније исказе који се односе на забране, упозорења, правила понашања, и обавезе и реагује на њих - размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења,правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту - разуме једноставне предлоге,					ученика посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу

			савете и позиве на заједничку активност и одговори на њих уз одговарајуће образложење					
On the streets - Становање	7	Српски језик и књижевност, Грађанско васпитање	-разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости	Компетенција за учење Одговоран однос према друштву Комуникација Решавање проблема Сарадња	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Активности наставника планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање

			- разуме једноставне исказе који се односе на одлуке, обећања ,планове, намере и предвиђања и реагује на њих - размени једноставне исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима - саопшти шта он или неко други планира , предвиђа , намерава, предвиђа - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење ☐☐разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих; - затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања; - опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима;					е стеченог знања Активности ученика посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу, одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу

The law — Професионални живот	6	Српски језик и књижевност	-разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садшњости - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства догађаји и способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - разуме једноставније исказе	Компетенцијаза учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Сарадња	Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак	Активности наставника планира извођење наставе, осмишљава наставне активности, презентује, објашњава и демонстрира наставну материју, коригује рад ученика, упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања Активности ученика посматрају, уочавају, откривају и истражују, примењују стечена знања на часу,

			којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење - разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих - упути уобичајене молбе и захтеве - разуме једноставне исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих - размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту - разуме једноставније предлогњ, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе.					одговарају на питања везана за наставну јединицу, активно учествују у раду на часу

Број и назив теме	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Корелација
1. Starter unit – Слободно време	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3.1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18.1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.15. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања.	Грађанско васпитање, матерњи језик, историја, други страни језик
2. Lost and found – Временско искуство и доживљај времена	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3.1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.13. 3.1.14. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.21. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.28. 3.1.29. 3.1.30. 3.1.31. 3.1.32. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.4. 3.3.6. 3.3.8. 3.3.9.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Грађанско васпитање, матерњи језик, историја, други страни језик.
3. Choices- Живот деце и омладине	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.16. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.14. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.29. 3.1.30.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Грађанско васпитање, матерњи језик, биологија, други страни језик.

4. What's it worth – Етички принципи	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.2.3.6. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.14. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.29. 3.1.30.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Грађанско васпитање, матерњи језик, географија, физичко и здравствено васпитање, други страни језик.

5. Feelings - Осећања	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5. 3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.13. 3.1.14. 3.1.15. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.28. 3.1.29. 3.1.30. 3.1.31. 3.1.32. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.4. 3.3.6. 3.3.9.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Грађанско васпитање, матерњи језик и књижевност, екологија, други страни језик.
6. Discovery – Географска особеност и путовања	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.1.27. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5.3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.6. 3.1.11. 3.1.24. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Грађанско васпитање, матерњи језик и књижевност, информатика и рачунарство, други страни језик.

7. About me – Лични идентитет	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5.3.1.26. 3.1.27. 3.1.28. 3.1.29. 3.1.30. 3.1.31. 3.1.32. 3.2.1.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Грађанско васпитање, матерњи језик и књижевност, ЧОС, други страни језик.
8. On the streets - Становање	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5.3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.13. 3.1.14. 3.1.15. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.21. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.28. 3.1.29. 3.1.30. 3.1.31. 3.1.32. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.4. 3.3.6. 3.3.8. 3.3.9.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Грађанско васпитање, матерњи језик и књижевност, биологија, екологија, други страни језик.
9. The law – Професионални живот	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.2.1.14. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.16. 2.1.17. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.24. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.3.5.3.1.1. 3.1.2. 3.1.3. 3.1.4. 3.1.5. 3.1.6. 3.1.7. 3.1.8. 3.1.9. 3.1.10. 3.1.11. 3.1.12. 3.1.13. 3.1.14. 3.1.15. 3.1.16. 3.1.17. 3.1.18. 3.1.19. 3.1.20. 3.1.22. 3.1.23. 3.1.24. 3.1.25. 3.1.26. 3.1.27. 3.1.29. 3.1.30. 3.1.31. 3.1.32. 3.2.1. 3.2.2. 3.2.3. 3.2.4. 3.3.1. 3.3.2. 3.3.3. 3.3.4. 3.3.5. 3.3.6. 3.3.8. 3.3.9.	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Грађанско васпитање, матерњи језик и књижевност, филмска уметност, други страни језик

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

III. ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Програм наставе и учења оријентисан на исходе наставнику даје већу слободу у креирању и осмишљавању наставе и учења. Улога наставника је да контекстуализује програм према потребама конкретног одељења имајући у виду састав одељења и карактеристике ученика, техничке услове, наставна средства и медије којима школа располаже, уџбенике и друге наставне материјале, као и ресурсе и могућности локалне средине у којој се школа налази. Полазећи од датих исхода, комуникативних функција и препоручених језичких активности, наставник креира свој годишњи (глобални) план рада на основу кога ће касније развити оперативне планове. Исходи су дефинисани за крај разреда и усмеравају наставника да их операционализује на нивоу једне или више наставних јединица имајући у виду ниво постигнућа ученика. Исходи се разликују, тако да се неки могу лакше и брже остварити, док је за већину исхода потребно више времена, различитих активности и начина рада. У фази планирања наставе и учења веома је важно имати у виду да је уџбеник наставно средство које не одређује садржаје предмета и зато се садржајима у уџбенику приступа селективно и у складу са предвиђеним исходима. С обзиром на то да уџбеник није једини извор знања, наставник треба да упуту ученике на друге изворе информисања и стицања знања и вештина.

IV. ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Комуникативна настава **језик** сматра средством комуникације. Стога је и програм усмерен ка исходима који указују на то шта је ученик у комуникацији у стању да разуме и продукује. Табеларни приказ наставника постепено води од исхода преко комуникативне функције као области до **препоручених језичких активности и садржаја** у комуникативним функцијама које у настави оспособљавају ученика да комуницира и користи језик у свакодневном животу, у приватном, јавном или образовном домену. Примена овог приступа у настави страних језика заснива се на настојањима да се доследно спроводе и примењују следећи ставови:

- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери;
- говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика;
- наставник треба да буде сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе;
- битно је значење језичке поруке;
- знања ученика мере се јасно одређеним *релативним* критеријумима тачности и зато узор није изворни говорник;

- с циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; рад у учионици и ван ње спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, потрагом за информацијама из различитих извора (интернет, дечији часописи, проспекти и аудио материјал) као и решавањем мање или више сложених задатака у реалним и виртуелним условима са јасно одређеним контекстом, поступком и циљем;
- наставник упућује ученике у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа;
- сви граматички садржаји уводе се индуктивном методом кроз разноврсне контекстуализоване примере у складу са нивоом, а без детаљних граматичких објашњења, осим, уколико ученици на њима не инсистирају, а њихово познавање се вреднује и оцењује на основу употребе у одговарајућем комуникативном контексту.

Комуникативно-интерактивни приступ у настави страних језика укључује и следеће категорије:

- усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину;
- поимање наставног програма као динамичне, заједнички припремљене и прилагођене листе задатака и активности;
- наставник треба да омогући приступ и прихватање нових идеја;
- ученици се посматрају као одговорни, креативни, активни учесници у друштвеном чину;
- учбеници представљају извор активности и морају бити праћени употребом додатних аутентичних материјала;
- учионица је простор који је могуће прилагођавати потребама наставе из дана у дан;
- рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад;
- за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто.

Технике/активности

Током часа се препоручује динамично смењивање техника/активности које не би требало да трају дуже од 15 минута.

Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа (слушај, пиши, повежи, одреди али и активности у вези са радом у учионици: цртај, сеци, боји, отвори/затвори свеску, итд.).

Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.).

Мануелне активности (израда панора, презентација, зидних новина, постера и сл.).

Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.).

Игре примерене узрасту

Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...).

Решавање „проблем-ситуација“ у разреду, тј. договори и мини-пројекти.

„Превођење“ исказа у гест и геста у исказ.

Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом, повезивање наслова са текстом или, пак, именовање наслова.

Заједничко прављење илустрованих и писаних материјала (планирање различитих активности, извештај/дневник са путовања, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).

Разумевање писаног језика:

- уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности (род, број, глаголско време, лице...);
- одговарање на једноставнија питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор;
- извршавање прочитаних упутстава и наредби;
- ређање чињеница логичким или хронолошким редоследом.

Писмено изражавање:

- проналажење недостајуће речи (употпуњавање низа, проналажење „уљеза“, осмосмерке, укрштене речи, и слично);
- повезивање краћег текста и реченица са сликама/илустрацијама;
- попуњавање формулара (пријава за курс, налепнице нпр. за пртљаг);
- писање честитки и разгледница;
- писање краћих текстова.

Увођење дечије књижевности и транспоновање у друге медије: игру, песму, драмски израз, ликовни израз.

Предвиђена је израда **два** писмена задатка у току школске године.

СТРАТЕГИЈЕ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ И УВЕЖБАВАЊЕ ЈЕЗИЧКИХ ВЕШТИНА

С обзиром на то да се исходи остварују преко активности језичке комуникације, важно је да се оне у настави страних језика перманентно и истовремено увежбавају. Само тако ученици могу да стекну језичке компетенције које су у складу са задатим циљем.

Стога је важно развијати стратегије за унапређивање и увежбавање језичких вештина.

Слушање

Разумевање говора је језичка активност декодирања дословног и имплицитног значења усменог текста; поред способности да разазнаје фонолошке и лексичке јединице и смисаоне целине на језику који учи, да би успешно остварио разумевање ученик треба да поседује и следеће компетенције:

- дискурзивну (о врстама и карактеристикама текстова и канала преношења порука),
- референцијалну (о темама о којима је реч) и
- социокултурну (у вези са комуникативним ситуацијама, различитим начинима формулисања одређених говорних функција и др.).

Тежина задатака у вези са разумевањем говора зависи од више чинилаца:

- од личних особина и способности онога ко слуша, укључујући и његов капацитет когнитивне обраде,
- од његове мотивације и разлога због којих слуша дати усмени текст,
- од особина онога ко говори,
- од намера с којима говори,
- од контекста и околности – повољних и неповољних – у којима се слушање и разумевање остварују,
- од карактеристика и врсте текста који се слуша, итд.

Прогресија (од лакшег ка тежем, од простијег ка сложенијем) за ову језичку активност у оквиру програма предвиђена је, стога, на више равни. Посебно су релевантне следеће:

- присуство/одсуство визуелних елемената (на пример, лакшим за разумевање сматрају се они усмени текстови који су праћени визуелним елементима због обиља контекстуалних информација које се аутоматски уписују у дуготрајну меморију, остављајући пажњи могућност да се усредсреди на друге појединости);
- дужина усменог текста;
- брзина говора;
- јасност изговора и евентуална одступања од стандардног говора;
- познавање теме;
- могућност/немогућност поновног слушања и друго.

Читање

Читање или разумевање писаног текста спада у тзв. визуелне рецептивне језичке вештине. Том приликом читалац прима и обрађује тј. декодира писани текст једног или више аутора и проналази његово значење. Током читања неопходно је узети у обзир одређене факторе који утичу на процес читања, а то су карактеристике читалаца, њихови интереси и мотивација као и намере, карактеристике текста који се чита, стратегије које читаоци користе, као и захтеви ситуације у којој се чита.

На основу намере читаоца разликујемо следеће врсте читања:

- читање ради усмеравања;
- читање ради информисаности;
- читање ради праћења упутстава;
- читање ради задовољства.

Током читања разликујемо и ниво степена разумевања, тако да читамо да бисмо разумели:

- глобалну информацију;
- посебну информацију,
- потпуну информацију;
- скривено значење одређене поруке.

Писање

Писана продукција подразумева способност ученика да у писаном облику опише догађаје, осећања и реакције, пренесе поруке и изрази ставове, као и да резимира садржај различитих порука (из медија, књижевних и уметничких текстова итд.), води белешке, сачини презентације и слично.

Тежина задатака у вези са писаном продукцијом зависи од следећих чинилаца: познавања лексике и нивоа комуникативне компетенције, капацитета когнитивне обраде, мотивације, способности преношења поруке у кохерентне и повезане целине текста.

Прогресија означава процес који подразумева усвајање стратегија и језичких структура од лакшег ка тежем и од простијег ка сложенијем. Сваки виши језички ниво подразумева циклично понављање претходно усвојених елемената, уз надоградњу која садржи сложеније језичке структуре, лексику и комуникативне способности. За ову језичку активност у оквиру програма предвиђена је прог्रेसија на више равни. Посебно су релевантне следеће:

- теме (ученикова свакодневница и окружење, лично интересовање, актуелни догађаји и разни аспекти из друштвено-културног контекста, као и теме у вези са различитим наставним предметима);
- текстуалне врсте и дужина текста (формални и неформални текстови, резимирање, личне белешке);
- лексика и комуникативне функције (способност ученика да оствари различите функционалне аспекте као што су описивање људи и догађаја у различитим временским контекстима, да изрази претпоставке, сумњу, захвалност и слично у приватном, јавном и образовном домену);
- степен самосталности ученика (од вођеног/усмераваног писања, у коме се ученицима олакшава писање конкретним задацима и упутствима, до самосталног писања).

Говор

Говор као продуктивна вештина посматра се са два аспекта, и то у зависности од тога да ли је у функцији *монолошког излагања*, при чему говорник саопштава, обавештава, презентује или држи предавање једној или више особа, или је у функцији *интеракције*, када се размењују информације између два или више саговорника са одређеним циљем, поштујући принцип сарадње током дијалога.

Активности монолошке говорне продукције су:

- јавно обраћање (саопштења, давање упутстава и информација);
- излагање пред публиком (предавања, презентације, репортаже, извештавање и коментари о неким догађајима и сл.)
- Ове активности се могу реализовати на различите начине и то:
- читањем писаног текста пред публиком;
- спонтаним излагањем или излагањем уз помоћ визуелне подршке у виду табела, дијаграма, цртежа и др.
- реализацијом увежбане улоге или певањем.

Интеракција подразумева сталну примену и смењивање рецептивних и продуктивних стратегија, као и когнитивних и дискурзивних стратегија (узимање и давање речи, договарање, усаглашавање, предлагање решења, резимирање, ублажавање или заобилажење неспоразума или посредовање у неспоразуму) које су у функцији што успешнијег остваривања интеракције. Интеракција се може реализовати кроз низ активности, на пример:

- размену информација,
- спонтану конверзацију,
- неформалну или формалну дискусију, дебату,
- интервју или преговарање, заједничко планирање и сарадњу.

Социокултурна компетенција и медијација

Социокултурна компетенција и медијација представљају скуп теоријских знања (компетенција) која се примењују у низу језичких активности у два основна језичка медијума (писаном и усменом) и уз примену свих других језичких активности (разумевање говора, говор и интеракција, писање и разумевање писаног текста). Дакле, представљају веома сложене категорије које су присутне у свим аспектима наставног процеса и процеса учења.

Социокултурна компетенција представља скуп знања о свету уопште, као и о сличностима и разликама између културних и комуникативних модела сопствене говорне заједнице и заједнице/заједница чији језик учи. Та знања се, у зависности од нивоа општих језичких компетенција, крећу од познавања основних комуникативних принципа у свакодневной комуникацији (основни функционални стилови и регистри), до познавања карактеристика различитих домена језичке употребе (приватни, јавни и образовни), паралингвистичких елемената, и елемената културе/култура заједница чији језик учи. Наведена знања потребна су за компетентну, успешну комуникацију у конкретним комуникативним активностима на циљном језику.

Посебан аспект социокултурне компетенције представља *интеркултурна компетенција*, која подразумева развој свести о другом и другачијем, познавање и разумевање сличности и разлика између светова, односно говорних заједница, у којима се ученик креће. Интеркултурна компетенција такође подразумева и развијање толеранције и позитивног става према индивидуалним и колективним карактеристикама говорника других језика, припадника других култура које се у мањој или већој мери разликују од његове сопствене, то јест, развој интеркултурне личности, кроз јачање свести о вредности различитих култура и развијање способности за интегрисање интеркултурних искустава у сопствени културни модел понашања и веровања.

Медијација представља активност у оквиру које ученик не изражава сопствено мишљење, већ функционише као посредник између особа које нису у стању да се директно споразумевају. Медијација може бити усмена и писана, и укључује сажимање и резимирање текста и превођење. Превођење се у овом програму третира као посебна језичка активност која никако не треба да се користи као техника за усвајање било ког аспекта циљног језика предвиђеног комуникативном наставом. Превођење подразумева развој знања и вештина коришћења помоћних средстава (речника, приручника, информационих технологија, итд.) и способност изналажења структуралних и језичких еквивалената између језика са кога се преводи и језика на који се преводи.

Упутство за тумачење граматичких садржаја

Настава граматике, с наставом и усвајањем лексики и других аспеката страног језика, представља један од предуслова овладавања страним језиком. Усвајање граматике подразумева формирање граматичких појмова и граматичке структуре говора код ученика, изучавање граматичких појава, формирање навика и умења у области граматичке анализе и примене граматичких знања, као прилог изграђивању и унапређивању културе говора.

Грамматичке појаве треба посматрати са функционалног аспекта (функционални приступ). У процесу наставе страног језика у што већој мери треба укључивати оне граматичке категорије које су типичне и неопходне за свакодневни говор и комуникацију, и то кроз разноврсне моделе, применом основних правила и њиховим комбиновањем. Треба тежити томе да се граматика усваја и рецептивно и продуктивно, кроз све видове говорних активности (слушање, читање, говор и писање, као и превођење), на свим нивоима учења страног језика, према јасно утврђеним циљевима, стандардима и исходима наставе страних језика.

Грамматичке категорије су разврстане у складу са Европским референтним оквиром за живе језике за сваки језички ниво који подразумева прогресију језичких структура према комуникативним циљевима: од простијег ка сложенијем и од рецептивног ка продуктивном. Сваки виши језички ниво подразумева граматичке садржаје претходних језичких нивоа. Цикличним понављањем претходно усвојених елемената надограђују се сложеније граматичке структуре. Наставник има слободу да издвоји граматичке структуре које ће циклично понављати у складу са постигнућима ученика, као и потребама наставног контекста.

Главни циљ наставе страног језика јесте развијање комуникативне компетенције на одређеном језичком нивоу, у складу са статусом језика и годином учења. С тим у вези, уз одређене граматичке категорије стоји напомена да се усвајају рецептивно, док се друге усвајају продуктивно.

III. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања и праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано прати и вреднује не само постигнућа ученика, процес наставе и учења, већ и сопствени рад како би перманентно унапређивао наставни процес.

Процес праћења остварености исхода почиње проценом нивоа знања ученика на почетку школске године како би наставници могли да планирају наставни процес и процес праћења и вредновања ученичких постигнућа и напредовања. Тај процес се реализује формативним и сумативним вредновањем. Док се код формативног оцењивања током године прате постигнућа ученика различитим инструментима (дијагностички

тестови, самоевалуација, језички портфолио, пројектни задаци и др.), сумативним оцењивањем (писмени задаци, завршни тестови, тестови језичког нивоа) прецизније се процењује оствареност исхода или стандарда на крају одређеног временског периода (крај полугодишта, године, циклуса образовања). Формативно вредновање није само праћење ученичких постигнућа, већ и праћење начина рада и средство које омогућава наставнику да у току наставног процеса мења и унапређује процес рада. Током оцењивања и вредновања ученичких постигнућа треба водити рачуна да се начини на које се оно спроводи не разликује од уобичајених активности на часу јер се и оцењивање и вредновање сматрају саставним делом процеса наставе и учења, а не изолованим активностима које стварају стрес код ученика и не дају праву слику њихових постигнућа. Оцењивањем и вредновањем треба да се обезбеди напредовање ученика у остваривању исхода, као и квалитет и ефикасност наставе. Сврха оцењивања треба да буде и јачање мотивације за напредовањем код ученика, а не истицање њихових грешака. Елементи који се вреднују су разноврсни и треба да допринесу свеопштој слици о напредовању ученика, јачању њихових комуникативних компетенција, развоју вештина и способности неопходних за даљи рад и образовање. То се постиже оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социolingвистичких норми. Приликом оцењивања и вредновања неопходно је да начини провере и оцењивања буду познати ученицима односно усаглашени са техникама, типологијом вежби и врстама активности које су примењиване на редовним часовима, као и начинима на који се вреднују постигнућа. Таква правила и организација процеса вредновања и оцењивања омогућавају позитивну и здраву атмосферу у наставном процесу, као и квалитетне међусобне односе и комуникацију на релацији ученик – наставник, као и ученик – ученик, а уједно помажу ученику да разуме важност и смисленост вредновања и подстичу га на преузимање одговорности за властито планирање и унапређивање процеса учења.

Наставни предмет: Енглески језик (допунска настава)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
1.Starter unit – Слободно време	3	Комбиновани Дијалoшка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	-уџбеник, радна свеска, додатни материјал који наставник доноси, ЦД	- разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе - поздрави и	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					отпоздрави себе и другог користећи једноставна језичка средства - размени једноставне информације личне природе - у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости	
2. Lost and found – Временско искуство и доживљај времена	4	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	-уџбеник, радна свеска, додатни материјал који наставник доноси, ЦД	- разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					- изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење - разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства догађаји и способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико	

					информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - опише у неколико краћих везаних исказа искуства, догађај у прошлости - опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење	
3. Choices- Живот деце и омладине	4	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	-уџбеник, радна свеска, додатни материјал који наставник доноси, ЦД	- разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих - изрази допадање и	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					недопадање уз једноставно образложење - разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих - изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставним језичким средствима- разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства	

					- разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничку активност и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упути предлоге, савете и позиве на заједничку активност користећи ситуационао прикладне комуникационе	

					моделе - затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима саветима и позивимана заједничку активност - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства догађаји и способности у прошлости	
4. What's it worth – Етички принципи	3	Комбиновани Дијалoшка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	-уџбеник, радна свеска, додатни материјал који наставник доноси, ЦД	- разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих - изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства догађаји и	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - опише у неколико краћих везаних исказа искуства, догађај у прошлости - разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима	
5. Feelings - Осећања	4	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	-уџбеник, радна свеска, додатни материјал који наставник	-разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава,	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи

		Метода писања		доноси, ЦД	места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање /неслагање и даје кратко образложење - разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима	задатак

6. Discovery – Географска особеност и путовања	4	Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	-уџбеник, радна свеска, додатни материјал који наставник доноси, ЦД	- разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање /неслагање и даје кратко образложење - разуме једноставне исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих - размени једноставне исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима - саопшти шта он или неко други планира, намерава, предвиђа - разуме и следи једноставна упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота - да једноставна упутства у вези са	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота - разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничку активност и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упути предлоге, савете и позиве на заједничку активност користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе	
7.About me – Лични идентитет	4	Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	-уџбеник, радна свеска, додатни материјал који наставник доноси, ЦД	- разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање /неслагање и даје кратко образложење -разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња,	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа -опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства догађаји и способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико	

					информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - разуме једноставне исказе који се односе на одлуке, обећања ,планове, намере и предвиђања и реагује на њих - размени једноставне исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима - саопшти шта он или неко други планира , предвиђа , намерава - разуме једноставније исказе који се односе на забране, упозорења, правила понашања, и обавезе и реагује на њих - размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране,	

					упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту - разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничку активност и одговори на њих уз одговарајуће образложење	
8. On the streets - Становање	4	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	-уџбеник, радна свеска, додатни материјал који наставник доноси, ЦД	-разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					ситуације у садашњости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости - разуме једноставне исказе који се односе на одлуке, обећања ,планове, намере и предвиђања и реагује на њих - размени једноставне исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима - саопшти шта он или неко други планира , предвиђа , намерава, предвиђа - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање/неслагање и	

					даје кратко образложење □ □ разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих; - затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања; - опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима;	
9. The law – Професионални живот	4	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	-уџбеник, радна свеска, додатни материјал који наставник доноси, ЦД	-разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства догађаји и способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико	

					информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење - разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих - упути уобичајене молбе и захтеве - разуме једноставне исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих - размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у	

					школи и на јавном месту - разуме једноставније предлогъ, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе.	

Наставни предмет: Енглески језик (додатна настава)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
1.Starter unit – Слободно време	3	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	-уџбеник, радна свеска, додатни материјал који	- разуме краће текстове који се односе на поздрављање,	Усмено Писмено Активност на часу

		Рад на тексту Метода писања		наставник доноси, ЦД	представљање и тражење/давање информација личне природе - поздрави и отпоздрави себе и другог користећи једноставна језичка средства - размени једноставне информације личне природе - у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости	Домаћи задатак
2. Lost and found – Временско	4	Комбиновани Дијалогска Демонстративна	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у	-уџбеник, радна свеска,	- разуме једноставније исказе	Усмено Писмено Активност на

искуство и доживљај времена		Аудитивна Рад на тексту Метода писања	групи	додатни материјал који наставник доноси, ЦД	који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих - изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење - разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства догађаји и способности у	часу Домаћи задатак

					прошлости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - опише у неколико краћих везаних исказа искуства, догађај у прошлости - опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење	
3. Choices- Живот деце и омладине	4	Комбиновани Дијалогска Демонстративна	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у	-уџбеник, радна свеска, додатни	- разуме једноставније исказе који се односе на	Усмено Писмено Активност на

		Аудитивна Рад на тексту Метода писања	групи	материјал који наставник доноси, ЦД	изражавање допадања и недопадања и реагује на њих - изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење - разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих - изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставним језичким средствима- разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета,	часу Домаћи задатак

					појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничку активност и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упути предлоге, савете и позиве на	

					заједничку активност користећи ситуационао прикладне комуникационе моделе - затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима саветима и позивимана заједничку активност - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства догађаји и способности у прошлости	
4. What's it worth – Етички принципи	3	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	-уџбеник, радна свеска, додатни материјал који наставник доноси, ЦД	- разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих - изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					- разуме једноставније текстове у којима се описују искуства догађаји и способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - опише у неколико краћих везаних исказа искуства, догађај у прошлости - разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима	

5. Feelings - Осећања	4	Комбиновани Дијалошка Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	-уџбеник, радна свеска, додатни материјал који наставник доноси, ЦД	-разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упоређи и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање /неслагање и даје кратко образложење - разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - изрази жеље,	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима	
6. Discovery – Географска особеност и путовања	4	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	-уџбеник, радна свеска, додатни материјал који наставник доноси, ЦД	- разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање /неслагање и даје кратко образложење - разуме једноставне исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих - размени једноставне исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима - саопшти шта он или неко други планира, намерава, предвиђа - разуме и следи једноставна упутства у вези са уобичајеним	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					ситуацијама из свакодневног живота - да једноставна упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота - разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничку активност и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упути предлоге, савете и позиве на заједничку активност користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе	
7.About me – Лични идентитет	4	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	-уџбеник, радна свеска, додатни материјал који наставник доноси, ЦД	- разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање /неслагање и даје кратко образложење	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					-разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа -опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства догађаји и способности у прошлости	

					- размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - разуме једноставне исказе који се односе на одлуке, обећања ,планове, намере и предвиђања и реагује на њих - размени једноставне исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима - саопшти шта он или неко други планира , предвиђа , намерава - разуме једноставније исказе који се односе на забране, упозорења, правила понашања, и обавезе и реагује на њих - размени	

					једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту - разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничку активност и одговори на њих уз одговарајуће образложење	
8. On the streets - Становање	4	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	-уџбеник, радна свеска, додатни материјал који наставник доноси, ЦД	-разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					- разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости - разуме једноставне исказе који се односе на одлуке, обећања ,планове, намере и предвиђања и реагује на њих - размени једноставне исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима - саопшти шта он или неко други планира , предвиђа , намерава, предвиђа - разуме једноставније исказе којима се тражи	

					мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење □ □ разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих; - затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања; - опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима;	
9. The law – Професионални живот	4	Комбиновани Дијалогска Демонстративна Аудитивна Рад на тексту Метода писања	индивидуални, фронтални, рад у пару рад у групи	-уџбеник, радна свеска, додатни материјал који наставник доноси, ЦД	-разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања - Упореди и опише карактеристике	Усмено Писмено Активност на часу Домаћи задатак

					особа, биљака, животиња, предмета, појава, места, радњи ,стања, збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства догађаји и способности у прошлости	

					- размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење - разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих - упути уобичајене молбе и захтеве - разуме једноставне исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих - размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења,	

					прабила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту - разуме једноставније предлогњ, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упуту предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе.	

Наставни предмет: Историја

Број часова: недељно/годишње 2 часа недељно, 68 годишње

Циљ предмета:

Циљ учења историје је да ученик изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом националном идентитету, културно историјском наслеђу, друштво и држави у којој живи.

Стандарди: ИС.1.1.1 ИС.1.1.2. ИС. 1.1.4. ИС.1.1.5. ИС.1.1.6. ИС.1.2.1. ИС.1.2.2 ИС.1.2.3. ИС.1.2.5. ИС.2.1.1. ИС.2.1.2.ИС.2.1.4. ИС.2.1.6. ИС.2.2.2. ИС.3.1.1. ИС.3.1.2.ИС.3.2.1. ИС.3.2.2. ИС.3.2.3.

Литература: Историја, уџбеник за осми разред основне школе, Ратомир Миликић, Ивана Петровић, Нови Логос, Београд, 2021.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	АКТИВНО СТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОС ТИ НАСТАВНИ КА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦИ ЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИ МА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕР Е	МЕЋУПРЕДМЕ ТНЕ КОМПЕТЕНЦИ ЈЕ
1.ОСНОВИ ПРОУЧАВА ЊА ПРОШЛОСТ И	4	Ученици научено излажу усмено, помоћу шема, слика, географско историјске карте и уз помоћ интернета	Излагање наставника усмено демонстрати вно, слике, карте , интернет, панои	Монолошка, дијалогска, илустративн а, демонстрати вна	Фронтални , индивидуа лни	Географија	Ученик ће бити у стању да: – смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; – поређи различите историјске изворе и рангира их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошк	Усменио излагање излагање у виду теста и семинарс ких радова, писмено (тест , контролн а вежба)	Компетенција за учење; · одговорно учење у демократском друштву · комуникација; · одговоран однос према околини; · одговоран однос према здрављу; · предузимљиво ст и оријентација ка предузетништв у; · рад са подацима и информацијам а; · решавање проблема; · сарадња; · дигитална компетенција.

							о порекло извора на основу садржаја;		
2. ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕН СКОЈ ДРЖАВА У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА	22	Ученици научено излажу усмено, помоћу шема, слика, географско историјске карте, панои цртежи, излагање у виду семинарског рада и уз помоћ интернета	Излагање наставника усмено демонстрати вно, слике, карте , интернет, панои	Монолошко дијалогска, демонстрати вна	Фронтални , групни , индивидуални	Географија Српски језик и књижевност	Ученик ће бити у стању да: – смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; – уочи динамику различитих историјских појава и промена на историјској карти; – поређи различите историјске изворе и рангира их на основу	Усменио излагање излагање у виду теста и семинарски храдова, писмено (тест , контролна вежба)	компетенција за учење; · одговорно учешће у демократском друштву · естетичка компетенција; · комуникација; · одговоран однос према здрављу; · предузимљивост и оријентација ка предузетништву; Ученик ће бити у стању да: – смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене

							њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошк о порекло извора на основу садржаја;;		историје на временској ленти; – уочи динамику различитих историјских појава и промена на историјској карти; – поређи различите историјске изворе и рангира их на основу · рад са подацима и информацијама; · решавање проблема; · сарадња; · дигитална компетенција.
3. ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ- ТОТАЛНИ РАТ	17	Ученици научено излажу усмено, помоћу шема, слика,	Излагање наставника усмено демонстрати вно, слике, карте ,	Монолошко дијалогско, демонстрати вно, илустративн а	Фронтални , групни , индивидуални	Географија	Ученик ће бити у стању да: – наведе примере како су	Усменио излагање излагање у виду теста и семинара	компетенција за учење; · одговорно учешће удемократском друштву ·

		географско историјске карте, панони цртежи, излагање у виду семинарског рада и уз помоћ интернета	интернет, панони				идеја родној, верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба; – илуструје примерима утицај научно-технолошког развоја на промене у друштву, економији и природном окружењу; –	ки храдова, писмено (тест, контролна вежба)	комуникација; · одговоран однос према околини; · одговоран однос према здрављу; · предузимљивост и оријентација ка предузетништву; · рад са подацима и информацијама; · решавање проблема; · сарадња; · дигитална компетенција

							образложи утицај различитих друштвено- економских система на свакодневни живот људи, анализирају ћи дате примере; – идентификуј е узроке, елементе и последице историјских сукоба и ратова и дискутује о могућим начинима превенције конфликата; – објасни значење појмова геноцид и Холокауст;е		
4. СВЕТ, ЕВРОПА И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕН СКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ	17	Ученици научено излажу усмено, помоћу шема, слика, географско	Излагање наставника усмено демонстрати вно, слике, карте , интернет,	Монолошко дијалогско, демонстрати вно, илустративн а	Фронтални , групни , индивидуа лни	Географија	Ученик ће бити у стању да: – наведе примере како су идеје о	Усменио излагање излагање у виду теста и семинарс ки	компетенција за учење; · одговорно учешће у демократском друштву · комуникација; ·

ХЛАДНОГ РАТА		историјске карте, панои цртежи, излагање у виду семинарског рада и уз помоћ интернета	панои				родној, верској и етничкој равноправно сти утицале на савремене политичке прилике и развој друштва; – поређи положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба; – илуструје примерима утицај научно- технолошко г развоја на промене у друштву, економији и природном окружењу; – образложи	храдова, писмено (тест , контролн а вежба)	одговоран однос према околини; · одговоран однос према здрављу; · предузимљивост и оријентација ка предузетништву ; · рад са подацима и информацијама; · решавање проблема; · сарадња; · дигитална компетенција.

							утицај различитих друштвено-економских система на свакодневни живот људи, анализирајући дате примере;		
5. СВЕТ, ЕВРОПА, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИМ ПРОЦЕСИМА	8	Ученици научено излажу усмено, помоћу шема, слика, географско историјске карте, панорама цртежи, излагање у виду семинарског рада и уз помоћ интернета	Излагање наставника усмено демонстративно, слике, карте, интернет, панорама	Монолошко дијалогско, демонстративно, илустративно	Фронтални, групни, индивидуални	Географија	Ученик ће бити у стању да: – наведе примере како су идеје о родној, верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике развоја друштва; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених	Усменио излагање излагање у виду теста и семинарске храдова, писмено (тест, контролна вежба)	компетенција за учење; · одговорно учешће у демократском друштву · комуникација; · одговоран однос према околини; · одговоран однос према здрављу; · рад са подацима и информацијама; · решавање проблема; · сарадња; · дигитална компетенција.

							група у историјском периоду савременог доба; – илуструје примерима утицај научно-технолошког развоја на промене у друштву, економији и природном окружењу;		

Наставни предмет: Историја (допунска настава)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ

Основи проучавања прошлости	2	Вежбање , демонстративна, илустративна текстуална	Фронтални, групни, индивидуални	Илустрације, карте, интернет	Ученик ће бити у стању да: схвати историјске промене процесе и догађаје	Усмено излагање, тест
Европа – Свет и Српски народ у Југословенској држави у периоду између два светска рата	10	Вежбање , демонстративна, илустративна текстуална	Фронтални, групни, индивидуални	Илустрације, карте, интернет	Ученик ће бити у стању да: – смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; – уочи динамику различитих историјских појава и промена као и постојање Југословенске државе између два рата	Усмено излагање, тест
ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ- ТОТАЛНИ РАТ	8	Вежбање , демонстративна, илустративна текстуална	Фронтални, групни, индивидуални	Илустрације, карте, интернет	Ученик ће бити у стању да: – наведе примере како су идеје родној, верској и етничкој равноправности утицале на	Усмено излагање, тест

					савремене политичке прилике и развој друштва; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба; –	
СВЕТ, ЕВРОПА И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕН СКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ХЛАДНОГ	7	Вежбање , демонстративна, илустративна текстуална	Фронтални, групни, индивидуални	Илустрације, карте, интернет	Ученик ће бити у стању да: – наведе примере како су идеје о родној, верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених група у	Усмено излагање, тест

РАТА					историјском периоду савременог доба; —	
СВЕТ, ЕВРОПА, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИ М ПРОЦЕСИМА	7	Вежбање , демонстративна, илустративна текстуална	Фронтални, групни, индивидуални	Илустрације, карте, интернет	Ученик ће бити у стању да: — наведе примере како су идеје о родној, верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва; — пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба; —	Усмено излагање, тест

Наставни предмет: историја (додатна настава)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
Основи проучавања прошлости	2	Вежбање , демонстративна, илустративна текстуална	Фронтални, групни, индивидуални	Илустрације, карте, интернет	Ученик ће бити у стању да: схвати историјске промене процесе и догађаје	Усмено излагање, тест
Европа – Свет и Српски народ у Југословенској држави у периоду између два светска рата	10	Вежбање , демонстративна, илустративна текстуална	Фронтални, групни, индивидуални	Илустрације, карте, интернет	Ученик ће бити у стању да: – смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; – уочи динамику различитих историјских појава и промена као и постојање Југословенске државе између два рата	Усмено излагање, тест
ДРУГИ СВЕТСКИ	8	Вежбање , демонстративна, илустративна текстуална	Фронтални, групни, индивидуални	Илустрације, карте, интернет	Ученик ће бити у стању да: – наведе примере како су идеје	Усмено излагање, тест

RAT- ТОТАЛНИ РАТ					родној, верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба; –	
СВЕТ, ЕВРОПА И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕН СКОЈ ДРЖАВИ У	7	Вежбање , демонстративна, илустративна текстуална	Фронтални, групни, индивидуални	Илустрације, карте, интернет	Ученик ће бити у стању да: – наведе примере како су идеје о родној, верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва; – пореди положај и начин живота	Усмено излагање, тест

ПЕРИОДУ ХЛАДНОГ РАТА					припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба; –	
СВЕТ, ЕВРОПА, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИ М ПРОЦЕСИМА	7	Вежбање , демонстративна, илустративна текстуална	Фронтални, групни, индивидуални	Илустрације, карте, интернет	Ученик ће бити у стању да: – наведе примере како су идеје о родној, верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва; – поређи положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба; –	Усмено излагање, тест

Наставни предмет: Географија

Број часова: недељно/годишње 2/68

Циљ предмета:

Стицање знања о природно-географским и друштвено –географским одликама у републици Србији

И могућност анализе значаја природних одлика у Србији и завичају. Уочавање демографских карактеристика на завичај.

Стандарди: ГЕ.1.1.3. ГЕ.1.3.1.ГЕ.1.3.2. ГЕ.1.4.1. ГЕ.2.1.2.ГЕ.2.1.3.ГЕ.2.1.4.ГЕ.2.4.1.ГЕ.3.1.1.ГЕ.3.3.1.ГЕ.3.3.2.ГЕ.3.3.3.

Литература: Уџбеник за 8.разред основне школе, Нови Логос, Београд, 2021. аутори: Дејан Шабић и Снежана Вујадиновић

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПОТЕМИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА	ИСХОДИ ученик ће бити у стању да:	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
1- Географски положај и границе територије Србије	5	Слушају, подлаче и показују на карти, записују, раде нему карту.	Показује на карти, објашњава, записује,	Монолошко-дијалошка, илустративно-демонстративна, рад са картом и немоном картом. Интернет	Фронтални, Индивидуални, комбиновани	Историја, информатика и рачунарство. српски језик и књижевност	Покаже границе и опише апсолутни и релативни географски положај	Усмено одговарање, Домаћи задаци, Нема карта.	Компетенција за учење, Комуникација, Дигитална Компетенција, Сарадња, Рад са подацима и информацијама. Решавање проблема.
2. Физичко-географ	22	Слуша, дискутује, Изражаје,	Организује и реализ	Монолошко-дијалошка, илустративно-	Фронтални, Индивидуални, Комбиновани.	Српски језик и књижев	Анализира геолошку прошлост	Усмено одговарање.	Компетенција за учење, Комуникација, Дигитална

ске одлике Србије		Обележава на карти, Показује на карти ,Ради домаће задатке, ради нему карту.	ује наставни процес ,планира садржаје,Бележи на табли, објашњава поступак израде неме карте .	демонстративна,рад са картом, рад са немом картом, инернет		ност, информатика и рачунарство, ликовна култура, биологија.	Србије,препознаје саств стена,Наводи и образлаже климатске карактеристике.Описује сликове са притокама у Србији,Образлаже присуство биљног и животињског света и наводи одређени педолошки састав за биљну заједницу.	Домћи задаци, нема карта	компетенција,Одговоран однос према околини, Предузимљивост и оријентација ка предузетништву,Рад са подацима и информацијама,Решавање проблема,Естетичка компетенција
3.Друштвено-географске одлике Србије	22	Слуша, дискутује,Израђује,обележава на карти,чита графиконе, Ради домаћи инему карту,пита.	Предаје, обајшњава, пише на табли, одговара на питања .прегледа домаће , оцењује,	Монолошко-дијалогска,илустративно-демонстративна,рад са картом, рад са немом картом,интернет.	Фронтални-индивидуални и комбиновани	Историја,српски језик и књижевност,ликовна култура, информатика и рачунарство	Анализира основне одлике становништва и примењује на регије у Србији,Наводи методе демографске и прогнозе демографа за Србију.	Усмено одговарање,домаћи задаци, тестови.	Компетенција за учење, Комуникација, Сарадња,Предузимљивост и оријентација ка предузетништву, Дигитална компетенција,Рад са подацима и информацијама, Одговорно учешће у демократском друштву.

			образлаже оцену. похваљује.						
4.Природна и културна баштина Србије	10	Слша, дискутује,Излаже,обележава на карти, чита карту, ради нему карту,ради домаћи.поставља питања.	Предаје, обајшњава, пише на тбли, одговара на питања ученика, прегледа домаће, здаје домаће, оцењује, похваљује.	Монолошко-дијалошка,илустративно-демонстративна,рад са картом,рад са неом картом,интернет.	Фронтлни,индивидулни,комбиновани.	Српски језик и књижевност, ликовна култура, информатика и рачунарство, биологија,	Анализира природне и културне баштине Србији и повезује са културном баштином свом завичају.	Усмено одговарање,домаћи задаци, нема карта,	Сарадња,Компетенција за учење,Одговоран однос према околини, Одговоран однос према здрављу,Предузимљивост и оријентација ка предузетништву,Естетичка компетенција,Комникација, Дигитална компетенција.
5.Географија завичаја	2	Слуша, дискутује,Излаже,обележава на карти,чита карту,ради нему карту, ради	Задаје задатке, образлаже,пише натабли, дели	Монолошко-дијалошка,илустративнодемонстративна,рад са неомкартом. Рад са картом.Интернет	Фронтални-индивидуални,комбиновани.	Историја, информатика и рачунарство,ликовна култура,	Примењује стечено знање на територију свог краја и анализира природне и друштвене одлике у свом	Усмено одговарање, презентација ученичких радова.	Рад са подацима и информацијама, Комуникација, Сарадња, Одговоран однос према здрављу, одговоран однос према околини,Дигитална компетенција,Предузимљивост и оријентација према ка

		домаћи,поставља питања.	ученик е на групе за рад презентације, прегледа, оцењује, похваљује.			.српски језик и књижевност, биологија,	завичају.		предузетништву.Решавање проблема,Естетичка компетенција
6.Срби у региону и	4	Израже,показује на карти,чита неке карте, поставља питања , дискутује.	Предаје, пише на табли, задаје домаће , прегледа домаће , оцењује , похваљује.	Монолошко-дијалогска, илустративно-демонстративна,рад са картом, интернет.	Фронтално, индивидуални, комбиновани.	Српски језик и књижевност,ликовна култура, историја.	Кратко описује кретање Срба у дијаспори и факторе који су их натерали да напусте територију свога краја	Усмено одговарање, оцењивање ученика их одговора.	Комуникација, Сарадња, Дигитална компетенција,Рад са подацима и информација,Одговоран однос према друштву.Одговоран однос према здрављу.Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.Решавање проблема,Естетичка компетенција.
7.Систематизација градива	3	Одговарају усмено и раде записује и одговарају на тестове и питањатест	Задаје задатке и тесове. Оцењује и обрзла	Монолошко-дијалогска,илустративно-демонстративна, рад са каром, интернет.	Фронтално,индивидуални,комбиновани,	Српски језик и књижевност, историја , географ	Анализира природно-географске одлике и карти и наводи основне одлике	Усмено одговарање	Комуникација, сарадња, Одговоран однос према друштву, Одговоран однос према околини.Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.

		ове за проверу знања	же оцену.			ија, биологија, Ликовна култура, математика.	становништва кратко описује њихове карактеристике		

Наставни предмет: Географија (допунска настава)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ ученик ће бити у стању да:	НАЧИН ПРОВЕРЕ
Физичко-географске одлике Србије	16	Илустративно-демонстративна непосредно посматрање, рад са картом	Фронтални, Индивидуални комбиновани	Карта Србије Свеска Уџбеник Нема карта	Анализира геолошку прошлост постанка територије Србије. Наводи веће регионалне целине и показује на карти и на да их обележи на некој карти.	На допунском часу, оцењивање на редовном часу
Друштвено – географске одлике Србије	10	Илустративно-Демонстративна Непосредно Посматрање, рад са картом, графикони	Фронтални, Индивидуални комбиновани	Карта Србије Свеска Уџбеник Нема карта	Наводи основне одлике становништва Србије и њихове основне карактеристике	На допунском часу. Оцењивање на редовном часу.

Природне и културне баштине Србије	2	Илустративно Демонстративна Рад са картом Рад са неом картом	Фронтални Индивидуални комбиновани	Карта Србије Свеска Уџбеник Нема карта	Кратко описује природне и културне баштинеу Србији	На допунском часу. Оцењивање на редовном часу.
Географија Завичаја	5	Илустративно Демонстративна Рад са картом Рад са неом картом	Фронтално Индивидуални комбиновани	Карта Србије Свеска Уџбеник Нема Карта	Наводи природне и географске одлике и зна да примени на регији свог завичаја	На допунском часу.оцењивање на редовном часу.
Срби у региону и дијаспори	1	Илустративно Демонстративна Рад са картом Европе и Света	Фронтално Индивидуални комбиновани	Свеска уџбеник	Анализира узроке миграција становништва у Европу и светске земље	На допунском часу . Оцењивање на редовном часу.

Наставни предмет: Географија (додатна настава)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
Космос и небеска тела	4	Вербално- илустративно демонстративни	Комбиновани Фронтални Индивидуални Рад у групи	Слике,табеле, Збирка тестова са предходних такмичења – заход за	Наводи небеска тела и њихове карактеристике	На часу На такмичењу

				учбенике		
Литосфера и унутрашња грађа земље	6	Вербално Илустративно демонстративна	Комбиновани Фронтални Индивидуални Рад у групи	Слике Табеле Збирка тестова	Анализира постанак и унутрашњу грађу Земље	На часу На такмичењу
Обликовање рељефа деловањем унутрашњих сила	6	Вербално илустративно демонстраативна	Комбиновнаи Фронтаални Индивидуални Рад у групи	Слике тестови	Описује постанак рељефа и наводи унутрашње силе и облике рељефа	На часу и на такмичењу
Облик рељефа деловањем спољашњих сила	6	Вербално илустративно демонстративна	Комбиновани Фронтални Индивидуални Рад у групи	Слике тестови	Анализира рељеф и наводи силе које су учествовале у обликовању	На часу На такмичењу
Картографија са задацима	4	Вербално Илустративно демонстративна	Комбиновани Фронтални Индивидуални Рад у групи	Задаци, тестови,	Ради задатке са одређивањем размере.Наводи математичке и географске елементе препознаје их на слици	На часу. На такмичењу.
Атмосфера	3	Вербално илустративно демонстративна	Комбиновани Фронтални Индивидуални Рад у групи	Слике, Графикони, тестови	Објашњава климатске и метеоролошке елементе анализирајћи их у раду на задацима са теста	Начасу На такмичењу
Хидросфера	3	Вербално Илустративно демонстративна	Комбиновани Фронтални Рад у групи	Слике, Карта Европе и Света.тестови	Анализира особине светског мора и вода на копну и објашњава њихове карактеристике.Препознаје рељефне целине које су обликовале реке, таласи.	На часу. На такмичењу
Биосфера	1	Вербално илустративно	Комбиновани Фронтални	Слике Карта света	Објашњава климатске појасеве и зна њихово	На часу на такмичењу

		демонстративна	Рад у групи	тестови	распрострањење и основне одлике	
Систематизација	1	Вербално Илустративно демонстративна	Комбиновани Фронтални Рад у групи	тестови	Анализира тестове знања и одговара на њих	На часу

Наставни предмет: Биологија

Број часова: недељно/годишње 2/68

Циљ предмета:

Циљ учења Биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, разуме значај биолошке разноврсности и потребу за одрживим развојем и развије одговоран однос према себи и природи .

Стандарди:

1.ТЕМА БИ.1.1.1.; БИ.1.2.1.; БИ.1.2.2.; БИ.1.2.4.;

БИ.1.3.1.; БИ.2.1.2.; БИ.2.3.1.; БИ.2.3.2.; БИ.3.1.1.; БИ.3.3.1.; БИ.3.3.4.; БИ.1.6.3.; БИ.2.6.3.

2.ТЕМА БИ.1.1.1.; БИ.1.1.3.; БИ.1.1.4.; БИ.1.2.1.; БИ.1.2.2.; БИ.1.2.3.; БИ.1.2.4.; БИ.2.1.2.; БИ.2.1.3.; БИ.2.2.2.; БИ.2.2.3.; БИ.2.2.4.; БИ.3.1.1.; БИ.3.2.2.БИ.1.3.2.; БИ.1.6.1.; БИ.1.6.2.; БИ.1.6.3.; БИ.2.6.3.; БИ.3.6.1.; БИ.3.6.3.

3.ТЕМА БИ.1.1.2.; БИ.1.1.

4.ТЕМА БИ.1.4.1.; БИ.2.4.1.; БИ.2.1.2.; Б.3.4.3.

5.ТЕМА БИ.1.3.1.; БИ.1.5.2.; БИ.1.5.3.; БИ.1.5.4.; БИ.2.5.3.; БИ.2.5.4.; БИ.3.5.4.; БИ.3.5.5.

Литература: Биологија, уџбеник за осми разред основне школе, Гордана Субаков Симић, Марина Дрндарски, Логос и Клет, Београд, 2021.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО	АКТИВНОСТ И УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТ	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

	ТЕМИ					ИМА			
НАСЛЕЂИ ВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	7	Слушају ,записују, Питају, ,повезују Прикупљају податке, Анализирају, Шематски приказују Резултате, Сарађују, Одговарају,ист ражују	Објашњавају, Демонстрирају, Подстичу, Испитују, Сарађују, Прате И вреднују постигнућа ученика	Дијалогска ,монологска, метода рада ана текста, демонстративна, метода лабораторијског рада	Фронтални, Самостални рад ученика(индивидуални рад,рад у групи,рад у пару)	Хемија, Математика , Биологија за 7разред	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења; - упореди бесполно и полно размножавање; - идентификује разлике између митозе и мејозе на основну промену броја хромозома и њихове улоге у	Тестови, Писмене вежбе, Усмено испитивање, есеји	Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Сарадања, Рад са подацима И информацијама,Дигитална компетенција

							развићу и репродукц ији; - одреди однос између гена и хромозома и основну улогу генетичко г материјал а у ћелији; - шематски прикаже наслеђива ње пола и других особина према првом Менделов ом правилу;		
ЈЕДИНСТВ О ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	24	Слушају ,записују, Питају, ,повезују Прикупљају податке, Анализирају, Шематски	Објашњавају, Демонстри рају, Подстичу, Испитују, Сарађују, Прате И	Дијалогска ,монологска, метода рад ана тексту, демонстрат ивна, метода	Фронтални, Самостални рад ученика(индив идуални рад,рад у групи,рад у пару)	Хемија ,физика, биологија за 7разред	-одреди положај организма на дрвету живота на основу прикупље	Тестоови,пи смене вежбе,усме но испитивање	Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Сарадања, Рад са подацима И информацијама,Ди гиталана

		приказују Резултате, Сарађују, Одговарају ,истражују	вреднују постигнућ а ученика	лаборатори јског рада			них и анализира них информац ија о његовој грађи; - упореди организме на различити м позицијама на „дрвету живота” према начину на који обављају животне процесе; - користи микроскоп за посматра ње грађе гљива, биљних и животињс ких ткива;		компетенција, Одговоран однос према окоolini
ПОРЕКЛО И РАЗНОВРС	7	Слушају ,записују, Питају,	Објашњавају, Демонстри	Дијалогска ,монологска, а,	Фронтални, Самостални рад ученика(индив	Биологија за 6.разред,ист	- разврстава организме	Тестови,пис мене вежбе,усме	Компетенција за целоживотно учење,

НОСТ ЖИВОТА		,повезују Прикупљају податке, Анализирају, Шематски приказују Резултате, Сарађују, Одговарају,ист ражују	рају, Подстичу, Испитују, Сарађују, Прате И вреднују постигнућ а ученика	метода рад ана тексту, демонстрат ивна, метода лаборатори јског рада	идуални рад,рад у групи,рад у пару)	орија, географија	према задатим критерију мима применом дихотоми х кључева; - повеже принципе системати ке са филогениј ом и еволуцијо м на основу данашњих и изумрлих врста - фосила; -	но испитивање, есеји	Комуникација, Сарадања, Рад са подацима И информацијама ,Дигиталана компетенција

ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕ МУ	19	Слушају ,записују, Питају, ,повезују Прикупљају податке, Анализирају, Шематски приказују Резултате, Сарађују, Одговарају,ист ражују	Објашњавају, Демонстрирају, Подстичу, Испитују, Сарађују, Прате И вреднују постигнућа ученика	Дијалогска ,монологска, метода рада ана тексту, демонстративна, метода лабораторијског рада	Фронтални, Самостални рад ученика(индивидуални рад,рад у групи,рад у пару	Биологија за 7разред, Хемија, географија	- идентификује основне односе у биотопима на задатим примерима; - илустрира однос између еколошких фактора и ефеката природне селекције; - упоређује прикупљене податке о изабраној врсти и њеној бројности на различитим стаништима; - повеже утицај абиотички	Тестови, Писмене вежбе, Усмено испитивање, есеји	Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Сарадања, Рад са подацима И информацијама ,Дигитална компетенција, Одговоран однос према окоolini

							х чинилица у одређеној животној области - биому са животним формама које га насељавај у; - анализира разлику између сличности и сродности организам а на примерим а конверген ције и дивергенц ије; - идентифи кује трофички ниво организма у мрежи исхране;		

							- предложи акције заштите биодиверз итета и учествује у њима;		
ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	11	Слушају ,записују, Питају, ,повезују Прикупљају податке, Анализирају, Шематски приказују Резултате, Сарађују, Одговарају,ист ражују	Објашњавају, Демонстрирају, Подстичу, Испитују, Сарађују, Прате И вреднују постигнућа ученика	Дијалогска ,монологска, метода рада на тексту, демонстра тивна, метода лаборатори јског рада	Фронтални, Самостални рад ученика(индив идуални рад,рад у групи,рад у пару	Биологија за 6.разред, Хемија, Физичко и здравствено васпитање	- анализира задати јеловник са аспекта уравнотеж ене и разноврсн е исхране;- идентифи кује поремећај е исхране на основу типичних	Тестови,пис мене вежбе,усме но испитивање, есеји	Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Сарадања, Рад са подацима И информацијама ,Дигиталана компетенција, Одговоран однос према средини

							симптома (гојазност, анорексија , булимија); - планира време за рад, одмор и рекреациј у; - доведе у везу измењено понашање људи са коришћењ ем психоакти вних супстанци ; - аргументу је предности вакцинаци је; - примени поступке збрињава ња лакших облика крварења;		

							- расправља о различито сти међу људима са аспекта генетичке варијабилн ости толеранци је и прихватањ а различито сти.		

Наставни предмет: Биологија (допунска настава)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВ А ПО ТЕМИ	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВН А СРЕДСТВ А	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
Јединство грађе и функције као основа живота	20	Дијалшка, монолошка метода рада на тексту	Фронтални , самостални рад ученика, раф у групи рад у паровима	Природни материјал, линкови	повеже грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије. Повеже однос површине и запремине ћелије и	Тестови, усме не провере, вежб е

					тела са начином обављања основних животних функција .Идентификује регулаторне механизме у одржању хомеостазе	
Човек и здравље	7	Дијалогска,монологска,метода рада на тексту	Фронтални ,самосталнирад ученика	Компјутер, слике	Одговорно се односи према свом здрављу то мора да научи Повеже промене настале у пубертету са деловањем хормона. Идентификује поремећаје у раду органа изазваних нездравим начином исхране	Тестови ,усмене провере
Порекло и разноврсност живота	4	Дијалогско,монологска метода,рад на тексту	Фронтални, самостални рад ученика	Компјутер ,слике	Да доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живота на планети.Истражи давно нестале екосистеме	Тестови, усмене провере
Наслеђивањ и еволуција	2	Дијалогско, монологска метода,рад на тексту	Фронтални,самосталнирад ученика	Компјутер, слике	Да повеже промене које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена ; повеже промене	

					наследног материјала са настанком нових врста путем природне селекције	
Живот у екосистему	1	Дијалошка, монолошка, рад на тексту	Фронтални, самостални рад ученика	Компјутер, слике	Да повеже губитак врста у екосистему са негативним последицама у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране ; да критички процени последице људских делатности у односу на расположиве ресурсе на Земљи; истражи стање природних ресурса и биодиверзитета на локалном подручју	

Наставни предмет: Биологија (додатна настава)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
Јединство грађе и	10	Дијалшка, монолошка метода рада на тексту	Фронтални , самостални рад ученика, рад у	Природни материјал,	повеже грађу ћелијских органела са	Тестови, усмене

функције као основа живота			групи рад у паровима	линкови	њиховом улогом у метаболизму ћелије. Повеже однос површине и запремине ћелије и тела са начином обављања основних животних функција .Идентификује регулаторне механизме у одржању хомеостазе	провере, вежбе
Човек и здравље	10	Дијалошка, монологска, мето да рада на тексту	Фронтални ,самостални рад ученика	Компјутер, слике	Одговорно се односи према свом здрављу то мора да научи Повеже промене настале у пубертету са деловањем хормона. Идентификује поремећаје у раду органа изазваних нездравим начином исхране	Тестови , усмене провере
Порекло и разноврсност живота	4	Дијалошко, монологска метода, рад на тексту	Фронтални, самостални рад ученика	Компјутер ,слике	Да доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живота на планети. Истражи давно нестале екосистеме	Тестови, усмене провере
Наслеђивањ	5	Дијалошко, монологска	Фронтални, самостални	Компјутер,	Да повеже промене	

и еволуција		метода,рад на тексту	ад ученика	слике	које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена ; повеже промене наследног материјала са настанком нових врста путем природне селекције	
Живот у екосистему	5	Дијалогска,монологска,рад на тексту	Фронтални, самостални рад ученика	Компјутер, слике	Да повеже губитак врста у екосистему са негативним последицама у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране ; да критички процени последице људских делатности у односу на расположиве ресурсе наЗемљи;истраживање природних ресурса и биодиверзитета на локалном подручју	

Наставни предмет: Математика

Број часова: недељно/годишње 4/136

Циљ предмета:

Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Стандарди:

Р. БР.	ОБЛАСТ/ТЕМА/МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	СЛИЧНОСТ	– компетенција за целоживотно учење; – комуникација; – рад с подацима и информацијама; – дигитална компетенција; – решавање проблема; – сарадња.	МА.1.3.1. МА.3.3.1. МА.1.3.2. МА.2.3.2. МА.3.3.6.	Ученик ће бити у стању да: – примени Талесову теорему у геометријским задацима и реалном контексту; – примени сличност троуглова у геометријским задацима и реалном контексту.
2.	ТАЧКА, ПРАВА И РАВАН	– компетенција за целоживотно учење; – комуникација; – рад с подацима и информацијама; – дигитална компетенција;	МА.1.3.1. МА.2.3.2. МА.3.3.6.	Ученик ће бити у стању да: – анализира односе тачака, правих и равни у простору и запише те односе математичким писмом; – представља цртежом односе геометријских објеката у

		– решавање проблема; – сарадња.		равни и простору и користи их приликом решавања задатака; – уочи правоугли троугао у простору и примени Питагорину теорему у геометријским задацима и реалном контексту.
3.	ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ СА ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ	– компетенција за целоживотно учење; – комуникација; – рад с подацима и информацијама; – дигитална компетенција; – решавање проблема; – сарадња.	МА.1.2.1. МА.2.2.1. МА.3.2.1. МА.2.2.5. МА.3.2.5.	Ученик ће бити у стању да: – реши линеарну једначину и неједначину; – реши реалне проблеме користећи линеарну једначину, или неједначину.
4.	ПРИЗМА	– компетенција за целоживотно учење; – комуникација; – рад с подацима и информацијама; – дигитална компетенција; – решавање проблема; – сарадња.	МА.1.3.2.МА.1.3.4. МА.3.3.2. МА.2.3.4.МА.3.3.4. МА.3.3.6.	Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину праве призме; – примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.
5.		– компетенција за целоживотно учење; – комуникација;	МА.1.3.2.МА.1.3.4. МА.3.3.2. МА.2.3.4.МА.3.3.4. МА.3.3.6.	Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину четворостране

	ПИРАМИДА	– рад с подацима и информацијама; – дигитална компетенција; – решавање проблема; – сарадња.		пирамиде(основа правоугаоник), правилне тростране и шестостране пирамиде; – примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.
6.	ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА	– компетенција за целоживотно учење; – комуникација; – рад с подацима и информацијама; – дигитална компетенција; – решавање проблема; – сарадња.	МА.1.2.4. МА.2.2.4. МА.3.2.4	Ученик ће бити у стању да: – нацрта и анализира график линеарне функције.
7.	СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА СА ДВЕ НЕПОЗНАТЕ	– компетенција за целоживотно учење; – комуникација; – рад с подацима и информацијама; – дигитална компетенција; – решавање проблема; – сарадња.	МА.2.2.1. МА.3.2.1. МА.3.2.5.	Ученик ће бити у стању да: – реши систем линеарних једначина са две непознате; – реши реалне проблеме користећи систем линеарних једначина са две непознате.
8.	ВАЉАК, КУПА И ЛОПТА	– компетенција за целоживотно учење; – комуникација; – рад с подацима и	МА.1.3.3.МА.2.3.3. МА.3.3.3. МА.1.3.5.МА.2.3.5. МА.3.3.5.	Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте;

		информацијама; – дигитална компетенција; – решавање проблема; – сарадња.		– примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.
В	ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК	– компетенција за целоживотно учење; – комуникација; – рад с подацима и информацијама; – дигитална компетенција; – решавање проблема; – сарадња.		Ученик ће бити у стању да: – учествује у избору истраживачког пројекта и начина рада.

Литература: Математика, уџбеник за осми разред основне школе, Небојша Икодиновић, Слађана Димитријевић, Клет, Београд, 2021.

Збирка задатака за осми разред основне школе, Бранислав Поповић, Марија Станић, Сања Милојевић, Ненад Вуловић, Клет, Београд, 2021.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	АКТИВН ОСТИ УЧЕНИК А	АКТИВН ОСТИ НАСТАВ НИКА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦ ИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТ ИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕ РЕ	МЕЋУПРЕД МЕТНЕ КОМПЕТЕН ЦИЈЕ
СЛИЧНОСТ	16 (6+10)	- пребројава - групише - упоређује - сређује по редоследу	- поставља питања - надгледа, помаже ученицима - подстиче на	Илустративна, рад на тексту	Обрада, утврђивање, провера знања	- примери скупова из свакодневне праксе, из природног окружења	Ученик ће бити у стању да: - примени Талесову теорему у геометрији	Тест, усмено испитивање	– компетенција за целоживотно учење; – комуникација;

		-рачуна - примењује	размишља ње - ствара пријатан амбијент			-Техника и технологиј а -Физика -Хемија	ким задацима и реалном контексту; -примени сличност троуглова у геометријс ким задацима и реалном контексту.		– рад с подацима и информац ијама; – дигитална компетенц ија; – решавање проблема; – сарадња.
ТАЧКА,ПР АВА И РАВАН	13 (7+6)	- пребројава -групише -упоређује -сређује по редоследу -рачуна - примењује	-разликује -именује -упоређује - пребројава -рачуна - примењује	Визуелна, илустративна, текстуална	Обрада,утврђ ивање, провера знања игрупни рад	-примери скупова из свакоднев не праксе, из природног окружења -Техника и технологиј а -Физика -Хемија	Ученик ће бити у стању да: -анализира односе тачака, правих и равни у простору и запише те односе математичк им писмом; - представља цртежом односе геометријс ких	Усмено испитив ање, тест	– компетенц ија за целоживот но учење; – комуникац ија; – рад с подацима и информац ијама; – дигитална компетенц ија; – решавање проблема;

							објеката у равни и простору и користи их приликом решавања задатака; -уочи правоугли троугао у простору и примени Питагорин у теорему у геометријским задацима и реалном контексту.		– сарадња.
ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ СА ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ	17 (6+11)	-посматра -уочава -именује -разликује	- поставља питања - надгледа, помаже ученицима - подстиче на размишљање - ствара пријатан амбијент	Визуелна, текстуална	Обрада, утврђивање, провера знања	-примери скупова из свакодневне праксе, из природног окружења -Техника и технологија -Физика -Хемија	Ученик ће бити у стању да: -решити линеарну једначину и неједначину; -решити реалне проблеме користећи	Усмено испитивање, тест	– компетенција за целоживотно учење; – комуникација; – рад с подацима и информацијама; – дигитална

							линеарну једначину, или неједначину.		компетенција; – решавање проблема; – сарадња.
ПРИЗМА	12(4+8)	-разликује -именује -упоређује - пребројава -рачуна - примењује	- поставља питања - надгледа, помаже ученицима - подстиче на размишљање - ствара пријатан амбијент	Визуелна, илустративна, текстуална	Обрада, утврђивање, провера знања, групни рад индивидуални рад	-примери скупова из свакодневне праксе, из природног окружења -Техника и технологија -Физика -Хемија	Ученик ће бити у стању да: -израчуна површину и запремину праве призме; -примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.	Усмено испитивање, тест	– компетенција за целоживотно учење; – комуникација; – рад с подацима и информацијама; – дигитална компетенција; – решавање проблема; – сарадња.
ПИРАМИДА	11(4+7)	-разликује -именује -упоређује - пребројава	- поставља питања - надгледа, помаже ученицима	Визуелна, илустративна, текстуална	Обрада, утврђивање, провера знања, групни рад	-примери скупова из свакодневне праксе, из	Ученик ће бити у стању да: -израчуна површину	Усмено испитивање, тест	– компетенција за целоживотно учење; – комуникација

		-рачуна - примењује	- подстиче на размишља ње - ствара пријатан амбијент		индивидуалн и рад	природног окружења -Техника и технологиј а -Физика -Хемија	и запремину четворостр ане пирамиде(о снова правоугаон ик), правилне тностране и шестостран е пирамиде; -примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.		ија; – рад с подацима и информац ијама; – дигитална компетенц ија; – решавање проблема; – сарадња.
ЛИНЕАРН А ФУНКЦИЈ А	11(4+ 7)	-посматра -уочава -именује -разликује	- поставља питања - надгледа, помаже ученицима - подстиче на размишља ње - ствара	Визуелна, илустративна,те кстуална	Обрада,утврђ ивање, провера знања,групни рад индивидуалн и рад	-примери скупова из свакоднев не праксе, из природног окружења -Техника и технологиј а	Ученик ће бити у стању да: -нацрта и анализира график линеарне функције.	Усмено испитив ање, тест	– компетенц ија за целоживот но учење; – комуникац ија; – рад с подацима и

			пријатан амбијент			-Физика -Хемија			информац ијама; – дигитална компетенц ија; – решавање проблема; – сарадња.
СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИ НА	12(5+ 7)	-посматра -уочава -именује -разликује	- поставља питања - надгледа, помаже ученицима - подстиче на размишља ње - ствара пријатан амбијент	Визуелна, илустративна,те кстуална	Обрада,утврђ ивање, провера знања,групни рад индивидуалн и рад	-примери скупова из свакоднев не праксе, из природног окружења -Техника и технологиј а -Физика -Хемија	Ученик ће бити у стању да: -реши систем линеарних једначина са две непознате; -реши реалне проблеме користећи систем линеарних једначина са две непознате.	Усмено испитив ање, тест	– компетенц ија за целоживот но учење; – комуникац ија; – рад с подацима и информац ијама; – дигитална компетенц ија; – решавање проблема; – сарадња.
ВАЉАК, КУПА И	21 (9+12)	-разликује -именује	- поставља питања	Визуелна, илустративна,те	Обрада,утврђ ивање,	-примери скупова из	Ученик ће бити у	Усмено испитив	– компетенц ија за

ЛОПТА		-упоређује - пребројава -рачуна - примењује	- надгледа, помаже ученицима - подстиче на размишљање - ствара пријатан амбијент	кстуална	провера знања,групни рад индивидуалн и рад	свакоднев не праксе, из природног окружења -Техника и технологија -Физика - Хемија	стању да: -израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте; -примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.	ање, тест	целоживотно учење; – комуникација; – рад с подацима и информацијама; – дигитална компетенција; – решавање проблема; – сарадња.
ПРОЈЕКТИ ЗАДАТАК	5					Техника и технологија,	Ученик ће бити у стању да: -учествује у избору истраживачког пројекта и начина рада.		– компетенција за целоживотно учење; – комуникација; – рад с подацима и информацијама; – дигитална компетенција

									ија; – решавање проблема; – сарадња.

Наставни предмет: Математика (допунска настава)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
Сличност	5	Илустративна, рад на тексту	утврђивање	Збирка задатака,геомртријски прибор	Ученик ће бити у стању да: – примени Талесову теорему у геометријским задацима и реалном контексту; примени сличност троуглова у геометријским задацима и реалном контексту.	Тест,усмени одговори на редовним часовима
Тачка,права раван	4	Илустративна,ви зуелна Рад на тексту	утврђивање	Уџбеник и збирка задатака за 8.разред ОШ, геометријски прибор	Ученик ће бити у стању да: – анализира односе тачака, правих и равни у простору и запише те односе математичким писмом; – представља цртежом односе геометријских објеката у равни и простору и користи их	Тест,усмени одговори на редовним часовима

					приликом решавања задатака; уочи правоугли троугао у простору и примени Питагорину теорему у геометријским задацима и реалном контексту.	
Линеарне једначине са једном непознатом	7	Визуелна, рад на тексту	утврђивање	Уџбеник и збирка задатака за 8.разред ОШ	Ученик ће бити у стању да: – реши линеарну једначину и неједначину; реши реалне проблеме користећи линеарну једначину, или неједначину.	Тест, усмени одговори на редовним часовима
Призма	4	Визуелна, рад на тексту	утврђивање	Уџбеник и збирка задатака за 8.разред ОШ, геометријски прибор, модел призме	Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину праве призме; – примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.	Тест, усмени одговори на редовним часовима
Пирамида	4	Визуелна, рад на тексту	утврђивање	Уџбеник и збирка задатака за 8.разред ОШ, геометријски прибор, модел пирамиде	Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину четворостране пирамиде(основа правоугаоник), правилне троугране и шестостране пирамиде; примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.	Тест, усмени одговори на редовним часовима
Системи једначина са	6	Визуелна, рад на тексту	утврђивање	Уџбеник и збирка задатака за 8.разред	Ученик ће бити у стању да: – реши систем линеарних	Тест, усмени одговори на

две непознате величине				ОШ	једначина са две непознате; реши реалне проблеме користећи систем линеарних једначина са две непознате.	редовним часовима
Ваљак, купа лопта	4	Визуелна, рад на тексту	Утврђивање	Уџбеник и збирка задатака за 8.разред ОШ, геометријски прибор, модел ваљка, купе и лопте	Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте; примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.	Тест, усмени одговори на редовним часовима

Наставни предмет: Математика (додатна настава)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
Сличност	5	Илустративна, рад на тексту	утврђивање	Збирка задатака, геометријски прибор	Ученик ће бити у стању да: – примени Талесову теорему у геометријским задацима и реалном контексту; примени сличност троуглова у геометријским задацима и реалном контексту.	Тест, усмени одговори на редовним часовима
Тачка, прав	4	Илустративна	утврђивање	Уџбеник и збирка	Ученик ће бити у стању	Тест, усмени

а раван		а,визуелна Рад на тексту		задатака за 8.разред ОШ, геометријски прибор	да: – анализира односе тачака, правих и равни у простору и запише те односе математичким писмом; – представља цртежом односе геометријских објеката у равни и простору и користи их приликом решавања задатака; уочи правоугли троугао у простору и примени Питагорину теорему у геометријским задацима и реалном контексту.	одговори на редовним часовима
Линеарне једначине са једном непознатом	7	Визуелна, рад на тексту	утврђивање	Уџбеник и збирка задатака за 8.разред ОШ	Ученик ће бити у стању да: – реши линеарну једначину и неједначину; решити реалне проблеме користећи линеарну једначину, или неједначину.	Тест, усмени одговори на редовним часовима
Призма	4	Визуелна, рад на тексту	утврђивање	Уџбеник и збирка задатака за 8.разред ОШ, геометријски прибор, модел призме	Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину праве призме; – примени обрасце за	Тест, усмени одговори на редовним часовима

					површину и запремину тела у реалним ситуацијама.	
Пирамида	4	Визуелна, рад на тексту	утврђивање	Уџбеник и збирка задатака за 8.разред ОШ, геометријски прибор, модел пирамиде	Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину четворостране пирамиде(основа правоугаоник), правилне тростране и шестостране пирамиде; примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.	Тест, усмени одговори на редовним часовима
Системи једначина са две непознате величине	6	Визуелна, рад на тексту	утврђивање	Уџбеник и збирка задатака за 8.разред ОШ	Ученик ће бити у стању да: – реши систем линеарних једначина са две непознате; реши реалне проблеме користећи систем линеарних једначина са две непознате.	Тест, усмени одговори на редовним часовима
Ваљак, купа лопта	4	Визуелна, рад на тексту	Утврђивање	Уџбеник и збирка задатака за 8.разред ОШ, геометријски прибор, модел	Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте;	Тест, усмени одговори на редовним часовима

				ваљка, купе и лопте	примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.	

Наставни предмет: Информатика и рачунарство

БРОЈ ЧАСОВА: 1 НЕДЕЉНО/ 34 ГОДИШЊЕ

Циљеви предмета:

- Оспособљавање ученика за учење, живот и рад у друштву које се, развојем дигиталних технологија, брзо мења
- Развијање информатичких знања, вештина и ставова неопходних за самосталну, одговорну и примерену употребу рачунара у решавању свакодневних задатака у процесу учења, рада и комуникације
- Оспособљавање ученика да одаберу и употребе одговарајућу технологију сходно задатку, области у којој је примењују или проблему који решавају
- Развијање креативности и оспособљавање за креативно изражавање применом рачунарске, информационе и комуникационе технологије
- Оспособљавање ученика да препознају проблем, реше и по потреби рашчлане проблемна делове и решење представе у виду текста, алгоритамског дијаграма или програма
- Оспособљавање ученика да планирају стратегију решавања проблема (претпоставе решења, планирају редослед активности, изаберу извор информација, средстава/опрему коју ће користити, са ким ће сарађивати, кога ће консултовати)
- Оспособљавање ученика за одговорну примену препорука заштите здравља, безбедности, личне и приватности других у свакодневном раду у дигиталном окружењу

Литература: Информатика и рачунарство, уџбеник за 8.разред, Каруовић Дијана, Елевен Ерика, Нови Логос 2020, Београд

ТЕМА (НАЗ ИВ	БР ОЈ ЧА	АКТИВНОСТ И УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ И НАСТАВНИК	МЕ ТО ДЕ	ОБЛ ИЦИ РАД	КОРЕ ЛАЦИ ЈА СА	ИСХОДИ	НА ЧИ Н	МЕЋУП РЕДМЕ ТНЕ

ТЕМЕ)	СО ВА ПО ТЕ МИ		А	РАД А	А	ДРУГ ИМ ПРЕД МЕТИ МА		ПР ОВ ЕРЕ	КОМПЕ ТЕНЦИ ЈЕ
ИКТ	10	- прати излагања и Презентацију наставника; - вежбање на рачунару, - дискусија -користи програме предвиђене за област	- излагање наставне јединице уз ви де обим; - задавање задата ка за вежбу на рачуна рима; - вођење дискусије.	Дија лош ка мето да, мето да прак тичн ог извођењ а, врш њач ко уче ње	Фрон тални , индив идуал ни, рад у пару, групн и рад	Инфор матика и рачуна рство за 5, 6 и 7. разред, Техника и технол огија, Матем атика, Српск и језик.	- реализује креативне пројекте који укључују избор, коришћење и комбиновање више апликација (пожељно на нивоу уређаја) да би досегли изазовне циљеве укључујући прикупљање и анализу података и задовољавање потреба познатих корисника - креира, поновкористи, ревидира и проналази нову намену дигиталним продукцима намењеним познатој публици - дизајнира, развија, објављује и представља радове помоћу информационо - комуникационих технологија примењујући сарадничке активности	Усмена, практична рад, тест знања	Компетенција за целоживотно учење, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, сарадња, естетичка компетенција,
ДИГИТАЛНА	6	- прати излагања и презентацију на с	- излагање настав	Дија лош ка	Фрон тални ,	Инфор матика и	- користи различите врсте технологија на сигуран, етички, одговоран и	Усмена, практична	Компетенција за целожив

ПИСМ ЕНОС Т		тавника; - вежбањена рачунару, - дискусија - користи програм епредвиђене за ову област	нејединице узви деобим; - задавање задата ка за вежбањена рачу арима; - вођење дискусије.	мето да, мето да практич ног извође ња, врш њач ко уче ње	индив идуал ни, рад у пару, груп и рад	рачуна рство за 5, 6 и 7. разред, Техни ка и техно логија, Матем атика, Српск и језик.	безбедан начин, водећи рачуна о онлајни идентитету и приватности; - препознајене примерени садржај и/или нежељене контакте и штити се од њих - активно учествује у спречавању електронског насиља и непримерене употребе ИКТ-а	тича н рад	отно учење, рад са подацим а и информа цијама, дигиталн а компете нција, решавање проблем а, сарадња, естетичк а компете нција,
РАЧУ НАРС ТВО	18	- прати излагања и презентацију на с тавника; - вежбањена рачунару, - дискусија - користи програм епредвиђене за ову област	- излагање настав нејединице узви деобим; - задавање задата ка за вежбањена рачу арима; -	Дија лош ка мето да, мето да практич ног изво	Фрон тални , индив идуал ни, рад у пару, груп и рад	Инфор матика и рачуна рство за 5 и 6. разред, Техни ка и технол	- коришћење модова рајуће програмског је зика и пратећег алата, решавају типове проблема познате из гради ва других предмета у којима се у поступку решавања прво изражава формул а у општим бројевима а затим замењују конкретне вредности, при чему се задатак формулише тако да га пр ограм треба решити у општем случају, у	Усм ена, прак тича н рад	Компете нција за цело жив отно учење, рад са подацим а и информа цијама, дигиталн

			вођење дискусије.	ђења, вршњакоучење		огија, Математика, Српски језик и остали предмети по потреби	случају који претпоставља већи број узлазних промена и односно разликовање више могућих сценарија и слично; - коришћење модова рађуних алата и у изражавању поступка обраде у програмском коду, планирају и имплементирају обраду задатог скупа података, као и табеларну и графичку презентацију обрађених података		а компетенција, решавање проблема, сарадња, естетичка компетенција,

Наставни предмет: Техника и технологија

БРОЈ ЧАСОВА: 2 НЕДЕЉНО/ 68 ГОДИШЊЕ

Циљ предмета: Циљ учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Литература: Техничко и информатичко образовање, уџбеник за 8. разред основне школе, Нови Логос, 2019. год.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

	и								
1. Животно и радно кружење Увод у електротехнику, рачунарство и мехатронику Електрична инсталација – опасност и мере заштите Примена електричних апарата и уређаја у домаћинству, штедња енергије и енергетска ефикасност Професије (занимања) у области електротехнике	6	Гледају презентације, мултимедијалне садржаје везано за развој грана технике. Гледају и дају примере развоја из наведених области на савремени начин живота. Унапређују своје знање о допринесима српских научника у развоју електротехнике и телекомуникације. Упознају се са правилном употребом електричних апарата и уређаја у	Уз помоћ различитих медија приказује развој ових грана технике као и њихову међусобну повезаност. Путем примера наводи ученике да анализирају утицај развоја наведених области на савремен начин живота. Указује на доприносе српских научника у развоју електротехнике и телекомуникација. Правилну употребу електричних апарата и уређаја у домаћинству треба	вербална, метода учења путем открића демонстративна,	фронтални групни индивидуални	Информатика и рачунарство Техника и технологија 5.6. и 7.разреда биологија	-процењује значај електротехнике, рачунарства и мехатронике у животном и радном окружењу –анализира опасности од неправилног коришћења електричних апарата и уређаја и познаје поступке пружања прве помоћи –образлаже важност енергетске ефикасности електричних уређаја у домаћинству –повезује професије (занимања) у	Усмена Тест знања	Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према околини Дигитална компетенција Компетенција за учење Комуникација Одговоран однос према здрављу

ке и мехатронике		домаћинству кроз практичне примере и кроз мултимедијална средства. Упознају се са значајем уштеде енергије, појмом енергетске ефикасности, са појмом енергетски разреди. Упореджује уређаје по енергетској ефикасности Анализирају могуће опасности које се могу десити приликом коришћења електричних апарата и уређаја и евентуалне	представља ученицима што је могуће више на практичним примерима користећи доступна наставна средства и мултимедије, са посебним акцентом на уштеду енергије. Објашњава разредне енергетске ефикасности електричних уређаја на основу којих ученик може извршити поређење електричних уређаја према ефикасности. Наводи значај примене енергетски ефикасних уређаја са				области електротехнике и мехатронике са сопственим интересовањим а		

		последице у случају непридржавања Упознају се са поступке деловања приликом струјног удара Упознају се са занимањима из области електротехнике	аспекта екологије и економије. Анализирамогуће опасности које се могу десити приликом коришћења електричних апарата и уређаја и евентуалне последице у случају непридржавања упутстава за њихово коришћење. Наводи поступке деловања приликом струјног удара. Наводи ученицима значај занимања из области електротехнике са примерима из свог						

			животног окружења.						
2. Саобраћај Саобраћајна средства на електропогон – врсте и карактеристике Хибридна возила. Електрични и електронски уређаји у саобраћајним средствима Основи телекомуникација	6	ученици самостално, путем доступних извора знања, истражуј предности и недостатке возила на електрични и хибридни погон и упоређују их са конвенционалним возилима повезују своје претходно знање са новим о погонским машинама Користе	Путем мултимедија приказује електрични и електронски систем код саобраћајних средстава (путничка возила, мопеди) Елементе система (уређаје за производњу и акумулацију електричне енергије, електропокретач, уређај за паљење радне смеше, уређаје за сигнализацију) повезује са претходним знањем	вербална-демонстрација, учење путем истраживања, мапе ума, комбинован а метода истраживачки рад	фронтални групни	Информатика и рачунарство Техника и технологија 5.6. и 7.разреда биологија	-упоређује карактеристике електричних и хибридных саобраћајних средстава са конвенционалним; разуме значај електричних и електронских уређаја у саобраћајним средствима; користи доступне телекомуникационе уређаје и сервисе	Усмена, тест знања, Мапа ума	Дигитална Компетенција за учење Одговоран однос према околини Сарадња Комуникација

		доступне уређаје (мобилне телефоне, таблете, рачунаре) и практично остварују међусобну комуникацију путем њих, користећи интернет сервисе (електронску пошту, видео конференцију, кратке поруке) или мобилне апликације (Viber, WhatsApp)	ученика о погонским машинама (моторима) Објашњава намену електронских уређаја (електронско убризгавање, сензори за кретање..) и значај исправности ових уређаја за безбедно учествовање у саобраћају. приближава телекомуникациону технологију и указује на убрзани развој телекомуникационих система и њихов утицај на живот						
3.	18	Прате	Црта шеме и	вербална-	фронтал	Информ	–класификује	Усмена,	Рад с

Техничка и дигитална Писменост Основне компоненте ИКТ уређаја Управљање процесима и стварима на даљину помоћу ИКТ Основни симболи у електротехници Рачунарски софтвери за симулацију рада електричних кола Израда и управљање електромеханичким моделом		излагање наставника,уче цртање шема Ученици уче да читају и правилно тумаче шеме истражују карактеристике нпр. рачунарских компоненти потребних за реализацију одређеног захтева/посла	уознаје ученике са основним симболима и ознакама које се користе у електричним шемама и оспособљава их за њихово цртање Демонстрира рад са софтвером за симулацију рада електричних кола примереним узрасту и предзнањима ученика. Оспособити ученике да правилно читају и тумаче карактеристике компоненти	демонстрација учење путем открића графичка метода Метода практичног рада Истраживачки рад	ни индивидуални	атика и рачунарство Техника и технологија 5.6. и 7.разреда ликовно	компоненте ИКТ уређаја према намени –црта електричне шеме правилно користећи симболе; користи софтвере за симулацију рада електричних кола; –процени значај управљања процесима и уређајима помоћу ИКТ; састави електромеханички модел и управља њиме помоћу интерфејса;	Електричне шеме Коришћење софтвера практичан рад	подацима и информацијама Решавање проблема Естетичка Компетенција за учење

			ИКТ уређаја						
4. Ресурси и производња Електроенергетски систем. Производња, трансформација и пренос електричне енергије. Обновљиви извори електричне енергије. Електроинсталациони материјал и прибор. Кућне електричне инсталације.	20	Ученици се упознају и употпуњавају своје знање у вези енергетским системом наше земље, који су потенцијали за производњу. Гледају мултимедијалне садржаје.	Упознаје ученике са електроенергетским системом наше земље, шта га чини, које су потребе за електричном енергијом, а који потенцијали за производњу којима располажемо Уз помоћ мултимедијалних садржаја објашњава ученицима производњу, трансформацију и пренос електричне	Вербална демонстрација учење путем истраживања, комбинована метода истраживачка метода практичног рада текстуална	Фронтални Групни Индивидуални рад у пару	Физика Биологија Техника и технологија 5. и 6. разред Информатика и рачунарство ликовно	– анализира значај коришћења обновљивих извора електричне енергије; – разликује елементе кућне електричне инсталације; – повеже електрично и/или електронско коло према задатој шеми; – користи мултиметар; – анализира карактеристике електричних машина и повезује их		Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према здрављу Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникац

Састављање електричних кола		Анализирају са наставником значај и предности производње и коришћења обновљивих извора електричне енергија са аспекта заштите животне средине.	енергије као и обновљиве изворе електричне енергије				са њиховом употребом; – класификује електронске компоненте на основу намене; – аргументује значај рециклаже електронских компоненти; – самостално/тимски истражује и осмишљава пројекат; – креира документацију, развије и представи бизнис план производа; – састави производ према осмишљено	ија
Коришћење фазног испитивача и мерење електричних величина мултиметром.			Анализира са ученицима значај и предности производње и коришћења обновљивих извора електричне енергија са аспекта заштите животне средине.					Одговоран однос према околини
Електричне машине.								
Електротехнички апарати и уређаји у домаћинству.		Прате излагање наставника, разгледају узорке, гледају цртеже и мултимедију.	Уз помоћ узорка или цртежа и мултимедије, објашњава ученицима					
Основни електронике.								
Рециклажа електронских компоненти.								

		Ученици израђују практичан рад.	својства и примену електротехничког материјала као и основна струјна кола кућне електричне инсталације				м решењу; – састави и управља једноставним школским роботом или мехатроничким моделом; – представи решење готовог производа/модела; –процењује свој рад и рад других и предлаже унапређење реализованог пројекта.		
		Ученици праве презентацију у вези једног уређаја у домаћинству.	Користи практичан рад ученика за демонстрацију рада универзалним мерним инструментом						
		Прате и гледају практичне примере дигиталне	Упознаје ученике са електричним машинама једносмерне и наизменичне струје, врстама и главним деловима.						

		технологије. Упознају се и употпуњавају своје знање везано за рециклажу и екологију.	Упознаје ученике са електротехничким апаратима и уређајима у домаћинству уз помоћ мултимедије, слика или модела (пресека појединих кућних апарата и уређаја). Кроз примере практичне примене, упознаје ученике са основама на којима се заснива рад дигиталне технологије Упознаје ученике са могућношћу и значајем						

			рециклаже електронских компоненти са еколошког и економског аспекта.						
5.Констр укторско моделов ање	18	-ученици проналазе потребне информације за израду пројектног задатка, -сарађују у пару/групи, -управљају производом/ моделом, -презентују производ/мо дел, -вреднују свој рад и радове других ученика	-наставник представља ученицима теме за израду пројектног задатка, -усмерава ученике ка доступним информацијама везаним за пројекат, -даје ученицима повратне информације, -вреднује радове ученика	Вербална, Демонстр ација, истражива чка, текстуалн а, метода графичког рада, метода практично г рада	рад у пару/гру пни, индивид уални	Техника и технолог ија 5, 6, 7.разред	-самостално/ти мски истражује и осмишљава пројекат; -креира документацију, развије и представи бизнис план производа; састави производ према осмишљеном решењу; -састави и управља једноставним школским роботом или мехатроничким моделом; представи	Графичк и рад, практич ан рад, Презент ација, Усмено излагањ е	1.Рад с подацима и информац ијама 2.Решавањ е проблема 3.Сарадња 4.Дигиталн а компетенц ија 5.Одговора н однос према здрављу 6.Компете нција за учење 7.Одговорн о учешће у демократс

							решење готовог производа/модела; процењује свој рад и рад других и предлаже унапређење реализованог пројекта.		ком друштву 8.Естетичка компетенција 9.Комуникација 10.Одговоран однос према околини

Наставни предмет: Ликовна култура

(1 час недељно, 34 годишње)

Циљ:

Циљ наставе и учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитивно однос према култури и уметничком наслеђу својих других народа.

Литература: Ликовна култура за 8. разред, Нови Логос, Београд, 2021.

Тема (бр. час. по	Исходи	Активности		Облик рада	Методе рада	Међупредметне компетенције	Корелација	Начин провере
		ученика	наставника					

теми)								

1. КОМУНИКАЦИЈА (7)	– бира одговарајући прибор, материјал, технику, уређај и апликативни програм за изражавање идеја, имажинације, емоција, ставова и порука; – користи разноврсне податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – примењује знања о елементима и принципима композиција у стваралачком раду и свакодневном животу; – реализује једноставне ликовне пројекте, самостално и у сарадњи са другима; – дискутује аргументовано о својим и радовима других уважавајући различити мишљења; – прави презентације усклађујући слику и текст и приказујући кључне податке и визуелне информације; – тумачи садржаје одабраних уметничких дела и одабрану визуелну метафору; – разговара о значају културне баштине за лични развој, развој туризма и очување културног идентитета земље.	-Цртање -Сликање	Ствара пријатан амбијент -Подстиче машту ученицима примерима из сликарства Задаје ученицима задатке за рад, даје објашњења и смернице, упућује ученике ка информацијама о датој теми путем технологије, даје повратне информације ученицима	- Фронтални, - Рад у пару - Индивидуални	Демонстрација Монолошка Дијалогска Вербална Истраживачка	Решавање проблема, сарадња, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка, одговоран однос према околини и комуникација	Српски језик и књижевност Музичка култура Математика Историја, Географија Остали предмети у зависности од теме рада	Естетска анализа радова

2. КОМПОЗИЦИЈА (18)	– бира одговарајући прибор, материјал, технику, уређај и апликативни програм за изражавање идеја, имажинације, емоција, ставова и порука; – користи разноврсне податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – примењује знања о елементима и принципима композициона стваралачком раду и свакодневном животу; – реализује једноставне ликовне пројекте, самостално и у сарадњи са другима; – дискутује аргументовано о својим и радовима других уважавајући различити мишљења; – прави презентације усклађујући слику и текст и приказујући кључне податке и визуелне информације; – тумачи садржаје одабраних уметничких дела и одабрану визуелну метафору; – разговара о значају културне баштине за лични развој, развој туризма и очување културног идентитета земље.	-Колажирање -Сликање -Моделовање	Ствара пријатан амбијент -Подстиче машту ученицима примерима из сликарства. Задаје ученицима задатке за рад, даје објашњења и смернице, упућује ученике ка информацијама о датотечи путем технологије, даје повратне информације ученицима	-Илустрација -Фронтална -Индивидуална	Демонстрација Монолошка Дијалошка Вербална Истраживачка	Рад са подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, комуникација	Српски језик и књижевност Музичка култура Математика Техника и технологија Историја Географија Остали предмети у зависности од теме рада	Естетска анализа радова

3. НАСЛЕЂЕ (9)	– бира одговарајући прибор, материјал, технику, уређај и апликативни програм за изражавање идеја, имажинације, емоција, ставова и порука; – користи разноврсне податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – примењује знања о елементима и принципима компоновања у стваралачком раду и свакодневном животу; – реализује једноставне ликовне пројекте, самостално и у сарадњи са другима; – дискутује аргументовано о својим и радовима других уважавајући различити мишљења; – прави презентације усклађујући слику и текст и приказујући кључне податке и визуелне информације; – тумачи садржаје одабраних уметничких дела и одабрану визуелну метафору; – разговара о значају културне баштине за лични развој, развој туризма и очување културног идентитета земље.	-Сликање -Лепљење -Резање материјала	Ствара пријатан амбијент -Подстиче машту ученицима примерима из сликарства Задаје ученицима задатке за рад, даје објашњења и смернице, упућује ученике ка информацијама о датуми путем технологије, даје повратне информације ученицима	-Рад по природи -Фронтални -Индивидуални -Групни	Демонстрација Монолошка Дијалогска Вербална Истраживачка	Рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, компетенција за учење, одговорно учење у демократском друштву, естетичка компетенција, комуникација, одговоран однос према околини, предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Српски језик и књижевност Музичка култура Математика Техничка и технологија Историја Остали предмети у зависности од теме рада	Естетска анализа радова

Наставни предмет: Музичка култура

Број часова: недељно/годишње 1 недељно /34 годишње

Циљ предмета: Циљ учења предмета Музичка култура је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

Стандарди: /

Литература: Музичка култура за - уџбеник за осми разред основне школе – Александра Паладин, Драгана Михајловић- Бокан, Нови Логос, Београд, 2021.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	АКТИВНО СТИ УЧЕНИКА	АКТИВНО СТИ НАСТАВНИКА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
ЧОВЕК И МУЗИКА	10	Пише, слуша, изводи закључке, одговара на питања, поставља питања, слуша звучне примере или гледа, игра	Прича, пише, поставља питања, одговара на питања, даје инструкције и објашњења, инсистира на очигледнос	Метода разговора, илустративно – демонстрациона, дијалогска, слушање аудио примера, хеуристичка, истраживач	Фронтални, индивидуални, групни, у паровима	Историја, географија, српски језик и књижевност	повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; уочи основне	Провера наведених садржаја усменим путем и кроз слушање	активно доприноси неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и поштовању основних норми комуникације. уме да пореди

			ти, поступност и и систематич ности, научној заснованост и, свесној активности, развијању педантност и и правилност и, пушта звучне примере на компјутеру цд или снимак композициј а	ки рад			карактерист ике музичког стваралаштв а у роматизму, импресиониз му и савременом добу; препоз наје националне игре у делима уметничке музике; наве де изражајна средстава музичке уметности карактерист ична за период романтизма, импресиониз ма и савременог	шањ е музи ке.	различите изворе и начине добивања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке. Помоћу ИКТ-а уме да представи, организује, структурира и форматира информације користећи на ефикасан начин могућности датог ИКТ средства. конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких

							доба;разлику је музичке форме романтизма, импресионизма и савременог доба;идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника романтизма, импресионизма и савременог доба;идентификује елементе музике ранијих епоха као	циљева. Позитивно вреднује допринос културе и уметности развоју људске заједнице; свестан је међусобних утицаја културе, науке, уметности и технологије. повезује уметничка и културна дела са историјским, друштвеним и географским контекстом њиховог настанка уме да анализира и критички вреднује уметничка дела која су представници различитих

							инспирацију у музици савременог доба;		стилова и епоха, као и дела која одступају од карактеристика доминантних праваца.
МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	4	Пише, слуша, изводи закључке, одговара на питања, поставља питања, слуша звучне примере или гледа, током чега препознаје инструмент е	Прича, пише, поставља питања, одговара на питања, даје инструкције и објашњења, инсистира на очигледности, поступности и систематичности, научној заснованости, свесној активности, развијању педантност	Метода разговора, илустративно – демонстрациона, дијалогска, слушање аудио примера, хеуристичка, истраживачки рад.	Индивидуални, фронтални, групни, рад у пару.	Историја, географија, српски језик и књижевност	препозна врсту дувачких инструмента по изгледу и звуку; препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; опише начин добијања тона код дувачких инструмената; изводи музичке	Проведени садржаји усменим путем и кроз слушање музике.	У ситуацији комуникације, изражава своје ставове, мишљења, осећања, вредности и идентитете на позитиван, конструктиван и аргументован начин како би остварио своје циљеве и проширио разумевање света, других људи и заједница. Користи ИТ за чување, презентацију и основну обраду

			и и правилност и инструмент а				примере користећи глас, покрет и инструменте , самостално и у групи;		података. Помоћу ИКТ-а уме да представи, организује, структурира и форматира информације користећи на ефикасан начин могућности датог ИКТ средства.
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	6	Пише, слуша, изводи закључке, одговара на питања, поставља питања, слуша звучне примере или гледа , током чега препознаје инструмент е	Прича, пише, поставља питања, одговара на питања, даје инструкције и објашњења, инсистира на очигледнос ти, поступност и и систематич ности, научној	Метода разговора, илустратив но демонстрац иона, дијалошка, слушање аудио примера, хеуристичк а, истраживач ки рад.	Фрон тални , инди видуа лни, груп ни, у паров има	Историја, географија, ликовна култура, српски језик и књижевност	препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила;објасн и како је музика повезана са другим уметностима и областима ван	Про вера наве дени х садр жаја усме ним путе м и кроз слу шањ е музи ке.	У ситуацији комуникације, изражава своје ставове, мишљења, осећања, вредности и идентитете на позитиван, конструктиван и аргументован начин како би остварио своје циљеве и проширио разумевање света, других људи и заједница.

			заснованост и, свесној активности, развијању педантност и и правилност и инструмент а				уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструменат а;се понаша у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама;		Користи ИТ за чување, презентацију и основну обраду података. Помоћу ИКТ-а уме да представи, организује, структурира и форматира информације користећи на ефикасан начин могућности датог ИКТ средства.
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	8	Пише, слуша, изводи закључке, одговара на питања, поставља питања,	Прича, пише, поставља питања, одговара на питања, даје инструкције	Метода разговора, илустративно – демонстрациона, дијалогска, слушање	Фронтални, индивидуални, групни, у	Историја, географија, ликовна култура,	изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте,	Провера наведених садржаја усме	Доприноси постизању договора о правилима заједничког рада и придржава их се

		слуша звучне примере или гледа , током чега препознаје инструмент е	и објашњења, инсистира на очигледнос ти, поступност и и систематич ности, научној заснованост и, свесној активности, развијању педантност и и правилност и инструмент е.	аудио примера, хеуристичк а, истраживач ки рад.	паров има		самостално и у групи;корис ти музичке обрасце у осмишљава њу музичких целина кроз певање, свирање и покрет;кому ницира у групи импровизују ћи мање музичке целине гласом, инструменто м или покретом;уч ествује у креирању и реализацији школских приредби,	ним путе м и кроз изво ђење музи ке.	током заједничког рада. Вреднује алтернативне уметничке форме и изразе (субкултурна дела).

							догађаја и пројеката;из рази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност);пр имењује принцип сарадње и међусобног подстицања у комуникациј и и заједничком музицирању; се понаша у складу са правилима музичког		

							бонтон у различитим музичким приликама;		
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	6	Пише, слуша, одговара на питања, поставља питања, компонује – ствара мелодијске и ритмичке целине.	Прича, пише, поставља питања, одговара на питања, даје инструкције и објашњења, инсистира на очигледнос ти, поступност и и систематич ности, научној заснованост и, свесној активности, развијању педантност и и правилност	Метода разговора, илустратив но- демонстрац иона, монолошка, дијалошка, игровне активности.	Фрон тални , инди видуа лни, груп ни	Историја, географија, српски језик и књижевност.	комуницира у групи импровизују ћи мање музичке целине гласом, инструменто м или покретом; учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна	Про вера наве дени х садр жаја кроз ства рањ е музи ке.	Активно доприноси неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и поштовању основних норми комуникације. Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева. Изражава на афирмативан начин свој идентитет и

			и				уметност); учествује у школским приредбама и манифестац ијама;корист и могућности ИКТ-а за самостално истраживањ е, извођење и стваралаштв о.критички просуђује утицај музике на здравље;		поштује другачије културе и традиције и тако доприноси духу интеркултуралн ости. Има изграђене преференције уметничких и културних стилова и користи их за обогаћивање личног искуства Уме да искаже и заступа своје идеје, и да утиче на друге, кроз развој вештине јавног говора, преговарања и решавања конфликата.

Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање

БРОЈ ЧАСОВА: 3 НЕДЕЉНО/102 ГОДИШЊЕ .

Циљеви предмета:Побољшавање узрасних психо физичких способности,корекција психомоторни и физичких одступања,стварање позитивних ставова о значају бриге о свом телу , развијање позитивног односа према другим појединцима или групама, схватање значаја фер- плеја,уознавање са потребом правилне исхране и здравог начина живота кроз стално физичко вежбање и активности,

Тема (назив теме)			Број часова по теми	Активности ученика	Активности наставника	Методе рада	Облици рада	Исходи	Евалуација	Међу предметне компетенције	Корелација са другим предметима
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ			5	развијање физичких способности које се континуирано реализује у уводном и припремном делу часа путем вежби обликовања. Део главне фазе часа користе за развој основних физичких способности узимајући у обзир утицај који наставна тема има на њихов развој. Методе и облике рада наставник бира у складу са потребама и могућностима ученика и материјално-техничким условима за рад; подстицање ученика на самостално вежбање; правилно држања тела. Ученици учествују у мерењу , праћењу физичког развоја и моторичких	Наставник организује наставни процес, прави планове и програме за извођење наставе,процењује могућности ученика и са проценом прилагођава рад са ученицима према њиховим способностима, прати активности ученика на часовима, води евиденцију присутности(оправдану или неоправдану одсутност),прати психофизички статус ученика појединачно, уочава промене у психофизичком статусу и предлаже мере за даље поступање,утиче на стварање свести код	Дијалогска -вербална. појединачни рад, рад у паровима, групни рад, фронтални рад, демонстрација и комбиновани рад	Обрада, Вежбање, увежбавање,провера, сиистематизација	Примени једноставне комплексе простих и и опште припремних вежби уз помоћ наставника -уз помоћ наставника направи план активности.	Посматрање Праћење ангажовања ученика. Белешке Задовољство	) Рад са подацима и информацијама: Користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и примењује.) .	ФИЗИКА: -сила и убрзање (убрзање, отпор средине) ЛИКОВНА КУЛТУРА: -просторно обликовање -правилан и неправилан ритам ФИЗИКА: -кретање(врсте кретања, брзина, убрзање,гравитација) -сила и убрзање (убрзање, отпор средине) Математика: Мерење величина дужи тежина.

				способности које се спроводи се на почетку и крају школске године, из простора кардиореспираторне издржљивости (процена аеробног капацитета), телесног састава (посебно телесне масноће), мишићне снаге, издржљивости у мишићној снази, гипкости и агилности. Модел континуираног праћења физичког развоја и моторичких способности у настави Физичког и здравственог васпитања, батерија тестова, критеријумске референтне вредности и начин њиховог тумачења, организација и протокол тестирања као педагошке импликације детаљно су објашњени у наведеном приручнику. Ученици активно прате промене свих мерења , учествују у њима , дају коментаре и кроз вршњачку подршку доприносе формирању позитивног става о значају физичког вежбања код себе и других ученика и шире.	ученика о потреби и значају упражњавања физичког вежбања у школи и ван ње кроз рекреативне активности , активним бављењем спортом, развија свест код ученика да својим учешћем стварају и сами посебни и пожељни амбијент за развој спортских навика код других.							

МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТА И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ										
		Атлетика	12	<i>Основни садржаји:</i> -Усавршавање технике спринтерског трчања и ниског старта. Трчање деоница до 60 m. -Техника штафетног трчања (4 x 60 m); -Усавршавање технике истрајног трчања и високог старта; -Скок удаљ техника „увинуће” и предвежбе за корачну технику; -Скок увис опкорачном техником; -Бацања кугле 3 kg девојчице, 4 kg дечака – бочна техника; -Бацање „вортекс-а” у даљ; <i>Проширени садржаји:</i> Четворобој – кроз унутародељенско такмичење применити четири дисциплине које су ученици савладали (спринтерско трчање 60 m, бацање вортекса или кугле, скокови увис или удаљ, истрајно трчање 600 m ученице, 800 m ученици).	Дијалoшка -вербална. појединачни рад, рад у паровима, групни рад, фронтални рад, демонстрација и комбиновани рад	Обрада, Вежбање, увежбавање,провера, сиистематизација	Комбинује и користи усвојени ниво и усвојене технике трчања у свакодневном животу. -користи усвојене технике бацања. -доводи у везу развој физичких способности са трчањем.		2)Одговорно учешће у демократском друштву: Залаже се за солидарност и учествује у хуманитарним активностима	
		Спортска гимнастика	12	1. Гло (ученице и ученици): <i>Основни садржаји</i> -став на шакама, колут	Дијалoшка -вербална. појединачни рад, рад у паровима,	Обрада, Вежбање, увежбавање,провера, сиистематизација	доводи у везу развој физичких способности са доводи у везу развој физичких способности са гимнастичким вежбама		3) Естетичка компетенција: Показује осетљивост за естетску димензију у свакодневном животу и има критички однос према употреби и злоупотреби	

			напред уз помоћ, -два повезана предмета странце упором („звезде”), -предножењем прамет странце упором са окретом за 180⁰ до става на једној нози, другом заножити, -колут летећи из места и залетом. -Састав на тлу комбинован од вежби из петог, шестог и усвојених вежби из седмог разреда. За ученице унети вежбе из ритмике (види вежбе на греди). <i>Проширени садржаји</i> -став на шакама, колут напред, -залетом прамет странце упором са окретом за 180⁰ до става на једној нози и припремне вежбе за рондат. 2. Прескок (ученице и ученици): <i>Основни садржаји</i> коњ у ширину висине 110 цм (уз квалитетну даску висина коња 120 цм): -згрчка и разношка – усавршавање фазе првог и фазе другог лета. <i>Проширени садржаји</i>	групни рад, фронт ални рад, демонстра ција и комбинов ани рад				потреби естетике.	

			разреда (ниска греда): -боком поред греде; - суножним одскоком наскок на греду суножно (једна нога мало испред друге), -различити начини ходања: у успону, са згрченим предножењем, са заножењем, са одножењем, са високим предножењем, -окрет у успону на средини греде; -суножним одскоком скок пружено и доскок на једну ногу, друга је у предножењу, -вага претклоном и заножењем, -саскок згрчено.							

	Основе тимских и спортских игараФутсал	Одбојка	10 Основни садржаји -основни положај – техника одигравања лопте прстима, -основни положај – техника одигравања лопте „чекићем“, -игра преко мреже у три контакта – прстима и „чекићем“, -доњи (школски) сервис, -техника смечања у олакшаним условима (нижа мрежа, подбацивање лопте и сл.), -индивидуални блок, -горњи сервис, -елементи одбојкашке игре. Проширени садржаји -„делујави“ сервис, -групни блок (двојни и тројни), -игра са задатком - тактика.				Познаје правила игре и правилно изводи елементе технике одбојке, активан у игри у одељењу и школској екипи, суди по пропозицијама, схвата значај одбојке као слободне ваннаставне активности и користи игру одбојке у слободно време као свој избор рекреације.		4)Комуникација Ученик користи на одговарајући и креативан начин језик и стил комуникације који су специфични за поједине научне, техничке и уметничке дисциплине. 6) Одговоран однос према здрављу: Бира стил живота имајући на уму добре стране и ризике тог избора (нпр. активно бављење спортом, вегетар ијанска исхрана). - Уме да пружи прву помоћ. 9) Решавање проблема: Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације. 10) Сарадња:Доприноси постизању договора о правилима заједничког рада и придржава их се током заједничког рада	
		Футсал	10 -Са ученицима поновити усвојене елементе технике и тактике. -Примена усвојених елемената у диригованој и ситуационој игри. -Игра уз примену правила.	Дијалогска -вербална. појединачни рад, рад у паровима, групни рад, фронтални рад, демонстрација и комбиновани рад	Обрада, Вежбање, увежбавање,провера, сиистематизација	Познаје правила игре, правилно изводи елементе технике .Суди по правилима и учествује у организацијама спортских сусрета.				

		Рукомет	10	-Са ученицима поновити усвојене елементе технике и тактике. -Примена усвојених елемената у диригованој и ситуационој игри. -Игра уз примену правила.		Дијалoшка -вербална. појединачни рад, рад у паровима, групни рад, фронтални рад, демонстрација и комбиновани рад	Обрада, Вежбање, увежбавање,провера, сиистематизација	Познаје правиола игре, правилно изводи елементе технике .Суди по правилима и учествује у организацијама спортских сусрета.			
							Обрада, Вежбање, увежбавање,провера, сиистематизација	Познаје правиола игре, правилно изводи елементе технике .Суди по правилима и учествује у организацијама спортских сусрета.			

		Кошарка	10	Са ученицима поновити усвојене основне елементе технике и тактике и реализовати неке од наведених елемената, као и њихову примену у диригованој игри и игри уз примену правила: -дриблинг (сложеније варијанте), -повезивање елемената технике у акционе целине (хватање лопте, дриблинг, шутирање и др); -финтирање, -демаркирање, -ситуациона игра 1:1, -сарадња два и три играча у позиционој игри и контранападу (обука кроз игру), -игра 3:3; 4:4 (игра на један кош), -финте (продор, шут), -игра „2:2- pick and roll”, -игра „2:2“ по на принципу „додај и утрчи – back door”, -позициона игра 3:3 и 5:5, -игра са применом правила.	Дијалoшка -вербална. појединач ни рад, рад у паровима, групни рад, фронт ални рад, демонстра ција и комбинов ани рад							

		Активности по избору ученика		1 2	-савладавање основне технике клизања. -Орјентисање у природи на планинарским акцијама. -савладавање основних техника пливања.		Дијалoшка -вербална. појединачни рад, рад у паровима, групни рад, фронтални рад, демонстрација и комбиновани рад	Обрада, Вежбање, увежбавање, проvera, сиoстематизација	Шири своја спортска знања и вештине, активан је у коришћењу свих постојећих могућности и иницијатор и покретач нових активности и могућности. Активан је корисник свих могућности бављења рекреативним активностима.					

				6	Усавршити коло из краја у коме се школа налази, усвојено у предходном разреду -Бечки Валцер – мешовити парови.		Дијалoшка -вербална. појединач ни рад, рад у паровима, групни рад, фронт ални рад, демонстра ција и комбинов ани рад	Обрада, Вежбање, увежбава ње, провер а, сиистемат изација	П о з н а ј е и г р е с в о г к р а ј а , и г р а и х и у к љ у ч у ј е с е у о р г а					

	Плива ње			1 0	<i>Основни садржаји</i> -Вежбе дисања, рад ногу, пловак, одржавање у месту, завеслаји (краул и леђни краул), техника прсног пливања, скок на главу и изрон. Пливање техником краула или леђног краула;Пливање 25 m на време одабраном техником;Роњење по дужини у складу са способностима ученика до 10 m;		Дијалoшка -вербална. појединачни рад, рад у паровима, групни рад, фронтални рад, демонстрација и комбиновани рад	Обрада, Вежбање, увежбавање, проверка, сиистематизација	П о з н а ј е с в е т е х н и к е п л и в а њ а , б а в и с е а к т и в н о и				

								л и р е к р е а т и в н о п л и в а њ е м и о с т а л и м а к т и в н о с т и м а				

								н а в о д и				
Полиг они			5	Наставник након једне или више обрађених наставних тема може реализовати полигон у складу са усвојеним моторичким садржајима из: -спортских игара; -гимнастике и -полигон са препрекама који садржи: колутања и пузања, провлачења, промене правца, савладавања препреке одбочком, прескакања препрека увис и удаљ, прелажење високе греде, узмак на вратилу, пењање на шведске лестве и саскок, пењање уз шипку или конопац		Дијалoшкa -вербална. појединач ни рад, рад у паровима, групни рад, фронт ални рад, демонстра ција и комбинов ани рад	Обрада, Вежбање, увежбава ње, провер а, сио системат изација	К р о з п о л и г о н с к а т а к м и ч е њ а у п р а ж њ а в а в и				

								ш е о б л и к а к р е т а њ а , и м а р а з в и ј е н т а к м и ч а р с к и ,				

								с п о р т с к и и ф е р : п л е ј д у х .				
ФИЗИЧК А И ЗДРАВСТ ВЕНА КУЛТУР А	Физич ко вежба ње и спорт			Ослобођеним ученицима треба пружити могућност да: -суде, воде статистику, регистрају резултат или прате ниво активности ученика на часу или школском такмичењу, -направе едукативни постер или електронску презентацију, припреме репортажу са спортског догађаја, -прате и евидентирају активност ученика на часу уз помоћ наставника и на други начин помажу у организацији часовних, ваннаставних и ваншколских активности.		Дијалoшка -вербална. појединач ни рад, рад у паровима, групни рад, фронт ални рад, демонстра ција и комбинов ани рад	Обрада, Вежбање, увежбава ње, провер а, сио системат изација	З н а д е ф и н и ц и ј у с п о р т а				

					Неки од исхода за ученике ослобођене од практичног дела наставе По завршетку теме ученик ће бити у стању да: -Наведе основна правила, гимнастике, атлетике, спортске игре, пливања; -Дефинише основна здравствено-хигијенска правила вежбања; -Презентује и анализира информације о физичком вежбању, спорту, здрављу, историји физичке културе, актуелним спортским подацима идт.); -Учествује у организацији Недеље школског спорта и школских такмичења. Ученицима са инвалидитетом настава се прилагођава у складу са њиховим могућностима и врстом инвалидитета.				и а к т и в н о с т и , њ и х о п о д е л у и з н а ч а ј з а п с и х о ф и з				

								и ч к и р а з в о ј .				
Здравс твено васпит ање						Дијалошка -вербална. појединач ни рад, рад у паровима, групни рад, фронт ални рад, демонстра ција и комбинов ани рад	Обрада, Вежбање, увежбава ње, провер а, сио системат изација	К о р и с т и с п о р т к а о с р е д с т в о з а ј а ч а	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА ФИЗИЧКО ВЕЖБАЊЕ И СПОРТ - користи основну терминологију вежбања - поштује правила понашања у и на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама - примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормам			

								нь е с в о ј и х с п о с о б н о с т и , у к а з у ј е и д р у г и м а н а з н а				

								ч а ј с п о р т а . П р е п о з н а ј е п о в р е д е и р е а г у ј е у с к л				

								а д у с а с в о ј и м п р е д з н а њ е м и м о г у ћ н о с т и м а р е а г о в				

								а њ а · з н а д а у с к л а д у с а о с о б е н о с т и м а н е к и х б о л				

								е с н и х и л и п а т о л о ш к и х с т а н д а р т и с о п с т в е н е м о				

								г у ћ н о с т и и к о р и с т и з е с п о р т с к и м а к т и в н о с т и м а у				

									с к л а д у с а т и м .				
				1 0 2									

Наставни предмет: Физика

Разред: осми

Годишњи фонд часова: 68

Недељни фонда часова: 2

Литература:

Физика, уџбеник за осми разред основне школе, Јелена Радовановић, Владан Младеновић, Бигз, Београд, 2021.

Збирка задатака са лабораторијским вежбама за осми разред основне школе, Јелена Радовановић, Владан Младеновић, Бигз, Београд, 2021.

➤ Циљ учења предмета физике:

јесте упознавање ученика са природним појавама и основним законима природе, стицање основе научне писмености, оспособљавање за уочавање и распознавање физичких појава и активно стицање знања о физичким феноменима кроз истраживање, усвајање основа научног метода и усмеравање према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

➤ Планирани број часова по темама и време реализације:

Редни број и назив наставне области/ теме	Број часова	Број часова за лаб. вежбе	Укупан број часова за наставну област/тему	Време реализације теме

1. Осцилаторно и таласно кретање	6	2	8	септембар
2. Светлосне појаве	13	2	15	октобар, новембар
3. Електрично поље	10	0	10	новембар, децембар
4. Електрична струја	15	3	18	јануар, фебруар, март
5. Магнетно поље	6	0	6	април
6. Елементи атомске и нуклеарне физике	8	0	8	мај
7. Физика и савремени свет	3	0	3	јун
	61	7	68	

➤ **Садржаји програма наставе и учења:**

Тема	Садржај
Осцилаторно и таласно кретање	Осцилаторно кретање (осциловање тела окаченог о опругу, осциловање куглице клатна). Појмови и величине којима се описује осциловање тела (амплитуда, период, фреквенција). Закон о одржању механичке енергије при осциловању тела. Механички таласи. Основни параметри којима се описује таласно кретање (таласна дужина, фреквенција, брзина). Звук. Карактеристике звука и звучна резонанција. <u>Демонстрациони огледи</u> Осциловање куглице клатна и тела обешеног о опругу (у ваздуху и у течности). Осциловање жица и ваздушних стубова (ксилофон, различите затегнуте жице, једнаке стаклене флаше са различитим нивоима воде). Одакле долази звук (гумено црево са два левка, канап и две пластичне чаше...). Таласи (таласна машина или када). Демонстрација звучне резонанције променом висине ваздушног стуба (дужа стаклена цев са водом). <u>Лабораторијске вежбе</u> 1. Мерење периода осциловања клатна или периода осциловања тега на опрузи 2. Одређивање убрзања Земљине теже помоћу математичког клатна
Светлосне појаве	Карактеристике светлости. Праволинијско простирање светлости (сенка и полусенка, помрачење Сунца и Месеца). Закон одбијања светлости. Равна и сферна огледала и конструкција ликова предмета. Брзина светлости у различитим срединама. Индекс преламања и закон преламања светлости. Тотална рефлексција. Преламање светлости кроз призму и сочива. Одређивање положаја ликова код сочива. Оптички инструменти. Лупа и микроскоп. <u>Демонстрациони огледи</u> Сенке. Хартлијева плоча за илустровање закона о одбијању и преламању светлости. Преламање светлости (штапић делимично уроњен у чашу с водом, новчић у чаши са водом и испод ње). Преламање беле светлости при пролазу кроз призму. Преламање светлости кроз сочиво, око и корекција вида (оптичка клупа, геометријска оптика на магнетној табли, стаклена флаша са водом као сочиво). Лупа и микроскоп. <u>Лабораторијске вежбе</u> 1. Провера закона одбијања светлости коришћењем равног огледала. 2. Одређивање жижне даљине сабирног сочива.
Електрично поље	Наелектрисавање тела. Елементарна количина наелектрисања. Закон о одржању количине наелектрисања. Узајмно деловање наелектрисаних тела. Кулонов закон. Електрично поље (линије сила, хомогено и нехомогено поље). Рад силе електричног поља. Напон. Веза напона и јачине хомогеног електричног поља. Електричне појаве у атмосфери. <u>Демонстрациони огледи</u>

	Наелектрисавање чврстих изолатора и проводника. Електрофор, електрично клатно и електроскоп. Линије сила електричног поља (перјанице, гриз у ричиновом уљу и јаком електричном пољу). Фарадејев кавез. Антистатичке подлоге. Инфлуентна машина. Мехури сапунице у електричном пољу. Модел громобрана.
Електрична струја	Електрична струја (једносмерна, наизменична). Услови за настајање електричне струје и извори струје (EMS). Мерење електричне струје и напона. Електрична отпорност проводника. Проводници и изолатори. Омов закон за део струјног кола. Рад и снага електричне струје. Цул-Ленцов закон. Омов закон за цело струјно коло. Везивање отпорника. Електрична струја у течностима и гасовима. Мере заштите од електричне струје (жива бића, објекти и електрични уређаји). <u>Демонстрациони огледи</u> Демонстрациони амперметар у струјном колу. Регулисање електричне струје у колу реостатом и потенциометром. Графитна мина (оловке) као потенциометар. Мерење електричне отпорности омметром. Загревање проводника при протицању електричне струје. Протицање електричне струје у воденом раствору кухињске соли. Лимун као батерија. Пражњење у Гајслеровим цевима помоћу Теслиног трансформатора. <u>Лабораторијске вежбе</u> 1. Зависност електричне струје од напона на отпорнику (таблични и графички приказ зависности). 2. Одређивање електричне отпорности отпорника у колу помоћу амперметра и волтметра. 3. Мерење електричне струје и напона у колу са серијски и паралелно повезаним отпорницима и одређивање еквивалентне отпорности.
Магнетно поље	Магнетно поље сталних магнета. Магнетно поље Земље. Магнетно поље електричне струје. Дејство магнетног поља на струјни проводник. Допринос Николе Тесле и Михајла Пупина развоју науке о електромагнетним појавама и њиховој примени. <u>Демонстрациони огледи</u> Линије сила магнетног поља потковичастог магнета и магнетне шипке. Магнетна игла и школски компас. Ерстедов оглед. Електромагнет. Узајамно деловање два паралелна проводника кроз које протиче струја.
Елементи атомске и нуклеарне физике	Структура атома (језгро, електронски омотач). Нуклеарне силе. Природна радиоактивност. Радиоактивно зрачење (алфа, бета и гама зраци) и њихово дејство на биљни и животињски свет. Заштита од радиоактивног зрачења. Вештачка радиоактивност. Фисија и фузија. Примена нуклеарне енергије и радиоактивног зрачења. <u>Демонстрациони огледи</u> Детекција присуства радиоактивног зрачења. (школски Гајгер-Милеров бројач)
Физика и савремени	Значај физике за развој других природних наука Допринос физике развоју савремене медицине (ултразвук, ЕКГ, скенер, магнетна резонанција, Гама нож...)

свет	Физика и савремене технологије (интернет, мобилна телефонија, даљинско управљање, нанофизика....)

- **Кључни појмови садржаја:** осцилације, таласи, звук, светлост, електрично поље, магнетно поље, електрична струја, атом, атомско језгро, радиоактивност.

- **План остваривања исхода по темама:**

Исходи	Осцилаторно и таласно кретање	Светлосне појаве	Електрично поље	Електрична струја	Магнетно поље	Елементи атомске и нуклеарне физике	Физика и савремени свет
<i>По завршетку осмог разреда ученик ће бити у стању да:</i>							
повезује физичке величине које описују осцилације и таласе	+						
описује карактеристике звука, ултразвука и инфразвука и наводи примере примене ултразвука	+						
демонстрира и објасни: осциловање куглице клатна и тела обешеног о опругу, осциловање жица и ваздушних стубова	+						
анализира примере одбијања и преламања светлости, тоталне рефлексије (огледала, сочива) и користи лупу и микроскоп		+					
демонстрира и објасни: појаву сенке, функционисање ока и корекцију вида		+					
примењује превентивне мере заштите од буке и од прекомерног излагања Сунчевом зрачењу	+	+					
демонстрира узајамно деловање наелектрисаних тела и објасни од чега оно зависи			+				
прикаже и опише електрично поље, израчуна силу којом поље делује на			+	+			

наелектрисање и повеже електрични напон и јачину електричног поља							
објасни провођење струје кроз метале, течности и гасове и упореди отпорности металних проводника на основу њихових карактеристика				+			
наводи и користи различите изворе електричне струје (EMS) и зна да их разврста ради рециклаже				+			
познаје основне елементе електричног кола и уме да их повеже, изабере одговарајући опсег мерног инструмента и мери јачину струје и напон, одређује вредност отпорности редно и паралелно везаних отпорника и резултате прикаже табеларно и графички				+			
описује ефекте који се испољавају при протицању електричне струје				+	+		
описује узајамно деловање два паралелна проводника са струјом, деловање магнетног поља на струјни проводник и принцип рада електромагнета и електромотора				+			
објасни принцип рада компаса и природу Земљиног магнетног поља					+		
користи компас и апликације за паметне телефона за оријентацију у природи					+		
препозна основна својства наизменичне струје, израчуна потрошњу електричне енергије у домаћинству и да се придржава основних правила безбедности при коришћењу електричних уређаја у свакодневном животу				+			
објасни структуру атомског језгра и нуклеарне силе						+	
опише радиоактивност, врсте зрачења, радиоактивне изотопе, познаје њихово дејство, примену и мере заштите						+	
разликује фисију и фузију и наводи могућности њихове примене						+	+
решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке из сваке наведене области	+	+	+	+	+	+	

Преглед међупредметних компетенција чије се развијање планира кроз реализацију наставе и учења предмета физика у осмом разреду по темама

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ТЕМА						
	Опште рно и таласно	Светлосне појаве	Електрич но поље	Електрич на струја	Магнетно поље	Елементи атомске и нуклеарне физике	Физика и савремени свет
Компетенција за учење	+	+	+	+	+	+	+
Одговорно учешће у демократском друштву							+
Естетичка компетенција		+					
Комуникација	+	+	+	+	+	+	+
Одговоран однос према околини				+		+	+
Одговоран однос према здрављу	+	+		+		+	+
Предузимљивост и орјентација ка предузетништву				+			+
Рад са подацима и информацијама	+	+	+	+	+	+	+
Решавање проблема	+	+	+	+	+	+	+
Сарадња	+	+	+	+	+	+	+
Дигитална компетенција	+	+	+	+	+	+	+

➤ Преглед стандарда постигнућа ученика чије се остваривање планира кроз реализацију наставе и учења предмета физика у осмом разреду

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме:

Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
<u>1.1. СИЛЕ</u> ФИ.1.1.2. уме да препозна смер деловања магнетне и електростатичке силе <u>1.2. КРЕТАЊЕ</u> ФИ.1.2.3. уме да израчуна средњу брзину, пређени пут или протекло време ако су му познате друге две величине <u>1.3. ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА</u> ФИ.1.3.1. уме да препозна да струја тече само кроз проводне материјале ФИ.1.3.2. уме да препозна магнетне ефекте електричне струје <u>1.4. МЕРЕЊЕ</u> ФИ.1.4.1. уме да чита мерну скалу и зна да одреди вредност најмањег подеока ФИ.1.4.2. уме да препозна мерила и инструменте за мерење дужине, масе, запремине, температуре и времена ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време	<u>2.1. СИЛЕ</u> ФИ.2.1.1. уме да препозна еластичну силу, силу потиска и особине инерције ФИ.2.1.2. зна основне особине гравитационе и еластичне силе, и силе потиска <u>2.2. КРЕТАЊЕ</u> ФИ.2.2.3. уме да препозна основне појмове који описују осцилаторно кретање <u>2.3. ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА</u> ФИ.2.3.1. зна да разликује електричне проводнике и изолаторе ФИ.2.3.2. зна називе основних елемената електричног кола ФИ.2.3.3. уме да препозна да ли су извори напона везани редно или паралелно ФИ.2.3.4. уме да израчуна отпор, јачину струје или напон ако су му познате друге две величине ФИ.2.3.5. уме да препозна топлотне ефекте електричне струје ФИ.2.3.6. разуме појмове	<u>3.2. КРЕТАЊЕ</u> ФИ.3.2.2. уме да примени односе између физичких величина који описују осцилаторно кретање ФИ.3.2.3. зна како се мењају положај и брзина при осцилаторном кретању ФИ.3.2.4. зна основне физичке величине које описују таласно кретање ФИ.3.2.5. уме да препозна основне особине звука и светлости ФИ.3.2.6. зна како се прелама и одбија светлост <u>3.3. ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА</u> ФИ.3.3.1. зна како се везују отпорници и инструменти у електричном колу ФИ.3.4.1. уме да претвара јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице SI система ФИ.3.4.2. уме да мери јачину струје и напон у електричном колу <u>3.4. МЕРЕЊЕ</u>

ФИ.1.4.4. уме да препозна јединице за брзину ФИ.1.4.5. зна основна правила мерења, нпр. нула ваге, хоризонтални положај, затегнута мерна трака ФИ.1.4.6. зна да мери дужину, масу, запремину, температуру и време <u>1.7. ЕКСПЕРИМЕНТ</u> ФИ.1.7.1. поседује мануелне способности потребне за рад у лабораторији ФИ.1.7.2. уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији	енергије и снаге електричне струје <u>2.4. МЕРЕЊЕ</u> ФИ.2.4.1. уме да користи важније изведене јединице SI и зна њихове ознаке ФИ.2.4.2. уме да препозна дозвољене јединице мере изван SI, нпр. литар или тону ФИ.2.4.3. уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне јединице у другу, нпр. километре у метре ФИ.2.4.4. зна када мерења понављамо више пута <u>2.5. ЕНЕРГИЈА И ТОПЛОТА</u> ФИ.2.5.1. зна да кинетичка и потенцијална енергија зависе од брзине, односно висине на којој се тело налази ФИ.2.5.2. уме да препозна појаве код којих се електрична енергија троши намеханички рад ФИ.2.5.3. уме да препозна појмове рада и снаге <u>2.6. МАТЕМАТИЧКЕ ОСНОВЕ ФИЗИКЕ</u> ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке	ФИ.3.4.1. уме да претвара јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице SI система ФИ.3.4.2. уме да мери јачину струје и напон у електричном колу ФИ.3.4.3. зна шта је грешка мерења <u>3.7. ЕКСПЕРИМЕНТ</u> ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом

	формулације односа и законитости у физици, нпр. директну и обрнуту пропорционалност ФИ.2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина <u>2.7. ЕКСПЕРИМЕНТ</u> ФИ.2.7.1. уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења ФИ.2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата ФИ.2.7.3. уме да реализује експеримент по упутству	

➤ **Начин и поступци остваривања наставе и учења**

Препоручени садржаји наставе оријентисане на исходе за осми разред приказани су у форми која задовољава основне методске захтеве наставе Физике:

- Поступност (од једноставног ка сложеном) при упознавању нових појмова и формулисању закона.
- Очигледност при излагању наставних садржаја (уз сваку тематску целину предвиђено је више демонстрационих огледа, а у недостатку наставних средстава могуће је користити и симулације).
- Повезаност наставних садржаја са појавама у свакодневном животу.

Програмски садржаји на основу исхода могу се реализовати на следеће начине:

1. Излагањем садржаја теме уз одговарајуће демонстрационе огледе:

Како уз сваку тематску целину иду демонстрациони огледи, ученици ће спонтано пратити ток посматране појаве, а на наставнику је да наведе ученика да својим речима, на основу сопственог расуђивања, опише појаву коју посматра. После тога, наставник, користећи прецизни језик физике, дефинише нове појмове (величине) и речима формулише закон појаве. Када се прође кроз све етапе у излагању садржаја теме (оглед, учеников опис појаве, дефинисање појмова и формулисање закона), прелази се, ако је могуће, на презентовање закона у математичкој форми.

2. Решавањем квалитативних и квантитативних проблема као и проблем-ситуација:

Када је реч о квалитативним задацима, посебно важно место имају концептуални задаци којима се испитује у којој мери су ученици развили научне појмове изучаваних природних појава и процеса. Применом концептуалних задатака вишеструког избора са квалитетно одабраним дистракторима може се пратити присуство ученичких алтернативних концепција у различитим фазама учења и у складу са утврђеним стањем планирати активности ученика и наставника усмерене на развијање научне писмености.

При решавању квантитативних (рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме, решавање задатака одвија се кроз три етапе: физичка анализа задатка, математичко израчунавање и дискусија резултата. У првој етапи уочавају се физичке појаве на које се односи задатак, а затим се набрајају и речима исказују закони по којима се појаве одвијају. У другој етапи се, на основу математичке форме закона, израчунава вредност тражене величине. У трећој етапи тражи се физичко тумачење добијеног резултата. У циљу развијања природно-научне писмености наставник инстистира на систематском коришћењу јединица мере физичких величина SI (међународни систем јединица).

У циљу саопштавања правовремене повратне информације приликом израде квалитативних задатака, пре свега концептуалних задатака вишеструког избора, или једноставних рачунских задатака, пожељно је применити неко од ИКТ решења које доприноси брзој и једноставној размени информација о постигнућу како појединачног ученика тако и целог одељења, на пример респондере или Socrative платформу.

3. Лабораторијским вежбама:

Лабораторијске вежбе чине саставни део редовне наставе и организују се на следећи начин: ученици сваког одељења деле се у две групе, тако да свака група има свој термин за лабораторијску вежбу. Опрема за сваку лабораторијску вежбу умножена је у више комплета, тако да на једној вежби (радном месту) може да ради два до три ученика. Час експерименталних вежби састоји се из: уводног дела, мерења и записивања података добијених мерењима, анализе и дискусије добијених резултата, извођења закључака.

У уводном делу часа наставник:

- обнавља делове градива који су обрађени на часовима предавања, а односе се на дату вежбу (дефиниција величине која се одређује и метод који се користи да би се величина одредила),
- обраћа пажњу на чињеницу да свако мерење прати одговарајућа грешка и указује на њене могуће изворе,
- упознаје ученике с мерним инструментима и обучава их да пажљиво рукују лабораторијским инвентаром,
- указује ученицима на мере предострожности, којих се морају придржавати ради сопствене сигурности.

Док ученици врше мерења, наставник активно прати њихов рад, дискретно их надгледа и, кад затреба, објашњава им и помаже. При уношењу резултата мерења у ћачку свеску, процену грешке треба вршити само за директно мерене величине, а не и за величине које се посредно одређују.

4. Другим начинима рада који доприносе бољем разумевању садржаја теме, остваривању исхода и развијању предметних и међупредметних компетенција(радионице, пројектна настава, истраживачки задаци, вршњачко учење, домаћи задаци...):

- При одабиру домаћих задатака наставник треба да води рачуна о нивоу сложености задатака, али и о њиховој мотивационој функцији. С обзиром на то да кроз израду домаћег задатка ученици проверавају степен разумевања усвојеног садржаја, коректност урађеног задатог домаћег задатка треба да буде проверена на наредном часу.
- Пројектна настава, као један од облика рада, обухвата припрему, израду пројекта, презентацију и дискусију. Пројекат изводе ученици по групама уз асистенцију наставника. Овакав начин рада подразумева активно учешће сваког ученика у групи у оквиру прикупљања података, извођење експеримената, мерења, обраде резултата, припрема презентације и презентовање. Резултат оваквог начина рада је активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање. Пројектна настава може се реализовати у свакој од наставних тема, а најмање једном током сваког полугодишта.
- Подстицање вршњачког учења у различитим фазама наставе и учења, посебно кроз пројектну наставу, рад на истраживачким задацима, приликом међусобног процењивања постигнућа ученика, током реализације радионица, укључивањем ученика у ваннаставне активности промоције и популаризације природних наука доприноси развијању предметних и међупредметних компетенција.
- Планирани су различити типови домаћих задатака (класични – квалитативни и квантитативни задаци, практични, истраживачки, уз употребу ИКТ-а), при чему наставник води рачуна о нивоу сложености задатака, али и о њиховој мотивационој функцији.

5. Систематским праћењем рада сваког ученика:

Наставник је дужан да континуирано прати рад сваког ученика кроз проверу његових усвојених знања, стечених путем организовања различитих облика наставе. Такође је у обавези да уредно води евиденцију о раду и напредовању сваког ученика. Оцењивање ученика само на основу резултата које је он постигао при реализацији само једног облика наставе није добро. Неопходно је да наставник од ученика не

тражи само формално знање већ да га подстиче на размишљање и логичко закључивање. Ученик се кроз усмене одговоре навикава да користи прецизну терминологију и развија способност да своје мисли јасно формулише.

Будући да је програм, како по садржају, тако и по обиму, прилагођен психофизичким могућностима ученика осмог разреда, сталним обнављањем најважнијих делова из целокупног градива постиже се да стечено знање буде трајније и да ученик боље уочава повезаност разних области физике.

6. Остваривањем међупредметне корелације:

Реализовање наставе и учења физике у различитим темама уз успостављање међупредметне корелације са следећим предметима: математика, биологија, хемија, информатика, техника и технологија.

7. Рад на одабраној платформи за онлајн учење:

Реализовање наставе и учења физике кроз онлајн активности у складу са потребама и могућностима.

➤ Начин и поступци праћења и вредновања наставе и учења

У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се остварени ниво постигнућа и напредовање током процеса учења. Да би вредновање било објективно, потребно је да буде усклађено са принципима оцењивања (Правилник о оцењивању у основној школи).

Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби.

Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу **усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина**, као и **вредновањемучешћа и продуката пројектне наставе**. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује.

На почетку школске године, потребно је спровести **иницијални тест**. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.

➤ Начини прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

У складу са утврђеним потребама извршити индивидуализацију наставе и обезбедити додатну образовну подршку:

- Просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива и прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања...);

- Коришћење вршњачке подршке и помоћи у остваривању прилагођених исхода и развијању компетенција;

- Размена искустава и сарадња са члановима одговарајућих стручних већа и тимова у Школи.

Напомена: Школа не поседује одговарајући кабинет за предмет физика, тако да се одређене наставне јединице реализују уз помоћ постојећих наставних средстава;

Наставни предмет: Физика (допунска настава)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
Осцилаторно и таласно кретање	4	дијалогска	индивидуални групни	Радна свеска Уџбеник Збирка задатака	- Ученик/ученица уме да израчуна средњу брзину, пређени пут или протекло време ако су му познате друге две величине. - Ученик/ученица уме да препозна основне појмове који описују осцилаторно кретање.	Усмено одговарање Кратки тестови
Светлосне појаве	6	дијалогска	индивидуални групни	Радна свеска Уџбеник Збирка	Ученик/ученица уме да препозна основне особине	Усмено одговарање Кратки

				задатака	звуча и светлости. Ученик/ученица примењује превентивне мере заштите од буке и од прекомерног излагања Сунчевом зрачењу.	тестови
Електрично поље	6	дијалошка	индивидуални групни	Радна свеска Уџбеник Збирка задатака	Ученик/ученица уме да препозна смер деловања електростатичке силе.	Усмено одговарање Кратки тестови
Електрична струја	9	дијалошка	индивидуални групни	Радна свеска Уџбеник Збирка задатака	- Ученик/ученица уме да препозна да струја тече само кроз проводне материјале. - Ученик/ученица зна да разликује електричне проводнике и изолаторе. - Ученик/ученица зна називе основних елемената електричног кола. - Ученик/ученица уме да препозна	Усмено одговарање Кратки тестови

					магнетне ефекте електричне струје. Ученик/ученица да се придржава основних правила безбедности при коришћењу електричних уређаја у свакодневном животу.	
Магнетно поље	4	дијалошка	индивидуални групни	Радна свеска Уџбеник Збирка задатака	Ученик/ученица уме да препозна смер деловања магнетне силе.	Усмено одговарање Кратки тестови
Елементи атомске и нуклеарне физике	3	дијалошка	индивидуални групни	Радна свеска Уџбеник Збирка задатака	Ученик/ученица уме да препозна дејство радиактивних изотопа, њихову примену и мере заштите.	Усмено одговарање Кратки тестови
Физика и савремени свет	2	дијалошка	фронтални	Радна свеска Уџбеник	Ученик/ученица препознаје везу физике са другим наукама.	Усмено одговарање

Наставни предмет: Физика (додатна настава)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
Осцилаторно и таласно кретање	5	Дијалогска Проблемска демонстрациона	Индивидуални групни	Збирка задатака, „млади физичар“	Повезује физичке величине код осцилаторног и таласног кретања ; примењује закон одржања енергије код осцилаторног кретања ;решава сложене проблеме при одређивању периода осциловања математичког клатна	Тестови Решавање задатака
Светлосне појаве	5	Проблемска демонстрациона Дијалогска	Индивидуални групни	Збирка задатака, „млади физичар	При решавању сложенијих задатака користи закон одбијања и преламања светлости; разуме појаву тоталне рефлексије	Тестови Решавање задатака
Електрично поље	6	Проблемска демонстрациона Дијалогска	Индивидуални групни	Збирка задатака, „млади	Разуме и при решавању сложенијих	Тестови Решавање задатака

				физичар	задатака користи Кулонов закон и узајамно деловање наелектрисаних тела; анализира и на креативан начин објашњава електричне појаве ; повезује ел. потенцијал , напон и рад у ел. пољу	
Електрична струја	10	Проблемска демонстрациона Дијалогска	Индивидуални групни	Збирка задатака, „млади физичар	Решава сложеније задатке из области електричне струје; користи Омов закон , Кирхофова правила ; зна да одреди ЕМС редно или паралелно везаних ел. извора ; одреди количину топлоте користећи и знање из претходног	Тестови Практичан рад Решавање задатака

					разреда	
Магнетно поље	4	Проблемска демонстрациона Дијалoшка	Индивидуални групни	Збирка задатака, „млади физичар	Разуме магнетно деловање електричне струје ; може да израчуна Амперову силу ; да одреди правац , смер и интензитет магнетне индукције хомогеног магнетног поља и магнетни флуks	Тестови Решавање задатака
Елементи атомске и нуклеарне физике	2	Дијалoшка Проблемска	Индивидуални групни	Збирка задатака, „млади физичар	Зна и разуме врсте радиоактивних распада и нуклеарне реакције	Тестови Решавање задатака
Физика и савремени свет	2	Дијалoшка илустративна	Групни			

Наставни предмет: Хемија

Број часова:2/68

Циљ предмета:

Циљ учења Хемије је да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештина за правилно руковање лаб посуђем, да се оспособи за примену стеченог знањаи вештина, за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да тазвије способност апстрактног и критичног мишљења, способност за тимски рад и одговорност према другима и према животној средини

Стандарди:ХЕ.1.2.1; ХЕ.1.2.4; ХЕ.1.2.5; ХЕ.1.2.6; ХЕ.1.2.7; ХЕ.1.2.8; ХЕ.2.1.4; ХЕ.2.2.1; ХЕ.2.2.2; ХЕ.2.2.3; ХЕ.2.2.4; ХЕ.3.2.1; ХЕ.3.2.2; ХЕ.3.2.3; ХЕ.3.2.4; ХЕ.3.2.6.

Литература:

Уџбеник за хемију за осми разред основне школе, Драгица Тривић, Весна Милановић, Клет, Београд, 2021.

Збирка задатака са лабораториским вежбама за осми разред основне школе, Драгица Тривић, Весна Милановић, Клет, Београд, 2021.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БР ОЈ ЧА СО ВА ПО ТЕ МИ	АКТИВНО СТИ УЧЕНИКА	АКТИВН ОСТИ НАСТАВ НИКА	МЕТО ДЕ РАДА	ОБЛИ ЦИ РАДА	КОРЕЛАЦ ИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТ ИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЋУПРЕДМЕ ТНЕ КОМПЕТЕНЦИ ЈЕ
Метали, оксиди и хидрокс иди метала	10	-дискусија о својствима неметала - планирање огледа - бележење резултата - решавање рачунских	-Наводи ученике да наброје физичка својства метала и да кажу у којим агрегатни	Моно лошка Дијал ошка Лабор аториј ска	Фронт ално Индив идуал ни Групн и	Физика Биологија Информат ика и рачунарств о	– правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини;	испитивање ученика Кратке провере знања Разговори на часовима	компетенција за учење; комуникација; одговоран однос према околини; одговоран однос према

		задатака - питања	м стањима се налазе - Подстиче ученике да пишу формуле оксида метала, хидрокси да - Разматра заступљен ост метала у природи и поређи је са заступљен ошћу неметала - Подстиче ученике да уоче повезанос т метала са њиховим местом у периодно м систему елемената -Испитује понашање метала са				– изведе експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикаже податке, формулише објашњења и изведе закључке; – наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи;	Истраживачки радови	здрављу;рад са подацима и информацијама ; решавање проблема; сарадња; дигитална компетенција

			разблажен ом сумпорно м киселино м - Показује да брзина корозије зависи од услова - Указује да оксиди неких метала граде хидрокси де, а да неки не реагују са водом						
Неметал и, оксиди неметал а	10	- Ученик посматра, бележи, запажа промене и анализира их. - Успешно пише формуле одговарајућ их оксида и киселина у циљу	- Наставни к усмерава учениково размишља ње, наводећи их тако на одговарају ће закључке - Демонстр	Дијал ошка, монол ошка, писањ е радов а, лабор аториј ско	Индив идуал ни, фр онтал ни, рад у паров има	Физика Биологија Математик а	– испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом; – испита и опише хемијска својства метала и неметала, и објасни их на основу структуре атома и положаја	Испитивање ученика Контролне вежбе Кратке провере Домаћи задатак Разговор на часу	компетенција за учење; комуникација; одговоран однос према околини; одговоран однос према здрављу; рад са подацима и информацијама ; решавање проблема;

		развијања функционалне хемијске писмености. -Успешно описује најважније особине неметала и препознаје специфичности одговарајућих неметала -Самостално закључује где се примењују одговарајући неметали и њихова најзначајнија једињења - Критички размишља и доноси закључке - Самостално презентује припремљене садржаје, прикупљене из различитих извора	ирање одговарајућих огледа, којима се омогућава лакше схватање градива од стране ученика и којима се подстиче њихово критичко и аналитичко мишљење - Ствара ситуације у којима ће ученици примењивати и развијати експерименталне вештине - Сугерише ученицима да повезују теоријско				елемената у Периодном систему;		сарадња; дигитална компетенција

			и практично знање и да сами могу показати помоћу индикатора кисела својства киселина и базна својства амонијака - Упућује ученике да повезују знање из биологије кроз реакције фотосинтезе и сагоревања						
Соли- добијање , својства и примена	8	-дискусија о својствима метала - планирање огледа - бележење резултата - решавање рачунских	-Помаже ученицима да закључе који је основни састојак физиолошког	Монолошки, дијалогски	Фронтални, индивидуални	Физика Биологија Информатика и рачунарство	– напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли; – испита, опише и објасни својства оксида, неорганских	Разговор Кратке вежбе Испитивање ученика, домаћи задаци	компетенција за учење; комуникација; одговоран однос према околини; одговоран однос према

		задатака - пита	раствора – инфузије - Подсећа ученике како се пишу формуле оксида, база и киселина. - Сугерише ученицима а да се формуле соли пишу преко валенци - Подстиче ученике на логичко размишља ње, које ће им омогућит и да схвате на чему се заснива реакција неутрализ ације - Наводи			Географија	киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства са практичном применом; – напише и тумачи једначине хемијских реакција метала и неметала		здрављу; рад са подацима и информацијама ; решавање проблема; сарадња; дигитална компетенција

			ученике да закључе шта се то налати у пијаћој, а не налази у дестилова ној води. - Ствара наставне ситуације у којима развија креативно мишљење ученика						
Органска једињења и њихова општа својства	3	- прикупљање података - претраживање и коришћење различите материје - дискусија	Упућује ученике да увиде разлику између органских и неорганских једињења -Подстиче ученике да повезују својства угљенико вог атома	Монолошки, дијалогички, лабораторијски, писање радова	Фронтални, индивидуални, рад у пару	Биологија Географија	– напише и тумачи једначине хемијских реакција метала и неметала; – разликује својства неорганских и органских супстанци и објашњава разлику на основу њихових структура; – препозна физичке и хемијске промене неорганских и		компетенција за учење; комуникација; рад са подацима и информацијама; решавање проблема; сарадња.

			са многоброј ношћу органских једињења				органских супстанци у окружењу, и представи хемијске промене хемијским једначинама;		
Угљовод оници	13	- претражива ње интернета ради прикупљања информација	-- Анимира ученике да праве разлику у писању алкана, алкена и алкина, користећи моделе - Упућује ученике да увиде разлику у реактивно сти угљоводо ника и схвате да је то последица различите структуре -Подстиче ученике да	Дијал ошки, Моно лошки	Фронт ални, индив идуал ни	Биологија Физика Информат ика и рачунарств о Географија	– напише формуле и именује представнике класа органских једињења имајући у виду структурну изомерију; – разликује органске супстанце са аспекта чиста супстанца и смеша, величина молекула, структура, порекло и то повезује са њиховом улогом и применом; – испита, опише и објасни физичка и хемијска својства представника класа органских једињења и повеже	Разговор, 15 мин вежбе, Примери за домаћи	компетенција за учење; комуникација; одговоран однос према околини; одговоран однос према здрављу; рад са подацима и информацијама ; решавање проблема; сарадња; дигитална компетенција

			повезују знања из других предмета са темама у настави хемије - Показује да је п-хексан неполярна супстанца која се раствара у неполярним растварачима - Наглашава велику примену полимера у свакодневном				својства једињења са њиховом практичном применом		
Органска једињења са кисеоником	9	- прикупљање података - извођење закључака - решавање задатака	- Упозорава на штетност алкохола по организам - Мотивише ученике	Монолошка, дијалозна, лабораторијска	Фронтални, дијалогички, лабораторијски	Биологија Информатика и рачунарство	-знају функционалну групу алкохола и како се именују - разумеју како хидроксилна група одређује физичка и хемијска својства алкохола -знају добијање, физичка и хемијска својства	Примери за домаћи Решавање примера испред табле, Активност на часу	компетенција за учење; комуникација; одговоран однос према околини; одговоран однос према здрављу; рад са

			да праве презентације о алкохолизму као великом проблему у савременом друштву - Подстиче ученике да повезују пређашње знање и користе га функционално - Упутити ученике у истраживање употребе кисеоничних органских једињења у свакодневном животу				етанола -знају практичну примену и штетна дејства алкохола -знају генетску везу између алкохола и органских киселина		подацима и информацијама ; решавање проблема; сарадња; дигитална компетенција
Биолошки	11	- претражива	-Повезује масти и	Дијалогски,	Фронтални,	Биологија	-знају шта су масти и уља -разумеју	Активност на часу,	компетенција за учење;

важна органска једињења		ње и коришћење различите литературе - фирмулисање е објашњења за правилности уочене међу прикупљени м подацима -извођење закључака - дискутовање	уља са естрима и скреће пажњу да су масти и уља по хемијском саставу естри - Истиче неопходн ост повезива ња градива различити г предмета - Упозорава на штетност прекомер ног уношења масти и уља и угљених хидрата	писање е радова, и ппт	групн и, у пару		основна хемијска својства масти и уља -знају улогу масти и уља у живим системима -знају шта су угљени хидрати -разликују моносахарине -знају разлику између сахарозе и шећера - знају улогу протеина у живим бићима	провера ппт презентовања Разговор и решавање примера за домаћи, преглед домћег	комуникација; рад са подацима и информацијама ; решавање проблема; сарадња.
Заштита животне средине и зелена хемија	4	претраживање интернета ради прикупљања информација	- Упознавање ученика са најчешћим	Дијалоски, писање радова	Групн и, у пару	Биологија Географија Српски језик и	- ученици треба да знају да примене стечена знања о заштити животне средине - треба да знају да уоче како се	Разговор Кратке вежбе	– рукује супстанцама и комерцијалним производима у складу с ознакама

		a	м загађивач има ваздуха, воде и земљишта - упозорава ученике на алармантн у ситуацију по питању загађења у нашој земљи - Даје идеје и инструкци је за мини пројекат о заштити животне средине			књижевнос т	загађује животна средина - треба да знају како да искористе секундарне сировине и смање загађење животне средине		опасности, упозорења и обавештења на амбалажи, придржава се правила о начину чувања производа и одлагању отпада; – наведе загађујуће супстанце ваздуха, воде и земљишта и опише њихов утицај на животну средину; – критички процени последице људских активности које доводе до загађивања воде, земљишта и ваздуха; – објасни значај планирања и

									решавања проблема заштите животне средине.

Наставни предмет: Хемија (допунска настава)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
Неметали у једињења неметала	6	Монолошка дијалочка	Индивидуална	Очигледна средства, уџбеник	Да зна заступљеност у природи, њихову важност и препозна киселине	Кратке провере знања и прегледање домаћег задатка
Метали, хидроксиди	6	Монолошка и дијалочка	Индивидуална, Практична	Очигледна средства, Припремљени примери, уџбеник	Да препозна основна својства метала, њихову употребу и важност	Прегледање домаћег и испитивање
Соли	3	Монолошка дијалочка	Индивидуална	Очигледна средства, уџбеник	Да зна примену соли и начин добивања соли	Кратке провере знања и прегледање домаћег задатка
Ел. дисоцијација	2	Дијалочка	практична	Уџбеник, и примери са неких сајтова	Да зна како и шта проводи струју кроз раствор	Преглед домачег задатка
Угљоводоници	8	Монолошка	Индивидуална,	Уџбеник и	Да зна да препозна	Кратке провере

		дијалошка	Практична	припремљени примери	УВ, њихову примену, и заступљеност	знања и испитивање
Биолошки важна органска једињења	7	Монолошка, дијалошка	Практична групни	Свеска, хамер Блок, уџбеник	Да зна улогу ових једињења у начем животу и да зна да направи пирамиду исхране	Прегледање задатих задужења Кратко испитивање
Хемија заштите животне средине	2	монолошка	индивидуална	уџбеник	Да зна да наведе загађиваче из околине	Излагање ученика

Наставни предмет: Хемија (додатна настава)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
Неметали у једињења неметала	6	Монолошка дијалошка	Индивидуална	Очигледна средства, уџбеник	Испита и опише хемијска својства метала и неметала, и објасни их на основу структуре атома и положаја елемената у Периодном систему;	Кратке провере знања и прегледање домаћег задатка

Метали, хидроксиди	6	Монолошка и дијалочка	Индивидуална, Практична	Очигледна средства, Припремљени примери, уџбеник	– испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом;	Прегледање домаћег и испитивање
Соли	3	Монолошка дијалочка	Индивидуална	Очигледна средства, уџбеник	– напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли; – испита, опише и објасни својства оксида, неорганских киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења	Кратке провере знања и прегледање домаћег задатка
Ел. дисоцијација	3	Дијалочка	практична	Уџбеник, и примери са неких сајтова	– напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли	Преглед домачег задатка
Угљоводоници	7	Монолошка дијалочка	Индивидуална, Практична	Уџбеник и припремљени примери	– разликује органске супстанце са аспекта чиста супстанца и смеша, величина молекула,	Кратке провере знања и испитивање

					структура, порекло и то повезује са њиховом улогом и применом;	
Биолошки важна органска једињења	7	Монолошка, дијалогска	Практична групни	Свеска, хамер Блок, уџбеник	знају шта су масти и уља -разумеју основна хемијска својства масти и уља -знају улогу масти и уља у живим системима - знају шта су угљени хидрати - разликују моносахарине - знају разлику између сахарозе и шећера -знају улогу протеина у живим бићима	Прегледање задатих задужења Кратко испитивање
Хемија заштите животне средине	2	монолошка	индивидуална	уџбеник	треба да знају како да искористе секундарне сировине и смање загађење животне средине	Излагање ученика

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

Наставни предмет: Верска настава

(1 час недељно, 36 годишње)

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) јесте да пружи целовит православни поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот(историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот(будућу димензију идеалног).То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење(литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) овухвата све позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све то остварује се како на информативно-сазнајном тако и на доживљајном и делатном плану, уз настојање да се доктринарне поставке спроведу у свим сегментима живота(однос с Богом, са светом, с другим људима и са собом

Задачи наставе православног катихизиса (веронауке) јесу да код ученика:

развије отвореност и однос према Богу, другачијем и савршеном у односу на нас, као и отвореност и однос према другим личностима, према људима као ближњима, а тиме се буди и развија свест о заједници са Богом и са људима и посредно се сузбија екстремни индивидуализам и егоцентризам;

- развије способност за постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света, о људској слободи, о животу у заједници, о феномену смрти, о односу са природом која нас окружује, као и сопственој одговорности за друге, за свет као творевину Божију и за себе,
- развије тежњу ка одговорном обликовању заједничког живота са другим људима из сопственог народа и сопствене цркве или верске заједнице, као и са људима, народима, верским заједницама и културама другачијим од сопствене, ка изналажењу равнотеже између заједнице и властите личности и ка остварењу сусрета са светом, са природом, и пре и после свега, са Богом;
- изгради способност за дубље разумевање и вредновање културе и цивилизације у којој живе, историје човечанства и људског стваралаштва у науци и другим областима;
- изградисвест и уверење да свет и живот имају вечни смисао, као и способност за разумевање и преиспитивање сопственог односа према Богу, људима и природи.

Редни број теме	Назив теме	Циљ	Исходи	Активности		Облик рада	Методе рада	Наставна средства	Начин праћења
				ученика	наставника				
I	I – УВОД	Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; □ Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном разреду школовања.	моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 8. разреда основне школе; □ моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. □ бити мотивисан да похађа часове Православног катихизиса.	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	Фронтални и индивидуални	- Вербална - илустративна - демонстративна	- уџбеник - радна свеска	Процењивање реакције ученика или прикупљање коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; провера знања које ученици усвајају на часу и испитивањеставова; □ усмено испитивање; □ писмено испитивање;

II	II - ЧОВЕК ЈЕ ИКОНА БОЖИЈА	Продубити код ученика знање о човеку као икони Божијој у свету; ☐ Развити свест код ученика о неопходност и живота у заједници; ☐ Развити свест код ученика да је грех злоупотреба слободе; ☐ Омогућити ученицима основ за разумевање хришћанског појма слободе; Подстаћи ученике на узајамну љубав и	моћи да увиди да је човек икона Божија јер је слободна личност и да је служба човека да буде спона између Бога и света. ☐ моћи да увиди да се човек остварује као личност у слободној заједници љубави са другим. ☐ бити подстакнут да учествује у литургијској заједници. ☐ моћи да сагледа грех као промашај људског назначења; ☐ моћи да разликује слободу од самовоље; моћи да увиди да	- слушање - читање - разговор (дискусија) - рецитованье	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- Вербална - илустративна - демонстративна - текстуална	- уџбеник - радна свеска - додатни штампани материјал - цд	Процењивање реакције ученика или прикупљање коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; провера знања које ученици усвајају на часу и испитивањеставова; ☐ усмено испитивање; ☐ писмено испитивање;

		поштовање; ☐ Подстаћи ученике на стално преиспитивање свог живота.	човек може бити роб својих лоших особина и навика; ☐ бити подстакнут да увиди вредност ближњег у сопственом животу; ☐ моћи да усвоји став да једино кроз љубав човек може превазићи конфликт; ☐ моћи да вреднује своје поступке на основу Христових заповести о љубави;						
III	III - ПОДВИЖНИЧК О – ЕВХАРИСТИЈС КИ ЕТОС	Омогућити ученицима основ за правилно разумевање хришћанског подвига; ☐ Упутити ученике на	моћи да увиди да је подвиг начин живота у Цркви; ☐ моћи да препозна различите подвиге као путеве који воде ка истом циљу;	- слушање - читање - разговор (дискусиј	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- Вербална - илустративна - демонстр	- уџбеник - радна свеска - додатн	Процењивање реакције ученика или прикупљање коментара ученика путем анкетних евалуационих листића;

		смисао подвига светитеља; ☐ Објаснити ученицима начин, смисао и циљ поста; ☐ Упознати ученике са Житијима Светих; ☐ Развити евхаристијски етос код ученика.	☐ моћи да објасни кад и како се пости; ☐ моћи да увиди смисао и значај поста; ☐ бити подстакнут на пост и молитву као начин служења Богу; ☐ бити подстакнут да развија хришћанске врлине; ☐ бити подстакнут да се критички односи према својим поступцима; ☐ бити подстакнут да чита Житија Светих; ☐ бити подстакнут да заснује свој однос према Богу на захвалности.	a)			ативна - текстуална	и штампани материјал - цд	провера знања које ученици усвајају на часу и испитивањеставова; ☐ усмено испитивање; ☐ писмено испитивање;
IV	IV – ЛИТУРГИЈА	Указати	моћи да увиди да	-	- стварање	- фронтални	-	-	Процењивање реакције

		ученицима на значај личне и саборне молитве; ☐ Објаснити ученицима важност Литургије тумачењем значења речи Евхаристија и Литургија (захвалност и заједничко дело); ☐ Указати ученицима да је литургијско сабрање израз Цркве као Тела Христовог; ☐ Указати ученицима на целину литургијског догађаја као узајамног даривања Бога и	је молитва разговор са Богом; ☐ бити подстакнут да преиспита и обогати свој молитвени живот; ☐ моћи да схвати личну молитву као припрему за саборну молитву; ☐ моћи да објасни значење речи Литургија и Евхаристија; ☐ моћи да однос међу члановима Цркве пореди са повезаношћу удова у људском телу; ☐ моћи да препозна неке од елемената Литургије; ☐ моћи да увиди да Молитва Господња има литургијску основу; ☐ моћи да наведе најважније	слушање - читање - разговор (дискусија)	позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- индивидуални - групни - рад у пару	Вербална - илустративна - демонстративна - текстуална	уџбеник - радна свеска - додатни штампани материјал - цд	ученика или прикупљање коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; провера знања које ученици усвајају на часу и испитивањестава; ☐ усмено испитивање; ☐ писмено испитивање;

		његовог народа ☐ Упознати ученике са смислом и основним елементима Литургије; ☐ Подстаћи ученике на заједничко учешће у богослужењу има; ☐ Објаснити ученицима динамику богослужбе ног времена;	делове храма и препозна њихову богослужбену намену. ☐ моћи да именује нека богослужења и да зна да постоје покретни и непокретни празници; ☐ бити подстакнут да активније учествује у богослужењима;						
V	V - ЦАРСТВО БОЖИЈЕ	Објаснити ученицима да је Царство Божије крајњи циљ историје; Указати ученицима на повезаност	моћи да објасни да је Бог створио свет са циљем да постане Царство Божије; моћи да објасни да Царство Божије у пуноћи наступа по	- слушање - читање - разговор (дискусија)	- стварање позитивне атмосфере - подстиче - надгледа и - усмерава	- фронтални - индивидуални - групни - рад у пару	- Вербална - илустративна - демонстративна -	- уџбеник - радна свеска - додатни штампани	Процењивање реакције ученика или прикупљање коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; провера знања које ученици усвајају на

		између васкрсења мртвих и Царства Божијег; ☐ Објаснити ученицима појам обожења указујући им на библијски опис Преображења Господњег; ☐ Развијање свести ученика да је Литургија икона Царства Божјег; ☐ Упознати ученике са сведочанствима присуства Божијег у овом свету (чуда, мошти...); ☐ Предочити	другом Христовом доласку и васкрсењу мртвих; ☐ моћи да објасни да је Бог створио човека као сарадника на делу спасења; ☐ моћи да препозна да је Литургија икона Царства Божијег; ☐ бити подстакнут да активније учествује у Светој Литургији. ☐ моћи да преприча догађај Преображења Господњег; ☐ моћи да повеже појмове светости и обожења са дејством Светога Духа ☐ моћи да препозна да је предукус Царства Божијег присутан				текстуална	материјал - цд	часу и испитивањима; ☐ усмено испитивање; ☐ писмено испитивање;

		ученицима улогу Цркве у свету; ☐ Пружити ученицима основно знање о икономији Духа Светога; ☐ Упознати ученике са иконографијом као изразом есхатолошког стања света и човека.	у моштима, чудотворним иконама, исцељењима... ☐ моћи да препозна разлику између православне иконографије и световног сликарства; ☐ моћи да препозна икону као символ Царства Божијег; ☐ бити подстакнут да на правилан начин изражава поштовање према хришћанским светињама. ☐ моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса у 8. разреду, као и у целом циклусу.						

Наставни предмет: Грађанско васпитање

Разред: осми

Број часова: 1 (недељно)/ 34 (годишње)

Циљ предмета:

Циљ учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе других и спреман да активно делује у заједници.

Литература: Приручник за наставнике у другом циклусу образовања и васпитања, Завод за унапређивање образовања и васпитања, Београд

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	АКТИВНО СТИ УЧЕНИКА	АКТИВНО СТИ НАСТАВН ИКА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦ ИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТ ИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕДМ ЕТНЕ КОМПЕТЕНЦ ИЈЕ
1.Људска права (Заједница припадника различитих културних група)	8	Сви часови се реализују кроз радионице (уз ангажовање ученика) -тимски рад, -израда паноа, -	Наставник као координато р, прати учешће и ангажовање ученика у свим активности ма, води евиденцију , процењује резултате.	дијалошка метода, метода илустратив них радова, метода демонстра ције, метода рада на тексту	Фронтални , индивидуа лни, рад у пару, групни	-Историја, -Српски језик и књижевност , -Ликовна култура, - Информати ка и рачунарство , -Грађанско	Након обрађене теме ученик је у стању да : - изрази осећај љубави и поноса према својој домовини на начин који	Што правилнија употреба термина који се односе на демократске појаве и процесе Исказивање ставова аргументаци јом,;	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Комуникација

		истраживање, -процена.				васпитање (претходни разреди) никога не угрожава; -образложи зашто су понашања која се могу описати као ксенофобија, расизам, антисемитиза м, антициганиза м облици дискриминац ије и кршења људских права; -наведе примере повезаности различитих култура у једној заједници и образложи потребу интеркултура лног дијалога за квалитетан живот свих	Ненасилна комуникациј а; Прихватање различитост и; Емпатија; Све чешће испољавање иницијативе, већа сарадљивост .	Одговоран однос према околини Одговоран односпрема здрављу Предузимљиво ст Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција

							чланова те заједнице; -покаже интересовање за упознавање различитих култура; -наведе права која национале мањине у Србији по Уставу имају.		
2.Демократс ко друштво (Родна (не)равноправ ност	9	Сви часови се реализују кроз радионице (уз ангажовање ученика) -тимски рад, -израда паноа, - истражива ње, -процена.	Наставник као координато р, прати учешће и ангажовање ученика у свим активности ма, води евиденцију , процењује резултате.	дијалогска метода, метода илустратив них радова, метода демонстра ције, метода рада на тексту	Фронтални , индивиду ални, рад у пару, групни	-Биологија -Српски језики књижевност -Ликовна култура - Информати ка и рачунарство , -Грађанско васпитање (претходни разреди)	Након обрађене теме ученик је у стању да : -разликује појмове пол и род и препознаје родне стереотипе; -уочава у рекламама, филмовима,	Што правилнија употреба термина, Исказивање ставова аргументаци јом,; Ненасилна комуникациј а; Прихватање различитост и; Емпатија;	Компетенција за учење Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини

							књигама, изрекама, струповима и другим продукtima културе на који начин се преносе родни обраци; -указује на примере родне равноправности и неравноправности у ситуацијама из свакодневног живота; -дискутује о значају уважавања родне перспективе приликом доношења одлука значајних за	Све чешће испољавање иницијативе, већа сарадљивост .	Одговоран односпрема здрављу Предузимљивост Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција

							једну заједницу; -наведе неколико привремених позитивних мера за постизање родне равноправности и аргументе за њихову примену; -препозна у понашању особе карактеристике насилника и жртве; -наведе могуће начине реаговања у ситуацији сусрета са насилником.		
3. Процеси у савременом	9	Сви часови се	Наставник	дијалогска метода,	Фронтални	-Историја,	Након обрађене	Понашање	Компетенција за учење

свету (Медији)		реализују кроз радионице (у уз ангажовање ученика) -тимски рад, -израда паноа, - истражива ње, -процена.	као координато р, прати учешће и ангажовање ученика у свим активности ма, води евиденцију , процењује резултате.	метода илустратив них радова, метода демонстра ције, метода рада на тексту	, индивидуа лни, рад у пару, групни	-Српски језики књижевност , - Информати каи рачунарство , -Грађанско васпитање (претходни разреди)	теме ученик је у стању да : -наведе основне функције медија и образложи зашто је важно да постоје кодекс новинара и кодекс деца и медији; -образложи значај слободе медија за развој демократије; -у медијима проналази примере предрасуда, стереотипа, дискриминац ије, нетолеранциј	људи у савременом свету, способност разумевања критичког и аналитичког усвајања медијских садржаја	Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран односпрема здрављу Предузимљиво ст Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција

							е по различитим основама и критички их анализира; -препознаје механизме манипулације медија и утицај медија на сопствено мишљење и деловање; -проналази и користи информације из различитих извора, критички их разматра и вреднује; -препозна пример злоупотребе деце у медијима.		
4.Грађански активизам	8	Сви часови се	Наставник као	дијалогска метода,	Фронтални ,	-Историја, -Српски	Након обрађене	Што правилнија	Компетенција за учење

(Вредности грађанског друштва)		реализују кроз радионице (уз ангажовање ученика) -тимски рад, -израда паноа, - истраживање, -процена.	координатор, прати учешће и ангажовање ученика у свим активности ма, води евиденцију, процењује резултате.	метода илустративних радова, метода демонстрације, метода рада на тексту	индивидуални, рад у пару, групни	језици књижевност, - Информатика и рачунарство, -Грађанско васпитање (претходни разреди)	теме ученик је у стању да : -у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; -учествује у припреми, реализацији и евалуацији кратког филма; -учествује у избору садржаја и начина рада.	употреба термина који се односе на грађански активизам – вредности грађанског друштва (снимање кратког филма о вредностима грађанског друштва- избор теме и формулисање идеје, писање сценарија, подела задатака, снимање, монтажа, презентација)) Најважнији моменат ове акције јесте договор ученика о томе којом темом ће се	Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Одговоран односпрема здрављу Предузимљивост Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција

								бавити и како ће јој приступити.	

САДРЖАЈИ:

I ЛЈУДСКА ПРАВА

***Припадност држави и нацији**

Патриотизам – осећај љубави и поноса према домовини и свим њеним припадницима.

-Начин изражавања патриотизма.

-Обесправљање и угрожавање слободе људи.

-Ксенофобија, расизам, антисемитизам, антициганизам.

-Заједница различитих културних група

-Културна разноликост у форми мултикултуралности и интеркултуралности.

-Интеркултурни дијалог као средство развоја поштовања различитих култура и заједничког живота.

-Припадници националних мањина у Србији – заштита права и слобода припадника националних мањина.

II ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО

***Пол и род**

-Биолошке разлике (анатомске и физиолошке), насупрот разликама које друштво ствара (очекивања друштва од мушкараца и жена).

-Преношење родних образаца.

-Стереотипи и предрасуде о роду.

-Родна перспектива

-Укључивањеродне перспективе приликом доношења одлука важних за једну заједницу (образовање, здравље, породица, запошљавање, спорт...).

- Родна равноправност

-Родна равноправност и једнаке могућности за све ради развоја друштва. Препреке родној равноправности. Одговорност државе, организација цивилног друштва и појединца у постизању родне равноправности. Привремене позитивне мере за постизање родне равноправности (квоте уписа на факултет, субвенције за запошљавање...).

-Родно засновано насиље

-Родне разлике као основа неравнотеже моћи. Злоупотреба моћи насилника. Карактеристике особе која врши насиље, која је изложена насиљу или која му сведочи. Мере заштите од родно заснованог насиља.

III ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ

***Медији**

-Врсте и функција медија

-Слобода медија и њихов допринос развоју демократије.

-Медији као извор информација и дезинформација. Манипулације путем медија (одлагање информације, скретање пажње, побуђивање емоција, стварање осећаја кривице, неговање некултуре...).

-Медијаска писменост

-Способност разумевања, критичког и аналитичког усвајања медијских садржаја.

-Кодекс у медијима.

-Кодекс деца и медији.

-Кодекс новинара. Притисци на новинаре као инструмент ограничавања слободе изражавања.

IV ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ

***Снимање кратког филма о вредностима грађанског друштва**

-Избор теме и формулисање идеје.

-Писање сценарија. -Презентација.

-Подела задатака. -Евалуација.

-Снимање.

-Монтажа.

Наставни предмет: Немачки језик

Разред: осми

Број часова: 2 недељно/ 68 годишње

Циљ предмета:

Циљ учења страног језика јесте да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писану и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Стандарди:

1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.4., 1.1.5., 1.1.6., 1.1.7., 1.1.8., 1.1.9., 1.1.10., 1.1.11., 1.1.12., 1.1.13., 1.1.14., 1.1.15., 1.1.16., 1.1.17., 1.1.18., 1.1.19., 1.1.20., 1.1.21., 1.1.22., 1.1.23., 1.1.24., 1.2.1., 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4., 1.3.1., 1.3.2., 1.3.3., 1.3.4., 1.3.5., 2.1.1., 2.1.2., 2.1.3., 2.1.4., 2.1.5., 2.1.6., 2.1.7., 2.1.9., 2.1.10., 2.1.11., 2.1.12., 2.1.16., 2.1.17., 2.1.18., 2.1.19., 2.1.20., 2.1.21., 2.1.22., 2.1.23., 2.1.24., 2.1.25., 2.1.26., 2.1.27., 2.1.28., 2.1.29., 2.1.30., 2.2.1., 2.2.2., 2.2.3., 2.2.4., 2.3.1., 2.3.2., 2.3.8., 3.1.1., 3.1.2., 3.1.3., 3.1.6., 3.1.7., 3.1.8., 3.1.9., 3.1.13., 3.1.14., 3.1.15., 3.1.16., 3.1.17., 3.1.18., 3.1.19., 3.1.20., 3.1.21., 3.1.23., 3.1.24., 3.2.1., 3.2.2., 3.2.3., 3.3.1., 3.3.2.

Литература:

Maximal 4, Немачки језик за осми разред основне школе; Уџбеник за четврту годину учења, прво издање; аутори: Ђорђо Мота, Елжбијета Крулак – Кемписти, Дагмар Глик, Керстин Рајнке, Клет, Београд, 2021.

Maximal 4, Немачки језик за осми разред основне школе; Радна свеска за четврту годину учења; аутори: Јулија Катарина Вебер, Лидија Шобер, Сандра Хоман, Дагмар Глик, Клет, Београд, 2021.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРО Ј ЧАС ОВА ПО ТЕМ И	АКТИВНО СТИ УЧЕНИКА	АКТИВН ОСТИ НАСТАВ НИКА	МЕТОД Е РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦ ИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТ ИМА	ИСХОДИ Ученик ће моћи да:	НАЧИ Н ПРОВ ЕРЕ	МЕЋУПРЕ ДМЕТНЕ КОМПЕТЕ НЦИЈЕ
7.1.	12	Активан	Упознавањ	Моноло	Фронталн	Српски	Говори о	Активн	Компетенциј

Glück im Unglück		приступ при излагању новог градива и изради домаћих задатака, практична примена стечених знања, активно учешће у раду, самопроцењивање напретка. У зависности од теме: запажа, упоређује, примењује, повезује, решава	е ученика са циљевима и садржајима програма, упознавањ е ученика са правилима рада, упознавањ е ученика са критеријум има оцењивања , редовно праћење рада и залагања ученика на часу,	шка, дијалогска, хеуристички приступ, рад на тексту, демонстративна, истраживачки рад ученика, комбиновани рад	и, групни, рад у паровима, индивидуални и комбиновани	језик и књижевност , енглески језик, биологија	несрећи и опише ток догађаја, позове хитну помоћ и објасни шта се догодило, именује делове тела, води разговор с лекаром, упореди информације из летка, напише извињење, говори о симптомима и болестима, постави питање о нечијем стању.	ост на часу, домаћи задаци, писмене провере , усмено испитивање	а за учење, комуникација, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу
7.2 Ein großer Fehler	11	проблем, организује, повезује знања са другим областима и предметима	подстицањ е код ученика развој	Монолошка, дијалогска, хеуристички приступ,	Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални и комбиновани	Српски језик и књижевност , енглески језик	Говори о грешкама и казнама, напише извињење.	Активност на часу, домаћи задаци, писмене	Компетенција за учење, комуникација, решавање проблема, сарадња

		, ослања се на претходно искуство.	мишљења и разумевања, одржавање позитивне атмосфере у одељењу, охрабривање,	рад на тексту, демонстративна, истраживачки рад ученика, комбиновани рад	ни			провере, усмено испитивање	
7.3 Du bist toll, wie du bist	11		помагање и подстицање ученика, инсистирање на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада, инсистирање на практичној примени стечених	Монолошка, дијалогска, хеуристички приступ, рад на тексту, демонстративна, истраживачки рад ученика, комбиновани рад	Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални и комбиновани	Српски језик и књижевност, енглески језик, биологија, информатика и рачунарство	Говори о здравој исхрани и здравом начину живота, именује намирнице, разуме план исхране и дискутује о томе, исприча шта некога чини срећним, гради сложене реченице, пише коментаре на интернету,	Активност на часу, домаћи задаци, писмене провере, усмено испитивање	Компетенција за учење, комуникација, решавање проблема, сарадња, дигитална компетенција, одговоран однос према околини, одговоран однос према здрављу

			знања, оцењивање м				изрази намеру.		
8.1 <i>Victoria sucht Schnee</i>	11		процењивање нивоа постигнућа . У зависности од теме: подстицање ученика да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме.	Монолошка, дијалошка, хеуристички приступ, рад на тексту, демонстративна, истраживачки рад ученика, комбиновани рад	Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални и комбиновани	Српски језик и књижевност, енглески језик, географија, биологија	Упореди различите врсте смештаја, опише околину и природу, разуме временску прогнозу, говори о времену, опише особу, смислено повеже зависне реченице, гради реченице са везником wenn , препозна и представи речи других језика, изрази претпоставке, у контексту	Активност на часу, домаћи задаци, писмене провере, усмено испитивање	Компетенције за учење, комуникације, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према околини

							користи и разуме аустријске речи.		
8.2 Eine schwere Entscheidung	11			Моноло шка, дијалошк а, хеуристи чки приступ, рад на тексту, демонстр ативна, истражи вачки рад ученика, комбино вани рад	Фронталн и, групни, рад у паровима, индивиду ални и комбинова ни	Српски језик и књижевност , енглески језик, географија	Говори о школским предметима и оценама, разуме немачко сведочанств о, дискутује о пословним приликама, упореди живот у граду и на селу, именује животиње на сеоском имању.	Активн ост на часу, домаћи задаци, писмен е провере , усмено испити вање	Компетенциј а за учење, комуникациј а, решавање проблема, сарадња, одговорна однос према околини
8.3 Weihnachten im August	12			Моноло шка, дијалошк а, хеуристи чки приступ, рад на тексту, демонстр	Фронталн и, групни, рад у паровима, индивиду ални и комбинова ни	Српски језик и књижевност , енглески језик, географија	Опише и упореди празнике и традиције немачког говорног подручја, разуме и напише једноставан	Активн ост на часу, домаћи задаци, писмен е провере , усмено	Компетенциј а за учење, комуникациј а, решавање проблема, сарадња, естетичка компетенциј а

				ативна, истражи вачки рад ученика, комбино вани рад			рецепт, говори о плановима за будућност.	испити вање	

Општа предметна компетенција

Општа предметна компетенција или језичка комуникативна компетенција обухвата поседовање свести о језику као комуникативном средству, располагање основном језичком писменошћу и схватање повезаности између језика и културних идентитета. Она омогућава ученику да се користи једноставним језичким средствима у циљу обављања елементарне писмене и усмене комуникације, остваривања интеракције и преношења информативних и других садржаја из полазног језика ка циљном и обрнуто, у приватном, јавном и образовном контексту.

На основном нивоу, ученик разуме главне информације у најједноставнијим писаним и усменим исказима. У усменом и писаном општењу користи најједноставнија језичка средства за исказивање информација о себи и својим непосредним потребама. Познаје основне граматичке и лексичке елементе. Разуме основне појаве и процесе циљне културе.

На средњем нивоу, ученик разуме препознатљиве и предвидиве информације у фреквентнијим и једноставнијим врстама писаних текстова и формама усменог општења, а које се односе на њему блиске ситуације и појаве. Користи типске фразе, готове изразе, конструкције и просте реченице за формулисање конкретних исказа везаних за сопствену личност и свакодневне активности или послове. Познаје одређени број правилних граматичких елемената и структура и основну лексику из домена сопствене свакодневнице и непосредног интересовања. Поседује свест о суштинским сличностима и разликама између своје и циљне културе.

На напредном нивоу, ученик разуме већи број речи и израза у свакодневној усменој и писаној комуникацији, везаних за сопствену личност, окружење, интересовања, школски контекст. Поседује елементарни репертоар језичких средстава за савладавање типичних и уобичајених свакодневних комуникативних ситуација. Ученик познаје већину једноставнијих и одређени број сложенијих граматичких правила и фреквентне лексике. Ученик прихвата постојање разлика између сопствене и циљне културе и прилагођава своје понашање основним општеприхваћеним друштвеним конвенцијама.

ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Програм наставе и учења оријентисан на исходе наставнику даје већу слободу у креирању и осмишљавању наставе и учења. Улога наставника је да контекстуализује програм према потребама конкретног одељења имајући у виду састав одељења и карактеристике ученика, техничке услове, наставна средства и медије којима школа располаже, уџбенике и друге наставне материјале, као и ресурсе и могућности локалне средине у којој се школа налази. Полазећи од датих исхода, комуникативних функција и препоручених језичких активности, наставник креира свој годишњи (глобални) план рада на основу кога ће касније развити оперативне планове. Исходи су дефинисани за крај разреда и усмеравају наставника да их операционализује на нивоу једне или више наставних јединица имајући у виду ниво постигнућа ученика. Исходи се разликују, тако да се неки могу лакше и брже остварити, док је за већину исхода потребно више времена, различитих активности и начина рада. У фази планирања наставе и учења веома је важно имати у виду да је уџбеник наставно средство које не одређује садржаје предмета и зато се садржајима у уџбенику приступа селективно и у складу са предвиђеним исходима. С обзиром на то да уџбеник није једини извор знања, наставник треба да упуту ученике на друге изворе информисања и стицања знања и вештина.

ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Комуникативна настава **језик** сматра средством комуникације. Стога је и програм усмерен ка исходима који указују на то шта је ученик у комуникацији у стању да разуме и продукује. Табеларни приказ наставника постепено води од исхода преко комуникативне функције као области до **препоручених језичких активности и садржаја** у комуникативним функцијама које у настави оспособљавају ученика да комуницира и користи језик у свакодневном животу, у приватном, јавном или образовном домену. Примена овог приступа у настави страних језика заснива се на настојањима да се доследно спроводе и примењују следећи ставови:

- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери;
- говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика;
- наставник треба да буде сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе;

- битно је значење језичке поруке;
- знања ученика мере се јасно одређеним *релативним* критеријумима тачности и зато узор није изворни говорник;
- с циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; рад у учионици и ван ње спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, потрагом за информацијама из различитих извора (интернет, дечији часописи, проспекти и аудио материјал) као и решавањем мање или више сложених задатака у реалним и виртуелним условима са јасно одређеним контекстом, поступком и циљем;
- наставник упућује ученике у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа;
- сви граматички садржаји уводе се индуктивном методом кроз разноврсне контекстуализоване примере у складу са нивоом, а без детаљних граматичких објашњења, осим, уколико ученици на њима не инсистирају, а њихово познавање се вреднује и оцењује на основу употребе у одговарајућем комуникативном контексту.

Комуникативно-интерактивни приступ у настави страних језика укључује и следеће категорије:

- усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину;
- поимање наставног програма као динамичне, заједнички припремљене и прилагођене листе задатака и активности;
- наставник треба да омогући приступ и прихватање нових идеја;
- ученици се посматрају као одговорни, креативни, активни учесници у друштвеном чину;
- уџбеници представљају извор активности и морају бити праћени употребом додатних аутентичних материјала;
- учионица је простор који је могуће прилагођавати потребама наставе из дана у дан;
- рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад;
- за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто.

Технике/активности

Током часа се препоручује динамично смењивање техника/активности које не би требало да трају дуже од 15 минута.

Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа (слушај, пиши, повежи, одреди али и активности у вези са радом у учионици: цртај, сеци, боји, отвори/затвори свеску, итд.).

Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.).

Мануелне активности (израда паноа, презентација, зидних новина, постера и сл.).

Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.).

Игре примерене узрасту

Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...).

Решавање „проблем-ситуација“ у разреду, тј. договори и мини-пројекти.

„Превођење“ исказа у гест и геста у исказ.

Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом, повезивање наслова са текстом или, пак, именовање наслова.

Заједничко прављење илустрованих и писаних материјала (планирање различитих активности, извештај/дневник са путовања, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).

Разумевање писаног језика:

- уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности (род, број, глаголско време, лице...);
- одговарање на једноставнија питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор;
- извршавање прочитаних упутстава и наредби;

- ређање чињеница логичким или хронолошким редоследом.

Писмено изражавање:

- проналажење недостајуће речи (употпуњавање низа, проналажење „уљеза“, осмосмерке, укрштене речи, и слично);
- повезивање краћег текста и реченица са сликама/илустрацијама;
- попуњавање формулара (пријава за курс, налепнице нпр. за пртљаг);
- писање честитки и разгледница;
- писање краћих текстова.

Увођење дечије књижевности и транспоновање у друге медије: игру, песму, драмски израз, ликовни израз.

Предвиђена је израда **два** писмена задатка у току школске године.

СТРАТЕГИЈЕ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ И УВЕЖБАВАЊЕ ЈЕЗИЧКИХ ВЕШТИНА

С обзиром на то да се исходи остварују преко активности језичке комуникације, важно је да се оне у настави страних језика перманентно и истовремено увежбавају. Само тако ученици могу да стекну језичке компетенције које су у складу са задатим циљем.

Стога је важно развијати стратегије за унапређивање и увежбавање језичких вештина.

Слушање

Разумевање говора је језичка активност декодирања дословног и имплицитног значења усменог текста; поред способности да разазнаје фонолошке и лексичке јединице и смисаоне целине на језику који учи, да би успешно остварио разумевање ученик треба да поседује и следеће компетенције:

- дискурзивну (о врстама и карактеристикама текстова и канала преношења порука),
- референцијалну (о темама о којима је реч) и
- социокултурну (у вези са комуникативним ситуацијама, различитим начинима формулисања одређених говорних функција и др.).

Тежина задатака у вези са разумевањем говора зависи од више чинилаца:

- од личних особина и способности онога ко слуша, укључујући и његов капацитет когнитивне обраде,
- од његове мотивације и разлога због којих слуша дати усмени текст,
- од особина онога ко говори,
- од намера с којима говори,
- од контекста и околности – повољних и неповољних – у којима се слушање и разумевање остварују,
- од карактеристика и врсте текста који се слуша, итд.

Прогресија (од лакшег ка тежем, од простијег ка сложенијем) за ову језичку активност у оквиру програма предвиђена је, стога, на више равни. Посебно су релевантне следеће:

- присуство/одсуство визуелних елемената (на пример, лакшим за разумевање сматрају се они усмени текстови који су праћени визуелним елементима због обиља контекстуалних информација које се аутоматски уписују у дуготрајну меморију, остављајући пажњи могућност да се усредсреди на друге појединости);
- дужина усменог текста;
- брзина говора;
- јасност изговора и евентуална одступања од стандардног говора;
- познавање теме;
- могућност/немогућност поновног слушања и друго.

Читање

Читање или разумевање писаног текста спада у тзв. визуелне рецептивне језичке вештине. Том приликом читалац прима и обрађује тј. декодира писани текст једног или више аутора и проналази његово значење. Током читања неопходно је узети у обзир одређене факторе који утичу на процес читања, а то су карактеристике читалаца, њихови интереси и мотивација као и намере, карактеристике текста који се чита, стратегије које читаоци користе, као и захтеви ситуације у којој се чита.

На основу намере читаоца разликујемо следеће врсте читања:

- читање ради усмеравања;
- читање ради информисаности;
- читање ради праћења упутстава;
- читање ради задовољства.

Током читања разликујемо и ниво степена разумевања, тако да читамо да бисмо разумели:

- глобалну информацију;
- посебну информацију,
- потпуну информацију;
- скривено значење одређене поруке.

Писање

Писана продукција подразумева способност ученика да у писаном облику опише догађаје, осећања и реакције, пренесе поруке и изрази ставове, као и да резимира садржај различитих порука (из медија, књижевних и уметничких текстова итд.), води белешке, сачини презентације и слично.

Тежина задатака у вези са писаном продукцијом зависи од следећих чинилаца: познавања лексики и нивоа комуникативне компетенције, капацитета когнитивне обраде, мотивације, способности преношења поруке у кохерентне и повезане целине текста.

Прогресија означава процес који подразумева усвајање стратегија и језичких структура од лакшег ка тежем и од простијег ка сложенијем. Сваки виши језички ниво подразумева циклично понављање претходно усвојених елемената, уз надоградњу која садржи сложеније језичке структуре, лексику и комуникативне способности. За ову језичку активност у оквиру програма предвиђена је прогресија на више равни. Посебно су релевантне следеће:

- теме (ученикова свакодневница и окружење, лично интересовање, актуелни догађаји и разни аспекти из друштвено-културног контекста, као и теме у вези са различитим наставним предметима);
- текстуалне врсте и дужина текста (формални и неформални текстови, резимирање, личне белешке);
- лексика и комуникативне функције (способност ученика да оствари различите функционалне аспекте као што су описивање људи и догађаја у различитим временским контекстима, да изрази претпоставке, сумњу, захвалност и слично у приватном, јавном и образовном домену);

- степен самосталности ученика (од вођеног/усмераваног писања, у коме се ученицима олакшава писање конкретним задацима и упутствима, до самосталног писања).

Говор

Говор као продуктивна вештина посматра се са два аспекта, и то у зависности од тога да ли је у функцији *монолошкогизлагања*, при чему говорник саопштава, обавештава, презентује или држи предавање једној или више особа, или је у функцији *интеракције*, када се размењују информације између два или више саговорника са одређеним циљем, поштујући принцип сарадње током дијалога.

Активности монолошке говорне продукције су:

- јавно обраћање (саопштења, давање упутстава и информација);
- излагање пред публиком (предавања, презентације, репортаже, извештавање и коментари о неким догађајима и сл.)
- Ове активности се могу реализовати на различите начине и то:
- читањем писаног текста пред публиком;
- спонтаним излагањем или излагањем уз помоћ визуелне подршке у виду табела, дијаграма, цртежа и др.
- реализацијом увежбане улоге или певањем.

Интеракција подразумева сталну примену и смењивање рецептивних и продуктивних стратегија, као и когнитивних и дискурзивних стратегија (узимање и давање речи, договарање, усаглашавање, предлагање решења, резимирање, ублажавање или заобилажење неспоразума или посредовање у неспоразуму) које су у функцији што успешнијег остваривања интеракције. Интеракција се може реализовати кроз низ активности, на пример:

- размену информација,
- спонтану конверзацију,

- неформалну или формалну дискусију, дебату,
- интервју или преговарање, заједничко планирање и сарадњу.

Социокултурна компетенција и медијација

Социокултурна компетенција и медијација представљају скуп теоријских знања (компетенција) која се примењују у низу језичких активности у два основна језичка медијума (писаном и усменом) и уз примену свих других језичких активности (разумевање говора, говор и интеракција, писање и разумевање писаног текста). Дакле, представљају веома сложене категорије које су присутне у свим аспектима наставног процеса и процеса учења.

Социокултурна компетенција представља скуп знања о свету уопште, као и о сличностима и разликама између културних и комуникативних модела сопствене говорне заједнице и заједнице/заједница чији језик учи. Та знања се, у зависности од нивоа општих језичких компетенција, крећу од познавања основних комуникативних принципа у свакодневной комуникацији (основни функционални стилови и регистри), до познавања карактеристика различитих домена језичке употребе (приватни, јавни и образовни), паралингвистичких елемената, и елемената културе/култура заједница чији језик учи. Наведена знања потребна су за компетентну, успешну комуникацију у конкретним комуникативним активностима на циљном језику.

Посебан аспект социокултурне компетенције представља *интеркултурна компетенција*, која подразумева развој свести о другом и другачијем, познавање и разумевање сличности и разлика између светова, односно говорних заједница, у којима се ученик креће. Интеркултурна компетенција такође подразумева и развијање толеранције и позитивног става према индивидуалним и колективним карактеристикама говорника других језика, припадника других култура које се у мањој или већој мери разликују од његове сопствене, то јест, развој интеркултурне личности, кроз јачање свести о вредности различитих култура и развијање способности за интегрисање интеркултурних искустава у сопствени културни модел понашања и веровања.

Медијација представља активност у оквиру које ученик не изражава сопствено мишљење, већ функционише као посредник између особа које нису у стању да се директно споразумевају. Медијација може бити усмена и писана, и укључује сажимање и резимирање текста и превођење. Превођење се у овом програму третира као посебна језичка активност која никако не треба да се користи као техника за усвајање било ког аспекта циљног језика предвиђеног комуникативном наставом. Превођење подразумева

развој знања и вештина коришћења помоћних средстава (речника, приручника, информационих технологија, итд.) и способност изналажења структуралних и језичких еквивалената између језика са кога се преводи и језика на који се преводи.

Упутство за тумачење граматичких садржаја

Настава граматике, с наставом и усвајањем лексике и других аспеката страног језика, представља један од предуслова овладавања страним језиком. Усвајање граматике подразумева формирање граматичких појмова и граматичке структуре говора код ученика, изучавање граматичких појава, формирање навика и умења у области граматичке анализе и примене граматичких знања, као прилог изграђивању и унапређивању културе говора.

Граматичке појаве треба посматрати са функционалног аспекта (функционални приступ). У процесу наставе страног језика у што већој мери треба укључивати оне граматичке категорије које су типичне и неопходне за свакодневни говор и комуникацију, и то кроз разноврсне моделе, применом основних правила и њиховим комбиновањем. Треба тежити томе да се граматика усваја и рецептивно и продуктивно, кроз све видове говорних активности (слушање, читање, говор и писање, као и превођење), на свим нивоима учења страног језика, према јасно утврђеним циљевима, стандардима и исходима наставе страних језика.

Граматичке категорије су разврстане у складу са Европским референтним оквиром за живе језике за сваки језички ниво који подразумева прогресију језичких структура према комуникативним циљевима: од простијег ка сложенијем и од рецептивног ка продуктивном. Сваки виши језички ниво подразумева граматичке садржаје претходних језичких нивоа. Цикличним понављањем претходно усвојених елемената надограђују се сложеније граматичке структуре. Наставник има слободу да издвоји граматичке структуре које ће циклично понављати у складу са постигнућима ученика, као и потребама наставног контекста.

Главни циљ наставе страног језика јесте развијање комуникативне компетенције на одређеном језичком нивоу, у складу са статусом језика и годином учења. С тим у вези, уз одређене граматичке категорије стоји напомена да се усвајају рецептивно, док се друге усвајају продуктивно.

III. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања и праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано прати и вреднује не само постигнућа ученика, процес наставе и учења, већ и сопствени рад како би перманентно унапређивао наставни процес.

Процес праћења остварености исхода почиње проценом нивоа знања ученика на почетку школске године како би наставници могли да планирају наставни процес и процес праћења и вредновања ученичких постигнућа и напредовања. Тај процес се реализује формативним и сумативним вредновањем. Док се код формативног оцењивања током године прате постигнућа ученика различитим инструментима (дијагностички тестови, самоевалуација, језички портфолио, пројектни задаци и др.), сумативним оцењивањем (писмени задаци, завршни тестови, тестови језичког нивоа) прецизније се процењује оствареност исхода или стандарда на крају одређеног временског периода (крај полугодишта, године, циклуса образовања). Формативно вредновање није само праћење ученичких постигнућа, већ и праћење начина рада и средство које омогућава наставнику да у току наставног процеса мења и унапређује процес рада. Током оцењивања и вредновања ученичких постигнућа треба водити рачуна да се начини на које се оно спроводи не разликује од уобичајених активности на часу јер се и оцењивање и вредновање сматрају саставним делом процеса наставе и учења, а не изолованим активностима које стварају стрес код ученика и не дају праву слику њихових постигнућа. Оцењивањем и вредновањем треба да се обезбеди напредовање ученика у остваривању исхода, као и квалитет и ефикасност наставе. Сврха оцењивања треба да буде и јачање мотивације за напредовањем код ученика, а не истицање њихових грешака. Елементи који се вреднују су разноврсни и треба да допринесу свеопштој слици о напредовању ученика, јачању њихових комуникативних компетенција, развоју вештина и способности неопходних за даљи рад и образовање. То се постиже оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми. Приликом оцењивања и вредновања неопходно је да начини провере и оцењивања буду познати ученицима односно усаглашени са техникама, типологијом вежби и врстама активности које су примењиване на редовним часовима, као и начинима на који се вреднују постигнућа. Таква правила и организација процеса вредновања и оцењивања омогућавају позитивну и здраву атмосферу у наставном процесу, као и квалитетне међусобне односе и комуникацију на релацији ученик – наставник, као и ученик – ученик, а уједно помажу ученику да разуме важност и смисленост вредновања и подстичу га на преузимање одговорности за властито планирање и унапређивање процеса учења.

Наставни предмет: Немачки језик (допунска настава)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ ученик ће моћи да:	НАЧИН ПРОВЕРЕ
7.1. Glück im Unglück	6	Монолошка, дијалошка, рад на тексту, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, рад у паровима, групни рад	Уџбенички комплет, свеска, додатни материјал	Говори о несрећи и опише ток догађаја, позове хитну помоћ и објасни шта се догодило, именује делове тела, води разговор с лекаром.	Активност на часу, домаћи задаци, усмено испитивање
7.2 Ein großer Fehler	6	Монолошка, дијалошка, рад на тексту, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, рад у паровима, групни рад	Уџбенички комплет, свеска, додатни материјал	Говори о грешкама и казнама, напише извињење.	Активност на часу, домаћи задаци, усмено испитивање
7.3 Du bist toll, wie du bist	5	Монолошка, дијалошка, рад на тексту, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, рад у паровима, групни рад	Уџбенички комплет, свеска, додатни материјал	Говори о здравој исхрани и здравом начину живота, именује намирнице, разуме план исхране и дискутује о томе, исприча шта некога чини	Активност на часу, домаћи задаци, усмено испитивање

					срећним.	
8.1 Victoria sucht Schnee	5	Монолошка, дијалошка, рад на тексту, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, рад у паровима, групни рад	Уџбенички комплет, свеска, додатни материјал	Опише околину и природу, разуме временску прогнозу, говори о времену, опише особу, смислено повеже зависне реченице, гради реченице са везником wenn , препозна и представи речи других језика, изрази претпоставке.	Активност на часу, домаћи задаци, усмено испитивање
8.2 Eine schwere Entscheidung	6	Монолошка, дијалошка, рад на тексту, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, рад у паровима, групни рад	Уџбенички комплет, свеска, додатни материјал	Говори о школским предметима и оценама, упореди живот у граду и на селу, именује животиње на сеоском имању.	Активност на часу, домаћи задаци, усмено испитивање
8.3 Weihnachten im August	6	Монолошка, дијалошка, рад на тексту, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, рад у паровима, групни рад	Уџбенички комплет, свеска, додатни материјал	Опише и упореди празнике и традиције немачког говорног подручја, говори о плановима за будућност.	Активност на часу, домаћи задаци, усмено испитивање

Наставни предмет: Немачки језик (додатна настава)

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	НАСТАВНА СРЕДСТВА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ
7.1. Glück im Unglück	6	Монолошка, дијалошка, рад на тексту, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, рад у паровима, групни рад	Уџбенички комплет , свеска, додатни материјал, CD	Говори о несрећи и опише ток догађаја,позове хитну помоћ и објасни шта се догодило, именује делове тела, води разговор с лекаром, упореди информације из летка, напише извињење, говори о симптомима и болестима, постави питање о нечијем стању.	Активност на часу, домаћи задаци, усмено испитивање
7.2 Ein großer Fehler	6	Монолошка, дијалошка, рад на тексту, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, рад у паровима, групни рад	Уџбенички комплет , свеска, додатни материјал, CD	Говори о грешкама и казнама, напише извињење.	Активност на часу, домаћи задаци, усмено испитивање
7.3 Du bist toll, wie du bist	5	Монолошка, дијалошка, рад на тексту,	Фронтални, индивидуални, рад у паровима,	Уџбенички комплет , свеска, додатни	Говори о здравој исхрани и здравом начину живота,	Активност на часу, домаћи задаци, усмено

		демонстративна, комбиновани рад	групни рад	материјал, CD	именује намирнице, разуме план исхране и дискутује о томе, исприча шта некога чини срећним, гради сложене реченице, пише коментаре на интернету, изрази намеру.	испитивање
8.1 Victoria sucht Schnee	5	Монолошка, дијалошка, рад на тексту, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, рад у паровима, групни рад	Уџбенички комплет, свеска, додатни материјал, CD	Упореди различите врсте смештаја, опише околину и природу, разуме временску прогнозу, говори о времену, опише особу, смислено повеже зависне реченице, гради реченице са везником wenn , препозна и представи речи других језика, изрази претпоставке, у контексту користи и разуме аустријске речи.	Активност на часу, домаћи задаци, усмено испитивање
8.2 Eine schwere Entscheidung	6	Монолошка, дијалошка, рад на тексту, демонстративна, комбиновани	Фронтални, индивидуални, рад у паровима, групни рад	Уџбенички комплет, свеска, додатни материјал, CD	Говори о школским предметима и оценама, разуме немачко сведочанство, дискутује о пословним приликама, упореди	Активност на часу, домаћи задаци, усмено испитивање

		рад			живот у граду и на селу, именује животиње на сеоском имању.	
8.3 <i>Weihnachten im August</i>	6	Монолошка, дијалошка, рад на тексту, демонстративна, комбиновани рад	Фронтални, индивидуални, рад у паровима, групни рад, истраживачки рад	Уџбенички комплет, свеска, додатни материјал, CD	Опише и упореди празнике и традиције немачког говорног подручја, разуме и напише једноставан рецепт, говори о плановима за будућност.	Активност на часу, домаћи задаци, усмено испитивање, пројекат

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Слободна наставна активност: Музиком кроз живот (5 . и 6.разред)

Број часова: 1/36

Циљ учења слободне наставне активности *Музиком кроз живот* је да ученик развија стваралачко и креативно мишљење кроз практичан рад, мотивацију, интелектуални, социјални, емоционални и морални развој, свест о сопственом здрављу, опажање, осетљивост за естетику, радозналост и самопоуздање како би био оспособљен за креативно решавање проблема и имао одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

Стандарди: /

Литература: материјали одговарајућих едукативних сајтова са интернета.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАС ОВА ПО ТЕМ И	АКТИВНОС ТИ УЧЕНИКА	АКТИВНО СТИ НАСТАВН ИКА	МЕТО ДЕ РАДА	ОБЛИ ЦИ РАДА	КОРЕ ЛАЦИ ЈА СА ДРУГ ИМ ПРЕД МЕТИ МА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУ ПРЕДМ ЕТНЕ КОМПЕ ТЕНЦИ ЈЕ
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	15	Пише, слуша, изводи за кљу чке, одговара на пи тања, поставља пита ња, слуша звучне	Прича, пише, поставља пи тања, одговара на пи тања, даје инструк ције и објаш њења,	Усмен ого изла гања, демон страц ије, метод а рад са	Фронт ални, индив идуал ни, у паров има, групн и рад	Истор ија, геогра фија, ликов накул тура,	– примењује динамичконија нсирање при извођењу музичких дела; – препознаје елементе динам ике у свакодневном животу; – анализира врсте такта и	Проверана ведених са држаја усм еним путем и кроз извође ње музике	Компете нција заучење , комуник ација, сарадња , естетич

		примере или гледа, током чега пре познаје инструменте, пева	инсистирана очигледност и, доступности и систематичности, научној заснованости, свесној активности, развијању педантности и правилности инструменте	текстом, метода обраде песме, послуху, разговора			ритам у уметничким делима; – препознаје боју тона у складу садржајем композиције; – изводи композиције домаћих и страних аутора самостално и у групи, користећи глас, покрет и инструменте; – изводи двогласне и трогласне композиције домаћих и страних аутора; – исказе своја осећања у току извођења музике; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; – учествује у манифестацијама;		ака, рад са подацима
ТЕЛО КАО МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТ	11	Пише, слуша, изводи за кљушке, одговара на питања, поставља питања,	Прича, пише, поставља питања, одговара на питања, даје инструкције и објашњава	Монолошко - дијалогска, слушање аудио-	Фронтални, индивидуални, у паровима, групни	Историја, географија, ликовна култура, српски	– користи различите технике телесних перкусија самостално и у групи; – примењује технике правилног дисања у свакодневном	Проверана ведених садржаја у сменитим путем и кроз певање и извођењем	Компетенција за учење, комуникација, сарадња,

		слушазвучне примереилиг леда , токомчегапре познајеинстр ументе, пева	њења, инсистирана очигледност и, поступности и систематичн ости, научнојзасн ованости, свеснојакти вности, развијањупе дантности и правилности инструмента , учи ученике правилном дисању и коришћењу свог тела као музичког инструмента	приме ра, гледа њевид ео- приме рапра ктича нрад	и	ијезик и књиж евност , физич ко и здравс твено васпи тање	животу; – препознајеговортела, свој и својеоколине; – контролишепокретекорист ећиконцентрацију; – сарађујесачлановимагрупе којојприпада, поштујући различитости; – проценисопственемогућно сти у применителесних перкусија; – самосталноосмишљава и импровизујепокретеза ритмичкеаранжмане; – контролишесопственепок рете у циљубоље координације; – својимречимаобјаснизнач ајтелеснихперкусијана у свакомсмислу;	узике	естетич ака, радсапо дацима
КРИТИ ЧКО МИШ ЉЕЊЕ КРОЗ МУЗИ КУ	10	Пише, слуша, одговаранапи тања, постављапит ања, компонује –	Прича, пише, постављапи тања, одговаранап итања, дајеинструк	Усмен огизла гања, демон страц ије, метод	Фронт ални, индив идуал ни, у паров има,	Истор ија, геогра фија, српск ијезик и	–критичкианализира своје и туђеизвођење; – истражи и објасништајемузичкакрит ика и којаје њенаулога; – објасни и	Проверана веденихса држајакро зслушање музике	Компете нција заучење , комуник ација, сарадња

		ствара мелодијске и ритмичке целине, пажљиво слуша композиције које ће касније анализирати	цијеи објашњава, инсистира на очигледности, поступности и систематичности, научној заснованости, свесној активности, развијању перформантности и правилности, пушта што више композиција и помаже ученицима да што боље разумеју композицију. Подстиче их да изразе своја мишљења везана за композиције.	а радаса текстом, метода обраде песме послуху, разговора, пуштање аудио примера	групни	књижевност.	примени различите технике критичког мишљења; — самостално поставља питања везана за дату тему; — аргументовано искаже утисак о слушаним делима; — вербализује своје доживљаје музике; — искаже своје доживљаје музичке кроз друге уметности. — критички просуђује утицај музике на здравље; — разуме и користи интеркултурални дијалог; — примењује различите врсте писмености (језичке, медијске, културне, научне...); — разуме концепт инклузије и осетљивје према различитостима; — самостално анализира музичка дела, користећи		, естетичка, решавање проблема, дигитална компетенција

							наученетехникекритичког мишљења.		

Слободна наставна активност: Домаћинство (за 7. и 8. разред)

Број часова: недељно/годишње :1/36

Циљ учења слободне наставне активности *Домаћинство* је да ученици интегришу и функционализују знања стечена у оквиру различитих предмета у контексту свакодневног живота, да унапреде вештине и формирају навике у вези са важним активностима у свакодневном животу у области становања, одевања, исхране и употребе различитих материјала.

Стандарди и вредновање:

континуирано се прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како предвиђају последице, како критички промишљају, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. Вредновање ученичких постигнућа се изражава описно (истиче се, добари задовољава).

Литература: „Домаћинство за 7.разред основне школе“, Бранка Трбовић, Светозар Вељковић, Завод за уџбенике-Београд;

„Педагогија“ Н. Трнавац и Ј. Ђорђевић ;

„Техника и технологија“ за 5,6, 7,и 8 разред;

„Хигијена са здравственим васпитањем“ М. Николић и Р. Коцијанчић;

-материјали одговарајућих едукативних сајтова са интернета.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСО ВА ПО ТЕМИ	АКТИВН ОСТИ УЧЕНИК А	АКТИВН ОСТИ НАСТАВ НИКА	МЕТО ДЕ РАДА	ОБЛИ ЦИ РАДА	КОРЕЛА ЦИЈА СА ДРУГИ М ПРЕДМ	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕ РЕ	МЕЂУПР ЕДМЕТНЕ КОМПЕТ ЕНЦИЈЕ

						ЕТИМА			
I. САВРЕМЕНО ДОМАЋИНСТВО И ПОРОДИЦА	4	- слушају, - причају, - уочавају, демонстрирају, посматрају, закључују, примењују практична знања и вештине - ученици праве план активност и своје породице на дневном, недељном или месечном нивоу, истражују културно наслеђе своје породице.	- прича - подстиче - објашњава - демонстрира - наводи примере из свакоднев ног живота - указује на могуће закључке - указује на практичну примену знања - развија и подстиче позитивне конструктивне ставове	Монолошка, дијалогска, илустративна	Фронтални, групни	Биологија, хемија, техника и технологија, информатика и рачунарство, географија, ликовна култура	одговорно испуњава обавезе потребне за живот у заједници / домаћинству; преиспита сопствене и навике других чланова заједнице/домаћинства и утиче на њихову промену ка рационалном планирању, економичној потрошњи и развијању одговорних еколошких навика;	- формативно оцењивање - активност на часу - израда домаћих задатака - вежбање - практични радови	Компетенција за целоживотно учење, Решавање проблема, Сарадња, Одговорно учешће у демократском друштву, Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција
II. КУЛТУРА	7	- слушају, - посматрају	- прича - подстиче -	Монолошка,	Фронтални, групни	Биологија, хемија,	- користи рачунарске апликације, 3D приказ грађевинског објекта и	- формативно	Компетенција за целоживотно учење

СТАНОВАЊА		у, - причају, - уочавају, - демонстрирају - закључују -помоћу апликација виртуелно пројектују, планирају и уређују место становања - организују рециклажу кућног отпада и селекују биоразградиве материјале	објашњава - демонстрира - наводи примере из свакодневног живота - указује на могуће закључке - подстиче ученике и усмерава их у остваривању циља.	дијалошка, илустративна, практичан рад	, индивидуални	техника и технологија, информатика и рачунарство, географија, ликовна култура	унутрашњег уређења домаћинства, уважавајући потребе савремене културе становања; – учествује у активностима уређења и заштите домаћинства и окружења у коме се оно налази; – анализира карактеристике савремене културе становања и повеже развој и значај урбанизма за побољшање услова живљења домаћинства; – правилно разврстава и одлаже отпад из домаћинства, припрема га и предаје на рециклажу; – образлаже на примеру у домаћинству употребу обновљивих извора енергије и значај топлотне изолације са уштедом енергије у домаћинству; – правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора;	оцењивање - активно ст на часу -израда домаћинских задатака - вежбање - практични радови	но учење, Решавање проблема, Сарадња, Одговорно учешће у демократском друштву, Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција
III. КУЛТУ	7	- слушају, посматрају	- прича - подстиче	Монолошка	Фронтални,	Биологија,	-разликује природне од вештачких тканина,	формативно	Компетенција за

РА ОДЕВА ЊА		у, причају, уочавају, демонстри рају закључују, праве презентац ију на тему Рециклира ни памук и његова употреба, организују прикупља чку акцију старе, памучне гардеробе,	- објашњава - демонстри ра - наводи примере из свакоднев ног живота - указује на могуће закључке - подстиче ученике и усмерава их у остварива њу циља.	, дијало шка, илуст ратив на, практ ичан рад	групни , индиви дуални	хемија, техника и техноло гија, информ атика и рачунар ство, географ ија, ликовна култура	правилно их употребљава и одржава;	оцењив ање - активно ст на часу -израда домаћи х задатак а - вежбањ е - практич ни радови -ППТ презент ација	целоживот но учење Решавање проблема, Сарадња,О дговорно учешће у демократс ком друштву,О дговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенц ија
IV. КУЛТУ РА ПОНА ШАЊА	7	- слушају, - посматрај у, - причају, - уочавају, - демонстри рају - закључују	- прича - подстиче - објашњава - демонстри ра - наводи примере из свакоднев	Моно лошка , дијало шка, илуст ратив на, практ ичан рад	Фронта лни, групни , индиви дуални	Биологи ја, хемија, техника и техноло гија, информ атика и рачунар ство,	-планира буџет домаћинства и управља њиме; – планира радну недељу, -укључује и усклађује обавезе које има као појединац и у заједници/ домаћинству – процењује значај и утицај информација и извора информација и повезује их	- формат ивно свакодн евно оцењив ање - активно ст на часу	Компетенц ија за целоживот но учење, Решавање проблема ,Сарадња ,Одговорн о учешће у демократс ком

		- пишу биографије, молбе, жалбе -праве план буџета и набавки	ног живота - указује на могуће закључке - подстиче ученике и усмерава их у остваривању циља.			географија, ликовна култура	са сопственим искуством ради решавања различитих проблемских ситуација; – комуницира наконструктиван начин; – процењује значај и утицај научних достигнућа на свакодневни живот; – осмишљава и предузима истраживање у решавању проблема, одговорно се односи према свом животу, животу других и животној средини; – критички процењује сопствени рад и рад сарадника у групи; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и афирмише толеранцију и равноправност у дијалогу	-израда домаћих задатака - вежбање - практични радови	друштву ,Одговора н однос према здрављу, Одговоран однос према околини, Естетичка компетенција
V. СРЕДСТВА ЗА ОДРЖАВАЊЕ ЛИЧНЕ ХИГИЈЕНЕ	4	- слушају, посматрају, причају, уочавају, Демонстрирају, закључују -праве презентацију	- прича - подстиче - објашњава - демонстрира - наводи примере из	Монолошка, дијалогска, илустративна, практичан	Фронтални, групни, индивидуални	Биологија, хемија, техника и технологија, информатика и рачунар	– истражује и прави план набавке средстава за одржавање личне хигијене и чистоће домаћинства;	формативно оцењивање, активно ст на часу, израда домаћих задатака	Компетенција за целоживотно учење ,Решавање проблема ,Сарадња, Одговорно учешће у демократ

И ХИГИЈ ЕНЕ ДОМА ЋИНС ТВА		-истражују супстанце за заштиту материјала и њихово чишћење - праве план набавке кућне апотеке	свакоднев ног живота - указује на могуће закључке - подстиче ученике и усмерава их у остварива њу циља.	рад		ство, географ ија, ликовна култура		ка, вежбањ е, практич ни радови	ком друштву, Одговоран однос према здрављу, Одговоран однос према околини, Естетичка компетенц ија
VI. ИСХРА НА У ДОМА ЋИНС ТВУ	7	- слушају, посматрају, у,причају, уочавају, демонстри рају, закључују, прављење плана исхране, - истражива ње исхране различити х култура -воде дневник исхране /	- прича - подстиче - објашњава - демонстри ра - наводи примере из свакоднев ног живота - указује на могуће закључке - подстиче ученике и усмерава	Моно лошка , дијало шка, илуст ратив на, практ ичан рад	Фронта лни, групни , индиви дуални	Биологи ја, хемија, техника и техноло гија, информ атика и рачунар ство, географ ија, ликовна култура	-припрема и уређује простор за ручавање и формира културне навике приликом узимања хране; – правилно се храни, води рачуна о сопственом здрављу и здрављу породице;- планира дневне оброке за своје домаћинство у складу са општим принципима правилне исхране уз уважавање потреба свих чланова домаћинства; – примењује основне технике и правила обраде и припреме намирница уз	- формат ивно оцењив ање - активно ст на часу -израда домаћи х задатак а - вежбањ е - практич	Компетенц ија за целоживот но учење ,Решавање проблема ,Сарадња, Одговорно учешће у демократс ком друштву, Одговоран однос према здрављу, Одговоран однос према

		дневни унос калорија - презентују резултате истраживања	их у остваривању циља.				примену правилног руковања прибором, посуђем, справама и апаратима за припрему хране;	ни радови	околини, Естетичка компетенција

Слободна наставна активност: Моја животна средина (за 7. и 8.разред)

Разред: седми / осми

Број часова: недељно/годишње :1-36/34

Циљ предмета: Циљ учења слободне наставне активности је да допринесе развоју компетенција потребних за одговорну улогу у друштву у погледу очувања животне средине, биодиверзитета и одрживог развоја.

Стандарди и вредновање:

континуирано се прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како комуницирају, како предвиђају последице, како критички промишљају, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, документују итд..

Литература:

- материјали одговарајућих едукативних сајтова са интернета.

ТЕМА (НАЗИВ ТЕМЕ)	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	МЕТОДЕ РАДА	ОБЛИЦИ РАДА	КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРОВЕРЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
VII. ЕКОЛО	6	- истражују - слушају,	- прича - подстиче	Монолошка ,	Фронтални, групни,	Биологија, хемија,	– образложи избор	-формативно свакодневно	Компетенција за

ШКИ ОТИСАК И ОПСТА НАК		- посматрају, - причају, - уочавају, - демонстрирају - закључују -праве презентацију	- објашњава - демонстрира - наводи примере из свакодневног живота - указује на могуће закључке - подстиче ученике и усмерава их у остваривању циља.	дијалогска, илустративна, практичан рад	индивидуални	техничко и информатичко образовање, географија, ликовно	теме/истраживања из области одрживог развоја, циљ и план рада користећи вештину јавног говора; – формулише истраживачк и задатак; – планира ресурсе и управља њима, усмерен на достизање реалног циља; – прикупи, одабере и обради информације релевантне за	оцењивање -активност на часу -израда домаћих задатака -вежбање -практични радови	целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговора н однос према здрављу Одговора н однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву
УПРАВ ЉАЊЕ ОТПАД ОМ	8	- слушају, - посматрају, - причају, - уочавају, - демонстрирају - закључују -праве пано - истражују како управљају отпадом друге земље	- прича - подстиче - објашњава - демонстрира - наводи примере из свакодневног живота - указује на могуће закључке - подстиче ученике и усмерава их у остваривању циља.	Монолошка, дијалогска, илустративна, практичан рад	Фронтални, групни, индивидуални рад у пару	Биологија, хемија, техничко и информатичко образовање, географија, ликовно	истраживање, користећи поуздане изворе информација, наводећи извор и аутора; – прикаже и образложи резултате	-формативно свакодневно оцењивање -активност на часу -израда домаћих задатака -практични радови	
РЕЦИКЛАЖА, РЕМЕДИЈАЦИЈА И ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОБАРА	12	- слушају, - посматрају, - причају, - уочавају, - демонстрирају - закључују -праве пано или филма -истражују	- прича - подстиче - објашњава - демонстрира - наводи примере из свакодневног живота - указује на могуће закључке - подстиче ученике	Монолошка, дијалогска, илустративна, практичан рад	Фронтални, групни, индивидуални рад у пару	Биологија, хемија, техничко и информатичко образовање, географија, ликовно		-формативно свакодневно оцењивање -активност на часу -израда домаћих задатака-паноа/филм -практични радови	

И СИРОВИ НА			и усмерава их у остваривању циља				истраживања са аспекта		
IV ОБНОВЉ ИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈ Е	10	- слушају, - посматрају, - причају, - уочавају, - демонстрирају - закључују -праве пано или филма -истражују	- прича - подстиче - објашњава - демонстрира - наводи примере из свакодневног живота - указује на могуће закључке - подстиче ученике и усмерава их у остваривању циља	Монолошка , дијалогска, илустративна, практичан рад	Фронтални, групни, индивидуални	Биологија, хемија, техничко и информатичко образовање, географија, ликовно	очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником; – користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања ; – вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлагању отпада; – учествује у акцијама које су усмерене ка	-формативно свакодневно оцењивање -активност на часу -израда домаћих задатака- пано -практични радови	

							заштити, обнови и унапређењу животне средине и одрживом развоју; – повеже значај очувања животне средине са бригом о сопственом и колективном здрављу; – одговорно се односи према себи, сарадницима , животној средини и културном наслеђу; – користи језик и стил комуникациј е који су специфични за поједине научне и техничке дисциплине и чува језички идентитет; – сарађује у		

							тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању договора и афирмишући толеранцију и равноправно ст у дијалогу; – критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи		

Слободна наставна активност: Уметност (за 7. и 8. разред)

Циљ учења **слободне наставне активности** Уметност је да ученик развија вештине комуникације и сарадње, критичко и стваралачко мишљење, осетљивост за естетику, радозналост, мотивацију за истраживање и изражавање у различитим медијима као и одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

Разред :седми или осми

Годишњи фонд часова 36 или 34

ТЕМЕ и кључни појмови садржаја	ИСХОДИ На крају програма ученик ће бити у стању да	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
ТРАДИЦИОНАЛНА ВИЗУЕЛНА УМЕТНОСТ ШИРОМ СВЕТА Визуелна уметност народа Аустралије и Новог Зеланда (сликарство аустралијских Абориџина, традиционална тетоважа Маора) Уметност америчких народа (тотеми, керамика, ћилими, корпе) Култура древне Индије, Кине и Јапана (градови, храмови, одећа, писмо) Уметност народа Африке (маске и штитови) Словенска традиција (митологија, симболика и орнамента)	– образложи значај традиционалне визуелне уметности за идентитет народа и појединца; – повеже карактеристичан артефакт са континентом и културом којој припада; – обликује ликовне радове са препознатљивим елементима одабране културе; – опише одабрани продукт визуелних уметности и процес његове израде; – пореди основне одлике традиционалне визуелне уметности два или више народа; – објасни значај и улогу културног наслеђа; – објасни главне карактеристике традиционалне музике на простору Балкана и Србије и њихов међусобни утицај; – прикаже елементе прожимања традиционалне музике различитих народа на простору Балкана на музичким примерима;	Компетенција за целоживотно учење Естетичка компетенција Решавање проблема Комуникација Сарадња Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Одговорно учешће у демократском друштву Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини
ТРАДИЦИОНАЛНА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ БАЛКАНА И СРБИЈЕ Културно наслеђе (значај и улога) Традиционална музичка уметност Балкана (основне карактеристике у односу на ентитет и међусобни утицаји, сличности и разлике)	на простору Балкана и Србије и њихов међусобни утицај; – прикаже елементе прожимања традиционалне музике различитих народа на простору Балкана на музичким примерима;	

Традиционална музика Србије (певање, свирање, обичаји, обреди, ношња, кола...) Начини очувања културног наслеђа	– презентује традиционалну музику карактеристичну за различите крајеве Балкана и Србије; – прикаже начине очувања музичког културног наслеђа; – објасни како савремене технологије утичу на развој музике; – презентује начине промоције музичких дела и догађаја; – прикаже примену музике у другим уметностима; – истражи и објасни шта је музичка критика и која је њена улога; – аргументовано искаже утисак о слушаним делима. – комуницира учтиво, јасно и аргументовано уз уважавање различитих мишљења, идеја и естетских доживљаја; – проналази, самостално и у сарадњи са другима, релевантне податке и информације користећи савремену технологију; – учествује активно, према сопственим способностима и ин	
МОДЕРНО ДОБА И МУЗИКА Савремене технологије и музика. Маркетинг у музици. Примењена музичка уметност. Музичка критика и интервју		

4. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ У ШКОЛИ

Циљ и задаци културних и спортских активности школе усмерени су ка унапређивању васпитно-образовног рада школе у подручју њеног повезивања са друштвеном средином, родитељима ученика, радним организацијама и месним заједницама, Народном библиотеком „ Душан Матић“, Установом културе, Спортским савезом, Музејом,, Хоеум Марги-Равно“. Спортска такмичења усмерена на развијање и очување спортског духа ученика и свести важности физичког и менталног здравља. Даљи циљеви су представљање резултата школе локалној заједници, богаћења живота средине у којој живе ученици, развијање естетских и културних вредности и креативности ученика, развијање мотивације за постигнуће код ученика. Очување традиције, културних и историјских вредности народа и РС.

Месец Време реали зације	Активности	Начин остваривања	Начин праћења	Носиоци активности

Септембар	• Пријем првака и добродошлица петацима. - „Библиотека отворених врата“ у Народној библиотеци „Душан Матић“- упис по промотивној чланарини • Сарадња са Народном библиотеком „Душан Матић“ у оквиру Матићевих дана • Учешће на литерарном и ликовном конкурс у „Мој град“(поводом обележавања Дана општине) • Сарадња са Установом културе(пригодине биоскопске представе, изложбе...) • Обележавање Европског дана језика (26. септембар) • Такмичења и активности у организацији Спортског савеза и Установе културе- током целе године • Сарадња са Канцеларијом за младе- током целе године • Дан српског јединства, слободе и националне заставе(15.9.)	-свечана приредба, уређење панорама, хола и учионица -квиз,, Шта знаш о Матићу?“, сусрет са песницима, радионице, позоришне представе, додела „Матићевог шала“) -колаж активности из области језика и књижевности европских народа -активност на часовима ликовне културе, корелација са српским језиком и књижевношћу, историјом и географијом	Фотографије, извештаји, евиденција у дневницима образовно-васпитног рада, производи, сајт школе, фејсбук страница школе, радови ученика	Тим за организацију културних манифестација у школи, директорка, библиотекарка, педагог и социолог школе

	.Међународни дан писмености(8.9.)- ликовни и литерарни радови	-сарадња секција , изложба радова		
Октобар	• Активности у оквиру Дечје недеље • Обележавање Дана општине • Представљање књижевног стваралаштва поводом Међународног сајма књига- Народна библиотека „ Душан Матић“ • Сарадња са Школском библиотеком и Народном библиотеком „ Душан Матић“поводом Дана школских библиотекара • Сарадња са основним и средњим школама у граду • Дан сећања на српске жртве у Другом светском рату(21.10.)	-радионице, сусрети ученика млађих и старијих разреда, програм у оквиру постављене теме за „ Дечју недељу“ - укључивање у програмске активности града -организовање посете библиотекара библиотеке,,Душан Матић“ -посета приредби поводом Дана школе ОШ,, 13.октобар“ -обележавање значајних датума предвиђених календаром школе	Фотографије, извештаји, евиденција у дневницима образовно-васпитног рада, продукти, сајт школе , фејсбук страница школе, радови ученика	Актив учитеља, Тим за организацију културних и спортских манифестација, Ученички парламент, Вршњачки тим, школски библиотекар, наставници српског језика и књижевности, педагог и социолог школе

Новембар	• Обележавање Дана школе • Пригодни програм посвећен рођендану Драгослава Михаиловића(око 17.11.)	• (осврт на Вуков живот и рад, Вукови калиграфи, Вукови шампиони, Квизотека „Вукови зналци“, свечана приредба у ШОМО „Душан Сковран“) • Час посвећен академику Драгославу Михаиловићу	Фотографије, извештаји, евиденција у дневницима образовно-васпитног рада, продукти, сајт школе , фејсбук страница школе, радови ученика	Тим за организацију културних манифестација у школи и ученици, Актив наставника српског језика и књижевности, педагог и социолог школе

Децембар	- Конкурс Народне библиотеке(литерарни) на тему Новогодишње жеље и изложба најлепших честитки за ниже разреде - Новогодишња журка „Ђуска у Вуку“ за ученике млађих разреда и новогодишња журка за ученике старијих разреда - Израда паноа, кићење јелке и новогодишња пошта - Дан библиотеке у Ћуприји(књижевне вечери, трибине, додела награда највреднијим читаоцима) - Сарадња са Установом културе - Сарадња са Спортским савезом	-учешће на конкурс у у прављењу честитки -организација журки за ученике - Активности на оплемењивању школског простора (књижевне вечери, трибине, додела награда највреднијим читаоцима - Учешће на такмичењима	Фотографије, извештаји, евиденција у дневницима образовно-васпитног рада, продукти, сајт школе , фејсбук страница школе, радови ученика	Тим за организацију културних и спортских манифестација у школи, Актив учитељ, одељењске старешине, Ученички парламент, Вршњачки тим, педагог и социолог школе
Јануар	- Сарадња са вртићима - Прослава Светог Саве (Светосавска приредба)	- Посета вртићима- програм за предшколце или пријем предшколских група у нашој школи (радионице, приредбе...) - Програм за Савиндан- Дан духовности	Фотографије, извештаји, евиденција у дневницима образовно-васпитног рада, продукти, сајт школе , фејсбук страница школе, радови ученика, презентације	Чланови Тима, ученици, Актив учитеља, вероучитељице, Актив наставника српског језика и књижевности, педагог и социолог школе

Фебруар	• Светски дан читања наглас – акција „Читајмо гласно“ • Обележавање Међународног дана матерњег језика (21. фебруар) • Обележавање Националног дана књиге • Сарадња са Установом културе • Сарадња са Спортским савезом	-читање одломака из дела омиљених аутора, читање ученика старијих разреда ученицима млађих разреда - Писање СМС-ова на задату тему, посета позоришним представама, изложбама	Фотографије, извештаји, евиденција у дневницима образовно-васпитног рада, производи, сајт школе, фејсбук страница школе, радови ученика	Тим за организацију културних и спортских манифестација у школи, ученици, Актив наставника српског језика и књижевности, педагог и социолог школе

Март	• Обележавање Дана жена • Одржавање активности у вртићима и сарадња са родитељима будућих првака • Светски дан поезије(сусрет са песником, награда за најбољи СМС) • Такмичење у рецитовању „ Песниче народа мој“ • Сарадња са Установом културе и Спортским савезом	• програм поводом Дана жена-(ликовни и литерарни конкурс, такмичење плесних група и друге активности) и цртање и писање честитки ученика у Библиотеци(сарадња са Ученичким парламентом) • радионице са родитељима будућих првака • учешће на такмичењу -	Фотографије, извештаји, евиденција у дневницима образовно-васпитног рада, продукти, сајт школе , фејсбук страница школе, радови ученика	Тим за организацију културних и спортских манифестација у школи и ученици, Актив учитеља, Актив наставника српског језика и књижевности,

Април	• Међународни дан дечје књиге • Активности поводом уписа будућих првака • Обележавање Ускрса • „ Библиотека ноћу- Ћуприја будна уз књигу“ - гост дечји писац • Дан сећања на жртве холокауста, геноцида и других жртава фашизма у Другом светском рату(22.4.) • Крос РТС-а	• сусрет са дечјим песником • Ускршњи вашар-продајна изложба дечијих радова и радова израђених на радионицама са родитељима) • учешће у програму Библиотеке • обележавање важних верских и историјских датума • организовање кроса РТС-а	Фотографије, извештаји, евиденција у дневницима образовно-васпитног рада, продукти, сајт школе , фејсбук страница школе, радови ученика	Тим за организацију културних и спортских манифестација у школи и ученици, Актив учитеља, одељењске старешине, педагог и социолог школе

Мај	• Литерарни конкурс Народне библиотеке „Прљаво или чисто- није исто“- заштита животне средине • Дан Европе – ЕУТЕКА за све узрасте • Обележавање Дана породице (15. мај) • Школски сабор народне традиције „Крчаг“ • Сарадња са ОШ „Ђура Јакшић“ • Недеља здравих зуба. • Сарадња са Спортским савезом(крос, такмичења, Мала олимпијада...) • Дан победе (9.5.)	-учешће на конкурсима -активности са породицама ученика - учешће на сабору „Крчаг) -присуство приредби ОШ„ Ђура Јакшић“ -организација кроса, Мале олимпијаде -обележавање важних верских и историјских датума	Фотографије, извештаји, евиденција у дневницима образовно-васпитног рада, продукти, сајт школе , фејсбук страница школе, радови ученика	Тим за организацију културних и спортских манифестација у школи и ученици, наставници, родитељи, педагог и социолог школе

Јун	• 6..6. Светски дан заштите околине- додела награда за најбоље радове на тему очувања здраве животне средине • Завршне активности за осмаке • Манифестација „ Морава је моје море“	- програм за промоцију здравих стилова живота и одрживог развоја - журка, додела диплома, промоција најуспешнијих ученика осмог разреда и ученика са резултатима на такмичењима - учешће у организацији Еколошког савеза	Фотографије, извештаји, евиденција у дневницима образовно-васпитног рада, продукти, сајт школе , фејсбук страница школе	Тим за организацију културних и спортских манифестација у школи и ученици,педагог и социолог школе

5.ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО- РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Циљ:

- *Развој и практиковање здравог начина живота,
- *Развој свести о важности сопственог здравља и безбедности, о потреби неговања и развоја физичких способности
- *Превенције насиља, наркоманије, малолетничке делинквенције
- *Постизање што бољих резултата за своју школу, доказивање кроз спорт
- *Јачање моралних квалитета личности ученика
- *Учешће што већег броја ученика у спортским активностима, учешће у хуманитарној акцији
- *Јачање колектива одељења, јачање тимског духа,
- *Учење спорту кроз такмичење и кроз подршку друговима(навијање), сарадња родитеља и школе

Активности	Начин остваривања	Носиоци активности	Временска димензија	Начин праћења
Учешће у кросу	„Трка за срећније детињство“ —учешће учитеља наставника ОФА	Наставници ОФА, ученици,	Септембар— октобар	Евиденција у Дневнику рада, сајт шк
Одељењска секција рад спортских секција	Реализација садржаја спортских секција и учешће на спортским надметањима	Наставници који реализују спортске секције	Током године	Евиденција у дневницима секција, Резултати такмичења

Учешће утакмицењима у оквиру ОСИУРС-а	Учешће ученика у такмицењима у оквиру ОСИУРС-а	Наставници ОФА, ученици, Спортски савез	Током године	Евиденција у дневнику рада, сајт школе, фејсбук страница школе
Недеља школског тра	Реализација турнира: Фудбал – дечаци (5. Разред)	Наставници ОФА, ученици, остали	Једна недеља у првом и једна недеља у другом	Евиденција у дневнику рада, сајт школе, фејсбук

	Мали фудбал – дечаци (6. Разред)) Одбојка – девојчице (6. Разред) Мали фудбал – дечаци (7. Разред) Одбојка – девојчице (7. Разред) Мали фудбал – дечаци (8. Разред)) Одбојка – девојчице (8. Разред)	наставници	полугодишту током наставне године	страница школе
Друге спортско-рекреативне активности и активности током реализације излета у природи	Активности предвиђене програмом реализације наставе у природи излета, екскурзија, планинарења, пливање	Наставници ОФА, ученици	Према Годишњем плану рада о реализацији у природи	Евиденција у дневнику рада, извештај о реализацији, фотографије

Сарадња са спортским клубовима	Учешће ученика у спортским одређенима и реализацији активности	Наставници ОФА, спортских удружења	У складу са планом активности спортских клубова, удружења	Извештај о реализацији активности, евиденција наставника ОФА, фотографије

6. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Најважнији задатак школе јесте стварање здравог и безбедног школског окружења, подстицајне климе, који ће омогућити правилан развој ученика и постигнућа у складу са потребама и способностима сваког ученика.

У складу са наведеним, као и са Општим протоколом за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања, на основу Конвенције о правима детета, Посебног Протокола поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности, Упутства у случају сумње или сазнања о присуству и коришћењу дрога у образовно-васпитним установама, Школског развојног плана и Извештаја о реализацији активности програма и плана заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања за претходну школску годину, израђен је Програм и план заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања за ову школску годину.

На основу анализе стања у школи у претходној школској години, праћењем ситуација насиља, злостављања и занемаривања, вредновањем квалитета и ефикасности свих досада предузетих мера и активности у оквиру превенције и интервенције, дефинисане су приоритетне области рада Тима, сачињен Програм заштите и акциони план рада Тима.

И ове школске године, највише ће се радити на превентивним активностима.

Насиље и злостављање се дефинише као сваки облик једанпут учињеног или поновљеног, вербалног или невербалног понашања, која за последицу има стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета и ученика или запосленог.

У насиљу и злостављању је увек присутна неравнотежа моћи, која се у ситуацијама насиља и злостављања злоупотребљава.

Насиље и злостављање сматра се насиље запосленог према детету, ученику, другом запосленом, родитељу, односно другом законском заступнику (у даљем тексту: родитељ);

ученика према другом детету, ученику или запосленом; родитеља према свом детету, другом детету и ученику, запосленом као и према трећем лицу.

Насиље и злостављање може да јави као: физичко, психичко (емоционално), социјално, дигитално/електронско, сексуално.

Физичко насиље и злостављање је понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика или запосленог; физичко кажњавање

деце и ученика од стране запослених и других одраслих особа.

Психичко насиље и злостављање је понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства детета и ученика или запосленог.

Социјално насиље и злостављање је понашање којим се искључује дете и ученик из групе вршњака и различитих облика социјалних активности, одвајањем од других, неприхватањем по основу различитости, ускраћивањем информација, изоловањем од заједнице, ускраћивањем задовољавања социјалних потреба.

Дигитално/електронско насиље и злостављање је злоупотреба информационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, СМС-ом, ММС-ом, путем веб-сајта, четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и слично.

Сексуално насиље и злостављање је понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Осим наведених облика, насиље и злостављање препознаје се и кроз: злоупотребу, насилни екстремизам, трговину људима, експлоатацију детета и ученика и слично.

Злоупотреба детета и ученика је све оно што појединац, односно установа чини или не чини, што негативно утиче, наноси штету, ускраћује или смањује могућност за безбедан и здрав развој и доводи га у немоћан положај према појединцу или установи (злоупотреба у спорту, у политичке, верске, комерцијалне и друге сврхе).

Злоупотреба подразумева и прекомерно подстицање, односно психолошки притисак на дете и ученика од стране родитеља или наставника ради постигнућа која могу да имају за последицу угрожавање нормалног психофизичког и социјалног развоја и најбољег интереса детета.

Насилни екстремизам је промовисање, заговарање, подржавање, припремање и учествовање у идеолошки мотивисаном насиљу за остваривање друштвених, економских, верских, политичких и других циљева.

Трговина људима је врбовање, превозење, пребацивање, скривање или примање лица, путем претње силом или употребом силе или других облика присиле, отмице, преваре, обмане, злоупотребе овлашћења или тешког положаја или давања или примања

новца или користи да би се добио пристанак лица које има контролу над другим лицем у циљу експлоатације.

Експлоатација је рад који није у најбољем интересу детета и ученика, а у корист је другог лица, установе или организације. Ове активности могу да имају за последицу угрожавање физичког или менталног здравља, моралног, социјалног и емоционалног развоја детета и ученика, његову економску зависност, ускраћивање права на образовање и слободу избора.

Занемаривање и немарно поступање је пропуштање родитеља, друге особе која је преузела бригу о детету и ученику, установе или запосленог да у оквиру расположивих средстава обезбеди услове за правилан развој детета и ученика у свим областима, а што може да наруши његово здравље и развој.

Занемаривање у установи обухвата: ускраћивање појединих облика образовно-васпитног рада неопходних детету и ученику; нереаговање на сумњу о занемаривању или на занемаривање од стране родитеља; пропусте у обављању надзора и заштите детета и ученика од повређивања, самоповређивања, употребе алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце, укључивања у деструктивне групе и организације и друго.

Под дискриминацијом, односно дискриминаторним понашањем, подразумева се понашање којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање чињења (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статус, мигранта, расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основама утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Вређање угледа, части или достојанства личности у установи јесте понашање лица или групе лица које може да има обележја психичког и социјалног насиља или злостављања. Када се узнемиравањем и понижавајућим поступањем повређује неко од личних својстава, понашање се квалификује као дискриминација.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦИЉЕВИ

Основни принципи на којима је заснован Програм:

- право на живот, опстанак и развој;
- најбољи интерес детета;
- недискриминација и
- учешће деце

Општи циљ Програма:

- мера превенције за стварање безбедне средине за живот и рад ученика и запослених;
- мера интервенције у ситуацијама када се јавља облик понашања описан раније.

Специфични циљеви у превенцији:

1. Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања;
2. Укључивање свих интересних група (ученици, наставници, стручни сарадници, административно и помоћно особље, директори, родитељи, старатељи, локална заједница) у доношење и развијање програма превенције;
3. Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад установе за препознавање насиља, злостављања, занемаривања и дискриминаторних поступака;
4. Дефинисање процедура и поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља и дискриминације у ситуацијама дискриминаторних поступака
5. Информисање свих укључених у живот и рад установе о процедурама и поступцима за заштиту од насиља и реаговање у ситуацијама насиља, као и ситуацијама дискриминације;
6. Унапређивање компетенција наставног и ваннаставног особља, ученика, родитеља/старатеља и локалне заједнице за уочавање и решавање проблема насиља, злостављања, занемаривања и дискриминаторних поступака.

Специфични циљеви у интервенцији:

1. Спровођење поступака и процедура реаговања у ситуацијама насиља и дискриминације;
2. Успостављање система ефикасне заштите деце у случајевима насиља и дискриминације;
3. Стално праћење и евидентирање врста и учесталости насиља и дискриминације, као и процењивање ефикасности програма заштите;
4. Ублажавање и отклањање последица насиља и дискриминације, реинтеграција ученика у заједницу вршњака и живот установе;

5. Саветодавни рад са ученицима који трпе, који врше насиље и дискриминацију и који су посматрачи насиља и дискриминације.

Права, обавезе и одговорности свих у установи у превенцији злостављања и занемаривања, дискриминације, вређања угледа, части и достојанства личности:

Запослени у школи својим квалитетним радом (васпитно-образовним, образовно-васпитним, стручним и другим радом) и применом различитих метода, облика рада и активности обезбеђују подстицајну и безбедну средину. Запослени не сме својим понашањем да изазове насиље или допринесе насиљу, злостављању и занемаривању, као ни дискриминацији.

Одељењски старешина, наставник и стручни сарадник избором одговарајућих садржаја и начина рада доприносе стицању квалитетних знања и вештина и формирању вредносних ставова за узајамно разумевање, уважавање различитости, конструктивно превазилажење сукоба, разбијање предрасуда, стереотипа и посебно нетолеранције према припадницима мањинских и осетљивих друштвених група и др.и дужни су да обезбеде заштиту ученика од произвољног или незаконитог мешања у његову приватност, породицу, дом или преписку, као и заштиту од незаконитих напада на његову част и углед.

Ученици као одговорни учесници у образовању и васпитању, ради превенције насиља, злостављања и занемаривања, обавезни су да: уважавају и поштују личност других ученика, запослених, родитеља и трећих лица; поштују правила установе и све оне акте којима се уређују њихова права, обавезе и одговорности; активно учествују у раду одељења; пружају вршњачку подршку, као чланови Ученичког парламента и Вршњачког тима, посебно доприносе и учествују у превентивним активностима; својим понашањем не изазивају, доприносе или учествују у насиљу, злостављању и дискриминацији.

Родитељ је дужан да, у најбољем интересу детета и ученика: сарађује са установом; учествује у превентивним мерама и активностима; уважава и поштује личност свог детета, друге деце и ученика, запослених и других родитеља. Родитељ је дужан да учествује у мерама и активностима које се планирају, припремају и спроводе ради спречавања дискриминаторног понашања; уважава и поштује личност и све аспекте идентитета свог детета, друге деце, ученика, одраслих, других родитеља, запослених и трећих лица.

Родитељ детета и ученика не сме својим понашањем у установи да подстиче, помаже, изазове или на било који начин допринесе дискриминацији и вређању угледа, части или достојанства личности, а не сме ни да изазове или допринесе појави насиља, злостављања и занемаривања.

АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ ПРЕВЕНЦИЈЕ

Превенцију насиља, злостављања и занемаривања чине мере и активности којима се у установи ствара сигурно и подстицајно окружење, негује атмосфера сарадње, уважавања и конструктивне комуникације.

Превентивним активностима се:

- 1) подиже ниво свести и осетљивости детета и ученика, родитеља и свих запослених за препознавање свих облика насиља, злостављања и занемаривања;
- 2) негује атмосфера сарадње и толеранције, уважавања и конструктивне комуникације у којој се не толерише насиље, злостављање и занемаривање;
- 3) истичу и унапређују знања, вештине и ставови потребни за креирање безбедног и подстицајног окружења и конструктивно реаговање на насиље;
- 4) унапређује познавање процедура за пријављивање и поступање код детета и ученика, родитеља и свих запослених у случају сумње или сазнања о свим облицима насиља, злостављања и занемаривања, обезбеђује заштита детета и ученика, родитеља и свих запослених од насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) подстиче усвајање позитивних норми и облика понашања, учење вештина конструктивне комуникације и развијање емпатије.
- 6) остварује упознавање са видовима и стратегијама пружања одговарајуће подршке и разумевања различитих облика комуникација и понашања ученика са тешкоћама и сметњама у развоју и инвалидитетом.
- 7) развијају социо-емоционалне компетенције деце и ученика, родитеља и запослених (свест о себи, свест о другима, саморегулација, одговорно доношење одлука и др.).
- 8) обезбеђује заштита детета и ученика, родитеља и свих запослених од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, вређања угледа, части и достојанства личности;
- 9) сви носиоци обавеза заштите од дискриминације у установи (унутрашња заштита) и ван ње (спољашња заштита), сагласно закону, поступају хитно, ефикасно и координисано у спречавању и сузбијању дискриминаторног понашања.

Ради континуираног праћења ефеката програма спречавања дискриминаторног понашања, установа врши анализу стања у остваривању равноправности и једнаких могућности. У припреми анализа учествују и представници учесника у образовању и родитеља. Анализа се разматра у одељењима (часови одељењског старешине), на родитељским састанцима, ученичком парламенту, стручним органима и тимовима и на Савету родитеља.

Орган управљања разматра и питања дискриминације у оквиру доношења аката установе (развојни план, годишњи план рада, план стручног усавршавања запослених), усвајања извештаја о њиховом спровођењу и разматрања поштовања општих принципа, остваривања циљева образовања и васпитања и стандарда постигнућа, најмање два пута годишње кроз извештаје директора о свом раду и раду установе.

Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

Школа има тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања (у даљем тексту: Тим за заштиту) који је именовао директор.

Циљ Тима за заштиту, јесте да, у сарадњи са свим учесницима образовно-васпитног процеса, родитељима и локалном заједницом креира климу и школску атмосферу у којој се:

*Учи, развија, негује и подстиче култура понашања и уважавања личности

*Не толерише насиље, дискриминација, злостављање, занемаривање, вређање части, угледа и достојанства

*Не ћути у вези са насиљем, дискриминацијом, злостављањем, занемаривањем, вређање части, угледа и достојанства

* Поштују права детета

*Развија одговорност свих за заштиту деце/ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, вређање части, угледа и достојанства, коришћење дрога и других облика непожељног, ризичног понашања

Осим надлежности поступања у ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања, задаци тима за заштиту јесу да:

- 1) припрема програм заштите у складу са специфичностима установе и утврђеним мерама за унапређивање на основу анализе стања;
- 2) информисе децу и ученике, запослене и родитеље о планираним активностима и могућности тражења подршке и помоћи од Тима за заштиту;
- 3) учествује у обукама и пројектима за развијање компетенција запослених потребних за превенцију и интервенцију у ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања;
- 4) предлаже мере за превенцију и заштиту, организује консултације и учествује у процени ризика и доношењу одлука о поступцима у случајевима сумње или дешавања насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) укључује родитеље у превентивне и интервентне мере и активности;

6) прати и процењује ефекте предузетих мера за заштиту ученика и даје одговарајуће предлоге директору;

7) сарађује са стручњацима из других надлежних органа, организација, служби и медија ради свеобухватне заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања;

8) води и чува документацију;

9) извештава стручна тела и орган управљања.

Директор је одредила да је координатор Тима за заштиту, одговоран за вођење и чување документације о свим ситуацијама насиља, злостављања, занемаривања, дискриминације и дискриминаторног понашања, вређање части и угледа, у којима учествује Тим.

Важно је да у школи постоји свест свих запослених да Тим за заштиту не може сам да остварује планиране мере и активности. До резултата се долази само учешћем и одговорношћу сваког лица у стварању ненасилног и подстицајног окружења за живот и учење. Због осетљивости и сложености проблема, Тиму за заштиту је неопходна стална подршка и ангажованост стручних органа и других тимова, директора, органа управљања, Савета родитеља, општинског савета родитеља и локалне заједнице. За активности које Тим за заштиту планира и предлаже на нивоу школе, директор задужује и остале чланове колектива, јер је неопходно да сви учествују у превенцији насиља и дискриминације .

АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ

Интервенцију чине мере и активности којима се насиље, злостављање, занемаривање, дискриминаторно понашање или вређање угледа, части или достојанства личности зауставља, осигурава безбедност учесника (оних који трпе, чине или сведоче), смањује ризик од понављања, ублажавају последице за све учеснике и прате ефекти предузетих мера.

У школи се интервенише у случајевима сумње или утврђеног вређања угледа, части или достојанства личности и дискриминаторног понашања из расистичких, сексистичких, хомофобичних, ксенофобичних, исламофобичних, антисемитских, антициганистичких или других облика дискриминаторног понашања према лицу, а нарочито млађем, слабијем, са сметњама у развоју и инвалидитетом, према родном идентитету, полу, сексуалној оријентацији, раси, боји коже, верској и националној припадности, језику, имовном стању, социјалном и културном пореклу и другим и претпостављеним или стварним личним својствима.

У школи се интервенише на насиље, злостављање, занемаривање, дискриминацију када се оно дешава или се догодило између: деце или ученика (вршњачко насиље); запосленог и детета, односно ученика; родитеља и детета, односно ученика; родитеља и запосленог, као и када насиље, злостављање, занемаривање и дискриминацију чини треће лице у односу на дете, запосленог или родитеља.

Школа је дужна да интервенише увек када постоји сумња или сазнање да дете и ученик трпи насиље, злостављање и занемаривање, без обзира на то где се оно догодило, где се догађа или где се припрема.

Да би интервенција у заштити деце/ученика била планирана и реализована на најбољи начин, неопходно је узети у обзир следеће критеријуме:

- да ли се насиље дешава или постоји сумња на насиље;
- где се дешава – да ли се дешава у установи или ван ње;
- ко су учесници/актери насиља, злостављања и занемаривања;
- облик и интензитет насиља, злостављања и занемаривања.

Ради предузимања одговарајућих мера и благовременог реаговања на ризике од дискриминаторног понашања учесника у образовању, сачињава се матрица за процену нивоа дискриминације, тако што се уочено дискриминаторно понашање сврстава се у један од три нивоа дискриминаторног понашања, у зависности од:

- 1) узраст учесника у образовању;
- 2) интензитет, трајање и учесталост дискриминаторног понашања;
- 3) облик и начин дискриминаторног понашања - узнемиравање и понижавајуће поступање; 4) последица дискриминаторног понашања.

Приликом сврставања у ниво дискриминаторног понашања учесника у образовању према наведеној матрици, место и време извршеног понашања утичу на избор врсте мере и активностикоје се предузимају у интервенцији.

На основу ових критеријума врши се проценом нивоа ризика и законском регулативом, доноси се одлука о начину реаговања: случај се решава у установи; случај решава установа у сарадњи са другим релевантним установама; случај се прослеђује надлежним службама. Свака особа која има сазнање о дискриминацији, насиљу, злостављању и занемаривању обавезна је да реагује.

Кораци поступања у интервенцији у одговору на насиље:

1. Сазнање о насиљу – откривање је први корак у заштити деце/ученика од насиља.

Оно се у школи најчешће одвија на два начина:

- опажањем или добијањем информације да је насиље у току;
- сумњом да се насиље дешава на основу:
- препознавања спољашњих знакова или специфичног понашања ученика и породице, или
- путем поверавања, непосредно – од стране самог ученика и/или посредно – од стране треће особе (вршњака, родитеља, старатеља...).

2. Прекидање, заустављање насиља – свака одрасла особа која има сазнање о насиљу (дежурни наставник, учитељ/разредни старешина, предметни наставник, сваки запослени у установи) у обавези је да реагује тако што ће прекинути насиље или позвати помоћ (уколико процени да самостално не може да прекине насиље).

3. Смиривање ситуације подразумева обезбеђивање сигурности за ученика, раздвајање, разговор са актерима.

4. Консултације се остварују непосредно по појави сумње и/или по стицању информација о насиљу. Обављају се у оквиру установе: са наставницима, учитељима; са Тимом за заштиту; са стручним сарадницима, директором и школским полицајцем. У зависности од сложености ситуације, консултације се могу обавити и са службама изван установе: са надлежном службом Центра за социјални рад; Домом здравља.

5. Након откривања насиља и обављених консултација са релевантним стручњацима и/или институцијама, могуће је, у зависности од тежине, предузети следеће акције:

- предузимање неопходних мера на нивоу установе (информисање родитеља о насиљу или особе од поверења у случајевима сумње на насиље у породици),
- договор о заштитним мерама према ученицима (израда плана заштите), предузимање законских мера и организовање посебних програма оснаживања ученика за конструктивно поступање у ситуацијама насиља,
- по потреби укључивање надлежних служби (спољашње заштитне мреже)

Интервентне мере:

Први ниво

Активности предузима самостално одељењски старешина, наставник, у сарадњи са родитељем, у смислу васпитног рада, са ученицима одељења, групом ученика и индивидуално. Може користити и подршку вршњачког тима . Изузетно, ако се насилно понашање понавља, ако васпитни рад није био делотворан, ако су последице теже, ако је у питању насиље и злостављање од стране групе према појединцу или ако исти ученик трпи поновљено насиље и злостављање за ситуације првог нивоа, школа интервенише активностима предвиђеним за други, односно трећи ниво.

Физичко насиље	Емоционално/психичко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље	Електронско насиље
ударање чврга, гурање, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање уништавање ствари...	исмејавање, омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, „прозивање“ ...	добацивање, подсмевање, игнорисање, искључивање из групе, фаворизовање на основу соц. статуса националности, верске припад., насилно дисциплиновање, ширење гласина..	добацивање, псовање, ласцивни коментари, сексуално додиривање, гестикулација , ширење прича	узнемиравајуће „зивкање“, слање узнемиравајућих порука СМСом, ММС-ом, маилом ...

Други ниво

Активности предузима одељењски старешина, стручни сарадници, са тимом за заштиту и директором тј. укључује унутрашњу заштитну мрежу, уз обавезно учешће родитеља, у смислу појачаног васпитног рада. Уколико појачани васпитни рад није делотворан, директор покреће васпитно-дисциплински поступак и изриче васпитно-дисциплинску меру, у складу са Законом.

Физичко насиље	Емоционално/психичко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље	Електронско насиље
шамарање, ударање, гажење, цепање одела, „шутке“, затварање, пљување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу...	уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, одбацивање, манипулисање ...	сплеткарење, игнорисање, неукључивање, неприхватање, манипулисање, експлоатација, национализам...	сексуално, додиривање показивање, порнографско г материјала, показивање интимних делова тела, свлачење ...	огласи, клипови блогови, злоупотреба форума и чествовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика ...

Трећи ниво

Активности предузима директор са тимом за заштиту, уз обавезно ангажовање родитеља и надлежних институција (Центар за социјални рад, здравствена установа, полиција и друге институције) тј. активирање спољашње заштитне мреже.

Уколико присуство родитеља није у најбољем интересу ученика, тј. може да му штети, угрози његову безбедност или омета поступак у школи, директор обавештава Центар за социјални рад, односно полицију. На овом нивоу обавезан је интензиван васпитни рад са учеником и покретање васпитно-дисциплинског поступка и изрицање васпитно-дисциплинске мере, у складу са Законом. Ако је за рад са учеником ангажована и друга институција, установа остварује сарадњу са њом и међусобно усклађују активности.

Физичко насиље	Емоционално/психичко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље	Електронско насиље
туча, давање, бацање, проузроковање опекотина, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем ...	заstraшивање, уцењивање, рекетирање, ограничавање кретања, навођење на коришћење психоактивних супстанци, укључивање у секте занемаривање ...	претње, изолација, одбацивање, терор групе над појединцем, дискриминација организовање затворених група (кланова), национализам, расизам ...	завођење од стране одраслих подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест ...	снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика дечија порнографија

На основу процене нивоа ризика за безбедност ученика доносимо одлуку о начину реаговања. Након ове одлуке примењујемо конкретне поступке у циљу заштите ученика од насиља (предвиђене Посебним протоколом). Интервентне активности подразумевају и стварање услова за реинтеграцију свих учесника насиља у заједницу школе и њихов даљи безбедан и квалитетан живот и рад у школи.

УНУТРАШЊА ЗАШТИТНА МРЕЖА ШКОЛЕ

Унутрашњу заштитну мрежу чине сви запослени и ученици школе.

Прописане су улоге и одговорности запослених и ученика у школи на превенцији насиља:

*дежурни наставник:

- дежура у складу са распоредом;
- уочава и пријављује случај;
- покреће процес заштите ученика(реагује одмах у случају насилног понашања, користећи неку од стратегија);
- обавештава одељењског старешину о случају;
- евидентира случај у књигу дежурстава и попуњава образац за евиденцију насилног

понашања;

-сарађује са Тимом за заштиту

***одељењски старешина**

-уочава случајеве насилног понашања и реагује одмах;

- учествује у процесу заштите ученика;

- разговара са учесницима насиља;

- информисае родитеље и сарађује са њима;

- по потреби, сарађује са Тимом за заштиту ;

- планира и изводи активности у оквиру ЧОС ;

- прати ефекте предузетих мера;

-евидентира и води документацију о случају; прибавља потпис родитеља

- по потреби, комуницира са релевантним установама.

- уочава случајеве насилног понашања;

- покреће процес ученика, реагује одмах;

-разговара са родитељима;

-пружа помоћ и подршку ученицима, наставницима;

-разматра случај (2. и 3. ниво) и осмишљава мере заштите и учествује у изради индивидуалног плана заштите за ученике

-обавља консултације, предлаже заштитне мере, прати ефекте предузетих мера;

-по потреби, сарађује са другим установама;

-евидентира случај

***помоћно-техничко особље**

-дежура

- уочава и пријављује случајеве насилног понашања;

- прекида насиље

*ученици

-уочавају случајеве насилног понашања;

-траже помоћ одраслих;

-пријављују дежурном наставнику, одељењском старешини;

-учествују у мерама заштите и реализацији активности у индивидуалном плану заштите (у случају 2. и 3. ниво насиља).

Кораци у поступању установе у случају дискриминаторног понашања

учесника у образовању:

1) Проверавање добијене информације да се дискриминаторно понашање припрема или се догодило, обавља се прикупљањем информација - директно или индиректно.

У случају непотврђене сумње дискриминаторног понашања, појачава се васпитни рад и прати понашање учесника у образовању. Када се потврди сумња, директор и Тим за заштиту предузимају мере и активности за повреду законске забране дискриминације.

2) Зауостављање дискриминаторног понашања и смиривање учесника јесте обавеза свих запослених у установи, а нарочито најближег присутног запосленог, дежурног наставника да одлучно прекине све активности, раздвоји и смири учеснике.

Смиривање учесника подразумева, најпре, одвојене разговоре са извршиоцем дискриминације и са дискриминисаним лицем, а ако се процени да је могућ, без опасности по наставак сукоба, и заједно учесницима и родитељима.

3) Обавештавање и позивање родитеља је обавеза установе. Одмах након зауостављања сукоба учесника-ученика (као дискриминисаног лица и извршиоца дискриминације) установа обавештава и позива родитеља на пријављени број контакт телефона. Уколико родитељ није доступан, установа одмах обавештава Центар за социјални рад.

4) Прикупљање релевантних информација и консултације врше се у установи ради разјашњавања околности, анализирања чињеница на што објективнији начин, процене

нивоа дискриминације, ризика и предузимања одговарајућих мера и активности, избегавања конфузије и спречавања некоординисане акције.

Тим за заштиту информише родитеље и укључује их у појачан васпитни рад и план заштите од дискриминације.

5) Предузимање мера и активности према учеснику у образовању, и то за све нивое дискриминације. План заштите од дискриминације сачињава се за конкретну ситуацију сваког од нивоа и за све учеснике - дискриминисано лице, извршиоца дискриминације и сведоке.

6) Праћење ефеката предузетих мера и активности прати установа (одељењски старешина, Тим за заштиту, стручни сарадници) ради провере успешности, даљег планирања заштите и других активности установе. Установа прати понашање учесника у образовању које је дискриминисано лице и које је извршилац дискриминације, али и оних који су индиректно били укључени (сведоци). Праћење ефеката предузетих мера Тим за заштиту ученика је у обавези да, у сарадњи са запосленима у установи и релевантним установама, прати ефекте предузетих заштитних мера. У оквиру мера заштите планирају се и активности којима ће се обезбедити реинтеграција или поновно укључивање свих учесника насиља, дискриминације у заједницу установе и њихов даљи безбедан и квалитетан живот и рад у установи. План реинтеграције ће зависити од фактора као што су: врста и тежина насилног чина, последице насиља по појединца и колектив, број учесника . Праћење и вредновање предузетих активности условљава планирање новог циклуса Програма заштите ученика од насиља.

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Ради унапређивања компетенција запослених за превентивни рад, благовремено уочавање, препознавање, реаговање на насиље, злостављање, занемаривање, дискриминацију, вређање угледа, части и достојанства, у школи ће бити организовано усавршавање унутар установе кроз предавања и радионице у складу са Годишњим планом рада школе, а у оквиру спољашњег стручног усавршавања, у сарадњи са Тимом за професионални развој, прави се избор семинара, као и учешће на webinarima, стручним скуповима и слично.

ДОКУМЕНТАЦИЈА, АНАЛИЗА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

У спровођењу превентивних и интервентних мера и активности установа:

1) прати остваривање програма заштите установе;

- 2) евидентира случајеве насиља, злостављања и занемаривања другог и трећег нивоа;
- 3) прати остваривање конкретних планова заштите другог и трећег нивоа;
- 4) укључује родитеља у васпитни рад у складу са врстом и нивоом насиља и праћење ефеката предузетих мера и активности;
- 5) анализира стање и извештава.

Одељењски старешина бележи насиље на првом нивоу; прати и процењује делотворност предузетих мера и активности и евидентира у педагошкој документацији.

О случајевима који захтевају укључивање Тима за заштиту, документацију води, чува и анализира, координатор Тима за заштиту.

Тим за заштиту сачињава извештај два пута годишње, који директор доставља органу управљања, Савету родитеља и Ученичком парламенту.

Извештај о остваривању програма заштите саставни је део Годишњег извештаја о раду установе и доставља се Министарству - односно надлежној школској управи.

Извештај садржи: анализу ефеката превентивних мера и активности и резултате самовредновања у овој области, број и врсту случајева дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, предузете интервентне мере и активности, као и њихове ефекте. Овлашћено лице у установи има обавезу да ажурира податке о дискриминацији. Директор одлучује о дозволи приступа документацији и подацима учесника у образовању у складу да прописима којима се уређује заштита података о личности. На основу анализа стања, праћења дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, вредновања квалитета и ефикасности предузетих мера и активности у области превенције и интервенције, установа дефинише даљу политику заштите од дискриминације насиља, злостављања и занемаривања.

Чланови Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања:

1. Весна Вијоровић, директор
2. Слободанка Доситијевић, социолог, координатор
3. Аница Стојановић, наставник разредне наставе, записничар
4. Ана Марковић. секретар
5. Милица Златановић, педагог
6. Драгана Спасојевић, наставник биологије

- 7.Бранко Величковић, наставник разредне наставе
- 8.Ана Милосављевић, вероучитељ
- 9.Борко Милић, наставник енглеског језика
- 10.Дејан Радисављевић, родитељ, члан Савета родитеља
- 11.Весна Милосављевић, помоћни радник
- 12.Небојша Стојковић, школски полицајац
- 13.ученик из Ученичког парламента

Акциони план рада Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

АКТИВНОСТ /САДРЖАЈ РАДА/	ВРЕМЕ /ДИНАМИКА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ИСХОДИ,РЕЗУЛТАТИ	ДОКАЗ
*превентивне активности				
Именовање чланова и координатора Тима за заштиту од дискриминације,насиља,злостављања и занемаривања	Август/септембар	Директор	Тим конституисан на седници НВ именовањем чланова и координатора од стране директора	Записник са седнице НВ
Сагледавање безбедности школе и њене околине за почетак школске године	август/септембар	директор, Наставничко веће,	Сагледана безбедносна ситуација у школи, школском дворишту и школском окружењу, мапиране критичне тачке,	Записник са седнице НВ,

			предложене свакодневне активности у циљу веће безбедности и сигурности ученика	
Упознавање чланова са Пословником о раду Тима	до 15.септембра	Координатор Тима	чланови упознати са Пословником о раду Тима	Записник Тима, Пословник о раду Тима
-Израда,разматрање и усвајање акционог плана рада Тима, као и договор о предстојећим активностима (подела задужења) - Израда плана појачаних безбедносних мера	до 15.септембра	чланови Тима, Координатор Тима	Израђен и усвојен акциони план заштите од дискриминације, насиља,злостављања и занемаривања и план појачаних безбедносних мера	Записник са састанка Тима
Усаглашавање акционог плана Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања са Школским развојним планом за 2022/23.годину, у домену стандарда 5.3 (У школи функционише систем заштите од насиља- са специфичним развојним циљем: унапредити мрежу и систем заштите од насиља у школи, као и	до 15.септембра,	чланови ТИО	Усаглашен акциони план Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања са Школским развојним планом за 2022/23.годину	Акциони план Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања , акциони план Тима за школско развојно

промоцију негативног става према свим облицима насиља. И 2, специфичан циљ: побољшати организацију посебних активности и сарадњу : наставника, родитеља и ученика који су били актери насиља.				планирање
Упознавање чланова Тима са правном регулативом документима: Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности, Упутство у случају сумње или сазнања о присуству и коришћењу дрога у образовно-васпитним установама, Посебни и Општи протокол за заштиту ученика, Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује школа (Правилник је урадио Тим), Приручник за заштиту ученика од трговине људима и другим важним документи ма из ове области	септембар	Координатор Тима	Информисани чланови Тима са правном регулативом и документима	Записник са састанка Тима
Информисање о акционом			Информисани	Записници

плану Тима: Наставничко веће; ПК, Савет родитеља; Школски одбор	септембар	Директор, координатор тима	чланови НВ,СР,ШО, ПК, о активностима из акционог плана	са седн.НВ, Записник са састанка СР, ШО,СВ,ПК
Упознавање чланова Наставничког већа; Савета родитеља; Школског одбора са правном регулативом, документима из ове области	Септембар, по потреби током године	координатор Тима Директор	Информисани чланови Тима, НВ,СР,ШО, о документима из ове области	Записници са седница НВ, ПК, Записник са састанка СР, ШО,записник Тима
Упознавање родитеља о раду Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања , са Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности, Упутством у случају сумње или сазнања о присуству и коришћењу дрога у образовно-васпитним установама,Приручник за заштиту ученика од трговине људима, Национална платформа „Чувам те“ и другим документима	Септембар (родитељски састанци)	Учитељи, одељ. старешине	Упознати родитеља са документима	Педагошка документација-дневници рада, записник Тима

Сагледавање безбедности школе и њене околине током трајање школске године	континуирано током школске године	чланови Тима, Директор	-школа је безбедна, -предузете су свакодневне активности у циљу веће безбедности и сигурности ученика	Записник Тима
Упознавање/подсећање наставника са правилима понашања и обавезама у школи, са Кућним редом школе	Септембар, по потреби	директор	Упознати са правилима понашања и обавезама у школи, са Кућним редом школе	записник НВ
Упознавање/подсећање ученика и родитеља са правилима понашања и обавезама у школи, са Кућним редом школе	Септембар (родитељски састанци)	одељ.старешине, стручни сарадници	Упознати ученици и родитеља са правилима понашања и обавезама у школи, са Кућним редом школе	дневници образ.васп.рада, записник Тима
Подсећање свих запослених на Правилник о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање	Седница Наставничког већа (септембар)	директор школе, стручни сарадници	сви запослени упознати са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање	записник НВ

Подсећање свих ученика на Правилник о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање	ЧОС-ови (октобар)	одељењске старешине	упознати сви ученици са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање	евиденција са одржаних ЧОС-ова
Подсећање свих родитеља на Правилник о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање	Савет родитеља (септембар) , родитељски састанци	директор школе, одељењске старешине и стручни сарадници	упознати сви родитељи са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање	записници са родитељских састанака одељења
Упознавање ученика и родитеља са правилима понашања и упутствима у школи : -Упутство о мерама заштите здравља ученика и запослених у школи, -Обавештење за родитеље, -Правила понашања ученика и запослених у школи током трајања пандемије Ковид-19 (ако наступи пандемија) -Мере превенције (ако наступи пандемија)	Септембар, током године	одељ.старешине , стручни сарадници	Упознати ученици и родитеља са правилима понашања и упутствима у школи током трајања пандемије Ковид-19,	Ес-дневник, упутства, обавештења, едукативни панои, записник Тима

-Информисање путем паноа о : појму и врстама насиља, корацима у интервенцији,о улози и обавезама свих у школи,ако се насиље деси, -Плакат са школским правилима и важним телефонима постављен у холу школе	септембар	Чланови Тима, УП,ВТ	У школи и подручним одељењима, постављени панои у циљу едукације ученика ,родитеља, наставника,и свих запослених, плакат са школским правилима и важним телефонима	Постављени у школи панои, плакат са школским правилима и важним телефонима
Обрада тема на ЧОС-у које се односе на упознавање са правилима понашања у школи (Кућни ред школе)и израда одељењских правила; правила учионице	септембар	Одељењске старешине	Обрађене теме из ове области на ЧОС-у	Ес-дневници, панои са правилима
Упознавање ученика са Конвенцијом о правима детета	октобар	ОС, стр.сарадници	Ученици упознати са Конвенцијом о правима детета	Продукти рада, Евиденција у Ес-дневницима,
Активности у оквиру Дечије недеље	Прва недеља октобра	Наставници,учитељи,СС, ВТ,УП, стр.сарадници	Реализоване активности у оквиру Дечије недеље	Ес-дневници, панои, радионице, записници, извештаји,

Реализација радионица са ученицима од 1.р.до 8.р. из приручника „Школа без насиља“, приручник за заштиту ученика од трговине људима, радионице у оквиру Националне платформе „Чувам те“	Током целе године	одељ.старешине, стручни сарадници	Реализоване радионице из приручника „Школа без насиља“, са ученицима од 1.до 8.р.,Приручник за заштиту ученика од трговине људима, Национална платформа „Чувам те“	Ес-Дневник одељења, дневник рада стр.сар., продукти радионица
Реализација радионица из области: толеранција, поштовање различитости, узајамно уважавање, вршњачки конфликт, предрасуде, стереотипи, дискриминација,емпатија,културални идентитет, пријатељство, сличности и разлике, свест о себи, социјалне и комуникацијске вештине	октобар-јун	одељ.старешине, стручни сарадници	реализоване радионице на ЧОС-у,са ученицима од 1. до 8.р.	Ес-дневници, Дневник рада СС, продукти радионица
Реализација радионица са ученицима : - о дигиталном насиљу/електронском насиљу (из Приручника) -о дрогама и о превенцији употребе дрога	октобар-јун	одељ.старешине, стручни сарадници	Реализоване радионице са ученицима	Ес-дневници Дневник рада СС, продукти радионица

Радионице за ученике 7. и 8. разреда- ГИЗ радионице	Октобар-мај	одељењске старешине, стручни сарадници	Реализоване радионице са ученицима 7. и 8. разреда (Приручник-ГИЗ),	Ес-дневници „Дневник рада СС, продукти радионица
Реализација предавања у оквиру пројекта „Основи безбедности деце“, за ученике 2.р. 4.р. и 6. разреда, на ЧОС-у	По динамици ПС	Службеници ПС	реализована предавања у оквиру пројекта „Основи безбедности деце“	Ес-дневници 2.4.и 6. разреда
Обележавање значајног датума: Европски дан борбе против трговине људима	18. Октобар	Стручни сарадници, ВТ, УП и волонтери ЦК	Едукативно предавање, израда колажа-паноа са темом: трговина људима: „У борби против трговине људима“	Евиденција УП, ВТ, продукти радионица, дневник стр. сараника
Обележавање значајних датума: -Међународни дан толеранције -Светски дан борбе против злостављања деце, -Међународни дан детета - Конвенције о правима детета -Међународни дан борбе	16. новембар 19. новембар 20. новембар	Стручни сарадници, ВТ, УП,	Обележени значајни датуми едукативним предавањима и радионицама	Евиденција УП, ВТ, продукти радионица, дневник стр. сараника

против вршњачког насиља -Дан породице -Дечија недеља				
Превентивне активности и радионице са ученицима ВТ и УП	октобар-мај	Сарадници (наставници) ВТ, УП	Сарадници (наставници) ВТ, УП одржавају радионице и уче ученике техникама ненасилне комуникације (једном недељно).	Евиденција ВТ, УП, продукти радионица, Дневник рада стр.сарадника
Реализација пројекта „Заједно ка средњој школи- Подршка деци из осетљивих група у преласку у средњу школу“. (Циљ : да што већи број деце из осетљиве популације постигне бољи успех на крају године , поправи своје понашање, настави школовање и упише одговарајућу средњу школу)	Од октобра континуирано током целе школске године	Стручни сарадници	Реализоване радионица Коучинга, са ученицима из осетљивих група 7.и 8.разреда, које подстичу самопоуздање и мотивацију ученика.	Извештај пројектног тима, продукти радионица, дневник рада стр.сарадника
Анкетирање и анализа упитника којим се испитују знања и ставови ученика од 1.до 8.разреда ,у вези са превенцијом насиља, облицима насиља,информисање о безбедности,правилима понашања,....	децембар	чланови Тима, Стручни сарадници	попуњени упитници, урађена анализа упитника, предложени превентивни програми и активности за ученике	Попуњени упитници и њихова анализа, записник Тима за заштиту
Реализација спортских	Током	Учитељи,наст	Реализоване	Педагошка

активности у оквиру система школских спортских такмичења	наставне године	авници физ. и здрав.васпитања	различите спортске активности у оквиру школских такмичења	документација, извештај, записник,фотографије
Организација учешћа ученика у спортским турнирима	према плану одржавања спортских догађаја на нивоу општине	Учитељи,наставници физ. и здрав.васпитања	одржани спортски турнири	Педагошка документација, извештај, записник,фотографије
Спортски дан у нашој школи	новембар,април,мај	Учитељи,наставници физ. и здрав.васп.	Реализован спортски дан за ученике у школи	Извештај, педагошка документација,фотографије, извештај
Анализа мишљења, предлога,проблема, примедби,сугестија ученика из кутије поверења“Драга моја Савета“	Новембар јануар, април,јун	Чланови Тима	Анализирана мишљења ученика са мишљењима и предлозима	Записник Тима, анализа мишљења,предлога ученика
Додела похвалница за позитивно понашање	Мај	директор	Дате похвалнице ученицима	Педагошка документација,записник Тима
Посете културним установама и манифестацијама	Током школске године	Наставници, ОС	посете културним установама и учешће на манифестацијама	извештај Тима за кул. дешавања, фотографије,
Реализација хуманитарних акција /активности за наше ученике и других особа у	Током Дечије недеље, током	Учитељи, ОС,наставници,СС,Тим,ВТ,У	Релизоване хуманитарне акције /акти	Записници УП и ВТ,фотограф

ЛЗ	школске године	П Координатор тима	вности	ије
Укључивање и едукација родитеља у превентивне активности у вези: дискриминације, насиља, злостављања, употребе дроге, вређања угледа, части, достојанства, електронском насиљу,...	Континуи рано током године	одељењске старешин, чланови Тима, стручни сарадници	упознавање са процедурама у школи, договор о даљој сарадњи, реализација радионица	Записници са родитељ. Састанака, продукти радионица,
Учешће наставника, родитеља на стручним скуповима са темама о :дискриминацији, насиљу, злостављању, занемаривању, превенцији коришћења дрога, дигиталном насиљу...	Током године	наставници, родитељи, стр. сарадници	Добијене саветодавне, едукативне значајне информације од стручњака из ових области	Едукативни материјал, памфлети, пп презентације, фотографије, извештај
Угледна радионица поводом обележавања Дана Рома	4.04.	Ученици УП и ВТ, координатори УП и ВТ, стручни сарадници	радионица са ученицима УП и ВТ, поводом обележавања Дана Рома	Продукти са радионице, списак присутних, фотографије
Доследно спровођење процедура безбедности ученика у школи у складу са важећим законским прописима	Током школске године	Наставници, ОС, СС, чланови Тима директор	Функционисање (успостављена) унутрашње заштитне мреже	Записник Тима,

		секретар		
Редовно закључавање школских капија од почетка до завршетка наставе (ученици у току наставе могу напустити простор школе само кроз службени улаз уз дозволу наставника)	сваког радног дана почев од октобра	помоћно особље	закључане школске капије ,безбедније школско двориште	обавештење
Редовно дежурство наставника у школи и школском дворишту (2 дежурна у приземљу, 1 дежурни на спрату, 2 дежурна у дворишту) Дежурство наставника постоји и у подручним одељењима школе -Дежурство ученика (6.р.7.р.8.р.)	Септембар-јун од 1.октобра	Дежурни наставници, дежурни ученици	одређени број дежурних наставника на основу идентификованих ризичних места, и потребе дежурства за време часова и одмора 1 дежурни ученик	распоред дежурства наставника у мат.школи и подручним одељењима списак дежурства ученика
Редовно вођење књиге дежурства наставника и свеске дежурних ученика са белешкама о догађајима;	Редовно сваког радног дана	Дежурни наставници, дежурни ученици,	вођење књиге дежурства наставника и свеске дежурних ученика (истакнут	књиге дежурства наставника и свеске дежурних ученика,

Контрола вођења бележака	једном недељно	помоћници директора	распоред дежурних наставника и списак дежурних ученика (6.п.7.п.8.п.)	Списак дежурних наставника, списак дежурних ученика 6.п.7.п.8.п.
Редовно пријављивање приликом уласка у зграду на главном улазу дежурном наставнику или дежурном ученику	Редовно током године	Дежурни наставници, дежурни ученици	Уписани сви посетиоца који су ушли у школу (лични подаци)	Свеска дежурних ученика
Редовно ажурирање и преглед снимака видео-надзора	једном недељно, према потреби	наставник информатике	ажурирани и прегледани снимци видео-надзора	снимци видео-надзора
редован долазак у школу 15 минута пре почетка наставе	сваког радног дана	сви наставници	на време и редован долазак наставника	евиденција долазака наставника

Наставник излази из учионице кад испрати све ученике и „провери „ учионицу Провера учионица од стране помоћног особља на крају последњег часа наставе	сваког радног дана	сви наставници	проверене учионице од стране наставника и помоћног особља	белешке о стању у учионицама од стране наставника и помоћног особља
Наставник не може удаљити ученика са часа нити га послати кући , без претходног упућивања ученика стручним сарадницима	по потреби	сви наставници	ученик ће доћи код стручних сарадника које ће обавестити родитеље/старатеље ученика	белешке у дневницима стр.сарад.
Наставник упућује ученика на разговор код директора или стручног сарадника уз пратњу одговорног ученика истог одељења	по потреби	сви наставници	ученик иде на разговор код директора или стручног сарадника уз пратњу одговорног ученика свог одељења	белешке у дневницима стр.сарад
У простор наставничких канцеларија могу улазити само запослени	сваког дана	наставници, запослени	У простор наставничких канцеларија улазе само запослени	обавештење на наставничким канцеларијама

присуство школског полицајца у школи и дворишту школе (пре почетка наставе, у току великог одмора и на крају наставе)	према распоред у школског полицајца	школски полицајци	присутан школски полицајац	
Провера школског простора у вези сумње на присуство и коришћење дроге у школском окружењу и дворишту (кад школа не ради:викенд,празник...)	Први радни дан, Континуирано, свакодневно	домар,пом.радник,шк.полицајац,дежурни и наставник	Провера безбедности школског окружења и дворишта радним данима (у случају потребе обавестити надлежне установе)	Евиденција домара,пом. радника,извештај шк.полицајца,књига дежурства наставника
Свакодневни васпитни рад са ученицима	Континуирано током целе школске године (на часу,одмор)	Учитељи,одељењске старешине , наставници, директор,пом.директора стручни сарадници	Васпитни рад са ученицима током боравка у школи	Педагошка документација ОС, дневник рада стр.сара
Редовна сарадња са родитељима ученика	Током школске године	ОС, чланови Тима стручни	Континуирана сарадња са родитељима	Педагошка документацијаОС, дневници рада СС

		сарадници		
Реализација едукативног родитељског састанка „Превенција насиља у школи“	децембар /јануар	стручни сарадници	приказана пп презентација, вођен разговор са родитељима	пп презентација ,извештај са родитељског састанка евиденција СС,евиденциј а присутних
Упознавање родитеља са злоупотребама интернета и фејсбука и њиховим могућностима да предупредe и контролишу садржаје које њихова деца користе	класификациони периоди, континуирано	одељењске старешине, индивидуално и на родитељским састанцима	родитељи упознати са злоупотребама интернета и фејсбука и њиховим могућностима да предупредe и контролишу садржаје које њихова деца користе	записници са родитељских састанака, педаг.документација ОС
Уграђивање у програме рада (одељењских старешина, ваннаставних активности и ученичких организација) и реализација садржаја који доприносе стицању квалитетних знања и вештина и формирању вредносних ставова за узајамно разумевање, уважавање личности и конструктивно решавање сукоба код ученика	током године, на ЧОС-овима, кроз реализацију активност и секција и ученичких организација	одељењске старешине, наставници руководиоци ваннаставних активности и координатори ученичких организација у сарадњи са стручним сарадницима	садржаји у програму рада (одељењских старешина, ваннаставних активности и ученичких организација), подстичу и омогућују стицање знања, вештина, ставова за узајамно разумевање, уважавање	програми рада (одељењских старешина, ваннаставних активности и ученичких организација), реализоване радионице и продукти радионица

			личности и конструктивно решавање сукоба код ученика	
*интервентне активности				
Идентификовање и рано препознавање ризика од дискриминације, насиља, злостављања, занемаривања, вређања угледа, части или достојанства личности, употреба дроге и других средстава	Током године, континуирано	чланови Тима, одељењске старешине, наставници, стручни сарадници	Идентификовани и препознати ризици од дискриминације, насиља, злостављања, занемаривања, вређања угледа, части или достојанства личности употребе дроге и других средстава	Педагошка документација ОС, дневници рада СС
-Проверавање сумње или уочавање случајева : дискриминације, насилног понашања, злостављања, занемаривања, присуства или коришћења дрога, вређање угледа, части или достојанства личности -и пријављивање истот	Одмах по добијању информација (пријављивање)	деж. наставници, ОС, Тим, СС, помоћно и техн. особље Координатор Тима	-прикупљање информација(директно и индиректно) -преглед видео записа	Књига деж. наставника, свеска деж. ученика, евиденција насилног исваког другог облика неадекватног понашања ОС и СС
-Прекид насиља или другог облика		Сви запослени	-одмах прекинути сукоб	Књига деж.настав

дискриминаторног и ризичног понашања, -смиривање учесника -предузимање хитних акција по потреби (прва помоћ,лекарска помоћ)	Одмах у моменту дешавања	у школи	,дискриминаторно понашање, раздвојити сукобљене учеснике и по потреби пружити или обезбедити потребну помоћ	ника,дневник рада стр.с.
Разговор са учесницима насилног догађаја (жртва , насилник, посматрачи), разговор са учесницима дискриминаторног или другог облика ризичног понашања	Одмах после прекида и смиривања или по сазнању	Одељењ.старешине, школ. полицајац, члан Тима, стручни сарадници	- разговор са свим учесницима насилног догађаја, дискриминаторног или другог облика ризичног понашања од стране одељ.старешина, стр.сарадника.	Евиденција ОС, дневник рада СС
Позивање, обавештавање и вођење разговора са родитељима учесника насиља, дискриминаторног или неког другог облика ризичног понашања	-одмах после прекида и смиривања или по сазнању	Одељењ.старешине,по потреби, чланови Тима , директор,пом.директора, стручни сарадници	-разговор и информисање родитеља ученика о догађају од стране одељењског старешине и стручних сарадника	Педагошка документација ОС , Записници стр. службе
Консултације у вези насиља које се десило (околности, анализа чињеница, процена нивоа) или неког другог облика дискриминаторног	непосредно после дешавања	одељењски и старешина, дежурни наставник, директор,	-консултације чланова Тима у циљу процене облика и нивоа насиља или дискриминаторно	Записник са консултативног састанка

ризичног понашања		ученички парламент, члан Тима, стручни сарадници	г понашања	
васпитни рад са ученицима који су извршили први ниво насиља или неки други облик дискриминаторног , понашања ,	Увек кад се деси насиље, дискриминација, ризично понашање	ОС родитељ , стручни сарадници	-разговор са ученицима починиоцима насиља, дискриминаторног понашања, -разговор са ученицима који су трпели насиље, дискриминацију -разговор са ученицима сведоцима насиља , дискриминације -разговор са родитељима -радионице са одељењем	Пед.документација ОС, дневници рада стр.сарадника, продукти радионица
Евиденција и праћење понашања ученика у насиљу првог нивоа или дискриминаторног понашања , - процена делотворности предузетих мера и	Током године	Одељ.старешине, стручни сарадници	Евидентирани случајеви насиља првог нивоа, -евиденција дискриминаторног понашања -праћење	Педаг.документација ОС ,дневник стр.сарадника, записник Тима

активности, - примена ресторативне дисциплине, ако су обе стране сагласне - и извештавање Тима			успешности предузетих мера	
Појачан васпитни рад са ученицима који су поновили први ниво насиља, дискриминаторско или неки други облик ,ризичног понашања	Током године,по потреби	ОС родитељ , стручни сарадници	-разговор ОС и СС: - са ученицима починиоцима насиља и дискриминације - са ученицима који су трпели насиље или дискриминацију, - са ученицима сведоцима насиља или дискриминације -разговор ОС и СС са родитељима -радионице СС са ученицима и одељењима	Пед.докум. ОС, Дневник рада СС,материјал са радионица
Проверавање сумње или откривање насиља,злостављања и занемаривања- другог нивоа, или дискриминаторног понашања	У ситуацијама када је пријављено или се насиље и дискриминаторно понашање дешава	Одељењск и старешина, предметни наставник, стручни сарадник	прикупљање информација(директно и индиректно) -преглед видео записа	Педагошка документација, свеска праћења ученика, дневник рада стр.сарад. Записник Тима
-Заустављање насиља и злостављања, другог	У ситуацијама	Дежурни наставник,с	-одмах прекинути сукоб ,	Педагошка документа

нивоа, или неког другог поновљеног облика непожељног, ризичног понашања, -смиривање учесника	када се насиље и непожељно понашање дешава	ваки наставник који се затекне у ситуацији насиља, не пожељно понашање, школски полицајац, ОС, стручни сарадници, помоћни радник	дискриминаторно понашање, раздвојити сукобљене учеснике и по потреби пружити или обезбедити потребну помоћ	ција, свеска праћења ученика, дневник рада стр.сарад
Консултације у школи о ситуацијама насиља другог нивоа, као и другим облицима поновљеног ризичног понашања, ради што објективније анализе чињеница и процене нивоа насиља и ризика, ради планирања координираних акција и мера	У ситуацијама када је насиље констатован о	Дежурни наставник ,ОС, стручни сарадници, директор, други чланови Тима, УП Координатор Тима	-консултације чланова Тима у циљу процене облика и нивоа насиља или дискриминаторног понашања	Педагошка документа ција, свеска праћења ученика, дневник рада стр.сарадници, Записник Тима
Обавештавање родитеља о насиљу другог нивоа, или дискриминаторном понашању, и предузимање хитних акција по потреби (прва помоћ, лекарска помоћ, обавештавање полиције, обавештавање ЦЗСР)	У ситуацијама када се насиље дешава или када је пријављено, или када је у питању дискриминација	Одељењск и старешина, предметни наставник, стручни сарадник, Координатор Тима	-разговор и информисање родитеља ученика о насиљу, дискриминацији, од стране одељењског старешине и стручних сарадника	Педагошка документа ција, свеска праћења ученика, дневник рада стр.сарад., записник Тима
Сачињавање Оперативног	У	ОС,	Сачињен	Оперативн

плана заштите за конкретну ситуацију насиља другог нивоа за све учеснике (који трпе, који чине и сведоке), као и за конкретни облик дискриминаторног понашања (индивидуални план заштите ученика)	ситуацијама када је насиље констатовано или облик дискриминаторног или ризичног, непожељног понашања	чланови Тима заједно са родитељем и стручним сарадницима	Оперативни план заштите за конкретну ситуацију заједно са ученичким родитељем (индивидуални план заштите ученика)	и план заштите за ученика, Педагошка документација, дневник рада стр.сарад. записник Тима
Појачан васпитни рад са појединцем или групом у ситуацији насиља другог нивоа, поновљеног облик дискриминаторног понашања или облика ризичног понашања	Током године ,континуирано	ОС , ,директор, чланови Тима, родитељ, стручни сарадници	Појачан васпитни рад са ученицима ОС у сарадњи са стр. сарадницима, директором, другим члановима Тима ,уз обавезно учешће ученичких родитељ	Педагошка документација ОС, дневник рада СС
Обавезно бележење насиља, поновљеног облика дискриминаторног, ризичног понашања, праћење и процена делотворности предузетих мера и активности	Континуирано,током године	ОС, члан Тима, стручни сарадници	-евиденција поновљеног облика насиља, дискриминације, , ризичног понашања, -успешност и делотворност предузетих мера и активности	Педагошка документација, свеска праћења ученика, дневник рада сс,записник Тима
Покретање васпитно-дисциплинског поступка и изрицање мере у складу са	Током године и по потреби	секретар, родитељи,	Решење о покренутом васпитно-	Педагошка документација, свеска

Законом, у случају када појачан васпитни рад није делотворан		Директор	дисциплинском поступку и изреченим васпитно-дисциплинским мерама ученику	ОС дневник рада стр.сарад., записник Тима
Проверавање сумње или откривање насиља злостављања и занемаривања трећег нивоа, као и дискриминација трећег нивоа	у ситуацијама када се насиље или дискримина торно понашање дешава, или када је пријављено	Одељењск и старешина, предметни наставник, стручни сарадници Координат ор Тима	прикупљање информација(директно и индиректно) -преглед видео записа	Педагошка документа ција, свеска праћења ученика, дневник рада стр.сарад ., записник Тима
-Заустављање насиља и злостављања трећег нивоа и смиривање учесника, као и дискриминаторно понашање, -прикупљање, и информација, утврђивање чињеница	у ситуацијама када се насиље или дискримина торно понашање дешава, или када је пријављено	наставник ОС, СС, школ .полицајац, , сви запослени	-одмах прекинути сукоб , насиље ,дискриминаторно понашање, раздвојити сукобљене учеснике и по потреби пружити или обезбедити потребну помоћ	Педагошка документа ција, дневник рада СС, записник Тима
Обавештавање родитеља о насиљу трећег нивоа, предузимање хитних акција по потреби (прва помоћ, лекарска помоћ, обавештавање полиције, обавештавање ЦЗСР), или дискриминаторног понашања	У ситуацијама када се насиље или дискримина торно понашања дешава, или када је пријављено	Одељењ.старешина, предметни наставник, стручни сарадници, Координат	-разговор и информисање родитеља ученика о насиљу, дискриминацији, од стране одељењског старешине и стручних	Педагошка документа ција, свеска праћења ученика, дневник рада стр.сарад ., записник

		ор Тима	сарадника	Тима
Сачињавање Оперативног плана заштите за конкретну ситуацију насиља трећег нивоа за све учеснике (који трпе, који чине и сведоке), као и за дискриминаторно понашање трећег нивоа (индивидуални план заштите ученика)	у ситуацијама када је насиље или дискриминаторно понашање констатовано	ОС, СС, Тим за заштиту, родитељ Координатор Тима	Сачињен Оперативног плана заштите за конкретну ситуацију заједно са ученичким родитељем (индивидуални план заштите ученика)	Педагошка документација, свеска праћења ученика, дневник рада стр. сарад , записник Тима
Обавезно бележење насиља 3. нивоа, као и дискриминације, -праћења и процена делотворности предузетих мера и активности	Током године по потреби	ОС, стручни сарадници, Координатор Тима	-евиденција поновљеног облика насиља, дискриминације, , ризичног понашања, -успешност и делотворност предузетих мера и активности	Педагошка документација, свеска праћења ученика, дневник рада сс, записник Тима
Интензиван васпитни рад у ситуацији насиља трећег нивоа (или понављања учесталог насиља 1. и 2. нивоа) ,дискриминаторног понашања ,ризичног понашања и обавезно покретање васпитно-дисциплинског поступка и изрицање мере у складу са Законом	Током године, по потреби	ОС, Директор, чланови Тима , родитељ, директор, ЦЗСР, МУП, здравствене службе секретар, стручни сарадници	-Васпитни рад са учеником је интензивира -спроведен васпитно дисциплински-поступак и изречене васп.-дисциплинске мере	Педагошка документација, свеска праћења ученика, дневник рада СС, записник Тима

Подношење пријаве надлежним органима и службама и обавештавање надлежне Школске управе МП о случају насиља трећег нивоа или дискриминаторног понашања (трећег нивоа), у року од 24 сата од откривања (овоме предходи разговор са ученичким родитељима)	у року од 24 сата од откривања	Директор	Поднете пријаве надлежним органима и службама и обавештавање надлежне Школске управе МП о случају насиља трећег нивоа или дискриминаторног понашања трећег нивоа	Педагошка документација, свеска праћења ученика, дневник рада стр.сарад., записник Тима,
Подношење пријаве директору школе у случају повреде права ученика или непримереног понашања запослених према ученику	У року од 15 дана од наступања случаја	Родитељ/старатељ ученика или ученик	Поднета пријава директору школе	Пријава, записник Тима
Разматрање поднете пријаве, доношење одлуке и предузимање одговарајућих мера	У року од 15 дана од пријема пријаве	Директор школе	Размотрена поднета пријава, донета одлука, предложене одговарајуће мере	одлука директора, предложене одговарајуће мере записник Тима
-Праћење ефекта предузетих мера и активности из Оперативних планова заштите 2. и 3.нивоа, као и дискриминаторног понашања 2. и 3.нивоа (праћење понашање свих учесника), -праћење укључености родитеља у реализацији планираних мера и	У периоду за који је предвиђено извођење одређених мера и активности из Оперативних планова заштите	одељењске старешине за своје ученике и,чланови Тима ,стручни сарадници , координатор Тима	Педагошка документација, записник Тима	Педагошка документација, Оперативни планова заштите и дискриминаторног понашања, за све учеснике, записник

активности -праћење укључености и других надлежних органа и служби у реализацији планираних мера и активности				Тима
-Вођење документације о случајевима насиља 2. и 3. нивоа, - Вођење документације о случајевима дискриминаторног понашања 2. и 3. нивоа,	Редовно,кад год постоје случајеви	ОС, Стручни сарадници, Координатор Тима	Педагошка документација, записник Тима	документација о случајевима насиља и дискриминације 2. и 3. нивоа, Записник Тима
Обезбеђивање школског простора и окружења	Током наставне године	Директор, сви запослени, школски полицајац директор	Школа и школско окружење безбедно и сигурно за ученике	Записници, Извештаји, Записник Тима
Саветодавни рад са родитељима ученика (1. 2. и 3. ниво)	Током наставне године	Учитељи,о дељенске старешине. стручни сарадници, Координатор Тима	Успешан саветодавни рад са родитељима ученика	Педагошка документација ОС, дневник рада стр.сарад., записник Тима
Сарадња са ШУ и подршка Тиму у раду	Током године	стручни сарадници, Тим,	Сарадња и информисање ШУ о догађајима, одвија се по потреби и процени Тима	Педаг.документација, дневник стр.сарад., записник Тима,

		директор		дописи ШУ
Сарадња са Центром за социјални рад, Центром за породични смештај	Током наставне године	струч. сарадници	Сарадња и информисање Центра за соц.рад, Центра за породични смештај о догађајима, одвија се по потреби и процени Тима	Педагошка документација „дневник рада стр.сарад., записник Тима, дописи Центрима
Сарадња са ПС Ћуприја	Када се појави проблем	чланови Тима, дежурни наставник, стручни сарадници, директор	Сарадња и информисање ПС о догађајима, одвија се по потреби и процени Тима	Књига дежурних наставника, дневник рада стр.сарад., записник Тима,Извештај ПС
Анализа стања у школи у вези са безбедношћу и заштитом ученика и запослених	Квартално	чланови Тима, координатор Тима	Урађена анализа безбедности и сигурности школе за ученике и запослене са предлогом мера	Извештај о Тима, Записник Тима
Подршка и стално стручно усавршавање наставника (сарадња са школским Тимом за стручно усавршавање: -Спољашње стручно усавршавање -Едукација запослених унутар установе:хоризонтално	септембар, током године	чланови ТИО, наставници, учитељи, координатори тимова, директор, библиотекар	списак предложених семинара, реализација хоризонталног учења учитеља и наставника	списак семинара, динамика реализације унутрашњег стр.усавр., сертификати, припреме наставника,

учење) -Набавка стручне литературе				стручна литература
Реализација пројекта „Иницијатива за смањивање неједнакости у образовању“ (ARISE) (Пројекат финансира Европска унија у сарадњи са ЦОП.)	септембар-јун	наставници ,учитељи,чланови Тима , одељењске старешине	Активности пројекта обухватају наставнике,родитеље, ученике од 1.до 8.разреда , у циљу да су сви нивои образовања доступни свим ученицима , као и да постоје једнаке шансе за успешно завршавање школовања за све, посебно за ученике из осетљивих група.	Формиран Тим „ARISE“, Акциони план за реализацију пројекта, реализоване обуке , записници са састанака
Пројекат „ Унапређени равноправни приступ и завршавање предуниверзитетског образовања за децу којој је потребна додатна образовна подршка („Учимо сви заједно“) Пројекат спроводе МПНТР, УНИЦЕФ уз подршку Европске уније, партнерска организација ЦИП.	септембар-јун	наставници ,учитељи,чланови Тима	Основни циљ пројекта „Учимо сви заједно“ је обезбеђивање једнаког приступа и квалитета образовања за децу из осетљивих група кроз подршку деци, наставницима, стручним сарадницима у школи., као и	Формиран Тим за пројекат „Учимо сви заједно“, реализован део обуке за наставнике, учитеље, стручне сараднике

			јачање капацитета наставника, стр.сарадника и других запослених за реализацију инклузивног образовања.	
Комуникација са медијима	По потреби	Директор		
-Праћење остваривања Програма и плана рада Тима за заштиту од дискриминације, насиља,злостављања и занемаривања - Предлог мера за наредну школску годину -израда полугодишњег и годишњег Извештаја о раду Тима за заштиту од дискриминације, насиља,злостављања и занемаривања -	током године, јануар/август	Чланови Тима Координатор Тима	предлог мера за унапређење рада Тима, Израђен полугодишњи и годишњи извештајио раду Тима заштиту од дискриминације, насиља,злостављања и занемаривања	записници Тима, предлози за унапређење рада Тима, полугодишњи и годишњи Извештаји о раду Тима, Полугодишњи извештај о раду школе, Годишњи извештај о раду школе

СУГЕСТИЈЕ ЗА РАЗГОВОР СА УЧЕНИЦИМА:

- СТРПЉИВО И ПАЖЉИВО САСЛУШАЈТЕ УЧЕСНИКЕ, УКЉУЧУЈУЋИ И ПОСМАТРАЧЕ.
- ПАЖЊУ УСМЕРИТЕ НА КОНКРЕТАН ПОСТУПАК И ПОНАШАЊЕ.
- БЕЗ СУЂЕЊА, УМАЊИВАЊА ИЛИ ПРЕУВЕЛИЧАВАЊА САГЛЕДАЈТЕ СИТУАЦИЈУ.

- ПАЖЉИВО СЛУШАЈТЕ ШТА ВАМ УЧЕНИЦИ ГОВОРЕ, НЕ САМО ОНИ КОЈИ ТРПЕ НАСИЉЕ, ВЕЋ И ОНИ КОЈИ СУ ПОСМАТРАЧИ.
- НЕ ИНТЕРПРЕТИРАЈТЕ, НЕ МЕЊАЈТЕ, НЕ ТУМАЧИТЕ!!!
- КОРИСТИТЕ РЕЧНИК КОЈИ УЧЕНИЦИ КОРИСТЕ КАДА ГОВОРЕ О НАСИЉУ, ЗЛОСТАВЉАЊУ И ЗАНеМАРИВАЊУ.
- НЕ ПОДРАЗУМЕВАЈТЕ, НЕ ПРЕТПОСТАВЉАЈТЕ, ПИТАЈТЕ, А НЕ ТВРДИТЕ.
- ПРОВЕРИТЕ ДА ЛИ СТЕ ТАЧНО, ИСПРАВНО, РАЗУМЕЛИ ШТА ВАМ УЧЕНИК ГОВОРИ.
- РАЗГОВАРАЈТЕ СМЕРЕНО, НЕ РЕАГУЈТЕ ШОКОМ, НЕВЕРИЦОМ.
- ПОКАЖИТЕ ДА ВЕРУЈЕТЕ У ТО ШТО УЧЕНИК ГОВОРИ ДА БИСТЕ ГА ОХРАБРИЛИ ДА ВАМ ИСПРИЧА ШТО ВИШЕ.
- НЕ ОБЕЋАВАЈТЕ ДА ЋЕ ОДМАХ БИТИ СВЕ У РЕДУ, ТО НИЈЕ РЕАЛНО.
- РЕЦИТЕ ШТА ПЛАНИРАТЕ, ШТА ЋЕТЕ УЧИНИТИ.
- РЕЦИТЕ ДА ЋЕТЕ УРАДИТИ ОНО ШТО ЈЕ ЗАИСТА У ВАШОЈ МОЋИ ДА ПОМОГНЕТЕ.
- НЕ ПРЕБАЦУЈТЕ ОДГОВОРНОСТ ЗА РЕАГОВАЊЕ НА ДРУГОГ. СВАКО ЈЕ У ОБАВЕЗИ ДА У СВОМ ДОМЕНУ РЕАГУЈЕ

7. ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

Ваннаставне активности представљају остале облике образовно-васпитног рада и могу бити: научне, друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, спортске и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима.

У циљу јачања образовно-васпитне делатности школе, подстицања индивидуалних склоности и интересовања ученика, садржајног и целисходног коришћења слободног времена, као и ради богаћења друштвеног живота и разоноде ученика, развијања и неговања другарства и пријатељства, школа је у обавези да реализује ваннаставне активности ученика.

Ваннаставне активности у школи обухватају активности ученика које доприносе испољавању, задовољавању и даљем развоју друштвености, индивидуалних склоности, способности и интересовања ученика.

Циљ ваннаставних активности је да у остваривању општег циља васпитања, допринесу формирању аутономне, стваралачке, радно слободне, критичке, одговорне и друштвено ангажоване личности.

Образовни-васпитни задаци ваннаставних активности ученика су:

Изградња правилног односа према раду и учењу, производима људског рада и формирање радних навика.

Развој предузетничких компетенција.

Подстицање и развијање самоиницијативе, самосталности и стваралаштва, интелектуалне радозналости, истраживачких склоности и жеље за новим сазнањима у свим областима науке, технике, културе, уметности, спорта и друштвеног живота.

Оспособљавање ученика за рационалну организацију, програмирање и планирање рада слободних активности и слободног времена.

Подстицање разноврсних позитивних интересовања и склоности ученика и њихово професионално усмеравање.

Развијање еколошке свести и активан однос према заштити и унапређењу животне средине.

Развијање љубави и поштовања према човеку, неговање разумевања за проблеме својих другова, развијање племенитих осећања, пажње и бриге за млађе и за старе и немоћне особе.

Оспособљавање ученика за испуњавање слободног времена садржајима из области науке, технике, културе, уметности, спорта – забавом, игром и разонодом.

Развијање физички здраве, емоционално стабилне и издржљиве личности.

У овим активностима ученици својим радом постижу додатно образовање, буде и развијају интелектуалну и истраживачку радозналост и испуњавају део слободног времена.

Ваннаставне активности се организују као интересне активности у оквиру одељења и разреда. На почетку школске године ученици се опредељују за жељену ваннаставну активност према својим интересовањима и способностима (ученици могу да изаберу најмање једну ваннаставну активност а највише три наставне активности узимајући у обзир оптерећење ученика).

У школи се реализују ваннаставне активности за први циклус: еколошка секција, ликовна секција, рецитаторска секција, литерарна секција, драмска секција, хор, секција наше наслеђе, ритмичка секција и шах.

За ученике у другом циклусу реализују се следеће ваннаставне активности: драмска секција, саобраћајна секција, секција енглеског језика, географска секција, математичка секција, рецитаторска секција, историјска секција, литерарна секција, хор и еколошка секција.

Годишњи реализације секција налазе се у Годишњем плану рада школе.

8.ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Циљ професионалне оријентације у основној школи јесте развијање спремности ученика да стиче знања и искуства о себи и свету рада, да доноси реалне одлуке у погледу свог даљег образовања и опредељивања, свестан шта оне значе.

Основни општи задаци програма професионалне оријентације су:

1. Упознавање , праћење и подстицање развоја индивидуалних карактеристика личности ученика значајних за усмеравање њиховог професионалног развоја и њихово подстицање да и сами свесно доприносе сопственом развоју
2. Упознавање ученика са светом рада и занимања, системом средњег образовања и васпитања формирање правилних ставова према раду
3. Подстицање ученика на испитивачко, истраживачко понашање према себи и свету
4. Оспособљавање ученика за планирање свог професионалног развоја и доношење реалних и зрелих одлука у вези са избором занимања и правцима стручног оспособљавања
5. Успостављање сарадње са родитељима ученика и њихово оспособљавање за пружање помоћи деци и подстицање и усмеравање њиховог професионалног развоја
6. Успостављање сарадње са установама и институцијама које могу допринети успешнијем професионалном развоју ученика.

Програм професионалне оријентације остварује се кроз пројекат „Професионална оријентација на преласку у средњу школу“ који има за циљ успостављање функционалног и одрживог програма професионалне оријентације за ученике седмог и осмог разреда. Реализатори садржаја програма професионалне оријентације су тим за професионалну оријентацију, одељењске старешине ученика седмог и осмог разреда, а осим пројекта стручни сарадници ћекроз саветодавни рад континуирано пружати помоћ у раду ученицима седмог и осмог разреда и њиховим родитељима.

Акценат ће бити стављен на следећих пет фаза кроз које се пројекат и реализује:

1. Самоспознаја(основна идеја је да ученици препознају сопствене потенцијале, склоности и спремности за постигнућа и да тиме употпуне слику о себи).
2. Информисање о занимањима и каријери (информисати ученике о могућим/жељеним занимањима и каријерном вођењу, како би могли самостално и ваљано да донесу одлуку о избору занимања;).
3. Упознавање са путевима образовања (ученике упознати са мрежом школа и путевима образовања који воде до жељене професије;
4. Реални сусрети са светом рада (сусрети и разговори са представницима одређених занимања у циљу директног унапређивања знања ученика о одређеном занимању). Посете средњим школама, посете предузећима и организацијама у складу са интересовањима ученика и могућностима локалне средине и школе, разговор са појединим експертима у школи (такође у зависности од интересовања ученика и могућности школе и локалне средине).
5. Доношење одлуке о избору школе и занимања (инсистирање на самосталном доношењу одлука о избору школе или занимања, уз претходно добро размишљање и коришћење свих раније стечених информација.

9.ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА У ШКОЛИ

Задатак школе је да ученицима пружи основна знања о физичком и психичком развоју , о ризицима који их могу угрожити , о заштити од тих ризика , формирање позитивног става према властитом здрављу и здрављу заједнице.

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА:

- Стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здравим начином живота и развојем хуманичног односа међу људима
- Усвајање знања о чувању здравља, болести и знања о чувању здравља, болести и могућностима лечења
- Развијање свести и одговорности појединца за сопствено здравље, о значају личне хигијене, хигијене исхране и хигијенског начина живота
- Подизање здравствене културе ученика тако да брига о здрављу буде саставни део свакодневних навика, потреба и поступања;
- Спровођење примарне превенције од болести зависности;
- Учешће ученика у унапређењу животне средине и хигијенско – естетског очувања школе.
- Остваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице на развоју, заштити и унапређивању здравља ученика

Активност/Садржај	Временска динамика	Носиоци активности (Сарадници)	Исходи/Резултати	Доказ
Развијање међупредметне компетенције одговорност за сопствено здравље	у току школске године	Одељењске старешине, учитељи, наставници стручна служба	Сарадња Стручних већа на повезивању наставних и ваннаставних активности – часописи, свет око нас , природа и друштво, биологија, физичко и здравствено васпитање, хемија, српски и страни језик историја, географија, ликовна култура, грађанско васпитање.	Евиденција наставника о реализацији часова где се развија међупредметна компетенција о одговорности за сопствено здравље
Превентивно вежбање	у току школске године	Одељењске старешине, учитељи, наставници стручна	У оквиру наставе физичког и здравственог васпитања и активности обогатеног једносменског рада	Лична евиденција наставника физичког и

		служба	редовно ће се радити на спречавања и отклањања телесних деформитета и лоших последица вишечасовног седења. Ученици се оспособљавају у самосталном неговању физичких способности, помагању раста, учвршћивању здравља	здравствено г васпитања, евиденција наставника који реализују активносту
Стоматолошки преглед ученика и радионице везане за заштиту и здравље зуба	у току школске године	Стоматолошка служба	Стоматолошка служба ће организовати стоматолошки преглед ученика и радионице везане за заштиту и здравље зуба	Здравствени катрони ученика, есдневник - евиденција радионица
Индивидуални саветодавни рад са ученицима и родитељима	у току школске године	Одељењске старешине, Стручна служба	Повезивање ученика и њихових родитеља саспецијализованом здравственом службом по потреби	Лична евиденција одељењског старешине, педагога, психолога
Неговање здравих стилова живота у погледу: – физичког здравља – социјалних интеракција у школи, – менталног здравља	у току школске године	Учитељи, предметни наставници, одељењске старешине, стручна служба школе	Реализацијом ЧОСа, на часовима редовненинаставе, слободних активности, радионица стручних сарадника школе и сарадниказдравствених установа оспособитиученике да умеју да: – утврде сопствене потребе за адекватном –правилном исхраном,развијање личне одговорности за бригу о телу,потреба за одмором; спавање и рекреација; – да разумеју потребеи осећања своја и других, водећи рачуна о њима, прихватајући и поштујући их, оспособљавати ученике заформирање и	евиденција редовних часова, ЧОСа, радионица, лична евиденција одељењског старешине, стручне службе

			неговање пријатељства са другим ученицима – да развију спознају о себи, изграђивање сопственог става, правилно вредновање понашања, препознавање осећања, развијати свест о сличностима и разликама ; проналажење начина за превазилажење психолошких проблема.	
Промоција здравог живота обележавањем значајних датума везаних за здравствену превенцију	у току школске године	Наставници , ученици	На часовима редовне наставе часовима слободних активности, секција, обогаћеногједносменско града обележавају се низом активности удоговору са ученицима датуми везани за здравствену превенцију	Фотографије, панои, продукти, сајт школе, фејсбук страница школе

10. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА У ШКОЛИ

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА:

- Омогућити свим ученицима оптималне услове за развој личности. Школа у сарадњи с надлежним установама, брине о социјалној заштити ученика.
- сарадња Центра за социјални рад и школе у пружању социјалне заштите ученика
- пружање помоћи васпитно запуштеним или угроженим ученицима, ученицима који долазе из дефицијентних породица,
- упознавање и праћење социјалних прилика ученика и помоћ за децу која живе у тешким условима
- упућивање у остваривање социјално-заштитних мера,
- упућивање родитеља на начине остварења права,
- упућивање родитеља на извршење родитељских обавеза,
- организовање хуманитарних акција за помоћ социјално угроженој деци (школски прибор, хигијена).
- успостављање сарадње са невладиним организацијама које се баве заштитом права појединаца

Програм социјалне заштите ученика се највише базира на сарадњу са Центром за социјални рад у проналажењу решења за материјалне и породичне проблеме.

Носиоци активности су чланови тима за социјалну заштиту, стручни сарадници и директор школе.

Начин реализације активности се одвија у школи где одељењске старешине и стручни сарадници, уз сарадњу других наставника детектују социјални проблем независно од тога да ли је повезан с понашањем ученика и/или чланова његове породице. Одељењске старешине прво позивају родитеље на разговор о уоченим проблему, а потом директор школе путем дописа, у сарадњи са стручним сарадницима и одељењским старешинама, обавештава Центар за социјалну рад, који даље ради по свом протоколу. Када утврде потребне чињенице, реализују одређене социјалне и законске мере, те пружају социјалну заштиту ученицима и њиховим породицама. У циљу ефикасније сарадње школе и Центра за социјалну рад, запослени у школи директор и/или стручни сарадник, ступа и лично у контакт са Центром за социјални рад. Могућ је и долазак радника Центра за социјални раду школу.

Активност	Временска динамика	Носиоци активности (Сарадници)	Начин остваривања	Начин праћења
Подршка деци из осетљивих група	Септембар - октобар	Одељењске старешине, наставници Стручна служба	– Идентификација(прикупљање ,обрада података и израда социјалне карте) и саветодавни рад и – обезбеђивање подршке ученицима с тешкоћама – у емоционалном развоју, сазревању и оних са – тежим породичним проблемима, деце са – променама у понашању, тешкоћама у – напредовању и деце из депривираних средина, – праћење адаптације ученика из осетљивих група	Лична евиденција наставника, стручних сарадника
Евиденција социјално угрожених породица	октобар	Одељењске старешине, Стручна служба	– Оспособљавање родитеља за решавање – проблема, саветодавни рад са родитељима, – Информисање / упућивање родитеља о врстама – помоћи које могу остварити кроз различите – институције	Лична евиденција наставника, стручних сарадника, евиденција образовно васпитног рада о посетама родитеља
Материјална подршка социјално угроженим ученицима	у току школске године	Одељењске старешине, Стручна служба	– Нокон договора са корисником, писање дописа, молби установама за остваривање права на материјалну помоћ – -Укључивање ученика којима је потребна помоћ у акције локалне самоуправе – Реализација хуманитарних акција – Обезбеђивање бесплатних obroка у школској кухињи за угрожене ученике – Прикупљање података за бесплатне уџбенике	Дописи у личној евиденцији одељењског старешине , стручне службе. Евиденција о хуманитарној акцији.
Сарадња са установама: Центром за социјални рад и Црвеним крстом	у току школске године	Одељењске старешине, Стручна служба	информисање сарадника ЦСР о породичном статусу, праћење породичног статуса, Праћење ефеката указане социјалне помоћи информисање / упућивање родитеља о врстама помоћи којемогу остварити у ЦСР, Црвеном крсту,	Лична евиденција наставника, стручних сарадника и сарадника ЦСР, ЦК
Укључивање Ученичког парламента	Током године	Ученички парламент	Учешће у организацији хуманитарних акција, организовање радионица и укључивање ученика из осетљивих група	Извештај о раду Ученичког парламента

11. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљеви:

- развијање позитивног односа према природи
- изграђивање свести ученика о заштити животне средине
- оплемењивање уже и шире околине
- стицање одговарајућих знања и формирање правилног односа према уређењу школе и насеља
- стицање знања о друштвеном, природном, привредном и техничким појавама и токовима којима се мењају, обогаћују или угрожавају животну средину и доприносе очувању изаштити човекове околине и активног учешћа у еколошкој, хигијенској и естетској уређењу школског простора

Активности	Начин остваривања	Носиоци активности	Временска динамика	Начин праћења
Стицање знања ученика означају очувања разноликости живог света на планети	Реализација градива на часови редовне, допунске и додатне наставе	Наставници биологије, учитељи и ученици	Током године	Евиденција у Ес дневницима
Стицање знања ученика о заштити од загађивања	Предавања и презентације на часовима редовне наставе, слободних наставних активности, секцијама, рециклажи, енергетској ефикасности, означају примарне селекције отпада	Наставници биологије, технике и технологије, географије, учитељи, ученици	Током године	Евиденција у Ес дневницима, продукти рада и презентације, сајт и фејсбук страница школе
Обележавање важних еколошких датума	Презентације и израда панора на часовима редовне наставе и еколошке секције (у првом и другом циклусу)	Наставници биологије, учитељи и ученици	Током наставне године	Евиденција у Ес дневницима, продукти рада и презентације, сајт и фејсбук страница школе

Стицање одговарајућих знања о заштити животне	Реализација темана ЧОС-у	према плановима рада одељенских старешина и учитеља	током године	Евиденција у Ес дневницима

средине				
Укључивање у акције и активности локалне заједнице с циљем заштите животне средине	Учешћем у реализацији акција и активности у локалној заједници	Учитељи, наставници, одељењске старешине,	Током године	Извештаји о реализацији акција и активностима
Еколошко, хигијенско и естетско уређење школског простора	Уређење дела школског дворишта, садња цвећа, дрвећа, постављање нових канти за отпад	Учитељи, наставници и ученици, помоћно особље	Током године	Продукти, уређено школско пространство
Укључивање родитеља у активности од значаја за очување животне средине	Учешће родитеља у акцијама које организује школа	Одељењске старешине, директор, родитељи ученика	Током наставне године	Евиденција Савета родитеља, родитељских састанака, реализованих активности

12. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Циљ:

- Коришћење свих услова и погодности локалне самоуправе за остваривање и побољшање рада школе
- Учествовање у културним и спортским манифестацијама које организује локална самоуправа
- Награђивање најбољих ученика

Активности	Начин остваривања	Носиоци активности	Временска динамика	Начин праћења
Учешће у пројектима	Израда пројеката и аплицирање код локалне самоуправе достављањем потребне документације на конкурсима и пројектима	Директор, стручни сарадници	Током године	Евиденција у документацији урађених пројекти
Остваривање материјалних услова за обављање основне делатности	Израда финансијских планова, извештаја, рачуна, извода, потраживања школе, консултације и присуство на саставима	Директор школе и шеф рачуноводства, правница школе	Током године	евиденција у документацији, извештајима
Учешће представника локалне самоуправе у културној и јавној делатности школе	Прослава Дана школе, Светог Саве (присуство свечаностима школе), Додела диплома и награда Вуковцима и Ђаку генерације	Директор, помоћник директора, чланови ШО, СС, наставници	Током године	Фотографије учесника и присутних, Фејсбук и сајт школе
Учешће у	Тричлан локалне самоуправе чини састав	Чланови Школског одбора	Током године	Годишњи

представника локал несамоуправе у Школском одбору	Школском одбору			извештај о раду у Школском одбору
Сарадња са месним заједница ма у издвојеним одељењима	Разматрање проблема везаних за рад школе и решавање истих, учешће школе у акцијама које организује месна заједница везаних зарад школе-	директор, предс тавници месних заједница	током године	Записници са станака, ф отографије, учешће у акцијама
Општински савет родите ља	Учешће представника Савета родитеља школе у раду Општинског са вета родитеља	Представници Са вета родитеља, дире ктор	током године	Записници Са вета родитељ а школе и општи не
Надзор примене про писа	Инспекцијски прегледи везани зарад токо м године из области финансија, просвете, грађевинарства, противпожарну заштиту, здравља	Просветни, санита рни, финансијски и други инспектори	Током године	Извештаји инс пекцијског над зора

13. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима, односно старатељима ученика, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења. Програмом сарадње са породицом, школа дефинише области, садржај и облике сарадње са родитељима, односно старатељима/хранитељима деце и ученика, који обухватају детаљно информисање, саветовање, укључивање у наставне, и остале активности школе и консултовање у доношењу одлука око безбедносних, наставних, организационих и финансијских питања.

Циљеви:

1. стварање простора и услова за флексибилније и непосредније укључивање родитеља у активности школе
2. јасно успостављање улога и одговорности свих актера у систему образовно-васпитног рада
3. неговање партнерских однос са родитељима који ће бити заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења
4. решавање проблема у учењу и развојних проблема ученика

Активности	Начин реализације	Носиоци активности	Динамика	Доказ
родитељски састанци	Упознавање са: календаром рада, уџбеницима, наставницима, распоредом часова, Правилницима о оцењивању, заштити података ученика, Правилницима и Протоколима за заштиту ученика и њихову безбедност, успехом и дисциплином ученика, одељењским правилима, наставом у природи и екскурзијама, реализацијом образовно-васпитног рада (редовна настава, додатна подршка, додатна настава), такмичењима, терминима за индивидуалне разговоре, врши се избор представника у Савет родитеља , организују другарске вечери, о свему се разговара,предлаже, саветује, информише	одељењске старешине , родитељи	током године	Записници родитељских састанака у дневнику
Индивидуални разговори,	Анализа успеха ученика, дисциплине, решавање	-ОС, стручни сарадници,	Током године	Евиденција у дневницима

саветодавни рад са родитељима, старатељима/хранитељима	проблема у учењу и развојних проблема, предлагање и спровођење мера за побољшање успеха и дисциплине, различити облици саветодавног рада у зависности од потреба ученика	директор и помоћник		образовно васпитног рада, лична евиденција наставника и СС
Професионална оријентација	Помоћ родитељима у професионалној оријентацији, упознавање са образовним профилима средњих школа и светом занимања	стручни сарадници, одељењске старешине	Март-јун	дневник рада стр.сарадника, извештаји Тима за ПО
Ангажовање родитеља у раду школских тимова	Учешће родитеља у :Тиму за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, Тиму за школско развојно планирање, Тимовима за додатну подршку ученицима који раде по ИОП-у .	чланови тимова, родитељи	Током године	извештаји Тимова
Укључивање породице на остваривању ученичких права	Укључивање породице у саветодавни рад на психофизичком и социјалном развоју ученика и помоћ у остваривању права из домена социјалне и здравствене заштите	Одељењске старешине, стручни сарадници	Током године	евиденција наставника, евиденција стр.сарадника
Укључивање родитеља у извршна, саветодавна тела, као и у манифестације, хуманитарне активности,	Школски одбор, Савет родитеља, манифестације (пријем предшколаца и првака, Дан школе, Свети Сава, пријем вуковаца), завршни испит за ученике осмог разреда, прослава мале матуре, прославе, излети, помоћ ученицима	Директор, секретар, Одељењске старешине, родитељи	Током године	Записници ШО и СР, извештаји реализованих активности
Анкетирање родитеља	анкетирања предвиђена Годишњим планом рада за области самовредновања и акционим плановима Тимова током године, анкетирање за задовољство родитеља сарадњом са школом ради стицања увида у ставове родитеља у вези са сарадњом	Чланови тимова за самовредновање, стручни сарадници, наставници	Током године	Анализе и извештаји реализованих анкетирања, извештаји тима за самовредновање

	са школом , унапређивања сарадње и унапређивање рада школе			
Дан отворених врата школе	Индивидуално-саветодавни разговори одељењских старешина, наставника са родитељима ученика	Одељењске старешине, наставници, родитељи	Према распореду „Дан отворених врата“	Евиденција у дневницима

14. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Циљ:

Циљ екскурзије, као облика образовно-васпитног рада, јесте да допринесе остваривању циљева из задатака образовања и васпитања, циљева и задатака наставних предмета, као и непосредно упознавање с појавама и односима у природној и друштвеној средини, културним, историјским и духовним наслеђем и привредним достигнућима.

- продубљивање, проширивање и обogaћивање знања и искустава ученика,
- повезивање и примењивање знања и умења,
- развијање љубави према отаџбини, њеној историји, култури и природним лепотама, неговање позитивног односа према свим њеним грађанима и њиховим националним, културним, етичким и естетским вредностима,
- неговање солидарности, хуманизма, другарства и осећаја заједништва,
- успостављање непосреднијих односа између наставника и ученика и ученика међусобно,
- проучавање објеката и феномена у природи,
- уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима
- упознавање с начином живота и рада људи појединих крајева,
- развој и практиковање здравих стилова живота,
- развијање свести о значају одрживог развоја и изграђивање еколошких навика и навика заштите животиња,
- развијање способности проналажења, анализирања и саопштавања информација из различитих извора,
- оснаживање ученика у професионалном развоју,
- подстицање самосталности ученика и одговорности за сопствено понашање,
- развијање способности оријентације у простору.

Активности	Начиностваривања	Носиоци активности	Временска динамика	Начин праћења
Предлози дестинација излета, наставе у природи и екскурзија за први и други циклус	Давање предлога о планираним излетима, екскурзијама и настави у природи на седницама разредних већа, на седницама Наставничког већа	Директор, руководиоци разредних већа,	Август-Септембар	Записници разредних и наставничких већа

Упознавање родитеља са програмима извођења излета, наставе у природи и екскурзија	На родитељским састанцима и Савету родитеља родитељи се информису о предлозима дестинација и дневница за наставнике	-ОС родитељи	септембар	Записници Савета родитеља и родитељских састанака
Евидентирање заинтересованости родитеља за извођење излета, наставе у природи и екскурзија	Евиденција заинтересованих родитеља ученика	Одељенске старешине, директор, помоћник директора	Током године	Евиденција у папирној форми

Расписивање тендера за извођење излета, наставе у природи и екскурзија	прикупљање понуда, састанци представника родитеља и избор агенција - прикупљање тендерских докумената и извршен избор	Директор, секретар школе, представници родитеља	Током године	Записници састанака, одлуке
Реализација екскурзије, излета,	Упознати ученике са садржајем излета и екскурзије најмање недељу дана пре извођења;	Директор, помоћник директора, одељењске старешине	Током године	Записници о реализацији и извештавања наставничком већу, савету родитеља и школском одбору,

	Упознати ученике и родитеље са правилима понашања на екскурзији. Контролисати понашање ученика на локалитетима. Повезивање знања са екскурзије са школским градивом			паноса фотографијама ученика,
Реализација наставе у природи	Упознати ученике са садржајем планиране наставе у природи. Упознати ученике и родитеље са правилима понашања. Повезивање знања са наставним градивом.	Учитељи,	Током године	Записници о реализацији и извештавања наставничком већу, савету родитеља и школском одбору, паноса фотографијама ученика

Анализа	Анализа саученицимана	Одељењске старешине	током године	Реализовани ЧОС,

реализовани х злета, наставе у природи и екскурзија	часовима одељењског старешине, По дношење извештаја народитељским састанцима, седници Наставничког већа школе, Савету родитеља школе, Школском одбору			записници родитељски х састанака, седница Наставничког већа, Савета родитеља и Школског одбору
Надзор примене рописа	Инспекцијски прегледи везани за безбедну реализацију излета, наставе у природи и екскурзија	Полицијска управа, директор	Током године	Извештај надзора

15. ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Школску библиотеку треба водити у складу са јасно дефинисаним и одређеним програмом. Програм библиотеке треба да буде осмишљен у виду далекосежног програма, ослоњеног на индивидуалне потребе школе. Програм школске библиотеке треба да буде оличење духа који носи сама библиотека, треба да буде носилац дугорочних и краткорочних циљева развоја библиотеке у оквиру школске установе. Програм рада школске библиотеке јесте заснован на темељима рада школе, те је у складу са тим и саставни део школског програма сваке школе. Програмом се тачно одредеђују сви расположиви потенцијали библиотеке, материјални и људски, тј. кадровски. Програм библиотеке биће реализован и остварив уколико га сви учесници у основношколском образовном процесу подрже и допринесу постизању дугорочних и краткорочних циљева који су програмом предвиђени. Из тог разлога, писању програма рада за школску библиотеку приступа већи број корисника библиотечких услуга.

-ФУНКЦИЈЕ ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Функције школске библиотеке одређене су програмом, задацима и циљевима основног и средњег образовања, културним и јавним делатностима школа, положајем наставника, стручних сарадника, библиотекара и ученика у васпитно – образовном процесу. Школска библиотека у 21. веку не представља више само место у којем је могуће позајмљивање књига. Школска библиотека је пре свега савремени центар, поткрепљен комуникацијско–информациони и мултимедијским ресурсима, прилагођен узрасту ученика, њиховим интересовањима и потребама, као и потребама наставника у целокупном процесу васпитања и образовања. Функције школске библиотеке: 1. Школска библиотека нуди помоћ при учењу, одабир адекватне литературе и изворе који свим учесницима образовног процеса у школи омогућавају да развију критичко мишљење, али и да делотворно користе информације у свим облицима и на свим медијима. 2. Поседује коришћење књига и других извора и информација, у распону од уметничких до документарних, од штампаних до електронских на лицу места и на даљину. Извори допуњују и обогаћују садржај ученика, наставних материјала и методике наставе. 3. Амбијент школске библиотеке подстиче, који чине књиге и остала литература, подстиче на стваралаштво чиме се развија култура рада, реда и понашања у модерном духу; 4. Школска библиотека пружа информације и сазнања која су неопходна за успешно учествовање у савременом друштву заснованом на информативијама и знању; 5. Школска библиотека је доступна и пружа услуге подједнако свим учесницима образовног процеса, без обзира на узраст, расу, пол, веру, националност, језик, професионални или друштвени статус, чиме се охрабрује интелектуални дијалог и потпомаже културна разноликост. 6. Школска библиотека треба да буде место које омогућава ученицима да овладају вештинама за учење током читавог живота, место које развија њихову стваралачку машту и место које ће утицати на то да буду одговорни грађани. 7. Школска библиотека је место које је опремљено тако да прати реализацију наставног просеса ради квалитетног пружања услуга корисницима библиотечног књижног фонда. 8. Школска библиотека је место припремања и организовања културних догађаја школе: прикупљање прилога за школски лист, одабир песама за рецитаторску секцију, одабир прикладних драмских текстова, организовање сусрета са познатим дечијим писцем или песником и слично.

16. ПРОГРАМИ ДРУГИХ ОБЛАСТИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА КОЈИ УТИЧУ НА ОБРАЗОВНО ВАСПИТНИ РАД

16. 1. ПРОГРАМ РАДА ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА

Продужени боравак је облик организованог рада са ученицима првог и другог разреда и представља могућност да деца, поред редовне наставе, буду у школи још један део дана, док су им родитељи на послу. Настао је као одговор на потребе запослених родитеља који немају других могућности за збрињавање деце, а пошто су њихове школске обавезе краће од радног времена родитеља.

Циљеви продуженог боравка су:

- Развој целокупне личности детета, његових индивидуалних и јединствених потенцијала
- Унапређивање и развијање социјално- емоционалног развоја деце кроз стицање потребних знања и социјалних вештина
- Припрема деце за даље образовање и перманентно учење
- Развој животних вештина и опште културе
- Формирање радних навика и осамостаљивање

Рад у боравку обухвата најчешће одмор за децу, ручак, израду домаћих задатака, као и уметничке и спортске активности које су предвиђене програмом школе за продужени боравак које су усклађене са васпитно- образовним задацима у редовној настави.

Специфични циљеви:

- Образовање у односу на једнакост и коректност приступа у образовању
- Улога технологије у образовању
- Брига о деци са посебним потребама
- Улога образовања у раном детињству
- Лакши прелаз из нижих у више разреде основног образовања
- Перманентно образовање и доживотно учење

Задаци продуженог боравка су:

- Хармоничан развој детета
- Подизање нивоа заштите и бриге о ученицима млађих разреда
- Развијање радних навика код ученика
- Развијање дружељубивости, међусобне толеранције и солидарности
- Подизање нивоа комуникације и заинтересованости за процес учења

- Неговање и развијање стваралачких способности
- Развијање креативности и естетског укуса кроз цртање, сликање, слушање музике, певање и музичку културу
- Подизање нивоа васпитне улоге школе кроз активности у продуженом боравку
- Подизање нивоа здравствене културе и културе спорта
- Већи степен повезаности градива које се реализује на часовима редовне наставе кроз тематско планирање активности
- Већи степен учешћа ученика у ваннаставним активностима
- Развијање хуманијег односа ученика према непосредном окружењу
- Истицање индивидуалних разлика код деце
- Усмереност на учење и процес стицања знања
- Оспособљавање за самостално учење
- Развијање мотивације за учење и усвајање различитих техника учења
- Развој писмености код деце
- Развој осећаја за лични идентитет

Сам рад у продуженом боравку подразумева планирање **следећих активности**:

- Усклађивање активности у продуженом боравку са наставним градивом, као и са распоредом часова редовне наставе чији су ученици укључени у продужени боравак
- Организовање индивидуалног рада ученика на изради домаћих задатака и савлађивању школског градива уз помоћ наставника у продуженом боравку
- Коришћење свих облика рада са ученицима- рад у пару, групни и индивидуални рад,
- Планирање самосталног рада ученика у зависности од узраста ученика, предмета, као и темпа и начина развоја ученика- односно од психо- физичких могућности сваког појединца
- Усмеравање и мотивисање ученика од стране наставника, уз примену разних наставних метода и техника, у циљу што успешнијег осамостаљивања ученика за даљи индивидуални рад
- Сарадња са наставницима редовне наставе у циљу што квалитетнијег рада са ученицима у продуженом боравку, као и размена мишљења, како би слика о напредовању сваког појединца била што потпунија
- Континуирана сарадња са стручном службом школе
- Планирање разноврсних садржаја и облика слободних активности неопходних за развој свих компонената личности ученика (интелектуалне, моралне, физичке, естетске). Слободне активности подразумевају: креативне радионице, музичке, ликовне, спортске и драмске активности
- Организовање слободног времена ученика
- Организовање рекреативних активности како у школи, тако и ван школског објекта
- Укључивање ученика у друштвена збивања средине у којој се школа налази
- Учешће у обележавању значајних датума које школа прославља
- Организовање јавних наступа, приредби
- Сарадња са родитељима деце у продуженом боравку и извештавање о раду и напредовању ученика

- Сарадња са Културним центром
- Сарадња са Дечјим позориштима
- Сарадња са Црвеним Крстом

КЉУЧНА ПОДРУЧЈА РАЗВОЈА У ПРОДУЖЕНОМ БОРАВКУ

У оквиру продуженог боравка одређена су кључна подручја развоја:

- ❖ Језичко- комуникацијско подручје
- ❖ Математичко- логичко подручје
- ❖ Социјализација, однос према себи, здрављу, околини и радним обавезама
- ❖ Културно- уметничко
- ❖ Телесно- здравствено
- ❖ Активности према одабиру школе

Језичко- комуникацијско подручје и планиране активности:

- Слушање и говорење
- Уочавање звукова у простору (звук, тон, глас)
- Артикулисано и разумљиво говорење
- Показивање емоција изразом лица
- Гласовна анализа и синтеза
- Аналитичке вежбе- растављање речи на слоге и гласове
- Правилно наглашавање речи и реченица
- Учење почетног читања и писања
- Изражајне вредности читања (артикулација, дикција)
- Усмено изражавање (препричавање, причање, описивање, казивање напамет научених текстова)
- Писмено изражавање (преписивање, диктат, писани састави)
- Језичке игре- слагање речи и реченица
- Причање по низу слика
- Репродукција прича помоћу лутака
- Ситуациона драматизација- поздрављање, представљање, постављање питања
- Слушање прича и текстова
- Читање занимљивости из дечје енциклопедије
- Вежбање читања у себи и тумачење текста
- Говорна вежба- машта може свашта
- Гледање образовних емисија
- Описивање догађаја у пару
- Читање дечјих часописа

Математичко- логичко подручје и планиране активности:

- Уочавање простора и односа у простору
- Анализа и синтеза облика у простору
- Сналажење у простору
- Кратке математичко- логичке питалице
- Састављање и решавање кратких математичких прича
- Друштвене игре са елементима математике
- Активности решавања једноставних проблем- ситуација
- Креативно, јасно и логичко решавање проблема
- Састављање математичких прича на основу математичког израза
- Примена математичких знања у различитим ситуацијама
- Повезивање различитих математичких подручја

Подручје социјализација, однос према себи, здрављу, околини и радним обавезама и планиране активности:

- Упознавање са радом школе
- Заједничко доношење правила понашања
- Спремање школског прибора и књига
- Учење учења
- Уређење и чување простора за игру и читање
- Одговорно и редовно писање домаћих задатака
- Усвајање техника самосталног и сарадничког учења
- Посуђивање књига из школске библиотеке
- Брига за школско окружење и учионицу
- Активно учешће у активностима заједнице
- Значај здравог начина живота
- Развијање и унапређивање здравствено- хигијенских навика
- Како чувамо околину- одговорно понашање према околини
- Вежбање и уочавање социјалних односа између одраслих и деце и међусобно између деце
- Разредна задужења
- Брига о личном здрављу
- Ненасилно решавање конфликта

Културно- уметничко подручје и планиране активности:

- Развијање осећаја за уметничко стваралаштво
- Развијање естетских вредности и естетског стваралаштва
- Подстицање и развијање естетских вредности
- Упознавање и коришћење различитих материјала за рад
- Развијање основне музичке писмености

- Певање и слушање песама за децу
- Подстицање цртања, сликања, моделовања
- Пазл (слагалица)- израда и игра са њима
- Израда стрипа
- Гледање анимираних и дечјих филмова

Телесно- здравствено подручје и планиране активности:

- Задовољавати дечје потребе за игром и кретањем
- Подстицање раста, развоја и правилног држања тела
- Развијање моторике
- Развијање координације и гипкости
- Развијати дечју мускулатуру
- Развијати такмичарски дух
- Неговати и подстицати упорност, издржљивост, спретност
- Неговати народну традицију и културу

16. 2. ПРОГРАМ ОБОГАЂЕНОГ ЈЕДНОСМЕНСКОГ РАДА

Циљеви и очекивани исходи активности:

▣ Развијање функционалних знања и вештина;

▣ Остваривање међупредметног повезивања у области математике, природних наука и технике кроз

креативне радионице;

▣ Развијање међупредметних компетенција ученика кроз активно учешће у активностима: компетенције за учење, сарадњу, решавање проблема, комуникацију, предузимљивост и предузетништво, сарадњу одговорног односа према околини, одговорног односа према здрављу, и естетичке компетенције;

▣ Развијање свести о значају одрживог развоја, о значају коришћења обновљивих извора енергије, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;

▣ Ефикасно и критичко коришћење научних и технолошких знања, узпоказивање одговорности према животној средини;

▣ Ефикасна сарадња са другима, као члан тима, групе и заједнице;

▣ Подстицање вршњачког учења;

Програм рада у обogaђеном једносменском раду је добар модел учења и провођења слободног времена, јер се васпитно-образовне активности прилагођавају интересовањима ученика. Деца уживају у креативним радионицама, спортским активностима; упознају и квалитетно друже се са наставницима на другачији начин него у редовној настави. Између

осталог, деца раде домаће задатке; предлажу теме којима би се могли бавити и продубљују садржаје које уче у редовној настави.

АКТИВНОСТИ И САДРЖАЈИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА	НАЧИН ПРАЋЕЊА РЕАЛИЗАЦИЈЕ
1. Прављење колачића са децом; 2. Спремање прилагођеног ручка; 3. Развијање свести о здравој исхрани (панои, слике, филм); 4. Зачинско и укусно биље (сађење и неговање); 5. Израда кутија за штедњу; 6. Такмичење у традиционалним спортским играма; 7. Приредбе (једна у првом, једна у другом полугодишту); 8. Учествовање у хуманитарним радионицама; 9. Подршка ученицима у учењу; 10. Украшавање школског инвентара; 11. Уређивање школског дворишта; 12. Садња воћа; 13. Стављање зимнице; 14. Развијање глумачких вештина; 15. Подршка ученицима са сметњама у развоју;	Радионице, разговори, практичан рад	Наставница разредне наставе, наставник предметне наставе, ученици	Током школске године	Видео записи, слике, евиденција долазака ученика, резултати рада

16. Гледање прилагођених цртаних филмова; 17. Забавне игре (друштвене идр); 18. Савладавање логопадских потешкоћа кроз тон, слику и говор; 19. Припремање компота; 20. Посета расаднику; 21. Сакупљање старе хартије; 22. Обилазак и демонстрација обележених и необележених прелаза; 23. Језичке радионице; 24. Креативне радионице; 25. Учење кроз игру; 26. Боравак у природи; 27. Обележавање Међународних и Светских дана; 28. Спортске активности;				

Број ученика по активностима се мења сходно интересовањима и ситуацији.

16.3. УЧЕНИЧКИ ПАРЛАМЕНТ

Ученички парламент је законом загарантована формална институција, која ученицима омогућава демократски начин удруживања ради заступања интереса свих ученика у школи, као и учешће ученика у доношењу одлука које се њих непосредно тичу.

Чланови парламента су ученици **седмог и осмог разреда**, по два из сваког одељења. Своје представнике бирају њихова одељења. Председник и заменик се бирају гласањем између изабраних ученика.

Ученички парламент:

гарантује основне слободе ученика, кроз остваривање права на слободу говора, изражавања, слободу удруживања, слободу изражавања сопственог мишљења.

омогућава лични развој ученика.

пружа могућност колективног одлучивања кроз ученичке парламенте и доприноси побољшању атмосфере и живота у школи.

доприноси развоју колективног односа и изградњу партнерства са наставницима, стручним сарадницима, директорима и органима школе.

омогућава сарадњу, уважавање различитих аргументација и ставова.

подразумева усвајање демократског знања и вредности, кроз прихватање различитости.

омогућава развој демократске културе.

омогућава бољу комуникацију и подстиче доношење заједничких одлука прихватљивих за све стране.

Зашто је битно да ученици буду укључени у процес одлучивања кроз ученичке парламенте:

Зато што ученици најбоље разумеју своје потребе.

Зато што најбоље препознају своје проблеме и проблеме својих вршњака те у том смислу могу да омогуће школи да им што боље изађе у сусрет.

Зато што ученички парламент пружа могућност учешћа свих ученика без обзира на расну, верску, националну, имовинску или полну припадност.

Зато што се кроз ученички парламент лакше чује глас свих група и подгрупа у школи било да су у питању избеглице, интерно расељена лица, мањинске групе или лица са сметњама у развоју.

Зато што млади треба да учествују у процесу одлучивања, јер на тај начин јачају своје самопоуздање и постају одговорне личности.

Зато што ће се школске одлуке боље и спремније реализовати.

Зато што се развија демократско друштво и праведније уређује школски живот.

Зато што се тако побољшава однос и сарадња између ученика и наставника, васпитача или стручних сарадника.

Зато што то утиче на њихову бољу информисаност.

Зато што на тај начин они могу да подстакну активније учешће родитеља у школском животу.

Зато што са својим идејама могу да покрену и реализују пројекте у сарадњи са органима школе.

Зато што могу да покрену питања значајна за ученике у локалној заједници.

Ученички парламент сарађује са Вршњачким тимом у нашој школи, Парламентима из других школа и битним институцијама у граду и тиме се обезбеђује већи успех у остваривању наших циљева

Активности	Време реализације	Носиоци активности	Евалуација квалитета планираног	Доказ/запажање		
- Конституисање Ученичког парламента за сваку школску годину - Избор представника Ученичког парламента за Школски одбор, ШРП, Тим за самовредновање и Тим за заштиту од дискриминације, насилља, злостављања и занемаривања - Израда плана рада Ученичког парламента	септембар	Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента		-записници са састанака		
- Кућни ред - Безбедносне мере ученика - Права и обавезе ученика - Сарадња са ученицима млађих разреда у обележавању Дечије недеље - Обележавање	октобар	Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента, координатор Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тима и стручна служба		-записници са састанака -фотографије		

Светског дана здраве хране						
- Светски дан детета (насилно понашање)- радионица - Питања за директорку - Разматрање могућности унапређења сарадње ученика и наставника - Постављање „Бачког сандучета“ – кутије поверења	новембар	Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента, координатор Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тима и стручна служба		-извештај са обављене радионице -записник са састанка		
- Обележавање Светског дана борбе против сиде- 1.12. - Учешће у припремању Новогодишњих празника - Обележавање Међународног дана деце са хендикепом (инклузија у	децембар	Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента, координатор Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тима и стручна служба		-извештај -записник са састанака -фотографије		

настави) - Новогодишња журка за ученике 7.и 8.разреда						
- Праћење збивања и учествовање у обележавању Светог Саве - Хуманитарне акције - Дискусија: Вршњачко учење	јануар	Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента, координатор Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тима и стручна служба		записници са састанака -фотографије -извештај о обављеној хуманитарној акцији		
- Предлози Ученичког парламента у уређењу животног простора - Организовање журке поводом дана заљубљених - Радионица : Свако има право да буде успешан!	фебруар	Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента, координатор Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тима и стручна служба		-записници са састанака -извештај о организовању журке -фотографије		

- Укључивање у обележавање Дана жена - Обележавање Дана борбе против расне дискриминације - Дискусија- Како помоћи онома којима је помоћ неопходна	март	Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента,координатор Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тима и стручна служба		-записници са састанака -фотографије	
- Ангажовање у обележавању Дана планете земље - Радионица: Ненасиље и толеранција - Светски дан здравља (07.04.) – стручно предавање	април	Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента,координатор Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тима и стручна служба		-записници са састанака -фотографије	
- Кодекс лепог понашања ученика - Организовање журке за осмаке	мај	Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента,координатор Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тима и стручна служба		-записници са састанака -извештај о организовању журке -фотографије	

- Покретање акције сакупљања старих уџбеника и школског прибора за ученике лошијег материјалног стања	јун	Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента, координатор Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тима и стручна служба		-записници са састанака -извештај о обављеној акцији	
- Чланови Парламента као вршњачки едукатори, преношење искустава у своје одељење, покретање акција на нивоу одељења. - Културно-забавни живот ученика-осмишљавање активности - Сарадња са управом школе, Школским одбором, понашање ученика, испуњавање обавеза ученика - Предлози за осавремењивање наставе	током целе године	Ученици чланови Ученичког парламента, координатор Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тима и стручна служба		-извештаји -записници	

- Акција сакупљања пластике	током целе године	Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента, координатор Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тима и стручна служба		-извештај о акцији	

16.4. ВРШЊАЧКИ ТИМ

Вршњачки тим чине ученици од петог до осмог разреда. Тим је оформљен од по два представника сваког одељења. Чланови вршњачког тима су ученици који воле тимски рад, комуникативни, креативни, толерантни, успешно решавају конфликтне ситуације, стварају позитивну атмосферу у својим одељењима. Од великог значаја је да одабрани ученици представљају „особе од поверења“ у одељењу, из тог разлога је важно да сами ученици имају пресудну улогу у избору представника.

Циљеви:

ширење асертивног начина комуникације, толеранције, хуманих вредности, превенција насиља, као и развијање другарства, поштовања и емпатије, тимског духа, осећања заједништва, али и јачање критичности и супротстављање пошастима данашњице.

активно учешће ученика у активностима, радионицама, задацима кроз које стичу знања, искуства и вештине неопходне за иницирање и активно учешће у смањењу насиља у школи.

Кроз учешће у тиму, ученици су мотивисани да се баве главним питањем-насиљем у школи. Дугорочно, корист је вишеструка јер ученик осећа да је важна и корисна карика заједнице, да својим залагењем мења ствари на боље, доприноси колективу, слободно и креативно се развија.

Задатак Вршњачког тима је да се кроз низ активности током школске године залаже за промоцију, вредновање и усвајање животних вредности – другарства, пожртвовања, толеранције, ненасилних облика комуникације, хуманости. Задатак ментора је да прати рад тима, да спроводи све планиране активности, да оспособи и припреми ученике за самостално учешће у оквиру тима и подстакне на ширење позитивне радне климе у свом одељењу.

Активности	Време реализације	Носиоци активности	Евалуација квалитета планираног	Доказ/запажање
- Конституисање Вршњачког тима за шк. - Израда плана рада Вршњачког тима - Обележавање међународног дана мира 21.09.	септембар	Координатори Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тима, Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента		-записници са састанака, дневник рада
- Сарадња са ученицима млађих разреда и ђачким Парламентом у обележавању Дечије недеље - Реализација радионице „Насиље и шта са њим?“	октобар	Координатори Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тимаКоординатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента, стручна служба		-записници са састанака -фотографије
- Светски дан детета (насилно понашање)- радионица - Обележавање међународног дана толеранције - Реализација радионице „Да насиље буде видљиво“	новембар	Координатори Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тима Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента, стручна служба		-извештај са обављене радионице -записник са састанка
- Обележавање С ветског дана борбе против сиде- 1.12. - Радионица „Сви смо ми једнаки“- обележавање Међународног дана деце са хендикепом (инклузија у настави) - Обележавање међународног дана солидарности	децембар	Координатори Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тима Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента, стручна служба		-извештај -записник са састанака -фотографије
- Дискусија: Вршњачко учење - Обележавање светског дана смеха	јануар	Координатори Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тима Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента, стручна служба		записници са састанака -фотографије

- Рад са ученицима млађих разреда – ученици старијих разреда посећују одељења бивших учитеља и укључују ученике у рад ВТ (промоција ВТ)	фебруар	Координатори Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тима, стручна служба		-записници са састанака -фотографије	
- Обележавање дана жена - Обележавање Дана борбе против расне дискриминације	март	Координатори Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тима Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента, стручна служба		-записници са састанака -фотографије	
- Ангажовање у обележавању Дана планете земље - Радионица: Ненасиље и толеранција	април	Координатори Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тима Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента, стручна служба		-записници са састанака -фотографије	
- Обележавање међународног дана породице	мај	Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента, стручна служба		-записници са састанака -извештај о организовању журке -фотографије	
- Покретање акције сакупљања старих уџбеника и школског прибора за ученике лошијег материјалног стања	јун	Координатори Вршњачког тима, ученици чланови Вршњачког тима Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента, стручна служба		-записници са састанака -извештај о обављеној акцији	

- Активно учешће ученика у активностима, радионицама, задацима кроз које стичу знања, искуства и вештине неопходне за иницирање и активно учешће у смањењу насиља у школи - Ученици се кроз низ активности током школске године залаже за промоцију, вредновање и усвајање животних вредности, ненасилних облика комуникације, толеранције, другарства, пожртвовања, хуманости.	током целе године	Ученици чланови Вршњачког тима, Координатори Ученичког парламента, ученици чланови Ученичког парламента, стручна служба		-извештаји -записници

16.5. Пројекат "Заједно ка средњој школи- подршка деци из осетљивих група у преласку у средњу школу"

(Пројекат се реализује у сарадњи са Центром за образовне политике и уз подршку Фондације "Песталоци")

Циљ пројекта је да допринесе повећању броја ученика из осетљивих група који настављају образовање на средњошколском нивоу. Кроз овај пројекат наставници и школе су оснажени за колаборативно планирање и пружање подршке ученицима из осетљивих група у транзицији ка средњошколском образовању, односно за прилагођавање припреме за завршни испит и надограђивање професионалне оријентације. Јачање школских и наставничких капацитета одвија се кроз акредитоване семинаре, обуке које су развијене за потребе пројекта, редовне састанке и подршку пројектних сарадника. Поред тога, изабране школе добијају грантове у износу од 3.600 ЕУР, у динарској противвредности, за спровођење пројектних активности које су, у највећој мери, намењене за пружање подршке ученицима и родитељима.

Пројекат се спроводи у 10 изабраних основних школа широм Србије, које се налазе на територији јединица локалних самоуправа у којима је идентификована повећана потреба за пружање подршке ученицима за прелазак у средњу школу – Алексинац (Житковац), Бечеј, Бор, Брестовац, Ђурђево, Књажевац, Лесковац, Нишка Бања, Сурдулица и Ћуприја. Прва фаза пројекта спровођена је од 2017-2019. године.

Стога, друга фаза пројекта (2020-2022.) се базира на искуствима 10 основних школа и резултатима евалуације прве фазе, која је показала да је пројекат постигао значајне резултате и да постоји потреба да се у пројекат укључе средње школе и други локални актери како би се осигурала успешна транзиција ка средњим школама и завршетак средњег образовања. Због тога су у другој фази пројекта укључене оне средње школе са којима основне школе из прве фазе пројекта највише сарађују (у односу на нашу школу Теничка школа Ћуприја са којом имамо потписан Меморандум о сарадњи), као и локални актери из њихових заједница. Пројекат подразумева спровођење три компоненте - јачање капацитета 10 основних школа за спровођење квалитетног образовања за ученике из осетљивих група у преласку у средњу школу, јачање капацитета 10 средњих школа за пружање подршке ученицима, као и јачање капацитета локалних актера да разумеју, идентификују и подрже ученике из осетљивих група у превазилажењу изазова са којима се сусрећу на свом образовном путу.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ ТЕМЕ

У оквиру пројекта "Заједно ка средњој школи" са циљем унапређења квалитета наставе реализују се Међупредметне теме.

У 7.разреду је реализована тема "Пандемија и човечанство" док је у 8.разреду реализована тема "Исхрана". Школа је теме реализовала уз помоћ и подршку спољног сарадника за теме као и уз помоћ сараднице Центра за образовне политике. Током наредних школских година планирана је реализација међупредметних тема (одабир тема, одељења, предмета и наставника реализује се на састанцима тима).

16.6. Пројекат "ARISE"

(Пројекат се реализује у сарадњи са Центром за образовне политике и уз подршку Европске комисије)

ARISE: Иницијатива за смањивање неједнакости у образовању" је регионални пројекат који се спроводи у Албанији, Босни и Херцеговини, Косову*, Северној Македонији, Србији и Турској (кориснице пројекта), финансиран од стране Европске комисије. Циљ пројекта је пружање подршке укључивању ученика са ниским социо-економским статусом (СЕС) кроз изградњу националних и регионалних партнерстава организација цивилног друштва из шест корисница пројекта, која су усмерена ка заговарању и конструктивном дијалогу о политикама са националним владама, ка подизању свести међу кључним актерима у образовању и ка пилотирању интервенција на нивоу школе које су усмерене на подршку ученицима са ниским СЕС-ом. ЦОП је заједно са партнерском организацијом из Турске (ЕРИ) одговоран за компоненту пројекта која се односи на истраживање и анализу политика у области образовања, социјалне и здравствене заштите и радиће на развоју методологије истраживања која ће бити примењена у свим корисницима пројекта. Национални истраживачи ће спровести деск истраживање и прикупити податке са терена кроз фокус групне интервјуе са релевантним актерима из система образовања и социјалне и здравствене заштите. Главни резултат ове компоненте биће израђени национални извештаји и прегледи практичних политика, а ЦОП и ЕРИ ће израдити компаративни извештај који ће дати јасну слику о постојећим политикама и тренутним показатељима. ЦОП је одговоран за све пројектне активности које се реализују у Србији, а биће укључен и у активности које се односе на заговарање на националном нивоу и у активности учења које су намењене партнерским организацијама. Додатно, ЦОП ће пружати подршку организацијама које ће накнадно бити укључене у пројекат и пружаће менторску подршку изабраним школама у Србији за спровођење школског развојног програма.

Пројекат се реализује у пет основних школа у Србији и траје од 2020-2024.

17. ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ УЧЕНИКА

Основни сегмент инклузивног образовања усмерен је да систем образовања и васпитања треба да обезбеди за сву децу /ученике квалитетно образовање и васпитање прилагођено узрастним и личним развојним потребама.

Циљ :

- унапређење квалитета живота деце/ ученика са сметњама у развоју, талентоване деце/ученика као и деце/ученика из социјално маргинализованих група,
- унапређење квалитета наставе у образовању,
- континуирано праћење напредовања ученика у инклузивном програму
- осамостаљивање у вршњачком колективу,
- сензибилизација родитеља сви ученика у вези инклузивног образовања.

Активности	Начин реализације	Носиоци активности	Динамика	Доказ
Анализа стања у школи: број ученика којима је потребна додатна подршка, врста додатне подршке, утврђивање ИОП-а, као и број надарених ученика и ученика из маргинализованих група -Формирање и редовно ажурирање базе ученика у сарадњи са наставницима учитељима и одељењским старешинама	Прикупљање података, разговори, списак идентификованих ученика Унос нових података	одељењске старешине, стручни сарадници, наставници, родитељи, Тим за инклузивно образовање -стручни сарадници	септембар, класификациони периоди, континуирано током године	информације о ученицима којима је потребна додатна образовна подршка, записници са састанака тимова, документација - досијеа ученика у инклузивном образовању
Сарадња са родитељима, информисања о значају и могућностима инклузивног образовања, едукација родитеља, прикупљање података од родитеља о породичној, здравствено-социјалној ситуацији у којој ученик живи, и давање сагласност за реализацију ИОП -а	Индивидуално-саветодавни разговори са родитељима, упознавање са процесом израде ИОП, добијање сагласности родитеља	одељењске старешине, стручни сарадници, родитељи	Септембар и континуирано током године	Дневници рада стручних сарадника, педагошка документација наставника, ОС, сагласности родитеља за израду ИОП-а
Формирање тимова за пружање додатне подршке : израда ИОП-а, праћење и вредновање ИОП-а	Избор чланова за формирање тимова за пружање додатне образовне подршке	Чланови ТИО, Одељ.стар, наставници	Септембар, по потреби током	Списак чланова и координатора тимова за ПДП ученицима,

	ученицима који раде по ИОП-1 и ИОП-2 и ИОП-3	учитељи, родитељи,	године	истакнут је у наст.канцеларијама
Пружање помоћи одељењским старешинама наставницима,учитељима, у изради педагошких профила , у изради ИОП-а и остале потребне документације за ученике у ИО	Белешке о разговорима, едукативни материјал, приручници	Стручни сарадници, дефектолог и,чланови Тима за ИО	септембар , континуирано током године	Израђени педагошки профили ученика, ИОП-и, остала потребна документација за ученике у ИО
Праћење постигнућа ученика по ИОП-у и вредновање ИОП-а	Педагошко-инструктивни рад (планиране посете часова), праћење примене мера предвиђених ИОП-ом и напредовања ученика - вредновање постигнућа ученика по ИОП-у	стручни сарадници, директор, пом.директора наставници тимова за ПДП	Према плану обиласка наставе на крају 1. и 2.полугодишта, а по потреби и тромесечно	-план посете -анализа посећених часова, додатни радни материјал за ученике по ИОП-у, Дневник образовно-васпитног рада, праћење и вредновање ИОП-а(образац), записник ТИО, евиденција координатора подтимова, Записници ОВ, НВ, ПК.
Индивидуално-саветодавни рад са ученицима који раде по ИОП-1, ИОП-2, ИОП-3	Индивидуално-саветодавни разговори са ученицима у циљу да напредују у складу са својим могућностима	предметни наставници , учитељи, стручни сарадници, ОС, дефектолог и	континуирано током године	дневник рада стр.сарадника, педаг.документација наставника
Рад са ученицима одељења на неговању различитости и развијању толеранције, сузбијању предрасуда о	-реализација радионица -кроз обавезне изборне предмете -кроз ваннаставне	одељењске старешине стручни сарадници,	Континуирано током године	дневник рада стр.сарадника, евиденције предмет.

ученицима који раде по ИОП-у -промоција активности које се реализују у школи, а у функцији су инклузивног образовања (учешће ученика са додатном подршком) Промоција постигнутих резултата ученика који раде по програму ИОП 3	активности -путем пројектних школских активности -кроз ангажовање Ученичког парламента, Вршњачког тима -учешће у културним манифестацијама, спортским такмичењима, ликовним и литерарним конкурсима, новогодишњим и ускршњим базарима-обележавање значајних датума... Учествовање на такмичењима, конкурсима	вршњаци, наставници ,учитељи, дефектолози и, координатори секција Одељенске старешине, наставници ,		наставника, ОС, Ес дневник, фотографије ученика, материјали рада ученика Књига обавештења, Вибер ,Фејсбук и сајт школе
Израда Акционог плана за планирање, организовање, спровођење пробног завршног и завршног испита за ученике који се образују по ИОП-2 у	писање Акционог плана за планирање, организовање, спровођење пробног завршног и завршног испита за ученике који се образују по ИОП-2	Чланови ТИО координатор ТИО	Март	Записник ТИО,Акциони план
Израда индивидуалних тестова за пробни испит и завршни испит, као и кључа за бодовање тестова, за ученике по ИОП-2 (тест за српски језик,тест за математику, комбиновани тест) Постигнућа ученика 8.р. по ИОП-2, на пробном и завршном испиту	састављање пробних и завршних тестова за сваког ученика , као и кључа за бодовање пробних и завршних тестова Анализирана су постигнућа ученика 8.разреда по ИОП-2 , на пробном и завршном испиту	, Чланови тима за пружање подршке ученицима, предметни наставници , Наставници, Координатор ТИО,	Март, мај април, јун	одштампани пробни и завршни тестови , као кључ за бодовање пробних и завршних тестова Записник са састанкаТИО , записници седнице НВ,тестови,листа успеха ученика

Сарадња са средњим школама: у оквиру ПО ученика, при избору и упису ученика у одговарајуће средње школе, као и праћење успеха и постигнућа ученика у средњим школама	остварена сарадња са средњим школама, достављена потребна документација, размена информација о ученицима	стручни сарадници	септембар , јун, и по потреби током године	извештаји о ученицима, о посетама, документација ученика, заједнички састанци
Сарадња са Интерресорном комисијом, Центром за социјални рад, Центром за породични смештај и хранитељство, Домом здравља	Остварена сарадња школе са релевантним институцијама, размена информација о ученицима, достављена потребна документација	координатор тима, педагог, директор	током године	Записник са састанака, Захтеви упућени ИРК, документација ученика
Стручно усавршавање наставног особља: -Стручно усавршавање ван установе -стручно усавршавање унутар установе	Организовање семинара , обука , похађање вебинара, трибина, стручних скупова,...	Директор, координатори ТИО и Тима за професионални развој	Током године	Списак акредитованих семинара, обука сертификати, припреме материјала наставника за реализацију хоризонталне обуке
Мере подршке за ученике под ризиком од раног напуштања образовања у оквиру пројекта“Заједно ка средњој школи“ за ученике 7.р.и 8.р.	Реализоване радионице у оквиру пројекта“Заједно ка средњој школи“ за ученике 7.р.и 8.р.:коучинг радионице и радионице ПО	стручни сарадници	1. и 2.полугодиште	припреме и материјал са радионица
Реализација пројекта „Иницијатива за смањивање неједнакости у образовању“ (ARISE)	Реализација активности из акционог плана пројекта (укључени ученици од 1.до 8.разреда , у циљу да су сви нивои образовања доступни свим ученицима , као и да постоје једнаке шансе за успешно завршавање школовања за све, посебно за ученике из осетљивих група).	чланови Тима пројекта , одељењске старешине,	Септембар-јун	Извештај Тима за пројекат, документација пројекта, продукти радионица и других активности и манифестација
Пројекат „Унапређени равноправни приступ и завршавање предуниверзитетског образовања за децу којој је	Реализација обука за наставнике, учитеље, стручних сарадника, видео обука родитеља (Основни циљ пројекта	Обуком је обухваћено укупно 20 наставника ,учитеља,ст	Школске 2021_2022, 2022-2023.	Сертификати (реализован део обуке за наставнике,учит

потребна додатна образовна подршка („Учимо сви заједно“)	„Учимо сви заједно“ је обезбеђивање једнаког приступа и квалитета образовања за децу из осетљивих група кроз подршку деци, наставницима, стручним сарадницима у школи., као и јачање капацитета наставника, стр.сарадника и других запослених за реализацију инклузивног образовања).	р.сарадник а. видео обуке за родитеље ученика у ИО		еље,стручне сараднике)
Унапређивање квалитета наставе у школи	Усаглашавање планираних активности акционог плана ТИО са активностима предвиђених Школским развојним планом за 2022/23.годину,	чланови Тима ШРП, и чланови Тима за самовредновање	Септембар, током године	евиденција са састанака Тима ШРП и тима за самовредновање ,извештај Тима ИО
Вођење документације о раду тима, евиденције о ученицима, досијеи ученика у ИО	Одржавање састанака Тима за инклузивно образовање, ажурирање евиденције ученика, формирање досијеа ученика	Координатор и чланови Тима	Током године	Записници са састанака тима, база евиденције ученика, досијеи ученика

Индивидуални образовни планови ученика се као прилог налазе у документацији стручне службе (досијеа ученика у инклузивном образовању).

18. ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ УЧЕНИКА СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ

- ❖ Начини прилагођавања рада и услова у којима се изводи образовно-васпитни рад подразумева:
 - Смањивање садржаја и захтева (измена исхода учења) за све предмете од првог до осмог разреда.
 - Прилагођавање материјала (мултисензорни дидактички материјал), захтева (сажимање, поједностављивање речника и налога) и метода (од једноставног ка сложеном, примена очигледности и конкретности, примена методе корак по корак), уз пружање учестале помоћи и подршке у учењу (наставник-дефектолог) у циљу остваривања планираних исхода учења који су прилагођени индивидуалним способностима ученика.
 - Подршка/посредовање у поштовању правила понашања у школи са циљем уклапања у свакодневне заједничке активности са вршњацима како у слободним, тако и у школским активностима.

- ❖ Начин прилагођавања циљева и исхода образовно-васпитног рада:
 - Циљеви и исходи дефинисани су и постављени у оквиру ИОП-а 2 за сваког ученика појединачно. Евалуацијом ИОП-а 2, на крају сваког оцењивачког периода, проверава се оствареност постављених циљева и очекиваних резултата (исхода) за сваког ученика.

- ❖ Наставници-дефектолози Одељења ученика са сметњама у развоју пружаће додатну подршку ученицима у редовној настави који наставу похађају по ИОП-у 2, у оквиру подтимова за инклузивно образовање у трајању од једног часа недељно, а у складу са препорукама Министарства просвете и технолошког развоја у којима се наводи да треба пружити додатну подршку ученицима који спадају у најосетљивију групу. Из тог разлога у Школском програму Одељења ученика са сметњама у развоју ваннаставне активности и допунска настава биће замењени додатном подршком, како би се препоручена мера спровела.

19.ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Редн. бр.	<u>Активности</u>	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
1.	Обука запослених о могућим узроцима и опасностима од пожара, о употреби заштитне ватрогасне опреме и демонстрација гашења пожара	-чланови ватрогасне јединице града реализују обуку запослених најмање једном током трајања програма	-директор, помоћник, ватрогасна јединица и запослени	-у току школске године
2.	Побољшање безбедности у саобраћају запослених и ученика - предавања саобраћане полиције за ученике 1. и 5. разреда	-предавања сеобраћане полиције -допис званичним институцијама	-директор и помоћник, представници савета родитеља школе, ученици	-септембар, октобар, током године
3.	Уклањање снега и леда на прилазима школи / тротоарима, улазима у школу и школском дворишту и уклањање леденица са крова изнад улаза	-уклањање снега и леда са критичних локација	-запослени у школи	Током зимских месеци по потреби
4.	Даље унапређење видео-надзора	-постављање нових камера на три места –	-директор школе	-у школској 2018/2019.

